KEN FOLLETT

SASOK SZÁRNYÁN

Ken Follett

SASOK SZÁRNYÁN

A mű eredeti címe: On Wings of Eagles

Fordította: Fazekas László

SZEREPLŐK

Dallas

Ross Perot, a dallasi Electronic Data Systems Corporation (EDS) igazgatótanácsának elnöke;
Merv Stauffer, Perot jobbkeze;
T. J. Marquez, az EDS alelnöke;
Tom Walter, az EDS pénzügyi főnöke;
Mitch Hart, az EDS-nek a Demokrata Pártban jó kapcsolatokkal rendelkező egykori elnöke;
Tom Luce, a dallasi Hughes & Hill ügyvédi iroda alapítója;
Bill Gayden, az EDS Worldnek, az EDS egyik leányvállalatának elnöke;
Mort Meyerson, az EDS alelnöke,

Teherán

Paul Chiapparone, az EDS Corporation Irán területi főnöke;
Ruthie Chiapparone, a felesége;
Bill Gaylord, Paul helyettese;
Emily Gaylord, Bill felesége;
Lloyd Briggs, a cég harmadik embere;
Rich Gallagher, Paul adminisztratív helyettese;
Cathy Gallagher, Rich felesége és **Buffy**, a kutyája;
Paul Bucha, az EDS Corporation Iránnak a történet idején Párizsban működő egykori területi főnöke;
Bob Young, az EDS kuvaiti területi főnöke;
John Howell, ügyvéd a Hughes & Hillnél;
Keane Taylor, az Omran Bank-vállalkozás vezetője.

A csapat

Arthur D. “Bika” Simons ezredes, parancsnok;
Jay Coburn, a helyettese;
Ron Davis, az ék;
Ralph Boulware, mesterlövész;
Joe Poche, sofőr;
Glenn Jackson, sofőr;

Pat Sculley, az egyik biztosító őr;
Jim Schwebach, a másik őr és robbantási szakértő.

Az irániak

Abolhaszan, Lloyd Briggs helyettese, a legmagasabb rangú iráni beosztott;
Madzsid, Jay Coburn segédje;
Fara, Madzsid lánya;
Rasid és **Szajjad**, "a motoros" – mérnökök;
Golam, Jay Coburn ellátó tisztje;
Hoszain Dadgar.

Az amerikai nagykövetségen

William Sullivan, nagykövet;
Charles Naas tanácsos, Sullivan helyettese;
Lou Goelz, főkonzul;
Bob Sorenson, diplomata;
Ali Jordan, iráni alkalmazott;
Barry Rosen, sajtóattasé.

Isztambul

"Mr. Fish", utazási ügynök;
Ilsman, a MIT, a török hírszerző ügynökség alkalmazottja;
"Charlie Brown", tolmács.

Washington

Zbigniew Brzezinski, az elnök nemzetbiztonsági főtanácsadója;
Cyrus Vance, külügyminiszter;
David Newsom, külügyminisztériumi államtitkár;
Henry Precht, a Külügyminisztérium Iráni Osztályának vezetője;
Mark Ginsberg, a Fehér Ház és a Külügyminisztérium közötti összekötő;
Tom Moorer tengernagy, a Vezérkari Főnökök Egyesített Bizottságának korábbi elnöke.

ELŐSZÓ

Igaz történet ez, éspedig el nem követett bűnökkel vádolt emberek egy csoportjáról, akik elhatározták, hogy igazságot szolgáltatnak maguknak.

Akciójuk után bíróság elé állították, de aztán minden vád alól felmentették őket. A tárgyalás már nem szerepel ebben a könyvben. A felmentő ítélet részleteit külön függelék tartalmazza.

A történteket elmesélve két dologban tértem el az igazságtól. Több szereplő csak álnéven, illetve becenevén fordul elő, hogy utol ne érhesse őket az iráni kormány bosszúja. A hamis nevek: Madzsid, Fara, Abolhaszan, Mr. Fish, “Mély Torok”, Rasid, a Motoros, Mehdi, Malek, Golam, Szajjad és Charlie Brown. A többi név valódi.

Három-négy évvel korábban lezajlott beszélgetések felidézésekor az emberek ritkán emlékeznek pontosan, hogy milyen szavakat is használtak. Ráadásul a gesztusokkal kísért élőbeszéd a maga szüneteivel és befejezetlen mondataival leírva gyakran értelmetlennek tűnik. Ezért a könyvben kiegészített és stilizált párbeszédek szerepelnek, de minden ilyen párbeszédet megmutattam az események legalább egy résztvevőjének javítás, illetve jóváhagyás végett.

Hiszem, hogy ezzel a két kiegészítéssel a könyvben szereplő minden szó igaz. Ez a könyv nem a képzelet terméke, nem találtam ki semmit. Ami benne szerepel, az valóban megtörtént.

Sasszárnyára veszlek és
elviszlek magamhoz
– 2 Mózes 19:4

I.

1.

A történet 1978. december 5-én kezdődött.

Jay Coburn, az EDS Corporation Irán személyzeti főnöke gondolataiba merülve ült Teherán egyik külvárosában lévő irodájában.

Az iroda egy háromemeletes házban volt, amelyet csak a “Bukarest” néven emlegettek, mert a Bukarest út egyik parkosított mellékutcájában állt. A második emeleten rendezték be Coburn amerikai stílusú, tágas irodáját. Padlószőnyeg borította, elegáns íróasztal állt benne, a falon pedig a sah képe függött. Coburn az ablaknak háttal ült, az üvegajtón át látta a külső teremben telefonoknál és írógépeknél ülő embereit. Az ajtón volt ugyan függöny, de soha nem húzta el.

Fázott. Irániak ezrei sztrájkoltak, a város áramellátása akadozott és a fűtést is naponta több órára kikapcsolták.

Coburn 180 centi magas, jó kilencvenkilós, széles vállú férfi volt. Üzletemberhez illően gondosan nyírt vörösesbarna haját oldalt elválasztotta. Még csak harminckét éves volt, de csaknem negyvennek látszott. Vonzó, nyílt arca, széles mosolya árulta csak el korát, de tekintetében ott ült a túl korán felnőtté vált emberekre jellemző kifejezés.

Élete folyamán megszokta, hogy mindig felelősség hárul rá: gyermekkorában, amikor az apja virágüzletében dolgozott, aztán húszéves korában, amikor helikopterpilóta volt Vietnamban és most személyzeti vezetőként, aki 131 amerikai alkalmazottnak és azok 220 hozzátartozójának a biztonságáért felel egy olyan városban, ahol a tömeges erőszak az úr az utcán.

Ma, akárcsak minden áldott nap, számtalan telefonnal igyekezett megtudni, hol folynak harcok Teheránban, hol lehet újabbakra számítani és milyenek a kilátások a következő néhány napra.

Mindennap legalább egyszer felhívta az Egyesült Államok nagykövetségét, amelynek információs szolgálata huszonnégy órás ügyeletet tartott. A város különböző részeiből amerikaiak telefonáltak, hogy beszámoljanak a zavargásokról, a követség pedig továbbította a híreket, hogy mely negyedeket tanácsosabb elkerülni. Coburn azonban rájött, hogy hosszabb előrejelzésre a követség szinte használhatatlan. Szorgalmasan látogatta a heti tájékoztatókat, s mindig azt hallotta, hogy az amerikaiak, ha

csak tudnak, maradjanak otthon, minden lehetséges módon kerüljék el a csoportosulásokat, bár a sah ura a helyzetnek és nem ajánlják az evakuálást. Megértette a problémájukat – ha az amerikai nagykövetség azt mondja, hogy az uralkodó helyzete bizonytalan, akkor a sah biztosan meg fog bukni –, de túlzottnak tartotta óvatosságukat, azt, hogy szinte semmiféle információt nem adtak. A Teheránban működő, s a nagykövetségből kiábrándult amerikai üzletemberek létrehozták saját információs hálózatukat. A városban a legnagyobb amerikai vállalat a Bell Helicopter volt, amelynek iráni műveleteit egy nyugalmazott vezérőrnagy, Robert N. Mackinnon irányította. Kitűnő hírszerző szolgálattal rendelkezett és kész volt megosztani minden információját. Coburn ismert néhány hírszerző tisztet az amerikai katonai missziónál, s őket is rendszeresen felhívta.

A város most viszonylag nyugodt volt, nem tartottak nagyobb tüntetéseket. Az utolsó komoly zavargások három nappal korábban voltak, december 2-án, az általános sztrájk első napján, amikor állítólag hétszáz embert öltek meg az utcai harcokban. Coburn úgy értesült, hogy az átmeneti szélcsend december 10-ig, a mohamedán ünnepig, az Asuráig fog tartani.

Aggasztotta az Asura. A mohamedánok téli ünnepe nem hasonlít a karácsonyhoz. A Próféta unokájának, Husszeinnek a halála miatti gyász napján a meghatározó hangulat a bűntudat. Nagy utcai felvonulások lesznek, amelyeken a fanatikus hívők megkorbácsolják magukat. Ilyen légkörben hamar lábra kap a hisztéria és az erőszak.

Coburn tartott tőle, hogy ebben az évben a gyűlölet az amerikaiak ellen fog irányulni.

Apró incidensek sorozata győzte meg arról, hogy az Amerika-ellenesség egyre erősödik. Ajtaja alatt egy cédulát csúsztattak a lakásába: “Ha kedves az élete, pucoljon Iránból!” Barátai hasonló felszólításokat kaptak. Festékszóró palackkal “Itt amerikaiak vannak” feliratot mázoltak a háza falára. Tüntetők egy csoportja kövekkel dobálta meg az autóbuszt, amelyen gyerekei utaztak a teheráni amerikai iskolába. Az EDS néhány alkalmazottjával megtörtént, hogy ordítozó csoportok fogták közre őket az utcán és összetörték autójukat. Egy rémisztő délutánon az Egészségügyi és Népjóléti Minisztériumnak – az EDS legnagyobb ügyfelének – az alkalmazottai törni-zúzni kezdtek, leszaggatták a sah képeit, az épületben tartózkodó amerikaiak pedig elbarikádozták magukat irodáikban, amíg a tomboló tömeg el nem vonult.

Coburn a házigazdája magatartásában bekövetkezett változást találta a legbaljósabbnak.

A Teheránban élő legtöbb amerikaihoz hasonlóan ő is egy kétlakásos ház felét bérelte. Feleségével és gyerekeivel lakott az emeleten, a tulajdonos és családja pedig a földszinten. Márciusban, amikor Coburnék beköltöztek, a háziúr védőszárnyai alá vette őket. A két család között baráti viszony alakult ki. Coburn és házigazdája gyakran beszélgettek vallási kérdésekről. A háztulajdonos megajándékozta őt egy angol nyelvű Koránnal, a lánya pedig gyakran olvasott fel apjának Coburn Bibliájából. Hétvégeken együtt jártak kirándulni. Scott, Coburn hétéves fia a háztulajdonos gyerekeivel focizott az utcán. Egy hétvégén abban a ritka kiváltságban is részük lehetett, hogy meghívták őket egy mohamedán esküvőre. Érdekes volt. A férfiakat és a nőket egész napra elkülönítették, így Coburn és Scott a férfiakkal tartott, a felesége, Liz és a három lányuk pedig az asszonyokhoz csatlakozott. Coburn még csak nem is látta a menyasszonyt.

A nyár elmúltával lassan megváltoztak a dolgok. Elmaradtak a hétvégi közös kirándulások. A háziúr megtiltotta a fiainak, hogy együtt játsszanak Scott-tal az utcán. A két család között lassan minden kapcsolat megszakadt még a ház és az udvar falain belül is, s a gyerekeket is megszidták, ha szóba álltak Coburnékkel. Nem arról volt szó, hogy a házigazda egyik pillanatról a másikra meggyűlölte volna az amerikaiakat. Egyszer annak is tanújelét adta, hogy még mindig törődik Coburnékkel. Egy este valamelyik fia lekéste a kijárási tilalom kezdetét, s a járőr rálőtt az utcán hazafelé rohanó, majd a kerítésen átmászó fiúra. Coburn és Liz a teraszról nézte végig az esetet, és Liz rettenetesen megrémült. Később a háziúr maga ment fel hozzájuk elmesélni a történteket, s megnyugtatni őket, hogy minden rendben van. Nyilvánvalóan úgy vélte azonban, hogy családja érdekében jobb, ha nem túl barátságos az amerikaiakkal. Tisztában volt vele, honnan fúj a szél. Coburn úgy tekintette ezt, mint újabb figyelmeztetést.

Hozzá is eljutott a pletyka, hogy a mecsetekben és a bazárokban már az Asurakor kezdődő, amerikaiak elleni szent háborúról beszélnek. Addig már csak öt nap volt hátra, de a Teheránban élő amerikaiak meglepően nyugodtnak mutatkoztak.

Coburnnek eszébe jutott, hogy a kijárási tilalom bevezetése még az EDS munkatársainak rendszeres havi pókerpartiját sem zavarta meg. Barátaival éjszakai vendégeskedéssé változtatták az összejövetelt. Magukkal vitték a feleségüket és a gyerekeiket, s reggelig maradtak. A fegyverropogáshoz

hamar hozzászoktak. A legtöbb komoly lövöldözés az óvárosban, Teherán déli részén, a bazár közelében, valamint az egyetem környékén volt, bár minden negyedből lehetett hallani lövéseket. Az első néhány eset után már szinte közömbösek maradtak. Ha társalgás közben lövések zaja hallatszott, a beszélő szünetet tartott, majd a zaj elültével folytatta. Mintha csak otthon, az Államokban tartottak volna szünetet a beszélgetésben a fejük fölött elhúzó repülőgép zaja miatt. Úgy viselkedtek, mintha el sem tudnák képzelni, hogy rájuk is lőhetnének.

Coburn nem volt olyan közömbös, mint a többiek. Fiatal kora ellenére elég sokszor vált már célponttá. Vietnamban helikoptert és harci gépet is vezetett, szárazföldi hadműveleteket támogatott, csatamezőkön szállt le és fel, csapatokat és utánpótlást szállító hajókat kísért. Embereket ölt és látott meghalni. Abban az időben a légierőnél a harci bevetések minden huszonöt órájáért egy kitüntetést adtak – Coburn harminckilenccel tért haza. Volt két Repülő Érdemkeresztje, egy Ezüst Csillagja és egy golyó a lábikrájában, minden helikopterpilóta legsebezhetőbb testrészén. Az alatt az egy év alatt rájött, hogy elég nyugodt tud maradni akció közben, ha olyan sok dolga van, hogy nem ér rá megijedni. Ám minden bevetés után, amikor már mindenen túl volt és ráért gondolkodni, rögtön rájött a hidegrázás.

Kicsit még hálás is volt ezért a tapasztalatért. Gyorsan felnőtté vált, s ez kortársaival szemben előnyt biztosított számára az üzleti életben. Hozzájárult ahhoz is, hogy kellő tisztelettel töltse el a fegyverek ropogása.

Legtöbb kollégája és feleségeik azonban nem így gondolkodtak. Valahányszor szóba került az evakuálás, azonnal elvetették a gondolatot. Jól érezték magukat, szerették a munkájukat, büszkék voltak az EDS Corporation Iránra, és nem akartak megválni tőle. Az asszonyok igazi otthonokká varázsolták a bérelt lakásokat, és karácsonyi terveket szövögettek. A gyerekek iskolába jártak, megvoltak a barátaik, a biciklijük, a kedvenc kutyájuk. Mintha azzal nyugtatták volna magukat, hogy ha lefekszenek és nyugton maradnak, akkor a vihar úgyis elvonul a fejük fölött.

Coburn megpróbálta rábeszélni Lizt, hogy a gyerekekkel menjen vissza az Államokba. Nem is annyira a pillanatnyi helyzet miatt, hanem mert tudta, hogy eljöhet az idő, amikor egyszerre háromszázötven embert kell evakuálni, s ahhoz osztatlan figyelemre lesz szüksége, nem hagyhatja, hogy a családjáért érzett aggodalom kösse le gondolatait. Liz azonban elvetette az ötletet.

Felsóhajtott, amikor eszébe jutott a felesége. Liz vidám és szórakoztató egyéniség volt, mindenki élvezte a társaságát, de nem volt igazi menedzserfeleség. Az EDS sokat követelt a munkatársaitól –, ha úgy alakult, egész éjszaka dolgozni kellett. Liz ezért mindig neheztelt. Még odahaza, az Államokban, Coburnnek az volt a feladata, hogy új munkatársakat toborozzon. Sokszor hétfőtől péntekig úton volt, járta az országot, Liz pedig gyűlölte ezt. Teheránban boldognak érezte magát, mert a férje egész nap otthon volt. Közölte hát, hogy nem hajlandó hazautazni. A gyerekek is jól érezték magukat. Először jártak az Egyesült Államokon kívül, és nagyon érdekelte őket Irán idegen nyelve és kultúrája. A legidősebb, a tizenegy éves Kim túlságosan is bízott mindenkiben ahhoz, hogy megijedjen. A nyolcéves Kristi egy kicsit izgult, de hát mindig is ő volt a legérzékenyebb a gyerekek közül. A hétéves Scott és a négyéves Kelly viszont még túl kicsi volt ahhoz, hogy felfogja a veszélyt.

Ők is maradtak hát, mint a többiek, s várták, hogy javuljon – vagy romoljék – a helyzet.

Coburn gondolatait kopogás szakította félbe: Madzsid lépett be. Ötven év körüli, alacsony, zömök ember, gondosan ápolt, dús bajusszal. Valaha gazdag volt – törzse hatalmas területeket birtokolt, amelyeket a hatvanas években, a földreform idején vettek el tőle. Most Coburn adminisztratív munkatársaként dolgozott, az iráni alkalmazottakért felelt. Tökéletesen beszélt angolul, és mindig tele volt ötletekkel. Coburn nagyon kedvelte. Madzsid minden lehetséges módon a segítségükre volt, amikor a családja megérkezett.

– Jöjjön csak, jöjjön! – szólt Coburn. – Foglaljon helyet. Valami baj van?

– Aggódom Fara miatt.

Coburn bólintott. Fara Madzsid lánya volt és az apjával együtt dolgozott. Azzal kellett törődnie, hogy az amerikai alkalmazottaknak mindig legyen érvényes vízumuk és munkavállalási engedélyük.

– Mi a probléma?

– A rendőrség felkérte, hogy vegyen ki két amerikai útlevelet az iratok közül, de senkinek ne szóljon róla.

Coburn a homlokát ráncolta:

– Két bizonyos útlevelet?

– Paul Chiapparone-ét és Bill Gaylordét.

Paul Coburn főnöke volt, az EDS Corporation Irán vezetője. Bill volt a második ember és ő felügyelt a legnagyobb vállalkozás, az Egészségügyi

Minisztériummal kötött szerződés teljesítésére.
– És vajon mit jelent mindez?
– Fara komoly veszélyben van – válaszolta Madzsid. – Azt az utasítást kapta, hogy senkinek ne szóljon a dologról. Nekem persze beszámolt róla. Tudom, hogy el kellett mondanom önnek, de félek, hogy komoly bajba kerül.
– Várjon egy kicsit. Kezdjük elölről! – szakította félbe Coburn. – Mondja el, hogy mi történt!
– Ma reggel felhívták a rendőrségtől, a külföldieket ellenőrző osztály amerikai szekciójától. Közölték vele, hogy James Nyfeler ügyében be kellene mennie hozzájuk. Azt hitte, valamilyen rutinügyről van szó. Fél tizenkettőkor jelentkezett az amerikai szekció vezetőjénél. Az először Mr. Nyfeler útlevele és tartózkodási engedélye után érdeklődött. Fara közölte, hogy Mr. Nyfeler már nincs Iránban. Aztán Paul Bucháról kérdezték. Elmondta, hogy Mr. Bucha sincs már az országban.
– Valóban?
– Igen.
Bucha Iránban van, de Fara erről valószínűleg nem tud, gondolta Coburn. Bucha valaha itt dolgozott, aztán elhagyta az országot, de később visszajött, s holnap Párizsba kell repülnie.
Madzsid folytatta: – Aztán a tiszt megjegyezte: “Gondolom, a másik kettő is elutazott már”. Fara látta, hogy négy dosszié hever előtte az asztalon, és megkérdezte, ki az a másik kettő. A tiszt megmondta, hogy Mr. Chiapparone és Mr. Gaylord. A lányom elmondta, hogy éppen ma reggel kapta meg Mr. Gaylord tartózkodási engedélyét. A tiszt felszólította, hogy vegye magához Mr. Chiapparone és Mr. Gaylord útlevelét és tartózkodási engedélyét, s vigye el neki. Figyelmeztette rá, hogy csendben, feltűnés nélkül csinálja.
– Fara mit mondott? – kérdezte Coburn.
– Azt, hogy ma nem tudja bevinni az iratokat. Erre megparancsolták, hogy holnap reggel jelentkezzen velük. A tiszt figyelmeztette, hogy felelősségre vonják, ha nem hajtja végre az utasítást, amire tanúk is vannak.
– Ennek az egésznek semmi értelme.
– Ha rájönnek, hogy Fara nem engedelmeskedett…
– Megpróbáljuk megvédeni – nyugtatta meg Coburn. Azon gondolkodott, vajon az amerikaiak kötelesek-e átadni útlevelüket bármilyen követelésre.

Nemrég, egy kisebb gépkocsibaleset után maga is ezt tette ugyan, de aztán közölték vele, hogy nem lett volna rá köteles.

– Nem mondták meg neki, hogy mire kellenek az útlevelek?

– Nem.

Bucha és Nyfeler Chiapparone, illetve Gaylord elődje volt. Ez lenne a magyarázat? Coburnnek fogalma sem volt róla.

– Először is azt kell eldöntenünk, hogy mit mondjon Fara holnap reggel a rendőrségen. Beszélek Paul Chiapparonéval, s aztán jelentkezem.

Chiapparone az épület földszintjén lévő irodájában ült. Az ő szobáját is padlószőnyeg borította, neki is elegáns íróasztala volt, a falon nála is a sah képe lógott, s az ő agyában is rajzottak a gondolatok.

Paul harminckilenc éves, középmagas férfi volt, s már meglátszott rajta, hogy szereti a hasát. Barna bőrével és vastag szálú fekete hajával le se tagadhatta volna olasz származását. Azzal bízták meg, hogy átfogó, korszerű társadalombiztosítási rendszert építsen ki egy elmaradott országban.

Iránban a hetvenes évek elején egészen kezdetleges volt a társadalombiztosítás. A járulékbegyűjtés nagyon alacsony hatásfokon zajlott, s az egész rendszert olyan könnyű volt kijátszani, hogy aki nem sajnálta a fáradságot, akár többször is felvehette a segélyt ugyanazért a betegségért. Amikor a sah elhatározta, hogy az olaj be vételekből származó évi húszmilliárdos jövedelem egy részét jóléti állam kiépítésére fordítja, a szerződést az EDS kapta meg. Az Egyesült Államok több államában az EDS irányította a Medicare és a Medicaid programot, de Iránban mindent elölről kellett kezdeni. Társadalombiztosítási kártyával kellett ellátni az ország harminckétmillió lakosát, meg kellett szervezni a járulékfizetést és irányítani kellett a segélyek kifizetését. Az egész rendszert számítógépre vitték – ez volt az EDS specialitása.

Paul rájött, hogy egy adatfeldolgozó rendszernek az Államokban, illetve Iránban való bevezetése között körülbelül annyi a különbség, mint a között, hogy valaki előre csomagolt keverékből készít el egy süteményt, vagy a régi módon: az eredeti alkotórészekből. Kudarcok sorozata érte őket. Az irániakból hiányzott az amerikai üzletemberek elszántsága, s gyakran csak szaporították a problémákat ahelyett, hogy megoldották volna őket. Odahaza, Texasban, az EDS dallasi központjában olyan emberek dolgoztak, akiktől azt várták, hogy a lehetetlent is tegyék meg, s igyekezzenek a

munkát már tegnapra elvégezni. Iránban minden eleve lehetetlennek számított, és soha nem készült el előbb, mint “fardah”, amit rendszerint úgy fordítanak, hogy “holnap”, de a gyakorlatban azt jelenti, hogy “majd egyszer”.

Paul a számára egyetlen elfogadható módon kezelte a problémákat – kemény munkával és elszántsággal. Nem volt zseni. Gyermekkorában eleinte nehézségei voltak az iskolában, de apja a bevándorlóknak az oktatásba vetett jellemző hitével rákényszerítette a tanulásra, így végül jó eredményeket ért el. A konok kitartás később is jó szolgálatot tett neki. Emlékezett az EDS első napjaira, amikor a hatvanas évek elején még minden új szerződés felvirágoztathatta vagy tönkretehette a vállalatot; ő pedig hozzájárult, hogy a világ egyik legdinamikusabb és legsikeresebb szervezetévé váljék. Biztos volt benne, hogy ez Iránban is sikerülni fog, különösen azután, hogy Jay Coburn képzési programja igazán beindul, és egyre több iráni válik alkalmassá vezető posztok betöltésére.

Óriásit tévedett, s csak most kezdte megérteni, miért.

Amikor 1977 augusztusában Iránba érkezett, az olajárrobbanás már múlóban volt. A kormány kezdett kifogyni a pénzből. Abban az évben egy antiinflációs program megnövelte a munkanélküliek számát, s éppen akkor, amikor a rossz aratás után egyre több éhező falusi árasztotta el a városokat. Jimmy Carter emberi jogi politikája gyengítette a sah zsarnoki uralmát. Minden körülmény adva volt ahhoz, hogy erősödjék a politikai nyugtalanság.

Paul egy ideig nem foglalkozott a helyi politikával. Tudott az elégedetlenség kitöréseiről, de ilyenek minden országban előfordulnak, s úgy tűnt, hogy a sah minden más uralkodónál szilárdabban tartja kezében a hatalmat. Akárcsak mások szerte a világban, Paul sem ismerte fel az 1978 első felében történtek jelentőségét.

Január 7-én az Etelaat című újság ocsmány támadást intézett a száműzetésben élő vallási vezető, Khomeini ajatollah ellen, többek között azt állítva róla, hogy homoszexuális. Másnap Teherántól nyolcvan mérföldnyire, Qum városában – az ország vallási központjában – felháborodott teológus hallgatók tiltakozó ülősztrájkot kezdtek, amelyet a katonaság és a rendőrség kegyetlenül szétvert. Az ellenállás erősödött, és a következő két nap zavargásaiban hetven embert öltek meg. Az egyház, az iszlám hagyományokkal összhangban, negyven nappal később felvonulást szervezett a meggyilkoltak emlékére. A felvonulást véres összecsapások

tarkították, s a meggyilkoltakról negyven nappal később újabb menettel emlékeztek meg… A felvonulások az év első hat hónapjában folytatódtak, egyre nagyobb tömegeket vonzottak és egyre erőszakosabbak lettek. Paul utólag rájött, hogy ezeket a demonstrációkat csak azért nevezték “temetési menetnek”, hogy kijátsszák a sah politikai megmozdulásokra vonatkozó tilalmát. Azt azonban még akkor sem tudta, hogy tömeges politikai mozgalom van kialakulóban. Mások sem gondolták.

1978 augusztusában Paul hazautazott szabadságra az Államokba, (Így tett William Sullivan, az Egyesült Államok iráni nagykövete is.) Paul minden vízi sportot szeretett, ezért unokatestvérével, Joe Porrecával a New Jersey-i Ocean Citybe utazott. Felesége, Ruthie és a gyerekek, Karen és Ann Marie Chicagóba mentek Ruthie szüleihez. Pault kissé nyugtalanította, hogy az Egészségügyi Minisztérium még nem fizette ki az EDS júniusi számláját. Ám nem ez volt az első ilyen eset, ezért Paul az egész ügyet a helyettesére, Bill Gaylordra hagyta, bízva abban, hogy neki sikerül kicsikarnia a pénzt.

Amíg az Egyesült Államokban tartózkodott, Iránból rossz hírek érkeztek. Szeptember 7-én kihirdették a szükségállapotot, s egy nappal később a Teherán központjában lévő Dzsaleh téren a katonák mintegy száz tüntetőt megöltek.

A Chiapparone család egy egészen más Iránba tért vissza, mint amilyenből szabadságra utazott. Paul és Ruthie akkor hallott először lövöldözést az éjszakai utcákon. Megriadtak: hirtelen rájöttek, hogy ami baj az irániaknak, az baj nekik is. Egymást követték a sztrájkok. Az áramszolgáltatás hosszú időszakokon át szünetelt, ezért gyertyafénynél vacsoráztak, s Paul az irodájában sem vetette le a felöltőjét. Egyre nehezebb volt pénzt szerezni a bankoktól, így hát az irodájában alakított ki egy csekkbeváltó helyet a cég alkalmazottai számára. Amikor otthon kifogytak a fűtőolajból, Paul hosszú ideig járta az utcákat, míg csak rá nem bukkant egy tartálykocsira, s meg nem vesztegette a sofőrt, hogy náluk rakja ki szállítmányát.

Üzleti problémái is egyre súlyosabbá váltak.

Dr. Sejkholeszlamizadeh egészségügyi és népjóléti minisztert letartóztatták, a rendkívüli állapotról szóló rendelkezés 5. cikke alapján, amely lehetővé tette az ügyészek számára, hogy indok nélkül is bárkit börtönbe csukassanak. Börtönben ült a miniszterhelyettes, Reza Neghabat is, akivel Paul korábban szoros kapcsolatot alakított ki. A minisztérium nem

fizette ki a júniusi számlát, de a továbbiakat sem, s már több mint négymillió dollárral tartozott az EDS-nek.

Paul két hónapon át próbálkozott a pénz kasszírozásával. Akikkel korábban kapcsolatban állt, azok mind eltűntek. Utódaik rendszerint nem válaszoltak hívásaira. Néha valaki megígérte neki, hogy utánanéz a dolognak és visszahívja. Ilyenkor várt egy hétig és ismét telefonált, de csak azért, hogy megtudja: az illető már nincs a minisztériumban. Találkozókat beszélt meg, amelyekre soha nem került sor. A tartozás pedig havonta 1,4 millió dollárral nőtt.

November 14-én levelet írt dr. Hejdargholi Emraninak, a Társadalombiztosítási Szervezetért felelős miniszterhelyettesnek és hivatalosan értesítette, hogy ha a minisztérium egy hónapon belül nem egyenlíti ki a számlát, akkor az EDS beszünteti működését. A fenyegetést Paul főnöke, az EDS World vezetője is megismételte december 4-én, amikor találkozott dr. Emranival.

Ez tegnap történt. Ha az EDS kivonul Iránból, akkor az egész társadalombiztosítási rendszer összeomlik. Másrészt egyre nyilvánvalóbbá vált, hogy az ország a tönk szélére jutott és nem tudja kifizetni tartozásait. Paul azon gondolkodott, mit fog most tenni dr. Emrani.

Ezen törte a fejét akkor is, amikor Jay Coburn belépett hozzá.

Először nem jött rá, hogy az útlevelét csak azért próbálták megszerezni, hogy őt is és az EDS-t is ott tartsák Iránban.

– Mi az ördögöt akarhatnak? – kérdezte, miután Coburn beszámolt az ügyről.

– Nem tudom. Madzsid és Fara sem tudja.

Paul értetlenül nézett rá. Az utóbbi egy hónapban a két férfi közel került egymáshoz. Többi munkatársa előtt mindentudó ábrázatot öltött, de ha Coburnnel volt, akkor megengedte magának, hogy bezárja az ajtót és megkérdezze: – Oké, mi a véleményed?

Coburn folytatta: – Először is azt kell eldöntenünk, mi legyen Farával. Könnyen bajba kerülhet.

– Valamit muszáj válaszolnia.

– Mutasson együttműködési szándékot?

– Mondhatná nekik azt, hogy Nyfeler és Bucha már nincs az országban.

– Ezt már elmondta.

– Bizonyítékként magával vihetne a vízumukat.

– Igen – szólt Coburn habozva. – De most valójában te és Bill érdekelhetik őket.

– Mondhatná azt is, hogy az útleveleket nem tartjuk az irodában.

– Esetleg tudják, hogy ez nem igaz. Még az is lehet, hogy Fara már vitt nekik útleveleket.

– Akkor mondja azt, hogy a vezető munkatársak nem tarthatják az útlevelüket az irodában.

– Ez talán megteszi.

– A lényeg az, hogy valamilyen módon meggyőzze őket: egyszerűen fizikailag képtelen volt megtenni, amire kérték.

– Rendben van. Megbeszélem vele és Madzsiddal is. – Coburn elgondolkodott. – Tudod, hogy Buchának már foglaltak helyet a holnapi járatra. Éppen el tud menni.

– Talán igen… Azt hiszik, hogy már nincs itt.

– Neked is ezt kellene tenned.

Átfutott az agyán, hogy Jaynek talán igaza van. Mit tennének akkor az irániak? Megpróbálnának valaki mást túszul ejteni. – Nem – válaszolta. – Ha megyünk, én leszek az utolsó.

– És megyünk? – kérdezett vissza Coburn.

– Nem tudom.

Heteken át minden áldott nap föltették egymásnak ezt a kérdést. Coburn kidolgozott egy bármely pillanatban életbe léptethető evakuálási tervet, Paul azonban habozott. Tudta, hogy legfőbb főnöke odaát Dallasban a távozás mellett van, ám az azt jelentette volna, hogy végleg lemondanak a megbízásról, amelynek teljesítése érdekében ő olyan sokat dolgozott az utóbbi tizenhat hónapban.

– Nem tudom – ismételte meg. – Felhívom Dallast.

Éjszaka Coburn mélyen aludt Liz oldalán, amikor a csengetés felverte.

Félálomban nyúlt a kagyló után: – Igen…

– Itt Paul.

– Hello. – Coburn felgyújtotta az éjjeli lámpát és megnézte a karóráját. Éjfél után kettő volt.

– Evakuálunk.

– Na végre!

Coburn tenyerével eltakarta a kagylót és az ágy végébe ült. Megnyugvást érzett. Most két őrült, lázas rohanással teli nap kezdődik, de azután biztos

lehet benne, hogy az emberek, akiknek a biztonsága már oly régóta aggasztotta, az Egyesült Államokban lesznek, ahol már nem érhetik utol őket ezek a fékevesztett iraniak.

Gondolatban átfutotta a tervet, amelyet erre az alkalomra készített. Először is értesíteni kell százharminc családot arról, hogy negyvennyolc órán belül elhagyják az országot. Szektorokra osztotta a várost, és mindegyikben kiválasztott egy körzetparancsnokot, őket fogja felhívni, s aztán ők értesítik az embereket. Már sokszorosíttatta az evakuálással kapcsolatos utasításokat tartalmazó lapot is. Csak a dátumot és a repülőgép járatszámát kell mindegyikre beírni, hogy szétoszthassa őket.

Kiválasztott egy tehetséges, energikus iráni rendszerszervezőt, Rasidot, és őt bízta meg azzal, hogy vigyázzon a távozó amerikaiak hátramaradó javaira, később pedig gondoskodjék az Egyesült Államokba szállításukról. Kialakított egy kis logisztikai csoportot is, amelynek a repülőjegyek beszerzése és a repülőtérre szállítás megszervezése lesz a feladata.

Néhány tucat emberrel lejátszotta az evakuálási akciót, s meggyőződött róla, hogy menni fog a dolog.

Felöltözött és főzött egy kávét. A következő néhány órában nem volt semmi dolga, de túl izgatott volt ahhoz, hogy ismét elaludjék.

Hajnali négykor felcsörgette a logisztikai csoport fél tucat tagját és utasította őket, hogy rögtön a kijárási tilalom lejárta után legyenek az irodájában.

A kijárási tilalom este kilenctől reggel ötig volt érvényben. Coburn még egy órát üldögélt, egyik cigarettát a másik után szívta, rengeteg kávét ivott és a jegyzeteit lapozgatta. Amikor a hallban lévő kakukkos óra ötöt jelzett, ő már az ajtóban állt, indulásra készen.

Az utcán sűrű köd gomolygott. Beszállt a kocsiba, és tizenöt mérföldes sebességgel araszolva elindult a “Bukarest” felé.

Három háztömbnyire a házától néhány katona lépett elő a ködből és félkört formálva, puskáját előre szegezve megállt az autó előtt.

– Ó, a szentségit! – szitkozódott.

Az egyik katona még mindig a puskájával bajlódott. Megpróbálta a helyére illeszteni a tárat, de az az istennek sem akart bekattanni. Végül el is ejtette, s négykézláb matatott utána. Coburn jót kacagott volna rajta, ha nincs annyira megrémülve.

Az osztagot vezető tiszt farsziul szólította meg. Coburn leengedte az ablakot és megmutatta neki a karóráját: már elmúlt öt óra.

A katonák hátrább léptek és tanácskozni kezdtek. Kis idő múlva visszajött a tiszt, és felszólította, hogy igazolja magát.

Coburn izgatottan várt. Tragikus volna, ha éppen ma tartóztatnák le. Vajon elhiszi-e neki a tiszt, hogy az ő órája jár jól, s nem a sajátja?

Végül a katonák félreálltak, s a tiszt intett, hogy hajtson tovább.

Coburnból megkönnyebbült sóhaj szakadt fel és lassan nekieresztette a kocsit. Irán már csak ilyen.

2.

A logisztikai csoport munkához látott – helyeket foglaltak, buszokat béreltek a szállításhoz. Tízkor Coburn kiadta az utasítást a körzetparancsnokoknak, hogy értesítsék az embereket. A többségnek december 8-ára, a Pan Am isztambuli járatára foglaltatott helyet. A többiek – köztük Liz Coburn és a négy gyerek – ugyanazon a napon egy Lufthansa-járattal Frankfurtba mennek.

Mihelyt a helyfoglalásokat visszaigazolják, az EDS központjának két vezető munkatársa, Merv Stauffer és T. J. Marquez Dallasból Isztambulba repül, hogy fogadja az evakuáltakat, szállodába kísérje őket és megszervezze további útjukat hazáig.

Napközben kissé módosítani kellett az eredeti terveket. Paul még mindig nem tudta végleg elszánni magát, hogy teljesen becsukja az iráni boltot. Javasolta, hogy mintegy tíz vezető munkatárs maradjon ott, s tartsa fenn az irodát abban a reményben, hogy konszolidálódik az iráni helyzet, és az EDS ismét normálisan működhet. Az önként maradók között volt Paul, Bill Gaylord, a helyettese, Jay Coburn és logisztikai csoportja tagjainak többsége. Két ember, Cári és Vicki Commons csak vonakodva vállalta, hogy marad: Vicki már a kilencedik hónapban járt, s úgy állapodtak meg, hogy rögtön elmennek, mihelyt a baba megszületik.

December 8-án Coburn emberei, zsebükben kenőpénznek szánt tízezer rialosok kötegeivel, szinte megszállták a Teherán nyugati részén lévő Mehrabad repülőteret. Jutott belőlük a Pan Am jegykezelő pultjához, az útlevél-ellenőrzéshez, az indulási csarnokba és a csomagkezeléshez is. A járatot teljes egészében lefoglalták. A kenőpénzek szavatolták, hogy az EDS egyetlen embere se maradjon le a gépről.

Csupán két izgalmas pillanat volt. Az egyik alkalmazott ausztrál útlevéllel rendelkező felesége nem tudta beszerezni a kilépő vízumot, mert az illetékes kormányhivatalok alkalmazottai sztrájkoltak. Férjének és gyerekeinek amerikai útlevelük volt, így velük nem volt semmi probléma. Amikor a férj az útlevél-ellenőrző pulthoz ért, saját és a gyerekei útlevelét hat-hét másikkal együtt nyújtotta át a katonának. Az megpróbálta valahogy rendezni őket, de az EDS-nek a sorban álló emberei nagy kavarodást támasztva, előrenyomakodtak. Közben Coburn csoportjának a pult körül tanyázó tagjai hangos kérdésekkel ostromolták a határőrt, és rettenetesen

dühösnek látszottak a késedelem miatt. A nagy zűrzavarban az ausztrál asszony nyugodtan átsétált az ellenőrzésen.

Egy másik család örökbe fogadott egy iráni csecsemőt és még nem tudták beszerezni számára az útlevelet. Egyik kollégájuk felesége, Kathy Marketos vette karjára a néhány hónapos, nyugodtan alvó gyereket, ráborította a kabátját és egyszerűen fölsétált vele a gépre.

A felszállásig azonban több óra telt el. Mindkét járat késett. A repülőtéren nem lehetett élelmet kapni, a várakozók már nagyon éhesek voltak, s Coburn emberei a kijárási tilalom kezdete előtt még végigszáguldották a várost, hogy valami ennivalót szerezzenek nekik. Felvásárolták néhány kuche (sarki árus) és a Kentucky Fried Chicken üzlet teljes készletét. A repülőtérre visszatértükkor megrohanták őket a többi késésben lévő járat szintén éhező utasai, s alig tudták átadni az EDS embereinek szállítmányukat. A városba tartva két kocsi utasait letartóztatták a kijárási tilalom megszegése miatt, de a katonák figyelmét elvonta egy menekülni akaró harmadik kocsi, s miközben az után tüzeltek, az EDS emberei elhajtottak.

Az isztambuli járat valamivel éjfél után indult el. A frankfurti gép csak másnap, harmincegy órával később szállt fel.

Coburn és embereinek többsége a “Bukarestben” töltötte az éjszakát. Nem várta őket senki, nem volt kihez hazamenniük.

Míg Coburn az evakuálást irányította, Paul megpróbálta kideríteni, hogy ki és miért akarta megszerezni az útlevelét.

Adminisztratív helyettese, Rich Gallagher energikus fiatalember volt, aki jól értette az iráni bürokráciát. Ő is az önként maradók közé tartozott. Felesége, Cathy sem utazott el. Jó állása volt az Egyesült Államok teheráni katonai missziójánál, Egyikük sem akart elmenni. Gyerekük nem volt, akiért aggódtak volna, csak egy kutyájuk, Buffy.

December 5-én, amikor Farát felszólították, hogy lopja el az útleveleket, Gallagher az egyik érintettel, Paul Buchával felkereste az amerikai nagykövetséget. Bucha már nem dolgozott Teheránban, csak látogatóba érkezett.

Lou Goelz főkonzullal találkoztak. Goelz ötvenes éveiben járó, pocakos, ősz, erősen kopaszodó ember volt – jó télapó vált volna belőle. Ott volt nála Ali Jordan, a konzuli hivatal egyik iráni munkatársa is.

Goelz azt tanácsolta Buchának, hogy próbáljon elrepülni. Fara – legjobb tudomása szerint – azt mondta a rendőrségen, hogy már nem tartózkodik Iránban, s úgy tűnt, hogy hittek is neki. Minden esély megvolt arra, hogy Bucha le tud lépni.

Goelz felajánlotta, hogy a biztonság kedvéért átveszi Paul és Bill útlevelét és tartózkodási engedélyét. Ha a rendőrség hivatalosan is követeli az iratokat, az EDS nyugodtan az amerikai nagykövetséghez utasíthatja őket. Ali Jordan mindenesetre megpróbál kapcsolatba lépni az iráni hatóságokkal, s megtudni, hogy mi az ördögöt akarnak. Az útleveleket és egyéb iratokat még aznap elvitték a követségre.

Másnap reggel Bucha elrepült, Gallagher pedig felhívta a nagykövetséget. Ali Jordan addigra már beszélt Biglari tábornokkal, a teheráni rendőrség parancsnokával, aki közölte, hogy Paulnak és Billnek az országban kell maradnia. Ha menekülni próbálnak, letartóztatják őket.

Gallagher megkérdezte: miért?

– Tanúként tartják vissza őket egy vizsgálat kapcsán – válaszolta Jordan.

– Miféle vizsgálatról van szó?

Jordan nem tudta.

Paul elképedve és nyugtalanul hallgatta Gallagher beszámolóját. Nem volt részese közúti balesetnek, nem követett el bűncselekményt, nem voltak kapcsolatai a CIA-vel… Kinek vagy minek az ügyében nyomoznak? Az EDS-ében? Vagy a vizsgálatra való hivatkozás csak ürügy arra, hogy őt és Billt Iránban tartsák, hogy tovább működtessék a társadalombiztosítási rendszer számítógépeit?

A rendőrség egyetlen engedményre azért hajlandó volt. Ali Jordan azzal érvelt, hogy elkobozhatják a tartózkodási engedélyeket, mert azokat az iráni kormány adta ki, de az Egyesült Államok kormányának útlevelét nem. Biglari tábornok ezt elfogadta.

A következő nap Gallagher és Ali Jordan elment a rendőrségre, hogy átadja Biglarinak a dokumentumokat. Útközben Gallagher megkérdezte Jordant, hogy szerinte vádat emelhetnek-e valamiért Paul és Bill ellen.

– Nem hiszem – válaszolta Jordan.

A rendőrségen a tábornok figyelmeztette Jordant, hogy a nagykövetséget teszik felelőssé, ha Paul és Bill elhagyja az országot.

Egy napra rá, december 8-án, az evakuálás napján, Lou Goelz felhívta az EDS-t. Közölte, amit az Igazságügy-minisztériumban lévő egyik forrásától megtudott: Pault és Billt állítólag tanúként akarják kihallgatni azokkal a

korrupciós vádakkal kapcsolatban, amelyeket a bebörtönzött dr. Sejkholeszlamizadeh egészségügyi miniszter ellen emeltek.

Pault kissé megnyugtatta, hogy tudja, miről van szó. Kész volt boldogan elmondani a vizsgálatot végzőknek az igazságot: az EDS-nek semmi köze a megvesztegetéshez. Abban is erősen kételkedett, hogy egyáltalán bárki megvesztegette volna a minisztert. Az iráni bürokraták megrögzötten korrupt alakok voltak, de dr. Sejk – ahogy Paul röviden nevezte – mintha egy más bolygóról csöppent volna közéjük. Végzettségére nézve ortopéd sebész volt, szabadon szárnyaló gondolatokkal, aki minisztériumában modern gondolkodású, hatékonyan dolgozó fiatal technokraták csapatával vette körül magát. Az EDS tevékenysége csak egy része volt annak a nagyralátó tervének, hogy az iráni szociális ellátást amerikai színvonalra emelje. Paul egyszerűen nem hitte, hogy eközben saját zsebének megtöltése járt volna a fejében.

Félelemre tehát semmi ok – ha Goelz forrása az igazat mondta. De tényleg azt mondta? Dr. Sejket három hónapja tartóztatták le. Az irániak éppen akkor jöttek rá, hogy Paul és Bill fontos tanú, amikor Paul közölte velük, hogy az EDS kivonul, amennyiben a minisztérium nem fizeti ki tartozását. Véletlen volna?

Az evakuálás után az ott maradtak beköltöztek két házba, s az Asura, a szent ünnep két napját, december 10-11-ét pókerezéssel töltötték. Az egyik házban nagy, a másik házban alacsonyabb tétekkel folyt a játék. Paul és Coburn is az elsőbe vette be magát.

A várakozásokkal ellentétben az Asura nyugodtan telt el. Irániak milliói vettek ugyan részt a sah elleni tüntetéseken országszerte, de erőszak alkalmazására nem került sor.

Az ünnep elmúltával Paul és Bill utánanézett, hogyan tudnák elhagyni az országot, de meglehetősen kellemetlen meglepetésben lett részük. Felhívták Lou Goelzöt a nagykövetségen, hogy adja vissza útlevelüket. Ő azt válaszolta, hogy erről értesítenie kellene Biglari tábornokot is, aki ebből rögtön tudná, hogy Paul és Bill menekülni készül. Goelz állította, hogy az útlevelek átvételekor szólt erről a rendőrséggel kötött megállapodásáról. Ha így is volt, akkor is nagyon halkan mondhatta, mert senki sem emlékezett rá.

Paul majd szétrobbant a dühtől. Miért kellett Goelznek bármilyen megállapodást is kötnie a rendőrséggel? Nem volt köteles beszámolni nekik arról, hogy mit csinál az amerikai útlevelekkel. Az istenit neki! Nem azért

fizették, hogy segítsen a rendőrségnek visszatartani Iránban Pault és Billt. A követség azért van, hogy az amerikaiakat segítse, nem?

Megkérdezlek, hogy nem tudná-e megszegni ezt az ostoba egyezséget, csendben visszaadni az útleveleket, s csak néhány nap múlva szólni a rendőrségnek, amikor Paul és Bill már biztonságban hazaért? Goelz válasza egyértelmű nem volt. Ha megpróbálná kijátszani az iráni rendőrséget, akkor bajba sodorna mindenki mást, márpedig neki gondoskodnia kell a még Iránban lévő tizenkétezer amerikairól. Különben is Paul és Bill neve már ott van a repülőtéri listákon: a legszabályosabb dokumentumok birtokában se jutnának túl az útlevél-ellenőrzésen.

Amikor Paul és Bill visszatartásának híre eljutott Dallasba, az EDS és ügynökei lázasan munkához láttak. Washingtoni kapcsolataik nem voltak olyan jók, mint amilyenek egy republikánus kormányzat esetén lettek volna, de azért volt még néhány barátjuk. Kapcsolatba léptek a texasi Bob Strauss-szal, a befolyásos fehér házi összekötővel, Tom Moorer tengernaggyal, a Vezérkari Főnökök Egyesített Bizottságának egykori elnökével, aki az iráni katonai kormányzatot irányító tábornokok jó részét ismerte, és Richárd Helmsszel, a CIA korábbi főnökével, aki valamikor nagykövet volt Teheránban. Nekik sikerült olyan nyomást kifejteniük a Külügyminisztériumban, hogy Sullivan teheráni nagykövet egy beszélgetés során felvetette Paul és Bill ügyét Azhari tábornoknak, az iráni miniszterelnöknek.

Ez sem segített.

A tartozás kifizetésére Paul által szabott harmincnapos határidő letelt, s ő december 16-án egy dr. Emraninak írt levélben hivatalosan felmondta a szerződést. Még mindig nem adott fel minden reményt. Az evakuált munkatársak közül megkért néhányat, hogy térjenek vissza Teheránba annak jeleként, hogy az EDS kész a minisztériummal keletkezett problémái békés megoldására. A visszatérők egy része a rendbontás nélkül lezajlott Asurán felbátorodva a családját is visszavitte.

Sem a nagykövetség, sem az EDS teheráni ügyvédei nem tudták kideríteni, hogy ki rendelte el Paul és Bill visszatartását. Végül Madzsid, Fara apja tudta meg Biglari tábornoktól. Hoszain Dadgar vizsgálóbíró volt az, egy nem túl magas beosztású hivatalnok az ügyészi hivatalban, aki az állami tisztviselők bűncselekményeit kivizsgáló, komoly hatalommal rendelkező osztályon dolgozott. Dadgar irányította a nyomozást dr. Sejk, a bebörtönzött egykori egészségügyi miniszter ügyében.

Ha már a nagykövetség nem tudja rávenni az irániakat, hogy engedjék el Pault és Billt, s nem hajlandó csendben visszaadni az útlevelüket, akkor nem állapodnának-e meg Dadgarral legalább abban, hogy minél előbb hallgassa ki Paulékat, s legalább karácsonyra hazatérhessenek? A karácsony nem sokat mond az irániaknak, válaszolta Goelz, de az újév annál többet, úgyhogy megpróbál egy azt megelőző dátumban megállapodni.

December második felében ismét elkezdődtek a zavargások, mire a visszatért munkatársak rögtön elkezdték előkészíteni az újabb evakuálást. Az általános sztrájk folytatódott, az olajexport – a kormány legfontosabb bevételi forrása – nullára csökkent, s vele az EDS esélye is arra, hogy megkapja a tartozást. Olyan kevés iráni járt be dolgozni a minisztériumba, hogy az EDS embereinek nem volt mit csinálniuk, s Paul a fele társaságot hazaküldte karácsonyra az Államokba.

Ő maga összecsomagolt, lezárta a házat és beköltözött a Hiltonba, készen arra, hogy az első adandó alkalommal hazautazzék.

A város teli volt pletykákkal. Jay Coburn a maga hálózatával összegyűjtötte őket és az érdekesebbeket továbbította Paulnak. A legijesztőbb hír Bunny Fleischakertől, egy amerikai lánytól származott, akinek jó barátai dolgoztak az Igazságügy-minisztériumban. Bunny még az Államokban egy ideig az EDS-nél dolgozott, s bár máshová került, Teheránban is tartotta a kapcsolatot a cég embereivel. Felhívta Coburnt és közölte vele, hogy Pault és Billt le akarják tartóztatni.

Paul és Coburn megbeszélte a dolgot. A lány információja ellentétes volt azzal, amit a nagykövetségtől hallottak. Egyetértettek abban, hogy a nagykövetségnek biztosan jobb információi vannak, mint Bunny Fleischakernek. Úgy döntöttek, hogy várnak.

Paul néhány kollégájával csendes karácsonyt tartott Pat Sculleynek, az EDS egyik fiatal munkatársának a lakásán, aki önként tért vissza az evakuálás után Teheránba. Mary, Sculley felesége szintén visszatért, s finom vacsorát készített nekik, Paulnak hiányzott Ruthie és a gyerekek.

Karácsony után két nappal jelentkezett a nagykövetség. Sikerült összehozniuk egy találkozót Paul és Bill, illetve Koszain Dadgar vizsgálóbíró között. Másnap reggel, december 28-án legyenek az Egészségügyi Minisztériumban, az Eisenhower Avenue-n.

Bill Gaylord nem sokkal kilenc után lépett Paul irodájába. Egy csésze kávét hozott és az EDS alkalmazottainak megszokott öltözetét viselte:

szolidan elegáns öltöny, fehér ing, nem feltűnő nyakkendő, fekete cipő.

Akárcsak Paul, Bill is harminckilenc éves volt, közepes termetű, zömök. A hasonlóság ezzel véget is ért. Paul barna bőrű volt, sűrű sötét szemöldökkel és jellegzetes orral. Gyakran megtörtént, hogy iráninak nézték mindaddig, amíg ki nem nyitotta a száját és el nem kezdett beszélni angolul a maga New York-i akcentusával. Billnek kerek arca és nagyon világos bőre volt, és aki csak ránézett, rögtön tudta, hogy angol.

Mindazonáltal sok közös vonás volt bennük, Mindketten római katolikusok voltak, de Bill mélyebben hívő. Egyformán szerették a jó ételeket. Rendszerszervezőként fejezték be tanulmányaikat és a hatvanas évek közepén álltak be az EDS-hez – Bill 1965-ben, Paul 1966-ban. Szép karriert futottak be, s bár Paul egy évvel később került a céghez, most ő volt Bill főnöke. Billnek a kisujjában volt az egész egészségügyi rendszer működése és nagyszerűen értett az emberek irányításához, de nem volt olyan rámenős és energikus, mint Paul. Alapos volt és nagyon gondos szervező. Paulnak soha egy pillanatig sem kellett aggódnia egy-egy fontos bemutató előtt: Bill mindent a lehető legjobban előkészített.

Jól tudtak együtt dolgozni. Amikor Pault már-már elragadta a szenvedély, Bill képes volt lecsendesíteni és gondos mérlegelésre késztetni. Ha Bill feleslegesen aggodalmaskodott és körülményessé vált, Paul megadta neki a gyors cselekvéshez szükséges lökést.

Még az Államokban találkoztak először, de csak az utóbbi kilenc hónapban ismerték meg alaposabban egymást. Amikor márciusban Teheránba érkezett. Bill egy ideig Chiapparone-éknál lakott, amíg a felesége, Emily és a gyerekek utána nem jöttek. Paul szinte szégyenkezett előtte; úgy érezte, hogy Billnek eddig még csak problémákat okozott Irán.

Billt a többieknél sokkal jobban nyugtalanították a zavargások és a lövödözések – talán azért, mert még kevés időt töltött Iránban, de talán azért is, mert természeténél fogva aggályoskodóbb volt. Az útlevélügyet is komolyabban vette, mint Paul. Egyszer még azt is javasolta, hogy vonattal utazzanak Észak-Iránba és a Szovjetunió felé lépjék át a határt, hisz valószínűleg senki sem feltételezi, hogy két amerikai üzletember arrafelé fog menekülni.

Billnek nagyon hiányzott Emily és a gyerekek, s Paul ezért is felelősnek érezte magát, mivel ő beszélte rá Billt, hogy Iránba jöjjön.

De most már nemsokára vége. Ma találkoznak Mr. Dadgarral és visszakapják az útlevelüket. Billnek a másnapi gépre már meg is van a

foglalt helye. Emily már hozzá is látott a tiszteletére rendezendő szilveszteri parti előkészületeihez. Hamarosan ez az egész már csak egy rossz álomnak fog tűnni.

Paul rámosolygott Billre: – Mehetünk?

– Bármikor.

– Kerítsük elő Abolhaszant. – Paul felemelte a telefonkagylót. Abolhaszan volt a legmagasabb beosztású iráni munkatárs a cégnél – az iráni üzleti módszerekre tanítgatta Pault. Egy neves ügyvéd fia, amerikai lányt vett feleségül, és ragyogóan beszélt angolul. Munkájához tartozott az is, hogy az EDS szerződéseit farszira fordítsa. Magukkal akarták vinni, hogy tolmácsoljon találkozójukon Dadgarral.

Perceken belül megjelent és elindultak. Ügyvédet nem vittek magukkal. A követség szerint csak rutintalálkozóról, nem hivatalos Beszélgetésről van szó. Nemcsak felesleges volna ügyvédet vinniük, hanem talán még ellenük is hangolná Mr. Dadgart. Azt a gyanút ébresztené benne, hogy Paulnak és Billnek valami rejtegetnivalója van. Paul szerette volna, ha jelen van a nagykövetség egyik munkatársa, de Lou Goelz ezt az ötletet is elvetette: nem szokás ilyen jellegű megbeszélésekre követségi munkatársat küldeni. Azt tanácsolta, hogy vigyék magukkal irataikat, amelyekből kiderül, mikor érkeztek Iránba, mi a hivatalos beosztásuk és munkakörük.

Miközben kocsijuk a megszokott kaotikus teheráni forgalomban araszolgatott előre, Paul nyomorultul érezte magát. Örült, hogy hazamegy, de gyűlölte a kudarcot. Azért jött Iránba, hogy üzletet csináljon az EDS-nek, s most éppen ennek a vállalkozásnak a felszámolásával van elfoglalva. Bárhogy csűrjük-csavarjuk is, a cég első tengerentúli vállalkozása kudarcot vallott, Nem Paul hibája, hogy az iráni kormány kifutott a pénzből, de ez sovány vigasz: kifogásokból még nem lett nyereség.

Végighajtottak a fákkal szegélyezett Eisenhower Avenue-n, amely olyan széles és egyenes, mint bármely amerikai nagyváros főútvonala, s befordultak az úttól kicsit távolabb álló négyszögletes, tízemeletes, katonák őrizte épület udvarára. Az Egészségügyi és Népjóléti Minisztérium Társadalombiztosítási Szervezetének székházát arra szánták, hogy az iráni jóléti állam központjává váljék: itt dolgoztak vállvetve az iráni kormány és az EDS alkalmazottai, hogy kiépítsenek egy fejlett társadalombiztosítási rendszert. Az egész hetedik emeletet az EDS foglalta el – ott volt Bill irodája is.

Igazolványukat felmutatva az épületbe léptek. A folyosók piszkosak voltak, az épület hideg – ismét szünetelt a fűtés. Ahhoz a szobához kísérték őket, amelybe Mr. Dadgar költözött. Szűk, piszkos falú helyiségben találták, egy öreg, acélvázas íróasztal mögött ült. Az asztalon jegyzetfüzet és egy toll hevert. Az ablakon át Paul az EDS által épített adatfeldolgozó központra látott.

Abolhaszan bemutatta őket egymásnak. Az asztal mellett ülő iráni nőt Mrs. Nurbasnak hívták, Dadgar tolmácsa volt.

Leültek a rozoga fémvázas székekre, s csendben megvárták, amíg felszolgálják a teát. Dadgar szólalt meg először, farsziul. Lágy és mély volt a hangja, s nagyon tisztán ejtette a szavakat. Paul alaposan megnézte, míg a fordításra várt. Ötven év körüli, alacsony, tömzsi férfi volt, arcbőre sötét, s a haját előrefésülte, talán hogy leplezze kopaszodását. Bajuszt viselt, szemüveget és szolid öltönyt.

Dadgar befejezte és Abolhaszan fordítani kezdett: – Felhívja a figyelmüket, hogy joga van letartóztatni önöket, ha válaszaikat nem tartja kielégítőnek. Ha kívánják, el lehet halasztani ezt a beszélgetést, amíg az ügyvédeik össze nem szedik az óvadékot.

Pault meglepte az új fejlemény, de ugyanolyan villámgyorsan értékelte a helyzetet, mint ahogy minden üzleti döntését meghozta. A legrosszabb, ami történhet, gondolta, hogy nem hisz nekünk és letartóztat bennünket. Nem vagyunk gyilkosok, és huszonnégy órán belül óvadék ellenében ki tudunk kerülni a börtönből. Kötelesek leszünk az országban maradni, s találkozhatunk az ügyvédünkkel, hogy kitaláljunk valamit… ami semmivel sem rosszabb szituáció, mint amilyenben most vagyunk.

Billre nézett: – Mit gondolsz?

Egy vállrándítás volt a válasz: – Goelz szerint ez csak rutinkihallgatás. Amit az óvadékról mondott, az puszta formalitásnak hangzik, mint amikor felolvassák valakinek a jogait.

Paul bólintott: – Ráadásul épp a halogatásra van a legkevésbé szükségünk.

– Akkor pedig legyünk túl gyorsan az egészen.

Paul Mrs. Nurbashoz fordult: – Kérem, mondja meg Mr. Dadgarnak, hogy egyikünk sem követett el semmiféle bűncselekményt, s tudomásunk sincs ilyenről. Meggyőződésünk, hogy nem fognak vádat emelni ellenünk, s szeretnénk az egészen még ma túlesni, hogy hazamehessünk.

A nő lefordította szavait.

Dadgar közölte, hogy először egyedül Pault akarja kihallgatni. Bill egy óra múlva jöjjön vissza.

Bill felment a hetedik emeleten lévő irodájába. A telefonért nyúlt, s a “Bukarestet”, Lloyd Briggst kérte. Briggs volt a harmadik a hierarchiában Paul és Bill után.

– Dadgar azt állítja, hogy joga van letartóztatni bennünket – közölte vele Bill. – Lehet, hogy óvadékra lesz szükségünk. Kérdezd meg az iráni ügyvédeket, hogy mit jelent ez.

– Rendben – felelte Briggs. – Hol vagy?

– A minisztériumban, az irodámban.

– Visszahívlak.

Míg várakozott, Billnek állandóan az járt a fejében, hogy ez az egész letartóztatási ötlet nevetséges – bármilyen elterjedt is Iránban a korrupció, az EDS soha nem adott kenőpénzt a szerződéseiért. Ám még ha így is lett volna, neki semmi köze nem lenne hozzá: ő a szerződés teljesítéséért felel, nem a megrendelések megszerzéséért.

Briggs néhány perc múlva visszahívta: – Ne idegeskedjetek – nyugtatta meg. – Épp a múlt héten engedtek szabadon egy gyilkossággal vádolt pasast másfél millió rial óvadék ellenében.

Bill gyorsan számolt: másfél millió rial, az húszezer dollár. Az EDS akár készpénzben is ki tudja fizetni. A bankok sztrájkja miatt és az evakuálás céljaira egy idő óta nagyobb összegű készpénzt tartottak maguknál.

– Mennyi van az irodai páncélban?

– Hétmillió rial körül, plusz ötvenezer dollár.

Ha letartóztatnak is bennünket, rögtön kifizethetjük az óvadékot, gondolta Bill. – Kösz – szólt a kagylóba. – Most már kicsit jobban érzem magam.

Néhány emelettel lejjebb Dadgar feljegyezte Paul teljes nevét, születése dátumát és helyét, végzettségét, korábbi beosztásait, és gondosan megvizsgálta az Electronic Data Systems Corporation Irán területi igazgatójává való kinevezéséről szóló dokumentumot. Aztán felszólította: mondja el, hogyan kötötte meg szerződését az EDS az Egészségügyi Minisztériummal.

Paul mély lélegzetet vett. – Először is hadd hívjam fel rá a figyelmét, hogy a tárgyalások és a szerződés aláírása idején még nem voltam Iránban,

így az egészről csak közvetett információim vannak. Csupán arról számolhatok be, amit hallottam.

Mrs. Nurbas fordított, s Dadgar beleegyezően bólintott.

Paul folytatta és megpróbált száraz, hivatalos stílusban fogalmazni, hogy segítse a fordítást: – Paul Bucha, az EDS egyik vezető munkatársa 1975-ben értesült róla, hogy a minisztérium társadalombiztosítási ügyekben járatos adatfeldolgozó vállalatot keres. Teheránba jött és találkozott a minisztérium munkatársaival, hogy megtudja, pontosan milyen természetű és méretű munkáról is van szó. Közölték vele, hogy a minisztériumnak már vannak ajánlatai a Louis Berger and Companytól, a Marsh & McLennantöl, az ISIRAN-tól, az UNIVAC-tól és még egy ötödiket is várnak a Cap Gemini Societytől. Elmondta tárgyalópartnereinek, hogy az EDS a legnagyobb adatfeldolgozással foglalkozó cég az Egyesült Államokban és pontosan olyan természetű munkákra szakosodott, amilyenre itt szükség van. Felajánlotta, hogy az előtanulmányt díjmentesen elkészítjük. Az ajánlatot elfogadták.

Szünetet tartott, hogy megvárja a fordítás végét, s észrevette, hogy Mrs. Nurbas sokkal rövidebben fogalmaz, mint ő tette. Dadgar pedig még annyit sem jegyzett fel, amennyit elmondtak neki. Még lassabban kezdett beszélni és még gyakrabban tartott szünetet. – A minisztériumnak nyilvánvalóan tetszett az EDS javaslata, mert megkértek bennünket, hogy kétszázezer dollárért készítsünk el egy részletes tanulmányt. Ezzel 1975 októberére lettünk készen. A minisztérium elfogadta javaslatunkat, és elkezdődtek a tárgyalások. A szerződés feltételeiben 1976 augusztusára állapodtunk meg.

– Korrekt tárgyalások voltak? Semmi svindli? – kérdezett közbe Dadgar.

– Az égvilágon semmi – válaszolta Paul. – További három hónapba telt, amíg megszereztük a szükséges jóváhagyást az összes érintett kormányhivataltól, többek között az udvartól. Semmit nem hagytunk ki. A szerződés az év végén lépett életbe.

– A szerződésben kikötött ár persze túlzott volt.

– A cég maximum húszszázalékos szerződés előtti profittal számolt, ami itt és más országokban Is általánosan elfogadott ilyen volumenű szerződések esetén.

– Az EDS minden kötelezettségét teljesítette?

Ez végre olyan kérdés volt, amelyre Paul első kézből tudta a választ.

– Igen, egyértelműen.

– Bizonyítani is tudja?

– Természetesen. A szerződés előírta, hogy megadott időközönként találkozzam a minisztérium munkatársaival és együtt tekintsük át a teljesítés menetét. A megbeszélésekről jegyzőkönyv készült. A szerződés meghatározta azt a mechanizmust is, amelyen keresztül a minisztérium érvényesítheti érdekeit, ha az EDS nem tesz eleget vállalt kötelezettségeinek – nos, ennek a mechanizmusnak az alkalmazására soha nem került sor.

Mrs. Nurbas fordított, de Dadgar egy sort sem jegyzetelt. Mindezt már fejből tudja, gondolta Paul.

– Nézzen ki az ablakon – folytatta. – Ott az adatfeldolgozó központunk. Menjen és nézze meg. Láthatja a számítógépeket. Érintse meg őket. Működnek. Információkat szolgáltatnak. Olvassa el őket. Rájön, hogy azokat használják is.

Dadgar valamit firkantott a jegyzetfüzetébe. Paul pedig azon törte a fejét, hogy valójában mit is akar tőle.

– Milyen kapcsolatban áll a Mahvi-csoporttal? – csattant a következő kérdés.

– Amikor Iránba jöttünk, közölték velünk, hogy iráni partnerre van szükségünk, ha üzletet akarunk csinálni. A Mahvi-csoport a partnerünk. A legfőbb feladatuk, hogy iráni munkatársakkal lássanak el bennünket. Rendszeresen konzultálunk, de vállalkozásunk lényegéhez nem sok közük van.

Dadgar ezután arról érdeklődött, hogy miért az EDS fizeti dr. Towliatit, a minisztérium egyik munkatársát. Nincs itt valamiféle érdekütközés?

Ennek a kérdésnek legalább volt valami értelme. Paul tisztában volt vele, hogy Towliati szerepe a külső szemlélő számára furcsának tűnhet. Ezt sem volt azonban nehéz megmagyarázni: – A szerződésben vállaltuk, hogy szolgáltatásunk lehető legjobb hasznosítása érdekében megfelelő szakértőkkel látjuk el a minisztériumot. Dr. Towliati is közéjük tartozik. Kellően jártas az adatfeldolgozásban, s ismeri mind az iráni, mind az amerikai üzletmenetet. Azért kapja tőlünk a honoráriumát, mert a minisztériumi fizetések túlságosan alacsonyak, semhogy vonzóak lennének egy hozzá hasonló képességű ember számára. A minisztérium azonban a szerződés értelmében visszatéríti nekünk honoráriuma egy részét, így nem egyértelműen igaz az, hogy mi fizetjük.

Dadgar alig jegyzetelt. Mindezt megtudhatta, s valószínűleg már meg is tudta az ügyiratokból, gondolta Paul.

– Miért ír alá számlákat?

– Nem ír alá. Soha nem is tette. Az egészhez pusztán annyi köze van, hogy tájékoztatja a minisztériumot az egyes munkák elvégzéséről, mivel ezek elbírálására egy kívülálló nem képes. – Paul elmosolyodott. – Nagyon komolyan veszi a feladatát. A legszigorúbb kritikusunk. Kényelmetlen kérdések egész sorát teszi fel, mielőtt valamely feladat végrehajtását igazolná. Néha azt kívánom, bárcsak kézben tarthatnám valamivel.

Miközben szavait fordították, változatlanul azon gondolkodott, hogy mit is akarhat Dadgar? Először a szerződéskötést megelőző tárgyalások iránt érdeklődött, amelyekben nem vett részt, aztán a Mahvi-csoport és dr. Towliati után, mintha olyan fontosak lennének. Talán maga sem tudja, mit keres. Lehet, hogy csak vaktában lövöldöz, hátha beletalál valamibe.

Meddig tart még ez a színjáték?

Bill a folyosón várakozott, s a kabátját sem vetette le, olyan hideg volt. Hoztak neki egy csésze teát, s szorosan a markába szorítva itta, hogy legalább a kezét felmelegítse. Dermesztő hideg és sötétség volt az egész épületben.

Szinte mellbe vágta, hogy Dadgar mennyire más, mint általában az irániak. Hideg, nyers és ellenséges. A nagykövetség ugyan azt mondta, hogy “együttérzően” kezeli az ügyüket, de Bill egyáltalán nem úgy látta.

Próbálta kitalálni, hogy mire utazik Dadgar. Csak meg akarja ijeszteni őket, vagy valóban komolyan gondolja a letartóztatást? Bármi legyen is a célja, a találkozó nem úgy alakul, ahogyan a követség gondolta. Az a javaslatuk, hogy ügyvéd nélkül jöjjenek, most már alapvetően elhibázottnak tűnt. Bár az is lehet, hogy csak távol akarták tartani magukat az egésztől. Bármi volt is a szándékuk, Paulnak és Billnek egyedül kellett megbirkóznia a helyzettel. Az előttük álló nap nem ígérkezett igazán kellemesnek. Estére viszont szabadok lesznek és mehetnek haza.

Bill az ablakon kinézve, furcsa jelenetet látott az Eisenhower Avenue-n. Valamivel lejjebb az utcán tüntetők állították meg az elhaladó gépkocsikat és Khomeini-arcképeket ragasztottak a szélvédőjükre. A minisztérium épületét őrző katonák ismét megállították az autókat és letépték a képeket. Egyre idegesebbnek látszottak. Előbb egy kocsinak a fényszóróit, aztán egy másiknak a szélvédőjét törték be, mintha csak meg akarták volna leckéztetni vezetőiket. Végül kirángattak egy autóst az ülésről és agyba-főbe verték.

Meg akartak állítani egy taxit is, de az felgyorsított, s ők vadul lövöldözve futottak utána. A sárga jármű és üldözői a sarkon befordulva eltűntek Bill szeme elől.

Kis idő múltán a katonák visszatértek és ismét elfoglalták őrhelyüket a minisztérium épülete előtt. Az egész incidens a maga gyerekes, egyszersmind brutális voltával jól jellemezte azt, ami egész Iránban történik. Az ország széthullóban volt. A sah kezéből kicsúszott az ellenőrzés, a lázadók pedig elszánták magukat arra, hogy elűzik vagy megölik. Bill sajnálta az autósokat, a körülmények áldozatait, akik számára csak egy lehetőség maradt – reménykedni és várni, hogy a dolgok jobbra forduljanak. Ha már az irániak sincsenek biztonságban, akkor mi várhat az amerikaiakra? Minél előbb el kell hagyni ezt az országot.

Két iráni lődörgött a folyosón, és az Eisenhower Avenue-n zajló eseményeket figyelte. A jelek szerint őket ugyanúgy megdöbbentették a látottak, mint Billt.

Elmúlt dél. Ebédre Bill egy szendvicset és újabb teát kapott. Szerette volna tudni, mi történik a kihallgatószobában. Nem lepte meg, hogy hosszan várakoztatják – Iránban az "egy óra múlva" sem jelentett többet, mint az, hogy "majd, valamikor". Az idő múlásával mégis egyre idegesebb lett. Paul bajban volna?

A két iráni továbbra is tétlenül álldogált a folyosón. Bill nagyon szerette volna tudni, kicsodák, de nem tudta rászánni magát, hogy megszólítsa őket.

Azt kívánta, bár gyorsabban múlnék az idő. Másnapra megvolt a helyfoglalása. Emily a gyerekekkel Washingtonban várta, ahol mindkettőjük szülei éltek. Nagy partit terveztek a tiszteletére szilveszter estére. Alig várta, hogy újra láthassa őket.

Már egy hete elmehetett volna Iránból, amikor a bombamerényletek elkezdődtek. Az egyik amerikai nőnek, akivel ő még Washingtonban együtt járt középiskolába, s aki most a nagykövetség egyik diplomatájának felesége volt, a házát találat érte. Szerencsére senki sem sérült meg, de a támadás így is elég rémisztő volt. Akkor kellett volna meglépnem, gondolta.

Végre nyílt az ajtó és Abolhaszan szólt ki: – Bill! Jöjjön be, legyen szíves!

Az ajtón belépve megnézte az óráját. Délután öt volt.

– Hideg van – mondta, és leült.

– Ez a szék elég forró – válaszolta Paul furcsa fintorral. Bill jól megnézte – szemmel láthatóan nagyon kényelmetlenül érezte magát.

Dadgar komótosan elfogyasztotta a szendvicsét és megitta a teáját, mielőtt folytatta volna a kihallgatást. Miközben nézte, Billben bizonyossággá vált: ez a fickó el akar kapni bennünket, semmiképp sem engedi, hogy távozzunk az országból.

A kihallgatás elkezdődött. Megmondta a teljes nevét, születése dátumát és helyét, iskolai végzettségét, beosztását. Dadgar kifejezéstelen arccal tette fel kérdéseit és jegyezte a válaszokat. Mint egy gép, gondolta Bill.

Most már értette, miért tartott olyan sokáig Paul kihallgatása. Minden kérdést farsziról angolra és minden választ angolról farszira kellett fordítani. Mrs. Nurbas tolmácsolt, Abolhaszan csak akkor szólt közbe, ha pontosítani vagy korrigálni kellett valamit.

Dadgar arról érdeklődött, hogyan teljesítette az EDS a minisztériummal kötött szerződésben vállalt kötelezettségeit. Bill hosszan és részletesen válaszolt a bonyolult, komoly műszaki ismereteket igénylő témát érintő kérdésekre, bár tudta, hogy Mrs. Nurbas valószínűleg nem sokat ért az egészből. Mindez nem számított, hisz néhány általánosságokat érintő kérdés alapján senki nem foghatta fel igazán, miről is van szó. Miféle hülyeség ez? Miért jó az Dadgarnak, hogy egész nap egy rémisztően hideg szobában ül és ostoba kérdéseket tesz fel? Bill végül amellett döntött, hogy ez valamiféle perzsa rituálé. Dadgarnak fedeznie kell magát, meg kell mutatnia, hogy minden lehetőséget kipróbált, eleve elhárítva ezzel minden lehetséges későbbi vádat, amiért elengedte őket. A legrosszabb lehetőség, hogy még egy kicsit, ott tartja őket Iránban. Akármelyik feltevés az igaz, nemsokára biztosan szabadulnak.

Dadgar és Mrs. Nurbas egyre ingerültebbé vált, a kihallgatás is egyre inkább úgy alakult, mint amikor a bíróság előtt keresztkérdéseket tesznek fel a vádlottnak. Dadgar azt állította, hogy az EDS által elvégzett munkáról a minisztériumhoz benyújtott jelentések hamisak voltak, s a cég fiktív tevékenységért vette fel a fizetséget, Bill azzal érvelt, hogy az egész tervet jól ismerő minisztériumi hivatalnokok sohasem kérdőjelezték meg a jelentéseket, Ha az EDS valóban nem teljesítette, amit vállalt, akkor hol maradtak a reklamációk? Dadgar megnézheti a minisztérium irattárát, sehol sem találja nyomukat sem.

Dadgar dr. Towliatiról kérdezte, s miután Bill elmagyarázta a szerepét, Mrs. Nurbas – előtt Dadgar bármit mondott volna – közölte vele, hogy

hazudik.

Egymást követték a kérdések, amelyek között nem volt semmiféle összefüggés. Bill legjobban akkor lepődött meg, amikor arról érdeklődtek, hogy volt-e az EDS-nek görög alkalmazottja. Közölte, hogy nem, s közben törte a fejét, mi a fenének kérdezik ezt? Dadgar türelmetlennek tűnt. Talán azt remélte, hogy Bill válaszai ellentmondanak Paulénak, s most csalódott. Gépiesen és sietve tette fel kérdéseit, nem igyekezett pontosítani a válaszokat, és alig egy óra alatt befejezte a kihallgatást.

– Írjanak alá minden kérdést és választ Mr. Dadgar jegyzetfüzetében! – figyelmeztette őket Mrs. Nurbas.

– Farsziul vannak. Egy szót sem értünk belőlük – tiltakozott Bill. Biztos volt benne, hogy ez csak valamilyen piszkos trükk lehet. Aláíratják velük, hogy gyilkoltak, kémkedtek, vagy Isten tudja, milyen bűnöket követtek el.

– Majd én megnézem, hogy mit írt fel – lépett közbe Abolhaszan.

Paul és Bill várt, amíg nagyon alaposan áttanulmányozta a jegyzeteket.

– Azt tanácsolom, hogy írják alá – rakta le végül a füzetet. Bill biztos volt benne, hogy nem lenne szabad megtennie, de nem volt más választása. Ha haza akar menni, akkor alá kell írnia.

Paulra nézett, aki megvonta a vállát: – Azt hiszem, jobb, ha aláírjuk.

A füzeten végiglapozva mindenhova odatették a kézjegyüket az olvashatatlan farszi krikszkrakszok alá.

Mire befejezték, a szobában még érezhetőbbé vált a feszültség. Most kell közölnie, hogy hazamehetünk, gondolta Bill.

Dadgar hosszan mondott valamit farsziul és kiment. Abolhaszan szürke arccal fordult Paul és Bill felé:

– Le vannak tartóztatva.

Billel forogni kezdett a világ. Se repülőgép, se Washington, se Emily, se szilveszteri parti…

– Az óvadék kilencvenmillió toman, hatvan Paulért és harminc magáért, Bill.

– Jézusom! – csattant fel Paul. – Kilencvenmillió toman, az…

Abolhaszan gyorsan számolt: – Alig valamivel kevesebb tizenhárommillió dollárnál.

– Maga tréfál! – szólt Bill. – Tizenhárommillió? Egy gyilkosra csak húszezret rónak ki…

– Megkérdezte azt is, hogy tudnak-e fizetni – folytatta Abolhaszan.

Paul felnevetett: – Mondja meg neki, hogy momentán nincs nálam ennyi készpénz. Be kell ugranom a bankba.

Abolhaszan nem válaszolt.

– Ezt nem gondolhatja komolyan – folytatta Paul.

– De, komolyan gondolja.

Billen féktelen düh lett úrrá – gyűlölte Dadgart, gyűlölte Lou Goelzöt és az egész rohadt világot. Primitív csapda volt, ők pedig egyenesen belesétáltak. Szabad akaratukból jöttek ide, hogy részt vegyenek egy találkozón, amelyet az Egyesült Államok nagykövetsége beszélt meg. Nem tettek semmi rosszat, senkinek sincs a legcsekélyebb bizonyítéka sem ellenük, most mégis börtönbe csukják őket, ráadásul egy iráni börtönbe.

Abolhaszan hangja térítette magához: – Mindketten telefonálhatnak egyet.

Paul tárcsázott: – Lloyd Briggset kérem. Paul Chiapparone beszél… Lloyd? Ma mégsem tudom megfőzni a vacsorát. Épp most vonulok be a börtönbe.

Billnek az jutott az eszébe, hogy Paul még most sem hiszi igazán, ami történt.

Paul elég hosszan hallgatott, mielőtt ismét megszólalt: – Mi volna, ha Gaydent hívnád fel?

Bill Gayden volt az EDS World elnöke, Paul közvetlen főnöke. Csak jusson el a hír Dallasba, majd meglátják ezek az iráni bohócok, hogy milyen az, ha az EDS gépezete mozgásba jön, gondolta Bill. Paul befejezte, és átadta neki a kagylót. A nagykövetséget tárcsázta és a főkonzult kérte.

– Goelz? Itt Bill Gaylord. Éppen most tartóztattak le bennünket, és az óvadékot tizenhárommillió dollárban állapították meg.

– Hogyan történt?

Billt feldühítette Goelz nyugodt, érzelemmentes hangja: – Maga beszélte meg ezt a találkozót és azt mondta, hogy utána elmehetünk!

– Biztos vagyok benne, hogy ha nem tettek semmi rosszat…

– Mit ért azon, hogy ha…? – ordította Bill.

– Mihelyt tudok, odaküldök valakit a börtönbe – folytatta Goelz.

Bill levágta a kagylót.

Bejött az a két iráni, akiket korábban a folyosón látott csellengeni. Magasak voltak, tagbaszakadtak, s Bill rájött, hogy csak civil ruhás rendőrök lehetnek.

– Dadgar azt mondta, hogy nem kell magukat megbilincselni – szólt Abolhaszan.

– Hálás köszönet! – felelte Paul.

Billnek eszébe jutottak azok a történetek, amelyeket a sah börtöneiben tartott foglyok kínzásáról hallott. Megpróbálta elfelejteni őket.

– Nem akarják ideadni a táskájukat és a tárcájukat? – kérdezte Abolhaszan.

Odaadták. Paul megtartott száz dollárt.

– Tudja, hogy melyik börtönbe visznek? – kérdezte.

– A Khajjam utcába, az Igazságügy-minisztérium gyűjtőfogdájába.

– Siessen a “Bukarestbe”, amilyen gyorsan csak tud, és mondjon el mindent Lloyd Briggsnek.

– Természetesen.

Az egyik rendőr szélesre tárta az ajtót. Bill Paulra nézett, az megrántotta a vállát, és elindultak. Lekísérték, s az udvaron egy kis gépkocsiba ültették őket.

– Néhány órát valószínűleg bent kell töltenünk – vélte Paul. – Annyi biztosan kell a követségnek és az EDS-nek, hogy elküldjék értünk a váltságdíjat.

Bill optimista volt: – Talán már ott is vannak.

A két rendőr előreült. Az udvarról kihajtva az Eisenhower Avenue-n száguldottak. Hirtelen bekanyarodtak egy szűk egyirányú utcába, szembe a rendes forgalommal, Bill megmarkolta az első ülés támláját. A szembejövő kocsik és autóbuszok között cikáztak, nem törődve a dudát vadul nyomó, öklüket rázó sofőrökkel.

Délkeletnek tartottak. Bill arra gondolt, hogy mi lesz, ha megérkeznek a börtönbe. Vajon ott lesznek már az EDS vagy a követség emberei, hogy lealkudják az óvadékot, s ők hazamehetnek ahelyett, hogy becsuknák őket? A nagykövetség biztosan nem tűri el, amit Dadgar tett. Sullivan nagykövet közbenjár, hogy haladéktalanul engedjék szabadon őket. Micsoda igazságtalanság két amerikait iráni börtönbe zárni, amikor nem követtek el bűntettet, s az óvadékot tizenhárommillió dollárban megállapítani! Az egész szinte nevetséges. Leszámítva persze azt, hogy ő most itt ül egy idegen autó hátsó ülésén, némán bámul ki az ablakon és azon töri a fejét, mi fog történni vele.

Minél délebbre jutottak, a látvány annál ijesztőbb lett. A város északi részében, ahol az amerikaiak éltek és dolgoztak, még mindig csak ritkán

fordultak elő utcai megmozdulások és harcok, ám itt – Bill csak most látta – már állandósultak. Kiégett buszok roncsai mellett haladtak el. Körülöttük tüntetők százai ordítoztak, tüzeket gyújtottak és barikádokat építettek. Tizenéves suhancok Molotov-koktélokat dobáltak találomra a gépkocsikra. Lehet, hogy mi leszünk a következő célpont – gondolta Bill. Lövéseket hallott, de a sötétben nem tudta megállapítani, hogy ki lőtt kire. Az autó száguldott, a volánnál ülő rendőr nem csökkentette a sebességet. Minden második utca torkolatát elzárta a tömeg, egy barikád vagy egy égő gépkocsi. Éles kanyarral fordultak be egy utcába. – Nem érünk oda élve – gondolta Bill. A zsebébe nyúlt és megfogta rózsafüzérét.

A száguldás szinte egy örökkévalóságig tartott, aztán a kocsi bevágódott egy kerek udvarba és megállt. A sofőr szó nélkül kiszállt és bement az épületbe.

Az Igazságügy-minisztérium egy egész háztömböt elfoglalt. A sötétben – az utcai lámpák nem égtek – Bill egy ötemeletes épület körvonalait látta. A sofőr tíz-tizenöt perc múlva tért vissza, ismét a volánhoz ült és megkerülte a tömböt. Biztosan bejelentette a foglyokat a felvételi irodán – jutott eszébe Billnek.

A túlsó sarkon befordulva a kocsi magas téglafalban nyíló acélajtó előtt állt meg. Alighogy a sofőr kiszállt, kinyílt az ajtó kémlelőnyílása, s halk párbeszéd kezdődött farszi nyelven. Aztán feltárult az ajtó, a rendőr kiszállította őket, s beléptek.

Bill alaposan körülnézett. Kis belső udvaron voltak, körülöttük laza összevisszaságban tíz-tizenöt katona álldogált automata fegyverrel a kezében. A keskeny kocsiúton néhány személygépkocsi és teherautó parkolt. Balra tőlük, a téglafalhoz ragasztva, földszintes épület, jobbra egy újabb fémajtó. A gépkocsijukat vezető rendőr bekopogott, beszélt valakivel, aztán kinyílt az ajtó és bekísérték őket.

Kis szobába jutottak, ahol csak egy asztal és néhány szék állt. Bill szeme körbesiklott a helyiségen. Nem volt ott sem ügyvéd, sem követségi munkatárs, sem az EDS valamelyik alkalmazottja, hogy kimentse őket a börtönből. Magunk vagyunk, s az ügy kezd igazán veszélyessé válni – gondolta.

Az asztal mögött egy őr állt, kezében golyóstoll és néhány formanyomtatvány. Farsziul kérdezett valamit.

– Paul Chiapparone – felelte csak úgy találomra Paul és még betűzte is a nevét.

Az iratok kitöltése majd egy órát vett igénybe. Egy angolul valamennyire tudó rabot hoztak fel a börtönből, hogy tolmácsoljon. Megadták teheráni címüket, telefonszámukat, születésük dátumát és felsorolták a náluk lévő tárgyakat. Pénzüket elvették és mindketten kaptak kétezer rialt, azaz körülbelül harminc dollárt.

A szomszédos szobába vezették és felszólították őket, hogy vessék le a ruhájukat. Alsónadrágra vetkőztek. Alaposan átkutatták őket, s Paulnak megengedték, hogy felöltözzék, de Billnek nem. Rettentő hideg volt, a fűtés itt is szünetelt. Bill vacogó fogakkal megpróbálta kitalálni, mi fog történni. Nyilván ők az egyedüli amerikaiak a börtönben. Bármit olvasott, vagy hallott korábban az ilyen intézményekről, az csupa borzalom volt. Mit csinálnak majd velük az őrök? És a többi rab? Most már bármelyik pillanatban meg kell érkeznie valakinek, hogy kiszabadítsa őket.

– Felvehetem a kabátomat? – kérdezte az őrt.

Az értetlen arcot vágott.

– Kabát – mondta Bill és olyan mozdulatot tett, mint amikor valaki felveszi a felöltőjét.

Az őr odaadta neki. Kicsit később belépett egy másik őr és szólt, hogy felöltözhet. Visszakísérték őket az első szobába. Bill ismét körülnézett, hátha meglátja az ügyvédet, vagy valamelyik barátjukat, de újból csalódnia kellett.

Kinyílt egy másik ajtó és az alagsorba kísérték őket. Hideg, kosz és félhomály. A folyosóról néhány cella nyílt, valamennyi tömve iráni foglyokkal. Az átható vizeletszag arra kényszerítette Billt, hogy becsukja a száját és csak az orrán át lélegezzék. Az őr kinyitotta a 9. számú cella ajtaját, s beléptek.

Tizenhat, sűrű borostával benőtt arc bámult rájuk érdeklődéssel. Paul és Bill rémülten bámult vissza. Az ajtó becsapódott mögöttük.

II.

1.

Ross Perot nem panaszkodhatott arra, hogy rosszul bánt volna vele az élet.

1978. december 28-ának reggelén Colorado államban, Vailben, hegyvidéki nyaralójának reggelizőasztalánál ült és várta, hogy Holly, a szakács felszolgálja az ételt.

A hegyoldalban, a nyárfaerdőben meghúzódó “vityillónak” hat hálószobája, öt fürdőszobája, hatalmas nappalija, s a síelés utáni felmelegedéshez meleg vizes medencéje volt. Csak vakáció idején használták.

Ross Perot gazdag volt. Ezer dollárral a zsebében kezdett hozzá az EDS kiépítéséhez – annak is több mint a felét kölcsön kapta –, s most több százmillió dollárral részesedett a cégből. Egyedüli tulajdonosa volt a sok százmillió dolláros tartalékkal rendelkező Petrus Oil and Gas Companynek. Számos ingatlana volt Dallasban. Nehezen tudta volna megmondani, hogy pontosan mennyi pénze is van – attól függ, hogyan számolják –, de biztosan több volt ötszázmillió dollárnál és talán kevesebb egymilliárdnál.

A regényekben rendszerint kapzsinak, hatalomméhesnek, neurotikusnak, utálatosnak és boldogtalannak – de mindig boldogtalannak – ábrázolják a fantasztikusan gazdag embereket. Perot nem sok regényt olvasott és boldog volt.

Nem a pénz tette boldoggá. Hitt a pénzcsinálásban, az üzletben és a profitban, hiszen ezek működte tik Amerikát. Élvezte azokat a játékszereket is, amiket a pénzén megvehetett – jachtot, motorcsónakot, helikoptert. Összesodort százdollárosokkal rágyújtani viszont nem az ő stílusa volt. Mindig arról álmodott, hogy emberek ezreit foglalkoztató, nagy, sikeres üzleti birodalmat épít ki. Legfőbb álma azonban itt volt a szeme előtt – meleg ruhába öltözött, síeléshez készülődő családja. A húszéves ifjabb Ross, akinél remekebb sráccal Perot még nem találkozott Texasban. A négy – négy! – lány: Nancy, Suzanna, Carolyn és Katherine. Egészségesek, okosak, szeretetre méltóak. Valahányszor interjút adott, Perot mindig elmondta, hogy az életét azon méri le, milyenek a gyerekei. Ha másokkal is törődő, jó amerikaiakká válnak, akkor úgy érzi, nem élt hiába. (“Oké, én hiszek magának. De ha ezt leírom, akkor mindenki azt fogja hinni, hogy

megvásárolt” – szokták mondani a riporterek. – “Nem érdekel. Én elmondom az igazat, maga meg azt ír le, amit akar” – válaszolta rendszerint Perot.) A gyerekek pedig – legalábbis eddig – pontosan olyanok, amilyeneknek szerette volna őket. Gazdagságban, kiváltságos helyzetben nőttek fel, de csodával határos módon ez sem rontotta meg őket.

Ez a csoda Margot Perotnak volt köszönhető. Szép volt, szerelmes, intelligens, előkelő, s tökéletes anya. Ha akarja, férjhez mehetett volna egy John Kennedyhez, Paul Newmanhez. Rainier herceghez, vagy egy Rockefellerhez. Helyettük a texasi Texarkanából származó, alig 168 centi magas, bevert orrú Ross Perotba lett szerelmes, akinek üres volt ugyan a zsebe, de teli volt vágyakkal. Perot egész életében hitt abban, hogy szerencsés embernek született. Most, negyvennyolc évesen visszatekintve látta, hogy a legnagyobb szerencse, ami egész életében érte, maga Margot.

Boldog ember volt, boldog családdal, de ezt a boldogságot ezen a karácsonyon egy kis felhő árnyékolta be. Perot anyja haldoklott. Csontrákja volt. Karácsony este elesett. Nem volt súlyos az ütés, de a rák már meggyengítette a csontjait, s eltört a medencéje. Dallas belvárosába, a Baylor Kórházba szállították.

Perot nővére, Bette az egész éjszakát anyjával töltötte, karácsony első napján pedig Perot, Margot és az öt gyerek berakta az ajándékokat a kocsiba és a kórházba hajtott. Nagymama jókedvű volt és mindannyian nagyszerűen érezték magukat. Közölte azonban, hogy másnap már nem akarja látni őket: tudta, hogy síelni készülnek, s ragaszkodott hozzá, hogy betegsége ellenére is elutazzanak. Margot és a gyerekek december 26-án elindultak Vailbe, Perot azonban maradt.

Akárcsak gyerekkorában néhányszor, most is megpróbált szembeszállni anyja akaratával. Lulu May Perot alig volt magasabb 150 centinél, de semmivel sem volt gyengébb és védtelenebb egy tengerész őrmesternél. Közölte a fiával, hogy sokat dolgozott és szüksége van a kikapcsolódásra. Perot tiltakozott, mondván, nem akarja egyedül hagyni. Végül az orvosok avatkoztak közbe, s megmondták, hogy csak árt az anyjának, ha akarata ellenére ott marad. Másnap csatlakozott a családjához. Ismét az anyja győzött, mint gyerekkorában is mindig.

Egyik összecsapásuk egy cserkésztábor miatt robbant ki. Texarkanában árvíz volt, s a cserkészek elhatározták, hogy három napra elmennek segíteni a helyreállítási munkákban. Perot is menni akart, de az anyja tudta, hogy túl

kicsi még hozzá, csak nyűg lenne a többiek nyakán. Ross újból és újból megpróbálta, ő meg csak mosolygott, s kitartóan nemet mondott.

Később tett egy kis engedményt: megengedte, hogy az első nap elmenjen és segítsen felállítani a sátrakat, de estére haza kell mennie. Nem volt túl nagy kompromisszum. Ross mégsem volt képes szembeszállni vele. Elég volt elképzelni, hogy hazamegy, keresi a szavakat, amelyekkel megmagyarázhatja, miért nem engedelmeskedett neki, s rögtön tudta, hogy nem bírja megtenni.

Soha nem kapott pofont. Arra sem emlékezett, hogy valaha is rákiabáltak volna. Anyja nem félelemmel kormányzott. Szeretetével kötötte meg őt és nővérét, Bette-et is. Elég volt, ha rájuk nézett, megmondta, mit akar, s egyszerűen képtelenek voltak az engedetlenségre, nehogy bánatot okozzanak neki.

Még huszonhárom éves korában is, amikorra Ross már bejárta a fél világot, mindig megkérdezte tőle: “Van valami randid? Hová mégy? Mikor jössz haza?” S amikor hazaért, még ébren várta, hogy éjszakára csókkal búcsúzzék el tőle. Akkor már csak elvétve vitáztak – anyja elvei olyan mélyen beléivódtak, hogy sajátjává váltak. Lulu May Perot úgy kormányozta a családot, mint egy alkotmányos uralkodó, elkerülve a hatalom buktatóit.

Anyjától nemcsak az elveit örökölte, hanem a vasakaratát is. Ő is mindig egyenesen, az emberek szemébe nézett. Olyan nőt vett feleségül, aki az anyjára hasonlított. A szőke, kék szemű Margotból ugyanaz a melegség áradt, mint Lulu Mayből, de ő nem uralkodott Peroton.

Mindenkinek az anyja meghal egyszer, s Lulu May már nyolcvankét éves volt, Perot mégsem tudta ilyen sztoikusan felfogni a dolgot. Ehhez az anyja még mindig túl nagy helyet foglalt el az életében. Már nem kapott tőle utasításokat, de bátorítást igen. Ő biztatta arra, hogy belevágjon az EDS-be, s éveken át nemcsak alapító igazgatója, hanem könyvelője is volt a vállalatnak. Vele beszélte meg 1969 decemberében azt is, hogy elindítsa-e kampányát a vietnami hadifoglyok érdekében. Azt tervezte, hogy Hanoiba repül, bár munkatársai figyelmeztették, hogy ha veszélynek teszi ki magát, akkor az EDS részvényeinek árfolyama látványosan visszaesik. Komoly erkölcsi problémával kellett szembenéznie: van-e joga kockára tenni a részvényesek érdekeit, akár a legjobb ügy érdekében is? Anyjához fordult, s ő pillanatnyi gondolkodás nélkül válaszolt: “Ha nem tetszik nekik, adják el

a részvényeiket.” Végül is a foglyok élete forgott veszélyben, ami fontosabb volt, mint az EDS részvényeinek árfolyama.

Perot magától is így döntött volna, s nem is volt igazán szüksége tanácsra. Anélkül is ugyanaz az ember lett volna, aki, s ugyanúgy cselekedett volna, ahogyan tette. Egyszerűen csak szüksége volt rá, akarta, hogy az anyja ott legyen mellette.

Nem volt melankolikus, tépelődő típus. Tudta, hogy most már semmit sem tehet érte. Két éve, amikor az első komoly tünetek jelentkeztek, egy vasárnap délután felforgatta egész Dallast, hogy megtalálja és a kórházba cipelje a legjobb idegsebészt. Bármilyen válsághelyzetre rögtön cselekvéssel válaszolt. Ha viszont rájött, hogy tehetetlen, akkor képes volt kizárni agyából a problémát, elfeledni a rossz híreket, és hozzálátni a következő feladathoz. Nem fogja tönkretenni a családja pihenését azzal, hogy bánatos arccal járkál fel és alá. Részt vesz a vidám kikapcsolódásban, a játékban és élvezi felesége és gyerekei társaságát.

Gondolatait a telefon csengése szakította félbe, s a konyhába lépett, hogy felvegye a kagylót.

– Itt Ross Perot.

– Ross, itt Bill Gayden.

– Hello, Bill. – Gayden az egyik legrégibb alkalmazottja volt az EDS-nek, még 1967-ben lépett be a céghez. Tipikus kereskedőalkat – joviális, mindenki kedvence. Szerette a tréfát, az italt, a dohányt, a pókert. Zseniális pénzügyi szakember volt, tökéletesen kiismerte magát a vállalatszerzések, fúziók, üzletkötések világában. Ezért tette meg Perot az EDS World elnökévé. Gayden humorérzéke egyszerűen elpusztíthatatlan volt – a legkomolyabb szituációban is képes volt viccelni –, de most komoran csengett a hangja.

– Ross, van egy kis probléma.

Az EDS szóhasználatában ez azt jelentette, hogy nagy baj van.

– Paulról és Billről van szó – folytatta Gayden.

Perot rögtön tudta, miről beszél. Az a mód, ahogyan az EDS két vezető munkatársát megakadályoztak Irán elhagyásában, semmi jóval nem kecsegtetett, s az esetről egy pillanatra sem feledkezett meg, még anyja halálos ágya mellett sem.

– Ma kell hazaérkezniük.

– Letartóztatták őket.

Az indulattól összeszorult a gyomra.

– Biztos voltam benne, hogy rögtön a kihallgatás után elhagyhatják Iránt. Tudni akarom, pontosan hogyan történt.
– Egyszerűen bevágták őket a börtönbe.
– Milyen vád alapján?
– Nem közölték a vádat.
– Milyen törvényre hivatkoztak?
– Semmilyenre.
– Mit teszünk azért, hogy kihozzuk őket?
– Ross, kilencvenmillió tomanban állapították meg az óvadékot. Az tizenkétmillió-hétszázötvenezer dollár.
– Tizenkétmillió?
– Ahogy mondod.
– Hogy az ördögbe történhetett ez?
– Ross. Fél órán át beszéltem Lloyd Briggsszel telefonon, s próbáltam megérteni a dolgot, de csak annyit tudtam meg, hogy Lloyd sem érti.
Perot hallgatott. Az EDS vezető alkalmazottainak az volt a dolguk, hogy válaszoljanak a kérdéseire, s nem az, hogy maguk tegyenek fel kérdéseket. Gavden nem hívta volna fel, ha előtte nem tájékozódott volna annyira, amennyire csak tehette. Semmi többet nem tud kiszedni belőle; egyszerűen nincs több információja.
– Rendeld be Tom Luce-t – szólalt meg végül. – Hívd fel a Külügyminisztériumot. Ez az ügy most mindennél fontosabb. Nem akarom, hogy akár csak egy perccel is tovább börtönben maradjanak.

Margot az “ördögbe” szóra kapta fel a fejét – Ross nem szokott káromkodni, s különösen nem a gyerekek előtt. Elszánt arccal jött ki a konyhából, kék szeme jéghidegen csillogott. A felesége már ismerte ezt a tekintetet. Nem a dühtől villámlott – nem olyan ember volt, aki rossz hangulatát kimutatja –, hanem a megingathatatlan elszánástól. Azt jelentette, hogy elhatározott valamit, s kész eget-földet megmozgatni célja érdekében. Ugyanezt az elszánást, ugyanezt az erőt látta benne, amikor először találkoztak – tényleg huszonöt éve lenne már? – Annapolisban, a Haditengerészeti Akadémián. Ez emelte ki a tömegből, ez különböztette meg a többiektől. Voltak persze más jó tulajdonságai – kedves volt, vidám, megnyerő –, de ami igazán kivételes volt benne, az az akarata. Ha az a különös fény felcsillant a szemében, akkor csupán annyi eséllyel lehetett az útját állni, mint egy lejtőn lefelé száguldó gőzmozdonynak.

– Az irániak börtönbe zárták Pault és Billt.

Margot rögtön a feleségekre gondolt. Évek óta ismerte mindkettőjüket. Ruthie Chiapparone apró termetű, nyugodt, mosolygós, fekete hajú asszony volt. Az a sebezhető típus, akit rögtön védelmébe akar venni, aki látja. Nehéz lesz neki. Emily Gaylord már keményebb alkat, legalábbis látszatra. A karcsú, szőke, életvidám, heves Emilynek biztosan az lesz az első gondolata, hogy felszáll egy gépre, Teheránba repül és maga hozza ki Billt a börtönből. A két nő eltérő természete öltözködésükben is megmutatkozott. Ruthie lágyan omló, puha anyagokból készült ruhákat viselt, Emily elegáns, élénk színűeket. Ő belülről fog szenvedni.

– Visszamegyek Dallasba – szólt Ross.

– Hóvihar van – figyelmeztette Margot, az ablakon át a kavargó hópelyheket nézve. Tudta, hogy feleslegesen próbálkozik, mert semmi sem állíthatja meg a férjét. Arra gondolt, hogy Ross képtelen lesz nyugodtan ülni dallasi irodájának íróasztalánál, miközben két munkatársát egy iráni börtönben tartják fogva. Nem Dallasba megy, gondolta, hanem Iránba.

– A terepjáróval megyek – folytatta Ross. – Még elkaphatok egy gépet Denverben.

Margot legyűrte aggodalmát és rámosolygott. – Vezess óvatosan! – figyelmeztette.

Perot a volánra dőlve kémlelte az utat. Az aszfalt Jeges volt, a szélvédő alsó szélén egyre több hó gyűlt össze. Denver jó 160 kilométerre van Vailtől. Lesz elég ideje gondolkodni.

Még mindig szét tudott volna robbanni a dühtől. Nem pusztán azért, mert Paul és Bill börtönben volt. Hanem mert azért kerültek oda, mivel ő Iránba küldte őket.

Az iráni, helyzet már hónapok óta aggasztotta. Egy átvirrasztott éjszaka utáni reggelen ki is adta az utasítást: – Evakuáljunk. Ha tévedünk, akkor sem vesztünk többet, mint három- vagy négyszáz repülőjegy árát. Intézkedjenek még ma.

Ez volt azoknak a nagyon ritka alkalmaknak az egyike, amikor nem hajtották végre habozás nélkül az utasítását. Dallasban és Teheránban is mindenki olyan lassan mozdult, mintha ólomlábakon járna. Nem vádolhatja őket. Ő maga sem volt elég határozott. Ha elég kemény, akkor az evakuálásra még aznap sor kerül; de nem volt az, másnap pedig már bevonták az útleveleket.

Sokkal tartozott Paulnak és Billnek. Adósuk volt lojalitásukért, amellyel csatlakoztak az EDS-hez, az akkor még puszta fennmaradásáért küzdő új céghez. Hányszor előfordult, hogy megtalálta azt az embert, akire szüksége volt, beszélt vele, sikerült felkeltenie az érdeklődését, állást ajánlott neki, s mindezt csak azért, hogy az illető másnap reggel, miután megbeszélte a dolgot a családjával, úgy döntsön, hogy az EDS túl kicsi, túlságosan új és bizonytalan helyzetű vállalat.

Paul és Bill nemcsak a kockázatot vállalta, de erejét megfeszítve dolgozott is azért, hogy ne bukjanak bele. Bill tervezte a Medicare és a Medicaid programok irányításához használt számítógépes rendszert, amelyet ma már az Egyesült Államok sok államában alkalmaznak. Rengeteget dolgozott, heteket töltött távol az otthonától és a munkája kedvéért végighurcolta a családját a fél országon. Ugyanilyen odaadó munkatárs volt Paul: amikor a cégnek még kevés alkalmazottja és nagyon kevés pénze volt, három rendszerszervező munkáját látta el. Perotnak eszébe jutott az első szerződés, New Yorkban, a Pepsicóval. Maga előtt látta Pault, amint a hóesésben Manhattanből jövet a Brooklyn-hídon gyalogol, átcsúszik a sztrájkőrség mellett – a gyárban éppen munkabeszüntetés volt – és megy be az üzembe dolgozni.

Perot tartozott Paulnak és Billnek azzal, hogy kihozza őket.

Tartozott nekik azzal, hogy rávegye az Egyesült Államok kormányát minden iráni befolyásának érvényesítésére.

Amerika egyszer segítséget kért Perottól, és ő a hadifoglyokért indított kampányra három évet szánt az életéből, és rengeteg pénzt. Most ő kér segítséget Amerikától.

Eszébe jutott 1969, a vietnami háború mélypontja. Néhány, még a Haditengerészeti Akadémián szerzett barátját megölték vagy fogságba ejtették. Bill Leftwich, ez a melegszívű, erős, kedves srác harminckilenc éves korában halt meg egy ütközetben. Bill Lawrence fogságba esett Észak-Vietnamban. Perotnak kínszenvedés volt látnia hazáját, a világ legnagyobb országát, amint a kellő akarat hiányában elveszít egy háborút. De még nehezebb volt látnia az amerikaiak millióit, amint nem is alaptalanul tüntettek, azt állítva, hogy ez a háború rossz és nem is lehet megnyerni. Aztán 1969-ben egy napon találkozott a kis Billy Singletonnal, aki azt sem tudta, hogy van-e apja, vagy nincs. Billy apja Vietnamban tűnt el, még mielőtt akár csak egyszer is látta volna a fiát. Még azt is képtelenség volt megtudni, hogy fogságba esett vagy meghalt.

Perotot a megrendülés nem bénította meg, hanem cselekvésre ösztönözte. Megtudta, hogy Billy apjának esetében nincs semmi rendkívüli. Feleségek és gyermekek százai nem tudják, hogy férjük, apjuk meghalt-e vagy fogságba esett. A vietnamiak nem adták ki a hadifoglyok listáját. Arra hivatkoztak, hogy őket nem kötik a Genfi Konvenció előírásai, mivel az Egyesült Államok hivatalosan soha nem üzent hadat nekik.

Sok fogoly halt meg a brutális bánásmód miatt, vagy az orvosi ellátás teljes hiánya következtében. Nixon elnök elhatározta, hogy vietnamizálja a háborút és három év alatt kivonja az amerikai csapatokat. A CIA jelentései viszont arról tanúskodtak, hogy addigra a fogságba esettek fele meg fog halni. Ha Billy Singleton apja él, akkor sem valószínű, hogy valaha is hazajut.

Perot tenni akart valamit.

Az EDS-nek jó kapcsolatai voltak a nixoni Fehér Házzal. Washingtonba utazott, hogy beszéljen Henry Kissinger nemzetbiztonsági főtanácsadóval. Kissingernek is volt egy terve.

A vietnamiak, már csak propagandacélból is, fennen hirdették, hogy nekik nincs semmiféle ellentétük az amerikai néppel, csupán az Egyesült Államok kormányával. A világ előtt Dávid szerepét alakították a Góliát elleni harcban, és minden jel szerint sokat adtak arra, hogy miként ítéli meg őket a külvilág. A foglyok és családjuk szenvedéseit bemutató nemzetközi kampánnyal talán rá lehet venni őket arra, hogy javítsanak a foglyokkal való bánásmódon és hozzák nyilvánosságra nevüket – gondolta Kissinger.

Ügyelni kell arra, hogy a kampányt magántőkéből finanszírozzák, s látszólag ne legyen semmiféle kapcsolata a kormányzattal, bár a színfalak mögött a Fehér Ház és a külügyminisztérium minden segítséget meg fog adni hozzá.

Perot elfogadta a kihívást. (Mindennek ellen tudott állni, kivéve az igazi kihívást. Tizenegyedik osztályos korában a tanárnője, Mrs. Duck hamar felismerte ezt. – Milyen kár, hogy nem vagy olyan eszes, mint a többiek – mondta neki egy nap. A kis Perot ragaszkodott hozzá, hogy legalább olyan eszes, mint a barátai. “Akkor ők miért kapnak jobb osztályzatokat?” “Azért, mert őket érdekli az iskola, engem pedig nem” – védekezett. “Bárki állíthatja, hogy meg tud tenni valamit. De nézd meg az osztályzatokat: a barátaid képesek arra, amire te nem” – támadott tovább Mrs. Duck, s ezzel a fiú elevenébe vágott. Perot közölte vele, hogy a következő hat hétben kizárólag jeleseket fog kapni, így is történt, de nem csupán a következő hat

hétben, hanem iskolai pályafutása egész hátralevő részében. Mrs. Duck rájött az egyetlen módszerre, amellyel manipulálni lehetett Perotot: kihívás elé kellett állítani.)

Kissinger kihívását elfogadva Perot felkereste a J. Walter Thompsont, a világ legnagyobb reklámügynökségét és elmondta, mit akar. Közölték vele, hogy harminc-hatvan napon belül elkészítik a kampány tervét, s körülbelül egy év múlva már lesznek is bizonyos eredmények. Perot megköszönte az ajánlatot – ő még ma kezdeni akarja, s holnapra már eredményeket vár. Visszament Dallasba és összeállított egy kis csapatot az EDS munkatársaiból, akik egymás után hívták fel az újságokat és maguk írta rövid hirdetéseket helyeztek el bennük.

A válaszleveleket teherautószám hozta a posta.

A háborúpárti amerikaiak számára a hadifoglyokkal szembeni bánásmód újabb bizonyítéka volt annak, hogy a vietnamiak valóban ördögök. A háborút ellenzők ugyanebben újabb okot láttak arra, hogy ki kell vonulni Vietnamból. Csupán a legelszántabb protestálók sértődtek meg a kampány miatt. Az FBI 1970-ben értesítette Perotot, hogy a Vietkong kiadta a parancsot a Fekete Párducoknak: öljék meg őt. (Azoknak az őrült hatvanas éveknek a végén ez nem is tűnt olyan bizarrnak.) Testőröket fogadott. Néhány héttel később pár ember megpróbált átmászni dallasi házának kerítésén, de a nekivadult őrzőkutyák elkergették őket. Családja tagjainak, köztük anyjának eszükbe sem jutott, hogy be kellene szüntetnie kampányát az ő biztonságuk érdekében.

A legnagyobb szenzációt 1969 decemberében sikerült keltenie, amikor két repülőgépet bérelt, hogy Hanoiba repüljön és karácsonyi ajándékot vigyen a hadifoglyoknak. A berepülési engedélyt persze nem kapta meg, de egy nemzetközi hírekben szegény időszakban világszerte óriási feltűnést váltott ki. Kétmillió dollárt költött, de olyan publicitást kapott, amit jó, ha hatvanmillió dollárért meg tudott volna vásárolni. Felmérést végeztetett a Gallup Intézettel, s ez arról tanúskodott, hogy az amerikaiak túlnyomó többsége negatívan érez Észak-Vietnam iránt.

1970 folyamán kevésbé látványos módszereket használt. Országszerte apró közösségek sokasága kapott biztatást, hogy indítsák el saját kampányukat a hadifoglyok érdekében. Pénzt gyűjtöttek és küldötteket menesztettek Párizsba, az ott tárgyaló észak-vietnami küldöttség bosszantására. Olyan sok tiltakozó levelet küldtek Hanoiba, hogy az észak-vietnami posta összeomlott a hatalmas nyomás alatt. Perot beutazta az egész

országot, s ahol csak felkérték, beszédet mondott. Laoszba utazott, hogy észak-vietnami diplomatákkal találkozzék, s magával vitte a Délen fogságban tartott északiak listáját, a foglyok leveleit, az életkörülményeiket bemutató filmfelvételeket. Elkísérte a Gallup egyik munkatársa is, és az észak-vietnamiakkal együtt nézték át a néhány hónappal korábban végzett közvélemény-kutatás eredményeit.

Erőfeszítései nem maradtak hatástalanok. Az amerikai hadifoglyokkal szembeni bánásmód javult, egyre gyakrabban sikerült levelet és csomagot eljuttatni hozzájuk, s az észak-vietnamiak kezdték kiadogatni a neveket. Legalább ilyen fontos volt, hogy a rabságban élők az újabb foglyoktól hallottak a kampányról és ez rendkívül megnövelte elszántságukat.

Nyolc évvel később a szakadó hóban Denver felé autózó Perot felidézte a kampány egy másik következményét, egy olyan következményt, amely akkor kissé zavarólag hatott, de most fontosnak és értékesnek bizonyulhat, A hadifoglyok ügyében csapott nagy hírverés elkerülhetetlenül a figyelem középpontjába állította Ross Perotot is. Az egész ország megismerte a nevét. Egészen biztosan emlékezni fognak rá a hatalom folyosóin, különösen a Pentagonban. A kampányt a háttérből felügyelő bizottság tagja volt Tom Moorer tengernagy, a Vezérkari Főnökök Egyesített Bizottságának elnöke, Alexander Haig, abban az időben Kissinger munkatársa, jelenleg pedig a NATŐ európai haderőinek főparancsnoka, William Sullivan, akkor külügyminiszter-helyettes, most az Egyesült Államok iráni nagykövete, és maga Kissinger.

Ezek az emberek segítenek neki eljutni a kormányzathoz, megtudni, hogy mi is történik és megszervezni a gyors segítséget. Felhívja Richárd Helmset, aki volt már a CIA főnöke és az Egyesült Államok teheráni nagykövete is. Telefonál Kermit Rooseveltnek, akinek az apja, Teddy Roosevelt közvetlen részese volt annak a CIA szervezte puccsnak, amely 1953-ban visszajuttatta a sahot a trónra…

Felötlött benne, hogy mi lesz, ha mindez nem használ?

Megszokta, hogy ne csak egy lépéssel előre gondolkodjék. Mi lesz, ha a Carter-kormányzat nem tud vagy nem akar segíteni? Akkor magam hozom ki őket a börtönből, döntötte el.

Hogyan csináljuk? Ilyen vállalkozásba még soha nem fogtunk. Hogyan kezdjük? Ki fog segíteni?

Az EDS munkatársaira gondolt, Merv Staufferre, T. J. Marquezre és a titkárnőjére, Sally Waltherre, akik a hadifoglyokért indított kampány fő

szervezői voltak. A világ legtermészetesebb dolgának tűnt számukra, hogy telefonon bonyolult akciókat szervezzenek meg a világ túlsó végén. De egy rabszöktetés… És ki hajtja végre a feladatot? Az EDS személyzeti politikájának irányítói 1968 óta nagy előszeretettel vettek fel Vietnamot járt veteránokat – eleinte csak hazafias megfontolásból, de aztán Perot rájött, hogy a veteránokból sok esetben első osztályú üzletember válik. Ám az egykor izmos, erős, kiválóan képzett katonák ma már túlsúllyal küszködő, elpuhult számítógépes szakemberek, akiknek a kezébe jobban illik a telefonkagyló, mint a fegyver. S ki fogja megtervezni és vezetni a támadást?

Perot egyik specialitása volt, hogy mindig a legmegfelelőbb embert találta meg egy-egy feladat elvégzésére. Bár ő volt az amerikai kapitalizmus történetének egyik legsikeresebb, a maga erejéből karriert csináló vállalkozója, nem számított a világ legnagyobb számítógép-szakértőjének, kereskedőjének, de még menedzserének sem. Egy dologhoz azonban zseniálisan értett; kiválasztani a megfelelő embert, rendelkezésére bocsátani a megfelelő eszközöket, igazán érdekeltté tenni, azután hagyni, hogy elvégezze a munkát.

Denverhez közeledve Perot most azt kérdezte magától, hogy ki az, aki a világon a legjobban ért a fogolyszabadításhoz?

Aztán eszébe jutott “Bika” Simons.

Az Egyesült Államok hadserege élő legendájának, Arthur D. “Bika” Simons ezredesnek a neve 1970 novemberében került a nagy lapok címoldalára, amikor egy kommandó élén támadást intézett a Hanoi központjától 37 kilométerre levő Son Tay börtöntábor ellen, hogy amerikai hadifoglyokat mentsen ki. Bátor és jól szervezett akció volt, de a hírszerzési adatok, amelyekre építették, hamisnak bizonyultak: a foglyokat már korábban elszállították Son Tayból. A támadást később fiaskóként emlegették, s Perot ezt igazságtalannak tartotta. Meghívták, hogy találkozzék a Son Tay elleni akció résztvevőivel, s öntsön beléjük egy kis hitet azzal, hogy elmondja: van legalább egy amerikai állampolgár, aki hálás a bátorságukért. Egy napot töltött az észak-karolinai Fort Braggben, s ott találkozott Simons ezredessel.

A sűrű hóesésbe bámulva Perot maga elé idézte az ezredes alakját: nagydarab, csaknem 180 centi magas ember, ijesztően széles vállú. Ősz haját katonásan rövidre nyíratta, szemöldöke még mindig koromfekete volt. Jellegzetes nagy orra két oldalán mély ráncok futottak a szája szegletéig, állandó agresszív arckifejezést kölcsönözve neki. Nagy feje, nagy füle, erős

álla volt, s az övé volt a legerősebb kéz, amelyet Perot élete során valaha is megszorított. Az egész embert mintha egyetlen nagy gránittömbből faragták volna.

Egy napot töltöttek együtt, és Perot meggyőződött róla, hogy a hamisítványok világában valami természetesre és igazra talált.

Azon a napon és a rákövetkező években sokat megtudott Simonsról. A legnagyobb hatással az volt rá, ahogyan az emberei éreztek iránta. Vince Lombardira, a Green Bay Packers legendás edzőjére emlékeztette, aki a félelemtől a tiszteleten át az odaadó szeretetig ívelő érzelmeket váltott ki játékosaiból. Lenyűgöző hatást keltő, vasakaratú parancsnok volt – gyakran káromkodott és sokszor figyelmeztette így az embereit: “Csináljátok, amit mondok, különben letépem a hülye fejeteket!” –, ám ez önmagában még nem adott volna elégséges magyarázatot arra a kérdésre, hogy mitől van olyan megkérdőjelezhetetlen tekintélye a cinikus, harcokban edződött kommandósok előtt. A kemény külső alatt kemény belső is lakozott.

Akik a parancsnoksága alatt szolgáltak, mit sem szerettek jobban, mint Simons-történeteket mesélni. Ránézésre hasonlított ugyan egy bikához, de becenevét nem ezért kapta, hanem egy legenda alapján, amely a rangerek által játszott “Bikakarám” nevű játék nyomán született. A játék lényege, hogy valakit beleállítanak egy 180 centi mély gödörbe és megnézik, hány ember tudja onnan kirángatni. Simons ostobaságnak tartotta a játékot, de egyszer állítólag mégis rávették, hogy beálljon. Tizenöt ember tudta csak kihúzni a gödörből, s közülük is többen a kórházban töltötték az éjszakát törött ujjakkal, bevert orral és a harc közben szerzett egyéb sérülésekkel. Akkor kapta a “Bika” nevet.

Perot később megtudta, hogy az egész történetből szinte semmi sem igaz. Simons többször is részt vett a játékban, rendszerint négy ember ki tudta rántani és soha senkinek a csontját nem törte el. Csak éppen az a típus volt, akiről legendák születnek. Nem bátorságának fitogtatásával nyerte el emberei bizalmát, hanem parancsnoki képességeivel. Rendkívül alapos, végtelenül türelmes tervező volt, s nagyon óvatos. Egyik kedvenc mondása: “Ez az a kockázat, amit nem kell vállalnunk”. Arra volt büszke, ha egy küldetésből minden emberét élve hozta vissza.

A vietnami háborúban Simons irányította a “Fehér Csillag” hadműveletet. Százhét emberrel Laoszba ment, és a mao törzs tagjaiból két zászlóaljat szervezett a vietnamiak ellen. Az egyiknek a tagjai átálltak az ellenséghez, és foglyul ejtették Simons zöldsapkásainak egy részét. Az

ezredes kért egy helikoptert, és leszállt az átpártolt zászlóalj cölöpökkel kerített táborában. Simonst meglátva, a laoszi ezredes előrelépett, vigyázzba vágta magát és tisztelgett. Simons közölte vele, hogy ha nem engedi ki rögtön a foglyokat, akkor légicsapást kér és lebombáztatja az egész zászlóaljat. A foglyokat kiadták. Simons elvitte őket, aztán mégis légitámadást kért. Három évvel később tért vissza Laoszból, mind a 107 emberével. Perot soha nem ellenőrizte, hogy igaz-e a történet – úgy tetszett neki, ahogy hallotta.

Másodszor már a háború után találkozott Simons-szal. Perot kibérelt egy egész szállodát San Franciscóban, s megszervezte az egykori hadifoglyok és a Son Tay elleni támadás résztvevőinek találkozóját. Negyedmillió dollárjába került, de megérte, csodálatos parti volt. Nancy Reagan, Clint Eastwood és John Wayne is részt vett rajta. Perotnak örökre bevésődött az emlékezetébe John Wayne és “Bika” Simons találkozása. Wayne-nek könnyek szöktek a szemébe, amikor kezet rázott az ezredessel és így szólt:
– Tudja, én magát alakítottam a filmjeimben.

A szerpentines, konfettis felvonulás előtt Perot megkérte Simonsot, hogy beszéljen az embereivel és vegye rá őket, hogy ne törődjenek a háborúellenes tüntetőkkel. – San Franciscóban nagyon gyakoriak az ilyen tüntetések. Nem lesznek odáig a maga embereitől. Ha pedig közülük valamelyik begurul, még beverheti egy szegény ördögnek az orrát, s később igazán sajnálni fogja – mondta neki.

Simons Perotra nézett. Ekkor találkozott először a “Simons-tekintettel”. Olyan volt, mintha azt mondta volna: nálad ostobább embert még nem hordott a hátán a Föld. Akire így ránézett, az szerette volna, ha meg sem szólal, és azt kívánta, bár nyílna meg alatta a föld.

– Már beszéltem velük – mondta Simons. – Nem lesz semmi probléma.

Azon a hétvégén Perot jobban megismerte Simonsot, s felfedezte egyéniségének más oldalait is. Rájött, hogy elbűvölő is tud lenni, ha akar. Margot-t, Perot feleségét valósággal megigézte, és a gyerekek is odáig voltak tőle. Az embereivel nem válogatta meg a szavait, katonanyelven beszélt, de egy fogadáson vagy sajtóértekezleten tudott nagyon választékos is lenni. Az egyetemen az újságírás volt a fő tárgya. Volt néhány egészen primitív kedvtelése – halomszámra olvasta a vadnyugati történeteket és szerette a rágógumizenét –, de erősen vonzódott a komoly irodalomhoz is és olthatatlan kíváncsiság élt benne a világ dolgai iránt, Antik műtárgyakról

és a történelemről beszélgetni nem okozott számára nagyobb nehézséget, mint ütközetekről vagy fegyverekről társalogni.

Perot és Simons, ez a két erős akaratú, uralkodásra termett egyéniség jól megfért egymással, de nem váltak közeli barátokká. Perot soha nem szólította Simonsot a keresztnevén, Artnak (bár Margot igen). A legtöbb emberhez hasonlóan Perot sem tudta soha, hogy mire gondol Simons, ha csak ő maga el nem mondta. Eszébe jutott az első találkozásuk Fort Braggben. Beszédére készülve megkérdezte Lucille-t, Simons feleségét: – Tulajdonképpen milyen ember Simons ezredes? – Ó, egy aranyos mackó – hangzott a felelet. Perot a beszédében megismételte, amit hallott. A Son Tay-iak a székük alatt fetrengtek. Simons el sem mosolyodott.

Perot nem tudta, hogy ezt a nehezen megközelíthető embert izgatja-e két, iráni börtönben ülő EDS-munkatárs sorsa. Vajon hálás volt Simons a San Franciscó-i partiért? Talán. Nem sokkal a fogadás után Perot fizette Simons utazását Laoszba, amikor a vietnami hadifoglyokkal haza nem tért, hadműveletek közben eltűnt amerikai katonák után kutatott. Laoszból hazajőve Simons az EDS néhány embere előtt kijelentette: – Perot nem az az ember, akinek könnyű nemet mondani.

A denveri repülőtérhez közeledve azon gondolkodott, hogy vajon most, hat évvel később is olyan embernek találja-e Simons, akinek nehéz nemet mondani. Ezen persze még ráér gondolkodni. Előbb ki akart meríteni minden más lehetőséget.

Bement, megvette a jegyét a következő dallasi járatra, és felhívta T. J. Marquezt, az egyik vezető munkatársát, akit mindenki csak T. J.-ként emlegetett, mivel olyan sok Tom volt az EDS-nél. – Kerítsd elő az útlevelemet és szerezz egy vízumot Iránba – adta ki az utasítást.

– Ross, szerintem ez a legrosszabb ötlet, ami csak eszedbe juthatott.

T. J. képes lesz a végtelenségig vitatkozni, ha hagyja.

– Ez nem vitatéma – szakította félbe Perot.

– Én beszéltem rá Pault és Billt, hogy odamenjenek, nekem is kell kihoznom őket.

Letette a kagylót, és elindult a beszállófolyosó felé. Rohadt egy karácsony.

T. J. egy kicsit megsértődött. Perot régi barátjaként és az EDS egyik alelnökeként nem szokott hozzá, hogy úgy beszéljenek vele, mint egy kifutó fiúval. Ez az egyik nagy hibája Perotnak: ha rákapcsol, képes

átgázolni az embereken, és nem veszi észre, hogy megbántja őket. Nem mindennapi ember, de nem is egy kedvesnővér.

2.

Ruthie Chiapparonénak is rohadt karácsonya volt. A szüleinél tartózkodott, egy nyolcvanöt éves, egyemeletes házban, Chicago délnyugati részén. Az iráni evakuálás során a nagy rohanásban ottfelejtette a legtöbb ajándékot, amit a lányainak, a tizenegy éves Karennek és az ötéves Ann Marie-nek vásárolt, de aztán hazatérte után Billel, a bátyjával elment vásárolni és sikerült pótolnia egy részüket. A családja mindent megtett azért, hogy boldog karácsonyuk legyen. Megérkezett a nővére és három bátyja, s Karen és Ann Marie rengeteg ajándékot kapott, de mindenki Paul felől érdeklődött.

Ruthie-nak nagyon hiányzott Paul. Ez a szelíd, mindig támaszt kereső, a férjénél öt évvel fiatalabb asszony – harmincnégy éves volt – azért is ragaszkodott Paulhoz, mert mellette biztonságban érezte magát. Egész életében vigyáztak rá. Gyerekkorában, még ha az anyja dolgozott is – szükségük volt rá, hogy kiegészítse Ruthie teherautó-sofőr apjának a keresetét –, ott volt a két idősebb bátyja és a nővére, hogy vigyázzon rá.

Amikor először találkoztak, Paul tudomást sem vett róla.

Egy ezredesnek a titkárnője volt, Paul pedig ugyanabban az épületben egy katonai adatfeldolgozó részlegben dolgozott. Ruthie gyakran megfordult a büfében, hogy kávét vigyen az ezredesnek. Barátai közül többen jóban voltak a fiatal tisztekkel, s ő többször oda is ült hozzájuk. Ott volt Paul is, de nem törődött vele. Ezért ő sem foglalkozott vele, ám a fiú egy nap randevúra hívta. Másfél évig jártak együtt, aztán összeházasodtak.

Ruthie nem akart Iránba menni. Az EDS-alkalmazottak többségének a felesége izgalmasnak tartotta az új országba költözést, őt viszont nyugtalanította a gondolat. Soha nem járt még az Egyesült Államokon kívül – Hawaii volt a legtávolabbi hely, ahova valaha is elutazott –, s a Közép-Keletet vad, ijesztő világnak gondolta. Paul 1977 júniusában magával vitte egy hétre, remélve, hogy megtetszenek neki a körülmények, de ez az utazás sem oszlatta el félelmeit. Végül beleegyezett, hogy odaköltözzenek, de csakis azért, mert látta, milyen fontos ez az állás a férjének.

Végül egészen megszerette Iránt. A helybeliek kedvesek voltak hozzá, az amerikai közösség összetartó, jó társaságnak bizonyult, Ruthie nyugodt természete pedig lehetővé tette számára, hogy elviselje azokat a kényelmetlenségeket, amelyek egy primitív országban az élet természetes

velejárói – a nagyáruházak hiányát, vagy azt, hogy a legegyszerűbb háztartási gépet sem lehet hat hétnél gyorsabban megjavíttatni.

Ijesztő volt, ahogy az országból távozniuk kellett. A repülőtér zsúfolásig megtelt, óriási tömeg gyűlt össze. Az amerikaiak jó részét ismerte, de a többiek az ismeretlen menekülők áradatához tartoztak. “Nem akarok így elmenni” – ez járt a fejében. “Miért üldöznek el bennünket?” Emilyvel, Bill Gaylord feleségével együtt utazott. Koppenhágán át mentek; ott majd megfagytak, mert a szállodában nem lehetett becsukni az ablakokat, s a gyerekeknek felöltözve kellett aludniuk. Az Államokba visszatérve felhívta Ross Perot, és beszélt az útlevelekkel kapcsolatos gondról, de Ruthie nem igazán fogta föl, mi is a helyzet.

Azokban a nyomasztó karácsonyi napokban – olyan természetellenesnek tűnt Paul nélkül tölteni a karácsonyt – felhívta a férjét: – Van egy ajándékom a számodra – mondta.

– Megvan a repülőjegy?

– Nem, vettem neked egy perzsaszőnyeget.

– Csodálatos. Köszönöm.

Elmesélte, hogy Pat és Mary Sculleyvel töltötte a karácsonyt. Más főzte hát neki az ünnepi vacsorát és másnak a gyerekeit látta, amint az ajándékaikat bontogatják.

Két nappal később hallotta, hogy Paul és Bill másnap találkozik azzal az emberrel, aki nem engedi távozni őket Iránból. A megbeszélés után elutazhatnak.

Ma, december 28-án volt a találkozó. Délben már csodálkozott, vajon miért nem hívta föl még senki Dallasból. Teheránban nyolc és fél órával előbbre járnak, mint Chicagóban, a megbeszélésnek már vége kell hogy legyen. Paul már biztosan hazaért és csomagol.

Telefonált Dallasba Jim Nyfelernek, aki még júniusban jött el Teheránból. – Hogyan zajlott le a találkozó? – kérdezte.

– Nem a legjobban ment, Ruthie…

– Mi az, hogy nem a legjobban?

– Letartóztatták őket.

– Letartóztatták? Viccelsz?

– Ruthie, Bill Gayden akar veled beszélni.

Várt. Pault letartóztatták? Miért? Kicsoda?

– Hello, Ruthie! – hallotta végül Bill Gaydennek, az EDS World elnökének, Paul közvetlen főnökének a hangját.

– Bill, mi ez az egész?

– Mi sem tudjuk. A nagykövetség állapodott meg a találkozóban. Azt mondták, hogy rutinmegbeszélés lesz, semmivel sem vádolták őket… Aztán ottani fél hét tájt Paul felhívta Lloyd Briggset és közölte, hogy letartóztatták őket.

– Paul börtönben van?

– Ruthie, próbálj megnyugodni. Már egy egész csapat dolgozik az ügyön, s rászabadítjuk a külügyminisztériumot is. Ross elindult Coloradóból. Néhány nap, s vége az egésznek. Tényleg csak néhány nap kérdése.

– Rendben – válaszolta, és letette a kagylót. Forgott vele a világ. Az egész olyan értelmetlen volt, Hogyan kerülhetett börtönbe a férje? Mi ez az egész szörnyűség? Emily Gaylord akkor látta utoljára a férjét, amikor éppen hozzávágott egy tányért.

Nővérével, Dorothyval és a férjével, Timmel azok washingtoni lakásán ülve éppen arról beszélgettek, hogyan lehetne kihozni Billt a börtönből, s állandóan az a tányér járt az eszében.

Teheránban, december elején egy este Bill azzal állított haza, hogy Emilynek és a gyerekeknek másnap vissza kell utazniuk az Államokba. Emily beleegyezett, hogy a tizenöt éves Vickit, a tizenkét éves Jackie-t, a kilencéves Jennyt és a hatéves Christ hazaküldjék, de ő maradni akart. Lehet, hogy semmiben sem tud segíteni Billnek, de legalább lesz mellette valaki, akihez szólhat.

Bill közölte, hogy erről szó sem lehet, s másnap mind az öten utaznak. Ruthie Chiapparone is azon a gépen megy. Egy vagy két nappal később követi őket az EDS összes alkalmazottjának felesége és gyerekei.

Emilyt nem érdekelte a többi feleség. Ő a férjével akart maradni.

Veszekedtek. Emily egyre dühösebb lett, végül már nem talált megfelelő szavakat, felkapott egy tányért és a férjéhez vágta. Biztos volt benne, hogy soha nem fogja elfelejteni: tizennyolc évi házasságuk alatt először ragadtatta magát ilyesmire. Lobbanékony természet volt, de nem erőszakos. Édes, szelíd Bill! Ezt igazán nem érdemelte tőle…

Amikor először találkoztak, Bill tizennégy éves volt, Emily pedig tizenkettő, s utálta a fiút, mert a legjobb barátnőjébe, Cookie-ba volt szerelmes. A lány valóban csodaszép volt, s ha Bill szóba állt Emilyvel, akkor is csak azért, hogy megtudja, ráér-e Cookie, elmehet-e ide vagy oda… A testvérei igazán szerették Billt, ő sem tudta kikapcsolni az életéből, hiszen a szüleik ugyanannak a klubnak voltak a tagjai, a bátyja pedig

rendszeresen vele golfozott. Végül éppen ő vette rá Billt – amikor az már régen elfelejtette Cookie-t –, hogy randevúzzék a húgával. Sokévnyi közömbösség után őrülten egymásba szerettek.

Bill akkor már egyetemre járt. Repülőmérnöknek tanult a 240 mérföldnyire levő Blacksburgben, Virginiában, s csak a szünidőkre, vagy néha hétvégére járt haza. Nem tudták elviselni, hogy olyan távol legyenek egymástól, s bár Emily még csak tizennyolc éves volt, elhatározták, hogy összeházasodnak.

Jó döntésnek bizonyult. Hasonló környezetből, befolyásos washingtoni katolikus családból származtak és Bill nyugodt, józan természete nagyszerűen ellensúlyozta Emily ideges élénkségét. Sok mindent átéltek az elmúlt tizennyolc évben. Elveszítették egyik gyereküket, aki agysérüléssel született és Emilynek volt három súlyos műtétje. Ám a nehézségek csak még közelebb hozták őket egymáshoz.

Most itt az újabb baj. Bill börtönben van.

Emily még nem szólt róla az anyjának. A nagybátyja, Gus most halt meg, s ezután a megrázkódtatás után még nem merte szóba hozni Billt. Csak Dorothyval és Timmel beszélhetett róla.

Tim Reardon, a sógora az Igazságügy-minisztériumban dolgozott és nagyon jó kapcsolatai voltak. Az apja John F. Kennedy munkatársa volt, Tim pedig Ted Kennedynek is dolgozott. Személyesen ismerte a Képviselőház elnökét, Thomas P. “Tip” O’Neillt és Charles Mathias marylandi szenátort. Tudott az útlevélügyről – Emily Washingtonba visszatérve rögtön beszámolt neki róla –, s már tárgyalt is Ross Perottal.

– Írhatok egy levelet Carter elnöknek, s megkérem Ted Kennedyt, hogy személyesen adja át – bátorította sógornőjét.

Emily gépiesen bólintott. Nehezen tudott odafigyelni arra, amit mondtak neki. Az járt csak a fejében, hogy mit csinálhat most a férje.

Paul és Bill a 9. számú cellában állt és várta, hogy mi fog történni.

Paul nagyon sebezhetőnek érezte magát: egy elegáns öltönyt viselő, fehér bőrű amerikai, aki csak néhány szót tud farsziul, szemben egy csapat banditának tűnő emberrel. Eszébe jutott, amit arról olvasott, hogy a börtönben gyakran a férfiakat is megerőszakolják.

Billre nézett – az arca halottsápadt volt.

Valaki farsziul szólt hozzájuk.

– Tud itt valaki angolul? – kérdezte Paul.

– Én igen – hallatszott a szemközti cellából.

Gyors párbeszéd kezdődött farsziul, aztán a tolmács megkérdezte:

– Mit követtek el?

– Semmit – válaszolta Paul.

– Mivel vádolják magukat?

– Semmivel. Amerikai üzletemberek vagyunk, és nem tudjuk, miért zártak be bennünket.

Újból gyorsan pergő farszi szavak következtek, majd az alkalmi tolmács ismét angolul szólt:

– Akivel az előbb beszéltem, az a főnök a maguk cellájában, mert ő a legmagasabb.

– Megértettük – felelte Paul.

– Ő fogja megmondani, hogy hol alhatnak.

Beszélgetés közben valamelyest oldódott a feszültség és Paul körbenézett. A betonfalat valaha narancssárgára mázolhatták, de eredeti színe már alig látszott ki a kosz alól. A betonpadlóra valami szőnyeg- vagy gyékényfélét terítettek. Körben a fal mellett tizennyolc priccset látott, hármasával egymás fölött: a legalsó nem is volt igazán priccs, csak egy vékony matrac a padlón. A helyiséget egyetlen gyenge villanykörte világította meg, a szellőzésről pedig a falba épített ventilátor gondoskodott, amelynek nyílásán szabadon áramlott be a dermesztő éjszakai hideg. A cella tömve volt emberekkel.

Nem sokkal később egy őr nyitott be és kihívta őket. Ez az, gondolta Paul, végre elengednek. Hála istennek, nem kell itt töltenünk az éjszakát.

Követték az őrt fel a lépcsőn egy kis szobába. Becsukta az ajtót és a cipőjükre mutatott. Megértették, hogy le kell vetniük. Kaptak egy-egy műanyag papucsot.

Paul keserű csalódással értette meg, hogy nem engedik őket szabadon. Az éjszakát a cellában kell tölteniük. A nagykövetséget átkozta. Ők szervezték meg a találkozót Dadgarral, ők tanácsolták, hogy ne vigyenek magukkal ügyvédet, ők állították, hogy Dadgar “jóindulatúan” kezeli az ügyüket… “Van, akire még a kutyámat sem bíznám” – szokta mondani Ross Perot. A megjegyzés tökéletesen illett a nagykövetség munkatársaira. Egyszerűen alkalmatlanok voltak a munkájukra. Amennyi hibát elkövettek, legalább idejöhettek volna, hogy megpróbáljanak kivinni bennünket, háborgott magában Paul.

Felhúzták a papucsot és követték az őrt vissza a cellába. A többi rab gyapjútakarókba burkolózva már alváshoz készülődött. A cellafőnök mutogatással elmagyarázta, hová feküdjenek. Billnek egy középső priccs jutott, Paul pedig a padlóra feküdt, egy vékony matracra.

A villanyt nem oltották el, de a körte olyan gyenge volt, hogy a fény senkit sem zavart. Paul egy idő után hozzászokott a szaghoz, de a hidegtől nagyon szenvedett. A betonpadlón a ventilátornak vájt lyuk közelében olyan érzése volt, mintha a szabadban éjszakázna. Milyen szörnyű sorsuk van a bűnözőknek, hogy ilyen körülmények között kell élniük, jutott eszébe. De jó, hogy nem vagyok bűnöző. Egy ilyen éjszaka még több is, mint elég.

3.

Ross Perot a repülőtéren taxit fogott és a Forest Lane 7171-be, az EDS székházába vitette magát. A külső kapunál leeresztette az ablakot, hogy az őr jól láthassa az arcát, aztán kényelmesen hátradőlt, amíg a kocsi végighajtott a pár száz méteres bekötőúton. A területen valaha egy klub működött, nagy golfpályával. Felbukkant az EDS hatemeletes székháza, s mellette egy tornádóbiztos betonépület, benne a cég nagy teljesítményű számítógépei, a sok ezer mérföldnyi mágnesszalagra tárolt adatokkal.

Perot kifizette a sofőrt, s egyenesen az ötödik emeletre, Gayden irodájába ment.

Bill Gayden az asztalánál ült. Az EDS-nél alkalmazott szigorú öltözködési szabályok ellenére, mint mindig, most is lezserül nézett ki. Zakóját levetette, nyakkendőjét meglazította, ingnyaka ki volt gombolva, a haja borzas és a szája sarkában ott lógott az elmaradhatatlan cigaretta. Felállt, mikor Perot belépett.

– Hogy van az édesanyád, Ross?

– Jókedvű, köszönöm.

– Az remek.

– Mi a helyzet Paullal és Billel? – kérdezte Perot, miután helyet foglalt.

– Várj, szólok T. J.-nek – válaszolta Gayden, a kagyló után nyúlva. Marquezt tárcsázta. – Itt van Ross… Igen. Nálam.

– Mindjárt itt lesz – folytatta a kagylót letéve. – Felhívtam a Külügyminisztériumot. Henry Prechtnek hívják az iráni ügyosztály vezetőjét. Először nem akart visszahívni. Aztán megmondtam a titkárnőjének, hogy ha húsz percen belül nem jelentkezik, akkor riasztom a CBS-t, az ABC-t és az NBC-t, Ross Perot pedig egy óra múlva sajtóértekezleten jelenti be, hogy két amerikai bajba jutott Iránban, s országunk nem segít rajtuk, öt perc múlva visszahívott.

– Mit mondott?

Gayden felsóhajtott:

– Ross, ezek abból indulnak ki, hogy ha Paul és Bill börtönben van, akkor el kellett követniük valamit.

– De mit akarnak tenni?

– Felhívják a követséget, tájékozódnak, és így tovább…

– Rendben. Akkor alágyújtunk egy kicsit Prechtnek – mondta dühösen Perot. – Tom Luce lesz rá a legalkalmasabb.

Luce, egy rámenős fiatal ügyvéd az EDS jogi ügyeinek többségét kezelő Hughes & Hill nevű dallasi iroda egyik alapítója volt. Perot évekkel korábban azért kezdte tanácsadóként alkalmazni, mert bízott az olyan fiatal emberekben, akik hozzá hasonlóan egy nagyvállalatot hagytak ott, hogy saját üzletbe kezdjenek, s kemény harcot vívtak azért, hogy rendszeresen ki tudják fizetni számláikat. Az EDS-hez hasonlóan a Hughes & Hill is gyorsan fejlődött, és Perot soha nem bánta meg, hogy Luce-hoz fordult.

– Luce éppen itt van valahol az épületben – nyugtatta meg Gayden.

– És Tom Walter?

– Ő is.

Walter, egy hosszú alabamai volt az EDS fő pénzügyi szakértője, s talán az egyik legragyogóbb koponya az egész cégnél.

– Azt akarom, hogy Walter foglalkozzék az óvadékkal – folytatta Perot. – Nem kívánom kifizetni, de megteszem, ha muszáj. Nézze meg, hogy állunk készpénzzel. Nem hiszem, hogy az American Express kártyát elfogadnák.

– Rendben – nyugtázta Gayden.

– Hello, Ross – hangzott a hátuk mögül.

Perot megfordult és észrevette Marquezt.

– Hello, Tom.

T. J. magas, karcsú, a negyvenes éveiben járó, jóképű spanyol volt: kreol bőr, rövid, göndör fekete haj, széles mosoly, szép fehér fogak. A cég első alkalmazottjaként maga volt az élő bizonyíték arra, hogy Perot tévedhetetlen ösztönnel választja ki a legmegfelelőbb embereket. T. J. az EDS alelnöke lett, részesedése a vállalatban pedig több millió dollárra emelkedett. “Isten kegyes volt hozzánk” – szokta mondogatni. Perot tudta, hogy T. J. szülők komoly áldozatokat hoztak fiuk egyetemi tanulmányaiért. Erőfeszítéseik nem voltak hiábavalóak. Az EDS szédítően gyors fejlődésében az volt az egyik legnagyszerűbb dolog, hogy olyan emberekkel oszthatta meg a sikert, mint T. J.

– Felhívtam Claude-ot – kezdett bele rögtön Marquez, mihelyt leült.

Perot bólintott. Claude Chapplear volt az EDS házi ügyvédje.

– Jóban van Matthew Nimetzcel, Vance külügyminiszter tanácsadójával. Gondoltam, ráveheti, hogy beszéljen a főnökével. Nimetz visszahívott és közölte, hogy kész segíteni. Vance nevében küld egy táviratot a teheráni

nagykövetségnek, hogy mozduljanak már meg. Ír Vance-nek egy személyes feljegyzést is Paulról és Billről.

– Nagyszerű.

– Felhívtuk Moorer tengernagyot is. Már tudott a dologról, mert tájékoztattuk az útlevélügyről. Beszél Ardesir Zahedivel. Zahedi nemcsak washingtoni nagykövet, hanem a sah sógora is, s most éppen Iránban van, sőt, azt mondják, hogy valójában ő irányítja az országot. Moorer megkéri, hogy kezeskedjék Paulért és Billért. Most fogalmazunk hozzá egy táviratot.

– Ki csinálja?

– Tom Luce.

– Rendben. Tehát a külügyminiszter, az iráni osztály vezetője, a nagykövetség és a washingtoni iráni nagykövet is dolgozik az ügyön. Nem rossz – foglalta össze Perot. – Nézzük meg, mit tehetünk még.

Ismét T. J. vette át a szót: – Tom Luce és Tom Walter holnap Washingtonban találkozik Moorer tengernaggyal. Ő javasolta, hogy hívjuk fel Richárd Helmset. Iránban volt nagykövet, miután távozott a CIA-től.

– Majd én beszélek vele – mondta Perot. – Felhívom Al Haiget és Henry Kissingert is. Ti ketten csak azzal foglalkozzatok, hogy minden emberünket hazahozzátok Iránból.

– Ross! Nem hiszem, hogy szükség volna… – vágott közbe Gayden.

– Nem akarok most vitatkozni, Bill – intette le Perot. – Csináljátok, amit mondtam. Lloyd Briggs maradjon ott és foglalkozzék az üggyel, ő a főnök, amíg Paul és Bill börtönben van. Mindenki más hazajön.

– Nem kényszerítheted őket, ha nem akarnak hazajönni – ellenkezett Gayden.

– Ki akar maradni?

– Rich Gallagher. A felesége…

– Tudom. Rendben, Briggs és Gallagher marad. De senki más – Perot felállt. – Megyek telefonálni.

Lifttel a hetedik emeletre ment és titkárnője szobáján át elindult az irodájába. Sally Walther az íróasztalánál ült. Évek óta dolgoztak már együtt, részt vett a hadifoglyokért indított kampányban és a San Franciscó-i parti szervezésében is. (Ott ismerkedett meg a Son Tay elleni támadás egyik résztvevőjével, és Udo Walther kapitány most már a férje volt.) Perot odaszólt neki: – Hívja fel Henry Kissingert, Alexander Haiget és Richard Helmset.

Bement és leült az íróasztalához. A szoba, fa borítású falaival, drága függönyeivel, régi könyvekkel zsúfolt polcaival inkább tűnt egy angol vidéki kastély viktoriánus stílusú könyvtárának, semmint hivatali helyiségnek. Emléktárgyak és kedvenc műalkotásai vették itt körül Perotot. A házukba Margot impresszionista képeket vásárolt, de ő az irodájában inkább az amerikai műveket szerette: Norman Rockwell festményeit és Frederic Remington vadnyugati témájú bronzszobrait.

Perot nem tudta, hol töltheti Henry Kissinger az ünnepeket. Beletelik egy kis időbe, amíg Sally megtalálja, van hát ideje gondolkodni. Kissinger nem tartozik a közeli barátai közé – szüksége lesz tehát minden kereskedői képességére, hogy felkeltse a figyelmét és egy rövid telefonbeszélgetés alatt megnyerje a szimpátiáját.

Az íróasztalán megcsörrent a telefon és Sally szólt bele: – Megtaláltam Kissingert.

– Ross Perot vagyok – mondta a halk kattanás után.

– Mindjárt kapcsolom önnek Henry Kissingert – válaszolta egy ismeretlen hang.

Perot várt. Kissingert valaha a világ legnagyobb hatalmú emberének tartották. Személyesen ismerte a sahot is. Vajon fog-e emlékezni Ross Perotra? A hadifoglyok érdekében indított kampány elég nagy port vert föl, de Kissinger még nagyobb dolgokkal foglalkozott – közvetítés a Közel-Keleten, az Egyesült Államok és Kína kibékítése, a vietnami háború befejezése…

– Itt Kissinger – hallotta az ismerős, mély hangot, az amerikai magánhangzók és a német mássalhangzók furcsa keverékéből kialakult akcentust.

– Dr. Kissinger, Ross Perot vagyok, dallasi üzletember…

– Az ördögbe is, Ross! Tudom, hogy ki maga – szakította félbe Kissinger.

Perot szívéről nagy kő esett le. Kissinger hangja meleg, szívélyes, egyáltalán nem hivatalos volt. Nagyszerű! Belekezdett Paul és Bill történetébe, abba, hogyan egyeztek bele önként a Dadgarral megbeszélt találkozóba, hogyan hagyta őket sorsukra a Külügyminisztérium. Biztosította róla Kissingert, hogy ártatlanok, felhívta rá a figyelmét, hogy semmiféle bűncselekménnyel nem vádolják őket, s az irániak nem mutatták fel az ellenük szóló legcsekélyebb bizonyítékot sem. – Az én embereim, én küldtem oda, s nekem is kell kiszabadítanom őket – fejezte be előadását.

– Megnézem, mit tudok tenni – ígérte meg Kissinger.

– Nagyon hálás vagyok önnek – Perot diadalt érzett.
– Megkérem, hogy írja le röviden mindazt, amit az előbb elmondott.
– Még ma elküldöm a levelet.
– Vissza fogom hívni, Ross.
– Nagyon köszönöm, uram.
Majd kiugrott a bőréből. Kissinger emlékezett rá, barátságos volt és kész segíteni, írásban kérte az információkat. Még ma elküldi.
Csak most jött rá, hogy elképzelése sincs, honnan beszélt Kissinger – lehetett Londonban, Monte-Carlóban, Mexikóvárosban.
– Sally.
– Igen, uram?
– Megtudta, hogy hol van most Kissinger?
– Igen, uram.

Kissinger New Yorkban volt, a keleti 52. utcán levő elegáns River House-beli kétszintes lakásában. Az ablakból egyenesen az East Riverre látott.
Jól emlékezett Ross Perotra, s tiszteletet érzett iránta. Olyan dolgokban segített, rendszerint hadifoglyok ügyében, amelyeket maga is pártfogolt. A vietnami háború idején nagyon bátran, néha talán még túl bátran is viselkedett. Most pedig az ő emberei kerültek fogságba.
Kissinger készséggel elhitte, hogy ártatlanul csukták be őket. Irán a polgárháború szélén áll, az igazsággal, a jogszerű eljárással most nem sokat törődhetnek arrafelé. Vajon tud-e segíteni? Szeretett volna, mert érezte, hogy jó ügyről van szó. Nem volt már hivatalban, de voltak még befolyásos barátai. Elhatározta, hogy mihelyt írásban megkapja Dallasból az információkat, felhívja Ardesir Zahedit.

Perot elégedett volt a Kissingerrel folytatott beszélgetéssel. “Az ördögbe is, Ross! Tudom, hogy ki maga.” Ez mindennél többet ér. A hírnév egyetlen előnye, hogy néha segít fontos dolgokat elintézni.
T. J. jött be. – Megvan az útleveled – mondta. – Van érvényes iráni vízumod, de szerintem nem lenne szabad odautaznod. Mindannyian dolgozunk az ügyön, de te vagy benne a kulcsfigura. Kellemetlen volna, ha nem tudnánk utolérni – mert Teheránban vagy, vagy valahol egy repülőgépen –, amikor fontos döntést kell hozni.

Perotnak már ki is ment a fejéből, hogy rögtön Teheránba akart rohanni. Amit az utóbbi egy órában hallott, az mind azt a hitet erősítette benne, hogy enélkül is sikerülni fog. – Lehet, hogy igazad van – egyezett bele. – Annyi vasat tartunk a tűzben, hogy valaminek csak sikerülnie kell. Nem utazom Teheránba. Még nem.

4.

Henry Precht volt talán a legzaklatottabb ember Washingtonban.

Ez a művészeteket és filozófiát kedvelő, sajátos humorú régi diplomata 1978-ban többnyire egyedül alakította az Egyesült Államok iráni politikáját, miközben a főnökei – fel egészen Carter elnökig – az Egyiptom és Izrael közötti Camp David-i megállapodásra összpontosították figyelmüket.

November eleje óta, amikor a helyzet kezdett igazán felforrósodni Iránban, Precht heti hét napon át reggel nyolctól este kilencig dolgozott. Azok az átkozott texasiak pedig azt hiszik, hogy egyéb dolga sincs, mint velük társalogni telefonon.

Ráadásul nem az iráni válság volt az egyetlen hatalmi harc, amellyel Prechtnek törődnie kellett. Washingtonban is folyt a küzdelem Cyrus Vance külügyminiszter – Precht főnöke – és Zbigniew Brzezinski, az elnök nemzetbiztonsági főtanácsadója között.

Vance Carter elnökhöz hasonlóan hitt abban, hogy az amerikai külpolitikának az amerikai morált kell tükröznie. Az amerikai emberek hisznek a szabadságban, az igazságban, a demokráciában, és nem akarnak zsarnokokat támogatni. Az iráni sah pedig zsarnok. Az Amnesty International jelentése szerint az emberi jogok helyzete Iránban a legrosszabb a világon, s a Nemzetközi Jogászbizottság is megerősítette, hogy a sah börtöneiben rendszeresen kínozzák a foglyokat. Mivel az uralkodót a CIA juttatta trónra, s az Egyesült Államok tartotta ott, az elnöknek, aki oly sokat beszélt az emberi jogokról, tennie kellett valamit.

1977 januárjában Carter kijelentette, hogy a zsarnoki rendszerek vezetőitől meg kell vonni az amerikai támogatást. Carter ingadozott – még ugyanabban az évben Iránba látogatott és valóságos dicshimnuszt zengett a sahról –, Vance azonban szilárdan hitt a külpolitika emberi jogi alapjaiban.

Zbigniew Brzezinski, a nemzetbiztonsági főtanácsadó viszont a hatalomban hitt. A sah az Egyesült Államok szövetségese és ezért támogatni kell, vallotta. Persze ösztönözni kell, hogy vessen véget a kínzásoknak, de nem most rögtön. A rendszerét heves támadások érik, nem ez a megfelelő időpont a liberalizálásra.

Mikor jön el a megfelelő időpont? – kérdezett vissza Vance tábora. Huszonöt éves uralkodásának nagy része alatt megingathatatlan volt a sah pozíciója, mégsem mutatott sok hajlandóságot a mérsékeltebb kormányzási

módszerek iránt. Brzezinski erre azzal válaszolt, hogy “mutassanak egyetlen mérsékelt kormányzatot a világnak azon a részén.”

A Carter-kormányzatban voltak, akik meggyőződéssel vallották, hogy ha Amerika nem áll ki a szabadság és a demokrácia mellett, akkor nem is érdemes külpolitikát folytatnia. Ám mivel ez meglehetősen szélsőséges érvnek tűnt, pragmatikusabban érveltek: az iráni népnek elege van a sahból és meg akar szabadulni tőle, bármit gondoljon is Washington.

Hülyeség, mondta Brzezinski. Tanuljanak a történelemből. A forradalmak akkor győznek, amikor az uralkodók engedményeket tesznek, és elbuknak, ha a hatalmon lévők vasököllel sújtanak le a lázadókra. A négyszázezres iráni hadsereg könnyűszerrel elfojthat bármilyen lázadást.

Vance tábora – s odatartozott Henry Precht is – nem értett egyet a Brzezinski-féle forradalomelmélettel: a veszélybe került zsarnokok azért tesznek engedményeket, mert a lázadók erősek, s nem fordítva, mondták. Ami pedig még ennél is lényegesebb, nem hitték, hogy az iráni hadsereg valóban négyszázezer emberből állna. Pontos adatokat nehéz volt ugyan szerezni, de egyes információk szerint a katonáknak havonta mintegy nyolc százaléka dezertált. Egész egységekről tudtak, amelyek polgárháború esetén egy emberként készek lennének átállni a forradalmáruk oldalára.

A két washingtoni csoport különböző forrásokból szerezte be értesüléseit. Brzezinski Ardesir Zahedire, a sah sógorára – és legbefolyásosabb hazai támogatójára, Vance pedig Sullivan nagykövetre hallgatott. Sullivan üzenetei nem voltak olyan egyértelműek és következetesek, mint Washingtonban szerették volna – talán azért, mert maga az iráni helyzet is zavaros volt –, de szeptembertől egyértelműen kirajzolódott belőlük az a konklúzió, hogy a sah meg fog bukni.

Brzezinski szerint Sullivan elveszítette a fejét és nem szabad megbízni benne. Vance hívei ellenben azt állították, hogy Brzezinski a hírhozót akarja kivégeztetni, ha rossz híreket hall.

A vége az lett, hogy az Egyesült Államok nem tett semmit. Egy alkalommal a Külügyminisztériumból már éppen el akartak küldeni egy táviratot Sullivan nagykövetnek, utasítandó, hogy sürgesse a sahnál egy széles koalícióra épülő polgári kormány megalakítását, amikor Brzezinski leállította a táviratot, Máskor meg felhívta a sahot, s közölte vele, hogy Carter elnök változatlanul támogatja. Az uralkodó a támogatást megerősítő táviratot kért, ezt viszont a Külügyminisztérium nem volt hajlandó elküldeni. Csak a saját manővereivel törődve, mindkét tábor információkat

szivárogtatott ki a sajtónak, így az egész világ tudta, hogy Washington iráni politikáját belső hatalmi vetélkedés bénítja meg.

Ebben a helyzetben már csak az hiányzott Prechtnek, hogy egy csapat texasi lihegjen a sarkában azt gondolva, hogy a világon egyedül nekik vannak gondjaik.

Ráadásul pontosan tudta, hogy miért került bajba, az EDS. Megkérdezte ugyanis, hogy van-e a cégnek saját ügynöke Iránban, s azt a választ kapta, hogy “Igen, Mr. Abolfat Mahvi.” Ez mindent megmagyarázott. Mahvi közismert teheráni közvetítő kereskedő volt, akit csak úgy emlegettek, hogy “az ötszázalékosok királya”, utalva ezzel fegyvereladási szerződéseire. Előkelő kapcsolatai ellenére a sah azoknak a kereskedőknek a feketelistájára tétette, akiknek tilos volt üzletet kötniük Iránban. Ezért gyanúsították korrupcióval az EDS-t.

Precht kész volt megtenni mindent, amit tud. Szólni fog a nagykövetségnek, hogy nézzen utána az ügynek, – s talán Sullivan is képes lesz nyomást gyakorolni az irániakra, hogy engedjék szabadon Chiapparonét és Gaylordot. Az Egyesült Államok kormánya azonban nem rendelheti alá egész iráni politikáját ennek az ügynek. Támogatni kívánják a fennálló rendszert, nem ingathatják meg tehát azzal, hogy diplomáciai szakítást helyeznek kilátásba két bebörtönzött üzletember miatt. Különösen nem, ha figyelembe vesszük, hogy további tizenkétezer amerikai állampolgár van Iránban, s a Külügyminisztériumnak mindannyiukkal törődnie kell. Elég kellemetlen, de Chiapparonénak és Gaylordnak ki kell várnia, amíg szép nyugodtan elintéződik az ügyük.

Henry Precht nem okoskodott rosszul. Paul és Bill problémájának felmerülésekor azonban – Lou Goelzhöz hasonlóan – rögtön elkövetett egy hibát, amelynek folytán úgy tűnt, hogy nem kíván foglalkozni az üggyel, s ez a továbbiakban végig védekezésre kényszerítette az EDS-szel szemben. Precht úgy járt el, mintha a nyomozás, amelyben Pault és Billt tanúként hallgatták ki, teljesen jogszerű, korrupció gyanújával indított vizsgálat lett volna, nem pedig nyilvánvaló zsarolás. Goelz ebből a megfontolásból döntött úgy, hogy együttműködik Biglari tábornokkal. Precht, ugyanezt a hibát elkövetve, elutasította, hogy ártatlanul elhurcolt amerikaiakként kezelje Pault és Billt.

Akár korrupt volt Abolfat Mahvi, akár nem, tény, hogy a minisztérium és az EDS közötti szerződésen egyetlen centet sem nyert. Sőt, az EDS-nek

még gondjai is támadtak, mert nem volt hajlandó részesedést adni Mahvinak a szerződésből.

A dolog a következőképpen történt. Mahvi segített megkötni az EDS-nek első iráni üzletét egy haditengerészeti dokumentumokat ellenőrző rendszer szállításáról. Az EDS, amelynek a törvény előírta, hogy helyi partnerrel kell dolgoznia, a profit egyharmadát ajánlotta Mahvinak. Két évvel később, amikor a szerződést aláírták, rendben ki is fizették neki a négyszázezer dollárt.

Az Egészségügyi Minisztériummal kötött szerződés tárgyalása idején azonban Mahvi már feketelistán volt. Ennek ellenére, amikor a megállapodás már csak aláírásra várt, Mahvi – akinek a neve ekkorra már lekerült a feketelistáról – azt követelte, hogy a szerződést egy közös vállalat írja alá, amelynek ő és az EDS a tulajdonosa.

Az EDS elutasította a követelést. Mahvi segített ugyan a haditengerészeti megrendelés elnyerésében, de az egészségügyi minisztériumi üzlet érdekében a kisujját sem mozdította.

Mahvi váltig állította, hogy az EDS csak a hozzá fűződő kapcsolatainak köszönhetően tudta megszerezni a szerződéshez a huszonnégy illetékes kormányhivatal hozzájárulását. Neki köszönhető az is, mondta, hogy a szerződés az EDS számára kedvező adózási feltételeket írt elő – ez csak azért vált lehetségessé, mert ő a pénzügyminiszterrel elidőzött egy kicsit Monte-Carlóban.

Az EDS azonban nem kért segítséget, s nem is hitte, hogy kapott. Ráadásul Ross Perot nem szerette az olyasfajta “segítséget”, amelyért Monte-Carlóba kell utazni.

Az EDS iráni ügyvédje panaszt tett a miniszterelnöknél, s Mahvit figyelmeztették, hogy zsarolásért eljárást indítanak ellene. A befolyása azonban olyan nagy volt, hogy az Egészségügyi Minisztérium csak akkor volt hajlandó aláírni a szerződést, ha Mahvit valamilyen formában kártalanítják.

Az EDS több nehéz tárgyalást folytatott vele, s szilárdan kitartott amellett, hogy a profiton nem hajlandó osztozni vele. Végül megállapodtak egy mindkét fél tekintélyét megőrző kompromisszumban: alakítanak egy közös vállalatot, amely az EDS alvállalkozójaként az iráni-személyzetet fogja toborozni és alkalmazni. A közös vállalat végül is nem hozott semmi nyereséget, de ez csak később derült ki. A lényeg az volt, hogy Mahvi elfogadta a kompromisszumot és a szerződést aláírták a minisztériummal.

Az EDS tehát nem vesztegetett meg senkit, s az iráni kormány jól tudta ezt. Henry Precht azonban nem, s Lou Goelz sem. Ezért aztán gyanakvással kezelték Paul és Bill ügyét. Mindketten sokat foglalkoztak vele, de nem tartották kiemelkedően fontosnak. Amikor Tom Luce, az EDS rámenős ügyvédje felhívta őket, s megkérdezte tőlük, hogy lusták, ostobák, vagy esetleg mindkettő, felháborodtak és dühösen közölték vele, hogy jót tenne az ügynek, ha leszállna róluk.

Washingtonban Precht, Teheránban pedig Goelz volt az üggyel foglalkozó kulcsfigura. Egyikük sem volt ostoba. Nem voltak tehetetlenek sem. Ám mindketten hibát követtek el: ellenségesen viszonyultak az EDS-hez, és azokban a döntő fontosságú első napokban mindketten elmulasztották, hogy segítsenek Paulon és Billen.

III.

1.

Egy őr nyitott be, körülnézett és intett nekik.

Bill ujjongani szeretett volna. Kiengedik őket!

Felkeltek és a cellából kilépve elindultak az őr után felfelé a lépcsőn. Jó volt látni az ablakokon beömlő napfényt. Kiléptek a szabadba, s az udvaron át a bejárat mellett álló földszintes épület felé indultak. Mélyen beszívták a friss levegőt.

Borzalmas éjszakájuk volt. Bill néha el-elszenderedve, félálomban feküdt a vékony matracon, a többi fogoly legkisebb mozdulatára is felriadt, s idegesen nézett körbe az egész éjszaka égő lámpa keltette halvány fényben. A reggelt csupán az jelezte, hogy bejött az őr, s egy csésze teát és egy darab száraz kenyeret hozott mindenkinek. Nem ette meg, nem volt éhes. Inkább imádkozott.

Úgy látszik, nemhiába.

Az épületben látogatószoba volt, néhány kopott asztallal és székkel. Ketten várták őket. Bill ismerte egyiküket: Ali Jordan volt, egy iráni alkalmazott, aki Lou Goelz mellett dolgozott a követségen. Kezet fogtak és Jordan bemutatta a kollégáját, Bob Sorensont.

– Hoztunk maguknak néhány dolgot – magyarázta Jordan. – Egy elemes borotvát, amin, sajnos, meg kell osztozniuk, és meleg kezeslábast.

Bill Paulra nézett. Barátja a két követségire bámult és látszott, hogy mindjárt szétveti a düh: – Csak nem azt akarják mondani, hogy nem visznek ki innen? – kérdezte.

– Sajnos, egyelőre nincs rá mód.

– A szentségit! Végül is maguknak köszönhetjük, hogy itt vagyunk.

Bill lassan leült, s még ahhoz is elgyötörtnek érezte magát, hogy mérges legyen.

– Nagyon sajnáljuk, hogy így történt – mentegetőzött Jordan. – Minket is nagyon meglepett, a dolog. Úgy tájékoztattak bennünket, hogy Dadgar elnézően kezeli az ügyüket… A nagykövetség igen határozott tiltakozásra készül.

– És mit tesznek azért, hogy kiszabadítsanak bennünket?

– Végig kell járni az iráni igazságszolgáltatás megszabta utat. Az ügyvédeik…

– Jézusom – szakította félbe utálkozva Paul.

– Megkértük őket, hogy jobb körülmények között helyezzék el magukat – folytatta Jordan.

– Nagyszerű! Köszönjük.

– Van még valamire szükségük? – kérdezte Sorenson.

– Semmire – válaszolta Paul. – Nem szándékozom hosszabb időt itt tölteni.

– Nekem szemcseppek kellenének – szólt közbe Bill.

– Feltétlenül küldök – ígérte meg Sorenson.

– Hát… Azt hiszem, egyelőre ez minden – zárta le Jordan a kellemetlen beszélgetést. Az őrre nézett. Bill felállt.

A katona váltott néhány szót farsziul Jordannal, majd az ajtó felé terelte Pault és Billt.

Az udvaron át elindultak vissza a börtönépület felé. Billnek az járt a fejében, hogy Jordan és Sorenson meglehetősen alacsony beosztású követségi alkalmazott. Miért nem Goelz jött? A követség nyilván úgy gondolja, hogy az EDS dolga kiszabadítani őket. Jordan és Sorenson elküldésével éreztették ugyan az irániakkal, hogy a követség foglalkozik az üggyel, de nekik is tudomásukra hozták, hogy nem várhatnak túl sok segítséget az Egyesült Államok kormányától. Csak nyűg vagyunk nekik, amitől szeretnének megszabadulni, gondolta dühösen Bill.

A főépületben az őr egy olyan ajtóhoz vezette őket, amelyik mögött még nem jártak, s egy folyosóra léptek. Jobbra három iroda, balra udvarra néző ablakok. Újabb, vastag acélból készült ajtóhoz értek. Az őr kinyitotta, s maga elé engedte őket.

Az első, amit Bill megpillantott, egy tévékészülék volt. Körülnézett, s kezdte valamivel jobban érezni magát. A börtönnek ez a része civilizáltabbnak tűnt, mint az alagsor. Viszonylag tiszta és világos volt, a falakat világosszürkére festették és az ablakokon ugyanolyan színű függönyök lógtak. A cellaajtók tárva, s a rabok szabadon sétálgattak. Az ablakokon fény áradt be.

Kis előtéren mentek át, amelyből jobbra két cella nyílt, balra pedig egy fürdőszoba – Bill sóvárogva gondolt rá, hogy végre talán lefürödhet az alagsorban töltött éjszaka után. A két cella utáni helyiség ajtaján benézve könyvespolcokat látott. Az őr balra fordult és végigvezette őket egy hosszú, keskeny folyosón, egészen az utolsó celláig.

A cellában legnagyobb megdöbbenésükre Reza Neghabatot, az egészségügyi miniszternek a Társadalombiztosítási Szervezetért felelős helyettesét találták. Mindketten jól ismerték és szorosan együttműködtek vele, amíg szeptemberben le nem tartóztatták. Lelkesen ráztak kezet. Bill örült, hogy ismerős arcot lát, s végre olyan emberrel találkozik, aki beszél angolul.

– Miért vannak itt? – kérdezte Neghabat döbbenten.

Paul ingerülten megvonta a vállát: – Reméltem, hogy ön talán meg tudja mondani.

– De hát mivel vádolják magukat?

– Semmivel – folytatta Paul. – Tegnap kihallgatott Mr. Dadgar vizsgálóbíró, aki az ön korábbi főnöke, dr. Sejk ügyében a nyomozást irányítja. Aztán letartóztatott. A vádat nem ismertette. Állítólag fontos tanúk vagyunk, legalábbis úgy értettük.

Bill körülnézett. A cellában összesen tizennyolc priccs volt. Az alsó fekhely, akárcsak az alagsori cellákban, itt is csupán egy vékony matrac, s mindegyikhez szürke gyapjútakaró járt. Néhány priccsen lepedőt is látott. Az ablak az udvarra nyílt. Kinézve füvet, virágokat és fákat láthatott, valamint az őrség gépkocsijait. Látta az alacsony épületet is, ahol nemrég Jordannel és Sorensonnal találkoztak.

Neghabat bemutatta őket a cellatársaknak, akik barátságosnak és sokkal szelídebbnek tűntek, mint az alagsoriak. A cella nem volt olyan zsúfolt, több szabad priccset is találtak, s az ajtó két oldalán választottak helyet maguknak. Bill egy középső priccsre került, de Paul megint a földre.

Neghabat körbevezette őket. Cellájuk mellett volt a konyha, asztalokkal és székekkel, ahol a foglyok teát, kávét készíthettek, vagy egyszerűen csak elüldögélhettek, s beszélgethettek. Valamiért Chattanooga Teremnek nevezték. A folyosó végén tolóablakot építettek a falba – ott az élelmiszerraktár, magyarázta Neghabat, ahol a foglyok néha szappant, törülközőt, cigarettát vásárolhatnak maguknak.

A folyosón visszajövet elhaladtak a saját cellájuk – az 5. számú – és még két másik mellett, s a jobbra nyíló előtérbe értek. A szoba, ahová Bill korábban benézett, az őrség helyisége volt, s egyben könyvtár is, angol és farszi nyelvű könyvekkel. Mellette még két cella nyílt. Szemben velük a fürdőszoba, mosdókagylókkal, zuhanyozókkal és perzsa stílusú toalettekkel. Ezek lényegében zuhanytálcák voltak, közepükben széles lefolyóval. Bill

csalódottan vette tudomásul, hogy bármennyire vágyik is rá, egyelőre nem lesz alkalma zuhanyozni: szinte sohasem volt meleg víz.

Az acélajtón túl, magyarázta Neghabat, egy kis szoba van orvosi és fogorvosi rendelés céljára. A könyvtár állandóan nyitva volt és a televíziót is minden este bekapcsolták, de csak farszi nyelvű programokat lehetett nézni rajta. Hetente kétszer a foglyokat fél órára levitték sétálni az udvarra. A borotválkozás félig önkéntes volt: az őrök megengedték, hogy aki akar, bajuszt viseljen, de a szakállat nem.

Találkoztak még két ismerőssel. Egyikük dr. Towliati volt, a minisztérium adatfeldolgozási szakértője, aki iránt Dadgar olyan élénken érdeklődött, a másik pedig Husszein Pasa, Neghabatnak a Társadalombiztosítási Szervezet pénzügyeiért felelős beosztottja.

Mire Paul és Bill megborotválkozott a Sorensontól és Jordantól kapott borotvával, dél lett, ebédidő. A folyosón egy elfüggönyözött alkóvból a rabok viaszosvászon terítőt és szegényes terítéket vettek elő, a cella közepén, a padlón megterítettek. Törökülésben fogyasztották el az ebédet – birkahúsos főtt rizst, kenyeret, aludttejet, italnak pedig teát vagy Pepsi Colát, ínyencek lévén, meglehetősen szegényesnek találták az ételt, bár Bill meglepődve vette észre, hogy jó étvággyal eszik. Talán a tisztább környezet tette.

Ebéd után ismét látogatóik érkeztek, az iráni ügyvédek. Hiába faggatták őket, nem tudták megmondani sem azt, hogy miért volt a letartóztatás, sem hogy mi fog történni velük, s hogy egyáltalán tudnak-e segíteni rajtuk. Kapkodó és lehangoló társalgás volt. Paul és Bill egyáltalán nem bízott bennük, hisz éppen ezek az ügyvédek mondták Lloyd Briggs-nek, hogy az óvadék nem lesz több húszezer dollárnál. Sem okosabbak, sem elégedettebbek nem lettek a beszélgetés után.

A délután hátralevő részét a Chattanooga Teremben töltötték Neghabattal, Towliatival és Pasával beszélgetve. Paul részletesen elmesélte, hogyan zajlott le a kihallgatásuk. Az irániakat nagyon érdekelte, milyen összefüggésben esett szó róluk. Paul részletesen elmondta dr. Towliatinak, hogyan merült fel a neve egy feltételezett érdekütközés kapcsán. Towliati is elmesélte, miként zajlott le az ő kihallgatása. Paulnak eszébe jutott, hogy Dadgar egy feljegyzés után érdeklődött, amelyet Pasa írt alá. Rutinjellegű statisztikai adatokról volt szó az iratban, és senki sem tudta, hogy miért váltott ez ki olyan érdeklődést.

Neghabatnak volt egy elmélete arról, hogy miért kerültek börtönbe. “A sah minket szemelt ki bűnbaknak, mert bizonyítani akarja a tömegek előtt, hogy harcol a korrupció ellen. Csak éppen ebben az esetben szó sincs korrupcióról. Nincs kire lesújtani, ám ha elenged minket, akkor gyengének fog látszani. Ha például az építkezéseket piszkálja meg, akkor annyi ügyet találhatott volna, hogy…”

Az egész igen homályos volt. Neghabat is csak találgatott, igyekezett valamiféle magyarázatra bukkanni. Paul és Bill konkrétumokat szeretett volna tudni: ki indította el az ügyet, miért éppen az Egészségügyi Minisztériumot szemelték ki, miféle korrupcióra gondolnak és kik voltak az informátorok, akik éppen őket nevezték meg? Neghabat nem akarta megkerülni a választ; egyszerűen nem tudott felelni a kérdésekre. Ködös eszmefuttatása tipikusan perzsa jelenség volt – kérdezz meg egy iránit, hogy mit reggelizett, és tíz másodperc múlva már az életfilozófiáját magyarázza.

Hat órakor megkapták a vacsorát, ami nem volt más, mint az ebéd maradéka. Utána tévét néztek és Neghabat fordította a híreket. A sah felkért egy ellenzéki vezetőt, Sahpur Bahtiart, hogy alakítson polgári kormányt, amely felváltja az országot november óta kormányzó tábornokokat. Neghabat elmagyarázta, hogy Sahpur a bahtiar törzs feje, és mindeddig határozottan elutasított minden együttműködést a sah rendszerével. Ha esetleg vállalja a kormányalakítást, akkor is Khomeini ajatollahtól függ, hogy sikerül-e véget vetni a felfordulásnak. A sah egy cáfolatot is kiadatott arra a pletykára, miszerint az ország elhagyására készül.

Bill bátorítónak találta a híreket. Ha Bahtiar lesz a miniszterelnök, akkor a sah marad és biztosítja a stabilitást, a lázadók mégis úgy érezhetik, hogy van beleszólásuk az ország irányításába.

Tízkor kikapcsolták a televíziót és a rabok visszatértek celláikba. A régebbi foglyok törülközőket és ruhadarabokat aggattak a priccsek szélére, hogy eltakarják a lámpát – a villanyt, akárcsak az alagsorban, itt sem kapcsolták ki éjszakára. Neghabattól megtudták, hogy ők is hozathatnak be látogatóikkal pokrócokat és törülközőket.

Bill betekerte magát a vékony szürke takaróba, s megpróbált elaludni. Ha már itt vagyunk, igyekeznünk kell, a legkönnyebben átvészelni, gondolta. A sorsunk úgyis mások kezében van.

2.

A sorsuk történetesen Ross Perot kezében volt, akinek minden vérmes reménye semmivé foszlott a következő két napban.

Eleinte jó híreket kapott. Kissinger december 29-én, pénteken visszahívta, s közölte, hogy Ardesir Zahedi elintézi Paul és Bill szabadon bocsátását. Előtte azonban a teheráni nagykövetség munkatársainak részt kell venniük két találkozón: előbb az Igazságügy-minisztérium embereivel, aztán az udvar képviselőivel. Teheránban a nagykövet helyettese, Charles Naas követtanácsos személyesen foglalkozott a találkozók megszervezésével.

Washingtonban Henry Precht szintén beszélt Ardesir Zahedivel. Tim Reardon, Emily Gaylord sógora megkereste Kennedy szenátort. Moorer tengernagy felvette a kapcsolatot az iráni katonai kormányban levő ismerőseivel. Az egyetlen csalódást Richárd Helms, az egykori teheráni nagykövet okozta, aki nyíltan megmondta, hogy régi barátai már elveszítették minden befolyásukat.

Az EDS három ügyvéddel is tárgyalt Iránban. Az egyik amerikai volt, s amerikai vállalatok teheráni képviseletének ellátására specializálódott. A két iráni ügyvéd egyikének jó kapcsolatai voltak a sah környezetében, a másikat pedig az ellenzékhez fűzték szoros szálak. Mindhárman egyetértettek abban, hogy Pault és Billt meglehetősen furcsa körülmények között tartóztatták le, a kiszabott óvadék pedig valóban csillagászati összeg. Az amerikai, John Westberg elmondta, hogy a legnagyobb óvadék, amelyről valaha is hallott Iránban, százezer dollár volt. Az összeg nagyságából arra a következtetésre jutottak, hogy aki a letartóztatást elrendelte, nem igazán bízott abban, hogy meg tudja védeni döntését.

Dallasban Tom Walter, a lassú beszédű alabamai, az EDS pénzügyi főnöke megpróbálta kifundálni, hogyan juttathatják el Teheránba – ha szükséges – a 12 millió 750 ezer dolláros óvadékot. Az ügyvédek közölték vele, hogy erre három mód kínálkozik: készpénz, egy iráni banktól kapott hitellevél, vagy egy iráni ingatlanra bejegyzett zálogjog. Az EDS-nek nem volt ilyen értékű teheráni tulajdona, a felbolydult országba pedig lehetetlen volt ekkora összegű készpénzt küldeni. Walter számára nem maradt más, mint megszervezni a hitellevél kiállítását. T. J. Marquez figyelmeztette Perotot, hogy nézzenek utána, nem számít-e jogellenesnek, ha egy

részvénytársaság ekkora összeget fizet ki lényegében váltságdíj céljára. Perot egyszerűen félresöpörte a problémát: a pénzt személy szerint ő fogja kifizetni.

Szilárdan hitte, hogy a három módszer – jogi nyomás, politikai nyomás, az óvadék kifizetése – közül valamelyikkel sikerül kihoznia Pault és Billt a börtönből.

Aztán egyre-másra jöttek a rossz hírek.

Először az iráni ügyvédek változtattak hangot. Egy újabb megkeresésre írt válaszukban hirtelen közölték, hogy “súlyos politikai tartalmú ügyről” van szó, sőt, ez az egész egy “politikai darázsfészek”. John Viestberget, az amerikai iráni partnerei megkérték, hogy ne foglalkozzék az üggyel, mert igen befolyásos embereket haragít a cégre. Hoszain Dadgar vizsgálóbíró tehát nem is volt olyan könnyen sebezhető, mint gondolták.

Tom Luce és Tom Walter Washingtonba utazott, és Moorer tengernagy társaságában felkeresték a Külügyminisztériumot. Arra számítottak, hogy Henry Prechttel szépen leülnek és megfogalmazzák a Paul és Bill szabadon bocsátására vonatkozó határozott hangú követelést. Henry Precht azonban igencsak kimérten fogadta őket. Kezet fogott ugyan velük – mi mást is tehetett volna, amikor a Vezérkari Főnökök Egyesített Bizottsága egykori elnökének társaságában voltak –, de nem ültette le, hanem egyik beosztottja gondjaira bízta őket. Az illető közölte, hogy a Külügyminisztérium minden erőfeszítése eredménytelen maradt: sem Ardesir Zahedi, sem Charlie Naas nem tudta elérni Paul és Bill szabadon bocsátását.

Tom Luce, akinek nem tartozott legfőbb erényei közé a türelem, kirobbant. A Külügyminisztérium feladata, hogy külföldön megvédje az amerikaiakat, kiabálta, de mindeddig nem tettek mást, csak börtönbe csukatták Pault és Billt. Távolról sem így van, hangzott a felelet. A minisztérium már eddig is jóval többet tett, mint amennyi a kötelessége. Ha amerikaiak külföldön követnek el bűncselekményt, akkor az ottani törvények szerint kell felelniük tettükért. A Külügyminisztériumnak nem feladata, hogy embereket mentsen ki a börtönből. Luce még egy ideig megpróbált érvelni – Paul és Bill nem követett el bűncselekményt, tizenhárommillió dollárért túszként tartják őket fogva –, de végül is Tom Walterrel együtt üres kézzel tértek vissza Dallasba.

Perot 29-én késő éjjel felhívta a teheráni nagykövetséget, és megkérdezte Charles Naastól, hogy miért nem találkozott még a Kissinger és Zahedi által

megnevezett iráni tisztviselőkkel. A válasz egyszerű volt: az illetők úgy intézik, hogy Naas egyszerűen ne tudjon kapcsolatba lépni velük.

Harmincadikán reggel telefonált Kissingernek és elmondta, hogy milyen választ kapott. Kissinger végtelenül sajnálta, de azt mondta, többet nem tehet. Annyit azért megígért, hogy újból beszél Zahedivel.

S ha mindez nem lett volna elég, volt még egy baljós hír. Walter megpróbálta tisztázni az iráni ügyvédekkel, hogy milyen feltételek mellett engedik szabadon Pault és Billt az óvadék fejében? Meg kell-e például ígérniük, hogy visszatérnek Iránba, ha ismét ki akarják hallgatni őket, vagy sor kerülhet a kihallgatásra külföldön is? A válasz egyértelmű volt: ha kiengedik is őket, akkor sem hagyhatják el Iránt.

Eljött a szilveszter. Perot már három napja az irodájában lakott – a szőnyegen aludt és sajtos szendvicseket evett. Nem akart hazamenni az üres lakásba – Margot és a gyerekek még mindig Vailben voltak –, a Texas és Irán közötti kilenc és fél órás időkülönbség miatt pedig gyakran az éjszaka közepén kellett fontos telefonokat lebonyolítania. Csak egyszer hagyta el az épületet, hogy meglátogassa az anyját, aki már kijött a kórházból, s most dallasi lakásán lábadozott. Még vele is Paulról és Billről beszélgetett – nagyon érdekelték őt a fejlemények.

Beesteledett és nagyon hiányzott neki a melegétel. Elhatározta, hogy dacolva az időjárással – Dallasban jeges szélvihar tombolt –, elhajt a másfél kilométerre levő halétterembe.

A hátsó kapun át hagyta el a székházat és beszállt a furgonjába. Margot-nak Jaguarja volt, de ő jobban szerette a praktikus, több célra is használható kocsikat.

Azon gondolkodott, mekkora befolyása lehet még Kissingernek Iránban, vagy bárhol másutt. Zahedi vagy bármelyik más iráni kapcsolata olyannak bizonyulhat, mint Richárd Helms barátai – lehet, hogy már félreállították őket, elveszítették minden hatalmukat. A sah uralma is már csak egy hajszálon függ. Másrészt az egész társaságnak hamarosan szüksége lehet barátokra Amerikában, s esetleg örülni fognak, ha szívességet tehetnek Kissingernek.

Miközben evett, nagy tenyér nehezedett a vállára és mély, dörmögő hangot hallott: – Ross, mit csinálsz itt egyedül szilveszter este?

Megfordult. Roger Staubach állt ott, a Dallas Cowboys hátvédje, régi barátja még a haditengerészeti akadémiáról.

– Hello, Roger. Foglalj helyet.

– A családdal vagyok. A házban elromlott a fűtés, pont a legjobbkor, ilyen időben.

– Hozd ide őket.

Staubach átkormányozta a családot, aztán megkérdezte: – Hogy van Margot?

– Köszönöm, jól. Vailben síel a gyerekekkel. Nekem vissza kellett jönnöm – válaszolta, s elkezdte mesélni a Staubach családnak Paul és Bill történetét.

Jókedvűen hajtott vissza az irodába. Mégis van még néhány rendes ember a világon.

Ismét eszébe jutott Simons ezredes. A Paul és Bill kiszabadítására szőtt tervek közül a szöktetés volt az egyik legidőigényesebb: Simonsnak össze kell gyűjtenie egy csapatot, ki kell képeznie és fel kell szerelnie őket… Perot még nem szánta rá magát, hogy belevágjon. Nagyon távoli lehetőségnek, végső menedéknek tartotta: megpróbált nem is gondolni rá, amíg úgy érzi, hogy a tárgyalások eredményesek lehetnek. Ha nem is szánta rá magát, hogy felhívja Simonst – megvárja Kissinger újabb próbálkozását Zahedinél –, talán tehetne valamit az előkészületek érdekében.

A székházba visszaérve megkereste Pat Sculleyt. Sculley a West Point-i katonai akadémián végzett, vékony, fiús arcú, kimeríthetetlen energiájú harmincegy éves férfi volt. Teheránban az EDS vállalkozásának egyik irányítójaként dolgozott, s a december 8-án evakuálókkal jött haza. Az Asura után visszatért, s csak Paul és Bill letartóztatása után távozott ismét. Most az volt a feladata, hogy a Teheránban maradt amerikaiak számára – Lloyd Briggsnek, Rich Gallaghernek és feleségének, valamint Paulnak és Billnek – mindennapra meglegyen a helyfoglalása, ha mégis kiengednék a foglyokat.

Sculleynál ott találta Jay Coburnt, aki az evakuálást megszervezte, s aztán december 22-én maga is hazatért, hogy a karácsonyt a családjával töltse. Coburn már éppen vissza akart térni Teheránba, amikor megkapták Paul és Bill letartóztatásának hírét, így hát Dallasban maradt és a második evakuálás megszervezésével foglalkozott. Szelíd testes ember volt. Harminckét éves volt, de negyvennek látszott. Perot az okát is tudta: harci helikopter pilótájaként Vietnamban egy év alatt nyolcat öregedett. Bármin esett is át, Coburn sokat nevetett – először csak egy kis redő jelent meg a szeme sarkában, aztán mosoly ömlött el az arcán, s a vége a legtöbbször harsogó hahota volt.

Perot szerette őket és bízott is bennük. Azok közé tartoznak, akiket magában csak sasoknak nevezett: fantáziájuk szárnyalt, okosak voltak, munkájukat mindig elvégezték, s közben csak az eredmény elérésére koncentráltak, nem arra, hogy mentséget találjanak az esetleges sikertelenségre. Az EDS személyzeti munkájának mottója: “A sasok nem csapatban röpülnek, egyenként kell felkutatnod őket”. Perot üzleti sikerének egyik titka éppen az volt, hogy tudatosan kutatta fel az ilyen embereket, s nem várta ölbe tett kézzel, amíg valamelyik véletlenül állásért folyamodik hozzá.

– Szerinted mindent megteszünk Paulért és Billért, amit kell? – kérdezte Sculleyt.

– Nem – válaszolta az gondolkodás nélkül.

Perot bólintott. Ezek az emberek mindig őszintén megmondják a véleményüket a főnöküknek – ezért is voltak sasok.

– Szerinted mit kellene tennünk?

– Meg kellene szöktetnünk őket a börtönből. Tudom, hogy elég ijesztően hangzik, de meggyőződésem, ha nem ezt tesszük, akkor nagy esély van arra, hogy megölik őket.

Perot nem találta olyan különösnek a gondolatot. Három napja már az ő agyába is befészkelte magát az ötlet.

– Magam is gondoltam erre. – Sculley nem is titkolta megdöbbenését. – Állítsátok össze azoknak az EDS-munkatársaknak a listáját, akik segíthetnek. Olyanokra van szükségünk, akik ismerik Teheránt, katonai gyakorlatot szereztek – lehetőleg a különleges alakulatoknál –, s száz százalékig megbízhatóak és lojálisak.

– Rögtön hozzálátunk – lelkesedett Sculley.

Megszólalt a telefon, Coburn nyúlt érte: – Hello, Keane. Hol vagy? Tartsd egy picit.

Eltakarta a kagylót és Perotra nézett. – Keane Taylor az, Frankfurtból. Ha nekivágunk, rá is szükségünk lesz a csapatban.

Perot bólintott. Taylor, az egykori haditengerész őrmester is a sasok közé tartozott: – Mondd meg neki, hogy menjen vissza Teheránba, de ne magyarázd meg, hogy miért.

Coburn halványan elmosolyodott: – Nem fog tetszeni neki.

Sculley átnyúlt az asztalon, s benyomta a hangosító gombját, hogy mindannyian hallják a beszélgetést.

– Keane, Ross azt akarja, hogy menj vissza Teheránba – mondta Coburn.

– Mi az ördögnek? – csattant fel Taylor.

Coburn Perotra nézett, de ő csak megrázta a fejét: – Nagyon sok a munka, különböző adminisztratív ügyek…

– Mondd meg Perotnak, hogy nem vagyok hajlandó visszamenni holmi adminisztratív hülyeségek miatt.

Sculley elnevette magát.

– Keane, van itt valaki, aki szeretne még beszélni veled – mondta végül Coburn.

Perot szólt bele a kagylóba: – Keane, itt Ross.

– Hello, Ross.

– Valami nagyon fontos dolog miatt küldelek vissza.

– Hm.

– Érted, mire gondolok?

– Igen, uram – válaszolta hosszabb szünet után Taylor.

– Nagyszerű.

– Máris indulok.

– Hány óra van most ott? – kérdezte Perot.

– Reggel hét.

Az órájára nézett – pontosan éjfélt mutatott. Beköszöntött 1979.

Taylor frankfurti szállodai szobájában az ágy szélén ült és a feleségére gondolt.

Mary Taylor bátyjánál volt Pittsburghben a gyerekekkel, Mike-kal és Dawnnal. Elindulása előtt felhívta Teheránból, s nagyon boldog volt, amikor megtudta, hogy hamarosan hazatér. Pontos terveik voltak a jövőre nézve: visszatérnek Dallasba, beíratják a gyerekeket iskolába…

Fel kell hívnia, s megmondani neki, hogy mégsem megy haza. Aggódni fog. Az ördögbe is! Hisz ő maga is aggódik.

Teheránra gondolt. Ő ott nem az egészségügy-minisztériumi szerződés teljesítésén dolgozott, hanem egy kisebb vállalkozást vezetett. Azt a megbízást kapták, hogy vigyék számítógépre az Omran Bank elavult számviteli rendszerét. Körülbelül három héttel ezelőtt nagy tömeg gyűlt össze a bank előtt – az Omran a sah – tulajdonában volt. Taylor minden munkatársát hazaküldte. Glenn Jacksonnel utolsónak maradtak. Bezárták az épületet és gyalog indultak el. Alig fordultak be a sarkon, beleütköztek a tüntetőkbe. Akkor nyitott tüzet a kivezényelt katonaság.

Taylor és Jackson egy kapuhoz ugrott. Valaki kinyitotta, s ők becsusszantak, de mielőtt sikerült volna ismét bezárni, utánuk zúdult négy tüntető és a nyomukban öt katona.

A falhoz lapulva nézték, hogyan támadnak a fegyveres, gumibotos katonák a tüntetőkre. Az egyik forradalmár – kezéből ömlött a vér, s két ujja csak keskeny bőrdarabon lógott – megpróbált kitörni. Az utcára ugrott, de összeesett. Három társát a katonák kirángatták a kapualjból. Egyikükből több helyen is patakzott a vér, de öntudatánál volt. A másik kettő vagy eszméletét vesztette, vagy már halott volt.

Taylor és Jackson a kapualjban maradt, míg az utca el nem csendesedett. Az iráni, aki a kaput kinyitva megmentette őket, megállás nélkül csak azt hajtogatta: – Meneküljenek, amíg tudnak.

S most meg kell mondanom Marynek, hogy visszamegyek, gondolta. “Valami nagyon fontos dolog miatt.” Nyilván Paullal és Billel van kapcsolatban. Valószínűleg illegális, ha Perot nem hajlandó telefonon beszélni róla.

Taylor bizonyos szempontból még örült is, bár tartott az erőszakos tömegmegmozdulásoktól. Még Teheránból beszélt Emily Gaylorddal, Bill feleségével, s megígérte neki, hogy nem hagyja ott Billt. A Dallasból kapott utasítás, miszerint Briggs és Gallagher kivételével mindenkinek haza kell térnie, arra kényszerítette, hogy megmásítsa a szavát. Az utasítás most megváltozott, s talán beválthatja Emilynek tett ígéretét.

Felemelte a kagylót, tárcsázott és megrendelte a repülőjegyét.

Jay Coburn felidézte magában azt az esetet, amikor először látta igazi akcióban Ross Perotot.

1971-ben történt. Két éve sem volt még az EDS-nél, New Yorkban dolgozott, s új munkatársak toborzásával foglalkozott. Abban az évben született Scott, egy kis kórházban. Normális szülés volt, s az első pillanatokban úgy tűnt, hogy a gyerek egészséges.

A szülés utáni napon Coburn bement meglátogatni a feleségét, s Liz elmondta, hogy reggel nem hozták etetni Scottot. Nem csinált belőle különösebb problémát. Néhány perce volt még csak ott, amikor belépett egy ápolónő.

– Itt vannak a babáról készült képek.

– Nem emlékszem, hogy bárki fényképezett volna – felelte Liz. A nő megmutatta a képeket. – Nem, ez nem az én gyerekem.

A nővér meghökkent, de aztán eszébe jutott: – Ó, persze. A maga gyereke az, akivel probléma van.

Coburn és Liz akkor hallotta először, hogy valami gond van a gyerekkel.

Elment, hogy megnézze az egynapos Scottot, és borzalmas látvány tárult eléje. Az újszülött oxigénsátorban feküdt, görcsösen zihálva vette a levegőt és egész kis teste elkékült. Az orvosok éppen arról tanácskoztak, hogy mitévők legyenek.

Liz teljesen összeomlott. Coburn felhívta a család orvosát, megkérte, hogy jöjjön a kórházba, aztán várt, nem tudva, mit tegyen.

Valami nagyon nem stimmelt. Miféle kórház az, ahol meg sem mondják a szülőnek, hogy most született gyermeke éppen haldoklik? Coburn felháborodott és zavart volt.

Felhívta Dallasban a főnökét, Gary Griggst:

– Gary, magam sem értem, miért telefonálok, de egyszerűen nem tudom, mitévő legyek – mondta, s elmagyarázta, mi történt.

– Tartsd a vonalat – figyelmeztette Griggs.

Pár pillanat múlva ismeretlen hangot hallott: – Jay?

– Igen.

– Itt Ross Perot.

Coburn kétszer vagy háromszor találkozott Perottal, de még sohasem dolgoztak együtt. Szerette volna tudni, vajon Perot egyáltalán emlékszik-e arra, hogyan néz ki: az EDS-nek akkor már több mint ezer alkalmazottja volt.

– Hello, Ross.

– Szükségem lenne néhány információra, Jay. – Perot gyors egymásutánban tette fel a kérdéseket: Mi a kórház címe? Hogy hívják az orvosokat? Mi volt a diagnózis? Miközben válaszolt, Coburn változatlanul arra gondolt, vajon tudja-e Perot, kicsoda is ő.

– Maradjon a vonalban, Jay. – Rövid szünet következett, majd ismét Perotot hallotta: – Kapcsolom magának a barátomat, dr. Urschelt. Dallas egyik vezető szívsebésze.

Az orvos újabb kérdéseket tett fel.

– Ne csináljon semmit – figyelmeztette végül Coburnt. – Felhívom a kórház orvosait. Maga csak maradjon a telefon közelében, hátha ismét beszélnünk kell egymással.

– Igen, uram – felelte szinte kábultan.

Ismét Perot volt a vonalban: – Mindent elmondott? Hogy van Liz?

Honnan az ördögből tudja a feleségem nevét, álmélkodott Coburn.

– Nem túl jól – válaszolta. – Járt nála az orvos és adott neki valami nyugtatót…

Míg Perot szóval tartotta Coburnt, dr. Urschel távirányítással működésbe hozta a kórházi gépezetet. Rávette őket, hogy Scottot beszállítsák a New York-i Egyetemi Klinikára. Néhány perccel később Coburn és Scott egy mentőautóban már a városközpont felé száguldott.

A belvárosi alagútban dugóba kerültek. Coburn kiugrott, több mint egy kilométert rohant az autópálya bejáratáig, és rávette az őrt, hogy az övék kivételével az összes sáv forgalmát tartóztassa fel.

A klinika bejáratánál már tíz-tizenöt ember várt rájuk. Köztük volt a keleti part vezető szív- és érsebésze, aki Bostonból repült oda, amíg ők a mentőautóban ültek.

A gyerekkel elrohantak, Coburn pedig átadta a másik kórházból magával hozott röntgenfelvételeket. Egy orvosnő gyorsan átnézte őket: – Hol a többi?

– Ez az összes – felelte.

– Csak ennyit csináltak?

Az újabb felvételekből kiderült, hogy Scottnak tüdőgyulladása van, s a szülés után nem zárult össze a szívkamrák közötti nyílás. Először a tüdőgyulladást látták el, aztán a szívet vették kezelésbe.

Scott életben maradt. Futballozni, fára mászni szerető, vidám, makkegészséges kis srác lett belőle. Coburn pedig kezdte megérteni, miért szeretik annyira Ross Perotot a munkatársai.

Perot céltudatosságának, annak a képességének, hogy minden energiáját egyetlen cél elérésére összpontosítsa, s elsöpörjön az útjából minden akadályt, míg csak a célját el nem éri, megvoltak a kedvezőtlen oldalai is. Rettenetesen meg tudta sérteni az embereket. Egy vagy két nappal azután, hogy Pault és Billt letartóztatták, belépett az irodába, amikor Coburn éppen a Teheránban levő Lloyd Brigsszel beszélt telefonon. Azt hitte, hogy Coburn utasításokat ad, márpedig ő őszintén vallotta, hogy a központban ülőknek nem szabad folytonos közbeszólással zavarniuk az első vonalban dolgozókat, akik jobban ismerik a helyi körülményeket. Munkatársai füle hallatára ellentmondást nem tűrően kioktatta Coburnt.

Voltak más rossz tulajdonságai is. Amikor Coburn még új munkatársak szerzésével foglalkozott, a cégnél minden évben kiosztották “az év legjobb toborzója” címet. A nyertesek nevét felvésték egy márványtáblára. Évek óta

vezették már a listát, s ezalatt a korábbi győztesek közül néhányan elhagyták a vállalatot. Perot kiadta az utasítást, hogy nevüket távolítsák el a dicsőségtábláról. Coburn számára volt ebben valami hátborzongató. Elmentek, hát elmentek. Egy évig ők voltak a győztesek, megtették a dolgukat. Úgy tűnt, hogy Perot személyes sértésnek veszi, ha valaki máshol akar dolgozni.

Perot hibái tökéletesen illeszkedtek erényeihez, ugyanaz volt a gyökerük. A vállalatot elhagyók iránti haragja a munkatársai iránti feltétlen lojalitásának volt a fonákja. Alkalmanként tapasztalható érzéketlensége abból a hihetetlen energiából és határozottságból táplálkozott, amely nélkül soha nem tudta volna létrehozni az EDS-t. Coburn könnyen meg tudott feledkezni Perot hibáiról. Elég volt, ha ránézett Scottra.

– Mr. Perot! – szólt be Sally. – Henry Kissinger van a vonalban.

Izgatottan nyúlt a kagylóért. Vajon sikerült-e Kissingernek és Zahedinek? Vagy csak azért hívja, hogy megmondja? semmit sem tudtak tenni?

– Itt Ross Perot.

– Tartsa a vonalat, legyen szíves! Kapcsolom Henry Kissingert.

Néhány pillanat múlva megszólalt az ismert torokhang:

– Hello, Ross?

– Igen – mondta, s visszafojtott lélegzettel várt.

– Biztosították róla, hogy holnap délelőtt, teheráni idő szerint tíz órakor szabadon engedik az embereit.

Perot megkönnyebbülten sóhajtott:

– Dr. Kissinger, nem is tudom, mióta ez a legjobb hír, amit hallottam. Kimondhatatlanul hálás vagyok önnek.

– A részleteket ma kell pontosítaniuk a nagykövetség és az iráni Külügyminisztérium munkatársainak, de ezek már puszta formalitások. Egyértelmű ígéretet kaptam, hogy kiengedik őket.

– Csodálatos! Nem is tudom, hogy köszönjem meg önnek.

– Örülök, hogy segíthettem.

Teheránban fél tíz, Dallasban éjfél volt. Perot az Ő irodájában várt. Kollégáinak többsége már hazament aludni egy kicsit, abban a biztos tudatban, hogy mikor felkelnek, Paul és Bill már szabad lesz. Perot maradt, végig akarta csinálni az egészet.

Teheránban Lloyd Briggs a “Bukarestben”, egy iráni alkalmazott pedig a börtönben várt. Mihelyt Paul és Bill megjelenik, az iráni felhívja a “Bukarestet”, Briggs pedig telefonál Perotnak.

Most, hogy a krízisen már majdnem túl voltak, megpróbálta átgondolni, hol hibázott. Egy tévedése azonnal eszébe jutott. December 4-én, amikor elhatározta a munkatársak visszahívását Iránból, nem volt elég határozott, hagyta, hogy különböző kifogásokkal halogassák az akciót, amíg már túl késő volt.

A legnagyobb hiba azonban az volt, hogy egyáltalán bementek Iránba. Utólag ezt már tisztán látta. Annak idején egyetértett piackutató szakembereivel és a velük azonos véleményen levő sok más amerikai üzletemberrel, hogy az olajból meggazdagodott, stabil, Nyugatra orientált Irán ragyogó lehetőségeket kínál. Nem érezte meg a felszín alatt feszülő ellentéteket, mit sem tudott Khomeini ajatollahról, s nem látta előre, hogy eljön a nap, amikor lesz egy olyan naiv elnök, aki megpróbálja ráerőltetni az amerikai erkölcsi normákat egy közép-keleti országra.

Megnézte az óráját. Éjjel fél egy volt. Paulnak és Billnek most kell kilépnie a börtönkapun.

A Kissingertől kapott jó hírt megerősítette David Newsomnak, Cyrus Vance helyettesének a telefonja is. Éppen ideje volt már, hogy Paul és Bill kiszabaduljon. Iránból ismét rossz hírek érkeztek. Bahtiart, a sah új miniszterelnökét nem fogadta el a Nemzeti Front, a mérsékelt ellenzéket tömörítő párt. Az uralkodó szabadságra küldte a kormányfőt. William Sullivan, az amerikai nagykövet azt tanácsolta minden Iránban tartózkodó amerikainak, hogy küldjék haza családtagjaikat. Hasonlóan járt el a kanadai és a brit nagykövet is. A sztrájk azonban megbénította a repülőtér forgalmát, s nők és gyerekek tömege rekedt ott. Paullal és Billel más lesz a helyzet. A hadifoglyokért indított kampány óta több jó ismerőse is volt a Pentagonban – az amerikai légierő egyik gépe fogja hazahozni őket.

Egy órakor felhívta Teheránt. Még semmit sem tudtak mondani. Nem baj – gondolta –, mindenki egyetért abban, hogy az irániaknak egyszerűen nincs időérzékük.

Az egészben az volt a legbosszantóbb, hogy az EDS sem Iránban, sem máshol nem fizetett kenőpénzeket. Perot a megvesztegetésnek még a gondolatát is utálta. A cég működési elveit egy tizenkét oldalas kis füzet tartalmazta, amelyet minden munkatársa megkapott. Az egyik bekezdését maga Perot fogalmazta: “Mindig tartsd szem előtt, hogy a szövetségi

törvények és a legtöbb állam törvényei tiltják értékek ajándékozását állami tisztviselőknek valamely hivatalos döntés befolyásolásának szándékával… Mivel az ilyen szándék hiányát szinte lehetetlen bizonyítani, sem pénz, sem értéktárgy nem ajándékozható szövetségi, állami vagy külföldi tisztviselőnek… Az a tény, hogy bizonyos kifizetéseket nem tilt a törvény, még nem jelenti azt, hogy… Tartsd mindig szem előtt a működési területeden érvényes etikai normákat… Tudsz-e teljes bizalommal üzletet kötni valakivel, aki ugyanolyan módon cselekszik, ahogy te? A válasz: IGEN”. A füzet utolsó oldalán a munkatársnak aláírásával kellett igazolnia, hogy megkapta és elolvasta a működési kódexet.

Amikor az EDS megjelent Iránban, Perot puritán elveinek helyességét csak tovább erősítette a Lockheed-botrány. Daniel J. Haughton, a Lockheed Aircraft Corporation elnöke egy szenátusi vizsgáló bizottság előtt bevallotta, hogy a cég külföldi eladásainak elősegítése érdekében rendszeresen sok millió dollárnyi megvesztegetési pénzt fizetett ki. A kihallgatásra Perot úgy emlékezett, mint egy undorító színjátékra: székében feszengve Haughton azzal védekezett, hogy a hatalmas összegeket nem megvesztegetés céljából, hanem jutalékként fizették ki.

Perot felhívta Tom Luce-t, s személyesen tette felelőssé azért, hogy az EDS soha ne fizessen ki kenőpénzeket. Az iráni Egészségügyi Minisztériummal a szerződésről folytatott tárgyalások alatt Luce az EDS több vezető munkatársát is magára haragította az üzletkötések alapos, minden részletre kiterjedő vizsgálatával.

Perot számára nem a pénz volt minden. Milliókkal rendelkezett, s nem volt rákényszerítve, hogy külföldön terjeszkedjék. Ha az üzletkötéshez megvesztegetésre van szükség, akkor nem csinálunk üzletet, vallotta.

Üzleti elvei mély belső meggyőződésből fakadtak. Ősei New Orleansban letelepedett franciák voltak, akik kereskedelmi állomásokat állítottak fel a Red River mentén. Apja, Gabriel Ross Perot gyapotkereskedéssel foglalkozott. Szezonális üzlet volt, az idősebb Ross sok időt töltött a fiával és gyakran mesélt neki a munkájáról: “Nem érdemes csak egyszer vásárolni gyapotot egy farmertől. Légy vele tisztességes, nyerd meg a bizalmát, s alakíts ki vele olyan kapcsolatot, hogy évről évre boldogan adja el neked az áruját. Akkor jó üzletet tudsz csinálni.” A megvesztegetés egyszerűen nem illett bele ebbe a képbe.

Fél kettőkor Perot ismét felhívta az EDS teheráni központját. Még mindig semmi.

– Hívják fel a börtönt, vagy küldjenek oda valakit – adta ki az utasítást. – Tudják meg, mikor engedik ki őket.

Nyugtalankodni kezdett.

Mi lesz, ha nem sikerül, morfondírozott. Az óvadék kifizetésével lemond tizenhárommillió dollárról, s Pault és Billt mégsem engedik el Iránból. A jogrendszer kínálta egyéb lehetőségek igénybevételét akadályozta az, amit az iráni ügyvédek közöltek: az ügy politikai jellegű, tehát teljesen közömbös, hogy Paul és Bill ártatlan. A politikai nyomás azonban mindeddig nem hozott eredményt. Sem a teheráni nagykövetség, sem a Külügyminisztérium nem tudott segíteni. Ha Kissingernek sem sikerül, akkor ezen a téren nincs több remény. Milyen eszköz marad még?

Az erőszak.

A csengést meghallva, rácsapott a kagylóra:

– Itt Ross Perot.

– Lloyd Briggs vagyok.

– Kijöttek?

– Nem.

Mázsás súly nehezedett rá:

– Mi történt?

– Felhívtuk a börtönt. Nem kaptak parancsot arra, hogy szabadon engedjék Pault és Billt.

Perot behunyta a szemét. Bekövetkezett a legrosszabb, amire számított. Kissingernek nem sikerült.

– Köszönöm, Lloyd – sóhajtotta.

– Mit csinálunk most?

– Nem tudom – válaszolta.

Pedig tudta. Elköszönt Briggstől és letette a kagylót.

Nem nyugszik bele a vereségbe. Apja egyik alapelve így hangzott: ne hagyd cserben azokat, akik neked dolgoznak. Perot még emlékezett rá: vasárnaponként az egész család húsz kilométert autózott, csak hogy meglátogassanak egy öreg négert, aki korábban a füvet nyírta a házuknál, s megbizonyosodjanak róla, hogy egészséges és van mit ennie. Az apja, bár nem volt rá szüksége, gyakran alkalmazott embereket csupán azért, mert nem volt munkájuk. A családi furgon minden évben egyszer néger alkalmazottakkal zsúfolva elindult a megyei vásárba. Minden ember kapott költőpénzt és egy névjegyet az apjától, hogy azt mutassa föl, ha valami probléma adódik. Eszébe jutott az egyik emberük, aki egy tehervonaton

potyautasként Kaliforniába ment, ahol csavargásért letartóztatták. “Nem érdekel, hogy kinek a niggere vagy, beváglak a börtönbe” – mondta neki a seriff, amikor megmutatta a névjegyet, de aztán csak felhívta az idősebb Perotot. Az apja postán elküldte a visszaútra szóló jegy árát. “Kaliforniában jártam, s most itt vagyok” – mondta az ember, amikor hazatért Texarkanába. Az apja pedig visszavette.

Az öreg nem sokat elmélkedett az emberi jogokról. Egyszerűen megvoltak a maga elképzelései arról, hogyan kell viselkedni másokkal. Perot egészen felnőttkoráig nem is látott ebben semmi különöset.

Az apja nem hagyta börtönben az alkalmazottait. Ő sem hagyja.

A telefonért nyúlt:

– T. J. Marquezt kérem.

Hajnali kettő volt, de T. J. nem lepődött meg a híváson: nem először és nem is utoljára ébresztette fel Perot az éjszaka közepén.

Álmosan szólt bele a kagylóba: – Helló!

– Tom, nem jól alakulnak a dolgok.

– Miért?

– Nem engedték, s a börtön szerint nem is fogják kiengedni őket.

– A szentségit!

– Odaát romlik a helyzet. Láttad a híreket?

– Persze.

– Mit gondolsz, keressük meg Simonst?

– Azt hiszem, igen.

– Megvan neked a száma?

– Nincs, de meg tudom szerezni.

– Hívd fel.

3.

“Bika” Simons közel járt az őrülethez.

Már az is megfordult a fejében, hogy felgyújtja a házát. Fából ácsolt régi épület, úgy fog égni, mint a gyújtós és azzal legalább vége lesz. Számára pokol volt, de olyan pokol, amelyet nem akart ott hagyni. Hisz éppen ez tette olyan borzalmassá, hogy emlékezett arra az időre, amikor még maga volt a mennyország.

Lucille választotta ki. Egy magazinban látta meg a hirdetést, s Fort Braggből együtt utaztak Red Baybe, Florida egyik eldugott sarkába. A roskatag öreg ház húszhektárnyi érintetlen erdő közepén állt, s a birtokon volt egy egyhektáros tó is.

Lucille-nak nagyon megtetszett.

1971 volt, s Simons eldöntötte, hogy nyugdíjba vonul. Tíz éve léptették elő ezredessé, és ha a Son Tay elleni támadás után nem lett tábornok, akkor már nem is lesz. Az igazság az, hogy nem is illett volna a tábornoki karba: nem járt West Pointba vagy más katonai akadémiára, szokatlanok voltak a módszerei és nem szokott hozzá, hogy washingtoni koktélpartikra járjon. Tisztában volt vele, hogy kiváló katona, de ha ez nem elég, akkor ő, Art Simons nem tud többet tenni. Nyugdíjaztatta hát magát és nem is bánta meg.

Élete legboldogabb éveit Red Bayben töltötte. Házasságuk ideje alatt többször is hosszú időre el kellett búcsúznia Lucille-tól, s míg ő Vietnamot, Laoszt és Koreát járta, gyakran egy évig sem látták egymást. Visszavonulása után aztán állandóan, éjjel és nappal, az év minden napján együtt voltak. Simons sertéseket kezdett tenyészteni. Korábban semmit sem tudott a farmerkedésről, de könyvekből megtanulta, amit kellett és az ólakat már maga építette fel. Miután az üzlet beindult, már nem sok dolga maradt a disznók etetésén kívül, így sok időt töltött 150 fegyverből álló gyűjteményének gondozásával. Később egy kis kovácsműhelyt is berendezett, ahol a maga és a szomszédai puskáit javította, s maga gyártotta a töltényeket. Lucille-lal mindennap nagyokat sétáltak az erdőben, s gyakran lementek fürödni a tóhoz. Esténként, vacsora után az asszony felment a hálószobába, s rendbe hozta magát, mintha randevúra készülne. Hálóingben és köntösben, koromfekete hajába fűzött piros szalaggal jött vissza, s a térdére ült…

Valahányszor eszébe jutott, majd beleszakadt a szíve.

Még a fiúk is felnőttekké váltak azokban a csodálatos években. Harry, a fiatalabbik egy nap hazajött és így szólt: “Apa, rászoktam a heroinra és a kokainra. Segíts rajtam.” Simons nem sokat tudott a kábítószerekről. Egyszer, még Panamában, egy orvos rendelőjében rágyújtott egy marihuanás cigarettára, de csak azért, mert mielőtt az embereivel a kábítószerekről beszélt volna, tudni akarta, hogy milyen. A heroinról meg csak annyit tudott, hogy megöli az embereket. Mégis tudott segíteni Harryn – sokat dolgoztatta kint a szabadban, ólakat építtetett vele. A fiú néha ott hagyta őket, bement egy újabb adagért a városba, de mindig visszajött, s egy idő múlva már nem vágyott a szerre.

Ez az eset ismét közel hozta Harryhez. Az idősebb fiához, Bruce-hoz soha nem fog ilyen közel kerülni, de legalább már nem kell aggódnia a fiúért. Fiú? Harmincas éveiben jár már, s ugyanolyan bikafejű, mint az apja. Bruce rátalált az Istenre, s elhatározta, hogy mindenkit megtérít. Az apjával akarta kezdeni, de ő gyakorlatilag kidobta. Ifjúkori szenvedélyeitől, a kábítószertől, a kommunától eltérően hite tartósnak bizonyult, s Bruce megállapodott Kanada északnyugati részén egy kis falu lelkipásztoraként.

Simonsnak már nem jelentettek gondot a fiúk. Képességei szerint, jól-rosszul felnevelte őket, s meg kell állniuk a saját lábukon. Minden energiáját arra fordította, hogy Lucille-lal törődjék.

Magas, csinos, szoborszépségű nő volt a felesége. Imádta a széles karimájú kalapokat, s nagyszerűen is álltak neki. Csodálatosan nézett ki fekete Cadillac-jük volánja mögött. Nagyon határozottnak tűnt, de a látszat csalt. Szelíd volt, alkalmazkodó és szeretetre méltó. Szülei tanárok voltak, s neki mindig szüksége volt valakire, aki dönt helyette, akit vakon követhet és akiben fenntartás nélkül bízhat. Art Simonsban megtalálta, amit keresett. Ő pedig odaadóan szerette. Nyugdíjazásakor már harmincéves házasok voltak, s e három évtized alatt soha nem nézett más nőre. Csupán a munkája, tengerentúli útjai választották el néha őket egymástól, de ez is elmúlt. “A nyugdíjra vonatkozó terveimet egy szóban össze lehet foglalni: Te” – mondta a feleségének.

Hét csodálatos évet töltöttek együtt. Lucille 1978. március 16-án halt meg, s Simons élete ekkor darabokra tört.

Azt mondják, minden embernek van egy gyenge pontja. Simons azt hitte, hogy ez rá nem érvényes. Aztán rájött, hogy mégis: Lucille halála után összeomlott. Sok embert ölt, sokat látott meghalni, de csak ekkor fogta fel

igazán a halál jelentőségét. Harminchét évet töltöttek együtt, s aztán hirtelen, egyik napról a másikra nem volt már mellette.

Nélküle egyszerűen nem látta értelmét az életnek. Minden fölöslegesnek tűnt. Hatvanéves volt és semmi okot sem látott rá, hogy akár csak egy napot is éljen még. Elhagyta magát. Hideg konzerveken élt, mindig rövidre nyírt haját hagyta hosszan lenőni. Minden délután háromnegyed ötkor menetrendszerűen megetette az állatokat, bár jól tudta, hogy a disznóknak teljesen mindegy, mikor kapják az ennivalót. Kóbor kutyákat gyűjtött be – idővel tizenháromra nőtt a számuk –, amelyek összekarmolászták a bútort és bepiszkították a padlót.

Tudta, hogy közel áll az őrülethez, s csupán a rá mindig jellemző önfegyelem óvta meg attól, hogy elveszítse a józan eszét. Amikor először merült fel benne, hogy felgyújtja a házat, tisztában volt vele, hogy őrültséget tervez. Úgy döntött, hogy vár még egy évet, s majd meglátja.

Tudta, hogy a bátyja, Stanley aggódik érte. Stan megpróbálta rávenni, hogy szedje össze magát: javasolta, hogy tanítson, sőt, megkísérelte rábeszélni, hogy lépjen be az izraeli hadseregbe. Simons ősei zsidók voltak, de ő amerikainak tartotta magát. Nem akart Izraelbe menni, összeszedni sem tudta magát. Csak arra volt képes, hogy egyik napról a másikra vegetáljon.

Nem arra volt szüksége, hogy törődjenek vele. Soha életében nem szorult rá mások gondoskodására. Épp ellenkezőleg, arra volt szüksége, hogy gondoskodhasson valakiről. Mindig is ezt csinálta. Gondoskodott Lucille-ról, gondoskodott a parancsnoksága alá tartozó emberekről. Senki nem volt képes megmenteni a depressziótól, hisz arra született, hogy ő mentsen meg másokat. Ezért békélt meg Harryvel, Bruce-szal meg nem. Harry eljött hozzá és kérte, hogy mentse meg a herointól, Bruce viszont azt ajánlotta, hogy elvezeti Istenhez, s ezzel megmenti őt. A katonai műveletekben Simonsnak mindig az volt a célja, hogy összes emberét élve hozza vissza. A Son Tay elleni támadás lett volna pályafutása csúcsa, ha még lettek volna a táborban foglyok, akiket kimenthet.

Bármilyen furcsa is, de Simonsot csak úgy lehetett megmenteni, ha megkérik, hogy mentsen meg másokat.

1979. január 2-án megszólalt nála a telefon.

– “Bika” Simons? – a hang mintha ismerős lett volna.

– Igen.

– Itt T. J. Marquez az EDS-től, Dallasból.

Most már emlékezett rá: az EDS, Ross Perot, a hadifoglyokért indított kampány, a San Franciscó-i parti…

– Hello, Tom.

– Sajnálom, hogy felébresztettem.

– Semmi baj. Segíthetek valamiben?

– Két emberünket Iránban bebörtönözték, és úgy tűnik, hogy a hagyományos módszerek egyikével sem tudjuk kiszabadítani őket. Segítene nekünk?

Még hogy segítene-e?! – Az ördögbe is, hát persze – válaszolta. – Mikor kezdjük?

IV.

1.

Ross Perot az EDS székházából jövet ráfordult a Forest Lane-re, majd a központi autópályára. A Hilton Inn szállodába tartott. Arra készült, hogy megkérjen hét embert, tegyék kockára az életüket.

Sculley és Coburn állította össze a listát. Legfelül szerepelt az ő nevük, aztán még öt emberé.

Hány huszadik századi amerikai vállalati főnök kért már olyat a munkatársaitól, hogy szöktessenek meg valakit a börtönből? Valószínűleg egy sem.

Az éjszaka folyamán Coburn és Sculley felhívta a másik ötöt – miután Teheránból menekülve kellett távozniuk, most az Egyesült Államok különböző részein tartózkodtak, barátaikkal, családjukkal töltve az időt. Csak annyit mondtak nekik, hogy Perot találkozni szeretne velük Dallasban. Hozzászoktak már az éjszakai telefonokhoz, ahhoz, hogy a főnök a legváratlanabb időpontokban rendeli őket magához – ilyen volt Perot stílusa –, s azonnal útnak indultak.

Amikor Dallasba érnek, az EDS-székházból azonnal elküldik őket, hogy jelentkezzenek be a Hilton Innbe. Többségüknek már ott kell lennie.

Perot kíváncsian várta, hogy mit mondanak majd, ha megkéri őket, hogy menjenek vissza Teheránba és szabadítsák ki Pault és Billt a börtönből.

Rendes emberek voltak és lojálisak is hozzá, de a munkaadó iránti lojalitáshoz rendszerint nem tartozik hozzá, hogy valaki az életét is kockára tegye. Biztosan lesz közöttük olyan, aki szerint a fogolyszöktetés túl kockázatos vállalkozás. Mások a feleségükre és a gyerekükre fognak gondolni, és tökéletesen érthető módon ezért utasítják el a részvételt.

Nincs jogom ilyet kérni tőlük, gondolta. Ügyelnem kell, nehogy bármilyen nyomást is gyakoroljak rájuk. Itt most nincs helye a kereskedői módszereknek. Csak nyíltan, teljesen őszintén lehet beszélni. Tudniuk kell, hogy nyugodtan megmondhatják, nem, főnök, köszönöm, velem ne számoljon.

Hányan vállalkoznak majd rá?

Mondjuk öt közül egy. Több napba is beletelik, amíg összeszedi a csapatot, s lehet, hogy csupa olyan embere lesz, aki nem ismeri Teheránt.

És mi van akkor, ha nem akad vállalkozó?

Beállt a Hilton Inn előtti parkolóba és leállította a motort.

Jay Goburn körülnézett. Négyen voltak a szobában: Pat Sculley, Glenn Jackson, Ralph Boulware és Joe Poche. Ketten nemsokára megérkeznek: Jim Schwebach Eau Claire-ből, Wisconsinból jön, Ron Davis pedig Columbusból, Ohióból.

Nem úgy néztek ki, mint a “Piszkos Tizenkettő”.

Elegáns öltönyökben, fehér ingükben és szolid nyakkendőjükkel, rövidre nyírt hajukkal, simára borotvált arcukkal, jól táplál tan annak látszottak, amik valójában voltak: átlag amerikai üzletembereknek. Nehéz volt elképzelni őket egy kommandó tagjaiként.

Coburn és Sculley különböző listákat állított össze, de ennek az öt embernek a neve mindegyiken szerepelt. Mindannyian dolgoztak Teheránban, s legtöbbjük tagja volt Coburn evakuálást irányító csoportjának is. Mindannyiuknak volt katonai gyakorlata vagy olyan ismerete, amire most nagy szükség lehet. Coburn mindegyikükben tökéletesen megbízott.

A hajnali órákban, amíg Sculley a telefonhívásokkal volt elfoglalva, Coburn átnézte a személyi lapokat, s mindegyikükről összeállított egy külön nyilvántartást: kor, magasság, testsúly, családi állapot, Teheránra vonatkozó ismeretek. Amikor megérkeztek Dallasba, megkérték őket, hogy töltsenek ki egy újabb lapot, s írják be katonai szakképzettségüket. Milyen katonai iskolába jártak, milyen fegyverek kezeléséhez értenek, s milyen különleges kiképzésben részesültek? A dossziék Simons számára készültek, aki már elindult Red Bayből. Mielőtt megérkezne, Perotnak még meg kell kérdeznie ezeket az embereket, hogy hajlandók-e részt venni a vállalkozásban.

A találkozóra Coburn három egymásba nyíló szobát vett ki. Csak a középsőt fogják használni, a két szélsőre csak azért volt szükség, hogy elejét vegyék mindenféle lehallgatásnak.

Elég színpadiasnak tűnt az egész.

Coburn figyelte a többieket, s megpróbálta kitalálni, mire gondolnak. Még mindig nem mondták meg nekik, miről van szó, de talán már kitalálták.

Képtelen volt megfejteni, mire gondolhat Joe Poche; soha senki nem tudta kitalálni. Az alacsony, csendes, harminckét éves férfi jól tudta titkolni érzelmeit. Mindig halkan és nyugodtan beszélt, az arca nem árulta el, mire gondol. Hat évet töltött a hadseregben és egy taracküteg parancsnokaként

részt vett a vietnami háborúban. Profi módon bánt a hadsereg használatában lévő csaknem valamennyi lőfegyverrel, s Vietnamban is azzal töltötte a szabad idejét, hogy célba lőtt egy negyvenötösből. Két évet töltött az EDS munkatársaként Teheránban. Előbb megtervezte a betegellátásra jogosultakat nyilvántartó programot, majd elkészítette az egész rendszer adatbázisát. Coburn határozott, logikusan gondolkodó embernek ismerte meg, aki egyetlen ötlethez vagy tervhez sem adja beleegyezését mindaddig, amíg azt minden szempontból lassan, de nagyon alaposan át nem gondolta. A humor és az intuíció nem tartozott az erősségei közé, annál inkább az alapos tudás és a türelem.

Ralph Boulware 13 centivel volt magasabb, mint Poche. Ő volt a listán szereplő két fekete közül az egyik. Pufók arca volt és átható tekintete. Hadarva beszélt. Kilenc évet töltött technikusként a légierőknél – bombázók teljes fedélzeti számítógépes és radarrendszerének karbantartásával foglalkozott. Csak kilenc hónapig volt Teheránban, de adatelőkészítőből gyorsan előlépett az adatfeldolgozó központ egyik vezetőjévé. Coburn jól ismerte és nagyon szerette. Teheránban gyakran ittak együtt. A gyerekeik együtt játszottak és a két asszony között is barátság szövődött. Boulware szerette a családját, szerette a barátait, s szeretett élni. Coburn nem ismert olyan embert, aki nála jobban élvezte volna az életet – talán az egyetlen Ross Perotot leszámítva. Független gondolkodású, önálló ember volt. Soha nem habozott kimondani a véleményét, Sok más sikeres feketéhez hasonlóan talán egy kicsit túl érzékeny volt és igyekezett mindig értésére adni környezetének, hogy nem hagyja dróton rángatni magát. Teheránban, az Asura idején, amikor Coburnnel és Paullal azt a nagy tétekre menő pókerjátszmát játszották, a biztonság kedvéért mindenki ott aludt, ahogy előzőleg megbeszélték, kivéve Boulware-t. Nem vitatkozott senkivel, nem is szólt előre semmit, egyszerűen csak hazament. Néhány nappal később viszont úgy döntött, hogy Teheránban végzett munkája nem éri meg a kockázatot, s hazament az Államokba. Nem az a típus volt, aki együtt lohol a többiekkel, ha látja, hogy azok rossz irányba tartanak. A Hilton Innben összegyűltek közül ő volt a legszkeptikusabb. Ha valaki megkontrázza a szöktetés tervét, hát Boulware lesz az.

Glenn Jackson még annyira sem tűnt zsoldosnak, mint a többiek. Szemüveges, szelíd ember volt, nem rendelkezett katonai tapasztalatokkal, de szenvedélyesen vadászott és ragyogóan lőtt. Jól ismerte Teheránt. A Bell Helicopter és az EDS munkatársaként is dolgozott ott. Nyílt, egyenes,

becsületes. Nehéz elképzelni róla, hogy hajlandó részt vállalni azokból a csalásokból és erőszakból, amikkel az ilyen szöktetés együtt jár, gondolta Coburn. Jackson baptista volt – a többiek katolikusok, kivéve Pochet, aki nem mondta meg, hogy melyik felekezet híve – márpedig a baptisták arról ismertek, hogy inkább a Bibliát csapkodják, mint mások arcát. Coburn szerette volna tudni, hogyan dönt Jackson.

Hasonló gondjai voltak Pat Sculleyval. Neki is volt katonai múltja – öt évet töltött a hadseregben, s kiképző századosként szerelt le a haditengerészettől –, de nem rendelkezett harci tapasztalatokkal. Rámenős, sikeres üzletember volt, az EDS egyik legtündöklőbb pályát befutó ifjú csillaga. Akárcsak Coburnt, őt is megingathatatlan optimizmus jellemezte, de míg Coburnt megfontolttá tették háborús emlékei, benne változatlanul naiv lelkesedés buzgott. Ha meleggé válik a helyzet, vajon elég kemény lesz-e, helyt tud-e állni, morfondírozott Coburn.

A két ember közül, akiket még vártak, az egyik talán a legalkalmasabb volt arra, hogy egy szöktetésben részt vegyen, a másik pedig valószínűleg a legalkalmatlanabb.

Jim Schwebach többet tudott a háborúról, mint a számítógépekről. Tizenegy évet töltött a hadseregben. Vietnamban az 5. különleges alakulatban szolgált. Ugyanolyan kommandóakciókban, az ellenséges vonalak mögötti hadműveletekben vett részt, mint “Bika” Simons, és több kitüntetése volt, mint Coburnnek. A hadseregben töltött hosszú idő miatt volt harmincöt éves kora ellenére is meglehetősen alacsony beosztása. Eleinte beosztott mérnökként dolgozott Teheránban, de látva alaposságát és megbízhatóságát, Coburn az evakuálás idején csoportvezetőnek nevezte ki. A 165 centi magas Schwebach az alacsony emberek peckes tartását vette fel, s megvolt benne az a legyőzhetetlen harci szellem, ami már az iskolában is az egyetlen menedéke azoknak, akik a legkisebbek az osztályban. Reménytelen helyzetekben, amikor más már régen feladta volna, ő még képes volt fogcsikorgatva küzdeni a győzelemért. Coburn külön csodálta azért, hogy pusztán hazafias meggyőződésből extra feladatokra is önként jelentkezett Vietnamban. Nem az a típus, akit harc esetén tanácsos volna foglyul ejteni. Aki szembekerül vele, az jobb, ha mindjárt megöli, mert azzal sok kellemetlenségtől menti meg magát.

Első látásra mindez nem volt szembetűnő. Sehwebach egyszerű, átlagos kinézetű ember, sokszor alig lehet észrevenni. Teheránban mindenkinél délebbre lakott, egy olyan városnegyedben, ahol rajta kívül nem élt

amerikai. Kopott zekéjében, farmerben, kötött sapkával a fején gyakran sétált az utcán, mégsem háborgatta soha senki. Már egy ember társaságában is szinte észrevétlenné tudott válni – ez a képessége még jól jöhet a tervezett akció során.

A másik hiányzó Ron Davis, aki a maga harminc évével a legfiatalabb a listán szereplők között. Egy szegény fekete biztosítási ügynök fia volt, de hatalmas léptekkel haladt előre a fehér amerikai üzleti világban. Kevesen mondhatták el magukról, hogy olyan gyors karriert csináltak, mint ő. Perot nagyon büszke volt Davisre. Másfél év alatt nagyon jól megtanult, farsziul Teheránban, ahol Keane Taylor mellett dolgozott, nem az egészségügyi minisztériumi vállalkozáson, hanem a sah tulajdonában lévő Omran Bank számviteli rendszerének számítógépre vitelén. Jókedvű, tréfára mindig kész ember volt. Coburn őt tartotta a legőszintébbnek a listáján szereplők közül. Davis számára nem jelentett nehézséget, hogy megnyíljék, személyes érzéseiről és életéről beszéljen másoknak. Éppen ezért Coburn elég sebezhetőnek tartotta. Lehet persze, hogy éppen ez a megingathatatlan belső tartás, erő jele.

Bármi volt is a helyzet Davisszel érzelmi téren, fizikailag tökéletesen alkalmas a legnehezebb vállalkozásra is. Nem szolgált ugyan a hadseregben, de fekete öves karatemester volt. Egyszer Teheránban hárman támadtak rá, hogy kirabolják. Néhány másodperc elég volt neki, hogy ártalmatlanná tegye őket. Akárcsak Schwebach képessége, hogy szinte észrevétlenné váljék, Davis karatetudása is hasznos lehet a vállalkozás során.

Coburnhoz hasonlóan mindannyian harmincas éveikben jártak. Férjek voltak és apák.

Nyílt az ajtó és Perot lépett be.

Kezet rázott velük, mindenkit kedvesen üdvözölt, név szerint érdeklődött a feleségek és a gyerekek hogylétéről. Ki tudja, hányadszor, Coburn ismét elámult azon, hogy milyen jól tud bánni az emberekkel.

– Schwebach és Davis még nem érkezett meg – figyelmeztette.

– Nem baj – nyugtatta meg Perot, helyet foglalva egy karosszékben. – Majd később beszélek velük. Mihelyt megjöttek, küldd őket az irodámba. – Kis szünetet tartott. – Nekik is elmondom, amit most nektek.

Újabb szünetet tartott, mintha a gondolatait rendezné, aztán belevágott:

– Önkénteseket keresek egy olyan vállalkozásra, amely emberéleteket is követelhet. Most még nem mondhatom meg, hogy pontosan miről is van

szó, bár talán magatoktól is kitaláljátok. Menjetek a szobátokba, gondoljátok át jól, aztán egyenként gyertek vissza, s mondjátok meg, hogyan döntöttetek. Jól fontoljátok meg. Ha bármilyen okból úgy döntötök, hogy nem vesztek részt benne, akkor mondjátok meg nyíltan, s ígérem, hogy ezen a szobán kívül soha senki egy szót sem hall róla. Ha úgy döntötök, hogy vállaljátok, akkor elmondom a többit. Most menjetek.

Felálltak és csendben, egymás után elhagyták a szobát.

Akár a központi autópályán is meghalhattam volna, morfondírozott Joe Poche.

Pontosan tudta, miféle veszélyes vállalkozásról van szó: ki kell szabadítani Pault és Billt.

Azóta gyanította ezt, hogy hajnali fél háromkor anyósa San Antonió-i házában Pat Sculley telefonja felébresztette. Sculley volt a világ legrosszabb hazudozója, s ezúttal sem hatott túl meggyőzően, amit mondott: – Ross kért meg, hogy hívjalak fel. Szeretné, ha még reggel visszajönnél Dallasba és hozzálátnál egy Európára vonatkozó vizsgálathoz.

– Pat, mi az ördögnek kell felverni hajnali fél háromkor csak azért, hogy elmondd, Ross egy európai vizsgálatot akar elvégeztetni velem? – kérdezte dühösen.

– Nagyon fontos a dolog. Tudnunk kell, mikorra érsz vissza.

Oké, nem mondhatja el telefonon, törődött bele Poche: – Valamikor hat vagy hét óra tájt megy az első gép.

– Nagyszerű.

Telefonon megrendelte a jegyet, aztán visszafeküdt. Az ébresztőórát reggel ötre állította be, s közben odaszólt a feleségének: – Nem tudom, mi a fene ez az egész, de szeretném, ha legalább egyszer az életben nyíltan megmondanák, mit akarnak. Valójában meglehetősen pontos elképzelései voltak arról, hogy mi is a helyzet, s gyanúját beigazolódni látta, amikor Ralph Boulware, aki a Coit Road-i autóbusz-pályaudvaron várta, az EDS székháza helyett egy szállodába hajtott vele és semmit sem volt hajlandó mondani arról, hogy miért is hívták.

Poche szeretett mindent alaposan átgondolni és elég ideje volt rá, hogy gondosan mérlegelje Paul és Bill kiszabadításának tervét. Az ötlet boldoggá, nagyon boldoggá tette. Felidézte benne azokat az időket, amikor még csak háromezren dolgoztak az EDS-nél és gyakran beszélgettek a hűségről. Ezzel a gyűjtőfogalomként használt szóval jelölték azt az egész szemléletet és magatartást, amelyet egy vállalatnak az alkalmazottaival

szemben tanúsítania kell. Azt értették alatta, hogy az EDS törődik az embereivel. Amíg a képességeid maximumát nyújtod a társaságnak, addig az minden körülmények között melletted áll; ha beteg vagy, ha személyes vagy családi problémáid adódnak, ha bármilyen bajba kerülsz… Olyan volt a cég, mint egy nagy család. Pochet ez boldoggá tette, még ha nem mutatta is ki az érzelmeit – nem volt szokása.

Az EDS azóta nagyon megváltozott. Háromezer helyett tízezer alkalmazottja volt, s a családias légkört már nem lehetett olyan erősen érezni. Senki nem beszélt többé a hűségről, bár az továbbra is jelen volt: lám, ez a találkozó is azt bizonyítja. S bár arca ugyanolyan rezzenéstelen volt, mint mindig, Joe Poche boldognak érezte magát. Persze hogy elmennek és kiszabadítják a barátaikat! Nagyon örült, hogy tagja lehet a csapatnak.

Coburn várakozásával ellentétben Ralph Boulware egyáltalán nem akarta megkérdőjelezni a szöktetés ötletét. A szkeptikus, önfejű Boulware Ugyanúgy lelkesedett a tervért, mint a többiek.

Sculleynak az a tulajdonsága, hogy egyszerűen képtelen volt meggyőzően hazudni, neki is segített kitalálni, miről van szó.

Boulware a családjával és a barátaival Dallasban töltötte az ünnepeket. Újév napján tétlenül téblábolt otthon, s a felesége megkérdezte, miért nem megy be a hivatalba. Mondta ugyan, hogy nincs semmi dolga, de az asszony nem hitte el. Mary Boulware volt az egyetlen ember, aki rá tudta kényszeríteni az akaratát Ralphra. Végül csak bement, s az első ember, akivel találkozott, Sculley volt.

– Mi történik itt? – kérdezte tőle.

– Ó, semmi – válaszolta Sculley.

– Mit csinálsz?

– Többnyire helyfoglalásokat intézek.

Sculley viselkedése szokatlannak tűnt, Boulware jól ismerte – Teheránban mindig együtt jártak munkába –, s olyan érzése volt, hogy Sculley valamit titkol előle.

– Itt valami nincs rendben – makacskodott tovább. – Mi történik itt?

– Semmi, Ralph, tényleg semmi.

– Mi van Paullal és Billel?

– Mindent megpróbálnak, hogy kiszabadítsák őket. Az óvadék tizenhárommillió dollár, s a pénzt még el is kell juttatni az országba.

– Szart. Az egész államigazgatás, a jogi rendszer összeomlott odaát. Nem maradt egyetlen működő csatorna sem. Mit csinálnak hát?

Sculley nem válaszolt.

– Számítsatok rám is.

– Mit értesz azon, hogy számítsunk rád is?

– Nyilván megpróbáltok tenni valamit.

– Mire gondolsz?

– Ne szédítsük egymást, jó? Csak számítsatok rám.

– Oké.

Számára nem volt nehéz a döntés. Paul és Bill a barátja volt, s ő, Boulware is kerülhetett volna börtönbe. Akkor pedig azt akarná, hogy a barátai eljöjjenek érte és kiszabadítsák.

Volt még egy szempont – Pat Sculley nagyon sokat jelentett számára. Egyszerűen szerette. Úgy érezte, hogy meg kell védenie. Boulware szerint Sculley egyszerűen nem értette, hogy a világ tele van korrupcióval, bűnnel, rosszindulattal. Olyannak látta a környezetét, amilyennek szerette volna – jónak, kedvesnek, barátinak. Ha Sculley részt vesz a szöktetésben, szüksége lesz Boulware-re, hogy legyen, aki törődik vele. Furcsa volt, hogy így érez egy hozzá hasonló korú ember iránt, de nem tudta legyűrni ezt az érzést.

Így gondolkodott újév napján és így gondolta most is. Visszament a szobába és Perotnak is azt mondta, amit korábban Sculleynak: – Számítsatok rám.

Glenn Jackson nem félt a haláltól.

Tudta, mi történik a halál után, s nem rémült meg tőle. Felkészült rá, hogy az Úr egyszer magához szólítja.

Egyedül a családja sorsa aggasztotta. Nemrég tértek vissza Iránból, s most az anyjánál laktak Kelet-Texasban. Még arra sem volt ideje, hogy lakás után nézzen. Ha belevág ebbe a vállalkozásba, akkor már nem is lesz rá ideje, hogy a család dolgaival törődjék. Minden Carolynre marad. Egyedül kell újrakezdenie az életet idehaza az Államokban. Találnia kell egy házat, iskolába kell járatnia Cherylt, Cindyt és a kis Glennt, bútorokat kell beszereznie…

Carolyn elég önállótlan. Nem lesz könnyű neki.

Különben is már éppen elég dühös rá. Reggel együtt jöttek Dallasba, de Sculley azt mondta, hogy küldje haza. Még azt sem engedték, hogy a férjével együtt bejelentkezzék a Hilton Innbe. Nagyon mérges volt.

De Paulnak és Billnek is van felesége és családja. A Bibliában kétszer is ott a figyelmeztetés: “Szeresd felebarátodat, mint tenmagadat.” Ha én ülnék egy teheráni börtönben, én is azt akarnám, hogy valaki értem jöjjön és kiszabadítson, gondolta Jackson.
Visszament és jelentkezett.

Sculley már napokkal korábban döntött.
Még mielőtt Perot beszélni kezdett volna a fogolyszöktetésről, Sculleyban már felmerült az ötlet. Először akkor jutott eszébe, amikor Joe Pocheval és Jim Schwebachkel úton voltak hazafelé, egy nappal Paul és Bill letartóztatása után. Nehéz szívvel hagyta ott Pault és Billt, már csak azért is, mert Teheránban az utolsó néhány napban drámaian fokozódott az erőszak. Karácsonykor két afgánt, akiket lopáson kaptak a bazárban, a tömeg egyszerűen meglincselt, egy taxisofőrt pedig, aki a benzinkútnál a sor elejére akart tolakodni, egy katona fejbe lőtt. Mit tesznek az amerikaiakkal, ha egyszer igazán rákezdik?
A repülőgépen Jim Schwebach mellett ült. Egyetértettek abban, hogy Paul és Bill élete veszélyben forog. Schwebach kommandós tapasztalatai alapján elfogadta tőle, hogy néhány elszánt amerikai képes lenne kiszabadítani két embert egy iráni börtönből.
Sculleyt tehát jóleső meglepetésként érte, amikor három nappal később Perot közölte vele: – Ugyanerre gondoltam én is.
Sculley felírta a nevét a listára.
Most már nem volt szüksége gondolkodási időre. Bement és közölte, hogy vállalja.

Sculley Coburn nevét is felírta, anélkül, hogy neki magának szólt volna erről.
Mindeddig a pillanatig a vidám, egyik napról a másikra élő Coburn nem is gondolt rá, hogy esetleg tagja lehetne a csapatnak.
Sculley azonban nem tévedett – ő is menni akart.
Felötlött benne, hogy Liznek nem fog tetszeni az ötlet. Sóhajtott. Mostanában elég sok dolog nem tetszik a feleségének.
Görcsösen kapaszkodik belé. Nem tetszett neki, hogy a hadseregben szolgált, nem szerette, hogy olyan hobbijai vannak, amelyek időnként elválasztják tőle, és nem szerette, hogy olyan főnöknek dolgozik, aki

habozás nélkül képes a nappal vagy az éjszaka bármely órájában telefonálni és magához rendelni.

Soha nem úgy élt, ahogyan a felesége szerette volna, s most már talán késő is, hogy elkezdje. Ha elmegy Teheránba Pault és Billt kiszabadítani, Liz gyűlölni fogja érte. De ha nem megy, akkor önmagát fogja gyűlölni.

Sajnálom, Liz, de vállalom, gondolta.

Jim Schwebach csak késő délután érkezett meg, de Perot neki is ugyanazt mondta, mint reggel a többieknek.

Schwebachnek nagyon fejlett volt a kötelességérzete. (Valaha pap akart lenni, de az a két év, amit egy katolikus szemináriumban töltött, szembefordította az egyházzal.) Tizenegy évet töltött a hadseregben, és puszta kötelességtudatból újabb és újabb bevetésekre jelentkezett Vietnamban. Ázsiában sok olyan embert látott, aki rosszul végezte a munkáját, s tudta, hogy ő maga jól csinálja, így okoskodott: ha félreállok, akkor valaki más végzi el a munkát. De rosszul fogja elvégezni, s emiatt egy ember elveszíti a lábát, a karját vagy az életét. Erre a feladatra képeztek ki, el is tudom jól látni, kötelességem hát vállalni.

Ugyanígy gondolkodott Paul és Bill kiszabadításáról is. Ő volt a formálódó csoportban az egyetlen ember, aki korábban már teljesített ilyen feladatot. Szükségük lesz rá.

Különben is tetszett neki a Vállalkozás. Született harcos volt – talán azért, mert mindössze 165 centire nőtt. Az ő számára találták ki a küzdelmet, ez volt az, amiben igazán otthon érezte magát. Egy pillanatig sem habozott.

Alig várta már, hogy induljanak.

Ron Davis, a csoport második fekete tagja, s a legfiatalabb közöttük, habozott.

Kora este érkezett Dallasba. Már várták, s egyenesen a Forest Lane-re, az EDS központjába vitték. Személyesen még soha nem találkozott Perottal, csak telefonon beszélt vele. Még a teheráni evakuálás idején történt, amikor néhány napja állandó telefonösszeköttetést létesítettek az iráni főváros és Dallas között. Valakinek még éjszaka is a kagylóval a fülén kellett aludnia, s Davisre többször is rákerült a sor. Egy alkalommal Perot telefonált.

– Ron, tudom, hogy nagyon nehéz odaát, és hálásak vagyunk, hogy maradnak. Segíthetek valamiben?

Davis meglepődött. Csupán azt tette, amit a barátai és nem várt érte külön köszönetet. Egy dolog azonban aggasztotta: – A feleségem terhes és már régen nem láttam. Ha megtenné, hogy valakivel felhívatja, s megmondja neki, hogy jól vagyok és hamarosan hazamegyek, nagyon hálás lennék.

Később meglepetéssel hallotta Marvától, hogy Perot személyesen telefonált.

Mostani első személyes találkozásuk is meghökkentette: – Hello, Ron, hogy van? – kérdezte tőle Perot, melegen megrázva a kezét, mintha már évek óta jó barátok lennének.

Mégis, amikor azt hallotta, hogy a vállalkozás emberéletet is követelhet, kétségei támadtak. Szeretett volna többet tudni a menekülési esélyekről. Boldogan segít Paulon és Billen, de biztos szeretne lenni benne, hogy az akciót jól, profi módon szervezik meg.

Perot röviden mesélt neki “Bika” Simonsról, s ez megnyugtatta.

Perot büszke volt rájuk. Mindannyian vállalták.

A szobájában ült. Odakint már sötét volt. Simonsot várta.

A mosolygós Jay Coburn, a gyerekarcú Pat Sculley, Joe Poche, a vasember, a magas, fekete szkeptikus Ralph Boulware, a szelíd Glenn Jackson, a rámenős Jim Schwebach, Ron Davis, a komédiás. Mindannyian!

Amilyen büszke volt, legalább annyira hálás is. Hiszen a teher, amit magukra vettek, inkább az övé volt, mint az övék.

Végül is nagyszerű nap volt a mai. Simons habozás nélkül vállalta, hogy jön és segít. Paul Walker, az EDS egyik biztonsági embere, aki – egészen véletlenül – Laoszban együtt szolgált vele, az éjszaka közepén még elkapott egy gépet és Red Baybe repült, hogy vigyázzon Simons disznaira és kutyáira. Hét fiatal munkatársa pedig az első szóra félredobott mindent és kész volt elindulni Iránba, hogy megtámadjon egy börtönt és kiszabadítson két foglyot.

A földszinti konferenciateremben vártak Simonsra, aki már bejelentkezett a Hilton Innbe, aztán elment vacsorázni T. J. Marquezzel és Merv Staufferrel.

Staufferre gondolt. A köpcös, szemüveges, negyvenéves közgazdász a jobbkeze volt. Még mindig élénken élt benne legelső beszélgetésük emléke. Merv éppen akkor végzett valamelyik kansasi egyetemen, s olcsó zakójában

és gyűrött nadrágjában úgy nézett ki, mintha egy farmról érkezett volna. Fehér zoknit viselt.

A beszélgetés során Perot igyekezett a lehető legtapintatosabban elmagyarázni, hogy a fehér zokni nem a legmegfelelőbb ruhadarab egy üzletember számára. A zokni volt az egyetlen, ami kedvezőtlen benyomást tett rá. Stauffer okos, határozott embernek mutatkozott, aki kész keményen dolgozni.

Az évek múlásával Perot újabb és újabb jó tulajdonságait fedezte fel. Csodálatos érzéke volt a részletek iránt – Perotból ez tökéletesen hiányzott. Semmi sem tudta kizökkenteni a nyugalmából, s nagyszerű diplomatának bizonyult. Az EDS által kötött szerződések gyakran azt jelentették, hogy a teljes munkatársi gárdával együtt át kell venni egy adatfeldolgozó részleget. Ez mindig kényes vállalkozásnak számított: az érintettek érthető módon óvatosak, sértődékenyek és néha ellenségesek voltak. Merv Stauffer higgadtságával, mosolyával, halk beszédével és szelídségével mindenki másnál jobban meg tudta nyugtatni őket.

A hatvanas évek végén közvetlenül Perot mellett dolgozott. Az volt a dolga, hogy meghallgassa a Perot szárnyaló képzelete szülte őrült ötleteket, átgondolja őket, összeillessze a részleteket és elindítsa a vállalkozást. Előfordult, hogy úgy döntött, az ötlet használhatatlan – s ha ezt ő mondta, akkor Perot kész volt elgondolkozni rajta.

Kimeríthetetlen volt a munkakedve. Még a hetedik emeleti munkamániákusok között is kivételes személyiségnek számított. Azon kívül, hogy megcsinált bármit, amit Perot megálmodott, ő irányította ingatlanügynökségét és olajvállalatát, kezelte beruházásait és vezette a birtokát.

Perot tudta, hogy akkor segíthet a legtöbbet Simonsnak, ha Stauffert adja mellé.

Kíváncsi volt, hogy megváltozott-e Simons. Évek teltek el az utolsó találkozásuk óta. Egy fogadáson találkoztak, ahol az ezredes elmesélt neki egy történetet.

A Son Tay elleni támadás során Simons helikoptere nem a kiszemelt helyen szállt le. A börtönbarakkoktól néhány száz méterre értek földet, s a mellettük lévő épületekben nem foglyok, hanem alvó ellenséges katonák voltak. A zaj felriasztotta őket, s álmosan, félig öltözötten, kezükben fegyverrel jöttek elő a barakkból. Simons a bejárat előtt állt, mellette egyik őrmestere. Cigarettázott. A kilépő katonák a parázsló cigarettát látva

megtorpantak, Simons pedig lelőtte őket. Az őrmester egymás után vonszolta félre a hullákat.

Perot nem állta meg, hogy meg ne kérdezze:

– Hányat ölt meg?

– Hetven vagy nyolcvan lehetett – válaszolta Simons minden felindulás nélkül.

Nagyszerű katona volt, de most éppen disznókat tenyészt. Milyen erőben lehet? Hatvanéves és már Son Tay előtt volt egy szívrohama. Még mindig olyan gyors észjárású? Még mindig olyan jó parancsnok?

Perot biztos volt benne, hogy teljhatalmat kíván magának. Az ezredes csak a saját módján hajlandó csinálni a dolgot. Ez neki tökéletesen meg is felelt: megszokta, hogy kiválassza a legmegfelelőbb embereket egy elvégzendő feladatra, s aztán hagyja őket dolgozni. De vajon Simons még mindig a legnagyobb ász ezen a téren?

Hangokat hallott a külső helyiségből. Megérkeztek. Felállt, hogy fogadja a T. J. Marquez és Merv Stauffer előtt a szobába lépő ezredest.

– Simons ezredes! Hogy van? – kérdezte Perot. Soha nem szólította "Bikának" – közönségesnek és banálisnak érezte.

– Hello, Ross – rázta meg keményen a kezét Simons.

Az ezredes hanyagul volt öltözve, khakiszínű nadrágot viselt. A nyitott ingnyakból kilátszottak vállának izomkötegei. Megöregedett, mióta utoljára találkoztak: több volt a ránc az arcán, s több az ezüstös szál a hajában, ami most hosszabb volt, mint amilyennek Perot valaha is látta. Egyébként edzettnek és erősnek látszott. A beszéde sem változott – ugyanaz a sok cigarettától elmélyült hang, enyhe New York-i akcentus. Hóna alatt hozta a dossziét, amelyet Coburn az önkéntesekről összeállított.

– Foglaljanak helyet – invitálta őket Perot. – Vacsoráztak?

– Dustyhoz mentünk – válaszolta Stauffer.

Simons vette át a szót: – Mikor ellenőrizték utoljára, hogy nincs-e a szobában lehallgató készülék?

Perot elmosolyodott. Úgy látszik, Simons még mindig nem tanult meg kertelni. Nagyszerű.

– Soha nem ellenőriztük, ezredes – válaszolta.

– Mától kezdve minden szobát, amit használunk, naponta ellenőrizzenek.

– Majd intézkedem – szólt közbe Stauffer. Perot vette át a szót:

– Bármire van is szüksége, csak szóljon Mervnek. Most pedig beszéljünk egy kicsit az üzletről. Nagyon hálásak vagyunk, hogy eljött, s kész segíteni

nekünk. Ezért szeretnénk felajánlani…

– Verje ki a fejéből – szakította félbe mérgesen Simons.

– De hát…

– Nem fogadok el fizetséget bajba jutott amerikaiak megmentéséért. Nem tettem soha, s nincs kedvem épp most elkezdeni – fojtotta belé a szót.

Láthatóan megsértődött. A szobában szinte tapintható volt a feszültség. Perot gyorsan visszakozott – Simons azon kevesek egyike, akikkel szemben jónak tartotta óvatosnak lenni.

Az öreg harcos egy szemernyit sem változott, gondolta. Annál jobb.

– A csapat lent várja a tanácskozóteremben. Látom, magánál vannak a dossziék, de tudom azt is, hogy önálló véleményt akar kialakítani róluk. Valamennyien ismerik Teheránt, mindannyian voltak katonák, vagy rendelkeznek olyan tudással, ami hasznosnak bizonyulhat. A csapat összeállítása azonban az ön joga. Ha valamilyen okból nem találja megfelelőnek őket, akkor másokat keresünk. Maga a parancsnok. – Perot remélte, hogy Simons senkire sem mond nemet, de kötelessége volt megadni neki ezt a lehetőséget.

Simons felállt: – Lássunk munkához.

Staufferrel a nyomában elindult, T. J. pedig kicsit hátramaradt. Halkan súgta Perotnak: – Meghalt a felesége.

– Lucille? – kérdezte döbbenten. – Borzasztó.

– Rák.

– Mi a véleményed, hogyan vészelte át?

– Rosszul – mondta T. J.

Alighogy elment, az ifjabb Ross, Perot húszéves fia lépett a szobába. A gyerekei megszokták, hogy ha arra jártak, időről időre beugrottak apjukhoz. Most azonban – a tanácskozótermi megbeszélés idején – nem bánta volna, ha a fia más alkalmat talál. Biztosan meglátta Simonst a hallban. Már korábban is találkozott vele és tudja, hogy kicsoda. Már biztosan rá is jött, hogy az egyetlen ok, amiért Simons itt lehet, egy mentőakció terve.

Ross leült: – Hello, apa. Nagymamánál jártam.

– Jól tetted. – Büszkén nézett egyetlen fiára. Az ifjabb Ross magas, széles vállú, karcsú fiatalember volt, s az apjánál sokkal jóképűbb. A lányok mint a méhek dongták körül – vonzereje csak részben származott abból, hogy hatalmas vagyon örököse volt. Népszerűségére ugyanúgy reagált, mint minden másra az életben: tökéletes jó modorral és koránál érettebben.

– Szeretném, ha világosan értenénk egymást – kezdett bele Perot az elkerülhetetlen beszélgetésbe. – Száz évig akarok élni, de ha mégis történne velem valami, akkor hagyd ott az egyetemet, gyere haza és törődj az anyáddal és a testvéreiddel.

– Úgy lesz, ne aggódj – mondta Ross.

– Ha pedig anyáddal is történik valami, akkor maradj otthon és neveld fel a lányokat. Tudom, nehéz lesz, de nem akarom, hogy másra bízd őket. Rád lesz szükségük, a testvérükre. Számítok rá, hogy velük maradsz és ügyelsz rájuk…

– Apa, akkor is ezt tenném, ha meg sem említetted volna.

– Akkor ezt megbeszéltük.

A fiú hirtelen felállt, hogy induljon. Perot kikísérte az ajtóig. Ross hirtelen átölelte az apját: – Szeretlek, apa.

Perot is átölelte a fiát, s kissé meglepődött, mikor könnyeket látott csillogni a szemében. Távozása után visszaült az íróasztalhoz, s azon gondolkodott, hogy tulajdonképpen nem is kellett volna meglepődnie a könnyeken. A Perot családban igazán erős az összetartás, és Ross nagyon melegszívű srác.

Nem vágyott különösebben Teheránba, de tisztában volt vele, hogy ha az emberei életük kockáztatásával odamennek, akkor ő sem maradhat a háttérben. Jól tudta ezt az ifjabb Ross is.

Perot érezte, hogy az egész család mögötte áll. Margot joggal kérdezhetné, hogy “miközben az alkalmazottaidért kockáztatod az életedet, ránk nem gondolsz?”, de soha nem fogja feltenni ezt a kérdést. A hadifoglyokért indított kampány idején, amikor Vietnamba és Laoszba utazott, amikor megpróbált Hanoiba repülni, amikor testőrök fedezete mellett kellett élniük, soha nem panaszkodtak, soha nem kérdezték meg: “Ránk nem gondolsz?” Épp ellenkezőleg. Bátorították, hogy tegye meg, amiről úgy érzi, hogy kötelessége megtenni.

Amint így elmélkedett, Nancy, a legidősebb lánya jött be.

– Szia, Papi – köszönt. Maga találta ki apjának ezt a becenevet.

– Kicsi Nan! Gyere be!

Megkerülte az asztalt és az apja térdére ült.

Perot imádta Nancyt. Tizennyolc éves volt, szőke, apró termetű, de erős – az anyjára emlékeztette. Határozott volt és konok, akárcsak Perot, s legalább annyi üzleti érzéke volt, mint a bátyjának.

– Búcsúzni jöttem. Megyek vissza a Vanderbiltre.

– Benéztél nagymamához?
– Persze.
– Jó kislány vagy.
Jókedvű volt és izgatott a gondolattól, hogy megy vissza az iskolába. Vidámsága éles ellentétben állt a hetedik emeleten uralkodó, s apját is hatalmába kerítő hangulattal.
– Mi a véleményed egy kis extra zsebpénzről? – kérdezte az apját.
Perot beleegyezően mosolygott és elővette a pénztárcáját. Mint mindig, most sem tudott nemet mondani a lányának.
Nancy eltette a pénzt, megölelte, arcon csókolta, leugrott a térdéről és gondtalanul kiviharzott a szobából.
Most Perot szemét homályosították el a könnyek.

Hát megint együtt vagyunk, gondolta Jay Coburn. A régi teheráni csapat. A tanácsteremben ültek, s Simonsra várva Iránról és az evakuálásról beszélgettek. Ralph Boulware, mint mindig, most is szinte érthetetlenül hadart, Joe Poche csendben, elgondolkodva ült, s mindenre olyan gépiesen reagált, mint egy mogorva robot. Glenn Jackson éppen a fegyverekről mesélt valamit, Jim Schwebach arcán pedig ott ült az a félmosoly, ami mindenkiben azt az érzést keltette, hogy tud valamit, amit más nem. Pat Sculley a Son Tay elleni támadásról tartott előadást. Mindannyian tudták már, hogy hamarosan találkoznak a legendás hírű “Bika” Simons-szal. Sculley még kiképző korában külön fejezetként tanította Simons nevezetes akcióját és mindent tudott a végtelenül alapos előkészületekről, a végeláthatatlan próbákról. Soha nem felejtette el, hogy Simons élve hozta vissza mind az ötvenkilenc emberét.
– Felállni! – harsant fel a kiáltás az ajtóban.
Hátralökték a széküket és vigyázzba vágták magukat.
Széles vigyorral az arcán Ron Davis sétált be peckesen.
– A fene egyen meg, Davis! – szólt rá Coburn, de egyikük sem állta meg nevetés nélkül, hogy így becsapták őket. Davis mindenkivel kezet rázott. Ilyen volt – javíthatatlan bohóc. Coburn az arcukat figyelte és megpróbálta kitalálni, hogyan viselkednek majd, ha közvetlen életveszélybe kerülnek. Furcsa dolog a háború, senki nem tudja megmondani előre, hogyan viselkedik majd valaki harc közben. A legbátrabbnak látszó esetleg összeomlik, s akiről korábban úgy tűnt, hogy elsőként fog megfutamodni, talán a legvégsőkig kitart.

Soha nem felejti el, mit tett vele a háború.

Néhány hónappal Vietnamba érkezése után történt. Fölfegyverzetlen, utánpótlást szállító gépet vezetett. Azon a napon már hatszor jött ki emberekkel zsúfolt gépével a hadműveleti zónából. Jó napnak ígérkezett: egyetlen lövést sem adtak le a helikopterre.

A hetedik alkalommal azonban másképp történt. Egy 12,75-ös lövedék eltalálta a gépet és működésképtelenné tette a farokrotor hajtószerkezetét.

Egy helikopter mindig abba az irányba akar elfordulni, amerre a főrotorja pörög. A farokrotornak éppen az a feladata, hogy ezt az elfordulást megakadályozza. Ha működésképtelenné válik, akkor a helikopter pörögni kezd saját függőleges tengelye körül.

Rögtön a felszállás után, amikor a gép még csak néhány lábnyira van a földtől, a farokrotor hibája esetén a pilóta még le tudja tenni a helikoptert a földre, mielőtt a pörgés túl gyorssá válna. Később is, amikor már elérték a normális repülési magasságot és sebességet, a géptesten átáramló levegő már egyenesben tudja tartani a helikoptert. Coburn azonban csak 50 méter magasban volt, az elképzelhető legrosszabb helyzetben – túl magasan ahhoz, hogy gyorsan visszategye a gépet, de még nem elég gyors repülésben ahhoz, hogy a légáram stabilizálja a helikopterét.

A rutineljárás ilyenkor az, hogy egy pillanatra leállítják a motort. Ő is megtanulta, a kiképzés során számtalanszor gyakorolta, s most is szinte automatikusan megpróbálta, de nem járt sikerrel – a helikopter már túl gyorsan pörgött.

Teljesen megzavarodott. Azt sem tudta, hol van, s egyszerűen képtelen volt bármilyen manőverrel enyhíteni a földhöz csapódás erejét. Mint később megtudta, a helikopter a jobb oldalára zuhant, a főrotor egyik lapátja alágyűrődött, végigszántotta a géptestet, s a vezetőfülke ablakát betörve, fejen találta a másodpilótát, aki abban a pillanatban szörnyethalt.

Amikor magához tért, benzinszagot érzett. Kioldozta magát, s nagy nehezen kimászott a gépből. Kisebb zúzódásokkal megúszta. Életben maradt a fedélzeti tiszt is.

A személyzet be volt kötve, de az utastérben tartózkodó hét katona nem. A helikopternek nem volt ajtaja és a pörgés centrifugális ereje több mint harminc méter magasságban kirepítette őket. Mindannyian meghaltak.

Coburn akkor húszéves volt.

Néhány héttel később a lábikráját érte egy lövedék. A helikopterpilótáknak ez a legsebezhetőbb pontjuk. Testüket óvja a vastag

fémből készített ülés, de előrenyújtott lábuk védtelen. Korábban is forrt már benne a düh, de ettől szinte az őrület vett rajta erőt. Berontott a parancsnokához, s ordítva követelte, hogy rakják át egy harci repülőgépre, mert minél többet meg akar ölni azokból az átkozottakból ott lent, akik őt próbálták megölni.

Teljesítették a kérését.

A mosolygós Jay Coburn ekkor vált hidegvérű, kemény szívű, hivatásos katonává. Nem szerzett barátokat. Ha az egységből valaki megsebesült, csak megvonta a vállát: “Ezzel jár a háború”. Gyanította, hogy a társai nem tartják egészen normálisnak, de nem törődött vele. Boldog volt, hogy harci repülőt vezethet. Valahányszor bekötötte magát az ülésbe, tudta, hogy ölni fog, vagy őt ölik meg. A földön előretörő csapatok előtti terep megtisztítása közben, tudva, hogy az áldozatok között asszonyok, gyerekek, ártatlan civilek is vannak, minden érzelmet kirekesztett magából és gondolkodás nélkül tüzet nyitott.

Most, tizenegy évvel később visszagondolva megállapította magában: állat voltam.

Schwebach és Poche megértené, ők is jártak ott, tudják, milyen volt. A többiek – Sculley, Boulware, Jackson és Davis – nem. Vajon hogy viselik majd, ha a kaland igazán veszélyessé válik?

Éppen itt tartott gondolataiban, amikor nyílt az ajtó és belépett Simons.

2.

Csend volt a teremben, amikor az ezredes az asztalfőhöz lépett. A mögötte jövő T. J. Marquez és Merv Stauffer az ajtó közelében ült le.

Simons a sarokban álló asztalra dobta fekete műanyag irat táskáját, leült és rágyújtott egy rövid szivarra. Nadrág és kigombolt ing volt rajta, s a haja is túl hosszúnak tűnt. Inkább emlékeztet farmerre, mint katonára, állapította meg magában Coburn.

– Simons ezredes vagyok – mutatkozott be.

Coburn azt várta, hogy bejelenti: ő a parancsnok, mindenki engedelmességgel tartozik neki, s aztán ismerteti a tervét.

Ehelyett kérdéseket tett fel.

Mindent tudni akart Teheránról: milyen az időjárás; a városi forgalom, miből épültek a házak, hogy néznek ki az utcán az emberek, hány rendőr van és milyen a fegyverük?

A legapróbb részlet is érdekelte. Elmondták neki, hogy a közlekedésiek kivételével minden rendőr fegyvert visel. Miről lehet felismerni a közlekedésieket? A fehér sisakjukról. Elmondták, hogy vannak kék és narancssárga színű taxik. Mi a különbség közöttük? A kékek megszabott útvonalon, előre rögzített tarifával közlekednek. A narancssárgákkal elméletben bárhova el lehet menni, de ha megállít egyet az ember, akkor rendszerint már ül benne valaki, s a sofőr megkérdezi, hova akar menni az új utas. Ha egyezik az útvonal, akkor be lehet szállni, de meg kell jegyezni a taxióra állását, s csupán a növekményt szabad kifizetni. Ez állandó forrása a sofőrökkel zajló vitáknak.

Simons megkérdezte, hogy pontosan hol is helyezkedik el a börtön. Merv Stauffer kiment, hogy hozzon egy teheráni utcatérképet. Hogy néz ki az épület? Joe Poche és Ron Davis gyakran hajtott el mellette, emlékeztek rá. Poche gyorsan fel is vázolta az épületet.

Coburn kényelmesen hátradőlve figyelte Simons manőverezésit. Észrevette, hogy nem csupán a városról akar minél többet megtudni. Coburn éveken át személyzetis volt, s rögtön felismerte a jó interjú-technikát. Simons figyelte a reakciókat, igyekezett felbecsülni mindegyikőjüket. Gyakran kezdte “miért”-tel a kérdéseit, lehetővé téve ezzel a válaszolónak, hogy megnyíljék, feltárja gondolatait.

Coburn kíváncsi volt, vajon kizárja-e Simons valamelyiküket a csoportból?

Simons váratlanul megkérdezte:

– Ki az, aki kész volna akár meghalni is?

Mindenki hallgatott.

– Helyes. Nem viszek magammal olyat, aki a halálra készül.

A beszélgetés órákon át tartott, s valamikor éjfél után ért véget. Addigra nyilvánvalóvá vált, hogy nem tudnak eleget a börtönről a mentési akció megtervezéséhez. Coburnt bízták meg, hogy az éjszaka folyamán derítsen ki néhány dolgot. Néhányszor telefonálnia kell Teheránba.

– Meg tud kérdezni embereket a börtönről úgy, hogy ne jöjjenek rá, mire is kell az információ? – érdeklődött Simons.

– Igyekszem diszkrét lenni – nyugtatta meg.

Az ezredes Merv Straufferhez fordult: – Szükségünk van egy biztonságos helyre, ahol találkozhatunk. Olyanra, aminek semmi köze sincs az EDS-hez.

– Mit szól a szállodához?

– Vékonyak a falak.

– Rossnak van egy háza a Grapevine-tónál, a DFW repülőtér irányában. Ilyen időben biztosan nem megy oda senki horgászni vagy fürdeni – mondta Stauffer rövid gondolkodás után.

Simons kétkedni látszott.

– Reggel kiviszem, nézze meg.

– Rendben van – egyezett bele az ezredes, s felállt. – Mindent megtettünk, amit eddig a pontig lehetett.

Szétszéledtek. Mindenki elhagyta a szobát, csak Davist tartotta vissza egy kis időre.

– Maga nem is olyan kemény fickó, Davis – mondta neki, amikor kettesben maradtak.

Ron Davis meglepetten bámult Simonsra.

– Miből gondolja, hogy kemény fickó?

Davis szóhoz sem tudott jutni. Simons egész este udvarias volt, halkan, nyugodtan beszélt. Most pedig mintha provokálni akarná. Mi történt vele?

A harcművészeti gyakorlatokra gondolt és a Teheránban ártalmatlanná tett három rablóra, de csak annyit mondott:

– Nem tartom magamat különösebben kemény fickónak.

Simons mintha nem is hallotta volna a választ: – Egy pisztollyal szemben a maga karatetudása semmit sem ér.

– Én sem hiszem, hogy…

– Ebben a csapatban nincs szükség harcra éhes fekete csirkefogókra.

Davis kezdte sejteni, mire megy ki a játék. Csak nyugalom, mondta magában.

– Nem azért jelentkeztem, mert annyira szeretek harcolni…

– Hát akkor miért?

– Mert ismerem Pault és Billt, a feleségüket, a gyereküket, és segíteni akarok.

– Holnap találkozunk – bocsátotta el Simons egy fejbólintással.

Davis nem tudta, hogy ez most mit jelent: átment a próbán vagy megbukott?

Másnap, 1979. január 3-án a Grapevine-tó partján, Perot hétvégi házában találkoztak.

Merv Stauffernek igaza volt. A legközelebbi két-három ház üresnek látszott. A Perotét több hektárnyi erdő vette körül. A fából ácsolt épület kisebb volt, mint a tó partján álló fészer, amelyben a motorcsónakokat tárolták.

A ház be volt zárva és senkinek nem jutott eszébe, hogy kulcsot is kellene hozni. Schwebach felfeszítette az egyik ablakot és belülről nyitotta ki az ajtót.

A házban nappali, néhány hálószoba, konyha és egy fürdőszoba volt. Kék és fehér mintázatú, vidám, olcsó bútorokkal volt berendezve.

Térdükön jegyzettömbjeikkel letelepedtek a nappaliban. Coburn jelentett. Az éjszaka sikerült beszélnie Madzsiddal és még két-három emberrel Teheránban. Elég nehéz volt részletes információkat szerezni a börtönről anélkül, hogy gyanút keltett volna, de úgy érezte, hogy végül is sikerült.

A börtön az Igazságügy-minisztérium épületegyütteséhez tartozik, amely egy egész háztömböt foglal el. Bejárata a tömb hátsó oldalán van. A kapun át egy belső udvarra lehet bejutni, amelyet csupán egy tizenkét láb magas kerítés választ el az utcától. Erre az udvarra viszik sétálni a rabokat. Ez tűnik a börtön gyenge pontjának.

Simons egyetértett vele.

Nem kell mást tenniük, mint kivárni az egyik sétát, átjutni a kerítésen, elkapni Pault és Billt, kijutni velük az utcára, aztán gyorsan el Iránból.

Áttértek a részletekre.

Hogyan jutnak át a kerítésen? Létrát használjanak, vagy egymás vállára kapaszkodva másszanak át?

Úgy döntöttek, hogy teherautóval mennek a börtönhöz és annak a tetejéről kapaszkodnak fel. A teherautónak a személygépkocsival szemben megvan az az előnye is, hogy nem látnak be a belsejébe. Joe Pochet nevezték ki sofőrnek, mivel ő ismeri legjobban a teheráni utcákat.

Mi legyen az őrökkel? Egyiküket sem akarták megölni. Velük és az iráni utca emberével semmi bajuk sem volt. Nem az ő bűnük, hogy Pault és Billt igazságtalanul bebörtönözték. Ráadásul ha valaki meghal, a hajtóvadászat még elszántabb lesz, s még kétségesebbé válik, hogy ki tudnak-e jutni Iránból.

Az őrök azonban habozás nélkül lőni fognak rájuk.

A legjobb védekezés, mondta Simons, a meglepetésszerű támadás, a pánikkeltés és a gyorsaság.

A meglepetés komoly előnyt biztosít. Az őrök néhány másodpercig nem fogják tudni, hogy mi is történik.

Aztán szükségük lesz valamire, amivel fedezékbe kényszeríthetik az őröket. A vadászpuska lesz rá a legalkalmasabb. Jól látható a torkolattüze, s óriási zajt csap, különösen egy városi utcán: az ijedség inkább védekezésre készteti az őröket, mint arra, hogy támadjanak. Ezzel újabb másodperceket nyernek.

Ha elég gyorsak, ez a pár másodperc is elég. Persze az is lehet, hogy nem.

Ahogy a terv egyre határozottabban körvonalazódott, úgy lett egyre sűrűbb a füst a szobában, Simons egyik rövid szivarjáról a másikra gyújtott, figyelt, kérdezett, irányította a vitát. Micsoda demokratikus hadsereg, gondolta Coburn. Minél mélyebben beleásták magukat a tervbe, a barátai annál jobban megfeledkeztek feleségről, gyerekről, jelzálogról, fűnyíróról és gépkocsiról, s elfelejtették azt is, hogy a fogolyszöktetésnek már maga az ötlete is milyen felháborító. Davis már nem hülyéskedett, Sculley már nem is tűnt olyan kisfiúsnak, sokkal inkább hidegen számítónak. Poche persze, szokás szerint, igyekezett mindenkinek lyukat beszélni a hasába, s Boulware is szkeptikus volt, mint mindig.

A délutánból este lett. Elhatározták, hogy a teherautóval felállnak a járdára, egészen a kerítés mellé. Biztosították róla Simonst, hogy a parkolásnak ez a módja a legkevésbé sem lesz feltűnő Teheránban. Az

ezredes elöl ül, mellette Poche, egy puskával a kabátja alatt. Mihelyt megálltak, kiugrik, és a teherautó elé áll. A hátsó ajtón először Ralph Boulware pattan ki, szintén puskával a kabátja alatt.

Úgy számították, hogy eddig a pillanatig semmi váratlan esemény sem jön közbe.

Miközben Simons és Boulware őrködik, készen arra, hogy záró tűzzel biztosítsa őket, Ron Davis felmászik a kocsi tetejére, fellép a kerítésre és beugrik a börtönudvarra. Azért ő, mert a legfiatalabb, a legjobb kondícióban van, s három és fél méter magasból leugrani nem olyan egyszerű.

Davist Coburn követi. Róla már nem lehetne azt mondani, hogy túl jó erőben van, de az arca mindegyikőjüknél ismerősebb Paul és Bill számára, s ha meglátják, rögtön tudni fogják, hogy őket jöttek kiszabadítani.

Boulware közben átvet egy hágcsót a kerítésen.

Ha elég gyorsan cselekszenek, a meglepetés egészen eddig a pillanatig az ő javukra dolgozik, de aztán az őrök összeszedik magukat. Simonsnak és Boulware-nek ekkor néhányszor a levegőbe kell lőnie.

Az őrök hasra vágják magukat, az iráni foglyok fejvesztetten futkosni kezdenek az udvaron, s így néhány újabb értékes másodpercet nyernek.

– És mi van, ha valaki kívülről közbeavatkozik? – kérdezte Simons. – Katonák, rendőrök, utcai tüntetők, vagy egyszerűen néhány járókelő?

Úgy döntöttek, hogy szükség lesz két biztosító őrszemre az utca két végében. A teherautó előtt néhány másodperccel kell érkezniük személygépkocsin. Kézifegyver lesz náluk, s meg kell állítaniuk mindenkit, aki beleavatkozhat az akcióba. Ezt a feladatot Jim Schwebachre és Pat Sculleyra osztották. Coburn biztos volt benne, hogy szükség esetén Schwebach habozás nélkül lőni fog, de valószínűleg Sculley is. Bár soha életében nem lőtt még senkire, olyan hidegen célratörőnek mutatkozott a tervezés során, hogy biztosan nem habozik, ha ölni kell.

A személyautót Jackson vezeti – eszükbe sem jutott, hogy Glenn, a hívő baptista, bárkire is képes lenne lőni.

Az udvaron támadt kavarodásban Ron Davis nyújtja a fedezetet, szemmel tartja az őröket, s közben Coburn a létrához irányítja Pault és Billt. A kerítés tetejéről a teherautóra, onnan a földre ugranak, s gyorsan be a kocsiba. Utánuk jön Coburn, majd Davis.

– Álljon meg a menet! Enyém a legnagyobb kockázat – szólt közbe Davis. – Én megyek be elsőnek és én jövök ki utoljára. Végig szem előtt leszek.

– Pofa be! – szólt rá Boulware. – A következő kérdést.

Simons visszaül előre, Boulware beszáll hátra és becsukja az autót, Poche pedig, amilyen gyorsan csak tud, elhúzza velük a csíkot. Jackson felveszi a két őrt, Schwebachet és Sculleyt, s követi a teherautót.

Menekülés közben szükség esetén Boulware a kocsi hátsó ablakából, Simons pedig előre tud tüzelni. Ha komolyabb üldözés kezdődik, azzal a személygépkocsiban ülő Sculleynak és Schwebachnek kell megbirkóznia.

Egy előre megszabott helyen ott hagyják a teherautót, személykocsikba szállnak, s elindulnak a Teherán külvárosában, Dosen Toppehben lévő légitámaszpontra. Az amerikai légierő egyik gépe hozza ki őket Iránból – ezt Perotnak kell megszerveznie.

Simons figyelmeztette őket, hogy senkivel sem beszélhetnek a tervről – a feleségükkel, sőt még egymással sem. Ki kell találniuk valamit, hogy miért hagyják el körülbelül egy hétre az Egyesült Államokat. És végül, mondta a csikkekkel teli hamutartókra és a tekintélyes nadrágderekakra nézve: mindenkinek el kell végeznie az előírt gyakorlatokat, hogy megfelelő formába hozza magát.

A fogolyszöktetés a Ross Perot fejében motoszkáló furcsa gondolatból valósággá vált.

Jay Coburn volt az egyetlen, aki komoly kísérletet tett rá, hogy megtévessze a feleségét.

Visszament a Hilton Innbe és felhívta Lizt:

– Szervusz, édesem.

– Hello, Jay. Hol vagy?

– Párizsban…

Joe Poche is a Hiltonból hívta fel a nejét:

– Hol vagy? – kérdezte ő is.

– Dallasban.

– Mit csinálsz?

– Dolgozom az EDS-ben.

– Joe, éppen most hívott fel valaki az EDS-től, hogy megtudja, hol vagy.

Pont most kellett keresnie valakinek, aki nem tudott a mentési tervről.

– Nem a szokásos helyemen vagyok. Rossnál dolgozom. Biztosan elfelejtettek szólni a többieknek.

– Miféle munkát kaptál?

– Paullal és Billel kapcsolatban kell elintéznem valamit.

– Ó…

Amikor Boulware visszatért a barátaihoz, akiknél a családja lakott, a lányai – Stacy Elaine és Kecia Nicole – már aludtak. A felesége megkérdezte:

– Hogy telt a napod?

Egy fogolyszöktetés kitervelésével, gondolta Boulware, de csak annyit mondott:

– Nagyszerűen.

Az asszony furcsán nézett rá:

– Mit végeztél? Ahhoz képest, hogy nem túl sokat, elég elfoglaltnak tűntél. Kétszer vagy háromszor is hívtalak, de nem tudták megmondani, hol vagy.

– Pedig ott mászkáltam. Azt hiszem, jólesne egy sör.

Mary Boulware melegszívű, nyílt természetű asszony volt, akitől idegen mindenfajta ámítás. Intelligens is volt, de tudta, hogy Ralphnak határozott véleménye van a férj és a feleség családon belüli szerepéről. Lehet, hogy régimódi nézetek, de az ő házasságukban eddig beváltak. Ha van olyan része a férje munkájának, amiről nem akar beszélni, akkor ezért nem fog összeveszni vele.

– Mindjárt hozom a sörödet…

Jim Schwebach meg sem próbálta becsapni a feleségét, Rachelt. Az asszony már úgyis kitalálta, miről van szó. Amikor Pat Sculley először telefonált, megkérdezte: – Ki volt az?

– Pat Sculley Dallasból. Azt akarják, hogy menjek vissza és csináljak valami tanulmányt Európáról.

Rachel csaknem húsz éve ismerte a férjét – tizennyolc éves volt, Jim pedig tizenhat, amikor elkezdtek együtt járni – s már a gondolatait is kitalálta. – Teheránba készülnek, hogy kiszabadítsák őket – állapította meg.

Schwebach tiltakozása nem volt túl meggyőző: – Tudod, hogy már nem foglalkozom ilyesmivel.

– Pedig éppen arra készülsz…

Pat Sculley még a kollégáinak sem tudott meggyőzően hazudni, a feleségének pedig meg sem próbált. Mindent elmondott Marynek.

Ross Perot is elmondta Margot-nak, hogy mire készülnek.

Még Simons is, akinek pedig nem volt felesége, aki örökösen a kérdéseivel zaklatná, elárulta a titkot Stanley-nek, New Jerseyben élő bátyjának.

Az EDS vezető munkatársai elől sem lehetett eltitkolni a tervet. Keane Taylor volt az első, aki megtudta. Az a magas, ingerlékeny, elegáns egykori tengerész, akit Perot Frankfurtból visszaküldött Teheránba.

Amióta Perot újév napján felhívta és közölte vele, hogy valami nagyon fontosat akar rábízni, Taylor biztos volt benne: titkos akció készül. Nem került túl nagy erőfeszítésébe megfejteni, miről is van szó.

Egy reggel, már Teheránból telefonálva, Ralph Boulware-t kérte.

– Boulware nincs itt – mondták neki.

– Mikor jön vissza?

– Nem tudjuk pontosan.

Taylor mindig nehezen tűrte az ostoba embereket. Felemelte a hangját:

– Hát hová ment?

– Nem tudjuk pontosan.

– Mit ért azon, hogy nem tudják pontosan?

– Szabadságon van.

Taylor évek óta ismerte Boulware-t. Ő volt az első, aki lehetővé tette számára, hogy megmutassa igazi képességeit. Ivócimborák is voltak. Többször előfordult, hogy miután Ralphfal a részegség határáig leitták magukat, hajnalban Taylor azon kapta magát, hogy ő az egyetlen fehér egy feketékkel teli bárban. Olyankor ahhoz mentek, akinek a lakásához éppen közelebb voltak, s a virrasztó háziasszony megkönnyebbülten hívta fel a másik feleséget, hogy ne nyugtalankodjék, megérkeztek.

Igen jól ismerte Boulware-t, s nehezen tudta elképzelni róla, hogy szabadságra megy, míg Paul és Bill börtönben van.

Másnap Pat Sculleynak próbált telefonálni. Megismétlődött ugyanaz a süketek párbeszéde, mint előző nap.

Boulware és Sculley szabadságon, miközben Paul és Bill a börtönben ül?

Egy frászt!

Rákövetkező nap Coburnt kérte.

Ugyanaz az ábra.

A kép kezdett összeállni: Coburn Perotnál volt, mikor az visszaküldte őt Teheránba. Coburn, a személyzeti főnök, az evakuálás irányítója a legalkalmasabb személy lenne egy titkos művelet megszervezésére.

Taylor Rich Gallagherrel, az EDS másik teheráni emberével hozzálátott, hogy összeállítson egy listát.

Boulware, Sculley, Coburn, Ron Davis, Jim Schwebach és Joe Poche is “szabadságra ment”.

Hát nem furcsa, hogy mind a hatan egyszerre döntöttek? Ezek az emberek elég szoros szálakkal kötődnek egymáshoz.

Amikor Paul Chiapparone megérkezett Teheránba, azt tapasztalta, hogy az EDS műveleteit nem úgy szervezték meg, ahogyan ő elképzelte: túl lazán, túl esetlegesen, túlságosan perzsa módra mentek a dolgok. A minisztériummal kötött szerződés teljesítésében elmaradtak az ütemtervtől. Paul első dolga volt, hogy maga köré gyűjtsön néhány kemény, a bonyolult problémák megoldásában jártas EDS-menedzsert. Taylor volt közülük az egyik. Bill Gaylord a másik. Aztán Coburn, Sculley, Boulware és a többiek, akik most mind "szabadságon" vannak.

A másik közös vonásuk, hogy mindannyian tagjai voltak az EDS Teheráni Római Katolikus Vasárnapi Villásreggeli és Pókeriskolájának. Paul, Bill, Taylor és a többiek mind római katolikusok voltak, kivéve Joe Pochet (és természetesen Glenn Jacksont, az egyetlent, akinek a távollétére Taylor nem figyelt fel). Vasárnaponként a teheráni katolikus misszióban találkoztak, az istentisztelet után pedig felváltva hol egyikükhöz, hol másikukhoz mentek villásreggelizni. Amíg az asszonyok főztek, a gyerekek játszottak, ők meg pókereztek.

A póker pedig igencsak alkalmas arra, hogy közel hozza az embereket, s megismerjék egymás igazi jellemét.

Ha Perot valóban megkérte Coburnt, hogy állítson össze egy csapatot tökéletesen megbízható emberekből – amint azt Taylor feltételezte –, ki másra is eshetett a választása, mint annak a pókerpartinak a tagjaira?

– Szabadságon vannak…?! Egy frászt! – mondta Taylor Gallaghernek. – Ez egy mentőcsapat.

A csapat tagjai január 4-én reggel visszatértek a tóparti házba és újból átnézték a tervet.

Simons végtelen türelemmel vett sorra minden részletet és készségesen válaszolt minden kérdésre. Sokat segített neki Joe Poche, akinek egymás után sorjázó kérdései – bár Coburn kicsit fárasztónak tartotta őket – nagyon hasznosak voltak: több apró javítást is eredményeztek az eredeti forgatókönyvön.

Simons először is nem volt igazán elégedett az őrökre vonatkozó elképzeléssel. Az ötlet, hogy Schwebach és Sculley egyszerűen tüzet nyit mindenkire, aki megpróbál közbeavatkozni, túl nyersnek, kidolgozatlannak tűnt számára. Jobb volna, ha valamilyen aktív cselekvéssel terelnék el a

közeltartózkodó katonák és rendőrök figyelmét. Schwebach javasolta, hogy az utca végén gyújtsanak fel egy gépkocsit. Simons nem volt biztos benne, hogy ez elég lesz, jobb szeretett volna egy egész épületet felrobbantani. Mindenesetre megbízta Schwebachet, hogy tervezzen meg egy időzített bombát.

Kitaláltak valamit, hogy néhány másodperccel lerövidítsék azt az időt, amíg védtelenek. Még mielőtt börtönhöz érnek, Simons kiszáll a teherautóból és gyalog sétál a kerítéshez. Ha tiszta a levegő, jelt ad a kezével és indulhatnak.

További gyenge pontja volt a tervnek a kiszállás teherautóból és a kerítés megmászása. Mindkettő értékes másodperceket vesz igénybe. Az is kérdéses, hogy Paul és Bill a börtönben töltött több hét után képes lesz-e a létrán felmászni a kerítésre, s átugrani a teherautó tetejére.

Sorra vettek minden lehetséges megoldást: különleges, merev, összecsukható létra, a leugrálókat védő matrac a földön, mászókampók a gyorsabb kapaszkodáshoz – végül egy egyszerű módszer mellett döntöttek: vágnak egy lyukat a kocsiszekrény tetejébe, s azon másznak ki. A kocsi padlójára pedig egy matracot terítenek, hogy a visszatérők leugorva meg ne üssék magukat.

Menekülés közben lesz idejük elváltoztatni a külsejüket. Elhatározták, hogy Teheránban farmert és dzsekit viselnek, s szakállat is növesztenek, hogy ne ríjanak ki annyira a tömegből. A teherautóban öltönyöket és villanyborotvákat visznek magukkal, hogy mielőtt átszállnak a személyautókba, átöltözhessenek és megborotválkozhassanak.

Boulware szokásos önfejűségével közölte, hogy nem akar farmert és dzsekit ölteni. Öltönyben, fehér ingben és nyakkendőben kényelmesebben és biztosabban érzi magát, különösen Teheránban, ahol az elegáns nyugati ruha még mindig azt jelenti, hogy viselője az uralkodó osztályhoz tartozik. Simons szó nélkül ráhagyta: a legfontosabb, hogy mindenki kényelmesen érezze magát és magabiztos legyen az akció alatt.

A Dosen Toppeh repülőtéren, ahonnan az amerikai katonai géppel el kellett indulniuk, iráni repülőgépek és személyzet is állomásozott. Mi lesz, ha az iráni kapuőrség gyanút fog? Úgy döntöttek, hogy mindnyájuknak katonakönyvet hamisítanak. Teheránban több EDS-munkatárs felesége a katonai missziónál dolgozott és még mindig megvolt az igazolványuk. Merv Stauffer dolga lesz, hogy megszerezze az egyiket és annak alapján elkészíttesse a hamisítványokat.

Coburnnek feltűnt, hogy a megbeszélés alatt Simons milyen nyugodt, szinte visszahúzódó. Szívta egyik szivarját a másik után (Boulware mondta is neki: “Ne aggódjon, hogy eltalálják, maga rákban fog meghalni”), s szinte csakis kérdéseket tett fel. A terv mindannyiuk közreműködésével, közös munkával formálódott, a döntéseket együttesen hozták. Coburn azon vette észre magát, hogy egyre jobban tiszteli Simonsot. Értelmes, intelligens, alapos és ötletdús volt. Még a humorérzék sem hiányzott belőle.

Látta, hogy a többiek is egyre többre becsülik az ezredest. Ha valaki ostoba kérdést tett fel, Simons meglehetősen élesen válaszolt. Az illető a következő alkalommal már meggondolta, mit kérdezzen, milyen reakcióra számíthat, így lassanként rávezette őket, hogy hozzá hasonlóan gondolkodjanak.

A tóparti házban töltött második napon azonban leplezetlenül kimutatta haragját. Természetesen Ron Davis volt az, aki feldühítette.

Jókedvűek voltak, s Davis a legvidámabb. Coburn örült ennek: a nevetés oldja a feszültséget, ami óhatatlanul együtt jár egy ilyen akcióval. Úgy érezte, hogy Simons is hasonlóan vélekedik. Davis azonban egy alkalommal túl messzire ment.

Simons mindig maga mellett tartott a padlón egy doboz szivart, s még öt másikat kint a konyhában. Davis, aki szintén megkedvelte az ezredest, és szokása szerint nem is rejtette el érzését, így szólt hozzá: – Ezredes! Túl sokat dohányzik, árt az egészségének.

Válaszul megkapta azt a bizonyos Simons-féle tekintetet, de nem vette komolyan a figyelmeztetést.

Néhány perccel később kiment a konyhába és a szivarokat eldugta a mosogatógépbe. Simons hamarosan végzett az első dobozzal, s kiment, hogy újat hozzon be, de nem találta a szivarjait. Egyszerűen tehetetlenné vált, ha nem dohányozhatott. Már éppen ott tartott, hogy autóba ül és keres a környéken valami üzletet, amikor Davis kinyitotta a mosogatógép ajtaját: – Itt vannak a szivarjai.

– Tartsa meg őket – mordult rá Simons és kiment.

Amikor kezében újabb öt doboz szivarral visszatért, egyenesen Davishez fordult: – Ezek az enyémek. Nem ajánlom, hogy hozzájuk merjen nyúlni.

Davis úgy érezte magát, mint egy taknyos gyerek, akit sarokba állítottak. Ez volt az első és az utolsó tréfa, amit megengedett magának Simons ezredessel szemben.

Míg a tervezgetés folyt, Jim Schwebach a padlón ült és megpróbált összeállítani egy bombát.

Egy robbanószerkezetnek vagy esetleg csak az alkotórészeinek az átcsempészése az iráni vámon túl kockázatos volna. – Ez az a kockázat, amit nem szabad vállalnunk – mondta Simons, ezért olyan eszközt kellett tervezni, amelyet Teheránban is könnyen beszerezhető alkatrészekből össze lehet állítani.

Az ötletet, hogy egy épületet felrobbantsanak, elvetettek: túl igényes vállalkozás, ráadásul ártatlan emberek is könnyen áldozatául eshetnek. Figyelemelterelőnek elég lesz egy felgyújtott gépkocsi, Schwebach értett hozzá, hogyan kell száraz, porított napalmot csinálni benzinből, szappanforgácsból és egy kis olajból. Az időzítőszerkezet és a gyutacs okozott csak problémát. Az Államokban egy játékrakéta motorjához kapcsolt elemes órát használt volna, de Teheránban kénytelen lesz beérni primitívebb eszközökkel.

Élvezte a kihívást. Kedvenc időtöltése volt, hogy különböző szerkezetekkel babrált. Szabadideje nagy részét egy 73-as évjáratú, lerobbant Oldsmobile Cutlassnek szentelte, amely külleme ellenére rendkívül gyors volt, úgy indult, mint egy puskagolyó.

Schwebach először egy ütőszerkezettel ellátott régi órával próbálkozott, olyannal, amilyet kandallópárkányokon lehet még látni néha. Az ütőkarhoz foszforos gyufát, az óra harangjához pedig dörzspapírt erősített. A kiindulóhelyzetbe visszatérő égő gyufának egy mechanikus gyújtószerkezetet kellett működésbe hoznia.

Ez a pokolgép megbízhatatlanul működött, s a többiek nagyokat derültek, valahányszor a dörzspapírhoz ütődő gyufa nem gyulladt meg.

Végül Schwebach a legősibb időmérő szerkezet, egy gyertya mellett döntött.

Meggyújtotta és lemérte, mennyi idő alatt ég le belőle két és fél centi. Aztán olyan hosszúra vágta, hogy éppen tizenöt percig tartson. Lekaparta és porrá törte néhány foszforos gyufa fejét. A port szorosan összehajtott alumíniumfóliába csomagolta, s hozzáragasztotta a gyertya talpához. Ha a gyertya leég, felmelegíti a fóliát, s a zárt térben lévő por felrobban. Alul vékonyabban hajtogatta a csomagolást, így a láng arrafelé fog kicsapni.

A gyertyát, alján a primitív, de megbízható gyutaccsal, egy kocsonyásított benzinnel teli, szűk nyakú műanyag palackra erősítette.

– Gyújtsátok meg a gyertyát és menjetek távolabb – mondta, amikor elkészült a művel. – Tizenöt perc múlva egészen kellemes kis tűzijátékot láttok.

Bármely felbukkanó rendőrnek, katonának, tüntetőnek, járókelőnek – s talán a börtönőrök közül néhánynak is – le fogja kötni a figyelmét az utcán háromszáz méterrel feljebb lángoló gépkocsi, miközben Ron Davis és Jay Coburn átugrik a kerítésen a börtönudvarba.

Még aznap kiköltöztek a Hilton Innből. Coburn Perot házában aludt, a többiek pedig a Grapevine-hoz közeli Airport Marinába jelentkeztek be, kivéve természetesen Boulware-t, aki ragaszkodott ahhoz, hogy hazamenjen a családjához.

A következő négy napot testedzéssel és lőgyakorlatokkal, a felszerelés beszerzésével, a terv finomításával töltötték.

A vadászpuskákat Teheránban is megvehették volna, de a madársörét volt az egyetlen lőszer, melynek árusítását a sah engedélyezte az országban. Simons viszont nagyszerűen értett a patronok újratöltéséhez, ezért úgy döntöttek, hogy saját puskájukat viszik magukkal.

Az egyetlen gondot az okozhatja, hogy a nagyobb méretű őzsörétből viszonylag kevés fér a madársöréteshez készült patronba: a töltetnek nagy lesz az ütőereje, de elég kicsi a szórása. Ezért egy közepes méretű sörétet választottak, amelynek elég nagy volt a szórása ahhoz, hogy egyszerre több embert is leterítsen, de az átütőereje is elég ahhoz, hogy bezúzza az üldöző gépkocsi szélvédőjét.

Arra az esetre, ha a helyzet meleggé válna, mindegyiküknél lesz egy Walther típusú pisztoly. Merv Stauffer megbízta Bob Snydert, az EDS biztonsági emberét, aki tudta, mikor nem illik kérdezősködni, hogy vásárolja meg a fegyvereket a dallasi Ray sportáruházban. Schwebachnek kellett gondoskodnia Iránba csempészésükről.

Stauffer megérdeklődte, melyek azok a repülőterek az Egyesült Államokban, ahol nem röntgenezik még a csomagokat. A Kennedy volt az egyik.

Schwebach vásárolt két szilárd oldalú, megerősített sarkú, a közönséges bőröndöknél mélyebb Vuitton utazókoffert, s Perot dallasi házában Coburnnel, Javisszel és Jacksonnel bevonult a műhelybe, hogy dupla feneket készítsen nekik.

Egészen feldobta a gondolat, hogy preparált bőröndökben fegyvereket csempészhet át az iráni vámon. “Ha tudod, hogyan dolgoznak a vámosok, akkor nem kapnak el” – mondta a többieknek. Azok nem egészen osztották derűlátását. Kidolgozták a forgatókönyvet arra az esetre is, ha felfedeznék a fegyvereket. Schwebach azt fogja mondani, hogy a bőrönd nem az övé, tévedésből hozta el. Visszamegy a csomagkiadó térbe, s ott lesz a másik Vuitton láda, amely külsőleg tökéletesen megegyezik az övével, de nincsenek benne fegyverek, csak személyes használati tárgyak, ruhák.

Teheránból telefonon tartják a kapcsolatot Dallasszal. Coburn biztos volt benne, hogy az irániak lehallgatják a telefonvonalakat, ezért kidolgoztak egy egyszerű rejtjelet.

GR jelenti az A-t, GS a B-t, GT a C-t és így tovább, egészen GZ-ig, ami a J, aztán HA a J, HB a K, s végül HR a Z. Egytől kilencig a számokat az IA-tól II-ig tartó betűpárokkal helyettesítik és IJ lesz a nulla.

A betűket a katonaságnál megszokott módon jelzik: Alfa jelenti az A-t, Bravó a B-t, Charlie a C-t és így tovább.

A gyorsaság kedvéért a kulcsfontosságú szavakat fogják csak rejtjelezni. Az a mondat, hogy “az EDS-nél van”, például így fog hangzani: “Golf Victor Golf Uniformis Hotel Kilónál van”.

A kódból csak három példányt készítettek. Simons az egyiket Merv Stauffernek adta, aki Dallasból tartja majd a kapcsolatot a csoporttal. A másik kettőt helyettesei, Jay Coburn és Pat Sculley kapták.

A rejtjel egy véletlenszerű lehallgatás esetén megvédi őket a lelepleződéstől, bár – s ezt számítógépes szakemberekként pontosan tudták – az ilyen egyszerű kódot egy hozzáértő pillanatok alatt képes megfejteni.

Ezért további óvintézkedésként néhány feltehetően gyakrabban használandó szónak külön betűjelet adtak: Paul volt AG, Bill AH, az amerikai nagykövetség GC és Teherán AU. Perotot csak úgy említik, hogy az elnök, a fegyvereket szalagokként, a börtönt adatfeldolgozó központként, Kuvaitot Olajvárosnak, Isztambult menedéknek és a börtön elleni támadást, hogy “a terv”. Ezeket a kódszavakat mindenkinek jól az agyába kellett vésnie.

Ha bárkit megkérdeznek, hogy mik ezek a furcsa jelek, azt kell válaszolnia, hogy telexüzenetek rövidítésére használják őket.

Az egész fogolyszöktetés a Hotfoot (Nyúlcipő) Hadművelet nevet kapta. Mozaikszó volt, amit Ron Davis talált ki: Help Our Two Friends Out of Tehran (Mentsük ki két barátunkat Teheránból). – Sokszor használták már

ezt a fedőnevet különböző hadműveletekhez – mondta Simons –, de még soha nem volt ennyire találó.

A börtön elleni támadást legalább százszor elpróbálták. A ház mellett Schwebach és Davis felállított egy három és fél méter magas palánkot, amely a börtön falát jelképezte, Merv Stauffer pedig elhozta az EDS biztonsági szolgálatának egyik teherautóját.

A gyakorlatokon Simons a palánkhoz sétált, körülnézett és intett a kezével. Poche gyorsan odakormányozta a teherautót. Boulware kiugrott a hátsó ajtón, Davis kibújt a tetőn és átvetette magát a "kerítésen", nyomában Coburnnal. Boulware felkapaszkodott a kocsi tetejére és átdobott egy létrát a falon. "Paul" és "Bill" – Schwebach és Sculley alakította őket, mivel az ő szerepükön nem volt mit próbálni – felmászott a létrán, utánuk Coburn és Davis, bepattantak a teherautóba, Poche pedig hatalmas gázt adva elviharzott velük.

Néha cseréltek, hogy mindenki tisztában legyen a csoport összes tagjának feladataival. Sorrendet szabtak meg, hogy ha valamelyikük sebesülés vagy bármilyen más ok miatt kiesne, automatikusan be tudjon állni a helyére valaki más. Schwebach és Sculley Paul és Bill szerepét alakítva néha betegnek tettette magát, s vonszolni kellett őket fel a létrán, át a falon.

A fizikai erőnlét haszna a gyakorlatok során hamar nyilvánvalóvá vált. Davis a létra fokait mindössze kétszer érintve, másfél másodperc alatt képes volt átjutni a falon – teljesítményét a többiek még csak meg sem közelítették.

Egy alkalommal Davis túl gyorsan ért vissza, ügyetlenül ért földet a fagyott talajon, s megsértette a vállát. A sebesülés nem volt komoly, de Simonsnak támadt tőle egy ötlete. Davis felkötött karral utazik Teheránba, s egy babzsákot visz magával, hogy a "sérülés" után gyógyulófélben lévő, legyengült kezét edzhesse. A babzsákban sörét lesz.

Simons minden alkalommal mérte, hogy attól a pillanattól, amikor a teherautó megáll a börtönfalnál, az elindulásig mennyi idő telik el. A végén már harminc másodpercen belül végre tudták hajtani az akciót.

A Walther-PKK revolvereket a Garland Nyilvános Lőtéren próbálták ki. A személyzetnek azt mondták, hogy az ország különböző részeiből érkezett biztonsági emberek továbbképzésen vesznek részt Dallasban, s teljesíteniük kell a lőgyakorlatot, mielőtt hazautaznának. Nem nagyon hittek nekik, főleg azután nem, hogy megjelent T. J. Marquez, fekete kabátban és fekete

kalapban, mint egy filmbeli maffiafőnök, s elővett tíz Walther-PKK revolvert és ötezer töltényt fekete Lincolnja csomagtartójából.

Rövid gyakorlás után mindannyian elég jól lőttek célba, kivéve Davist. Simons azt javasolta neki, hogy próbálja meg hason fekve, hisz a börtönudvarra érve úgyis hasra kell vetnie magát, s kiderült, hogy így sokkal jobban megy neki.

Fogcsikorgató hideg volt, s amikor éppen nem lőttek, helyben ugrálva próbálták egy kicsit felmelegíteni magukat. Simons volt az egyetlen kivétel – úgy állt ott egész nap, mintha kőből lett volna.

Nem volt kőből – a gyakorlat végén Merv Stauffer kocsijába visszaszállva ő is megállapította:

– Jézusom! De hideg van.

Piszkálni kezdte őket, hogy micsoda puhányok. Mindig csak arról beszélnek, hogy hova mennek enni, s mit fognak rendelni, mondta. Ha ő éhes, kinyit egy konzervet. Kinevette azt, aki csak úgy szopogatta az italát: ha ő szomjas, akkor megtölt egy poharat, s nem nézegeti, hanem egy hajtásra kiissza. Bemutatót tartott nekik lövészetből: minden golyó a céltábla közepébe talált. Egyszer levetette az ingét: egy húsz évvel fiatalabb ember is megirigyelhette volna az izmait.

Kitervelt színjáték volt az egész, de ami a legérdekesebb, soha senki sem nevetett rajta. Tőle mindig olyan természetesnek tűnt.

Egyik este a tóparti házban megmutatta nekik, hogyan lehet a legkönnyebben, gyorsan és hangtalanul megölni egy embert.

Megbízta Merv Stauffert, hogy vegyen mindenkinek egy rövid, keskeny, kétélű Gerber-tőrt.

– Kicsinek látszik – mondta Davis, mikor megkapta. – Elég hosszú?

– Igen, hacsak nem éppen akkor akarja megélesíteni, amikor valakinek a hátán kijön a hegye – válaszolta Simons.

Glenn Jacksont középre állította és megmutatta hátán azt a pontot, ahová szúrva a kés pontosan a vesébe hatol: – Egyetlen döfés és az illető meghal – magyarázta.

– Nem fog kiáltani? – kérdezte Davis.

– Akit ott eltalálnak, az egy hangot sem képes kiadni.

Míg Simons a bemutatót tartotta, megérkezett Merv Stauffer, s két karján egy-egy McDonald’s emblémás zacskóval tátott szájjal állt az ajtóban,

Simons meglátta: – Nézzék ezt a fickót – még meg sem szúrták, s máris képtelen egy hangot is kinyögni.

Merv elnevette magát és kiosztotta az ennivalót. – Tudjátok, mit kérdezett a McDonald's-os kislány, mikor a tökéletesen üres étteremben kértem tőle harminc hamburgert és harminc adag sült krumplit?

– Mit?

– Amit mindig: "Itt fogyasztja el vagy becsomagoljam?"

Simons szeretett magáncégeknek dolgozni.

A hadseregben mindig a hadtápszolgálat okozta a legtöbb fejfájást. Még amikor a Son Tay elleni támadást készítette elő, amely iránt pedig az elnök is személyesen érdeklődött, akkor is hat kérvényt kellett kitöltenie és tizenkét tábornoktól megszereznie a jóváhagyást, ha szüksége volt egy új golyóstollra. Aztán amikor a papírmunkán túljutott, kiderült, hogy amit kér, az éppen nincs raktáron, esetleg négy hónapot kell várni a szállításra vagy – s ez volt a legdühítőbb – amit kapott, az egyszerűen használhatatlannak bizonyult. A megrendelt gyutacsok huszonkét százaléka nem működött. Megpróbált éjszakai távcsöveket szerezni az embereinek. Megtudta, hogy a hadsereg tizenhét éve foglalkozik a kifejlesztésével, de még mindig csak hat házilag készített példánnyal rendelkezik belőle. Aztán felfedezett egy tökéletesen megfelelő, a brit Armalite Corporation által gyártott, 49 dollár 50 centért beszerezhető éjszakai távcsövet, s ezzel szerelte fel a Son Tay ellen indulókat.

Az EDS-nél nem kellett papírokat kitölteni, engedélyeket beszerezni, legalábbis Simonsnak nem: szólt Merv Stauffernek, hogy mire van szüksége és ő rendszerint még aznap beszerezte. Kért és kapott tíz Walther-PKK-t, tízezer töltényt, különböző formájú jobb- és balkezes pisztolytáskákat, hogy mindenki kiválaszthassa a neki legkényelmesebbet, tizenkettes, tizenhatos és húszas méretű patrontöltő felszerelést, valamint meleg ruhát – kabátokat, egyujjas kesztyűket, vastag zoknikat és kötött sapkákat. Egy alkalommal százezer dollárt kért készpénzben. Két órával később T. J. Marquez ott volt a tóparti házban, zsebében a százezer dollárral.

Más eltérések is voltak a hadsereghez képest. Az emberei nem katonák voltak, akik feltétlen engedelmességgel tartoznak a parancsnokuknak: az Egyesült Államok legbriliánsabb fiatal menedzsereiből állt össze a csapat.

Pillanatok alatt rájött, hogy itt nincs helye a parancsnoki pózoknak. Ezeknek az embereknek a lojalitását kell megnyernie.

Engedelmeskedni fognak, ha egyetértenek a paranccsal. Ha viszont nem, akkor vitatkoznak. Ez nagyon hasznos lehet egy tanácsteremben, de nem a harcmezőn.

Finnyásak is. Amikor először került szóba, hogy figyelemelterelőnek felgyújtanak egy gépkocsit, valamelyikük közbeszólt, hogy ne tegyék, mert ártatlan járókelők is megsérülhetnek. Simons gyakran gúnyolódott "cserkészmoráljukon", megkérdezte, hogy talán a külön próba-jelvényük elvesztésétől félnek-e, s Jack Armstrongoknak nevezte őket az ismert rádiósorozat idealizált hőse után, aki két rejtélyes bűntény megoldása között idős nénikéket segít át szelíden az úttesten.

Hajlamosak voltak megfeledkezni arról, milyen komoly dologba kezdtek. Sokat nevettek és ugratták egymást, s ebben természetesen Ron Davis járt elöl. Veszélyes feladatra vállalkozó csoportban még jól jön néha egy kis humor, de Simons gyakran kénytelen volt félbeszakítani a viccelődést, és egy-két éles megjegyzéssel visszaterelni őket a realitásokhoz.

Biztosította a lehetőséget, hogy aki akar, bármikor visszaléphessen. Úgy intézte, hogy másodszor is négyszemközt maradjon Davisszel, s megkérdezte: – Maga ugrik át először a falon. Nem fél egy kicsit?

– De igen.

– Jól teszi. Ha nem így volna, nem is vinném magammal. Tegyük fel, hogy Paul és Bill nem kapcsol és nem indul el rögtön. Vagy elindulnak, de eltalálják őket. Maga pedig ott van az őrök szeme előtt. Komoly bajba kerülhet.

– Tudom.

– Ide figyeljen! Én már hatvanéves vagyok, leéltem az életemet, semmit sem veszíthetek. De maga még fiatal, és ha jól tudom, Marva terhes, így van?

– Igen.

– Biztos benne, hogy végig akarja csinálni?

– Igen.

Mindannyiukat igyekezett jól megdolgozni. Semmi értelme nem lett volna bizonygatni nekik, hogy náluk jobban ért a katonáskodáshoz – maguknak kellett rájönniük erre. Nagyképű hőzöngésével is az volt a célja, hogy ráébressze őket: mostantól kezdve nem sok idejük lesz olyan dolgokkal törődni, hogy melegen tartsák magukat, egyenek, igyanak és

ártatlan járókelők testi épségére vigyázzanak. A lőgyakorlatnak és a lőleckének is megvolt a célja: Simons a legkevésbé sem akarta, hogy bárki is meghaljon a vállalkozás során, de a gyilkolás megtanításával is beléjük akarta vésni, hogy amit elkezdtek, abból könnyen életre-halálra menő harc lehet.

A pszichológiai tréning legfontosabb része a börtön elleni támadás vég nélküli gyakorlása volt. Meg mert volna esküdni rá, hogy a börtön nem lesz pontosan olyan, mint amilyennek Coburn leírta, s a terven menet közben módosítaniuk kell. Mindenki másnál jobban tudta, hogy egy támadás sohasem az előzetes terveknek megfelelően zajlik le.

Son Tay lerohanását heteken át gyakorolták. A floridai Eglin Légibázison felépítették a börtöntábor pontos mását. A legrohadtabb az volt a dologban, hogy minden hajnalban, még pirkadat előtt le kellett bontaniuk, s aztán sötétedés után újból felépíteni, mert a Kozmosz-355-ös felderítő műhold minden huszonnégy órában kétszer elhaladt Florida fölött. Mégis jó munkát végeztek: minden fának és gödörnek pontos mása ott volt, ahol lennie kellett. Aztán a sok gyakorlás után, amikor már élesben ment a dolog, egy helikopter – éppen az, amelyikben Simons ült – mégis rossz helyen szállt le.

Soha nem felejti el azt a pillanatot, amikor rájött a tévedésre. Kiugráltak és a helikopter ismét felszállt. Az egyik lövészteknőből egy felriasztott vietnami katona emelkedett ki. Simons mellbe lőtte. Lövöldözés kezdődött, felröppent egy jelzőrakéta és észrevette, hogy nem a Son Tay tábor épületei között vannak. “Hívd vissza azt a kurva kereplőt!” szólt oda a rádiósnak, egy őrmesterre pedig ráordított, hogy villanólámpával jelezze a leszállás helyét.

Tudta, hol vannak: négyszáz méterre Son Taytól egy létesítmény területén, amelyet a hírszerzés által készített térképek iskolaként tüntettek fel. De nem iskola volt. Ellenséges katonák vették körül most. Egy katonai körletben szálltak le, és Simons jött, hogy a helikopterpilóta szerencsésen tévedett, mert így legalább megelőző támadást indíthat, elsöpörheti az ellenséges osztagot, amely egyébként meghiúsíthatná az egész akciót.

Ez volt az az éjszaka, amikor megállt a barakk ajtóban és nyolcvan, alsónadrágban előtámolygó ellenséges katonát lőtt le.

Nem, egy hadművelet sohasem a terveknek megfelelően zajlik le. A felkészülés, a feladatok végrehajtásának begyakorlása azonban csak az egyik célja volt a próbáknak. A másik – az EDS emberei életében a fontosabbik – cél az volt, hogy megtanuljanak csapatként együttműködni.

Szellemi csapatként már eddig is csodálatosak voltak – adj mindegyiknek egy irodát, egy titkárnőt és egy telefont, s együtt számítógépesítik az egész világot – az agyuk mellett a kezükkel, a testükkel is együttműködni, az egészen más dolog. Amikor január 3-án elkezdték, még egy evezős csónakot sem tudtak volna együtt simán vízre bocsátani, öt nappal később már jól bejáratott gépezetként működtek.

Ennél többet Texasban már nem is tehettek.

Most már látniuk kell az igazi börtönt.

Ideje, hogy elinduljanak Teheránba.

Simons szólt Stauffernek, hogy ismét találkozni kell Perottal.

3.

Miközben a csapat felkészült, Carter elnök megkapta, az utolsó lehetőséget, hogy elejét vegye egy véres forradalomnak Iránban. S ő elszalasztotta ezt, az utolsó alkalmat!

A következőképpen történt…

William Sullivan nagykövet elégedetten tért nyugovóra január 4-én este Teheránban, a Roosevelt és a Taht-e-Dzsamsid sugárutak kereszteződésében álló követség nagy, fűtetlen rezidenciáján.

Főnöke, Cyrus Vance külügyminiszter egész novemberben és decemberben a Camp David-i tárgyalásokkal volt elfoglalva, de végre visszatért Washingtonba, s ismét elővette az iráni kérdést. Vége lett a bizonytalankodásnak, a tétovázásnak. A Sullivannek szóló utasításokat tartalmazó táviratok tömörré és határozottá váltak. S ami a legfontosabb: az Egyesült Államoknak végre volt stratégiája a válság kezelésére: elhatározták, hogy tárgyalni fognak Khomeini ajatollahhal.

Az ötlet Sullivantől származott. Biztos volt benne, hogy a sah hamarosan elhagyja Iránt, s Khomeini diadalmasan visszatér. Feladatának tekintette, hogy a kormányzat változása idején is megőrizze Amerika kapcsolatait Teheránnal, s amikor mindenen túljutnak, Irán ismét az amerikai befolyás bástyája legyen a Közép-Keleten. Ezt úgy lehetett elérni, ha segítenek megőrizni az iráni hadsereg épségét és bármilyen új rezsim jön is, fenntartják az amerikai katonai segélyt.

Sullivan a lehallgatások ellen bebiztosított külön telefonvonalon felhívta Vance-et, s mindezt elmondta neki. Sürgette, hogy küldjenek egy megbízottat Párizsba az ajatollahhal tárgyalni. Mondja meg Khomeininek, hogy az Egyesült Államok legfőbb célja Irán területi épségének megőrzése és a szovjet befolyás kiküszöbölése. Washington nem akarja, hogy a hadsereg és az iszlám forradalmárok egymás ellen harcoljanak, és ha az ajatollah hatalomra kerül, az Egyesült Államok ugyanazt a katonai segélyt, ugyanazokat a fegyvereladásokat biztosítja számára, mint korábban a sahnak.

Merész terv volt. Lesznek, akik megvádolják az Egyesült Államokat, hogy cserbenhagyta egy barátját. Sullivan azonban meg volt győződve róla, hogy Amerikának ideje leírnia a sahot, és a jövőt kell szem előtt tartania.

Legnagyobb megelégedésére Vance egyetértett vele.

Sőt, még a sah is. Kimerült volt, apátiába süllyedt, s nem kívánt több vért ontani azért, hogy hatalmon maradjon, és a legcsekélyebb ellenállást sem mutatott a tervvel szemben.

Vance úgy döntött, hogy személyes megbízottként a farsziul tökéletesen beszélő Theodore H. Eliotot, a követség gazdasági tanácsosát küldi Khomeinihez, Sullivan nagyon elégedett volt a választással.

Ted Eliotnak két nap múlva, január 6-án kellett Párizsba érnie. A nagyköveti rezidencia egyik vendégszobájában Robert Huyser repülőtábornok is lefekvéshez készülődött. Az ő küldetése nem váltott ki akkora lelkesedést Sullivanből, mint Elioté Huyser, az Európában állomásozó amerikai haderők főparancsnokának, Haignek a helyettese, előző nap érkezett, hogy átvegye az iráni tábornokokat, támogassák az új Bahtiar-kormányt. Sullivan jól ismerte Huysert. Nagyszerű katona volt, de nem diplomata. Nem beszélt farsziul és nem ismerte Iránt. Küldetése pedig még ideális felkészültség esetén is reménytelen. A kormány még a mérsékelt politikai erők támogatását sem volt képes megszerezni, magát Sahpur Bahtiart pedig még a centrista Nemzeti Frontból is kizárták, pusztán azért, mert vállalta, hogy a sah megbízásából kormányt alakít. Közben a hadsereg, amelyet Huyser teljesen hiábavalóan megpróbál Bahtiar mellé állítani, tovább gyengül, katonák ezrei dezertálnak és állnak be az utcákon tüntető tömegbe. A legtöbb, amiben Huyser reménykedhet, hogy sikerül még addig összetartani a hadsereget, amíg Eliot Párizsban meg nem állapodik az ajatollahhal a békés visszatérésről.

Ha sikerül nyélbe ütni a dolgot, az valóságos diadal lesz Sullivan számára. Olyan eredmény, amelyre bármelyik diplomata élete végéig büszke lehet: tervének megvalósítása erősíti hazáját, és életeket ment meg.

Lefekvéshez készülődve egyetlen aggasztó gondolat motoszkált a fejében. Az Eliot-misszió, amelyhez olyan nagy reményeket fűzött, a Külügyminisztérium vállalkozása volt, amelyet Vance külügyminiszter hagyott jóvá Washingtonban. Huyser küldetésének ötlete viszont Zbigniew Brzezinskitől, a nemzetbiztonsági főtanácsadótól származott. Vance és Brzezinski között szinte kibékíthetetlen ellentétek feszültek. A főtanácsadó pedig most a guadeloupe-i csúcsértekezlet után a Karib-tengeren együtt halászik Carter elnökkel. S amíg a tiszta kék tengeren hajóznak, vajon miket suttoghat az elnök fülébe?

Kora reggel telefoncsörgésre riadt.

Az éjszakai ügyeletes hívta a néhány lépésnyire lévő nagykövetség hírközpontjából. Sürgős távirat érkezett Washingtonból. Feltételezte, hogy a nagykövet úr rögtön látni akarja.

Sullivan felkelt és rosszat sejtve átsétált a hivatali épületbe.

A távirat tudatta vele, hogy Eliot útját elhalasztják.

A döntést maga az elnök hozta. Sullivant nem kérték, hogy kifejtse róla a véleményét. Utasították, hogy közölje a sahhal: az Egyesült Államok kormányzata nem kíván tárgyalásokba bocsátkozni Khomeini ajatollahhal.

Sullivanben egy világ omlott össze.

Ez az amerikai befolyás végét jelenti Iránban, s azt, hogy neki, Sullivannek nem áll módjában egy véres polgárháború megakadályozásával nagykövetként beírnia nevét a történelembe.

Dühösen azt válaszolta Vance-nek, hogy az elnök óriási hibát követett el, és felül kell vizsgálnia döntését.

Aztán visszafeküdt, de képtelen volt újból elaludni.

Reggel újabb táviratot kapott, amely közölte, hogy az elnök nem változtat elhatározásán.

Összetörten indult a palotadombra, hogy beszámoljon a sahnak a fejleményekről.

Fáradt és ideges volt az uralkodó is. Leült Sullivannel, hogy megigyák a kötelező csésze teát. Aztán a nagykövet beszámolt róla, hogy Carter elnök lefújta Eliot utazását.

A sah nem is titkolta csalódását:

– De miért mondták le az utat?

– Nem tudom – felelte Sullivan.

– Hogyan akarják befolyásolni őket, ha még tárgyalni sem hajlandók velük?

– Nem tudom.

– Mégis, mit akar tenni Washington? – kérdezte a sah, elkeseredetten széttárva a karját.

– Nem tudom – válaszolta Sullivan.

4.

– Ross, ez őrültség! – kiabálta Tom Luce. – Tönkreteszed a céget és tönkreteszed magadat is.

Perot nyugodtan nézett az ügyvédre. Az irodájában ültek, az ajtó be volt csukva.

Nem Luce volt az első, akitől ezt hallotta. Az elmúlt héten, ahogy a hír elterjedt a hetedik emeleten, több vezető munkatársa is bejött hozzá, hogy figyelmeztesse: a mentőakció meggondolatlan és veszélyes vállalkozás, le kell tennie róla. “Ne aggódjatok – mondta nekik. – Csak törődjetek azzal, amivel megbíztalak benneteket.”

Tom Luce a rá jellemző módon viselkedett. Agresszív tárgyalótermi modorát felöltve úgy érvelt, mintha esküdtszék előtt állna.

– Azért fogadtál fel, hogy jogi tanácsokat adjak, de most megmondom, hogy ez a mentési akció több és nehezebb problémát fog okozni, mint amilyennel bármikor is szembetaláltad magad. Az ördögbe is, Ross, fel sem tudom sorolni, hány törvényt sértesz meg.

– Azért csak próbáld meg – válaszolta nyugodtan Perot.

– Kommandót szerveztél, ami tilos nálunk, tilos Iránban, s tilos mindazokban az országokban, amelyeken a csoport át fog haladni. Mindenhol, ahová csak a lábukat beteszik, jogilag felelősségre vonhatók, s az lesz a vége, hogy kettő helyett tíz embered ül majd börtönben. De mondom tovább: az embereid rosszabb helyzetben lesznek, mint háborúban a katonák. Őket nem fogják védeni a nemzetközi törvények és a Genfi Konvenció, amelyek óvják az egyenruhás katonákat. Akit elfognak, azt főbe lövik Iránban. Ha egy másik országban kerülnek kézre, amelynek kiadatási szerződése van Iránnal, akkor átadják, és úgy végzik ki őket. Két ártatlanul börtönben ülő munkatársad helyett nyolc bűnös és halott munkatársad lesz. Ha ez bekövetkezik, akkor családtagjaik a siker biztos tudatában indíthatnak pert ellened, hiszen az egész vállalkozás bűnös ostobaság. Az özvegyek hatalmas kártérítést fognak követelni. Tönkretehetik az egész vállalatot. Gondolj arra a tízezer emberre, aki utcára kerül, ha ez bekövetkezik. Gondolj magadra, Ross! Büntetőeljárást indíthatnak ellened, és börtönbe is kerülhetsz.

– Köszönöm a tanácsaidat, Tom – felelte rendíthetetlen nyugalommal Perot.

– Nem volt elég érthető, amit mondtam? – meredt rá Luce.

– De igen – mosolyodott el Perot. – De ha az ember egész életében azon aggódik, hogy kire marad a kisködmön, akkor valóban jobb, ha bele sem fog semmibe.

Az igazság az, hogy Perot tudott valamit, amit ő nem.

Ross Perot szerencsés ember volt világ életében.

Tizenkét éves korában újságot árult Texarkana szegény, feketék lakta negyedében. A Texarkana Gazette heti huszonöt centbe került abban az időben, s vasárnaponként, amikor összegyűjtötte az előfizetési díjat, negyven-ötven dollár csörgött a zsebében huszonöt centesekben. És vasárnaponként a megszokott útvonala mentén mindig akadhatott egy szegény ember, aki az előző heti fizetését az éjszaka valamelyik bárban elverte, s úgy döntött, hogy elveszi a kis Rosstól a pénzt. Ezért nem akadt más gyerek, aki hajlandó lett volna abba a negyedbe kihordani az újságot. Rosst azonban nem tudták megijeszteni. A próbálkozások nem voltak túl veszélyesek, és ő mindig szerencsésen megúszta, soha nem vették el tőle a pénzt.

Szerencsével került be az Annapolisi Haditengerészeti Akadémiára is. Csak azokat a jelentkezőket vették fel, akiket egy szenátor vagy egy képviselő támogatott, s a Perot családnak természetesen nem voltak ilyen magas összeköttetései. Ráadásul az ifjú Ross még soha életében nem látta a tengert – a legtávolabbi hely, ahol valaha is járt, a háromszáz kilométerre lévő Dallas volt. Élt azonban Texarkanában egy ember, Josh Morris, aki valaha Annapolisba járt. Ő mesélt róla, Ross pedig egyszerűen beleszeretett a haditengerészetbe, anélkül, hogy valaha is hajót látott volna. Elkezdett leveleket írogatni különböző szenátoroknak és támogatást kért tőlük. Mint később oly sokszor életében, ezúttal is sikerrel járt, mert naivitásában nem fogta fel, hogy képtelenségre vállalkozik.

Csak sok évvel később tudta meg, hogyan is történt. Még 1949-ben W. Lee O’Daniel szenátor éppen az íróasztalát vizsgálta át – lejárt a megbízatása és nem akart indulni az újabb választásokon, amikor a titkára figyelmeztette:

– Szenátor, van még egy szabad ajánlási lehetőségünk a Haditengerészeti Akadémiára.

– Kérte valaki a helyet?

– Itt van ez a fiú Texarkanából, aki már évek óta próbálkozik…

– Adja oda neki.

A történetet hallgatva Perot felfigyelt rá, hogy a nevét még csak nem is említették a beszélgetés során.

Szerencsés volt akkor is, amikor az EDS-t megalapította. Az IBM üzletkötőjeként rájött, hogy vevői gyakran nem a legoptimálisabban hasznosítják a gépeket, amelyeket elad nekik. Az adatfeldolgozás egy új, speciális ismereteket követelő szakmává vált. A bankok értettek a pénzpiaci műveletekhez, a biztosítótársaságok a biztosítási üzlethez, a termelők a termeléshez – a számítógépes szakemberek pedig az adatfeldolgozáshoz. A vásárlóknak nem a berendezésre volt szükségük, hanem a gyorsan lehívható, olcsó információra, amellyel az elláthatta őket. Ennek ellenére gyakran mégis annyi időt töltöttek az adatfeldolgozó részleg kiépítésével és a gép kezelésének elsajátításával, hogy a számítógép csak gondot és pluszköltségeket okozott nekik, ahelyett, hogy csökkentette volna kiadásaikat. Perotnak az az ötlete támadt, hogy fel kellene nekik ajánlani egy csomagot – egy teljes adatfeldolgozó részleget gépekkel, programmal, személyzettel. A vásárlónak csak azt kellene megfogalmaznia egyszerű szavakkal, hogy mire van szüksége, s megcsinálnák a számára. Ő pedig nyugodtan törődhetne azzal, amihez igazán ért – bankműveletekkel, biztosítással, termeléssel.

Az IBM nem kívánt foglalkozni a terv megvalósításával. Ügyes, de kevés nyereséget hozó ötletnek tartották. Minden adatfeldolgozásra költött dollárból nyolcvan cent a hardware-re, a berendezésre jut és csak húsz cent a software-re, amit Perot el akart adni. Az IBM számára ez túl jelentéktelen üzlet volt, amellyel nem érdemes foglalkozni.

Perot kivett ezer dollárt megtakarított pénzéből, és elindította az üzletet. A következő tíz évben az arányok megváltoztak, s végül minden adatfeldolgozásra fordított dollárból hetven centet a software vitt el.

Évekkel később egyszer együtt ebédelt Tom Watsonnal, az IBM elnökével, s az megkérdezte tőle:

– Egy dolgot szeretnék tudni, Ross. Számított rá, hogy az arányok megváltoznak?

– Nem – válaszolta Perot. – A húsz cent is elég kedvezőnek tűnt számomra.

Igen, szerencsés volt, de a szerencsének elébe is kell menni. Kockázatvállalás nélkül mit sem ér a szerencse. Perot pedig egész életében vállalta a kockázatokat.

Úgy tűnik, hogy ez lesz közülük a legnagyobb.

Merv Stauffer lépett a szobába: – Kész vagy?

– Igen.

A két férfi elhagyta az irodát. Lementek a garázsba és beszálltak Stauffer kocsijába, egy új, négyajtós Lincoln Versailles-ba. Perot elolvasta a műszerfalra erősített névtáblát: Merv és Helen Stauffer. A kocsiba beleivódott Simons szivarjának bűze.

– Vár bennünket – szólt Stauffer.

– Nagyszerű.

A Forest Lane-en a szomszédos épülettömbben voltak Perot olajvállalatának, a Petrusnak az irodái. Merv előbb Simonsot vitte oda, s utána ment el Perotért. A megbeszélés után előbb visszaviszi őt az EDS-be, s aztán szállítja el Simonst. Azért csinálták így, hogy lehetőleg minél kevesebb ember lássa együtt Simonsot és Perotot.

Az utóbbi hat napban, amíg Simons és a mentőcsapat a Grapevine-tónál gyakorlatozott, szinte minden legális lehetőség megszűnt arra, hogy Pault és Billt kiszabadítsák. Kissinger, miután végképp kudarcot vallott Ardesir Zahedinél, már nem tudott segíteni. Tom Luce fáradhatatlanul telefonálgatott, felhívta mind a huszonnégy texasi képviselőt, a két szenátort, s mindenkit, aki Washingtonban hajlandó volt szóba állni vele, de senki sem vállalkozott többre, mint hogy felhívja a Külügyminisztériumot és utánanéz az ügynek, így minden hívássorozat Henry Precht íróasztalánál ért véget.

Tom Walter, az EDS pénzügyi főnöke még mindig nem talált olyan bankot, amelyik kész lett volna egy 12.750.000 dollárról szóló hitellevelet postára adni. A helyzet az, magyarázta Walter Perotnak, hogy az amerikai törvények értelmében egy magánember vagy egy vállalat megtagadhatja egy hitellevél kifizetését, ha bizonyítani tudja, hogy azt jogtalan nyomás, például zsarolás vagy emberrablás hatására állították ki. A bankok nyilvánvaló zsarolást láttak Paul és Bill bebörtönzésében, s tudták, hogy bármelyik amerikai bíróság elfogadná az EDS érvelését, miszerint az aláírás körülményei miatt a hitellevél érvénytelen, ezért nem hajlandó kiegyenlíteni. Elméletileg ez nem járna semmiféle hátránnyal, hiszen Paul és Bill addigra már otthon lesz, a bank pedig tökéletesen jogszerűen megtagadhatná a levél beváltását, ha az iráni kormány benyújtja hozzá. Igen ám, de az amerikai bankoknak még hatalmas követeléseik voltak Iránnal szemben hiteleik fejében, s tartottak tőle, hogy az irániak, ha arra kerül a sor, egyszerűen levonják ezt a 12 750 000 dollárt a tartozásból. Walter tehát

folytatta a kutatást egy olyan nagy bank után, amelyik még nem kötött üzletet Iránnal.

Úgy nézett ki, hogy a fogolyszöktetés az egyetlen lehetséges megoldás.

Perot, Stauffert a kocsiban hagyva, belépett az olajvállalat irodaházába.

Simonsot a saját kis irodájában találta. Földimogyorót ropogtatott és zsebrádiót hallgatott, Perot úgy gondolta, hogy a földimogyoró az ebédje, a zsebrádió pedig csak arra szolgál, hogy megsüketítse a szobában esetleg elhelyezett lehallgató készüléket. Kezet ráztak. Feltűnt neki, hogy Simons szakállat növeszt.

– Hogy állnak a dolgok? – kérdezte tőle.

– Jól – válaszolta az ezredes. – Kezd összerázódni a csapat.

– Tudja, hogy bármelyiküket kihagyhatja, ha nem találja megfelelőnek – emlékeztette Simonsot. Néhány nappal korábban ajánlott neki még egy embert, olyat, akinek a katonai nyilvántartó lapján csupa nagyszerű minősítés szerepelt, és aki jól ismerte Teheránt is, de Simons egy rövid beszélgetés után közölte, hogy “a fickó seggfej”. Most szerette volna tudni, hogy az ezredes a felkészülés során talált-e hibát valamelyikőjükben. Folytatta hát: – Maga az akció parancsnoka…

– Hagyja csak – vágott közbe Simons. – Egyiket sem akarom kihagyni. – Halkan felnevetett. – Azt hiszem, ez a legértelmesebb társaság, amellyel valaha is dolgom volt, s ha van probléma, akkor az csak ebből származik. Azt hiszik, hogy a parancsokat meg kell vitatni, nem pedig rögtön teljesíteni. Lassan azért kezdik megtanulni, hogy kikapcsolják az agyukat, ha szükséges. Megértettem velük, hogy a játék egy pontján vége a vitatkozásnak, csak a feltétlen engedelmességnek van helye.

Perot elmosolyodott: – Akkor maga többet ért el öt nap alatt, mint én tizenhat év alatt.

– Mindent elvégeztünk, amit itt Dallasban lehetett – folytatta Simons. – Indulhatunk Teheránba.

Perot bólintott. Talán ez az utolsó alkalom, hogy leállítsa a vállalkozást. Ha Dallast elhagyták, már nem tudja elérni őket, kicsúsznak az ellenőrzése alól. A kocka el lesz vetve.

“Ross, ez őrültség! Tönkreteszed a céget és tönkreteszed magadat is.

Az ördögbe is, Ross! Össze sem tudom számolni, hogy hány törvényt sértesz meg.

Két ártatlanul börtönben ülő munkatársad helyett nyolc bűnös és halott munkatársad lesz.

Itt van ez a fiú Texarkanából, aki már évek óta próbálkozik…”
– Mikor akarnak indulni? – kérdezte Simonsot.
– Holnap.
– Sok szerencsét.

V.

1.

Míg Dallasban Simons és Perot utolsó megbeszélését tartotta, Isztambulban Pat Sculley – a világ legrosszabb hazudozója – sikertelen kísérletet tett rá, hogy átverjen egy agyafúrt törököt.

“Mr. Fish” utazási ügynök volt és a decemberi evakuálás idején “fedezte fel” őt Merv Stauffer és T. J. Marquez. Megbízták, hogy szervezze meg a Teheránból érkezők isztambuli tartózkodását, s ő egyszerűen csodákat művelt. A Sheratonban foglalt szállást, s a repülőtéren a leszálláskor már ott várták őket a buszok. A szállodában meleg ételt kaptak. “Mr. Fish”-t hátrahagyták a repülőtéren, hogy váltsa ki és hozza át a vámon a csomagokat. Nem sokkal azután, hogy megérkeztek a szállodába, mindenkinek a poggyásza ott volt a szobája ajtajában. Másnap a gyerekeknek videóvetítést rendeztek, a felnőtteket pedig városnézésre vitték, hogy a New York-i járat indulásáig se unatkozzanak. “Mr. Fish” mindezt úgy szervezte meg, hogy a szálloda személyzetének nagy része sztrájkolt. T. J. később megtudta, hogy az ágyakat is ő maga húzta fel a szállodában. Az elutazás előtt Merv Stauffernek eszébe jutott, hogy a csoport számára sokszorosítani kellene a továbbiakra vonatkozó utasításokat. A szálloda másológépe azonban nem működött. “Mr. Fish” vasárnap hajnali öt órakor szerzett egy műszerészt, s megjavíttatta vele a gépet. Ez az ember egyszerűen nem ismert lehetetlent.

Simonsot nyugtalanította a gondolat, hogy sikerül-e becsempészni Teheránba a Walther-PKK-kat, s mikor meghallotta, milyen simán vitte át a török vámon “Mr. Fish” az evakuáltak poggyászát, javasolta, hogy bízzák rá a fegyverek szállítását, Sculley ezért indult el január 8-án Isztambulba.

Másnap a Sheraton kávézójában találkozott “Mr. Fish”-sel. A török negyvenes éveinek vége felé járó, magas, kövér ember volt. Vágott az esze, mint a borotva, Sculley nem jelentett problémát a számára.

Pat megpróbálta a leghihetőbben előadni, hogy amilyen súlyos gondjai vannak az EDS-nek: – Először is szükségünk lenne egy repülőgépre. Teheránba kellene repülnie, s aztán vissza. Másodszor, át kellene juttatni néhány csomagot a vámon anélkül, hogy megvizsgálnák őket. Természetesen minden ésszerű összeget hajlandók vagyunk fizetni a segítségért.

– Miért van minderre szükségük? – kérdezte gyanakvóan “Mr. Fish”.

– Néhány számítógéphez szükséges mágnesszalagot akarunk Teheránba juttatni – magyarázta Sculley. – Feltétlenül oda kell érniük, nem vállalhatunk semmiféle kockázatot. Nem akarjuk, hogy megröntgenezzék őket, vagy bármi olyat tegyenek velük, amitől megrongálódnak, vagy esetleg elkobozza őket valami jelentéktelen kis vámtiszt.

– Ezért akarnak bérelni egy repülőgépet és felnyitás nélkül átjuttatni a csomagokat a vámon?

– Igen, pontosan – bizonygatta Sculley, de látta, hogy “Mr. Fish” az egészből egy szót sem hisz.

A török megrázta a fejét:

– Nem, Mr. Sculley. Annak idején boldogan segítettem a barátainak, de én utazási ügynök vagyok, s nem csempész. Ezt nem vállalom.

– És a repülőgép? Azt sem tud szerezni?

Újabb fejrázás: – Menjen el Ammanba, Jordániába. Az Arab Wings társaság indít onnan charter járatokat Teheránba. Ez a legjobb tanács, amit adhatok.

– Oké – vont vállat Sculley. Váltott még néhány közömbös mondatot “Mr. Fish”-sel, aztán felment a szobájába, hogy telefonáljon Dallasba.

A mentőcsapat tagjaként kapott első megbízatását nem teljesítette valami fényesen. Amikor Simons megtudta, mi a helyzet, úgy döntött, hogy a Walther-PKK-kat Dallasban hagyják.

– Ne veszélyeztessük mindjárt a kezdet kezdetén az egész vállalkozást – magyarázta Coburnnek. – Még abban sem vagyunk biztosak, hogy szükség lesz ezekre a fegyverekre. Ezt a kockázatot nem szabad vállalnunk. Ha majd megérkezünk, meglátjuk, mi a helyzet. Ha kiderül, hogy mégis szükségünk van a revolverekre, Schwebach visszajön Dallasba és elhozza őket.

A fegyvereket az EDS székházának alagsorában levő raktárban helyezték el, a gyártási szám eltávolítására szolgáló szerszámmal együtt. (Mivel a számok eltávolítása is tilos volt, egészen az utolsó pillanatig várni akartak vele.)

Úgy döntöttek, hogy próbaként a dupla fenekű bőröndöket magukkal viszik, s a sörétet is Davis babzsákjában. A patronok újratöltéséhez való szerszám Simonsnál lesz.

Miután “Mr. Fish”-sel nem tudtak megállapodni, nem volt értelme, hogy Isztambulon keresztül utazzanak. Simons Párizsba küldte Sculleyt, hogy

foglaljon szállodát és szerezzen helyet egy Teheránba tartó gépre.

A csoport többi tagja január 10-én 11.05-kor indult el a dallasi Fort Worth repülőtérről. A Braniff 341-es járatával Miamiba repültek, s onnan a National Airlines 4-es járatával Párizsba.

Másnap reggel az Orly repülőtér várócsarnokának galériáján, az étterem és a kávézó közötti részen találkoztak Sculleyval.

Coburn látta, hogy Sculley ideges. Simons óvatossági rendszabályai mindenkire hatással voltak. Az Államokat ugyanazon a gépen hagyták el, de külön ültek, s úgy tettek, mintha nem ismernék egymást. Párizsban Sculleynak valamiért gyanús volt az Orly Hilton személyzete, s az volt az érzése, hogy lehallgatják a telefonjait. Simons ezért döntött úgy, hogy a repülőtéren találkozzanak.

Sculleynak nem sikerült helyet foglalnia egy Párizsból Teheránba tartó gépre.

– A légitársaságok fele a politikai helyzet és a repülőtéri sztrájk miatt szünetelteti iráni járatait – magyarázta. – A meglevők dugig vannak hazafelé tartó irániakkal. Csak annyit sikerült megtudnom, hogy a Swissair még indít járatokat Zürichből.

Két csoportra oszlottak. Simons, Coburn, Poche és Boulware Zürichbe repül, s megpróbál helyet szerezni a Swissair egyik járatára. Sculley, Schwebach, Davis és Jackson Párizsban marad.

Simons csoportja első osztályon utazott Zürichbe. Az ezredes Coburn mellett ült. Csaknem az egész repülési idő azzal telt el, hogy elfogyasztották garnélarákból és marhaszeletből álló finom ebédjüket. Simons nem tudott betelni az ízletes étellel. Coburn nagyon jól szórakozott, mert eszébe jutottak az ezredes szavai: “Ha éhesek, kinyitnak egy konzervet”.

A zürichi repülőtéren a teheráni járat jegykezelő pultjánál irániak tömege hullámzott. Csak egy jegyet sikerült szerezniük a gépre. Melyikük menjen? Úgy döntöttek, hogy Coburn. Ő lesz a logisztikai parancsnok. Személyzeti főnökként és az evakuálás irányítójaként ő tudta legjobban, hogy milyen eszközök állnak az EDS rendelkezésére Teheránban: 150 üres ház és lakás, 60 gazdátlan személygépkocsi és dzsip, 200 iráni alkalmazott – megbízhatók és megbízhatatlanok vegyesen –, a menekülők által hátrahagyott élelem, ital. Elsőként érkezve mindent – élelmet, szállítást, búvóhelyet – elő tud készíteni a többiek számára.

Coburn búcsút vett barátaitól, s felszállt a káosz, az erőszak, a forradalom felé tartó repülőgépre.

Ugyanazon a napon, anélkül, hogy Simons és a csoport többi tagja tudott volna róla, Ross Perot a British Airways 172-es járatával New Yorkból Londonba repült. Ő is Teheránba tartott.

Coburnnek ahhoz képest, hogy mennyi mindent kellett átgondolnia, túl rövid ideig tartott a repülőút Zürichből Teheránba.

Igyekezett sorra venni a teendőit. Nem írhatta föl – Simons megtiltotta, hogy jegyzeteket készítsenek.

Először is át kell jutnia a vámon a dupla fenekű bőrönddel. Nincs benne fegyver – ha felfedezik a rekeszt, azt fogja mondani, hogy kényes fotófelszerelés szállítására szolgál.

Aztán ki kell választania néhány házat és lakást, hogy Simons megnézhesse és eldönthesse, megfelelnek-e búvóhelynek. Kocsikat kell találnia, s biztosítani hozzájuk az üzemanyagot.

Keane Taylornak, Rich Gallaghernek és az EDS iráni alkalmazottainak azt fogja mondani, hogy az evakuáltak holmijának elszállítását készíti elő. Ajánlotta Simonsnak, hogy Taylort is avassák be a tervbe: értékes tagja lehetne a mentőcsapatnak. Simons azt válaszolta, hogy előbb találkozni akar Taylorral, s majd utána dönt.

A gép már a földön gurult, s Coburn még mindig azon törte a fejét, hogyan is tudná becsapni Taylort.

A repülőtéren csupa egyenruhás teljesített szolgálatot. Coburn rájött, hogy a sztrájk miatt a hadsereg vette át a forgalom irányítását.

Leemelte bőröndjét a futószalagról, s elindult a kijárat felé. Senki sem állította meg.

Az érkezési csarnokban teljes volt a zűrzavar. A tömeg a megszokottnál is zabolátlanabbnak tűnt. A katonaság is képtelen volt fegyelmet tartani.

Átverekedte magát a taxiállomáshoz. Kikerülte a két előtte álló, épp egy kocsin veszekedő embert és a következő taxiba szállt.

A városba bevezető úton feltűnt neki, milyen sok katonai eszközt lát, különösen a repülőtér közelében. Sokkal több lett a páncélos, amióta utoljára itt járt. Annak a jele ez, hogy még mindig a sah kezében van az ellenőrzés? A sajtóban megjelent nyilatkozatai szerint az övé a hatalom, de ezt állítja magáról Bahtiar is. Sőt, erről beszél az ajatollah is, aki nemrég jelentette be, hogy megalakította az Iszlám Forradalmi Tanácsot, amely kezébe veszi a kormányzást. Mintha már Teheránban lenne, a hatalom

birtokában, s nem egy Párizs környéki villában ülne a telefon mellett, várva a rég óhajtott hívást. Az igaz az, hogy hatalmi vákuum jött létre – ez akadályozza a Paul és Bill szabadon engedéséről folytatott tárgyalásokat, de talán megkönnyíti a mentőcsapat dolgát.

A taxi a “Bukarestbe” vitte, ahol Keane Taylor várta. Most ő volt a főnök, mert Lloyd Briggs New Yorkba utazott, hogy személyesen tájékoztassa az EDS ügyvédeit. Taylor úgy ült ott makulátlan öltönyében Paul Chiapparone asztalánál, mintha több millió kilométernyire lenne a legközelebbi forradalomtól, s nem a kellős közepében. Coburn láttán nem is titkolta meglepetését.

– Hogy az ördögbe kerültél ide, Jay?

– Most érkeztem – válaszolta Coburn.

– Mi a fene ez a szakáll? Azt akarod, hogy beléd eresszenek egyet?

– Gondoltam, így kevésbé amerikaias a külsőm.

– Láttál te már valaha vörös szakállú iránit?

– Nem – adta meg magát nevetve.

– Ki vele, mit keresel itt?

– Úgy tűnik, hogy a belátható jövőben nem küldjük vissza az embereinket. Azért jöttem, hogy összegyűjtsem a cuccaikat és elindítsam az Államokba.

Tayloron látszott, hogy nem hisz neki, de nem feszegette tovább a kérdést.

– Hol fogsz lakni? Mi valamennyien beköltöztünk a Hyatt Crown Regencybe. Ott biztonságosabb.

– Mehetnék a régi házadba?

– Amikor csak akarsz.

– Most pedig, ami a holmikat illeti. Nálad vannak a borítékok a lakás- és kocsikulcsokkal és a listákkal, hogy kinek mi legyen a holmijával?

– Persze. A listákat már át is néztem. Amire nincs szüksége a tulajdonosnak – mosó- és szárítógépek, hűtőgépek –, azokat innen a garázsból kiárusítom.

– Megkaphatom a borítékokat?

– Persze.

– Mi a helyzet a kocsikkal?

– Majdnem mindet begyűjtöttük. Egy iskola udvarán vannak, s néhány iráni vigyáz rájuk, ha még el nem adták őket.

– Benzin?

– Richnek sikerült szereznie négy negyvenöt gallonos hordót a légierőtől. Az alagsorban vannak.
– Mintha benzinszagot éreztem volna, amikor bejöttem.
– Meg ne gyújts odalent egy gyufát, mert elszállunk mindannyian.
– Hogy sikerült megtölteni a hordókat?
– Egy Buickot és egy Chevyt használtunk tartálykocsiként. Két sofőr egy egész napot töltött a benzinkútnál. Megtankoltak, elhozták, a benzint átszivattyúztuk, aztán visszamentek újabb adagért. Néha sorbanállás nélkül is sikerül üzemanyagot szerezni. Elkapsz valakit, aki éppen megtankolt, s a hivatalos ár tízszeresét ajánlod neki a kocsiban levő benzinért. A benzinkutak környékén külön kis gazdaság fejlődött ki.
– Mi a helyzet a fűtőolajjal?
– Van egy forrásom, de a régi ár tízszeresét kéri. Úgy szórom a pénzt, mint egy részeg tengerész a kikötői lebujban.
– Tizenkét kocsira lesz szükségem.
– Tizenkettőre, Jay?
– Annyit mondtam, nem?
– A ház udvarán elférnek. Körül is van kerítve. Úgy akarsz… esetleg… tankolni, hogy az irániak ne lássanak meg?
– Ha lehet, igen.
– Gyere az üres kocsival a Hyatthez, s ott kicseréljük egy olyanra, aminek teli van a tankja.
– Hány iránink van még?
– A tíz legjobb, plusz négy sofőr.
– Kérek róluk egy listát.
– Tudod, hogy Ross is ide tart?
– A fenébe is! Nem! – Coburn őszintén megdöbbent.
– Most kaptam az értesítést. Magával hozza Bob Youngot Kuvaitból, hogy átvegye az adminisztráció irányítását, és John Howellt a jogi ügyek intézésére. Azt akarja, hogy mi ketten Johnnal csak a tárgyalásokkal és az óvadékkal foglalkozzunk.
– Ha így van, akkor a többi feladatot átveszem tőled – mondta Coburn, s azon gondolkodott, vajon mire készül Perot.
– Jay, miért nem mondod meg, miről van szó?
– Nincs semmi különös, amit el kellene mondanom.
– Na ne, Coburn! Tudni akarom, mi készül!
– Mindent elmondtam, amit akartam.

– Na jól van. Csak nézd meg, milyen kocsikat kapsz! Örülhetsz, ha egyáltalán lesz bennük kormány.
– Sajnálom.
– Jay…
– Igen!
– Ez a legfurcsább bőrönd, amit valaha is láttam.
– Lehet.
– Coburn, tudom, hogy mire készültök.
Felsóhajtott: – Gyere, sétáljunk egyet!
Kimentek az utcára és Coburn elmondta Taylornek az egész mentési tervet.

Másnap együtt indultak el, hogy előkészítsék a rejtekhelyet.
Taylor Aftab utca 2. szám alatti háza ideálisnak tűnt. Elég közel volt a Hyatthez ahhoz, hogy a kocsicserére felhasználják, ráadásul a város örmény negyedében állt, amely talán nem lesz olyan ellenséges környék az amerikaiak számára, ha az utcai megmozdulások erőszakosabbá válnak. Működött a telefon, és volt elég fűtőolaj is. A fallal körülvett udvaron akár hat kocsi is elfért, a hátsó kapun át pedig ellehetett menekülni, ha a főkapun a rendőrség kopogtat, Ráadásul a háztulajdonos nem lakott ott.
A Coburn irodájában levő teheráni utcatérképen – amelyre az EDS által bérelt összes lakást és házat bejelölték az evakuálás óta – kiválasztottak még három üres házat tartaléknak.
A nap további részét azzal töltötték, hogy feltankolták a kocsikat, s Coburn mind a négy házhoz elvitt hármat-hármat.
A térkép előtt álldogálva megpróbálta felidézni, hogy a feleségek közül ki is dolgozott a katonai missziónál. A hadsereg élelmiszerraktára nyújtotta előnyöket élvező családoknál mindig tele volt az éléskamra. Nyolc nevet sikerült összegyűjtenie. Holnap elmegy, s elhozza a lakásokból a konzerveket, a szárított élelmiszereket, a palackos italokat.
Kiválasztott egy ötödik lakást is, de meg sem nézte. Ez lesz a legvégső menedék, ha a helyzet igazán súlyossá válik: csak akkor mennek a környékére, ha valóban nagy szükség lesz rá.
Este Taylor lakásából felhívta Dallast, és Merv Stauffert kérte.
Stauffer vidám volt, mint mindig. – Hello, Jay. Hogy vagy?
– Jól.
– Örülök, hogy hívtál, üzenetem van a számodra. Van nálad toll?

– Persze.
– Oké. Hentes Keith Gügye Zéró Hentes Dilis…
– Miről beszélsz, Merv?
– Hát a kód, Jay.
– Mi az, hogy Hentes Keith Gügye?
– A H az Hentes, a K az Keith…
– Merv, az H az Hotel, a K az Kiló…
– A szentségit! Nem tudtam, hogy meghatározott szavakat kell használni…
Coburn elnevette magát:
– Ide figyelj! Keríts valakit, aki elmagyarázza a katonai ABC-t.
Stauffer is nevetett: – Úgy lesz. Most viszont be kell érned a saját külön változatommal.
– Oké, kezdheted.
Coburn feljegyezte a kódolt üzenetet, majd ugyanúgy rejtjelezve megadta Stauffernek a címét és a telefonját. Aztán lerakta a kagylót és hozzálátott, hogy megfejtse az üzenetet. Jó hír volt: Joe Poche és Simons másnap érkezik.

2.

Január 11-én – amikor Coburn Teheránba érkezett, Perot pedig Londonba repült – Paul és Bill már éppen második hete volt börtönben.

Ezalatt mindössze egyszer zuhanyoztak. Az őrök, ha volt meleg víz, mindegyik cellának öt percet adtak a zuhanyozóban. A rabok minden, a külvilágban megszokott tartózkodásukat levetve tódultak a fürdőszobába, hogy élvezzék a meleg víz, a tisztálkodás luxusát. Megfürödtek, s a ruhájukat is kimosták.

Az első hét végén elfogyott a palackos gáz, s az ételük már nemcsak zöldségben szegény, hanem hideg is volt. Diétájukat szerencsére kiegészíthették a látogatóktól kapott naranccsal, almával, mogyoróval.

Az áramot csaknem minden este egy-két órára kikapcsolták, s a foglyok gyertyát vagy zseblámpát gyújtottak. A börtön teli volt miniszterhelyettesekkel, a kormánynak dolgozó vállalkozókkal, üzletemberekkel. Paullal és Billel együtt az ötös cellában lakott az uralkodói udvartartás két tagja is. Utolsóként dr. Sziazit szállásolták be hozzájuk, aki dr. Sejk beosztottjaként a rehabilitációs főosztályt vezette az Egészségügyi Minisztériumban. Sziazi pszichiáter volt, és arra használta fel az emberi agyról szerzett ismereteit, hogy ne engedje rabtársait letargiába zuhanni. Különböző figyelemelterelő játékokat talált ki, hogy enyhítsen egy kicsit a nehezen múló napok egyhangúságán: esténként például mindenkinek el kellett mondania egy viccet, s csak utána láthatott hozzá a vacsorához. Amikor megtudta, mekkora óvadékot róttak ki Paulra és Billre, biztosította őket, hogy hamarosan számíthatnak Farrah Fawcett Majors látogatására, akinek legújabb férje egy “hatmillió dolláros pasas”.

Furcsa, szoros személyes kapcsolat alakult ki Paul és a “cellaatya” között. Ő volt a legrégibb lakó, s következésképp a cellafőnök. Az ötvenes éveiben járó kis ember minden tőle telhetőt megtett, hogy segítsen az amerikaiakon. Az étkezések alatt biztatta őket, hogy egyenek csak minél többet és megvesztegette az őröket, hogy az előírt adagnál többet adjanak neki. Egy tucat angol szót ha tudott, és Paul sem beszélt farsziul, de valahogy csak megértették egymást. Paul megtudta, hogy ismert üzletember, építési vállalata van és egy szállodája Londonban. Megmutatta neki Karen és Ann Marie fényképét, amit Taylor hozott és ő megtanulta a lányok nevét. Attól, amit Paul tudott róla, akár még bűnös is lehetett, de

olyan meleg barátsággal, őszinte gondoskodással vette körül az amerikaiakat, hogy igazán megszerették.

Paul nagyon hálás volt teheráni kollégái bátorságáért is. Lloyd Briggs, aki már visszament New Yorkba, Rich Gallagher, aki végig itt volt és Keane Taylor, aki visszajött, mind az életüket kockáztatták minden egyes alkalommal, amikor a tüntetőkön átküzdve magukat elmentek meglátogatni őket a börtönben. Szembe kellett nézniük azzal a veszéllyel is, hogy Dadgar esetleg újabb túszokat akar ejteni, és ott tartja őket. Paul különösen hálás volt, amikor meghallotta, hogy Bob Young is úton van Teheránba. Bob felesége nemrég szült, s ő mégis kész vállalni a veszélyt.

Először az járt a fejében, hogy bármelyik pillanatban kiengedhetik. Most arra gondolt, hogy bármelyik nap szabadulhat.

Egyik cellatársukat, Lucio Randonét, a Condotti Aqua építőipari vállalat alkalmazottját már elengedték. Randone visszament meglátogatni őket, vitt két nagy tábla csokoládét, s közölte Paullal és Billel, hogy beszámolt ügyükről a teheráni olasz nagykövetnek, ő megígérte, hogy beszél amerikai kollégájával, s elmondja neki, hogyan lehet kihozni valakit a börtönből.

Optimizmusának legfőbb forrása azonban dr. Ahmad Human volt, a jogász, akit Briggs az óvadék ügyében rossz tanácsot adó két iráni ügyvéd helyett szerződtetett. Human már az első héten felkereste őket a börtönben. A fogadótérben ültek le beszélgetni, nem pedig az udvar túlsó oldalán álló alacsony épületben, a látogatásokra fenntartott szobában. Paul attól félt, hogy ez a körülmény akadályozni fogja az ügyvéd és kliensei közötti őszinte beszélgetést. Humant azonban egyáltalán nem feszélyezte a börtönőrök jelenléte.

– Dadgar megpróbál hírnevet szerezni magának – közölte velük.

Erről lenne szó? Egy lelkes ügyészről, aki buzgó Amerika-ellenességével megpróbál kitűnni feljebbvalói – vagy a forradalmárok – előtt?

– Beosztásánál fogva meglehetősen nagy hatalma van – folytatta Human –, de most nem túl előnyös a helyzete. Nem tud felmutatni bűncselekményt, ami okot adott volna a letartóztatásra, a kiszabott óvadék pedig indokolatlanul magas.

Paul egyre szimpatikusabbnak találta Humant. Úgy tűnt, érti a dolgát és meg lehet bízni benne.

– Mit szándékozik tenni?

– Le akarom szállíttatni az óvadékot.

– Hogyan?

– Először is beszélek Dadgarral. Remélem, meg tudom értetni vele, hogy milyen igazságtalanul magas az összeg. Ha kitart a döntése mellett, akkor megkeresem a feletteseit az Igazságügy-minisztériumban, s ráveszem őket, hogy utasítsák az óvadék mérséklésére.

– Mit gondol, mennyi időbe telik ez?

– Talán egy hétbe.

Egy hétnél ugyan tovább tartott, de Human csak elért valamit. Legközelebbi látogatásakor közölte: Dadgar minisztériumi felettesei egyetértettek, s hajlandók utasítani a vizsgálóbírót, hogy szállítsa le az óvadékot olyan összegre, amit az EDS könnyen és gyorsan ki tud fizetni az Iránban rendelkezésére álló összegekből is. Dadgar iránti lenézését nem is titkolva, magabiztosan kijelentette, hogy minden végleg rendeződni fog január 11-én, amikor Pault és Billt másodszor is kihallgatják.

Aznap délután Dadgar is felkereste őket. Először Paullal akart beszélni négyszemközt, mint az első találkozójuk alkalmával. Paul jókedvűen követte az őrt a börtönudvaron át. Dadgar csak egy túlbuzgó vizsgálóbíró, gondolta, de most a főnökei a körmére koppintottak, s kénytelen lesz lenyelni a békát.

Ugyanaz a tolmácsnő volt Dadgarral, aki az első alkalommal. A vizsgálóbíró kurtán biccentett, s Paulnak az volt a benyomása, hogy az iráni nem tűnik túl alázatosnak.

Dadgar farsziul beszélt, s Mrs. Nurbas fordított: – Azért jöttünk, hogy megbeszéljük az óvadék összegét.

– Nagyszerű – válaszolt Paul.

– Mr. Dadgar kapott egy levelet az üggyel kapcsolatban az Egészségügyi és Társadalombiztosítási Minisztérium vezetőitől.

Átvette a levelet és elkezdte fordítani.

A minisztériumi vezetők azt követelték, hogy a két amerikaira kirótt óvadékot csaknem duplájára, huszonhárommillió dollárra emeljék, kompenzálandó a minisztérium veszteségeit, amelyek abból keletkeztek, hogy az EDS leállította a számítógépeket.

Paul lassan felfogta, hogy nem fogják rögtön szabadón engedni. A levéltrükköt jól kitervelték. Dadgar ügyesen átverte dr. Humant. Az egész találkozó színjáték volt csupán.

Elöntötte agyát a vér. Minek udvariaskodni ezekkel a gazemberekkel, gondolta.

– Most én akarok valamit mondani, és ragaszkodom hozzá, hogy szó szerint fordítsa. Megértette?! – mondta a felolvasás végeztével.

– Természetesen – válaszolta Mrs. Nurbas.

Paul igyekezett lassan és érthetően ejteni a szavakat.

– Tizennégy napja tart már börtönben. Nem állítottak bíróság elé, még a vádat sem ismertették. Egyetlen bizonyítékkal nem szolgált arra nézve, hogy bűncselekményt követtem el. Még azt sem mondta meg pontosan, milyen bűncselekménnyel vádol. Ezek után büszke az iráni igazságszolgáltatásra?

Meglepetésszerű kitörése mintha enyhített volna valamit Dadgar jéghideg merevségén.

– Sajnálom – mondta –, hogy magának kell fizetnie azért, amit a cége elkövetett.

– Nem, nem, nem – vágott közbe Paul. – Én vagyok a cég. Én vagyok a felelős az itteni dolgokért. Ha a vállalat valami rosszat tett, nekem kell viselnem érte a felelősséget. De nem csináltunk semmi rosszat. Valójában sokkal többet teljesítettünk, mint amennyit kötelesek lettünk volna. Az EDS azért kapta meg ezt a szerződést, mert mi vagyunk az egyetlen cég a világon, amelyik el tudja végezni ezt a munkát, létre tud hozni egy teljesen automatizált társadalombiztosítási rendszert egy gyengén fejlett országban, ahol harmincmillió, szinte csak önellátásra termelő paraszt él. Meg is csináltuk, amit vállaltunk. Adatfeldolgozó rendszerünk társadalombiztosítási kártyákat bocsát ki. Számon tartja a minisztérium bankbetétjének alakulását. Minden reggel rendelkezésre bocsátja az előző napi társadalombiztosítási igénybejelentések összesítését. Elvégzi a Társadalombiztosítási és Egészségügyi Minisztérium bérszámfejtését. Miért nem megy el a minisztériumba és nézi meg a nyilvántartást? Várjon egy kicsit – vágott közbe, látva, hogy Dadgar mondani akar valamit. – Még nem fejeztem be.

A vizsgálóbíró megvonta a vállát.

Paul folytatta:

– Bármikor megszerezheti a bizonyítékokat arra nézve, hogy az EDS teljesítette a szerződésben vállaltakat. Ugyanilyen könnyen megállapíthatja, hogy a minisztérium nem tett eleget kötelezettségének, azaz hat hónapon át semmit nem fizetett, s most több mint tízmillió dollárral tartozik nekünk. Maradjunk egy kicsit a minisztériumnál. Miért nem fizetett az EDS-nek? Mert nincs pénze. Miért nincs? Mindketten tudjuk, hogy hét hónap alatt

elköltötte egész évi költségvetését, s a kormány nem utalt át újabb összeget. Elég nagy lehet a hozzá nem értés egyes hivatalokban. Mi van azokkal az emberekkel, akik nyakára hágtak a megszabott összegnek? Megpróbálnak szabadulni a felelősségtől, s igyekeznek bűnbakot találni, akit mindenért felelőssé tehetnek. Ugye, milyen kényelmes, hogy itt az EDS – egy tőkés társaság, egy amerikai társaság –, amelyikkel eddig együttműködtek? A jelenlegi politikai légkörben az emberek boldogok, ha az amerikaiak gonoszságáról hallanak, s könnyen elhiszik, hogy meg akarjuk lopni Iránt. Ám maga, Mr. Dadgar; állítólag a törvény szolgája. Maga nem hihet az amerikaiak bűnösségében mindaddig, amíg nincs rá bizonyíték. Magának az igazságot kell kiderítenie, ha jól értelmezem egy vizsgálóbíró feladatait. Nem lenne már itt az ideje, hogy feltegye magának a kérdést, miért illet valaki hamis vádakkal engem és a vállalatomat? Nem lenne már itt az ideje, hogy körülnézzen egy kicsit abban az átkozott minisztériumban?

A tolmács lefordította az utolsó mondatot is. Paul Dadgar arcát figyelte: ugyanolyan rezzenéstelen volt, mint korábban. Valamit mondott farsziul.

– Most a társával akar beszélni – fordított Mrs. Nurbas.

Paul csak bámulta némán.

Rájött, hogy hiába érvelt. Ezzel az erővel akár altatódalokat is
énekelhetett volna. Dadgart sehogy sem lehet megingatni.

Keserű csalódást érzett. A matracán feküdt, s Karen és Ann Marie fényképét nézegette, amit a fölötte levő priccs aljára erősített. Nagyon hiányoztak neki a lányai. Most, hogy nélkülöznie kellett őket, rájött, hogy régebben készpénznek vette a létezésüket. Meg Ruthie-ét is. Az órájára nézett – az Államokban most éjfél van. Ruthie egyedül alszik a széles ágyban. Milyen jó volna mellé bújni és átölelni. Igyekezett elűzni a fejéből a gondolatot: minek önsajnálattal gyötörnie magát? Nem kell aggódnia értük. Messze vannak Irántól, messze a veszélytől, s bármi történjék is, Perot gondoskodni fog róluk. Ez volt a jó Perotban. Sokat követelt – a legigényesebb munkaadó volt, akit csak el lehet képzelni –, de aki bajba jutott, biztosan számíthatott rá.

Rágyújtott. Fázott. Soha nem tudott felmelegedni a börtönben. Túl elgyötörtnek érezte magát ahhoz, hogy bármit is csináljon. Nem akart kimenni teázni a Chattanooga-terembe, nem akarta megnézni az érthetetlen nyelvű tévéhíradót, nem akart sakkozni Billel. Ahhoz sem volt kedve, hogy bemenjen a könyvtárba és valami új olvasnivaló után nézzen. Elolvasta

Colleen McCullough-tól a Tövismadarakat. Nagyon megindítónak találta. Egy család életét írta le több generáción át és a saját családját juttatta eszébe. A főszereplője egy pap, akivel, katolikus lévén, könnyen tudott azonosulni. Háromszor olvasta el a könyvet. Elolvasta még James Michenertől a Hawaiit, Arthur Hailey-től a Repülőteret és a Guinness Rekordok Könyvét is. Soha az életben nem akart több könyvet olvasni.

Néha arra gondolt, mit fog csinálni, ha végre kijut innen. Ilyenkor rendszerint kedvenc időtöltései, a vitorlázás és a horgászat jutottak eszébe. Aztán igyekezett elfojtani magában a gondolatot, mert idővel nyomasztóvá vált.

Mióta felnőtt, ez volt az első eset, hogy nem tudott mit kezdeni az idejével. Mindig nagyon elfoglalt volt. Bármikor ment is be az irodájába, mindig három napra elegendő munka tornyosult az asztalán. Soha nem hevert csak úgy tétlenül, kezében egy cigarettával, azon törve a fejét, hogy mivel üsse agyon az időt.

A legrosszabb azonban a tehetetlenség érzése volt. Bár világéletében alkalmazottként dolgozott, oda ment, ahova a főnöke küldte és azt csinálta, amit mondtak neki, mindig tudta, hogy bármikor felszállhat egy repülőgépre és hazamehet, vagy ott hagyhatja az állását, nemet mondhat a főnökének. A döntés joga mindig az övé volt. Most pedig egyszerűen nem dönthet a saját életéről. Lehetősége sincs rá, hogy változtasson a helyzetén. Eddig bármilyen problémával találta is szembe magát, volt lehetősége a cselekvésre, arra, hogy próbálkozzék, hogy megoldja a problémát. Most pedig nincs más választása, mint ülni és eltűrni, amit mások tesznek vele.

Csak most jött rá a szabadság értékére, amikor elveszítette.

3.

A tüntetés viszonylag békésen zajlott le. Néhány gépkocsit felgyújtottak ugyan, de más erőszakos cselekményre nem került sor. A tüntetők Khomeini-képekkel vonultak fel s alá, és virágot tűztek a tankok csövébe. A katonák mindezt tétlenül szemlélték.

A forgalom megbénult.

Január 14-e volt. Simons és Poche előző nap érkezett meg. Boulware visszament Párizsba, s a csoport másik négy tagjával arra várt, hogy helyet kapjon egy teheráni légi járatra.

Simons, Coburn és Poche elindult, hogy felderítse a belvárost, a börtön környékét.

Látva, hogy nem tudnak továbbmenni, Joe Poche kikapcsolta a motort és szótlanul ült. Nyugodt, rezzenéstelen arcán nem látszott semmiféle érzelem. A mellette ülő Simons azonban szinte lázba jött: – A szemünk előtt zajlik a történelem. Nagyon kevesen mondhatják el magukról, hogy közvetlen közelről láttak egy forradalmat – szónokolt.

Biztosan imádja a történelmet, s különösen a forradalmakat, gondolta Coburn. Amikor a repülőtéren az útlevélvizsgálatnál megkérdezték tőle, mivel foglalkozik, s miért jött Teheránba, azt válaszolta, hogy farmer, s azért érkezett, mert életében ez az egyetlen lehetőség, hogy lásson egy forradalmat. Igazat mondott.

Coburnt nem izgatta fel különösebben, hogy az események sodrába került. Határozottan zavarta viszont, hogy egy kis kocsiban kell szorongania. Egy Renault 4-esben ültek – egy csomó izgatott, fanatikus muzulmán gyűrűjében. Coburn csakugyan hiába növesztette meg a szakállát, nem látszott iráninak. Poche sem. Simons azonban igen: a haja hosszabb lett, a bőre olaj barna, az orra nagy volt, s fehér szakállt növesztett. Ha egy olvasóval a kezében kiállna az utcasarokra, senki sem feltételezné róla egy pillanatra sem, hogy amerikai.

A tömeget azonban most egyáltalán nem érdekelték az amerikaiak, s Coburn még azt is megkockáztatta, hogy a kocsiból kiszállva bemenjen egy kenyérboltba. Barbarit vett, hosszú, lapos, fényes héjú kenyeret, amit mindennap frissen sütöttek, s csak hét rialba – tíz centbe – került. A francia kenyérhez hasonlóan nagyon ízletes volt frissen, de igen hamar megszáradt. Rendszerint vajjal vagy sajttal ették. Az irániak barbarin és teán éltek.

Ültek az autóban, majszolták a kenyeret és nézték a felvonulókat, míg végül a forgalom ismét meg-indult. Poche az előző este felvázolt útvonalat követte. Coburn azon morfondírozott, vajon mi fogadja őket a börtön környékén. Simons utasítására egészen eddig elkerülte a belvárost. Túl szép lett volna, ha a börtönt pontosan olyannak találják, amilyennek tizenegy nappal korábban a Grapevine-tónál leírta. A csoport nagyon pontos támadási tervet dolgozott ki, ám igencsak pontatlan felderítési adatokra támaszkodva. Hogy mennyire pontatlanok is voltak ezek, arra hamarosan rájöttek.

Elérték az Igazságügy-minisztériumot és ráhajtottak a Khajjam utcára, pontosan azon az oldalon, amelyiken a börtön kapuja volt.

Poche lassan, de nem annyira, hogy feltűnő legyen, elhajtott a börtön mellett.

– A szentségit! – tört ki Simonsból.

Coburn egészen magába roskadt.

A börtön alaposan eltért attól, mint amilyennek emlékezetében felidézte.

Kétszárnyú, négy méter magas acélkapuja volt. Egyik oldalán földszintes épület, a tetején szögesdróttal. Másik oldalán négyemeletes szürke kőépület.

Nem volt szögesdrót kerítés, nem volt börtönudvar.

– Végül is hol van az a kurva sétálóudvar?! – dühöngött Simons.

Poche továbbhajtott, a mellékutcában megfordult, s visszafelé jött a Khajjam utcán.

Coburn ezúttal felfedezett egy kis füves udvart, rajta néhány fával, amelyet mintegy három és fél méter magas drótkerítés választott el az utcától, de ennek nyilván semmi köze sem volt a feljebb levő börtönhöz. A Madzsiddal folytatott telefonbeszélgetésben ez a kis kert valahogyan összekeveredhetett a börtönudvarral.

Miközben Poche még egy kört tett, Simons már a következő lépésen gondolkodott.

– Természetesen bejutunk – mondta. – De tudnunk kell, mi vár ránk, ha már túl leszünk a falon. Valakinek be kell mennie, hogy felderítse a terepet.

– Kinek? – kérdezte Coburn.

– Magának – válaszolt Simons.

Coburn Rich Gallagherrel és Madzsiddal ment meglátogatni a foglyokat, Madzsid megnyomta a kapu melletti csengőt. Vártak. Coburn lett a mentőcsapat látható tagja. A “Bukarest”-tömbben az iráni alkalmazottak

többször is látták, így értelmetlen lett volna, ha megpróbálják titkolni, hogy Teheránban van. Simons és Poche azonban, amennyire csak lehet, elkerüli, hogy észrevegyék. Az EDS épületeinek környékén pedig meg sem fordulhatnak. Senki sem tudhatja, hol tartózkodnak. Coburn megy a Hyattbe, hogy találkozzék Taylorrel és elintézzék a kocsicserét. Neki kellett hát elmennie a börtönbe is.

Várakozás közben átfutott az agyán, hogy mi mindenre kíváncsi Simons – biztonsági berendezések, az őrök száma, a fegyverzetük, a börtön tervrajza… Istentelenül hosszú lista, ám szerencsére Simons értett hozzá, hogyan vésse jól az emberei fejébe utasításainak minden kis részletét.

Kinyílt a kémlelőnyílás és Madzsid mondott valamit farsziul.

Az ajtót kinyitották, s ők beléptek.

Egy udvarra értek, közepén kis füves térséggel. Távolabb gépkocsik parkoltak, mögöttük egy négyemeletes épület látszott. Balra volt az a földszintes épület, amelyet az utcáról láttak, tetején a szögesdróttal. Jobbra egy másik acélajtó nyílt.

Coburn vastag nagykabátot viselt – Taylor szerint olyan pufók külseje volt, mint a Michelin reklámemberkéjének –, amely alatt könnyedén el lehetett volna rejteni akár egy vadászpuskát is. Személyi motozás nem volt, s ez kicsit felbátorította őket – ezek szerint a biztonsági rendszabályok elég lazák.

Coburn jól megjegyezte, hogy a kapunál álló őrnek mindössze egy kis kaliberű pisztolya van.

A három látogatót a bal oldali földszintes épületbe vezették. Egy ezredes, a börtön parancsnoka várta őket a látogatóknak fenntartott szobában egy másik iránival. Coburnt Gallagher előre figyelmeztette, hogy egy angolul kiválóan beszélő személy mindig jelen van a látogatásoknál, feltehetően azért, hogy kihallgassa a beszélgetéseket, Coburn már korábban megmondta Madzsidnak, hogy tanúk nélkül kíván beszélni Paullal és Billel. Madzsid vállalta, hogy szóval tartja a megfigyelőt.

Coburnt bemutatták az ezredesnek, aki tört angolsággal közölte, hogy nagyon sajnálja Pault és Billt, és reméli, hogy hamarosan szabadon bocsátják őket. Úgy tűnt, őszintén gondolja, amit mond. Coburn megjegyezte magában, hogy sem az ezredes, sem a “fülelő” nem visel fegyvert.

Kinyílt az ajtó, s belépett Paul és Bill.

Meglepetten meredtek Coburnra – egyiküket sem figyelmeztették, hogy a városban van, s újonnan növesztett szakálla csak tovább fokozta meglepődésüket.

– Mi az ördögöt csinálsz itt? – kérdezte Bill széles mosollyal.

Coburn melegen kezet rázott velük.

– Hé, el sem merem hinni, hogy itt vagy – üdvözölte Paul.

– Hogy van a feleségem? – hangzott Bill következő kérdése.

– Emilyvel minden rendben, s Ruthie-val is – nyugtatta meg őket.

Madzsid hangos beszélgetésbe kezdett az ezredessel és kísérőjével. Valamilyen kacskaringós történetet mesélt nekik, szélesen gesztikulálva. Rich Gallagher Billel kezdett társalogni, s Coburn szinte észrevétlenül félre tudott vonulni Paullal.

Simonstól azt az utasítást kapta, hogy faggassa ki a börtönélet mindennapjairól, ismétlődő szokásairól, s ismertesse vele a szöktetési tervet. Pault választották, s nem Billt, mert Coburn szerint ő volt a határozottabb, vezetésre alkalmasabb személyiség.

– Ha még nem jöttél volna rá magadtól, közlöm, ki akarunk vinni mindkettőtöket, ha kell, akár erőszakkal is – kezdte mondókáját Coburn.

– Kitaláltam – nyugtatta meg Paul. – De nem vagyok benne biztos, hogy jó ötlet.

– Miért!?

– Áldozatokkal járhat.

– Ide figyelj. Ross olyanokat válogatott össze, kiknél alkalmasabbat az egész világon nem találni ilyen vállalkozáshoz…

– Nem vagyok biztos benne, hogy akarom.

– Senki sem kérte a beleegyezésedet, Paul.

– Oké – mondta, s elmosolyodott.

– Néhány információra lenne szükségem. Hol szoktatok sétálni és tornázni?

– Itt, az udvaron.

– Mikor?

– Csütörtökönként.

Hétfő volt. Legközelebb tehát január 18-án viszik ki őket az udvarra.

– Mennyi időt töltötök kint?

– Körülbelül egy órát. De ez változó. Mikor hogy.

– A szentségit!

Coburn a fogai közt szűrte a szavakat, vigyázva, nehogy feltűnően felemelje a hangját, vagy akár csak egyszer is oldalt nézzen, figyelve, hogy nem hallgatja-e őket ki valaki. Úgy kellett tenniük, mintha az egész csak egy közönséges baráti társalgás lenne.

– Hány őr van itt a börtönben?

– Körülbelül húsz.

– Mindegyik egyenruhás? Mindegyiknek van fegyvere?

– Mindegyik egyenruhás, de csak néhánynál van kézifegyver.

– Puskák?

– Nos… az állandó őrök közül egynek sincs puskája, de… szóval a cellánk ott van szemben, a az ablaka pontosan az udvarra néz. Reggelente mindig megjelenik vagy húsz katona. Olyanok, mint egy elit alakulat. Puskájuk van és vadonatúj rohamsisakjuk. Itt fújnak nekik ébresztőt, s aztán napközben soha többé nem látjuk őket – nem tudom, hová mennek.

– Próbáld kideríteni.

– Rendben.

– Melyik a cellátok?

– Ha innen kiléptek, az ablaka körülbelül szemben lesz veletek. Jobbról a harmadik. Amikor látogatás van, becsukják a spalettákat – állítólag azért, hogy ne láthassuk az esetleg bejövő nőket.

Coburn igyekezett mindent jól az emlékezetébe vésni.

– Két dolgot kell tennetek – folytatta. – Először is, amilyen pontosan csak lehet, derítsétek fel belülről a börtönt. Visszajövök, hogy megtudjam a részleteket, s kidolgozhassuk a végleges tervet. Másodszor pedig formába kell hoznotok magatokat. Tornázzatok mindennap. Jó erőben kell lennetek.

– Rendben.

– Most pedig mondd el, hogyan zajlik egy napotok.

– Reggel hatkor van ébresztő – fogott bele Paul.

Coburn mindent alaposan meg akart jegyezni, amit hallott, mert tudta, hogy minden szót meg kell ismételnie Simonsnak. Agyában azonban állandóan ott motoszkált a gondolat, egyszerűen képtelen volt szabadulni tőle: ha nem tudjuk, hogy a napnak melyik szakában viszik őket az udvarra, akkor hogy az ördögbe hajtjuk végre a vállalkozást?

– A látogatási idő adja meg a választ – jelentette ki Simons.

– Hogyan? – kérdezte értetlenül Coburn.

– Ez az egyetlen eset, amikor biztosan tudhatjuk előre, hogy a börtönépületen kívül lesznek, s végre lehet hajtani egy rajtaütést.

Coburn bólintott. Hármasban ültek Keane Taylor házának nappalijában. Perzsaszőnyegekkel díszített nagy szoba volt. Három széket húztak középre, egy kávézóasztalka köré. Simons széke mellett a szivarhamu-kupac egyre magasabbra nőtt. Taylor biztosan magánkívül lesz, ha meglátja.

Coburn úgy érezte magát, mint akit kifacsartak. – A Simons-féle kikérdezés még fárasztóbbnak bizonyult, mint gondolta. Már azt hitte, mindent elmondott, de az ezredesnek újabb meg újabb kérdései voltak. Mikor már azt hitte, hogy tényleg semmi nem jut az eszébe, Simons mégis rávette, hogy további részleteket idézzen fel. Pusztán azzal, hogy a megfelelő kérdéseket tette fel, olyan információkat is kiszedett belőle, amelyekről maga sem tudta, hogy rendelkezik velük.

– A teherautót és a létrát el is felejthetjük – foglalta össze Simons. – A gyenge pontjuk a laza fegyelem. Két embert, kabátjuk alatt egy-egy Waltherrel vagy vadászpuskával, látogatóként egyszerűen beküldhetünk. Pault és Billt átvezetik a látogató-szektorba. Két emberünk különösebb gond nélkül ártalmatlanná teheti az ezredest és kísérőjét – anélkül, hogy bárkit fellármáznának a környéken. Aztán…

– No, aztán mi lesz?

– Ez a gond. Ki kell jönniük az épületből, át kell jutniuk az udvaron a kapuig, kinyitni vagy átmászni rajta az utcára, s beszállni az autóba…

– Úgy tűnik, meg lehet csinálni – szólt közbe Coburn. – A kapunál csak egy őr teljesít szolgálatot.

– Több dolog is zavar ebben a tervben – morfondírozott Simons. – Először is, az emeletes épületnek az udvarra néző ablakai. Amíg a mieink az udvaron vannak, bárki megláthatja őket onnan. Másodszor az a reggel megjelenő elit alakulat. Bárhogy lesz is, le kell lassítaniuk a kapunál. Ha csak egy is kinéz azok közül a puskás katonák közül valamelyik ablakon, úgy leszedheti mind a négyüket, mintha céllövöldében lenne.

– Nem mondta senki, hogy azok a katonák ott vannak az emeletes épületben.

– De azt sem, hogy nincsenek.

– Elég kicsinek tűnik a kockázat.

– Semmiféle kockázatot nem vállalunk, ha nem muszáj. Harmadszor pedig itt van ennek az átkozott városnak a borzalmas közlekedése. Soha nem lehetsz biztos benne, hogy csak úgy beugrasz egy autóba, s elsüvítesz.

Ötven méterrel arrébb bármikor beleütközhetünk egy tüntetésbe. Na nem. A környéknek nyugodtnak kell lennie. Időt kell nyernünk. Milyen ember az az ezredes, a börtönparancsnok?

– Nagyon barátságosnak tűnt – válaszolt Coburn. – Az volt az érzésem, hogy valóban sajnálja Pault és Billt.

– Azon gondolkodom, hogy meg tudnánk-e nyerni magunknak? Tudunk róla bármit is?

– Nem.

– Próbáljunk kideríteni valamit.

– Ráállítom Madzsidot.

– Az ezredesnek biztosítania kell, hogy a látogatási időben ne legyenek őrök a környéken. Őt pedig, ha kell, a látszat kedvéért megkötözzük, vagy akár le is üthetjük… Ha meg lehet zsarolni valamivel, az még jobb.

– Utánanézek – ígérte Coburn.

4.

Január 13-án Ross Perot az Arab Wings, a Royal Jordanian Airlines charter-társaság egyik járatán elindult Ammanból, a jordániai fővárosból Teheránba. A csomagtérben egy profi videókazettákkal teli táska volt – Perot “alibije”.

Kelet felé tartva a brit pilóta megmutatta nekik azt a helyet, ahol a Tigris és az Eufrátesz találkozik. Néhány perccel később azonban a gép meghibásodott hidraulikus rendszere miatt vissza kellett térniük a jordániai fővárosba.

Sok probléma volt ezen az úton.

Londonban Perot beérte John Howellt és Bob Youngot, akik már napok óta arra vártak, hogy helyet kapjanak egy Teheránba tartó gépre. Aztán Young felfedezte, hogy az Arab Wingsnek vannak Barátai az iráni fővárosba, így mindhárman Ammanba utaztak. Az éjszaka kellős közepén érkeztek, s nem a legjobb benyomásokat szerezték a városról, Perotnak az volt az érzése, hogy Jordánia összes csavargója az ammani repülőtér várótermébe jár aludni. Nagy nehezen találtak egy taxit, amelyik hajlandó volt bevinni őket egy szállodába. John Howell szobájához nem tartozott fürdőszoba – egy mosdósarok helyettesítette. Perot fürdőszobájában a vécékagyló olyan közel volt a fürdőkádhoz, hogy ha ráült, a lábát a kádba kellett tennie… És körül-körül ilyen volt minden…

A videókazetták Bob Youngnak jutottak eszébe. Arab Wings vitte és hozta rendszeresen az NBC News teheráni stábjainak kazettáit – néha velük ment az NBC egyik embere is, máskor meg csak rábízták a pilótára. Most – bár az NBC erről nem tudott – Perot lett a küldöncük. Sportdzsekit viselt, sapkát, inget nyakkendő nélkül. Bárki keresné Ross Perotot, nem akadna meg a szeme a nagy táskát cipelő NBC-küldöncön.

Az Arab Wings beleegyezett, hogy segít a cselben. Még azt is vállalták, hogy ugyanígy kihozzák Teheránból.

Ammanba visszatérve Perot, Howell, Young és a pilóta átszállt egy másik gépbe, s ismét elindultak Teheránba. Magasan a sivatag fölött szálltak, s Perot közben azon gondolkozott, hogy vajon a világ legagyalágyultabb vagy legagyafúrtabb embere-e.

Több nyomós érv szólt amellett, hogy ne menjen Teheránba. Először is, a csőcselék könnyen a vérszopó amerikai imperializmus képviselőjének

tekintheti, s meglincselheti az utcán. Még valószínűbb, hogy Dadgar tudomást szerez az érkezéséről, s megpróbálja letartóztatni. Perot nem tudta ugyan, hogy valójában miért is tartóztatta le Dadgar Pault és Billt, de bármi legyen is az igazi célja, biztosan csak hasznára lenne, ha Perot is rács mögé kerülne. Ha pénzt akar szerezni, nyugodtan megállapíthat akár százmillió dolláros óvadékot is: biztos lehet benne, hogy megkapja.

A Paul és Bill kiszabadítása érdekében folytatott tárgyalások azonban nem jártak sikerrel, s Perot el akart menni Teheránba, hogy még egy utolsó kísérletet tegyen a jogszerű megoldásra, mielőtt Simons és a többiek életük kockáztatásával megrohamoznák a börtönt.

Az EDS üzleti tevékenysége során előfordult már, hogy a cég kész lett volna bevallani vereségét, végül mégis győzött, csak azért, mert Perot ragaszkodott hozzá, hogy még egy kísérletet tegyen – ez a vezetői mentalitás lényege.

Önmagának is ezt a magyarázatot adta, s nem is hazudott. Volt azonban még egy oka: egyszerűen képtelen volt kényelemben és biztonságban Dallasban maradni, miközben mások az ő utasításaira az életüket kockáztatják.

Nagyon is jól tudta, hogy ha Teheránban börtönbe csukják, akkor nemcsak ő, hanem a munkatársai és a cége is sokkal nagyobb bajban lesz, mint most. Sokáig törte a fejét, hogy legyen-e óvatos, megfontolt, és maradjon, vagy kevéssé legbensőbb meggyőződését, és menjen. Igazi erkölcsi dilemma előtt állt. Anyjával vitatta meg a dolgot.

Az anyja tudta, hogy meg fog halni. Tisztában volt azzal is, hogy hiába tér vissza épen és egészségesen Perot néhány nap múlva, őt valószínűleg már nem fogja életben találni. A rák villámsebesen roncsolta a testét, de elméje tökéletesen ép volt, s ugyanúgy meg tudta különböztetni a jótól a rosszat, mint egész életében bármikor. – Nincs választási lehetőséged, Ross – mondta a fiának. – A te embereidről van szó. Te küldted oda őket. Nem tettek semmi rosszat. A kormány nem fog segíteni rajtuk, Te vagy a felelős értük. Neked kell kihoznod őket. Menned kell.

Elindult hát, s tudta, hogy helyesen cselekszik, ha talán nem is a legbölcsebben.

Simonsszal, Coburnnel és Pocheval ellentétben Perot élete még sosem forgott veszélyben. A második világháború idején még túl fiatal, a vietnami háború idején pedig már túl idős volt ahhoz, hogy katonai szolgálatot teljesítsen. A koreai háború pedig véget ért, még mielőtt Perot zászlós

megérkezett volna a frontra a Sigourney romboló fedélzetén. Csak egyszer került ellenséges tűzbe, még a hadifoglyokért indított kampány idején Laoszban, a dzsungel fölött, egy ósdi DC-3-as fedélzetén. Hallotta a lövések koppanását, de csak akkor tudatosult benne, hogy a gépet eltalálták, amikor már leszálltak. A legijesztőbb kalandja is Laoszban esett meg vele, egy másik repülőgépen. Az ülése melletti ajtó kiszakadt a helyéből. Éppen aludt, s felébredve fényeket látott maga alatt. Beletelt pár másodpercbe, amíg rájött, hogy kilóg a gépből. Szerencsére be volt csatolva a biztonsági öve.

Most nem az ajtó mellett ült.

Kinézett az ablakon, s a hegyek közötti mélyedésben megpillantotta Teheránt. – A szélesen elterülő, alacsony, szürke épületek közül itt-ott fehér felhőkarcolók emelkedtek ki. A gép ereszkedni kezdett.

Oké, ideje összeszedni magunkat, rángatta vissza magát a jelenbe Perot.

Mire leszálltak, egészen felvillanyozódott: erősnek, energikusnak, tettrekésznek érezte magát.

A gép lekanyarodott a kifutópályáról, majd nemsokára megállt. Katonák közeledtek, hátukra vetett géppisztollyal.

Perot felállt. A pilóta kinyitotta a csomagteret, s átadta neki a táskát a videókazettákkal.

Egymás mellett lépkedtek a betonon, mögöttük Howell és Young a bőröndjeikkel.

Perot most hálás volt azért, hogy nem feltűnő a külseje. Eszébe jutott egy norvég barátja, egy magas, szőke Adonisz, aki mindig arra panaszkodott, hogy már a megjelenésével is túl mély benyomást tesz másokra. – Szerencsés fickó vagy te, Ross – szokta mondani. – Ha belépsz egy szobába, senki sem vesz észre. Az emberek, ha engem meglátnak, rögtön túl sokat várnak tőlem. Egyszerűen képtelen vagyok megfelelni az elvárásaiknak. – Őt például soha senki nem nézné egy televíziós társaság küldöncének, de Perotot alacsony termetével, hétköznapi arcával, egyszerű ruhájában könnyen el lehetett fogadni annak.

Beléptek a repülőtér épületébe. Az járt a fejében, hogy a repülőteret irányító hadsereg és az Igazságügy-minisztérium, ahol Dadgar dolgozik, két különálló állami intézmény. A kormányok történetében páratlan eset volna, ha bármelyikük is tudná, mit csinál vagy kit keres a másik.

Odalépett a határőrhöz és megmutatta az útlevelét. A katona lepecsételte és visszaadta, s ő nyugodtan továbblépett. A vámnál sem állították meg.

A pilóta megmutatta, hol hagyja a kazettákat. Elbúcsúzott tőle, majd letette a táskát.

Amikor megfordult, egy magas, feltűnő megjelenésű férfin akadt meg a szeme – Keane Tayloron. Perot szerette Taylort.

– Hello, Ross. Hogy ment? – üdvözölte Taylor.

– Nagyszerűen – válaszolta széles mosollyal. – Nem vadásztak semmiféle utálatos amerikaira.

Kiléptek az épületből. – Nem haragszik, hogy nem valami adminisztratív ügy miatt küldtem vissza? – kérdezte Perot.

– Persze hogy nem.

Beszálltak Taylor kocsijába. Howell és Young hátra ült.

Elindultak, s Taylor figyelmeztette őket: – Kis kerülőt teszek, hogy elkerüljük a leghevesebb tüntetéseket.

Perot nem találta különösebben megnyugtatónak a megjegyzést.

Az út két oldalán magas, félig kész betonépületek emelkedtek, tetejükön darukkal. Szemmel láthatóan senki sem dolgozott rajtuk. Perot jobban, odafigyelve észrevette, hogy a félig kész, külső fal nélküli épületekben máris laknak. Az egész szinte szimbólum lehetett volna annak a lázas sietségnek, amellyel a sah megpróbálta modernizálni Iránt.

Taylor az autókról beszélt. Az EDS összes kocsiját az iskolaudvaron gyűjtötte össze, s felfogadott néhány iránit, hogy vigyázzanak rájuk. Hamar rá kellett azonban jönnie, hogy az irániak használtautó-kereskedést nyitottak, s kezdték kiárusítani a kocsikat.

Perot észrevette, hogy minden benzinkútnál hosszú sorok állnak. Ez szinte nevetségesnek tűnt egy olajban gazdag országban. Nemcsak gépkocsik álltak sorba, hanem emberek is, kannákkal a kezükben.

– Mit csinálnak? – érdeklődött Taylortól. – Ha nincs autójuk, mire kell nekik a benzin?

– Eladják annak, aki a legtöbbet ígér érte. De az is lehet, hogy valaki felfogadta őket, álljanak helyette sorba.

Egy úttorlasznál kis időre megállították őket. Továbbhajtva égő gépkocsik mellett haladtak el. Mindenfelé géppisztolyos civileket láttak. Egy-két kilométeren át az utca elég békésnek tűnt. Aztán ahogy beljebb értek a városba, úgy szaporodtak a felgyújtott gépkocsik, a fegyveres civilek, az úttorlaszok. Látványnak nagyon ijesztőnek kellett volna lennie, de itt valahogy nem hatott annak. Perotnak az volt a benyomása, hogy most, amikor a sah vasmarkának szorítása végre enged, az emberek egyszerűen

élvezik a szabadságot. Amennyire meg tudta ítélni, a katonaság nem avatkozott be az eseményekbe.

Mindig van abban valami hátborzongató, ha az ember kívülállóként erőszakot lát. Eszébe jutott, hogy amikor Laosz felett repült egy kis gépen, s tudta, hogy odalent harcolnak, nyugodtan nézte őket a messzeségből. Ilyen lehet a háború: szörnyű kegyetlenség, ha a közepében vagy, de már ötpercnyi járásra onnan semmi sem történik.

Tágas térre jutottak, amelynek közepén egy emlékműféle emelkedett. Olyan volt, mint a távoli jövő űrhajója, amint négy ferde lábán messze az utcai forgalom fölé magasodott.

– Mi ez? – érdeklődött Perot.

– A Sahiad emlékmű – válaszolta Taylor. – A tetején múzeum van.

Néhány perc múlva bekanyarodtak a Hyatt Crown Regency hotel elé.

– Nemrég épült, éppen csak megnyitották a szerencsétlenek – magyarázta Taylor. – Nekünk éppen megfelel. Nagyon jó a konyhája, jók a borai, az étteremben esténként zene szól. Itt egész urasan élhetünk még ebben a lassacskán széteső városban is.

Beléptek a hallba és rögtön beszálltak a liftbe.

– Nem kell bejelentkeznie – figyelmeztette Taylor. – A szobát saját nevemre foglaltam. Semmi értelme, hogy bárhová is felírják a nevét.

– Rendben.

A tizenegyedik emeleten szálltak ki.

– Mindenkinek ide nyílik a szobája – mondta Taylor. Kinyitotta a folyosó legvégén levő ajtót.

Perot belépett, körülnézett és elmosolyodott.

– Ezt nézzék meg! – mondta.

Hatalmas nappaliban álltak, amelyhez egy majdnem akkora hálószoba csatlakozott. A fürdőszobában akár koktélpartit lehetett volna rendezni.

– Megfelel? – érdeklődött Taylor.

– Ha látta volna a szobát, amelyikben a múlt éjjel Ammanban aludtam, nem kérdezné.

Taylor elköszönt, magára hagyta Perotot, amíg berendezkedik.

Perot az ablakhoz lépett. Szobája az utcára nézett, éppen rálátott a szálloda bejárata előtti útszakaszra. Idejében észreveszem, ha egy csapat katona vagy a lázongó tömeg közeledik, gondolta.

Ez rendben is van, de aztán mit fogok csinálni, fűzte tovább a gondolatot.

Úgy döntött, hogy felderíti a menekülési lehetőségeket. Kiment a szobából és végigjárta a folyosót. Több üres szobát is talált, amelyeknek ajtaja nem volt kulcsra zárva. A folyosó mindkét végén lépcső volt. Az egyiken lement a tizedikre. Ott még több üres szobára bukkant. Némelyikben sem bútor, sem egyéb berendezés nem volt – a szállodát még szemmel láthatólag nem fejezték be, mint oly sok más főépületet a városban.

Ezen a lépcsőn bármikor lejöhetek, behúzódhatok valamelyik üres szobába, ha meghallom, hogy Jönnek. Észrevétlenül le lehet jutni a földszintre is, gondolta.

Rögtön ki is próbálta. Lement és felderítette a földszintet.

Bankett-termek során haladt át, s az volt a benyomása, hogy már hosszú ideje nem használták őket. Aztán konyhákra bukkant – számos jó búvóhellyel kecsegtettek. Különösen emlékezetébe vésett néhány élelmiszertároló konténert, amelyek elég nagyok voltak ahhoz, hogy egy kisebb termetű ember elférjen bennük. A szállodának ebből a részéből könnyen elérhette az épület hátsó frontján levő uszodával és szaunával is ellátott sportcsarnokot. Kinyitott egy ajtót, s a hátsó udvaron, a szálloda parkolójában találta magát. Itt bármikor beszállhat az EDS egyik gépkocsijába, s eltűnhet a városban vagy egyszerűen csak átsétálhat egy másik szállodába, mondjuk a legközelebb eső Evinbe, vagy beveheti magát a befejezetlen felhőkarcolók dzsungelébe, amely mindjárt a parkolón túl kezdődik.

Visszatért a főbejárathoz, s lifttel felment a tizennegyedikre. Útközben azon gondolkodott, hogy aki Teheránba jön, annak jól meg kell válogatnia, milyen ruhát hoz magával. Ő khakiszövetnadrágokat, kockás ingeket választott, s volt nála egy sportöltözék is. Sápadt, simára borotvált arcával, kefehajával nem tudta elleplezni, hogy amerikai, de ha végül mégis menekülnie kell, abban biztos lehet, hogy senki sem nézi “fontos” amerikainak, még kevésbé az Electronic Data Systems Corporation többszörös milliomos elnökének.

Elment, hogy megkeresse Taylort, s megvitassák a további teendőket. Be akart menni az amerikai nagykövetségre, hogy beszéljen Sullivan nagykövettel; el akart menni a MAAG, az Egyesült Államok Katonai Segítő és Tanácsadó Csoportja főhadiszállására, hogy találkozzék Huyser és Gast tábornokokkal; mozgósítani akarta Taylort és John Howellt, hogy alágyújtsanak Dadgarnak; mozogni akart, cselekedni, megoldani a

problémákat, végül pedig kiszabadítani, s lehetőleg minél gyorsabban, Pault és Billt.

Kopogott és belépett Taylor szobájába:

– Oké, Keane. Kezdhetjük.

VI.

1.

John Howell anyja gyakran emlegette, hogy a fia 1946. kilencedik hónapjának kilencedik napján, a kilencedik óra kilencedik percében született.

Energikus mozgású, alacsony emberke volt. Világosbarna haja korán hullani kezdett, enyhén barnított, hangja rekedtes volt, mintha állandóan meg lenne fázva. Nagyon lassan beszélt és közben sűrűn pislogott.

Harminckét éves volt, Tom Luce dallasi ügyvédi irodájának egyik munkatársa. A Ross Perotot körülvevő emberek többségéhez hasonlóan fiatal kora ellenére már ő is meglehetősen szép karriert futott be. Ha valaki ügyvédi képességeit akarta ecsetelni, csak annyit mondott róla: – John mindig azzal nyer, hogy túldolgozza az ellenfeleit. – Howell a hétvégéből a szombatot vagy a vasárnapot rendszerint az irodájában töltötte, hogy pótolja, amit hét közben a különböző telefonhívások miatt nem tudott elvégezni, vagy felkészüljön a következő hét teendőire. Belebetegedett, ha a családi programok véletlenül megfosztották hatodik munkanapjától, gyakran dolgozott késő estig, elmulasztva a családi vacsorákat, s boldogtalanná téve ezzel Angélát, a feleségét.

Perothoz hasonlóan Howell is Texarkanában született. Alacsony termetű volt ő is, de legalább annyira rámenős. Január 14-én mégis félt. Ezen a napon kellett találkoznia Dadgarral.

Az előző nap, rögtön Teheránba érkezésük után Howell beszélt Ahmad Humannal, az EDS új teheráni jogi képviselőjével. Dr. Human azt tanácsolta neki, hogy ne találkozzék Dadgarral, legalábbis most még ne: könnyen elképzelhető, hogy a vizsgálóbíró őrizetbe akarja venni az EDS összes amerikai emberét, akire csak rábukkan, s ez alól az ügyvédek sem kivételek.

Human mély benyomást tett Howellre. A magas, erős testalkatú férfi valamikor az iráni ügyvédi kamara elnöke volt. Nem beszélt igazán jól angolul – a francia volt a második nyelve –, de magabiztos, szakmájához értő embernek látszott.

Tanácsa mindenesetre egybevágott Howell előérzetével. Világéletében szeretett jól felkészülni bármilyen konfrontációra. Mélységesen hitt a

törvényszéki jogászok régi alapelvében: soha ne tégy fel olyan kérdést, amelyikre nem tudod előre a választ.

Human figyelmeztetését csak megerősítette Bunny Fleischaker, egy amerikai lány, aki az Igazságügy-minisztériumban dolgozott és sok iráni barátja volt. Még decemberben figyelmeztette Jay Coburnt, hogy Pault és Billt le fogják tartóztatni, de akkor senki sem hitt neki. Az események visszamenőleg őt igazolták, s január elején már komolyan vették, amikor egy este tizenegy óra tájban felhívta Rich Gallaghert.

A beszélgetés Gallaghert Az elnök emberei című filmnek azokra a jeleneteire emlékeztette, amikor a kormányban dolgozó informátorok improvizált tolvajnyelvet használtak az újságírókat tájékoztatva.

– Tudja, ki vagyok? – kezdte Bunny.

– Azt hiszem, igen – válaszolta Gallagher.

– Már beszéltek magának rólam.

– Igen.

Elmondta, hogy az EDS telefonjait lehallgatják, s a beszélgetéseket magnóra veszik. Azért telefonál, mert komoly esély van rá, hogy Dadgar újabb EDS-alkalmazottakat tartóztat le. Azt tanácsolta, hogy az illetők vagy gyorsan távozzanak az országból, vagy költözzenek egy olyan szállodába, ahol sok az újságíró. Lloyd Briggs, akinek Paul helyetteseként több esélye volt rá, hogy Dadgar célpontjává váljék, már elhagyta az országot – vissza kellett térnie az Államokba, hogy tájékoztassa az EDS jogászait. A többiek, Gallagher és Keane Taylor, beköltöztek a Hyattbe.

Dadgar nem tartóztatott le több EDS-alkalmazottat – legalábbis egyelőre nem.

Howellnek azonban nem volt szüksége nyomósabb érvekre. Úgy döntött, hogy elkerüli a vizsgálóbírót mindaddig, amíg ki nem ismerte a játékszabályokat.

Aztán 14-én reggel Dadgar támadást intézett a “Bukarest” ellen.

Fél tucat nyomozó kíséretében jelent meg, s követelte, hogy mutassák meg neki az EDS iratait. Howell egy másik emeleten levő irodában rejtőzködött, és felhívta Humant. Rövid beszélgetés után azt a tanácsot kapta, hogy működjenek együtt Dadgarral.

A vizsgálóbíró Chiapparone aktáit akarta látni. A Paul titkárnőjének irodájába levő irattartó zárva volt, és nem találták a kulcsát. Erre föl a vizsgálóbíró persze még hevesebben követelte az iratokat. Keane Taylor a

rá jellemző módon oldotta meg a problémát: kerített egy feszítővasat, s feltörte az iratszekrényt.

Howell közben kiosont az épületből, találkozott Human doktorral és elmentek az Igazságügy-minisztériumba.

Már ezt is elég ijesztőnek találta, mivel át kellett verekedniük magukat az épület előtt a politikai foglyok szabadon bocsátásáért tüntető tömegen.

Dr. Kianhoz, Dadgar főnökéhez mentek.

Howell elmondta neki, hogy az EDS komoly tekintélynek örvendő cég, semmi rosszat nem tett, s nevének tisztázása végett készséggel közreműködik bármilyen vizsgálatban, de követeli, hogy munkatársait engedjék ki a börtönből.

Kian közölte, hogy már felszólították Dadgart az ügy felülvizsgálására.

Howell szerint ez alig volt több a semminél.

Közölte Kiannal, hogy az óvadék összegének csökkentéséről kíván tárgyalni.

A megbeszélés farszi nyelven folyt, Human volt a tolmács. Kian, mint mondta, nem zárkózott el attól, hogy mérsékeljék az óvadékot. Úgy vélte, hogy akár az összeg megfelezéséről is szó lehet.

Howell kapott Kiantól egy igazolást, amely feljogosította arra, hogy meglátogassa Pault és Billt a börtönben.

Később visszagondolva megállapította magában, hogy a találkozó teljesen eredménytelen volt, de Kian legalább nem tartóztatta le.

A “Bukarestbe” visszatérve értesült, hogy Dadgar sem tartóztatott le senkit.

Ügyvédi ösztöne mégis azt súgta neki, hogy ne találkozzék a vizsgálóbíróval. A megérzéssel azonban harcba szállt egy másik jellemző tulajdonsága: a türelmetlensége. Voltak pillanatok, amikor belefáradt az adatgyűjtésbe, a felkészülésbe, a tervezésbe. Időszakok, amikor cselekedni akart egy ügy megoldása érdekében, s nem gondolkodni rajta. Szerette, ha ő a kezdeményező fél, ha az ellenfélnek kell reagálnia az ő lépéseire, nem fordítva. Ezt a szándékát még csak erősítette, hogy ott volt Teheránban Perot is, aki mindig mindenkinél korábban kezdi a napot, mindenkinek a sarkában van, mindenkitől megkérdi, hogy mit végzett tegnap, s mit akar végezni ma. Howell tehát úgy döntött, hogy szembenéz Dadgarral.

Ezért félt annyira.

Ha neki rossz érzései voltak, a feleségének még inkább.

Angela Howell az utóbbi két hónapban nem sokat látta a férjét. A novembert és a decembert Teheránban töltötte, megpróbálva rávenni az Egészségügyi és Társadalombiztosítási Minisztériumot, hogy fizesse ki az EDS számláját. Hazatérte után mindennap késő éjszakáig az EDS központjában ült, Paul és Bill ügyén dolgozott, ha éppen nem New Yorkban járt, hogy iráni ügyvédekkel tanácskozzék. December 31-én Howell csak reggel ért haza, miután az egész éjszakát az EDS-ben töltötte. Angela és a kilenchónapos Michael a kandallóban parázsló fahasábok előtt kucorgott: a hóvihar áramkimaradást okozott. Átvitte őket a nővéréhez, s ismét elindult New Yorkba.

Angela megpróbált mindent elviselni, de amikor meghallotta, hogy a férje ismét Teheránba készül, úgy érezte, nem bírja tovább. – Tudod te, hogy mi folyik ott? Miért kell visszamenned? – kérdezte.

Az volt a baj, hogy nem tudott semmiféle egyszerű, kézzelfogható magyarázatot adni. Ő maga sem látta tisztán, mit fog csinálni Teheránban. Ha azt mondhatta volna: – Nézd, ezt és ezt kell elvégeznem, ez a kötelességem, s csak én tudom megcsinálni – akkor az asszony talán megérti.

– John, ha nem tudnád, mi egy család vagyunk. Szükségem van a segítségedre – mondta, egyszerre gondolva a gyerekre, a hóviharra, az áramkimaradásokra.

– Sajnálom. Próbálj meg nélkülem boldogulni. Megpróbálok rendszeresen jelentkezni – csak ennyit volt képes válaszolni.

Nem tartoztak a veszekedős házaspárok közé. Ha Howell sokáig elmaradt, késő estig dolgozott – ami sokszor megtörtént –, s Angélának egyedül kellett ennie a kettejük számára készített ételből, akkor is csak arra kellett ügyelniük, hogy ne legyenek túlságosan kimértek egymáshoz. Ez azonban más volt, mint egy vacsora elmulasztása: elmegy, amikor a feleségének és a gyerekének nagy szüksége lenne rá.

Aznap este hosszan beszélgettek. Angela, ha nem is békélt meg a helyzettel, de legalább beletörődött.

Azóta már többször is felhívta még Londonból, s aztán innen, Teheránból. Angela látta a tévéhíradókban a zavargásokat, s aggódott. Még jobban meg lenne ijedve, ha tudná, hogy a férje éppen mire készül.

Howell megpróbálta félretenni az otthoni gondokat, s elindult, hogy megkeresse Abolhaszant, az EDS legmagasabb beosztású iráni alkalmazottját. Amikor Lloyd Briggs is visszaindult New Yorkba,

Abolhaszan vezette az EDS teheráni kirendeltségét. (Az amerikaiak közül egyedül Rich Gallagher maradt a városban, de ő adminisztratív munkakört töltött be.) Aztán visszatért Keane Taylor, átvette a vezetést, s Abolhaszan hamarosan sértődötten visszavonult. Taylor nem volt valami jó diplomata. (Viselkedésére Bill Gaydennek, az EDS World elnökének volt is egy találó kifejezése: "A Keane-féle tengerészgyalogos harckészültségi gyakorlat.") Komoly nézeteltérések voltak közöttük. Howell azonban ragyogóan kijött Abolhaszannal, aki nemcsak a farszi nyelvet, hanem a perzsa szokásokat és üzleti módszereket is tolmácsolni tudta az amerikai alkalmazottaknak.

Dadgar ismerte Abolhaszan apját, egy neves ügyvédet, s vele magával is találkozott már Paul és Bill kihallgatásakor. Abolhaszan kapta hát a megbízást, hogy álljon Dadgar nyomozóinak rendelkezésére, s gondoskodjék róla, hogy mindent megkapjanak, amit csak akarnak.

– Úgy döntöttem, hogy találkozom Dadgarral. Mi a véleménye róla? – kérdezte tőle Howell.

– Rendben – hangzott a válasz. Amerikai felesége volt, s amerikai akcentussal beszélte az angolt. – Nem hiszem, hogy bármi probléma lehet.

– Oké, akkor menjünk.

Abolhaszan Paul Chiapparone tanácstermébe vezette Howellt. Dadgar és munkatársai egy nagy asztal körül ültek, és az EDS pénzügyi dokumentumaiban lapozgattak. Abolhaszan megkérte a vizsgálóbírót, hogy menjenek át a szomszédba, Paul irodájába, aztán bemutatta neki Howellt.

Dadgar közömbösen kezet nyújtott.

Leültek az iroda sarkában levő asztalhoz. Howell nem is találta olyan ijesztőnek az iránit: meglehetősen fáradt, középkorú, kopaszodó embert látott maga előtt.

Belefogott, hogy elismételje mindazt, amit dr. Kiannak már elmondott: – Az EDS jó hírű vállalat, semmi törvénybe ütközőt sem követett el, s kész közreműködni a vizsgálatban. Nem nézhetjük el azonban, hogy két vezető munkatársunkat börtönbe csukják.

Dadgar válasza – Abolhaszan fordított – meglepte:

– Ha nem követtek el semmit, akkor miért nem fizették ki az óvadékot?

– A kettőnek semmi köze egymáshoz – válaszolta Howell. – Az óvadék biztosíték arra nézve, hogy az illető meg fog jelenni a bíróság előtt, nem pedig büntetés az elkövetett bűnökért. Az óvadékot vissza kell fizetni, mihelyt az illető a bíróság elé állt, tekintet nélkül az ítélet milyenségére.

Míg Abolhaszan fordított, Howell azon törte a fejét, hogy – a Dadgar által használt farszi szótól függetlenül – az óvadék-e a jó kifejezés arra a 12.750.000 dollárra, amit követelnek. Aztán eszébe jutott valami igen fontos. Azon a napon, amikor Pault és Billt letartóztatták, telefonon beszélt Abolhaszannal, aki elmondta neki, hogy Dadgar szerint az Egészségügyi Minisztérium éppen ennyivel tartozik az EDS-nek. Dadgar azzal érvelt, hogy ha az EDS korrupt módszerekkel nyerte el a megrendelést, akkor nem tarthat igényt erre az összegre. (Abolhaszan a letartóztatás előtti kihallgatás során nem fordította le ezt a kijelentést Paulnak és Billnek.)

Az EDS valójában már jóval több pénzt vett fel, mint tizenhárommillió dollár, így a megjegyzésnek nem volt túl sok értelme, s Howell hamarosan meg is feledkezett róla. Talán hibát követett el: lehet, hogy Dadgar egyszerűen csak rosszul számolt.

– Ha az illetők ártatlanok, akkor nem látom be, hogy miért ne jelenhetnének meg a bíróság előtt Az óvadék kifizetésével tehát semmit sem kockáztatnak – fordította Abolhaszan Dadgar válaszát.

– Egy amerikai nagyvállalat ezt nem engedheti meg magának – érvelt Howell. A szó szoros értelmében véve nem hazudott ugyan, de szándékosan félrevezette ellenfelét. – Az EDS – részvénytársaságként – az amerikai törvények értelmében kizárólag részvényesei érdekében használhatja fel a pénzét. Paul és Bill magánszemélyek: a társaság nem kezeskedhet azért, hogy meg fognak jelenni a bíróság előtt. Következésképp nem áll módunkban kifizetni az óvadékot sem.

Ez volt az eredeti, Howell által már jó előre megfogalmazott tárgyalási álláspont, de miközben Abolhaszan fordított, már tudta, hogy nem sikerült megingatnia Dadgart.

– A családjuknak kell kifizetnie az óvadékot – folytatta. – Megpróbálják összeszedni a pénzt, de tizenhárommillió dollárról természetesen szó sem lehet. Ha az összeget elfogadható mértékben csökkentenék, akkor elő tudnák keríteni. – Mindez persze hazugság volt. Ross Perot, ha kell, s ha Tom Walter módot talál a pénz Iránba utalására, kész kifizetni az óvadékot.

Most azonban Dadgar lepődött meg:

– Valóban nem tudják rákényszeríteni az embereiket, hogy megjelenjenek a bíróság előtt?

– Nem – válaszolta Howell. – Láncra verve vezessük elő őket? Nem vagyunk rendőrség. Ön valójában magánszemélyeket tart börtönben egy vállalat állítólagos bűneiért.

– Azért vannak börtönben, amit ők maguk elkövettek – replikázott Dadgar.

– Nevezetesen?

– Hamis jelentések alapján pénzt vettek fel az Egészségügyi Minisztériumtól.

– Ez semmiképp sem vonatkozhat Bill Gaylordra, mivel a minisztérium semmit sem fizetett azóta, hogy ő Teheránba érkezett. Mivel vádolják tehát?

– Jelentéseket hamisított. Különben is, itt most nem maga kérdez, Mr. Howell.

Howellnek hirtelen eszébe jutott, hogy Dadgar akár őt is börtönbe csukathatja.

– Nyomozást folytatok. Ha befejezem, vagy bíróság elé állítom az ügyfeleit, vagy szabadon engedem őket – folytatta a vizsgálóbíró.

– Örömmel közreműködünk a nyomozásban. Közben mit tehetnénk azért, hogy Pault és Billt szabadon engedjék?

– Fizessék ki az óvadékot.

– Amennyiben kifizetjük, elhagyhatják Iránt?

– Nem.

2.

Jay Coburn a dupla lengőajtón át belépett a Sheraton halljába. Tőle jobbra hosszú portáspult, balra a szálló üzletei. A hall közepén egy nagy pamlag állt, pihenni vágyók számára.

Az utasításnak megfelelően vásárolt egy Newsweeket, leült a pamlagra, szemben a bejárattal, hogy láthasson minden bejövőt, s úgy tett, mintha a magazint olvasná.

Úgy érezte magát, mint egy kémfilm szereplője. A mentési tervet egyelőre félretették, amíg Madzsid fel nem deríti, mi a helyzet a börtönparancsnok ezredessel. Addig neki Perot számára kellett elvégeznie valamit.

Találkozót beszélt meg egy emberrel, akit csak úgy emlegettek: "Mély Torok". (Az elnök emberei című film egyik főszereplője után, aki "mély háttérrel" látta el az újságírókat.) "Mély Torok" üzleti tanácsadással foglalkozó amerikai volt, aki tanfolyamokat tartott külföldi üzletembereknek arról, hogyan kell üzletet kötni az iróniakkal. Paul és Bill letartóztatása előtt Lloyd Briggs felvette vele a kapcsolatot és a segítségét kérte ahhoz, hogy az Egészségügyi Minisztériumtól megkapják, amivel az EDS-nek tartozik. Briggs azt a választ kapta, hogy az EDS nagy bajban van, de két és fél millió dollárral kivághatja magát belőle. Akkor visszautasították a tanácsot: az iráni kormány tartozott az EDS-nek, s nem fordítva; az irániaknak kell kivágniuk magukat.

A letartóztatások azonban alátámasztották "Mély Torok" szavahihetőségét (akárcsak Bunny Fleischakerét), s Briggs újból felvette vele a kapcsolatot. – Most már nehezebb lesz, de azért megnézem, mit tehetek – hangzott a válasz.

Előző nap fel is hívta, és közölte, hogy meg tudja oldani a problémát. Azt kérte, hogy négyszemközt találkozhasson Ross Perottal.

Taylor, Howell, Young és Gallagher is egyetértett abban, hogy Perot nem mehet el a találkozóra – már az is rémületbe ejtette őket, hogy "Mély Torok" egyáltalán tudott a városban tartózkodásáról. Perot tehát megkérdezte Simonsot, hogy mi lenne, ha Coburnt küldené maga helyett, s az ezredes egyetértett vele.

Coburn felhívta "Mély Torokot", s közölte vele, hogy ő fogja képviselni Perotot.

– Nem, nem – volt a válasz. – Perot személyesen jöjjön.

– Ha ez a feltétel, akkor felesleges is tárgyalnunk – utasította vissza Coburn.

– Oké, oké – visszakozott “Mély Torok”, s megadta az instrukciókat.

Coburnnek Keane Taylor házától nem messze egy megadott telefonfülkénél kellett lennie este nyolcra.

Pontosan nyolckor megszólalt a telefon. “Mély Torok” közölte vele, hogy menjen a közelben levő Sheratonba, s kezében egy Newsweekkel üljön le a hallban. Ott találkoznak, s a jelszó alapján azonosítják egymást. “Mély Torok” fogja megszólítani: “Nem tudja, merre Van a Pahlavi sugárút?” Egy háztömbnyivel arrébb, de Coburnnek azt kell válaszolnia: “Nem, nem vagyok idevalósi”.

Ezért érezte úgy magát, mint egy kémfilm szereplője.

Simons tanácsára a bélelt nagy kabát ját vette fel, azt, amelyiket Taylor a Michelin reklámemberkéjének öltözetéhez hasonlított. Kíváncsiak voltak, hogy “Mély Torok” megpróbálja-e megmotozni. Ha nem, akkor az összes további találkozókon nyugodtan elrejthet egy magnetofont a kabátja alatt, s rögzítheti a beszélgetést.

A Newsweeket lapozgatta, amikor megszólították.

– Nem tudja, merre van a Pahlavi sugárút?

Felnézve egy vele nagyjából azonos termetű, negyvenes évei elején járó férfit látott. Sötét haját szorosan lesimítva hordta, szemüveget viselt.

– Nem, nem vagyok idevalósi.

“Mély Torok” idegesen körülnézett.

– Menjünk arrébb.

Coburn felállt és követte a szálloda belsejébe. Egy félhomályos folyosón megálltak. – Meg kell motoznom – figyelmeztette “Mély Torok”.

– Mitől fél? – kérdezte Coburn a karját felemelve.

A férfi gúnyosan felnevetett:

– Az ember nem bízhat meg senkiben. Ebben a városban már nem érvényes semmiféle szabály.

Elintézte a motozást.

– Visszamegyünk a hallba?

– Nem. Lehet, hogy rám állítottak valakit. Nem kockáztathatom, hogy meglássanak magával.

– Oké. Mi az ajánlata?

Ugyanaz a gúnyos nevetés.

– Maguk most bajban vannak. Egyszer már eltolták a dolgot, amikor nem hallgattak arra, aki ismeri ezt az országot.

– Hogyhogy eltoltuk?

– Azt hiszik, hogy ez Texas, pedig nem az.

– De hogyan toltuk el a dolgot?

– Két és fél millió dollárért megkaphatták volna őket. Most már hatmillióba fog kerülni.

– Mi az ajánlata?

– Várjon egy kicsit. Legutóbb átejtettek. Ez az utolsó esélyük. Ezúttal nincs semmiféle visszatáncolás az utolsó pillanatban.

Coburn kezdte nagyon nem szeretni a fickót. Rettentő dörzsölten próbált viselkedni. Egész magatartása mintha azt sugallta volna: maguk olyan ostobák, s én annyival többet tudok maguknál, hogy nehezemre esik leereszkedni az önök színvonalára.

– Kinek kell kifizetnünk a pénzt? – kérdezte Coburn.

– Egy svájci számlára kell átutalniuk.

– S honnan tudhatjuk, hogy meg is kapjuk, amiért fizetünk?

“Mély Torok” felnevetett.

– Ebben az országban olyanok a játékszabályok, hogy senki nem engedi ki a kezéből a pénzét, amíg az árut le nem szállítják. Itt így intézik az ügyeket.

– Rendben. Mik a további teendők?

– Lloyd Briggs találkozik velem Svájcban, nyitunk egy feltételes számlát és aláírunk egy kötelezvényt, amelyet letétbe helyezünk a banknál. A számlát akkor szabadítják fel, amikor Chiapparone és Gaylord elhagyta az országot – ami pillanatokon belül megtörténik, ha rám bízzák a dolgot.

– Ki kapja meg a pénzt?

“Mély Torok” válasz helyett csak a fejét ingatta.

– Hogyan bizonyosodhatunk meg arról, hogy komolyan vehetjük az ajánlatát?

– Nézze, én csak továbbítom az információt, amit azoktól kaptam, akik közel állnak a maguknak oly sok problémát okozó személyhez.

– Dadgarra gondol?

– Találja ki.

Ahhoz, hogy “Mély Torok” ajánlatát meg tudja ítélni, előtte róla magáról kellett kialakítania a véleményét. Arra a megállapításra jutott, hogy nem mindennapi szar alakkal áll szemben.

– Rendben van. Majd jelentkezünk – válaszolta.

Keane Taylor egy kevés rumot töltött egy hosszú pohárba, jeget tett bele, és felöntötte kólával. Ez volt a megszokott itala.

Szálfatermetű férfi volt, 185 centi magas, kilencven kiló, s olyan domború volt a mellkasa, mint egy hordó. Nagy gonddal öltözködött. A haditengerészetnél rendszeresen sportolt – amerikai futballt játszott. A mellényes öltönyöket és a legombolható gallérú ingeket szerette. Nagy lencséjű, aranykeretes szemüveget hordott. Harminckilenc éves volt, s már egy kicsit kopaszodott.

A fiatal Taylor igazi vagány volt. Az egyetemről kicsapták, a haditengerészetnél fegyelmi vétség miatt őrmesterből lefokozták – s még most sem kedvelte, ha túl szigorú felügyelet alatt tartják. Azért szeretett a Worldnél, az EDS leányvállalatánál dolgozni, mert messzebb volt a központtól.

Most azonban igazán komoly felügyelet alatt állt. Négynapos teheráni tartózkodás után Ross Perot dühöngött.

Taylor előre rettegett a főnökével tartott esti megbeszélésektől. Miután Howell-lel egész nap a városban rohangáltak, megküzdve a forgalommal, a tüntetésekkel, az iráni hivatalos szervek ellenséges magatartásával, este még el is kellett magyarázniuk Perotnak, hogy miért nem jutottak gyakorlatilag semmire.

A helyzetet csak nehezítette, hogy Perot lényegében a szállodához volt láncolva. Mindössze kétszer hagyta el – egyszer, amikor a nagykövetségre, aztán amikor a katonai tanácsadó csoporthoz ment, eredmény az volt, hogy olyanná vált, mint egy ketrecbe zárt dühöngő medve, s nekik az esti megbeszélésekre ennek a medvének a ketrecébe kellett belépniük.

Még szerencse, hogy legalább nem kell úgy tennie többé, mintha nem tudna a mentőakció tervéről. Coburn bemutatta Simonsnak, s három órán át beszélgettek. Illetve inkább Taylor beszélt, Simons csak kérdezett. Taylor házának nappalijában ültek, Simons a szőnyegre verte a szivarhamut, Taylor pedig arról beszélt, hogy Irán olyan, mint egy lefejezett állat. A fej – a miniszterek, a különböző rangú hivatalnokok – még mindig megpróbál utasításokat kiadni, ám a test – az iráni nép – már elvált tőle, s önállóan teszi a dolgát. Következésképp politikai nyomással nem lehet kiszabadítani Pault és Billt: vagy az óvadékot kell kifizetni, vagy ki kell szabadítani őket.

A három óra alatt Simons egyszer sem változtatott a hanghordozásán, egyszer sem nyilvánított véleményt, s föl sem kelt a fotelból.

Az ő jéghideg magatartását azonban sokkal könnyebb elviselni, mint a Perot-féle lobogást. Perot minden reggel beszélgetett, miközben ő még borotválkozott. Taylor minden reggel egy kicsivel korábban kelt fel, mint előző nap, hogy kész legyen, mire Perot jön, de a főnöke is korábban kelt. Taylor fejében a végén már az is megfordult, hogy egész éjszaka az ajtaja előtt áll készenlétben, hogy akkor ronthasson rá, amikor még borotválkozik. Perot minden reggel tele volt ötletekkel, amelyeket éjszaka fundált ki. Újabb és újabb adalékokat hozott fel Paul és Bill ártatlanságának bizonyítására, újabb és újabb érveket talált ki, amelyekkel rávehetné az irániakat, hogy elengedjék őket. Taylor és Howell pedig rendre elment az igazságügy-minisztériumba, ahol a tisztviselők pillanatok alatt tönkrezúzták Perot elképzeléseit. Perot jogi érvekre támaszkodó, realista, amerikai megközelítést alkalmazott, Taylor pedig szerette volna, ha végre rájön, hogy az irániak egészen másként gondolkodnak.

Persze, nemcsak ez járt az eszében, hanem a felesége, Mary, és a gyerekek, Miké és Dawn is, akik a szüleinél voltak Pittsburghben. Taylornak az anyja és az apja is túl volt a nyolcvanon, s mindketten betegeskedtek. Az anyjának szívpanaszai voltak. Marynek most mindezzel egyedül kell megbirkóznia. Nem panaszkodott, de amikor telefonon beszéltek, érződött a hangján, hogy nehezen bírja.

Taylor nagyot sóhajtott. Képtelen egyszerre megoldani a világ összes problémáját, A pohárért nyúlt és elindult Perot szobájába az esti megbeszélésre.

Perot lakosztályának nappalijában járkált fel és alá, várva, hogy a többiek megérkezzenek. Semmi hasznot nem tudott hajtani Teheránban, s ezzel tisztában is volt.

Bántotta, hogy a nagykövetségen olyan ridegen fogadták. Charles Naashoz, az első beosztotthoz vezették. Naas udvarias volt, de csupán a már korábban hallott tanácsot ismételte meg, miszerint az EDS-nek jogi eszközökkel kell elérnie Paul és Bill szabadon bocsátását. Perot követelte, hogy találkozhassék a nagykövettel. Keresztülutazta a fél világot, hogy beszéljen Sullivannel, s addig nem megy el, amíg ez meg nem történik. Végül aztán bejött Sullivan, kezet fogott vele, és közölte, hogy nem volt bölcs dolog Iránba jönnie. Nyilvánvaló volt, hogy Perot problémát okoz,

Sullivan pedig nem akar újabb problémákat. A nagykövet egy ideig elbeszélgetett vele, de nem ült le, s az első kínálkozó alkalommal távozott a szobából. Perot nem volt hozzászokva az ilyen bánásmódhoz. Végül is fontos embernek számított, s egy diplomatától – így Sullivantől is – elvárhatta, hogy legalább udvarias legyen vele, ha már nem is szolgálatkész.

Perot találkozott Lou Goelzcel is, aki láthatóan őszintén aggódott Paul és Bill sorsa miatt, de konkrét segítséget nem ígért.

Naas irodájából kijövet amerikai katonai attasékba botlott, akik felismerték. A hadifoglyokért indított kampány óta Perot mindig bizton számíthatott rá, hogy az amerikai katonák melegen fogadják. Leült az attasékkal, s elmesélte a problémáját. Őszintén megmondták neki, hogy nem tudnak segíteni. – Felejtse el, amit az újságban olvasott, s azt is, hogy a Külügyminisztérium mit állít a nyilvánosság előtt – magyarázta egyikük. – Nincs itt semmiféle hatalmunk, semmit sem tudunk ellenőrizni, s maga csak az idejét vesztegeti a nagykövetségen.

Elvesztegetett időnek bizonyult az is, amit az amerikai katonai képviseleten töltött. Cathy Gallagher főnöke, Keith Barlow ezredes, az Iránban működő amerikai ellátó parancsnokság főnöke egy páncélozott autót küldött érte a Hyattbe. Perot Rich Gallagherrel együtt szállt be a kocsiba. A sofőr iráni volt – Perot azon gondolkodott, vajon melyik oldalon állhat.

Találkoztak Phillip Gast repülőtábornokkal, az Egyesült Államok Katonai Segítő és Tanácsadó Csoportjának parancsnokával és Huyser tábornokkal. Perot futólag ismerte Huysert, s erős akaratú, dinamikus emberként élt az emlékezetében. Most viszont nagyon fáradtnak, elcsigázottnak látszott. Perot tudta az újságokból, hogy Huysert személyesen Carter elnök bízta meg: szerezze meg az iráni hadsereg támogatását Bahtiar bukásra ítélt kormányának. Az volt az érzése, hogy a tábornoknak nem nagyon fűlik a foga a megbízatáshoz.

Huyser sem titkolta, hogy bár szeretne segíteni Paulon és Billen, egyszerűen nincs befolyása az irániakra, nem áll módjában semmit elintézni. Még ha kikerülnek is a börtönből, akkor sem lesznek biztonságban, magyarázta. Perot annyit elárult, hogy erre már ő is gondolt: itt van vele Simons, hogy törődjék Paullal és Billel, ha egyszer kikerülnek. Huyser harsány kacagásban tört ki, s egy pillanattal később Gast is rájött, hogy miről van szó. Jól tudták, hogy kicsoda Simons, s tisztában voltak

vele, hogy ha már itt van, akkor nem éri be azzal, hogy csak szárazdajka legyen.

Gast felajánlotta, hogy ha üzemanyagra van szükségük, bármikor szívesen ad, s ez volt minden. Meleg szavak a katonák és hűvös kijelentések a diplomaták részéről – lényegében nagyon kevés, semmiféle kézzelfogható segítség. Howell és Taylor pedig csak magyarázkodik.

Perot szinte beleőrült, hogy egész nap a szállodai szobában kell ücsörögnie. Cathy Gallagher ma megkérte, hogy vigyázzon a kutyájukra, Buffyra. Úgy adta elő a kérést, mintha megtiszteltetés, nagyrabecsülésének a jele lenne. Perot maga is csodálkozott, hogy beleegyezett. A szobájában ült, a kutyát nézte, s azon gondolkodott, hogy ez bizony meglehetősen ostoba elfoglaltság egy nagy nemzetközi vállalat vezetője számára, s megpróbált rájönni, hogy miért is hagyta magát rábeszélni. Keane Taylornél sem talált megértésre. Ő is meglehetősen viccesnek találta a kutyaőrzést. Néhány óra múlva Cathy visszajött a fodrásztól, s elvitte a kutyát, de Perot hangulata ettől sem lett rózsásabb.

Kopogtak az ajtaján. Taylor lépett be, kezében elmaradhatatlan italával. John Howell, Rich Gallagher és Bob Young követte. Mindannyian leültek.

– Megmondták nekik, hogy garantáljuk: a következő két évben a megkereséstől számított harminc napon belül Paul és Bill bárhol megjelenik kihallgatásra az Egyesült Államokban, vagy Európában? – vágott bele Perot.

– Nem érdekli őket az ötlet – válaszolta Howell.

– Mit ért azon, hogy nem érdekli őket?

– Csak azt ismétlem meg, amit ők mondtak…

– De ha ez valóban csak vizsgálat és nem zsarolási kísérlet, akkor csupán abban kell biztosaknak lenniük, hogy Paul és Bill bármikor készen áll a kihallgatásra.

– Ebben most tökéletesen biztosak. Nem hiszem, hogy változtatni kívánnának a helyzeten.

– Ez tiszta őrület! Úgy látszik, egyszerűen lehetetlen ésszerűen érvelni az irániakkal szemben, elfogadtatni velük valamit.

– Felvetettétek, hogy adják át az amerikai nagykövetség házi őrizetébe őket?

– Ezt is elutasították.

– Miért?

– Azt nem mondták meg.

– Kérdezték?

– Ross, nem kötelesek magyarázkodni. Itt ők az urak, s ezzel tisztában is vannak. De felelősek a foglyaik biztonságáért.

– Ez a felelősség szemmel láthatóan nem nyomasztja őket.

– Ross, ők nem tartják kötelezőnek a mi játékszabályainkat – szólt közbe Taylor. – Számukra nem nagy ügy két ember bebörtönzése. Nem jelent nekik sokat Paul és Bill biztonsága sem…

– Milyenek hát a játékszabályaik? Meg tudja mondani?

Ismét kopogtak. Coburn jött be “Michelin-kabátjában”, kötött sapkával a fején. Perot felderült: hátha jó híreket hozott.

– Találkoztál “Mély Torokkal”? – kérdezte.

– Naná – válaszolt Coburn, s hozzáfogott, hogy levetkőzzön.

– Na! És?

– Azt állítja, hogy hatmillió dollárért ki tudja hozni a börtönből Pault és Billt. A pénzt egy fenntartásos számlára kell fizetni Svájcban, s akkor felszabadítani, ha már elhagyták Iránt.

– Az ördögbe is! Ez nem hangzik rosszul – mondta Perot. – Minden dolláron ötven centet nyerünk. Az amerikai törvények szerint ráadásul még szabályos is az ügylet – váltságdíjról van szó. Miféle fickó ez a “Mély Torok”?

– Csirkefogó. Egy pillanatig sem bízom meg benne.

– Miért?

– Nem tudom, Ross… – vonta meg a vállát Coburn. – Dörzsölt, nyálkás… szóval egy szar alak… Nem bíznék rá hatvan centet sem, hogy szaladjon le a boltba és hozzon egy doboz cigarettát. Egyszerűen ez az érzésem, valahányszor rá gondolok.

– Miért, mire számítottál? – makacskodott Perot. – Ez az egész ügy egy mocskos zsarolás. Ebben nem grállovagok vesznek részt.

– Ön mondta. Zsarolás – szólt közbe Howell. Határozottan, tőle szokatlan; nyugodt stílusban beszélt. – Nekem az egész nem tetszik.

– Nekem sem – értett egyet vele Perot. – De maguk mondták, hogy az iråniak nem a mi játékszabályaink szerint járnak el.

– Igen, de van itt azért valami – szólt közbe Howell. – Az egyetlen szalmaszál, amibe belekapaszkodhatunk, az, hogy nem csináltunk semmi rosszat. Valamikor, valahogy, valahol valaki ezt is fel fogja ismerni, s akkor vége lesz ennek az egész rémálomnak… Nem szeretném elveszíteni ezt az egyetlen szalmaszálat.

– Eddig nem jutottunk vele túl messzire.

– Ross, én hiszek benne, hogy ha türelmesen ki tudjuk várni, akkor győzni fogunk. De ha belemegyünk ebbe a korrupciós ügyletbe, akkor már semmire sem hivatkozhatunk.

Perot Coburnhoz fordult: – Mennyire lehetünk benne biztosak, hogy “Mély Torok” megállapodott Dadgarral?

– Semennyire – válaszolt Coburn. – Azzal érvel, hogy addig úgysem fizetünk, amíg meg nem kapjuk, amit akarunk. Mit veszíthetünk hát?

– Mindent – vágott közbe Howell. – Felejtsék el, hogy mi számít jogszerűnek az Egyesült Államokban. Ez az ügylet megpecsételheti a sorsunkat Iránban.

– Nekem valami bűzlik az egészben – kapcsolódott be a vitába Taylor. – Az egész ügy büdös, ahogy van.

Perotot meglepte munkatársai reakciója. Ő is utálta a megvesztegetésnek már a gondolatát is, de kész volt elvei ellenére belemenni, hogy kihozhassa a börtönből Pault és Billt. Számára is drága volt az EDS jó híre, s John Howellhez hasonlóan ő sem akarta, hogy korrupció tapadjon hozzá. De ő tudott valamit, amit Howell nem: Simons ezredes és a mentőcsapat akciója még ennél is nagyobb kockázattal jár.

– A jó hírünk eddig mit sem segített Paulon és Billen – érvelt tovább.

– Nem pusztán a jó hírünkről van szó – makacskodott Howell. – Dadgar mostanára tökéletesen biztos lehet benne, hogy nem volt részük semmiféle korrupciós ügyletben. Ha viszont megvesztegetésen ér bennünket, akkor fenntarthatja az eredeti vádat.

Ebben lehet valami, ismerte be magában Perot.

– Lehet, hogy csapdáról van szó?

– Lehet.

Ésszerűen hangzott. Mivel semmiféle bizonyítékot nem tudott szerezni Paul és Bill ellen, Dadgar elhiteti “Mély Torokkal”, hogy meg lehet vesztegetni, majd – miután Perot beleesett a csapdába – világgá kürtöli, hogy az EDS mégiscsak egy korrupt cég. S aztán mindannyiukat boldogan beülteti a börtönbe Paul és Bill mellé. Ráadásul, mivel valóban bűnösöknek bizonyultak, ott is fognak maradni.

– Rendben van – adta be a derekát vonakodva Perot. – Hívják fel “Mély Torokot”, s mondják meg neki, hogy köszönjük, nem kérünk az üzletből.

– Oké – mondta Coburn, és már indult is.

Még egy elvesztegetett nap, gondolta Perot. Az irániak minden utat lezártak előttük. A politikai nyomást figyelmen kívül hagyják. Ha megvesztegetéssel próbálkoznak, az csak ronthat a helyzeten. Paul és Bill akkor sem hagyhatja el Iránt, ha az EDS kifizeti az óvadékot.

Még mindig Simons csapatának bevetése látszott a legjobb megoldásnak.

A megbeszélés résztvevőinek azonban nem szólt erről.

– Rendben van – zárta le a tanácskozást. – Holnap tovább próbálkozunk.

3.

Másnap, január 17-én ismét Keane Tayloron és John Howellen volt a sor, hogy próbálkozzanak. Az Eisenhower Avenue-ra, az Egészségügyi Minisztériumba hajtottak. Tolmácsként velük tartott Abolhaszan is. Dadgarral délelőtt tízre beszélték meg a találkozót. A vizsgálóbíró többedmagával érkezett. Elkísérték a Társadalombiztosítási Szervezetnek, annak a minisztériumi részlegnek a munkatársai, amely az EDS számítógépei segítségével végezte munkáját.

Howell úgy döntött, hogy nem hivatkozik arra, amire eredetileg akart, mármint hogy az amerikai törvények tiltják az ilyen óvadék kifizetését. Ugyanilyen haszontalannak ítélte azt is, hogy a Paul és Bill elleni vádak, illetve az esetleges bizonyítékok ismertetését követelje: Dadgar könnyen kivághatta magát azzal, hogy még folyik a nyomozás. A régi stratégia helyett azonban nem tudott újat kigondolni: pókerjátszmára készült, anélkül, hogy bármi is lett volna a kezében. Talán Dadgar akaratlanul is oszt majd neki valamit.

A vizsgálóbíró azzal kezdte, hogy a minisztérium a 125. számú adatközpontot követeli az EDS-től.

Amennyire Howell emlékezett rá, ez a kis teljesítményű számítógép tartotta nyilván és számlázta a Társadalombiztosítási Szervezet munkatársainak fizetését és nyugdíját. Ennek a bandának tehát az a legfontosabb, hogy megkapja a saját bérét. Az már teljesen közömbös számukra, hogy mi lesz a többbi Iráni társadalombiztosítási juttatásával.

– Ez nem olyan egyszerű – magyarázta Keane Taylor. – Egy ilyen átadás nagyon összetett művelet, sok szakember kell hozzá. Természetesen mindannyian az Egyesült Államokban vannak.

– Hozza vissza őket! – csattant fel Dadgar.

– Majd ha bolond leszek! – válaszolt nyugodtan Taylor.

A sok harckészültségi gyakorlat, amin a haditengerészetnél átesett, megtette a hatását, gondolta Howell.

– Ha így beszél, maga is hamarosan a börtönben találja magát – fenyegetőzött a vizsgálóbíró.

– Akárcsak a munkatársaim, ha visszahozom őket.

Howell nem bírta tovább, közbe kellett avatkoznia:

– Tudna-e jogi garanciát adni arra nézve, hogy a visszatérők közül senkit sem tartóztatnak le, és semmiféle módon nem zaklatnak?

– Hivatalos biztosítékot erre nem tudok adni – Válaszolta Dadgar. – Ám, ha megelégszenek a becsületszavammal…

Howell izgatott várakozással nézett Taylorra. Keane nem szólt egy szót sem, de az arcáról le lehetett olvasni, hogy két centet sem adna Dadgar becsületszaváért.

– Megvizsgálhatjuk, miként lehetne lebonyolítani az átadást – vette át a szót Howell. Dadgar végre olyasmivel állt elő, amin lehet alkudozni. – Biztosítékokra természetesen szükség lesz. Hivatalosan igazolniuk kell például, hogy a berendezéseket jó állapotban vették át tőlünk. Persze felkérhetünk független szakértőket is…

Howell árnyékbokszolást folytatott. Egyetlen dolog járt a fejében: az adatközpontot csak Paulért és Billért cserében szabad átadni.

Dadgar következő mondatával szétzúzta ezt a reményt: – A nyomozóimhoz napról napra újabb panaszok érkeznek a cégük ellen. Olyan panaszok, amelyek tökéletesen indokolják az óvadék összegének felemelését. Amennyiben a 125. számú adatközpontot átadják, figyelmen kívül hagyhatom ezeket a panaszokat és eltekinthetek az óvadék összegének emelésétől.

– De a szentségit! – robbant ki Taylorból. – Ez a legpiszkosabb zsarolás!

Howell rájött, hogy az adatközpont kérdése is másodlagos. Biztosan a Társadalombiztosítási Szervezet képviselői ragaszkodtak hozzá, hogy Dadgar felvesse. Nem tartotta azonban olyan fontosnak, hogy komoly engedményt tett volna teljesítése érdekében. Mit akarhat hát?

Howellnek eszébe jutott Lucio Randone, Paul és Bill egykori cellatársa. Miután felajánlotta a segítségét, az EDS elküldte Paul Buchát Olaszországba, Randone vállalatához, a Condotti Aquához. Bucha jelentése szerint a cég nagy lakóházakat épített Teheránban, s a vállalkozás pénzügyi fedezetét biztosító iráni társaság csődbe jutott, következésképp az olaszok abbahagyták a munkát. Sok iráni azonban már kifizette az építés alatt álló lakás árát. A helyi légkört figyelembe véve semmi meglepő sem volt abban, hogy az olaszokat tették felelőssé a csődért, s Randone lett az áldozati bárány. Vállalata azonban talált egy céget, amely hajlandó volt tovább finanszírozni a vállalkozást, folytatta az építkezést, s Randone rögtön kiszabadult. Az egész ügyletet egy Ali Azmajes nevű iráni ügyvéd irányította. Bucha idézte az olaszok vissza-visszatérő kijelentéseit is: “Ne

feledd, hogy Irán mindig Irán marad, soha nem változik”. Ő ezt úgy értelmezte, hogy a megvesztegetés elválaszthatatlan mindenféle megegyezéstől. Tisztában volt vele, hogy az ügyvédi honorárium rendszerint magában foglalja a hivatalos személyeknek szánt megvesztegetést is. Az ügyvéd – mondjuk – elvégez ezer dollár értékű munkát, közben kifizet tízezer dollárnyi kenőpénzt, s aztán leszámlázza megrendelőjének a tizenegyezer dollárt, Howellt a korrupciónak már a gondolata is idegesítette, de azért találkozott Azmajessel, akitől azt a választ kapta, hogy az EDS problémája nem jogi, hanem üzleti jellegű. Ha a cég üzleti megállapodást tud kötni az Egészségügyi Minisztériummal, akkor Dadgar kiszáll az egész ügyből. Azmajes még csak említést sem tett semmiféle megvesztegetésről.

Az egész ügy üzleti problémaként kezdődött, idézte fel magában Howell. A vevő nem tudott fizetni, a vállalkozó pedig beszüntette a munkát. Talán lehetséges volna egy kompromisszum, amelynek értelmében az EDS tovább működtetné a számítógépeket, a minisztérium pedig mégis fizetne valamennyit. Úgy döntött, hogy nyíltan felteszi a kérdést Dadgarnak.

– Előmozdítaná az ügyet, ha az EDS hajlandó lenne újratárgyalni a szerződés feltételeit az Egészségügyi Minisztériummal?

– Komoly segítséget jelentene – válaszolta a vizsgálóbíró. – Jogi megoldást ugyan nem, de gyakorlati megoldást hozna az ügyben. Különben is kár volna veszni hagyni azt a sok munkát, amit a minisztérium munkájának számítógépre vitele érdekében végeztek.

Végre a témánál vagyunk, állapította meg magában Howell. Vagy egy modernebb társadalombiztosítási rendszert akarnak, vagy vissza kívánják kapni a pénzüket. A tizenhárommillió dolláros óvadéknak Paulra és Billre való kiszabásával az EDS-nek csak ezt a két választási lehetőséget hagyták meg. Végre nyílt kártyákkal játszanak.

Eldöntötte, hogy ő sem kertel tovább:

– A tárgyalások megkezdéséről természetesen szó sem lehet addig, amíg Chiapparone és Gaylord börtönben van.

– Mihelyt önök teljes jó szándékkal tárgyalásokat kezdenek, a minisztérium ezt velem tudatja. Akkor pedig lehetséges, hogy a vádak megváltoznak, talán csökken az óvadék összege, sőt, Chiapparone és Gaylord is szabadlábra kerül.

Ez már igazán egyértelmű beszéd, állapította meg magában Howell.

Az EDS számára tehát az a legjobb, ha rögtön az Egészségügyi Minisztériumhoz fordul.

Azóta, hogy a minisztérium beszüntette a számlák kiegyenlítését, két kormányváltozás is volt. Dr. Sejkholeszlamizadehet, aki most börtönben ül, egy tábornok követte, akit Bahtiar hatalomra kerülésével egy új miniszter váltott fel. Az illető új figura a politikai színképben. Vajon milyen lehet? – törte a fejét Howell.

– Mr. Young van a vonalban, az EDS nevű amerikai vállalattól, miniszter úr – szólt be a titkárnő.

Dr. Razmara mély lélegzetet vett, mielőtt válaszolt volna: – Mondja meg neki, hogy amerikai üzletemberek a jövőben nem emelhetik fel csak úgy a telefont és nem hívhatják fel bármikor az iráni kormány minisztereit, s nem várhatják el tőlük, hogy úgy viselkedjenek, mintha az alkalmazottaik volnának. – Még jobban felemelte a hangját. – Mondja meg neki, hogy azok az idők elmúltak.

Lecsapta a kagylót, s kérte, hogy hozzák be az EDS ügyiratait.

Manusehr Razmara Párizsban töltötte a karácsonyi ünnepeket. Franciaországban szerezte kardiológusi szakképesítését, francia nőt vett feleségül, az országot második hazájának tekintette, s tökéletesen beszélt franciául. Tagja volt az Iráni Országos Orvosi Tanácsnak és barátja Sahpur Bahtiarnak. Amikor Bahtiar kormányra került, felhívta őt Párizsban és kérte, hogy jöjjön haza és vállalja el az egészségügyi tárca vezetését.

Az EDS ügyiratait a társadalombiztosításért felelős miniszterhelyettes hozta be. Dr. Emrani már két kormányváltozást is túlélt, s tisztségében volt az ügy kezdetekor is.

Az iratokat olvasva a miniszter egyre dühösebb lett; az egész vállalkozás abnormális volt. Az alapszerződés 48 millió dollárról szólt, de a különböző kiegészítések a vállalkozásért fizetendő összeget mintegy 90 millió dollárra növelték. Razmarának eszébe jutott, hogy Iránban 12 ezer orvosnak kell ellátnia a 32 milliós lakosságot, s az országban 64 ezer falu nélkülözi a vezetékes ivóvizet. Aki ezt a szerződést aláírta, az vagy bolond volt, vagy hazaáruló, vagy mindkettő. Hogyan lehet milliókat költeni számítógépre, amikor olyan alapvető egészségügyi feltételek is hiányoznak, mint a tiszta víz? Erre csupán egy magyarázat lehet: a szerződést aláírókat megvesztegették.

Ezért fizetniük kell. Emrani már annak a különös bíróságnak a számára készítette elő ezt a dossziét, amely a korrupt kormánytisztviselők fölött ítélkezik. Három ember ül jelenleg börtönben: dr. Sejkholeszlamizadeh, az egykori miniszter és két korábbi helyettese, Reza Neghabat és Nili Arame. Úgy kell nekik. A felelősség az egész ügyért elsősorban az irániakat terheli. Nem vétlenek azonban az amerikaiak sem. Az Egyesült Államok üzletemberei és kormányuk bátorította az ilyen őrült vállalkozásokra a sahot, s be is zsebelték értük a maguk profitját. Most fizetniük kell. Ráadásul az iratok tanúsága szerint az EDS nem végezte el megfelelően a feladatát: két és fél évvel a vállalkozás kezdete után a számítógépek még mindig nem működnek. Az új munkálatok megbénították Emrani ügyosztályának, a társadalombiztosítást végző régi rendszernek a működését, s dr. Emrani egyszerűen képtelen ellenőrizni a kiadásokat. Az iratok szerint ez a fő oka annak, hogy a minisztérium túllépte a költségvetését.

Razmara nem feledkezett meg arról, hogy az Egyesült Államok nagykövetsége is tiltakozott a két amerikai, Chiapparone és Gaylord bizonyítékok hiányában történt bebörtönzése ellen. Ez is jellemző az amerikaiakra: a megvesztegetési összegeket nem csekkre szokták kifizetni. A nagykövetség aggódott a két fogoly biztonságáért is, s Razmara ezt egyszerűen nevetségesnek tartotta. Ő a saját biztonságáért aggódott. Mindennap hivatalba menet az járt a fejében, vajon hazajut-e még élve.

Becsukta a dossziét. Semmiféle szánalmat nem érzett az EDS és bebörtönzött munkatársai iránt. Még ha megpróbálná is szabadlábra helyeztetni őket, akkor sem járna sikerrel, állapította meg magában. Az Amerika-ellenes hangulat napról napra erősödik az országban. A Bahtiar-kormányt, amelynek ő is tagja volt, a sah iktatta be, ezért mindenki Amerika-barátnak tekintette. Egy ilyen felbolydult országban az a miniszter, aki néhány amerikai kapitalista és lakájaik biztonságáért tesz valamit, könnyen elveszítheti hivatalát, ha éppen meg nem lincselik – s joggal. Razmara úgy döntött, hogy fontosabb dolgoknak szenteli a figyelmét.

Másnap ismét beszólt hozzá a titkárnője:

– Mr. Young van itt az EDS-től, s önnel szeretne beszélni, miniszter úr.

Az amerikaiak szemtelensége egyszerűen felháborító. – Ismételje meg neki azt, amit tegnap mondtam, s adjon neki öt percet arra, hogy távozzék az épületből – válaszolta Razmara.

4.

Bill számára az idő jelentette a legnagyobb problémát. Ebben különbözött a nyughatatlan, agresszív, erős akaratú, törekvő Paultól, aki a kiszolgáltatottságot viselte a legnehezebben. Bill alkalmazkodóbb típus volt: tudta, hogy nem tehet mást, csak imádkozhat – így hát imádkozott. (Nem tartozott azok közé, akik lépten-nyomon fennen hirdetik hitüket. Rendszerint késő este, elalvás előtt vagy kora hajnalban mondta el imáját, mielőtt a többiek felkeltek volna.) Gyötrelmesen lassúnak találta az idő múlását. A kinti, a valódi világban egy nap a maga megoldandó problémáival, döntéseivel, telefonjaival, értekezleteivel szinte észrevétlenül múlt el. A börtönben egy nap maga volt az örökkévalóság. Bill kidolgozott egy rendszert a valódi idő és a börtönidő összevetésére.

Valódi idő	***Börtönidő***
1 másodperc	= 1 perc
1 perc	= 1 óra
1 óra	= 1 nap
1 nap	= 1 hónap
1 hónap	= 1 év

Bill tudatában az idő két vagy három hét után kapta meg ezt az új dimenziót, amikor rájött, hogy a szabadulásra még bizonytalan ideig várniuk kell. Egy elítélt bűnözőtől eltérően nekik nem mondták meg, hogy három hónap vagy öt év múlva szabadulnak, így még annyi vigaszuk sem volt, hogy egy falinaptár lapjait tépkedve számolják a büntetésből még hátralévő időt. Teljesen mindegy volt számukra, hány napot töltöttek börtönben: a hátralévő idő bizonytalan volt, tehát végtelen.

Perzsa cellatársaik nem így élték át, ami velük történt. Szembetűnő volt a két kultúra közötti különbség: az amerikaiak, akik megszokták, hogy gyors eredményekre törekedjenek, nagyon megszenvedték a várakozást. Az irániak azonban képesek voltak várni “fardah”, vagyis másnapig, talán egy hétig, valameddig, az örökkévalóságig. Ugyanúgy, ahogy a kinti életben is tették.

A sah hatalmának gyengülésével párhuzamosan azonban Bill mintha az elkeseredés jeleit vette volna észre rajtuk, s óvatosabb lett velük szemben.

Ügyelt rá, nehogy elmondja nekik, kik érkeztek Dallasból, vagy hogy haladnak a kiszabadításuk érdekében kezdett tárgyalások. Attól tartott, hogy menekülési lehetőséget keresve esetleg készek továbbadni az információkat az őröknek.

Kezdett jól képzett börtönlakóvá válni. Megtanulta, hogy ne vegyen tudomást a koszról és a poloskákról, hozzászokott a hideg, szénhidrátban dús, étvágygerjesztőnek egyáltalán nem nevezhető ételekhez. Megtanulta, hogyan éljen a cellán belüli szűk, de pontosan körülhatárolt személyes életterében.

Megtalálta a módját, hogyan töltse el a végtelenül hosszúnak tűnő napokat. Olvasott, sakkozni tanította Pault, tornázott az előtérben, kikérdezte az irániakat mindenről, amit a televízióban vagy a rádióban hallottak, és imádkozott. Hajszálpontos vázlatot készített a börtönről, méretarányosan ábrázolva minden cellát, minden folyosót. Naplót vezetett és feljegyezte benne a börtönélet minden kis eseményét, mindazt, amit a látogatóktól hallott, s a híreket. Nevük helyett csupán kezdőbetűikkel jelölte az egyes személyeket, s kitalált vagy a valósághoz képest jelentősen megváltoztatott történéseket is feljegyzett, hogyha a naplót elkoboznák, megzavarja azt, aki olvassa.

Mint minden fogoly, ő is úgy várta a látogatókat, akár a kisgyerek a karácsonyesti ajándékosztást. Az EDS munkatársai tisztességes ételt, meleg ruhát, új könyveket, hazulról érkezett leveleket vittek be neki. Az egyik nap Keane Taylor elhozta neki Christophernek, hatéves fiának a fényképét. A gyerek a karácsonyfa alatt állt. Az, hogy láthatja a fiát, még ha csak fényképen is, erőt öntött belé. Eszébe juttatta, hogy van miben reménykednie, s megerősítette benne az elszántságot, hogy ne adja fel.

Leveleket írt Emilynek és átadta Keane-nek, hogy olvassa be neki telefonon. Tíz éve ismerte már Taylort, s nagyon közel álltak egymáshoz. Az evakuálás után egy ideig együtt is laktak. Bill tudta, hogy Keane nem olyan érzéketlen, mint amilyennek tartják – viselkedésének jó része csak manír volt –, mégis furcsán érezte magát, amikor leírta, hogy “szeretlek”, tudva, hogy azt Keane fogja felolvasni a feleségének. Erőt vett azonban magán, s úrrá lett zavarán, mert nagyon akarta, hogy Emily és a gyerekek tudják, mennyire szereti őket. Hátha nem lesz már alkalma személyesen is elmondani nekik. Levelei olyanok voltak, mint a veszélyes bevetésre induló pilótáké.

A legértékesebb ajándék, amit a látogatók hozhattak, a friss hír volt. Az udvar túlsó oldalán álló földszintes épületben lezajlott rövid találkozók annak megvitatásával teltek el, hogyan próbálják meg kihozni őket a börtönből. Bill számára úgy tűnt, hogy az idő a legfontosabb tényező. Előbb-utóbb valamelyik módszernek sikeresnek kell lennie. Sajnos, az idő múlásával Iránban egyre nőtt a zűrzavar. A forradalmi erők egyre energikusabbak lettek. Sikerül-e vajon kihoznia az EDS-nek Pault és Billt még azelőtt, hogy az egész ország lángba borulna?

Az EDS munkatársai számára egyre veszélyesebbé vált a déli városrész, ahol a börtön volt. Paul és Bill sohasem tudhatta, mikor érkezik a következő látogató, vagy egyáltalán lesz-e még látogatás. A legutóbbi találkozó óta már négy, aztán öt nap is eltelt, s Bill arra gondolt, hogy mindenki visszament az Egyesült Államokba, hátrahagyva őt és Pault. Figyelembe véve, hogy a váltságdíj összege mértéktelenül nagy, a teheráni utcák pedig hallatlanul veszélyesek, talán mindannyian feladták a reményt a kiszabadításukra. Esetleg akaratuk ellenére, kényszerből távozniuk kellett, hogy legalább a saját életüket mentsék. – Bill felidézte magában a vietnami kivonulást, amikor az amerikai nagykövetség utolsónak maradt munkatársait az épület tetejéről szedte fel egy helikopter, s könnyen el tudta képzelni, hogy ugyanez a jelenet ismétlődött meg a teheráni amerikai nagykövetségnél is.

A követség munkatársainak látogatásaiból néha merített egy kis bátorságot. Kockázatot vállaltak azzal, hogy felkeresték őket a börtönben, de semmi megbízható értesülést nem hoztak arról, mit tesz a kormányzat kiszabadításuk érdekében, s Bill idővel arra a megállapításra jutott, hogy a Külügyminisztérium egyszerűen alkalmatlan feladata ellátására.

Dr. Humannak, az iráni ügyvédnek a látogatásai eleinte nagyon biztatóan hatottak. Aztán Bill rájött, hogy az irániakra oly jellemző módon Human sokat ígér, de keveset teljesít. A Dadgarral tartott találkozó fiaskója nyomasztóan hatott rá. Ijesztő volt az a könnyedség, amellyel a vizsgálóbíró kijátszotta Humant, s elszántsága is, hogy mindenképpen bent tartja őket a börtönben. Aznap éjjel Bill szinte egy percet sem aludt.

Megdöbbentette, amikor először meghallotta az óvadék összegét. Ekkora váltságdíjat még soha sehol nem fizettek ki a világon. Eszébe jutott, hogy a Dél-Amerikában elrabolt amerikai üzletemberekért csak egy- vagy kétmillió dollárt szoktak követelni. (Igaz, rendszerint nem is kerülnek elő élve.) Milliomosokért, neves politikusokért, más közismert

személyiségekért három-négymilliót kérnek, de sohasem tizenhármat. Ennyit senki sem fog fizetni értük.

Különben még ezzel az összeggel sem vásárolhatnák meg számukra a jogot, hogy elhagyják az országot. A legvalószínűbb, hogy házi őrizetbe vennék őket Teheránban, ahol lassan a tömeg lesz az úr. Az egész óvadékügy sokkal inkább tűnt csapdának, mint valódi menekülési lehetőségnek.

Helyzete arra késztette, hogy felülvizsgálja, mit is tart fontosnak az életben. Rájött, hogy nagyon jól meg tud lenni szép háza, autói, az ízletes ételek és az elegáns ruhák nélkül. Önmagában nem is volt olyan szörnyű, hogy piszkos szobában lakik, ahol poloskák mászkálnak a falon. Minden, amit csak birtokolt az életben, pillanatok alatt tovatűnt, s rájött, hogy az egyetlen dolog, aminek igazán van értéke, a család. Egyedül ez számít – Emily, Jackie, Jenny és Chris.

Coburn látogatása valamivel jobb kedvre derítette. Amikor meglátta nagykabátjában, kötött sapkájában, szépen növő vörös szakállával, Bill rögtön rájött: Jay nem azért van Teheránban, hogy furfangos jogi módszerekkel próbálja meg őket kiszabadítani. Coburn a látogatóidő jelentős részét Paullal töltötte, s lehet, hogy Paul meg is tudott tőle valamit, de nem mondta el Billnek. Őt ez nem is bántotta: ha szükség lesz rá, úgyis megtudja.

A Coburn látogatása utáni napon azonban rossz hírek érkeztek. Január 16-án a sah elhagyta Iránt.

A cellák előtti térségben levő televíziót kivételesen délután is bekapcsolták, s Paul és Bill a többi fogollyal együtt nézte a Mehrabad repülőtér császári pavilonjában rendezett búcsúztatási ceremóniát. Ott volt a sah, a felesége, négy gyerekük közül három, az uralkodó anyósa és az udvartartás tagjai. Sahpur Bahtiar és egy sereg tábornok búcsúztatta a távozókat. Bahtiar kezet csókolt az uralkodónak, s a császári pár elindult a repülőgép felé.

A minisztériumi vezetők magukba roskadva nézték a jelenetet. Valamilyen formában mindannyian a császári család vagy közvetlen környezete baráti köréhez tartoztak. S most uruk és pártfogójuk távozik. Ez a legjobb esetben is azt jelenti, hogy hosszú raboskodásra kell felkészülniük. Bill úgy érezte, hogy a sah távozásával oda egy Amerika-barát fordulat utolsó lehetősége is Iránban. Most még nagyobb lesz a

zűrzavar, még több veszély leselkedik majd az amerikaiakra Teheránban, s még kisebb lesz az esélye a gyors szabadulásnak.

Nem sokkal azután, hogy a televízióban látták felszállni a sah gépét, Bill halk morajt hallott, mintha valahol a távolban, a börtönön kívül nagy tömeg zajongana. A – moraj egyre erősödött, egyre kivehetőbbé vált a kiabálás, az éljenzés, az autókürtök hangja. A televízió adásából tudták meg a zaj okát. Irániak százai, ezrei tomboltak az utcákon, azt üvöltözve: – Sah raft! azaz “a sah elment”. Pault az egész az újévi parádéra emlékeztette Philadelphiában. Szinte minden autó dudálva, bekapcsolt reflektorokkal közlekedett. Sok sofőr szalagokat kötött a bekapcsolt ablaktörlőre, gépesítve a zászlólobogtatást. Éljenző fiatalokkal zsúfolt teherautók száguldoztak az utcákon, s a tömeg városszerte ledöntötte és összetörte a sah szobrait. Billben felmerült, vajon mit tesz ezek után a tömeg, s főleg mit tesznek a börtönőrök, illetve a lobbi fogoly? Az irániak hisztérikus érzelemkitörése vajon nem az amerikaiak ellen irányul-e legközelebb?

Két nappal később, január tizennyolcadika reggelén egy őr lépett az 5-ös cellába, s mondott valamit farsziul Reza Neghabatnak, az egykori miniszterhelyettesnek. Neghabat lefordította: – Szedjék össze a holmijukat. Máshová viszik magukat.

– Hová? – kérdezte Paul.

– Egy másik börtönbe.

Bill agyában megszólalt a riasztócsengő. Miféle börtön lehet az? Olyan, ahol kínozzák és megölik a rabokat? Vajon értesítik-e az EDS-t arról, hova szállították őket, vagy egyszerűen csak eltűnnek? Ez a hely ugyan nem volt paradicsominak nevezhető, de legalább ismerték, s ez adott valamiféle biztonságérzést.

Az őr ismét mondott valamit, s Neghabat fordított. – Azt mondja, hogy ne aggódjanak, az önök érdekében történik.

Pillanatok alatt összeszedték fogkeféjüket, néhány ruhadarabjukat, a közös borotvát. Aztán csak ültek és vártak, három órán át.

Nyomasztó volt a bizonytalanság. Bill már hozzászokott a börtönhöz, s időnkénti szorongásait leszámítva, alapvetően bízott cellatársaiban. Félt, hogy ennél csak rosszabb várhat rájuk.

Paul megkérte Neghabatot, hogy értesítse valahogy az EDS-t átköltözésükről. Ha másképp nem megy, esetleg próbálja megvesztegetni a börtönparancsnok ezredest.

A cellafőnök, az az idős ember, aki annyira vigyázott rá, hogy a lehetőségekhez képest jól érezzék magukat, elszomorodott, hallva, hogy távoznak. Búsan nézte, amint Paul leveszi a falról Karen és Ann Marie fényképét. Egy hirtelen támadt érzésnek engedve Paul odaadta a képet az öregnek, akit szemmel láthatóan megindított ez a gesztus, és hosszan hálálkodott.

Három óra múltán aztán értük jöttek, kivitték őket a börtönudvarra, s a börtön különböző részeiből összeszedett hat másik fogollyal együtt beszállították őket egy kisbuszba. Bill a többieket figyelte, megpróbálta kitalálni, mi az, ami közös bennük, amiért egyszerre viszik el őket.

Egyikük egy francia volt. Biztonságuk érdekében talán minden külföldi foglyot elszállítanak? Ott volt azonban közöttük a tagbaszakadt iráni is, annak a lenti cellának a főnöke, amelyikben az első éjszakát töltötték. Billnek meggyőződése volt, hogy közönséges bűnöző.

Miután a busz elindult, a franciához fordult: – Nem tudja, hova visznek bennünket?

– Engem szabadon engednek – válaszolta az.

Billnek a lélegzete is elakadt. Ez jó hír! Lehet, hogy mindannyiukat szabadon bocsátják?!

Az utcát figyelte. Három hét után először látta a külvilágot. Az Igazságügy-minisztérium körüli kormányzati épületeken pusztítás nyomai látszottak: úgy látszik, a tömeg valóban elvadult. Mindenhol kiégett gépkocsik, betört ablakok. Az utca teli volt katonákkal, páncélosokkal, de nem csináltak semmit – nem ügyeltek a rendre, még csak a forgalmat sem ellenőrizték. Billnek úgy tűnt, hogy csupán idő kérdése és a gyenge Bahtiar-kormányt egyszerűen elsöprik.

Mi történt az EDS embereivel, Taylorral, Howelllel, Younggal, Gallagherrel és Coburnnel? A sah távozása óta nem jártak a börtönben. Talán menekülniük kellett, mert az életük forgott veszélyben? Maga sem tudta, miért, mégis biztos volt benne, hogy a városban vannak, s még mindig Pault és őt próbálják kiszabadítani. Remélte, hogy ezt a költözést is valahogy ők szervezték meg. Az is lehet, hogy a busz nem egy másik börtönbe, hanem egyenesen az amerikai légi támaszpontra viszi őket. Minél többet gondolt rá, annál erősebben hitte, hogy az egész az ő szabadulásukért történik. Az amerikai nagykövetség a sah távozása után minden bizonnyal felismerte, hogy komoly veszélyben vannak, s végre lépett az érdekükben. Ez az egész buszozás csak csel. Csak azért van rá szükség, hogy kihozzák

őket az Igazságügy-minisztérium börtönéből anélkül, hogy felkeltenék Dadgar és a hozzá hasonló ellenséges iráni tisztviselők gyanakvását.

A busz északnak tartott. Ismerős negyedeken haladtak át, s Bill egyre nagyobb biztonságban érezte magát, ahogy a város ellenséges déli része elmaradt mögöttük.

A légi támaszpont is északon van.

A busz egy tágas térre ért, amelyet egy nagy, erődszerű épület uralt. Bill érdeklődéssel figyelte. Körülötte a fal mintegy két és fél méter magas lehetett, rajta őrtornyok, géppuskafészkek. A tér tele volt csadort, a hagyományos iráni öltözéket viselő, zajongó asszonyokkal. Valamilyen palota vagy mecset talán? Esetleg egy katonai támaszpont?

A busz az erődítményhez kanyarodott és lassított.

Jaj, ne!

Előttük hatalmas, kétszárnyú acélkapu magasodott, s a busz Bill legnagyobb rémületére pontosan azzal szemben állt meg.

Ez a félelmetes hely nem más, mint az új börtön, ahol ki tudja, mi vár rájuk.

A busz behajtott a kitáruló kapun.

Nem a légi támaszpontra mentek hát, az EDS nem szervezte meg a menekülésüket, a nagykövetség semmit sem tett, nem engedik szabadon őket.

Megálltak. Az acélkapu becsukódott, s elöl egy újabb tárult fel. Áthajtottak azon is, és egy épületekkel teleszórt belső udvarra értek. Az egyik őr mondott valamit farsziul, s a foglyok elindultak lefelé a buszról.

Bill úgy érezte magát, mint egy becsapott gyerek. Rohadt ez az egész élet, gondolta. Mit tettem, hogy ezt érdemeltem?

Mit tettem?!

– Ne hajtson túl gyorsan – figyelmeztette Simons.

– Nem vezetek elég biztosan? – kérdezte Poche.

– Dehogynem, csak nem akarom, hogy szabálysértésen érjék.

– Miféle szabályok vannak még itt?

– Csak legyen óvatos.

– Megérkeztünk – vágott közbe Coburn.

Poche megállította a kocsit.

A kísértetiesnek tűnő, fekete leples asszonyok feje fölött mindannyian a Kaszr börtön erődszerű épületét figyelték.

– Jézusom! – törte meg a csendet Simons. Mély, rekedtes hangjában megdöbbenés, félelem bujkált. – Nézzék ezt az átkozottat!

A magas falakra, a hatalmas kapukra, az őrtornyokra, a géppuskafészkekre bámultak.

– Ez rosszabb, mint az Alamo – folytatta Simons.

Coburnnek az jutott az eszébe, hogy mentőcsapatuk csak az Egyesült Államok egész haderejének segítségével tudná megtámadni ezt a börtönt. A fogolyszöktetés, amit oly gondosan kiterveltek, s oly sokat gyakoroltak, most teljesen kivihetetlenné vált. Itt már nem segít semmiféle módosítás, a terv javítgatása, vagy akár egy új terv sem: az egész ötlet halott.

Szótlanul ültek egy ideig, mindenki a saját gondolataival volt elfoglalva.

– Kik ezek az asszonyok? – kérdezte, mintegy hangosan gondolkodva Coburn.

– A foglyok hozzátartozói – magyarázta Poche.

Coburn furcsa hangot hallott.

– Figyelj csak! Mi ez? – fordult ismét Joe-hoz.

– Az asszonyok. Siratják a bentieket.

Simons ezredes egyszer már találkozott bevehetetlen erőddel.

Igaz, akkor még csak százados volt, nem kapta még meg becenevét, s barátai egyszerűen csak Artnak szólították.

1944 októbere volt. A huszonhat éves Art Simons a 6. Ranger gyalogos zászlóalj B századát vezette. Már látható volt, hogy az Egyesült Államok megnyeri a háborút a Csendes-óceánon. Éppen a Fülöp-szigetek elleni támadást készítették elő. A 6. zászlóalj rangerei az inváziós erők előtt érkeztek, szabotázscselekményeket hajtottak végre és katonai létesítményeket romboltak le az ellenséges vonalak mögött.

A B zászlóalj a Homonhon-szigeten, a Leyte-öbölben szállt partra. A szigeten nem voltak japánok, Simons kétszáz békés bennszülött előtt húzta fel a csillagos-sávos lobogót egy kókuszpálmára.

Még aznap megkapták az üzenetet, hogy a japán helyőrség a közeli Suluan-szigeten gyilkolja a polgári lakosságot. Simons engedélyt kért rá, hogy elfoglalhassa Suluant. A kérést visszautasították. Néhány nappal később újra próbálkozott. Azt a választ kapta, hogy nincs szabad hajó, amelyet a B századért küldhetnének, hogy átvigye őket a másik szigetre. Simons kérte, hogy hadd használja a bennszülöttek hajóit. Ezúttal megkapta az engedélyt.

Lefoglalt három vitorlást és tizenegy evezős csónakot, s kinevezte magát a flotta parancsnokává. Nyolcvan emberrel indult el, hajnali kettőkor. Vihar tört ki, hét csónak felborult, vissza kellett fordulniuk. A katonák többsége úszva ért partot.

Másnap ismét elindultak, ezúttal már napvilágnál. Mivel a légteret még mindig a japánok uralták, a katonák levetették zubbonyukat, s felszerelésükkel együtt elrejtették a csónakok aljában, hogy ha egy repülőről felfedeznék őket, azt higgyék, csak bennszülött halászok. A csel bevált, sikerült partra szállniuk Suluanon. Simons rögtön elindult, hogy felderítse a japán erőket.

Ekkor találkozott a bevehetetlen erőddel. A japánok a sziget déli végében, egy kilencven méter magas korallszirten álló világítótoronyba vették be magukat.

A szikla nyugati oldalán ösvény kanyargott felfelé, s félúttól a korallszirtbe vágott lépcsőben folytatódott. Az egész lépcsősort, s az ösvény nagyobbik részét jól be lehetett látni a húsz méter magas világítótoronyból és a mellette álló három, nyugatra néző épületből. Tökéletes védelmi állás volt: két ember akár ötszáz támadót is képes volt ott feltartóztatni.

Valamilyen megoldásnak mégiscsak kell lennie. Simons úgy döntött, hogy keletről támadnak, a szirtet megmászva.

A támadás november másodikán, éjjel egykor kezdődött. Simons és tizennégy embere pontosan az épületek alatt a szirt tövéhez kúszott. Arcukat és kezüket feketére mázolták – a hold fényesen világított, s a terep olyan nyitott volt, akár az iowai préri. Harisnyájukat a bakancsukra húzták, hogy ne üssenek zajt, s csak kéz jelekkel érintkeztek.

Simons jelt adott és elsőnek rugaszkodott neki a szirtnek. Az éles korall belemart az ujjúkba és tenyerükbe. Voltak szakaszok, ahol a lábukat sem volt hol megvetniük, s csak a karjukkal húzódzkodva tudtak előbbre jutni. Tökéletesen kiszolgáltatottak voltak: ha egy kíváncsi őr a szirt keleti oldalán lenéz, rögtön észreveszi őket, s azonnal fellármázza a többieket, hogy jöjjenek, könnyű vadászat ígérkezik.

Az út felénél tartottak, amikor hangos csattanás törte meg a csendet. Egyikük puskájának tusa a korallnak ütődött. Megálltak, arcukat a korallhoz szorítva igyekeztek belesimulni a szinte függőleges falba. Simons lélegzetét visszafojtva várta a mészárlás kezdetét jelző lövéseket, de nem történt semmi.

Tíz perc múlva folytatták az utat.

Egy egész órába telt, amíg megmászták a szirtet.

Simons jutott fel először. Hasra vágta magát a tetőn, s úgy érezte, mintha meztelen volna az erős holdfényben, ahol semmi sem nyújtott fedezéket. Egyetlen japánt sem látott, de hangokat hallott az egyik alacsony épületből. Fegyverét a világítótoronyra szegezte.

Egymás után érkeztek a többiek is. A támadást azután akarták kezdeni, hogy a géppuskát felállították.

A fegyvert éppen feltornászták a tetőre, amikor előtántorgott egy álmos japán. Nyilván a latrinára indult. Simons intett egyik emberének, az lelőtte, s megkezdődött a tűzpárbaj.

Simons azonnal a géppuskához futott. Az egyik lábát és a lőszeres dobozt tartotta, miközben a kezelő a másik lábat tartva tüzelt. A meglepett japánok az épületekből egyenesen belefutottak a géppuskatűzbe.

Húsz perccel később az egésznek vége volt. Tizenöt ellenséges katonát öltek meg. Simons csapatának két sebesültje volt, de egyik sem súlyos. A “bevehetetlen” erődöt pedig mégiscsak bevették.

Valamilyen megoldás mindig van.

VII.

1.

Az amerikai nagykövetség Volkswagen minibusza a Kaszr tér felé tartott. A kocsiban Ross Perot ült. Január tizenkilencedike volt, előző nap szállították át Pault és Billt, s Perot meg akarta látogatni őket az új börtönben.

Enyhén szólva őrült vállalkozás volt.

Mindenki arra törekedett, hogy rejtekhelyén tartsa Perotot, mert féltek, hogy Dadgar – Paulnál és Billnél jóval értékesebb túszt látva benne – letartóztatja és börtönbe veti. Most mégis itt volt, és saját akaratából, saját útlevelével a zsebében a börtön felé tartott.

Abban bízott, hogy a kormányhivatalok itt is csak olyanok, mint más országokban. “Nem tudja a jobb kéz, mit csinál a bal.” Lehet, hogy az Igazságügy-minisztérium le akarná őt tartóztatni, de ezt a börtönt a katonaság ellenőrzi, s a hadsereg egyelőre semmiféle érdeklődést nem mutat iránta.

Az óvatossági rendszabályokról azért nem feledkezett meg. Többedmagával lép be a börtönbe – vele volt a mikrobuszon Rich Gallagher, Jay Coburn, s a nagykövetség néhány munkatársa, akik egy amerikai asszonyt készültek meglátogatni. A lehető legegyszerűbb öltözékét vette fel, s egy nagy kartondobozban élelmet, könyveket és meleg ruhákat vitt Paulnak és Billnek.

A börtönben senkinek sem lesz ismerős az arca. Amikor belép, igazolnia kell ugyan magát, de egy őr vagy alacsony beosztású tisztviselő honnan tudhatná, hogy ki ő? Lehet, hogy a neve rajta van valamilyen listán a repülőtéren, a rendőrőrszobákban vagy a szállodákban, de a börtönben aligha. Dadgar semmiképp sem számít arra, hogy éppen ott fog felbukkanni.

Egyébként is kész volt vállalni a kockázatot. Lelket akart önteni Paulba és Billbe, s meg akarta mutatni nekik, hogy a saját bőrét is kész vásárra vinni értük. Utjának ez lesz az egyetlen eredménye: erőfeszítései, hogy a kiszabadításuk érdekében kezdett tárgyalásokat előbbre vigye, rendre kudarcot vallottak.

A busz a Kaszr térre ért, s Perot végre meglátta a börtönt. Mély benyomást tett rá. Nem tudta elképzelni, hogyan hatol be oda Simons és kis

csapata.

A téren elég sokan voltak, többnyire csadort viselő asszonyok. A mikrobusz a nagy acélkapu közelében állt meg. Perotnak a buszsofőr járt az eszében: iráni volt, s azt is tudta, hogy ki ő…

Mindannyian kiszálltak. Egy televíziós forgatócsoportot vett észre a bejárat közelében. Beszédüket meghallva a lélegzete is elakadt – amerikaiak! De mi az ördögöt kereshetnek itt?

Fejét leszegve vágott át a tömegen, hóna alatt a kartondobozzal. A kapu mellett, a falba épített kis ablakon egy őr nézett ki. A televíziósok nem vették észre. Egy perccel később kinyílt az egyik kapuszárnyba vágott ajtó, s beléptek a börtön területére.

Innen már nem volt visszatérés. Egy másik acélkapun át a börtönudvarra jutottak. Hatalmas tér volt, az épületek között szabályos utcák húzódtak, s tyúkok és pulykák szaladgáltak szabadon. Követte a többieket egy fogadószobába.

Odaadta az útlevelét a tisztviselőnek, aki a látogatók könyvére mutatott, jelezve, hogy írja be a nevét. Bevéste, hogy H. R. Perot, de azért ügyelt rá, hogy ne legyen könnyen olvasható. A tisztviselő visszaadta az útlevelet és intett, hogy továbbmehet.

Eddig minden rendben. Itt senki sem hallott még Ross Perotról.

Belépett a beszélőre várakozó látogatók számára fenntartott szobába, s abban a pillanatban földbe gyökerezett a lába. Szemben találta magát valakivel, aki igazán tisztában volt vele, hogy ki ő.

A tábornoki uniformist viselő iránival beszélgető férfi Ramsey Clark volt, egy texasi, Lyndon B. Johnson kormányzata idején az Egyesült Államok igazságügy-minisztere. Perot több ízben is találkozott vele, s jól ismerte a nővérét, Mimit.

Most már értette, mit kerestek ott a televíziósok. – Csak azért imádkozott, hogy kívül maradjon Clark látószögén. Bármelyik pillanatban erre fordulhat, gondolta, s felkiálthat, hogy “Uramisten! De hisz ez Ross Perot, az EDS-től!” Ha megpróbál elbújni, az csak még rosszabb lesz.

Egy szempillantás alatt határozott.

Clarkhoz lépett, üdvözlésre nyújtotta a kezét, s megszólította: – Hello, Ramsey. Mit csinál itt a börtönben?

Clark lenézett rá – 188 centi magas volt –, s felismerve, hogy ki áll előtte, elmosolyodott. Kezet ráztak.

– Hogy van Mimi? – kérdezte Perot, még mielőtt Clarknak eszébe jutott volna, hogy bemutassa a tábornoknak, aki közben farsziul mondott valamit egyik kísérőjének.

– Remekül érzi magát – válaszolta Clark.

– Nagyszerű. Örülök, hogy találkoztunk – búcsúzott el Perot, s már lépett is tovább.

Az izgalomtól teljesen kiszáradt szájjal lépett ki az udvarra Gallagher, Coburn és a nagykövetségi munkatársak nyomában. Ez bizony meleg helyzet volt. Egy ezredesi rangjelzést viselő iráni kísérte őket: Gallagher szerint azért küldték, hogy gondoskodjon róluk. Perotnak az járt a fejében, vajon mit mondhat most Clark a tábornoknak…

Paul beteg volt. Kiújult a fogsága első napján szerzett megfázása. Állandóan köhögött és fájdalmat érzett a mellkasában. Sem a régi börtönben, sem itt nem tudott soha fölmelegedni: három hete egyfolytában fázott. Az EDS-től érkezett látogatóitól azt kérte, hogy hozzanak neki meleg alsóruhát, de azok nyilván elfelejtették a kérést.

Nagyon el volt keseredve. Komolyan számított rá, hogy Coburn és a többiek megtámadják a buszt, amelyik áthozta őket ide az Igazságügy-minisztériumból. Amikor beértek a bevehetetlennek látszó Kaszr börtönbe, keserű csalódást érzett.

A parancsnok, Mohari tábornok közölte Paullal és Billel, hogy ő felügyeli Teheránban az összes börtönt, s biztonságuk érdekében személyesen rendelte el az átszállításukat. Meglehetősen sovány vigasz volt: igaz, hogy ez a börtön a lázongó csőcselékkel szemben védelmet nyújtott, ám a mentőcsapat is sokkal nehezebben tudja bevenni, ha egyáltalán sikerül neki.

A Kaszr egy nagy katonai létesítmény része volt. Nyugatra tőle a Kaszr Ghazar palota, amit a sah apja rendőr akadémiává alakított át. A börtön udvara volt valamikor a palota kertje. Északra tőlük egy katonai kórház húzódott, keletre pedig egy laktanya, amelynek udvarán helikopterek szálltak fel és le, napjában többször is.

Magát a börtönt egy nyolc-kilenc méter magas belső és egy három és fél méter magas külső fal övezte. Tizenöt-húsz épületből állt. Volt külön péksége, mecsetje és hat cellablokkja. Az egyikben csak nők voltak.

Pault és Billt a 8-as számú épületben helyezték el, amely a belső udvaron állt és acélpóznákra erősített drótkerítés vette körül. A körülmények

börtönviszonylatban nem is voltak rosszak. Az udvaron szökőkút állt, körülötte rózsabokrok és vagy tíz-tizenöt fenyő. A foglyok napközben az udvaron tartózkodhattak, röplabdázhattak vagy asztaliteniszezhettek. A kapuban azonban őr állt, jelezve szabad mozgásuk határát.

A cellablokk földszintén kis kórház volt. Vagy húsz pácienst kezeltek benne, többnyire elmebetegeket. Ezek rengeteget ordítoztak. Pault, Billt s néhány más foglyot az első emeleten helyezték el. Nagy, körülbelül 7 x 9 méteres cellába kerültek, s csak egy emberrel kellett megosztaniuk, egy ötvenes éveiben járó iráni ügyvéddel, aki a farszin kívül angolul és franciául is beszélt. Megmutatta nekik franciaországi villájának fényképét. A cellában televízió is volt.

Ennek ellenére Paul nagyon el volt keseredve. Egy kis extra komfort nem sokat jelentett a számára. A szabadságra vágyott. Nem lelkesítette fel különösebben az sem, amikor január tizenkilencedikén délelőtt közölték velük, hogy látogatóik érkeztek.

Épületük földszintjén volt egy látogatószoba, de most – anélkül, hogy bármilyen magyarázatot adtak volna – nem oda vitték őket, hanem ki az udvarra. A tisztiklub néven emlegetett épület felé indultak, amely körül kis trópusi kert húzódott, kacsákkal és pávákkal. Paul, meglátva a szemből közeledő látogatóikat, nem akart hinni a szemének:

– Istenem! – kiáltott fel boldogan. – De hiszen ez Ross!

Elfelejtve, hogy hol van, futva indult feléjük. Egy őr rántotta vissza.

– Gondoltad volna? – kérdezte Billt. – Perot itt van!

Az őrök a kertbe terelték őket. Paul állandóan hátranézegetett, s tekintetével Perotot keresve próbált megbizonyosodni róla, hogy nem csalta meg a szeme. A fal mellett sorakozó, üveglapú dohányzóasztalokkal berendezett terembe vezették őket. Nem sokkal utánuk belépett Perot, Gallagher, Coburn és még néhány ember.

Perot szélesen mosolygott. Paul kezet rázott vele, aztán átölelte. Nehezen tudták legyűrni megindultságukat. Paul érezte, hogy szeretik, hogy törődnek vele, barátai vannak, tartozik valakihez. Perot a fél világon átkelt, s belevetette magát egy forradalom kellős közepébe, csak azért, hogy meglátogassa.

Perot és Bill is kezet rázott és összeölelkezett. – Mi az ördögöt keresel itt, Ross? – kérdezte Bill. – Csak nem azért jöttél, hogy hazavigyél bennünket?

– Nem egészen. Legalábbis még nem – válaszolta Perot.

Az őrök a terem másik végébe húzódtak teázni. A Perotékkal érkezett követségiek egy másik asztalhoz ültek, s egy női fogollyal beszélgettek.

Perot az asztalra tette a dobozt:

– Itt van néhány meleg hosszú alsónemű. A boltban nem kaptunk, így hát a magamét hoztam el, s szeretném vissza is kapni, hallod? – mondta Paulnak.

– Ne aggódj, épségben visszakapod – válaszolta az mosolyogva.

– Hoztunk néhány könyvet meg ennivalót. Mogyoróvajat, tonhalat, gyümölcslét, meg mit tudom, még mit. – Előhúzott egy nagy borítékot. – Itt vannak a leveleitek.

Paul gyorsan átfutotta a címzéseket. Az egyik levél Ruthie-től jött, a másikra meg csak annyit írtak, hogy “Chapanoodle”. Ezt biztosan a barátja, David Benne küldte, akinek a fia, Tommy nem tudva kiejteni a Chiapparone nevet, ezért “Chapanoodle”nak keresztelte el. Zsebébe csúsztatta a leveleket, hogy majd később elolvassa őket.

– Hogy van Ruthie? – kérdezte.

– Jól. Beszéltem vele telefonon – nyugtatta meg Perot. – Mindegyikőtök felesége mellé odaállítottunk egy embert, hogy gondoskodjék róla, segítsen neki mindenben. Ruthie most Dallasban van, Jim és Cathy Nyfelernél. Éppen a házvásárlással van elfoglalva. A jogi ügyeket Tom Walter intézi.

Billhez fordult:

– Emily elment Észak-Karolinába, meglátogatni a nővérét, Vickie-t. Szüksége volt egy kis pihenésre. Az utóbbi néhány napot Washingtonban töltötte, Tim Reardonnél, s megpróbáltak valamit elérni a Külügyminisztériumban, írt Rosalynn Carternek – mint egyik feleség a másiknak –, s megpróbált mindent, amit csak lehet. Valamennyien igyekszünk megpróbálni mindent… Miközben Perot azoknak a nevét sorolta, akiket megkértek, hogy segítsenek – a texasi törvényhozóktól egészen Henry Kissingerig –, Bill rájött, a látogatás célja csak az, hogy lelket öntsenek beléjük. Amikor az udvaron Perotot és a többieket közeledni látta, azt hitte, hogy megérkezett a mentőcsapat, végre sikerült megoldani ezt az egész rohadt ügyet, s Perot azért jön, hogy ezt személyesen közölje velük. Kicsit becsapottnak érezte magát. Aztán ahogy Perotot hallgatta, lassan jobb kedvre derült. Az otthonról hozott levelekkel, az élelmiszeres dobozzal Perot olyan volt, mint egy ajándékokat osztogató télapó. Puszta jelenléte, széles mosolya hatalmas kihívás volt Dadgarral, a tömeggel, s mindennel szemben, ami fenyegette őket.

Bill most inkább azért aggódott, hogyan viseli el mindezt Emily. Megérezte, mi játszódhat le a feleségében. Maga az, hogy Észak-Karolinába utazott, arra utalt, hogy ő már feladott minden reményt. Biztosan nem volt már elég ereje ahhoz, hogy a szülei házában, ahová a gyerekekkel ment, megőrizze a nyugalom látszatát. Valamiért abban is biztos volt, hogy ismét rászokott a cigarettára. Ez meg fogja döbbenteni a kis Christ. Emily akkor hagyta abba a dohányzást, amikor bevonult a kórházba, hogy kivegyék az epehólyagját, s Chrisnek azt mondta, hogy a “dohányzóját” vették ki.

– Ha pedig mindez nem sikerül, akkor van itt a városban egy másik csapat is, amelyik kihoz benneteket. Csak egy kicsit más módszereket alkalmazva. Mindannyiukat ismeritek, kivéve a vezetőjüket, egy idősebb embert – folytatta Perot.

– Csak egy gondom van ezzel az egésszel, Ross. Miért kell kockára tenni egy egész csapat biztonságát két emberért? – vágott közbe Paul.

Bill szerette volna tudni, mit terveznek. Talán megjelenik egy helikopter a börtön fölött és fölveszi őket? Vagy az amerikai hadsereg megrohamozza az erődítményt? Nehéz volt elképzelni – bár ahol megjelenik, ott semmi sem lehetetlen.

– Jegyezzetek meg mindent a börtönről és a napi időbeosztásról, akárcsak az előző helyen – figyelmeztette őket Coburn.

Billt zavarta a bajusza. Azért növesztette, hogy jobban hasonlítson az irániakhoz. Az EDS munkatársainak tilos volt bajuszt vagy szakállat hordaniuk. Nem számított rá, hogy Perot megjelenik. Ostobaság volt ugyan, de zavarban érezte magát.

– Elnézést ezért – mondta, megérintve a felső ajkát. – Mihelyt kikerülök innen, rögtön levágom.

– Tartsd csak meg – mosolyodott el Perot. – Hadd lássa Emily, meg a gyerekek is. Különben is meg fogjuk változtatni az öltözködési és viselkedési szabályzatot. Most kaptuk meg a munkatársak körében végzett felmérés eredményeit, s valószínűleg engedélyezni fogjuk a bajuszt, sőt a színes ing viselését is.

– És a szakállat? – kérdezte Bill Coburnre nézve.

– A szakállat nem. Jaynek most különleges oka van rá, hogy viselje.

Az őrök felálltak és közelebb léptek. A látogatás véget ért.

– Nem tudjuk, mikor sikerül kihozni benneteket. Számíthattok rá, hogy esetleg hosszú időbe telik. Ha mindennap azzal ébredtek, hogy “ma lesz a

napja”, akkor keserű csalódásban lesz részetek, s nem lesztek képesek tartani magatokat. Ha viszont úgy készültök, hogy hosszú ideig lesztek itt, akkor valószínűleg kellemesen csalódtok. Azt azonban soha ne feledjétek, hogy feltétlenül kihozunk benneteket.

Kezet ráztak.

– Nem is tudom, hogyan köszönjem meg, hogy eljöttél. Ross – búcsúzott Paul.

– Csak a meleg alsómat itt ne feledd! – mosolyodott el Perot.

Együtt léptek ki az épületből. Az EDS-esek elindultak a kapu felé, s Paul és Bill az őrökkel együtt hosszan nézett utánuk. Alighogy eltűntek előlük, Bill ellenállhatatlan vágyat érzett, hogy kövesse őket.

“Még nem, ma még nem” – mondogatta magában.

Perot kíváncsi volt, vajon kiengedik-e.

Ramsey Clarknek egy egész órája volt rá, hogy elszólja magát. Vajon mit mondott a tábornoknak? Lehet, hogy már egy egész fogadóbizottság várja őket a bejáratnál, a látogatásra várakozóknak fenntartott szobában?

A szíve kissé hevesebben vert, amikor belépett a szobába. A tábornoknak és Clarknek nyoma sem volt. Rá sem nézett senki, amikor átment a termen.

Coburnnel és Gallagherrel szorosan a nyomában, kiment az első ajtón.

Senki sem állította meg.

Úgy látszik, mégis megússza.

Átmentek az udvaron, s a kapunál várakoztak.

Az egyik kapuszárnyba vágott kis ajtó kinyílt, s Perot kilépett az utcára.

A televíziós forgatócsoport még mindig a téren volt. Már csak az hiányzik, hogy valamelyik nagy amerikai hálózat műsorában megjelenjen a képem, jutott eszébe.

Átverekedte magát a tömegen, s beszállt a követség mikrobuszába.

Coburn és Gallagher is követte, de a követségi emberek még nem érkeztek meg.

Perot az ablakon át a teret nézte. A tömeg ellenségesnek tűnt. Farsziul kiabáltak, s fogalma sem volt róla, hogy mit.

Szerette volna, ha a diplomaták minél előbb előkerülnek.

– Hol maradnak ezek a fickók? – mérgelődött.

– Jönnek – nyugtatta meg Coburn.

– Azt hittem, egyszerre jövünk ki, felszállunk a buszra és indulunk.

Egy perccel később ismét nyílt a börtön kapuja, S kiléptek a követségiek. Felszálltak, a sofőr indított, s lassan átgördültek a Kaszr téren.

Perot végre megnyugodott.

Nem kellett volna annyit aggódnia. Ramsey Clarknek, aki egy iráni emberi jogi csoport meghívására érkezett, nem volt olyan jó a memóriája. Ismerősnek találta ugyan Perot arcát, de végül is úgy döntött, hogy Frank Borman ezredessel, az Eastern Airlines elnökével hozta össze a véletlen.

2.

Emily Gaylord meleg harisnyát kötött a férjének.

Már visszatért szülei washingtoni házába, ahol csendes csüggedésben teltek napjai. Reggel először Vickit vitte el a középiskolába, aztán Jackie-t, Jennyt és Christ az elemibe Útközben beugrott a nővéréékhez, s beszélgetett egy kicsit a sógorával, Tim Reardonnel. Tim még mindig nem adta föl, igyekezett Kennedy szenátoron és Tip O'Neill képviselőn keresztül nyomást gyakorolni a Külügyminisztériumra.

Emilynek állandóan Dadgar járt az eszében, ez a titokzatos ember, akinek elegendő hatalma van ahhoz, hogy a férjét börtönben tartsa. Szeretett volna személyesen találkozni vele, s megkérdezni tőle, miért teszi ezt. Timet még arra is megkérte, hogy szerezzen neki egy diplomáciai útlevelet, hogy Teheránba utazhasson, s felkereshesse Dadgart. Tim szerint az ötlet őrültség volt, aztán maga Emily is rájött, hogy az. Valamit pedig mégiscsak tennie kell, hogy Bill kiszabaduljon!

Most a naponta rendszeresen érkező hívást várta Dallasból. Rendszerint Ross, T. J. Marquez vagy Jim Nyfeler telefonált. Aztán elmegy a gyerekekért az iskolába, majd segít nekik elkészíteni a házi feladatot. Utána már semmi nem vár rá, csak egy újabb magányos éjszaka.

Bill szüleinek csak nemrég mondta meg, hogy a fiuk börtönben ül. Bill kérte meg rá levélben, amit Keane Taylor olvasott be telefonon, hogy csak akkor szóljon nekik, ha már feltétlenül szükséges, mivel az apjának már több szívrohama is volt, s egy újabb megrázkódtatás végzetes lehet. Három hét után azonban már nem lehetett tovább alakoskodni, így hát bevallotta, hogy mi történt.

Bill apja csak azért volt dühös, hogy olyan hosszú időn át félrevezették. Néha tényleg nehéz eldönteni, mit is tegyen az ember.

Végre megcsörrent a telefon.

– Halló, tessék! – szólt bele.

– Emily? Itt Jim Nyfeler.

– Hello, Jim. Mi újság?

– Csak annyi, hogy átvitték őket egy másik börtönbe.

– Miért nem kap néha valami jó hírt is?

– Ne nyugtalankodj – folytatta Jim. – Lényegében még jobb is így. Az előző börtön a város déli részén van, ahol a zavargások zajlanak. Ez pedig

északra. Sokkal biztonságosabb hely.

Képtelen volt tovább megőrizni hidegvérét:

– Ide figyelj, Jim! Három hete mást sem hallok tőletek, csak azt, hogy tökéletes biztonságban vannak a börtönben, most pedig azt mondod, hogy átvitték őket egy másik börtönbe, s most már biztonságban lesznek.

– Emily…

– Ne hazudjatok nekem, kérlek.

– Emily…

– Csak azt akarom, hogy megmondjátok az igazat, semmit ne titkoljatok el.

– Emily, nem hiszem, hogy eddig is veszélyben lettek volna, de az irániak érthetően óvatosak, s ezért vitték át őket a másik helyre. Érted?

Emily szégyellte, hogy nem tudott uralkodni magán.

– Sajnálom, Jim, ne haragudj.

– Rendben. Semmi baj.

Beszélgettek még egy kicsit, aztán Emily visszatért a kötéshez. Kezdem elveszíteni az önuralmamat, gondolta. Úgy élek, mint egy alvajáró. Gépiesen elviszem a gyerekeket az iskolába, beszélek Dallasszal, este lefekszem, s másnap megint kezdem elölről…

Nem volt rossz ötlet, hogy néhány napra meglátogatta Vickie-t, a nővérét. Valójában azonban nem helyváltoztatásra volt szüksége. Bill hiányzott neki.

Nehéz volt megőrizni a reményt. Néha már azon gondolkodott, milyen lenne az élet Bill nélkül. Volt egy nagynénje, aki Washingtonban, a Woody Áruházban dolgozott – talán neki is tud valamilyen munkát keríteni. Vagy megkérheti az apját, hogy találjon neki egy titkárnői állást. Vajon képes lesz-e még valakibe beleszeretni, ha Bill meghal Teheránban? Úgy érezte, hogy nem.

Felidézte az esküvőjük utáni időket. Bill akkor még egyetemre járt, s kevés volt a pénzük. Mégis belevágtak, mert nem bírták tovább egymás nélkül. Aztán, ahogy Bill pályafutása alakulni kezdett, egyre jobb helyzetbe kerültek. Jobb autókat, nagyobb házat, drágább ruhákat, több holmit vásároltak. Milyen keveset ér mindez, gondolta, milyen keveset számít, hogy szegény vagy gazdag az ember. Billre volt szüksége, és csakis rá. Ha mellette van, az mindig elég lesz neki ahhoz, hogy boldognak érezze magát.

Ha egyáltalán visszatér még.

– Mama! Miért nem telefonál a papa? – kérdezte Karen Chiapparone. – Mindig hív bennünket, ha nincs itthon.
– Ma telefonált. Jól van – hazudta Ruthie.
– Miért akkor hívott, amikor én iskolában voltam. Én is akarok beszélni vele.
– Nem olyan könnyű Teheránból telefonálni, drágám. A vonalak állandóan foglaltak. Akkor hív, amikor éppen tud.
– De kár!
Karen elvonult tévét nézni, s Ruthie leült egy fotelbe. Odakint már sötétedett. Egyre nehezebben tudott bárkinek is hazudni Paulról.
Ezért hagyta ott Chicagót és jött haza Dallasba. A szüleinél már képtelennek érezte magát arra, hogy titkolózzék. Az anyja többször is megkérdezte:
– Miért hívogat Ross és a többiek az EDS-től?
– Csak tudni akarják, hogy jól vagyunk-e – válaszolta ilyenkor, mosolyt erőltetve az arcára.
– Ez igazán rendes Rosstól.
Itt, Dallasban legalább nyíltan beszélhet az EDS munkatársaival. Különben is, most, hogy az iráni üzletnek vége, Paul az EDS központjában fog dolgozni, legalábbis egy ideig, s így mindenképpen Dallasban kell lakniuk. Karennek és Ann Marienek is iskolába kell járnia.
Jim és Cathy Nyfelernél laktak. Cathy mélyen együttérzett vele, hiszen az ő férjének a neve is ott volt annak az első négynek a neve között, akinek az útlevelét Dadgar be akarta vonni. Ha Jim akkor Iránban van, akkor most Paullal és Billel együtt ő is börtönben ül. – Gyere hozzánk – ajánlotta fel Cathy. – Talán csak egy hét, s Paul hazatér.
Ez még január elején volt. Azóta Ruthie már szólt, hogy keres egy lakást, de Cathy hallani sem akart az elköltözésükről.
Cathy most éppen a fodrásznál volt, a gyerekek a tévét nézték a másik szobában, Jim pedig még nem tért haza a munkából, így Ruthie egyedül maradt a gondolataival.
Cathy segítségével sikerült elfoglalnia magát és nyugodtnak látszani. Beíratta Karent az iskolába és talált egy óvodát Ann Marie számára. Cathyvel és más EDS-es feleségekkel járt ebédelni – Mary Boulware-rel, Liz Coburnnel, Mary Sculleyval, Marva Davisszel és Toni Dvoranchikkal. Vidám, bizakodó hangú leveleket írt Paulnak, s hallgatta vidám, bizakodó

válaszait, amelyeket Teheránból olvastak be neki telefonon. Bevásárolni járt és vacsorameghívásoknak tett eleget.

Sok időt töltött egy alkalmas ház keresésével. Nem ismerte jól Dallast, de emlékezett rá, hogy Paul szerint a Central Expressway környéke borzalmas, ezért onnan jó messzire nézelődött. Talált is egy házat, amelyik megtetszett neki, s úgy döntött, hogy megveszi, hadd legyen önálló otthonuk, mire Paul hazatér, de aztán jogi problémák adódtak. A férjének is alá kellett volna írnia a vételi szerződést. Most Tom Walter próbál intézni valamit az ügyben.

Ruthie kifelé igyekezett megőrizni a látszatot, de borzalmas volt, amit belül átélt.

Éjszakánként ritkán aludt egy óránál többet. Állandóan arra a gondolatra ébredt, vajon látja-e még valaha Pault. Megpróbálta eldönteni, mit tegyen, ha nem jön haza. Valószínűleg visszamegy Chicagóba, s egy ideig a szüleivel marad. Nem akart azonban állandóan velük élni. Valószínűleg talál majd valamilyen állást… Igazából nem az egyedüllét, az önálló élet gyakorlati oldalai zavarták. Az a gondolat volt borzalmas, hogy örökre elveszíti Pault. Nem tudta elképzelni, milyen lenne az élet nélküle. Mit fog csinálni, mit akar, mi lesz az, ami még boldoggá tudja tenni? Rájött, hogy elválaszthatatlanul kötődik a férjéhez. Sohasem fog tudni nélküle élni.

Egy kocsi zúgását hallotta. Ez Jim lesz, most jön haza a munkából. Talán hoz valami hírt.

Néhány perc múlva belépett Nyfeler.

– Hello, Ruthie. Cathy nincs itthon?

– A fodrászhoz ment. Mi volt ma?

– Nos…

Ruthie látta az arcán, hogy nem hozott semmi jó hírt, s most keresi a szavakat, amikkel bátorságot önthet belé.

– Nos, meg volt beszélve egy tárgyalás a váltságdíjról, de az irániak nem jelentkeztek. Holnap…

– De miért? – Ruthie minden erejét összeszedte, hogy nyugodt maradjon. – Miért nem mentek el a megbeszélt találkozóra?

– Tudod, néha a közalkalmazottak is sztrájkolnak, máskor meg egyszerűen nem lehet közlekedni a városban a… a tüntetések meg egyebek miatt… Hetek óta ilyen híreket hall. Állandóan csak a halogatás, a lemondott találkozók. – De Jim – kezdte ismét, ám nem bírta tovább, s zokogásban tört ki. – Jim… – Torka összeszorult, egy szót sem bírt kinyögni. “Semmit sem akarok, csak adják vissza a férjemet” – ez járt az

eszében. Jim zavartan, tehetetlenül nézte. Mindaz, amit eddig megpróbált magába zárni, most kirobbant belőle, s Ruthie nem volt képes tovább uralkodni magán, zokogva kirohant a szobából. A hálószobába ment, rávetette magát az ágyra, s egyre csak zokogott.

Liz Coburn kiitta az italát. Pat Sculley feleségével, Maryvel és egy szintén Teheránból menekült EDS-feleséggel, Toni Dvoranchikkal ültek a Recipesben, a dallasi Greenville Avenue egyik éttermében. Epres daiquirit ittak.

Toni Dvoranchik férje itt volt Dallasban. Liz tudta, hogy Pat Sculley eltűnt, akárcsak Jay, valamerre Európa irányában. Mary Sculley szavaiból azonban most úgy tűnik, hogy nem Európába, hanem Iránba ment.

– Pat Teheránban van? – kérdezte Liz.

– Biztos vagyok benne, hogy mindannyian ott vannak – válaszolta Mary.

Liz rettenetesen megrémült. “Jay Teheránban van…” Ordítani szeretett volna. Jay azt mondta neki, hogy Párizsba megy. Miért nem vallotta be az igazat? Pat Sculley megmondta Marynek. De Jay más. A férfiak többsége pókerezik néhány órát, de Jay mindig egész éjszaka, sőt, még következő nap is játszik. Mások, ha elmennek golfozni, kilenc vagy tizennyolc lyuk után abbahagyják, de neki harminchat lyukat kell ütnie. Sok embernek van komoly munkája, de neki mindjárt az EDS-nél kell dolgoznia. Már amikor katona volt is, szinte még gyerek, akkor is rögtön a legveszélyesebb feladatra kellett jelentkeznie, helikopterpilótának kellett beállnia. Most pedig elment Teheránba, a forradalom, a zavargások közepébe. Ugyanazt csinálja, mint eddig, gondolta. Elmegy, hazudik, veszélyeknek teszi ki magát. Jeges félelem tört rá. Nem jön vissza. Onnan nem kerül ki élve.

3.

Perot jó hangulata hamar elpárolgott. Igaz, bejutott a börtönbe, kihívást intézve ezzel Dadgar ellen, felvidította Pault és Billt, de Dadgar még mindig a kezében tartja az összes kártyát. Perot a Teheránban eltöltött hat nap után már értette, hogy a Washingtonban kifejtett politikai nyomás miért maradt hatástalan: a régi iráni rezsim a puszta túlélésért harcolt, s már nem irányította az eseményeket. Még ha fel is adnák a váltságdíjat – s ahhoz is rengeteg problémát kellene előzőleg megoldani –, Paul és Bill akkor is Iránban maradna. A Simons-féle mentési terv pedig romokban hever. Tönkrezúzta az új börtönbe költözés. Úgy tűnt, nincs semmi remény.

Aznap este Perotnak Simonsszal volt találkozója.

A biztonság kedvéért megvárták, amíg egészen besötétedik. Perot sportmezt, teniszcipőt és sötét felöltőt vett magára. Az autót Keane Taylor vezette.

A mentőcsapat közben elköltözött Taylor házából, mert Keane rendszeresen találkozott Dadgarral, aki hozzálátott az EDS iratainak átvizsgálásához. Lehetséges, figyelmeztette őket Simons, hogy Dadgar, terhelő bizonyítékok, leleplező iratok után kutatva, egyszer csak betör Taylor házába. Simons, Coburn és Poche most a Dallasba visszatért Bill és Toni Dvoranchik házában lakott. Megérkezett Párizsból és csatlakozott hozzájuk Pat Sculley és Jim Schwebach is. Az eredeti, közben használhatatlanná vált terv szerint ők lettek volna a támadó csapat két biztosító őre.

A Teheránban megszokott módon Dvoranchikék lakása egy emeletes épület földszintjén volt, s fölöttük lakott a ház tulajdonosa a családjával. Taylor és a többiek egyedül hagyták Perotot Simonsszal. Perot viszolyogva nézett körül a lakásban. Toni Dvoranchik ittléte alatt bizonyára makulátlanul, tiszta volt, de most, amikor öt, a háztartási munkáért cseppet sem lelkesedő férfi lakott benne, lepusztultnak és piszkosnak tűnt, s bűzlött Simons szivarjaitól.

Az ezredes egy nagy fotelban terpeszkedett. Pofaszakálla már bozontos volt, haja hosszúra nőtt. Szokásához híven egyik szivarról a másikra gyújtott, minden alkalommal élvezettel, s mélyen leszívta a füstöt.

– Látta az új börtönt? – kérdezte Perot.

– Igen.

– Mi a véleménye?
– Ami az eredeti tervünket illeti, hogy valamiféle frontális támadással bevesszük, azt egyszer s mindenkorra felejtsük el.
– Így gondoltam én is.
– Persze még mindig van néhány lehetőség.
Valóban lenne? Perot erősen kételkedett benne.
Simons már sorolta is: – Először is, ha jól tudom, a börtön udvarán gépkocsik parkolnak. Talán meg lehetne szervezni, hogy valamelyiknek a csomagtartójában kicsempésszék Pault és Billt. Hátha sikerül megvesztegetni vagy megzsarolni azt a tábornokot, a börtön parancsnokát.
– Mohari tábornokot?
– Igen. Az egyik iráni alkalmazottjuknak megmondtam, hogy alaposan nézzen utána.
– Rendben.
– Másodszor ott van a tárgyalócsoport. Ha el tudják érni, hogy Pault és Billt házi őrizet alá helyezzék, akkor ki tudjuk szabadítani őket. Mondja meg Taylornak és a többieknek, hogy a házi őrizet kiharcolására koncentráljanak. Egyezzenek bele az irániak bármilyen feltételébe, de mindenképpen hozzák ki őket a börtönből. Mi pedig arra az esetre, ha hazaengedik, s a lakásukon helyezik állandó megfigyelés alá őket, kidolgozzuk az újabb tervet.
Perot kezdte jobban érezni magát. Ebből az emberből árad a bizakodás. Néhány perce még teljesen reménytelennek érezte a helyzetet, erre Simons elkezdi nyugodtan sorra venni az újabb lehetőségeket, mintha az új börtönbe költöztetés, az óvadékként megszabott összeg és a törvényes iráni kormány összeomlása csak apróbb kellemetlenséget jelentene, de távolról sem a végső katasztrófát.
– Harmadszor pedig – folytatta Simons –, ne feledjük, hogy itt most forradalom zajlik. A forradalmak menete előre jelezhető. Mindig ugyanazok a dolgok ismétlődnek. Azt nem lehet tudni, hogy egy esemény mikor következik be, csak azt, hogy előbb-utóbb bekövetkezik. Az egyik ilyen egészen biztosan bekövetkező esemény pedig az, hogy a tömeg megrohamozza a börtönöket és mindenkit szabadon enged.
– Valóban? – kérdezte hitetlenkedve Perot. Simons bólintott.
– Ezek tehát a lehetőségek. Egyelőre még nem tudjuk kiválasztani a legtöbb sikert ígérőt. Fel kell készülnünk mind a háromra.

Bármelyik lehetőség következik is be, kész tervvel kell rendelkeznünk arra, hogy mindenkit azonnal kivigyünk ebből az átkozott országból, mihelyt Paul és Bill ismét velünk van.

– Ígéretet kaptam az amerikai katonai…

– Tudom – vágott közbe Simons. – Nem mondom, hogy szándékosan be akarták csapni, de azt állítom, hogy vannak számukra ennél fontosabb dolgok. Nem sokat adok az ígéreteikre.

– Rendben – Perot rábízta magát Simons ítéletére. Tulajdonképpen kész volt mindent rábízni. Ő volt talán a világon a legalkalmasabb ember egy ilyen feladat elvégzésére, s Perot tökéletesen megbízott benne.

– Én mit tehetek? – kérdezte még.

– Menjen vissza az Államokba. Itt komoly veszélyben van, ráadásul magára most ott van igazán szükség. Nagyon valószínű, hogy ha végre kijutunk innen, akkor nem menetrend szerinti repülőjárattal megyünk. Lehet, hogy nem is repülünk. Valahol fel kell szednie bennünket – talán Irakban, de az is lehet, hogy Kuvaitban, Törökországban vagy Afganisztánban –, s ezt meg is kell szervezni. Menjen haza és álljon készenlétben.

– Oké – Perot felállt. Simons ugyanazt tette vele, amit gyakran ő tesz a munkatársaival: megadta neki az ösztönzést, hogy folytassa, amikor úgy tűnt, hogy már minden elveszett. – Holnap indulok.

Perot lefoglalta a helyét másnapra, január huszadikára a British Airways 200-as, Teheránból Kuvaiton át Londonba tartó járatára.

Felhívta Margot-t, s megkérte, hogy menjen elébe Londonba. Néhány napig egyedül akart lenni vele – valószínűleg hosszú ideig nem lesz rá újabb alkalmuk, ha egyszer az akció beindul.

Korábban nagyon kellemes napokat töltöttek Londonban. A Savoy Hotelben fognak lakni. (Margot-nak a Claridge’s volt a kedvence, de azt Perot nem szerette: túl erősen fűtöttek, ha pedig kinyitotta az ablakot, akkor nem tudott aludni a Brook Street éjszaka sem gyengülő forgalmának zajától.) Színházba és koncertre fognak járni, s elmennek az Annabel’s-be, Margot kedvenc bárjába. Néhány napig élvezik az életet.

Ha egyáltalán kijut Iránból.

Az utolsó pillanatig a szállodában maradt, hogy minél kevesebb időt kelljen a repülőtéren töltenie. Indulás előtt még felhívta a reptéri információs szolgálatot, hogy megtudja, időben elindul-e a gép.

Alig fél órával a felszállás előtt jelentkezett csak jegykezelésre.

Rich Gallagher, aki a repülőtérre kikísérte, korábban már ellenőrizte, hogy nem lesz-e valami gond az elutazás körül. Egy iráni barátjával, aki a Pan Amnél dolgozott, Perot útlevelével odament az útlevél-ellenőrzéshez, közölte, hogy VIP-utasról van szó, s megkérte a tisztviselőt, hogy előre ellenőrizze az útlevelet. Az iráni kötelességtudóan átnézte a gyanús, visszatartandó személyekről kapott listáját, majd közölte, hogy Mr. Perottal nincs semmi gond. Gallagher örömmel tért vissza a jó hírrel.

Perot mégis aggódott. Ha le akarják fogni, akkor nem lesznek olyan ostobák, hogy ezt előre közlik Gallagherrel.

Bill Gayden, az EDS World elnöke éppen aznap érkezett, hogy átvegye a tárgyalócsoport irányítását, Egyszer már elindult Dallasból Teheránba, de Párizsból visszafordult, amikor Bunny Fleischakertől megtudták, hogy az irániak újabb letartóztatásokra készülnek. Most úgy döntött, hogy mégis vállalja a kockázatot. Gépe azalatt érkezett meg, amíg Perot az indulásra várt, így volt alkalmuk néhány mondatot váltani.

Gayden bőröndjében nyolc amerikai útlevél lapult. Azoké az EDS-munkatársaké, akik valamelyest hasonlítottak Paulra és Billre.

– Azt hittem, hogy hamis útleveleket használunk. Nem sikerült elintézni? – kérdezte Perot.

– De, igen – válaszolta Gayden. – Ha gyorsan van szükséged útlevélre, nem kell mást tenned, mint a szükséges dokumentumokkal bemenni Dallasban a bíróságra, ők mindent betesznek egy borítékba, s már indulhatsz is New Orleansba, ahol az útlevelet kiállítják. Könnyen kibontható, Milton-kapoccsal lezárt szabványborítékot használnak, amiből útközben nyugodtan kiveheted a fényképeket, s helyükre rakhatod Paul ét és Billét. Újra lezárod a borítékot, s máris van két útleveled a számukra hamis név alatt. Csak éppen törvénysértést követtél el.

– Mit csináltatok hát?

– Bekértem az Iránból evakuáltaktól az útleveleiket, mondván, hogy szükség van rájuk a holmijuk hazaszállításához. Kiválasztottam a nyolc legmegfelelőbbet. Gyártottam egy levelet, mintha valaki az Államokból írt volna Teheránba: “Itt vannak a kért útlevelek, hogy intézkedni tudjon a bevándorlási hatóságoknál”. Legyen nálam valami, amit fel tudok mutatni, ha megkérdezik, mire kell nekem nyolc útlevél.

– Ha Paul és Bill ezekkel az útlevelekkel kel át a határon, az szintén törvénysértés lesz.

– Ha eljutunk odáig, akkor már vállalhatjuk a törvénysértést.

– Ésszerűen hangzik – bólintott Perot. Beszálláshoz szólították. Elbúcsúzott Gaydentől és Gallaghertől, aki kikísérte, s beviszi majd Gaydent a Hyattbe. Aztán elindult, hogy megtudja, igaz-e, amit az utaslistáról kiderítettek.

Átment a “Csak utasoknak” feliratú kapun, ahol ellenőrizték a beszállókártyáját, majd végigsétált egy folyosón, s a végén egy kis fülkénél lefizette a repülőtér-használati díjat. Jobbra tőle húzódtak az útlevél-ellenőrző pultok.

Itt tartják a listákat.

Az egyik bokszban fiatal lány ült, mélyen belemerülve egy papírkötésű könyv olvasásába. Perot őt választotta. Átnyújtotta az útlevelét és a sárga kilépő vízumát, amelynek első rovatában ott állt a neve.

A lány félretette a lapot, kinyitotta az útlevelet, lepecsételte és visszaadta anélkül, hogy akár csak ránézett volna. Ismét belemerült az olvasásba.

Perot belépett az indulási váróba.

A repülőgép késett.

Keresett magának egy helyet és leült. Iszonyú feszültség volt benne. A lány bármelyik pillanatban befejezheti vagy egyszerűen megunhatja a könyvet. Mi lesz, ha elkezdi összevetni a kilépő vízumokat a tilalmi listával? Elképzelte, hogy érte jönnek a rendőrök vagy katonák, esetleg Dadgar nyomozói, börtönbe viszik, s akkor Ruthie-hoz és Emilyhez hasonlóan Margot sem fogja tudni, hogy viszontlátja-e még valaha a férjét.

Néhány másodpercenként újra és újra megnézte a járatok indulását feltüntető táblát. Az ő gépe mellett változatlanul ez állt: késik.

Egy idő múlva beletörődött a helyzetébe. Ha el akarják fogni, hát elfogják, semmit sem tehet ellene. Egy magazint nézegetett. A következő néhány órában elolvasott mindent, ami a táskájában volt. Megszólította a mellette ülő férfit. Angol mérnök volt, aki egy nagy brit cég beruházásán dolgozott Iránban. Egy ideig beszélgettek, aztán kicserélték a náluk lévő lapokat, s folytatták az olvasást.

Perot eljátszott a gondolattal, hogy néhány óra múlva egy kellemes szállodai lakosztályban lesz Margot-val – vagy éppenséggel egy iráni börtönben. Igyekezett elűzni az utóbbi gondolatot.

Elmúlt az ebédidő, sőt már jócskán benn jártak a délutánban. Kezdte elhinni, hogy most már nem fogják őrizetbe venni, ha eddig nem tették.

Az eredetileg 10.20-ra kiírt járat indulását végül este hatra jelentették be.

Perot felállt, kinyújtóztatta a hosszú üléstől elgémberedett tagjait. Ha most értem jönnek… gondolta.

A tömeg a beszállókapu felé sodorta. Ott még egy utolsó biztonsági ellenőrzésen kell átesniük.

Már majdnem túl vagyok rajta, gondolta, miközben beszállt a gépbe. A turistaosztályon – az egész gép csak abból állt – két kövér ember között szorongott. Azt hiszem, mégiscsak sikerült, nyugtázta magában.

Az ajtókat becsukták és a gép lassan kigördült a kifutópályára, egy pillanatra megállt, motorjai felbőgtek, nekilódult és felemelkedett.

Sikerült!

Világéletében mindig is szerencsés volt.

Gondolatai visszatértek Margot-hoz. Úgy viselkedett ebben a válságban, mint annak idején a hadifoglyok érdekében folytatott kampány alatt: elfogatta, hogy a férje kötelességének érzi azt, amit csinál, s egy szóval sem panaszkodott vagy ellenkezett. Ezért tudott ő arra összpontosítani, amit tennie kellett, s kikapcsolni minden tunyaságra, passzivitásra ösztönző gondolatot. Szerencsés, hogy ilyen felesége van. Gondolatban sorra vette mindazt, amiért szerencsésnek mondhatja magát az életben: a szülei, a felvétele a Haditengerészeti Akadémiára, a találkozás Margot-val, a remek gyerekei, az EDS beindítása, a legjobb munkatársak megszerzése, olyan bátor embereké, mint az önkéntesek, akiket most hátrahagyott Iránban…

Szerette volna tudni, vajon ki van-e mérve egy ember számára, hogy mennyi szerencséje lehet az életben. Saját szerencséjét úgy fogta fel, mint egy homokóra lassan, de biztosan lepergő szemeit. Mi lesz, ha mind elfogy?

A gép már a kuvaiti leszálláshoz készülődött. Kikerült az iráni légtérből – megmenekült.

Amíg a gépet feltöltötték üzemanyaggal, az utastér nyitott ajtajához ment, s mélyen beszívta a friss levegőt. Csak állt ott, tudomást sem véve a stewardessről, aki kérlelte, hogy térjen vissza a helyére. Kellemes szellő fújdogált, és jó érzés volt egy időre megszabadulni a mellette ülő két kövér embertől. A stewardess, látva, hogy úgysem tudja visszatérésre bírni, egy idő után feladta, s a munkája után nézett. A lenyugvó napba bámult. “Szerencse. Vajon mennyi van még belőle?” – gondolta.

VIII.

1.

A teheráni csapat most Simonsból, Coburnből, Pochéból, Sculleyból és Schwebachből állt, Simons úgy döntött, hogy Boulware, Davis és Jackson ne menjen Teheránba. Az ötletet, hogy Pault és Billt egy határozott fegyveres támadással szabadítsák ki, végleg elvetették, ezért már nem volt szükség ilyen népes csoportra. Glenn Jacksont elküldte Kuvaitba, hogy derítse fel az Iránból délen kivezető útnak a túlsó végét. Boulware és Davis visszatért az Államokba, s várta a további utasításokat.

Madzsid jelentette Coburnnek, hogy Mohari tábornokot, a Kaszr börtön parancsnokát nehéz lenne korrumpálni. Van viszont két lánya, akik az Egyesült Államokban járnak iskolába. Röviden megvitatták, hogy mi volna, ha elrabolnák a lányokat, s így kényszerítenék Moharit arra, hogy segítsen Paul és Bill megszöktetésében. Az ötletet végül is nem fogadták el. (Perot rettenetesen dühbe gurult, amikor megtudta, hogy egyáltalán felmerült bennük.) Letettek arról is – legalábbis átmenetileg –, hogy Pault és Billt egy gépkocsi csomagtartójában csempésszék ki.

Két-három napig csak azzal törődtek, hogy mit tegyenek, ha Pault és Billt házi őrizet alá helyezik. Megnézték a házat, ahol letartóztatásuk előtt laktak. Könnyen meg lehet őket szöktetni, hacsak Dadgar nem rendel melléjük állandó őrséget. Úgy döntöttek, hogy két gépkocsit használnak föl az akcióhoz. Az első felveszi Pault és Billt, a másikban pedig Sculley és Schwebach követi őket bizonyos távolságból, s ártalmatlanná tesznek mindenkit, aki megpróbálja útjukat állni. A halálos duó ölni is fog, ha kell.

A két kocsiban ülők rövidhullámú rádión tartják a kapcsolatot. Coburn telefonált Dallasba Merv Stauffernek, s rögtön meg is rendelte a felszerelést. A rádiókat Boulware viszi Londonba, s átadja őket Schwebachnek és Sculleynek. Ők Londonban megpróbálnak megfelelő térképeket beszerezni Iránról, számítva arra, hogy esetleg országúton kell menekülniük a fogolyszöktetés után. (Teheránban nem lehetett elfogadható térképekhez jutni az országról. Gayden szerint az iráni térképek a “fordulj balra a döglött lónál” utasítás színvonalán álltak.)

Simons fel akart készülni a harmadik lehetőségre is – arra, hogy Pault és Billt a lázongó tömeg szabadítja ki. Mit tehet akkor az ő csoportjuk? Coburn állandóan figyelte, hogyan alakul a helyzet a városban. Telefonon

tartotta a kapcsolatot az amerikai katonai hírszerzéssel és néhány megbízható iránival, így ha a börtönt megtámadják, azt azonnal meg fogja tudni. De akkor hogyan tovább? Várni kell Pault és Billt, hogy rögtön biztonságba helyezhessék őket. Amerikaiak jelenléte egy lázongó tömegben azonban csak bajt okozhat. Paul és Bill nagyobb biztonságban lesz, ha a menekülő foglyok áradatával hagyja el a börtönt. Simons szólt Coburnnek, hogy a legközelebbi látogatás alkalmával figyelmeztesse Pault erre a lehetőségre, s mondja meg neki, hogy azonnal induljanak a Hyatt Hotelbe.

Egy iráni azonban a tömegből is szemmel tarthatná őket. Simons megkérdezte Coburnt, ismer-e az EDS iráni alkalmazottai közül olyat, aki elég dörzsölt, jól feltalálja magát a legváratlanabb helyzetekben is.

Coburnnek rögtön Rasid jutott az eszébe.

A barna bőrű, jóképű, huszonhárom éves férfi befolyásos teheráni családból származott, s elvégezte az EDS rendszerszervező mérnöki tanfolyamát. Intelligens volt és találékony, egész egyénisége megnyerő, Coburnnek eszébe jutott a legutóbbi eset, amikor Rasid megmutatta, milyen jól tud improvizálni váratlan helyzetekben. Az Egészségügyi Minisztérium alkalmazottai részleges sztrájkba kezdtek, s megtagadták, hogy betáplálják a gépbe a fizetési rendszer működtetéséhez szükséges adatokat. Rasid összegyűjtötte az adatokat, elrohant az Omran Bankba, gépre vitette őket, s ezt a programot futtatta le a minisztérium számítógépén. Egyetlen gond volt vele – valakinek állandóan rajta kellett tartania a szemét, mert mindig elmulasztotta, hogy szokatlan ötleteinek megvalósítása előtt bárkivel is konzultáljon. Az adatok gépre vitelével is sztrájktörést követett el, amivel az EDS-t még nagyobb bajba sodorhatta volna. Billt is inkább izgalommal, semmint elragadtatással töltötte el az ügy. Rasid impulzív alkat volt, nem is beszélt túl jól angolul, tán ezért hajlott rá, hogy önfejűen, előzetes konzultáció nélkül valósítsa meg ötleteit. Főnökeit állandó szorongásban tartotta. Valahogy mégis minden sikerült neki, minden helyzetben képes volt kivágni magát. A repülőtéren például, ha valakit fogadott vagy éppen kikísért, mindig túljutott az összes “Csak utasoknak” feliratú korláton, bár soha nem volt nála beszállókártya, repülőjegy, de még útlevél sem. Coburn jól ismerte és szerette. Többször is meghívta magukhoz vacsorára. Maradéktalanul bízott benne, különösen a sztrájk óta, amikor Rasid lett az egyébként ellenséges érzelmű iráni alkalmazottak közül Coburn egyik informátora.

Simons azonban az ő első szavára még nem fog megbízni Rasidban. Beszélni akar majd vele, ahogyan beszélni kívánt Keane Taylorrel is, mielőtt megengedte volna, hogy beavassák titkos terveikbe.

Coburn tehát megbeszélt egy találkozót.

Rasid nyolcéves korában az Egyesült Államok elnöke akart lenni.

Huszonhárom éves korában már tudta, hogy sohasem lesz belőle elnök, de még mindig Amerikába vágyott, s az EDS-t tekintette belépőjegyének. Biztosan tudta: minden képessége megvan ahhoz, hogy nagy üzletember váljék belőle. Született emberismerő volt, s nem sok időre volt szüksége ahhoz, hogy megértse az EDS embereinek mentalitását. A dolog pofon egyszerű: eredményeket várnak és nem kifogásokat. Ha valakinek adnak egy munkát, az jobban teszi, ha egy kicsivel többet végez, mint amennyit feltétlenül elvárnak tőle. Ha egy feladat nagyon bonyolult, vagy éppenséggel végrehajthatatlan, akkor erről jobb hallgatni; utálják, ha valaki panaszkodik. Soha nem szabad azt válaszolni nekik, hogy “Nem tudom megcsinálni, mert…” Mindig azt kell mondani: “Ennyit és ennyit már elvégeztem, most ezen és ezen dolgozom…” Rasidnak nem okozott gondot ez a stílus. Hasznossá tette magát az EDS-nél, s tisztában volt vele, hogy a társaság ezt értékeli is.

Legnagyobb sikere az volt, hogy olyan hivatalokba is be tudta állítani a számítógép-terminálokat, amelyekben az iráni alkalmazottak gyanakvással és ellenségesen fogadták azokat. Olyan nagy volt az ellenállás, hogy Pat Sculley két gépnél nem tudott többet beállítani havonta. A maradék tizennyolcat Rasid két hónap alatt elhelyezte. Elhatározta, hogy az ebből adódó lehetőséget jól kiaknázza. Írt egy levelet Ross Perotnak, és a segítségét kérte ahhoz, hogy tanulmányait Dallasban fejezhesse be. Az EDS összes teheráni menedzserével alá akarta ezt íratni, de az események megelőzték – a menedzsereket evakuálták, az EDS egész iráni hálózata darabokra hullott, így aztán sohasem küldte el a levelet. Elhatározta, hogy valami más megoldás után néz.

Mindig talált valamilyen megoldást. Rasid számára semmi sem volt lehetetlen. Mindent el tudott érni. Még arra is képes volt, hogy megússza a katonaságot. Miközben fiatal középosztálybeli irániak ezrei valóságos vagyonokat költöttek megvesztegetésre, csak hogy elkerüljék a katonai szolgálatot, Rasid néhány hét egyenruha viselés után meggyőzte az orvosokat, hogy gyógyíthatatlan izomrángásban szenved. Társai és

feljebbvalói is jól tudták, hogy makkegészséges, de valahányszor orvos elé került, azonnal egész testében megállíthatatlanul rángatózni kezdett. Orvosi bizottságok elé idézték, s ő órákon keresztül rángatózott, bár egy idő után rájött, hogy igen fárasztó megoldást választott. Végül már annyi orvos nyilvánította betegnek, hogy megkapta a leszerelő levelét. Nevetséges, őrült, lehetetlen ötlet volt, de Rasid számára a lehetetlen számított normálisnak.

Biztos volt benne, hogy eljut Amerikába. Még nem tudta, hogyan, de a gondos, alapos tervezést nem is neki találták ki. A pillanatnyi ötletek embere volt, a rögtönzés művésze, aki azonnal megragadott minden kínálkozó alkalmat. Számított rá, hogy akad majd valamilyen esély, s tudta, hogy nem fogja elszalasztani.

Mr. Simons felkeltette az érdeklődését. Nem olyan volt, mint az EDS menedzserei. Azok mind a harmincas vagy negyvenes éveikben jártak, ő azonban már közel a hatvanhoz. Hosszú hajával, fehér pofaszakállával és nagy orrával inkább nézett ki iráninak, mint amerikainak. S végül: bármi is járt az eszében, nem állt elő vele nyíltan. Sculley vagy Coburn azt mondta volna: “Ez a helyzet, ezt kívánjuk magától, s az ügyet már holnap reggelre el kell intéznie…”. Simons csak annyit mondott: – Menjünk, sétáljunk egyet.

Teherán utcáit róttták. Rasid egyszer csak azon vette észre magát, hogy a családjáról, az EDS-nél végzett munkájáról, s az emberi természettel kapcsolatos megfigyeléseiről beszél. A lövöldözés egy pillanatra sem szünetelt, az utca tele volt kiabáló emberekkel. Mindenhol láthatták a harcok nyomait – felborított járműveket, kiégett épületeket.

– A marxisták a drága autókat, a hívő mohamedánok pedig az alkoholt árusító üzleteket törik össze – mondta Simonsnak.

– Mitől van ez az egész felfordulás?

– Az irániak most úgy érzik, hogy bizonyítaniuk kell önmaguk számára is, meg kell valósítaniuk eszményeiket, ki kell vívniuk a szabadságot.

A Kaszr téren találták magukat, éppen szemben a börtönnel.

– Sok iráni van ebben a börtönben csupán azért, mert szabadságra vágyott – folytatta Rasid.

– Ők mit keresnek itt? – kérdezte Simons a csadort viselő nőkre mutatva.

– A férjüket vagy a fiukat igazságtalanul bebörtönözték. Eljöttek hát siratni őket, s könyörögni az őröknek, hogy engedjék szabadon a foglyokat.

– Igen. Billre és Paulra gondolva meg tudom érteni őket. Én is ugyanígy érzek – válaszolt Simons.

– Én is nagyon aggódom Paulért és Billért.

– És mit tesz értük?

Rasid megdöbbent. Felkészületlenül érte a kérdés.

– Mindent megteszek, hogy segítsek amerikai barátaimon – válaszolta.

A macskákra és a kutyákra gondolt. Most az volt az egyik fő feladata, hogy törődjön az evakuált EDS-munkatársak által hátrahagyott háziállatokkal, köztük négy kutyával és tizenkét macskával. Rasidnak soha nem voltak állatai és nem tudta, hogyan bánjon a nagy, agresszív kutyákkal. Valahányszor abba a lakásba készült, ahol a kutyákat összegyűjtötték, hogy megetesse őket, mindig fel kellett fogadnia két-három embert az utcán, hogy segítsenek féken tartani a dögöket. Már kétszer is ketrecekbe rakta őket és kivitte a repülőtérre, mert úgy hallotta, hogy lesz egy járat, amely vállalja az ilyen rakományt, de aztán mindkét járat kimaradt. Megfordult a fejében, hogy mindezt elmondja Simonsnak, de nem szólt, mert tudta, nem keltene vele igazi együttérzést.

Simons akar valamit, s ráadásul nem is üzleti ügyről van szó, gondolta Rasid, Tudta, hogy sokat tapasztalt emberrel áll szemben – az ilyesmi rögtön lerí az illető arcáról. Rasid nem hitt a lassan felgyülemlő tapasztalatokban. Ő a gyors tanulás híve volt. Forradalmat akart, nem reformokat. A fő sodrásban szeretett hajózni, a legnagyobb sebességgel, minél rövidebb úton. Simons más volt. Türelmes embernek látszott, s Rasid megérezte, hogy ez a türelem rendkívül erős akaratból fakad. Ha elszánta magát, gondolta, rögtön meg is mondja, mit akar tőlem.

– Hallott már a nagy francia forradalomról? – kérdezte Simons.

– Egy keveset.

– Ez a hely engem a Bastille-ra, az elnyomás szimbólumára emlékeztet.

Rasid jónak találta a párhuzamot.

Simons folytatta: – A francia forradalmárok megrohamozták a Bastille-t és szabadon engedtek minden foglyot.

– Azt hiszem, ez történik majd itt is. Legalábbis megvan rá a lehetőség.

Simons bólintott.

– Ha megtörténik, valakinek itt kell lennie, hogy törődjék Paullal és Billel.

– Igen – válaszolta, s máris tudta, mit kívánnak tőle.

Álltak a Kaszr téren, nézték a magas falakat, a hatalmas kapukat s a fekete leples, jajveszékelő nőket. Rasidnak eszébe jutott egyik alapelve: egy kicsivel mindig tégy többet, mint amennyit az EDS kér tőled. Mi lesz, ha a tömeg nem törődik a Kaszr börtönnel? Talán el tudná érni, hogy ne így történjék. A tömeg olyan emberekből áll, mint ő, Rasid – fiatal, elégedetlen iróniakból, akik változtatni akarnak az életükön. Mi lenne, ha nemcsak csatlakozna a tömeghez, hanem vezetné is? Támadást vezényelhet a börtön ellen. Ő, Rasid, kiszabadíthatja Pault és Billt.

Semmi sem lehetetlen.

2.

Coburn nem tudta, mi minden jár éppen Simons fejében. Nem volt jelen a Perottal és Rasiddal folytatott beszélgetésein, Simons pedig nem sokat árult ezekről. Mindhárom lehetőség, amiről tudomása volt – a csomagtartós trükk, a házi őrizetből való szabadítás, illetve a börtön megrohamozása – meglehetősen bizonytalannak tűnt. Ráadásul Simons semmit sem tett azért, hogy bármelyik is bekövetkezzék, csak ült Dvoranchikék lakásában, s újabb és újabb részleteket dolgozott ki. Mindez nem tette csalódottá Coburnt. Egyrészt javíthatatlan optimista volt, másrészt Ross Perothoz hasonlóan úgy döntött, hogy semmi értelme találgatni, mi jár a fogolyszabadítás legfőbb szakértőjének fejében.

Míg a három lehetőség érlelődött, Simons az Iránból kivezető menekülési útvonalakkal kezdett foglalkozni.

Coburnnek azt kellett kiderítenie, hogyan tudna Paul és Bill repülőgéppel menekülni. Körbeszaglászta a repülőtéri raktárakat, s el játszadozott a gondolattal, hogy ládában, teheráruként adják fel őket. Beszédbe elegyedett minden légitársaság embereivel, megpróbált kapcsolatokat kiépíteni. Többször is találkozott a Pan Ám biztonsági főnökével, s lényegében mindent elmondott neki, csak a neveket nem árulta el. Szóba került, hogy a két szökevényt Pan Am hajózószemélyzetének egyenruhájában esetleg felcsempészik egy menetrend szerinti járatra. A biztonsági főnök őszintén segíteni akart, de végül is nem tehette meg, hogy kockáztassa a vállalat jó hírét. Coburnnek eszébe jutott, hogy esetleg ellophatnának egy helikoptert. Felderítette a város déli részén lévő helikopter-bázist, s úgy találta, hogy különösebb nehézség nélkül el lehetne kötni egy gépet. Az iráni hadseregben uralkodó káoszra gondolva azonban gyanította, hogy a gép nincs megfelelően karbantartva, azt pedig pontosan tudta, hogy szűkében vannak a pótalkatrészeknek. Az is lehet, hogy a gépek egy részében rossz minőségű, szennyezett üzemanyag van.

Tapasztalatairól beszámolt Simonsnak, aki eleve utálta-a repülőtereket, a Coburntől hallottak pedig csak erősítették az előítéleteit. A repülőtereken mindig nyüzsögnek a rendőrök és a katonák; ha valami balul üt ki, onnan szinte lehetetlen elmenekülni. Eleve úgy tervezik őket, hogy távol tartsák az embereket azoktól a helyektől, ahol semmi keresnivalójuk – egy reptéren mindig másokra kell bíznod magad. Ilyen helyzetekben rendkívüli

hidegvérre van szükség. Coburn úgy vélte, Paulnak és Billnek elég erősek volnának az idegei ehhez, de annak semmi értelme sincs, hogy ezt elkezdje bizonygatni Simonsnak. Az ezredes mások megítélésében mindig csak saját benyomásaira támaszkodott, Paullal és Billel pedig még soha nem találkozott.

Végül is úgy döntöttek, hogy felmérik az országúti menekülés esélyeit.

Iránból hat irányban lehet kijutni.

Északon ott a Szovjetunió; nem éppen baráti ország. Keletre Afganisztán, amely legalább annyira ellenséges, és Pakisztán, amellyel ilyen probléma nincs, de Teherántól túl messze van a határa – csaknem 1500 kilométert kellene megtenni odáig, jórészt sivatagon át. Délre a Perzsa-öböl, s 70-80 kilométeres vízi út után a baráti Kuvait, Ez már ígéretesebbnek tűnő lehetőség. Nyugatra az ellenséges Irak, északnyugatra pedig az ismét csak baráti Törökország.

Kuvait és Törökország jöhetett tehát számításba mint lehetséges úti cél.

Simons szólt Coburnnek, hogy egy megbízható iránit küldjön le a Perzsa-öbölhöz, derítse fel, hogy az az út járható-e, békés-e a vidék. Coburn "Motorost" kérte meg, aki arról kapta ragadványnevét, hogy gépkocsi helyett motorbiciklivel száguldozott a város utcáin. Rasidhoz hasonlóan az EDS által kiképzett rendszerszervező mérnök volt, huszonöt éves, alacsony, dörzsölt kis ember. Kaliforniában járt iskolába, ott tanult meg angolul, s mindenféle amerikai akcentust utánozni tudott – a délit, a Puerto Ricó-it, bármelyiket. Bár nem volt egyetemi végzettsége, az EDS alkalmazta, mert kimagasló eredményt ért el az alkalmassági tesztben. Amikor az EDS iráni alkalmazottai általános sztrájkot hirdettek, s Paul és Coburn gyűlést hívott össze az okok megvitatására, "Motoros" mindenkit meglepett kollégái elleni heves kirohanásaival, a vállalatvezetés melletti érvelésével. Nem csinált titkot Amerika-barát érzelmeiből, Coburn mégis meg volt győződve róla, hogy a forradalmárokkal tart. Egy nap gépkocsit kért Keane Taylortől, s ő adott is neki. Másnap újabbat kért. Azt is megkapta. Ennek Ellenére változatlanul motorbiciklivel járt – Taylor és Coburn le merte volna fogadni, hogy a gépkocsikra a forradalmároknak volt szükségük. Nem törődtek vele: fontosabb volt számukra, hogy a "Motoros" a lekötelezettjük legyen.

A korábbi szívességekért cserébe a "Motoros" tehát elindult a Perzsa-öbölhöz.

Néhány napos útjáról visszatérve jelentette, hogy ha valakinek van elég pénze, akkor arrafelé bármit el tud intézni. El lehet jutni az Öbölhöz, és bérelni vagy vásárolni lehet egy hajót. Arról viszont fogalma sem volt, mi történik, ha megérkeznek Kuvaitba.

Erre a kérdésre Glenn Jackson adta meg a választ.

Azon kívül, hogy szenvedélyes vadász és hívő baptista volt, Glenn Jackson még rakéta-szakembernek is számított. Messze átlagon felüli matematikatudása és az a képessége, hogy a legsúlyosabb stresszhelyzetekben is nyugodt tudott maradni, alkalmassá tette arra, hogy bekerüljön a NASA houstoni űrközpontjába, mint repülésirányító. A röppályákat kiszámító számítógépes programok megtervezése és működtetése volt a feladata.

Jackson idegeinek súlyos próbát kellett kiállniuk 1968 karácsonyán, a Hold körüli repülés idején. Amikor az űrhajó előbukkant a Hold mögül, Jim Lovell űrhajós elkezdte olvasni azoknak a számoknak a listáját, amelyek elárulták Jacksonnek, milyen közel van az űrhajó tervezett röppályájához. Az adatokat hallva Jackson megrémült: a számok minden lehetséges hibahatáron túl voltak. Megkérte Lovellt, hogy kezdje őket elölről. Közölte a repülésvezetővel, hogyha azok a számok helyesek, akkor a három űrhajós halott: nincs már annyi üzemanyag az űrhajóban, hogy ilyen hatalmas pályaeltérést korrigálni tudjanak.

Jackson szólt Lovellnek, hogy harmadszor is, minden eddiginél figyelmesebben olvassa el a számokat. Eleinte ismét ugyanazok az adatok követték egymást, majd kis szünetet tartva az űrhajós hirtelen megszólalt: “Várj csak, itt ezt a számot rosszul olvastam…”

A helyes adatokból kiderült, hogy a manővert csaknem tökéletesen hajtották végre.

Milyen távol állt mindez a fogolyszöktetéstől!

Igaz, egyelőre úgy nézett ki, hogy Jacksonnek soha nem lesz alkalma részt venni egy ilyen akcióban. Már egy hete ücsörgött Párizsban, amikor Dallason keresztül megkapta az utasítást Simonstól, hogy utazzék Kuvaitba.

A városba érve Bob Young házába költözött. Young Teheránban volt, hogy részt vegyen a tárgyalásokban, Kris, a felesége, nemrég született gyerekükkel visszament az Államokba. Jackson közölte Malloy Jonesszal, aki Young távollétében a területi főnöki teendőket ellátta, hogy előzetes felmérést végez, mielőtt az EDS megkezdené a kuvaiti központi bank

számára végzendő munkáját. Folytatott néhány tárgyalást, hogy hihetővé tegye a mesét, aztán hozzálátott valódi küldetésének teljesítéséhez.

Kiment a repülőtérre, s figyelte, hogyan dolgoznak a bevándorlási hivatal tisztviselői. Hamar rájött, hogy igen alaposan, szigorúan végzik munkájukat. Irániak százai érkeztek útlevél nélkül Kuvaitba – valamennyiüket megbilincselték és az ellenjárattal visszaküldték. Jackson úgy ítélte meg, hogy Paul és Bill légi úton nem tud bejutni Kuvaitba.

Ám feltéve, hogy hajóval bejutnak, később továbbengedik-e őket útlevél nélkül? Felkereste az amerikai konzult, elmondta neki, hogy egyik gyereke valószínűleg elveszítette az útlevelét, s megkérdezte, mi a teendő ilyenkor. A hosszú és meglehetősen összefüggéstelen előadásból végül is kihámozta, hogy a kuvaitiak a kiutazó vízum kiadása előtt ellenőrzik, vajon az illető legálisan lépett-e az országba.

Ez bizony komoly probléma, de talán nem megoldhatatlan. Kuvaitban Paul és Bill már védve lesz Dadgartól, s az amerikai nagykövetség biztosan ellátja őket útlevéllel. Már csak azt kell kideríteni, hogy ha a menekülők elérik Irán déli részét, s egy csónakkal el tudnak indulni, képesek lesznek-e észrevétlenül partra szállni Kuvaitban. Jackson beutazta az irakitól a szaúd-arábiai határig húzódó száz kilométeres kuvaiti partszakaszt. Sok időt töltött a parti fövényen kagylókat gyűjtögetve, s közben figyelt. Úgy tudta, hogy a parti őrszolgálat normális körülmények között meglehetősen laza. Az Iránból megindult népvándorlás azonban mindent megváltoztatott. Irániak ezrei akartak legalább olyan elszántan menekülni az országból, mint Paul és Bill. Az irániak is tudtak térképet olvasni, nemcsak Simons, s rögtön észrevették, hogy néhány mérfölddel arrébb, a Perzsa-öböl partján ott van a vendégszerető Kuvait. A kuvaiti parti őrség mindezzel tisztában volt. Bárhova nézett is Jackson, a tengeren mindig feltűnt legalább egy őrhajó. S amennyire ki tudta venni, minden kis hajót, csónakot megállítottak.

A következtetés egyértelmű volt. Felhívta Dallasban Merv Stauffert, s közölte, hogy Kuvait számításba sem jöhet.

Maradt tehát Törökország.

Simons az első pillanattól fogva hajlott rá, hogy ezt az utat válassza. Hamarabb el lehetett érni, mint Kuvaitot, ráadásul még ismerte is. Egy amerikai katonai segélyprogram keretében ott szolgált az ötvenes években, részt vett a török hadsereg kiképzésében. Egy kicsit még a nyelvet is beszélte.

Simons elküldte hát Ralph Boulware-t Isztambulba.

Boulware különböző bárokban nőtt fel. Az apja, Benjamin Boulware, kemény jellemű, függetlenségéhez minden körülmények között ragaszkodó fekete volt, aki egész életében különböző üzleti vállalkozásokba kezdett: volt vegyeskereskedése, vezetett kis ingatlanügynökséget, foglalkozott szeszcsempészettel, de a legtöbbször bártulajdonosként működött. Gyermeknevelési nézeteinek alapja az a szilárd hit volt, hogy ha tudod, hol vannak a gyerekeid, akkor azt is tudod, mit csinálnak. Azt akarta, hogy fiai többnyire a szeme előtt legyenek, vagyis a bárban. A gyerekeknek ez nem sok örömet szerzett, s Ralph mindig úgy érezte, hogy nem volt igazi gyerekkora.

Akkor jött rá, mennyire különbözik kortársaitól, amikor egyetemre került és észrevette, hogy a többi srácot mennyire izgatja a szerencsejáték, az ivás, a nők utáni szaladgálás, ő addigra már mindent tudott a szerencsejátékokról, az alkoholistákról, a kurvákról. Ki is maradt az egyetemről, s belépett a légierőhöz.

Kilenc évet töltött ott, de egyetlen akcióban sem vett részt. Ennek végeredményben örült, ám örökké ott motoszkált a fejében, hogy vajon megállná-e a helyét, ha egyszer éles helyzetbe kerülne, ahol lőnek is rá. Paul és Bill kiszabadítása végre lehetővé teszi számára, hogy kipróbálja magát, gondolta, ám Simons Párizsból visszaküldte Dallasba. Olyan volt, mintha ismét tartalékállományba helyezték volna. Végül mégis megjött az új menetparancs.

Merv Stauffertól, Perot jobbkezétől kapta, aki az összekötő szerepét töltötte be Simons és a mentőcsapat szétszóródott tagjai között. Stauffer a híradástechnikai cikkekkel kereskedő Shack hálózatnál beszerzett hat darab ötcsatornás adóvevőt, tíz telepet, egy adag elemet és egy kis készüléket, amelynek segítségével a rádiókat egy személygépkocsi szívargyújtójáról is lehetett üzemeltetni. Az egész felszerelést Boulware gondjaira bízta, s közölte vele, hogy Isztambulba utazása előtt Londonban adja át Sculleynak és Schwebachnek.

Adott neki készpénzben negyvenezer dollárt is a különböző kiadásokra, megvesztegetésre, egyébre. Elindulása előtti este Boulware-nek kellemetlen beszélgetése volt a feleségével pénzügyekről. Párizsba indulása előtt – a felesége tudta nélkül – ezer dollárt már kivett a számlájukról, mert mindig is ragaszkodott hozzá, hogy elég készpénz legyen a zsebében. Ám az asszony felfedezte, milyen kevés pénzük maradt. Boulware nem akart

magyarázkodni, hogy mire vette ki a pénzt. Mary azonban váltig ismételgette, hogy pénzre van szüksége. Boulware különösebben nem esett kétségbe: az asszony a legjobb barátaiknál maradt, s tudta, hogy semmiben sem lesz hiánya. Mary azonban kitartott követelése mellett, s ő úgy döntött – így történt ez, valahányszor az asszony elég állhatatosnak bizonyult –, hogy enged. Bement tehát a hálószobába, ahol a rádiókészülékeket és a negyvenezer dollárt tartalmazó dobozt tartotta, s hozzálátott, hogy leszámoljon ötszáz dollárt. Miközben számolt, Mary bejött, s meglátta a dobozban a rengeteg pénzt.

– Elég lesz ennyi? – kérdezte Boulware, átadva az ötszáz dollárt.

– Igen.

A dobozra nézett, aztán a férjére: – Azt már meg sem kérdezem, hogy ez mi – mondta, s kiment.

Boulware másnap reggel elindult. Londonban találkozott Schwebachkel és Sculleyval, a hat készülékből ötöt átadott nekik, s továbbrepült Isztambulba.

A repülőtérről egyenesen “Mr. Fish” utazási irodájába ment.

“Mr. Fish” egy tágas helyiségben fogadta. Körülötte három-négy másik ember ült.

– A nevem Ralph Boulware, s az EDS-nél dolgozom – kezdte. – Talán emlékszik még a lányaimra, Stacy Elaine-ra és Kecia Nicole-ra. – A lányok együtt játszottak “Mr. Fish” lányaival, amikor az Iránból evakuáltak megálltak Isztambulban.

“Mr. Fish” nem tűnt különösebben szívélyesnek.

– Beszélnem kell önnel – folytatta Boulware.

– Nagyszerű. Kezdje el.

Boulware körülnézett.

– Négyszemközt, ha lehetne.

– Miért?

– Mihelyt elmondom, rögtön megérti.

– Ők az üzlettársaim. Nincs előttük titkolnivalóm.

“Mr. Fish” nehéz perceket szerzett Boulware-nek, s ő sejtette is, hogy miért. Két oka is volt rá. Először is, mindazért, amit az evakuálás idején tett, “Mr. Fish” csupán potom százötven dollárt kapott Don Norsworthytől. Boulware véleménye szerint ez egyszerűen nevetséges volt. (Egyszerűen nem tudtam, hogy mit tegyek – mesélte később Norsworthy. –

Huszonhatezer dollárról nyújtott be számlát. Mit kellett volna tennem? Tíz százalékot adni neki?)

Aztán jött Pat Sculley az átlátszó meséjével arról, hogy számítógép-szalagokat kell becsempészni Iránba. “Mr. Fish” nem volt sem bolond, sem bűnöző. Természetesen rögtön visszautasította Sculley ajánlatát.

“Mr. Fish”-nek meggyőződésévé vált, hogy az EDS emberei olcsójánosok, ráadásul amatőr bűnözők is.

“Mr. Fish” azonban igazi üzletember volt. Boulware pedig tudta, hogyan kell bánni az üzletemberekkel, hisz az apja is közéjük tartozott. Ezek az emberek csak kétfajta nyelvet ismernek: a készpénzt és az egyenes beszédet. A készpénz megoldja az olcsójánosság problémáját, az egyenes beszéd pedig eloszlathatja a bűnözéssel kapcsolatos aggodalmait.

– Rendben, akkor kezdjük elölről – egyezett bele. – Amikor az EDS emberei itt jártak, ön valóban nagyon kedvesen bánt velük, igazán sokat segített. Az akkori zavaros helyzetben egyszerűen nem állt módunkban, hogy megfelelően kimutassuk nagyrabecsülésünket. Nagyon bánt bennünket ez a mulasztás, s engem meg is bíztak azzal, hogy lehetőségek szerint pótoljam.

– Nem olyan nagy dolog…

– Valóban nagyon sajnáljuk – folytatta Boulware, s százdollárosokban átadott “Mr. Fish”-nek ezer dollárt.

Síri csönd volt a szobában.

– A Sheratonban fogok lakni – törte meg a csendet Boulware. – Később talán ismét beszélgethetnénk.

– Elkísérem – válaszolta “Mr. Fish”.

Személyesen intézte el Boulware bejelentkezését, gondoskodott róla, hogy jó szobát kapjon. Aztán megállapodtak, hogy aznap este együtt vacsoráznak a szállodában. “Mr. Fish” kétségtelenül nagystílű szélhámos, gondolta Boulware, miközben kicsomagolt. Elég dörzsölt ahhoz, hogy szemmel láthatóan virágzó üzletet vezessen ebben a koldusszegény városban. Az evakuáció tapasztalatai tanúsították, hogy nemcsak megfelelő repülőjegyek megszerzéséhez és jó hotelszobák lefoglalásához ért. Elég jó kapcsolatai voltak, ahhoz, hogy mozgásba hozza a bürokrácia lassan mozduló kerekeit. Ezt bizonyította az is, hogy annak idején a menekülők csomagjait pillanatok alatt átjuttatta a vámon. Nélküle nem sikerült volna megoldani az útlevél nélküli, örökbefogadott iráni csecsemő problémáját sem. Az EDS akkor követte el a hibát, amikor csak azt vette észre, hogy

szélhámos, de figyelmen kívül hagyta nagystílűségét. Lehet, hogy a megjelenése tévesztette meg őket: alacsony, kövér, meglehetősen rosszul öltözött kis ember volt, Boulware, a korábbi tapasztalatokból okulva, úgy érezte, hogy boldogulni fog “Mr. Fish”-sel.

Vacsora közben elmondta neki, hogy szeretne eljutni a török-iráni határra, s beszélni néhány odaátról jövő emberrel.

“Mr. Fish” őszintén megrémült: – Maga nem tudja, mit beszél – bizonygatta, – Az egy borzalmas vidék. Kurdok és azerbajdzsánok élnek arra, vad hegylakók, akik nem engedelmeskednek semmiféle kormánynak. Tudja, miből élnek? Rablásból, csempészésből, gyilkolásból. Én sem mernék elmenni oda. Ha pedig maga, egy amerikai odamegy, akkor biztos lehet benne, hogy soha nem tér vissza. Soha!

Boulware úgy vélte, hogy túloz.

– El kell jutnom oda, még ha veszélyes is. Kapható itt magánrepülőgép? – kérdezte.

“Mr. Fish” a fejét rázta:

– Törökországban magánszemélyeknek nem lehet repülőgépük.

– És helikopter?

– Ugyanaz érvényes arra is.

– Rendben. Repülőgépet bérelni lehet?

– Azt igen. Ha valahova nem indul menetrend szerinti járat, oda bérelhet repülőgépet.

– A határtérségbe vannak menetrend szerinti járatok?

– Nincsenek.

– Akkor jó.

– A repülőgép-bérlés azonban olyan szokatlan dolog, hogy minden bizonnyal felhívja magára a hatóságok figyelmét…

– Semmi olyasmit nem akarunk tenni, ami törvénysértésnek számít. Persze arra sincs szükségünk, hogy kihallgatásoknak vessenek alá bennünket. Maradjunk tehát a bérletnél, de óvatosan. Nézzen utána az áraknak és annak, hogy milyen gépet lehet kapni, de ne foglaljon le egyet sem. Közben én megpróbálom kideríteni, hogyan lehet eljutni oda országúton. Ha el akar kísérni, annak csak örülök, de talán tud valaki mást, aki vállalkozik rá.

– Megnézem, mit tehetek.

A következő néhány napban többször is találkoztak. “Mr. Fish” kezdeti tartózkodása végleg megszűnt, s Boulware úgy érezte, hogy már-már

barátok lettek. A török ezzel együtt óvatos volt, s nem hagyott kétséget afelől, hogy tudja, mire vállalkozik. Nem volt bűnöző, de törvénysértésre készült, s az árat is ennek megfelelően kívánta megszabni. Boulware tisztában volt ezzel, s meg szimpatikusnak is találta – adott körülmények között is kész volt áthágni a törvényeket. “Mr. Fish” ráadásul ügyes kérdező is volt, s Boulware lépésről-lépésre elmondta neki az egész történetet. Bevallotta, hogy Paulnak és Billnek valószínűleg nem lesz útlevele. Persze, ha átjutnak Törökországba, akkor minden bizonnyal kapnak a legközelebbi Amerikai konzulátuson. Azt sem titkolta, hogy esetleg nem lesz túl könnyű kijutniuk Iránból, s neki Szüksége lehet egy kis repülőgépre, amivel átmehet értük a határon. Bármit mondott is, semmivel nem tudta annyira elrémiszteni “Mr. Fish”-t, mint az eredeti ötlettel, hogy a banditáktól hemzsegő országrészbe kell utazni.

Néhány nappal később azonban bemutatta Boulware-t egy embernek, akinek voltak rokonai a hegyi rablók között. “Mr. Fish” halkan közölte azt is, hogy az illető bűnöző, s a férfi külleme nem is okozott csalódást: arcán hosszú vágás éktelenkedett, s mélyen ülő apró szemeit is mindennek lehetett mondani, csak bizalomgerjesztőnek nem. Közölte azonban, hogy szavatolni tudja Boulware biztonságos lejutását a határra és vissza, s ha szükséges, a rokonai még át is viszik Iránba.

Boulware felhívta Dallast, s az egészről beszámolt Merv Stauffernek. Ő rejtjelezve továbbította Coburnnek, az pedig beszámolt a tervről Simonsnak. Az ezredes az egészet megvétózta. Ha az illető bűnöző, akkor nem lehet megbízni benne, mondta ki a végső ítéletet.

Boulware dühös volt. Simons talán azt hiszi, hogy olyan könnyű volt összehozni a dolgot? S különben is, mit képzel? Ha valaki a banditák földjére készül, akkor egy bandita a legalkalmasabb kísérő a számára. Simons volt azonban a főnök, s Boulware-nek nem maradt más választása, mint megkérni “Mr. Fisht”, hogy kezdjék elölről az egészet.

Közben Schwebach és Sculley is megérkezett Isztambulba.

Londonból Koppenhágán keresztül éppen Teheránba tartottak, amikor az irániak ismét lezárták a repülőteret, így nem tehettek mást, csatlakozniuk kellett Boulware-hez Isztambulban. A szállodába bezárva, s várva, hogy történjék már végre valami, hatalmába kerítette őket a klausztrofóbia. Schwebach kezdett úgy viselkedni, mintha még mindig a kommandósoknál volna, s futógyakorlatokat akart tartani a szálló lépcsőházában, hogy megőrizzék állóképességüket. Boulware egyszer megpróbálta, de rögtön fel

is adta. Simonsot, Coburnt és Pochet kezdték szidni, akik – legalábbis számukra így tűnt. – ott ülnek Teheránban és nem csinálnak semmit. Miért nem történik már valami? Aztán megjött az üzenet Simonstól, hogy Sculley és Schwebach térjen vissza az Államokba. A rádiókat ott hagyták Boulware-nek.

“Mr. Fish” rettenetesen dühbe gurult, amikor meglátta őket. Közölte Boulware-rel, hogy Törökországban magánszemélyeknek a törvény értelmében nem lehet rádióadójuk. Még a közönséges tranzisztoros rádiókat is be kell jelenteni a kormány ezzel foglalkozó hivatalában, mert attól tartottak, hogy alkatrészeikből a terroristák esetleg adót készíthetnek maguknak.

– Hát nem érti, milyen gyanússá teszi magát? – támadt Boulware-re. – Hetente ezerdolláros telefonszámlát csinál és készpénzzel fizet. Üzletet nem köt. A személyzet már biztosan észrevette a rádiókat, s fecsegett is róluk. A nyakamat rá, hogy megfigyelés alatt áll. Nyugodtan felejtse el az Iránban lévő barátait. Biztos, hogy börtönben fogja végezni.

Boulware belátta, hogy meg kell szabadulnia a rádióktól. Simons végtelen türelmével az volt a baj, hogy a halogatás egyre újabb és újabb problémákat szült. Sculley és Schwebach már nem tud bejutni Iránba, s az ottaniaknál nincs egyetlen rádióadó sem. Simons pedig – bármit üzentek is neki – mindenre csak nemmel válaszolt. “Mr. Fish” beszámolója szerint Irán és Törökország között két határátkelőhely van: Sero és Barzagan. Simons Serót választotta. Barzagan nagyobb település és – mint “Mr. Fish” figyelmeztette rá – ott mindenki egy kicsit biztonságosabban érezheti magát. Simons válasza: nem.

Ki kellett találni valamit, hogyan juthat el biztonságosan Boulware a határra. “Mr. Fish”-nek volt egy üzleti partnere, akinek a sógora a Milli Istihsarat Teskilatinál, a MIT-nél, azaz a CIA török megfelelőjénél dolgozott. Az illetőt Ilsmannak hívták. A tőle kapott ajánlólevél biztosíthatja Boulware számára a hadsereg védelmét a banditáktól hemzsegő vidéken. Egy ilyen levél nélkül egyébként az egyszerű utazónak nemcsak a banditáktól, hanem a török hadseregtől is tartania kell, magyarázta “Mr. Fish”.

“Mr. Fish” egészen lázba jött. Az Ilsmannal megbeszélt találkozóra menet szinte kémregénybe illő menekülési jelenetet játszatott el Boulware-rel, többször is gépkocsit váltottak, s egyszer még buszra is szálltak, mintha a nyomukban lévőket próbálnák volna lerázni. Boulware nem egészen

értette, minderre miért van szükség, ha valóban egy tiszteletre méltó úrhoz tartanak, aki ráadásul még a hírszerzésnél is dolgozik. Ám külföldiként nem tehetett mást, mint hogy rábízza magát “Mr. Fish”-re.

Útjuk a város Boulware számára teljesen ismeretlen negyedében, egy nagy, lepusztult lakóháznál ért véget. Az épületben nem volt villany – akárcsak Teheránban –, s beletelt egy kis időbe, amíg “Mr. Fish” a sötétben megtalálta a keresett lakást. Kopogtatásukra először nem jött semmi válasz. Az egész korábbi titkolódzás értelmét vesztette, amikor mintegy fél órán át dörömböltek az ajtón, s közben a ház minden kíváncsi lakója alaposan megnézhette magának a látogatókat. Boulware csak állt a török mellett, s úgy érezte magát, mint egy fehér ember, aki véletlenül a Harlembe keveredett. Végül egy nő ajtót nyitott, s ők beléphettek.

Apró, régi bútorokkal zsúfolt, s a néhány gyertyától csak homályosan megvilágított, szegényes lakásban találták magukat. Ilsman alacsony, kövér, nagyjából Boulware-rel egykorú, harmincöt év körüli férfi volt. A lábát már biztosan évek óta nem látta – hatalmas pocakja tökéletesen eltakarta előle. Boulware-t a bűnügyi filmek megszokott figurájára, a szűk zubbonyt, átizzadt inget, gyűrött nyakkendőt viselő, kövér rendőr őrmesterre emlékeztette.

Helyet foglaltak, s a nő – Boulware feltételezte, hogy Mrs. Ilsman lehetett – teával kínálta őket, Boulware “Mr. Fish” tolmácsolásával elmesélte a problémáját. Ilsman gyanakvónak tűnt. Igyekezett minél többet megtudni a két menekülő amerikairól. Mitől olyan biztos benne Boulware, hogy ártatlanok? Miért nincs útlevelük? Mit hoznak magukkal Törökországba? Végül úgy tűnt, hogy elfogadhatónak találta Boulware válaszait. Közölte, hogy nyolcezer dollárért Pault és Billt is eljuttatja a határról Isztambulba.

Boulware szerette volna tudni, hányadán is áll Ilsmannal. Amerikaiak becsempészése az országba elég furcsa elfoglaltság egy hírszerző ügynök számára. S ha Ilsman valóban a MIT-nél dolgozik, akkor kitől tartott “Mr. Fish”, kiről gondolta, hogy követheti őket a városon át?

Lehet persze, hogy Ilsman elszánta magát egy kis önálló vállalkozásra. Nyolcezer dollár igen nagy pénz Törökországban. Még az is lehet, hogy a főnökeinek is beszámol arról, amit csinál. Végül is könnyen okoskodhat úgy, hogy ha Boulware története igaz, akkor a segítségével semmiféle kárt nem csinál, ha pedig hazudik, akkor a segítségnyújtást színleg elvállalva elkíséri a határra, és így derítheti ki a legkönnyebben, miben is mesterkedik.

Boulware-nek ráadásul nem volt sok választási lehetősége – Ismannál hatékonyabb segítőt egyelőre nem tudott találni. Elfogadta hát az ajánlatot, Ilsman pedig a megállapodás örömére kinyitott egy üveg skót whiskyt.

Míg a csoport más tagjai a világ különböző pontjain ücsörögtek és várták, hogy akcióba léphessenek, Simons és Coburn gépkocsival Teheránból éppen a török határra tartott.

A felderítés volt Simons vesszőparipája, s a menekülési útvonal minden centiméterét pontosan ismerni akarta, mielőtt elindul rajta Paullal és Billel. Vannak-e harcok az országnak abban a részében? Mennyi arrafelé a rendőr? Járhatók-e télen is az utak? Működnek-e a benzinkutak?

Seróba, a kiválasztott határátkelőhelyhez két út vezetett. (Azért választotta Serót, mert egy apró falu melletti kis forgalmú határátkelő volt, amelyet kevesen használnak, s valószínűleg gyengén is őriznek, míg Barzagan – amit “Mr. Fish” oly kitartóan javasolt – sokkal forgalmasabb.) A Seróhoz legközelebb eső nagyváros Rezaiyeh. A körülbelül 150 kilométer hosszú Rezaiyehi-tó túlsó partján fekszik, s a tavat a Teheránból érkezőnek vagy északról, vagy délről meg kell kerülnie. Az északi útvonal nagyobb városokon át vezet, s feltételezték, hogy jobb minőségű is. Simons ezért inkább a déli partit kívánta választani, feltéve, hogy télen is járható. A felderítő úton mindkét útvonalat megnézik, az északit odafelé, a délit pedig visszatérőben.

Úgy döntött, hogy az utazásra a legmegfelelőbb egy angol gyártmányú Range Rover – egy dzsip és egy furgon furcsa keveréke. Teheránban azonban minden autókereskedő zárva tartotta üzletét, így Coburn a “Motorost” bízta meg, hogy szerezzen két járművet. A választott megoldás rá jellemzően eredeti volt. Kis cédulákra rágépelte a telefonszámát és a következő szöveget: “Ha el akarja adni Range Roverjét, hívja fel ezt a számot”. Motorbiciklijével körbejárta a várost és az utcán parkoló valamennyi Range Rover szélvédőjére tűzött egy ilyen cédulát.

Darabonként húszezer dollárért szerzett is két kocsit, s a legnagyobb darabokat leszámítva még a szükséges alkatrészeket és szerszámokat is sikerült beszereznie hozzájuk.

Simons és Coburn két iránit vitt magával: Madzsidot és egyik unokatestvérét, a rezaiyehi agráregyetem professzorát. A professzor azért járt Teheránban, hogy amerikai feleségét és gyerekeiket feltegye az

Egyesült Államokba induló egyik gépre. Hazaszállítása lesz Simonsék számára az ürügy, hogy miért mennek Rezaiyehbe.

Keane Taylor egyik ötvenöt gallonos benzineskannáját magukhoz véve, kora reggel indultak el Teheránból. Az első 150 kilométert, egészen Kazvinig, korszerű autópályán tették meg. Onnan kétsávos, aszfaltburkolatú út vezetett tovább. A hegyoldalakat hó borította, de az országút tiszta volt. Ha egészen a határig így lesz, akkor egy nap alatt le tudunk jutni, gondolta Coburn.

Zendjanban, Teherán és Rezaiyeh között félúton megálltak, s megkeresték a helyi rendőrfőnököt, a professzor rokonát. (Coburn soha nem tudta tisztázni, hogy milyen rend szerint épülnek fel az irániak közötti családi kapcsolatok. Arra mindenesetre rájött, hogy az unokatestvér megjelölést meglehetősen szabadon alkalmazzák.) A rendőrfőnök szerint az országnak ezen a részén nyugalom van. Ha valamilyen problémájuk adódik, akkor is csak Tabriz környékén.

Egész délután megállás nélkül hajtottak a keskeny, de jó állapotban levő vidéki utakon. Újabb száz mérföldet megtéve elérték Tabrizt. A városban éppen tüntetés volt, de hasonlítani sem lehetett a Teheránban már megszokott utcai összecsapásokhoz. Olyan biztonságban érezték magukat, hogy még egy sétára is vállalkoztak a bazárban.

Simons egész úton Madzsiddal és a professzorral beszélgetett. Szokványos társalgásnak tűnt, de Coburn már ismerte az ezredes módszerét, s biztos volt benne, hogy Simons most méri fel a két férfit, eldöntendő, hogy bízhat-e bennük. A jelek szerint elégedett volt az eredménnyel, mert elejtett néhány megjegyzést az utazás igazi célját illetően.

A professzor elmondta, hogy Tabriz környékén a lakosság a sah pártján áll. Ezért továbbindulás előtt Simons kiragasztotta az uralkodó fényképét a kocsi szélvédőjére.

Néhány mérföldnyire Tabriztól adódott az első probléma, amikor megállították őket egy úttorlasznál. Néhány fatörzs hevert keresztben az országúton olyan elrendezésben, hogy a járművek igen lassan azért át tudjanak manőverezni közöttük. Az akadályt fejszékkel és botokkal felszerelkezett falusiak őrizték.

Madzsid és a professzor elegyedett velük szóba. A professzor megmutatta nekik egyetemi belépőjét, és elmondta, hogy az amerikai tudósok azért érkeztek, hogy segítsenek neki egy kutatásban. Nyilvánvalóvá vált, hogy a mentőcsapatnak, ha Paullal és Billel útra kel, szintén irániakat

kell magával vinnie, hogy ki tudják vágni magukat az ehhez hasonló helyzetekből.

Végül továbbengedték őket.

Nem sokkal később Madzsid megállíttatta a járművet és leintett egy szemből jövő személyautót. A professzor néhány percig beszélgetett a vezetőjével, majd közölte, hogy a következő városban, Khoiban a lakosság szembefordult a sahhal. Simons levette az uralkodó fényképét a szélvédőről és helyébe Khomeini ajatollah képét tette. Elhatározták, hogy rendszeresen megállnak, kikérdezik a szemből jövő kocsik vezetőit, s a helyi politikai hangulatnak megfelelően fogják cserélgetni a fényképeket.

Khoi külvárosában újabb úttorlaszba ütköztek.

Látszott, hogy az előzőhöz hasonlóan ezt sem hivatalos szerv állította fel – az akadályt civilek őrizték. A rongyos ruhájú férfiak és fiatal fiúk kezében azonban ezúttal lőfegyver volt.

Madzsid megállította a kocsit és mindannyian kiszálltak.

Coburn ereiben meghűlt a vér, amikor látta, hogy egy tizenéves fiú egyenesen rászegezi a fegyverét.

Egy 9 milliméteres Llama pisztoly volt. A kölyök tizenhat éves lehetett, s talán életében először volt a kezében lőfegyver. A fegyverrel hadonászó amatőrök mindig veszélyesek, gondolta Coburn. A fiú úgy szorította a pisztolyt, hogy az ökle egészen elfehéredett.

Coburn igazán megrémült. Sokszor lőttek már rá, főleg Vietnamban, de most nagyon megizzasztotta a gondolat, hogy esetleg egy buta baleset miatt veszítheti el az életét.

– Ruszki – szólalt meg a fiú. – Ruszki.

Azt hiszi, hogy orosz vagyok, jött rá Coburn. Talán sűrű vörösesszőke szakálla és kis fekete gyapjúsapkája miatt nézték annak.

– Nem. Amerikai – válaszolta.

A fiú nem eresztette le a pisztolyt.

Coburn a szorítástól elfehéredett ujjait nézte, s az járt a fejében, hogy talán szerencséje lesz, s ez a balfácán nem tüsszenti el magát.

A falusiak megmotozták Simonsot, Madzsidot és a professzort. Coburn egyszerűen nem tudta levenni a szemét a fiúról, de hallotta, amit Madzsid mondott: – Fegyvereket keresnek.

Az egyetlen fegyverük egy kés volt, amit Coburn viselt az inge alatt, a hátára erősített kis tokban.

Egy férfi hozzálátott, hogy őt is megmotozza, s a fiú végre a föld felé fordította a fegyvert. Coburn fellélegzett. Rögtön eszébe jutott azonban, hogy mi lesz, ha megtalálják nála a kést. A motozás azonban nem volt túl alapos és nem bukkantak rá.

Az úttorlasz őrei elhitték a tudósokról szóló mesét.

– Elnézést kérnek, hogy megmotozták az öregembert – fordított Madzsid. Az "öregember" Simons volt, aki most úgy nézett ki, mint egy idős iráni paraszt. – Mehetünk – fűzte hozzá Madzsid. Mielőtt beértek volna Khoiba, az út délre fordult, elhaladt a tó északi csúcsa mellett, s a nyugati parton futott tovább Rezaiyehig.

A professzor mellékutakon vezette be őket a városba, s egyetlen úttorlaszt sem láttak. Tizenkét óra alatt értek oda Teheránból, s már csak egy órányi járásra voltak a serói határátkelőhelytől.

Aznap este mindnyájan a professzor háztulajdonosánál, egy vámtisztviselőnél vacsoráztak. Hella kebabot ettek, az iråniak rizsből és birkahúsból készült kedvenc ételét.

Madzsid óvatosan megpróbált mindent kiszedni a háziúrból, amit csak lehetett. Sikerült is megtudnia, hogy Serónál kicsi a határforgalom.

Az éjszakát a professzornál töltötték egy emeletes villában, a város szélén.

Reggel Madzsid és a professzor lehajtott a határra. Visszatérve elmondták, hogy egyetlen úttorlaszt sem láttak, s az országút igazán biztonságosnak látszik. Aztán Madzsid bement a városba, hogy megkeresse egy ismerősét, akitől lőfegyvereket lehet szerezni, s Simons és Coburn is elindult, hogy megszemlélje a határt.

Kis átkelőhely volt, mindössze két határőr teljesített itt szolgálatot. Volt egy vámáruraktár, egy hídmérleg a teherautóknak és egy őrházikó. Az utat alacsonyra eresztett lánc zárta le, amelynek egyik végét egy póznához, a másikat pedig az őrházikó falához erősítették. Mögötte mintegy kétszáz méter hosszan a senki földje húzódott, s azon túl még az iráninál is kisebb őrállomás a török oldalon.

Kiszálltak az autóból, hogy körülnézzenek. A levegő tiszta volt és metszően hideg.

– Látja az ösvényt? – kérdezte Simons a hegyoldalra mutatva. Coburn arra nézett és rögtön felfedezte az őrállomás mögött a hóba vájt csapást. Nemrég kisebb karaván kelhetett ott át a határon, arcátlanul közel az őrséghez.

– Könnyű elszigetelni az őrséget – folytatta Simons, ezúttal a fejük fölé mutatva. Egyetlen telefondrót vezetett le a hegyoldalon az őrállomáshoz. Egy nyisszantás és a határőrök már el is vannak vágva a külvilágtól.

Lejtős ösvényen indultak el a hegyek közé. Körülbelül egy kilométer után tucatnyi fából és agyagtéglából épült házból álló kis faluba jutottak. Simons, erősen törve a török nyelvet, a főnök után érdeklődött. Egy középkorú, buggyos nadrágot, mellényt, s valamiféle fejdíszt viselő férfi jelent meg. Coburn nagyon figyelt, de egy szót sem értett abból, amit beszéltek. Végül Simons kezet rázott a főnökkel és elindultak visszafelé.

– Miről tárgyaltak? – érdeklődött Cobum.

– Elmondtam neki, hogy néhány barátommal éjszaka lóháton szeretnék átjutni a határon.

– Erre ő?

– Azt mondta, hogy meg tudja szervezni a dolgot.

– Honnan tudta, hogy pontosan ebben a faluban csempészek élnek?

– Nézzen körül – válaszolta Simons.

Coburn körbejártatta a tekintetét a sivár, hóborította hegyeken.

– Mit lát? – kérdezte Simons.

– Semmit.

– Hát éppen ez az. Itt nincs ipar, nincs mezőgazdaság. Mit gondol, miből élnek az itteniek? Mindannyian csempészek.

Visszatértek a Range Roverhez, s visszahajtottak Rezaiyehbe. Este Simons elmondta a tervét Coburnnek.

Ő, Coburn, Poche, Paul és Bill a két Range Roverrel Teheránból Rezaiyehbe megy. Tolmácsnak magukkal viszik Madzsidot és a professzort. Rezaiyehben a professzornál szállnak meg. A villa ideális búvóhely, a háziúr nem lakik ott, távol esik a szomszédos házaktól, s a közelében húzódnak a városból kivezető, kis forgalmú utak. Teherán és Rezaiyeh között nem lesz náluk fegyver: az úttorlasznál történtekből ítélve csak bajba kerülnének, ha puskát vagy pisztolyt találnának náluk. Rezaiyehben azonban fegyvert kell szerezniük. Madzsidnak sikerült találnia a városban valakit, aki tizenkettes kaliberű Browning vadászpuskákat tud nekik szerezni, darabonként hatezer dollárért. Az illető Llama pisztolyokhoz is hozzá tud jutni.

Coburn az egyik Range Roverrel rendesen átkel a határon és csatlakozik Boulware-hez, aki egy kocsival már a török oldalon várja. Simons, Poche, Paul és Bill lóháton kel át, a csempészekkel. (Ezért volt szükségük a

puskákra. Hátha a csempészek esetleg úgy döntenek, hogy megpróbálják "elveszíteni" őket valahol a hegyek között.) Megkeresik Coburnt és Boulware-t, aztán mindannyian a legközelebbi amerikai konzulátusra hajtanak és új útleveleket szereznek Paulnak és Billnek. Utána pedig irány az első nagyobb repülőtér és onnan Dallas.

Jó terv – ismerte el Coburn. Most már azt is értette, hogy Simons Barzagannal szemben miért ragaszkodott Seróhoz. Egy civilizáltabb, sűrűbben lakott vidéken nehezebb volna átjutni a határon.

Másnap visszatértek Teheránba. Későn indultak el, s az út nagy részét éjszaka tették meg, hogy egészen biztosan reggel, a kijárási tilalom feloldása után érjenek vissza a fővárosba. A Mehabad nevű kisvároson át vezető déli úton mentek. Országútról persze szó sem volt. Keskeny, sáros út kanyargott csak a hegyek között, ráadásul a lehető legrosszabb időjárást fogták ki: zuhogott a hó, erősen fújt a szél, s az út szinte járhatatlanul eljegesedett. Valahogy mégis végig lehetett menni rajta, ezért Simons úgy döntött, hogy a menekülés során inkább ezt fogják használni és nem a Rezaiyehi-tavat északról megkerülőt.

Ha egyáltalán sor kerül a menekülésre.

3.

Egy este Coburn beállított a Hyattbe Keane Taylorhoz és közölte vele, hogy másnap reggelre huszonötezer dollárnak megfelelő iráni rialra van szüksége.

Azt nem mondta meg, mire kell neki a pénz.

Taylor százasokban megkapta a huszonötezret Gaydentől. Felhívta a város déli részében élő egyik ismerős szőnyegkereskedőt, s megállapodott vele, hogy milyen árfolyamon váltja át a dollárt.

Ali, Taylor sofőrje élénken tiltakozott az ellen, hogy ilyenkor sötétedés után bevigye őket a belvárosba, de végül sikerült meggyőzni.

Bementek az üzletbe, Taylor helyet foglalt és teázni kezdett a szőnyegkereskedővel. Még két iráni jött be. A kereskedő úgy mutatta be egyiküket, mint azt a férfit, aki hajlandó beváltani a dollárt. A másik a testőre volt, s úgy nézett ki, mint egy gengszter.

A szőnyegkereskedő szerint Taylor telefonja óta a dollár-rial átváltási árfolyama drámaian megváltozott, s nem az amerikaiak javára.

– Maga engem sérteget! – förmedt rá dühösen Taylor. – Ilyen emberekkel nem kötök üzletet.

– Ennél kedvezőbb árfolyamra sehol sem számíthat – győzködte a kereskedő.

– A pokolba magukkal!

– Veszélyes dolog a városnak ezen a részén ilyen sok pénzzel mászkálni!

– Nem vagyok egyedül – nyugtatta meg Taylor. – Hatan várnak rám odakint.

Kihörpintette a teáját és lassan kisétált az üzletből, A kocsiba már villámgyorsan ugrott be és bevágta az ajtót: – Tűnjünk innen Ali, de gyorsan!

Észak felé hajtottak. Egy másik szőnyegkereskedőhöz mentek, egy iráni zsidóhoz, akinek a palota közelében volt az üzlete. Már éppen bezárni készült a boltot, amikor megérkeztek.

– Dollárt akarok átváltani rialra – vágott rögtön a közepébe Taylor.

– Jöjjön vissza holnap – válaszolta a kereskedő.

– Nem. Most kell a pénz.

– Mennyi?

– Huszonötezer dollár.

– Annyi nincs.
– Nekem ma éjjel feltétlenül szükségem van a pénzre.
– Mire kell?
– Paullal és Billel kapcsolatban.
A kereskedő bólintott. Az EDS több munkatársa is ügyfele volt, s tudta, hogy Paul és Bill börtönben van.
– Megnézem, mit tehetek.
Előhívta a bolt hátsó részéből a testvérét és elküldte valahova. Aztán kinyitotta a páncélszekrényt és előszedte az összes rialját. Taylorral együtt számolták át a pénzt: a kereskedő a dollárt, Taylor pedig a rialt. Néhány perc múlva egy gyerek jött be, kezében nagy köteg riallal. Letette a pultra és egy szó nélkül távozott. Taylor rájött, hogy a kereskedő igyekszik összeszedni minden készpénzt, amit csak tud.
Aztán egy fiatalember érkezett robogón, leállította a járművet a bolt előtt, s pénzzel tömött táskájával bement. Egy arrajárónak ennyi idő is elég volt ahhoz, hogy ellopja a járművet. A fiatalember levágta a pultra a pénzzel tömött szatyrot, s hangosan üvöltözve a tolvaj után vetette magát.
Taylor folytatta a számolást.
Egy újabb normális üzleti nap a forradalmi Teheránban.
John Howell egyre jobban megváltozott. Ahogy múltak a napok, egyre kevésbé volt már a becsületes, megalkuvást nem ismerő amerikai ügyvéd, és egyre inkább körmönfont, ravasz perzsa alkusz vált belőle. Végül már a megvesztegetést is kezdte egészen más színben látni.
Mehdi, egy iráni könyvelő, aki néha az EDS számára is dolgozott, így magyarázta neki a dolgokat: “Iránban sok dolog a barátság révén intéződik el. Több módja is van annak, hogy az ember Dadgar barátjává váljék. Én például minden reggel leülnék a háza elé mindaddig, amíg észre nem vesz és meg nem szólít. A másik megoldás, hogy adnék neki kétszázezer dollárt. Ha kívánja, meg tudnék szervezni valami ehhez hasonlót.”
Howell megbeszélte a javaslatot a tárgyalócsoport többi tagjával. Egyetértettek abban, hogy Mehdi lényegében ugyanolyan ajánlatot tett, mint “Mély Torok”. Howell azonban most már nem utasította vissza olyan sietve a gondolatot, hogy Paul és Bill kiszabadításához korrupciót vegyenek igénybe.
Úgy döntöttek, hogy elfogadják Mehdi ajánlatát. Az egyik lehetőség, hogy megállapodnak az üzletben és le tudják járatni Dadgart. Az is lehet, hogy ésszerűnek találják az árat és kifizetik. Bármelyik lehetőséget is

választják, egyértelmű jelét akarták kapni annak, hogy Dadgar megvesztegethető.

Howell és Keane Taylor többször is találkozott Mehdivel. A könyvelő ugyanolyan gyanakvó volt, mint “Mély Torok”, és mindenképpen el akarta kerülni, hogy az EDS emberei a hivatalos munkaidő alatt keressék fel irodájában: kora reggel vagy késő este találkozott velük, s gyakran nem is az irodájában, hanem valamelyik csendes utcában. Howell mindenképpen biztos akart lenni abban, hogy Dadgar megvesztegethető. Mehditől azonban csak bizonytalan, kétértelmű jelzések érkeztek.

Howellnek nemcsak Dadgar okozott komoly gondot. Négy-öt naponként felhívta a feleségét, s Angela minden áldott alkalommal azt akarta megtudni, mikor megy már haza. Ő pedig egyszerűen nem tudott mit válaszolni. Paul és Bill is állandóan faggatta, mikor hozzák már ki őket a börtönből, de nekik sem tudott mit mondani. Ez is rettenetesen idegesítette, s legközelebb, amikor Angela ismét a hazatérésről érdeklődött, alig bírta visszafojtani kirobbanni készülő tehetetlen dühét.

A Mehdi-féle ügyletből semmi sem lett. Csak annyit értek el, hogy bemutatta őket egy ügyvédnek, aki azt állította, hogy közel áll Dadgarhoz. Csupán a szokásos ügyvédi tiszteletdíjra tartott igényt, s ezt ki is fizették neki. A következő megbeszélésükön azonban Dadgar kijelentette: – Senki nem áll velem semmiféle különleges kapcsolatban. Bárki is állítja maguknak az ellenkezőjét, ne higgyenek neki. Howell bizonytalan volt, nem tudta, hogyan értse a kijelentést. Kezdettől fogva megalapozatlan volt az egész ajánlat? Vagy talán az EDS óvatossága riasztotta vissza Dadgart attól, hogy nyíltan kenőpénzt követeljen? Valószínűleg már soha nem fogja megtudni, mi az igazság.

Január harmincadikán Dadgar közölte Howell-lel, hogy többet akar tudni Abolfat Mahviról, az EDS iráni partneréről. Howell hozzálátott egy dosszié összeállításához az EDS és Mahvi megállapodásairól.

Most már biztos volt benne, hogy Pault és Billt túszként tartják fogva. Lehet, hogy Dadgar eleinte valóban korrupcióra gyanakodott, de közben meg kellett bizonyosodnia arról, hogy ártatlanok. Nyilván felsőbb parancs tiltja, hogy szabadon engedje őket. Az irániak vagy a számítógépesített társadalombiztosítási rendszerüket akarják, vagy visszakapni a pénzüket. A rendszer teljes kiépítéséhez azonban előbb újra kellene tárgyalni a szerződést. Az új kormány viszont nem érdekelt a szerződés

újratárgyalásában, s különben sem valószínű, hogy lenne elég ideje az ügylet végigviteléhez.

Howell úgy okoskodott: ha Dadgar, aki tudja, hogy Paul és Bill ártatlan, nem megvesztegethető, s nem kap utasítást a főnökeitől arra, hogy a szerződés újratárgyalásának eredményeként bocsássa őket szabadon, akkor már csak egy lehetőség marad: kifizetni az óvadékot. Dr. Human erőfeszítései, hogy csökkentsék az összeget, tökéletesen eredménytelennek bizonyultak. Howell tehát arra összpontosított, hogy Dallasból mielőbb eljusson a tizenhárommilllió dollár Teheránba.

Különböző jelekből rájött, hogy az EDS fogolyszöktető különítményt küldött Teheránba. Először megdöbbentette, hogy egy nagy amerikai vállalat vezetője hajlandó ilyen eszközhöz folyamodni. Jó érzés volt viszont számára, hogy tudta: ha sikerül kihoznia Pault és Billt a börtönből, akkor lesznek, akik kimentik őket Iránból.

Liz Coburn tele volt félelemmel.

Toni Dvoranchikkal és Billel, a férjével éppen a Royal Tokyo felé tartott. Az étterem a Greanville Avenue-n volt, nem messze a Recipestől, ahol Liz és Toni nemrég a daiquirit itta Mary Sculleyval, s ahol Mary elejtett megjegyzésével – Biztos vagyok benne, hogy mindannyian Teheránban vannak – tönkrezúzta Liz vélt biztonságát.

Azóta állandó rettegésben élt.

Jay jelentette számára az egész világot, az életét. El sem tudta képzelni, mi lenne vele nélküle. A gondolat, hogy elveszítette, halálra rémítette.

Többször is telefonált Teheránba, de sohasem érte el. Mindennap felhívta Merv Stauffer, hogy megkérdezze: – Mikor jön haza Jay? Jól van? Hazakerül élve? – Merv igyekezett megnyugtatni, de pontosabb információval nem tudott szolgálni. Liz követelte, hogy beszélhessen Ross Perottal, de megmondták neki, hogy ez lehetetlen. Aztán felhívta az anyját és zokogva ráömlesztette minden bánatát és szenvedését.

Dvoranchikék nagyon kedvesek és megértők voltak. Megpróbálták más irányba terelni a gondolatait.

– Mit csináltál ma? – érdeklődött Toni.

– Elmentem vásárolni.

– Vettél valamit?

– Igen – válaszolta Liz és sírni kezdett. – Egy fekete ruhát, mert Jay úgysem jön haza.

Míg várakoztak, Jay Coburn sokat megtudott Simonstól.

Egyik nap Merv Stauffer hívta fel őt Dallasból, s elmondta, hogy Simons fia. Harry telefonált, mert nagyon aggódik az apjáért. Először otthon hívta az apját, de csak Paul Walkerrel tudott beszélni, aki Simons távollétében a farmra ügyelt. Ő közölte vele, hogy elképzelése sincs, merre lehet Simons, s azt tanácsolta, hogy hívja fel Merv Staufferț az EDS-nél. Érthető, hogy Harry aggódik, magyarázta Stauffer. Simons felhívta a fiát Teheránból és megnyugtatta.

Szinte magyarázkodva elmondta Coburnnek, hogy bármennyi gond legyen is vele, Harry a szíve mélyén nagyon rendes fiú. Visszafogott, szemérmes ragaszkodással beszélt róla. (Bruce-t soha nem említette, s Coburn csak jóval később tudta meg, hogy két fia van.)

Sokat mesélt a feleségéről, Lucille-ról, s arról, milyen boldogok voltak, miután ő nyugalomba vonult, Coburnnek az volt az érzése, hogy az utóbbi néhány évben egészen mély kapcsolat alakult ki közöttük és Simons bánta, hogy csak annyi évet elszalasztva, későn ismerte fel, mennyire szereti a feleségét. – Ne hagyja el soha a párját – tanácsolta Coburnnek. – Ne felejtse el, hogy ő a legfontosabb ember az életében.

Furcsa módon Simons tanácsa éppen az ellenkező hatást váltotta ki Coburnből, mint amilyet szánt neki. Irigyelte Simonsot és Lucille-t, mert olyan fontosak voltak egymás számára és szerette volna, ha az ő esetükben is így lenne. Tudta azonban, hogy közte és Liz között soha nem lesz ilyen kapcsolat, s gyakran már azon gondolkodott, hogy lesz-e valaha igazi társa az életben.

Egy este Simons váratlanul elnevette magát: – Tudja, ezt senki másnak a kedvéért nem vállaltam volna.

Ez is egyike volt a rá oly jellemző, váratlan, rejtélyes kijelentéseknek. Volt, amikor később elmagyarázta, mire gondolt, néha viszont nem. Ezúttal volt magyarázat: Simons elmondta, miért érzi magát Ross Perot lekötelezettjének.

A Son Tay elleni támadás után Simonsnak keserű csalódásokban volt része. Egyetlen amerikai hadifoglyot sem sikerült ugyan kiszabadítani, de a vállalkozás vakmerő volt, s az ezredes azt akarta, hogy az amerikai közvélemény ezt megtudja. Egy közös reggelijük alkalmával mindenáron rá akarta venni Melvin Laird hadügyminisztert arra, hogy tájékoztassák a sajtót az akcióról. – Ez egy tökéletesen indokolt vállalkozás volt –

magyarázta a miniszternek. – Amerikai hadifoglyokról van szó. Csak azt tettük, amit minden amerikai megtenne más amerikaiakért. Az Isten szerelmére, hát mitől félünk?

Rövidesen megtudta. A sajtó és a közvélemény csupán kudarcot és egy újabb hírszerzési baklövést látott a támadásban. Másnap a Washington Post első oldalán szalagbetűs cím hirdette: “A hadifoglyok megmentéséért indított amerikai támadás kudarcba fulladt”. Amikor Robert Dole szenátor a támadást méltató határozati javaslatot nyújtott be és kijelentette, hogy “katonáink közül néhányan már ötödik éve senyvednek a fogolytáborban”, Kennedy szenátor rögtön rávágta: “S még jó ideig senyvedni is fognak”.

Simonsot értesítették, hogy a Fehér Házban maga Nixon elnök fogja átnyújtani neki “rendkívüli hősiességéért a Kiemelkedő Szolgálatért Érdemkeresztet. Az akció többi résztvevője Laird hadügyminisztertől kapja meg kitüntetését. Az ezredest rettenetesen felháborította, amikor megtudta, hogy emberei több mint felének mindössze a Szolgálati Díszszalagot szánják, amit a katonák egyszerűen csak úgy emlegetnek maguk között, hogy “Zöld Virsli”. Első felháborodásában mindjárt Westmoreland tábornoknak, a szárazföldi hadsereg vezérkari főnökének telefonált. Nem találta a helyén, s csak a helyettesével, Palmer tábornokkal sikerült beszélnie. Simons elmondta Palmernek, hogy mit hallott a “Zöld Virsli”-ről és közölte vele: – Tábornok! Nem akarom megbántani a hadsereget, de tartok tőle, hogy valamelyik emberem esetleg Mr. Laird seggébe dugja a Szolgálati Díszszalagot. Annyit végül is sikerült elérnie, hogy Laird kiosztott öt Kiemelkedő Szolgálatért Érdemkeresztet, ötven Ezüstcsillagot, a Zöld Virslikről pedig elfeledkeztek.

A hadifoglyokra erkölcsileg nagyon bátorítóan hatott a Son Tay elleni támadás. (Ezt később a hazatérő foglyoktól tudták meg.) Fontos mellékhatása volt az akciónak, hogy a kisebb táborok jelentős részét – amelyekben sok foglyot állandóan magánzárkában tartottak – bezárták, s az amerikaiakat két nagy táborban gyűjtötték össze, ahol nem volt elég hely magánzárkák kialakítására. A világ ennek ellenére súlyos kudarcként könyvelte el a támadást, és Simons úgy érezte, hogy vérforraló igazságtalanság érte az embereit.

Éveken át viselte a tüskét, egészen addig, amíg Ross Perot meg nem rendezte az emlékezetes San Franciscó-i ünnepélyt. Rábeszélte a hadsereg vezetőit, hogy a világ legkülönbözőbb részeiből gyűjtsék össze a Son Tay elleni támadás résztvevőit és úgy mutatta be őket a szabadult foglyoknak,

mint azokat a hősöket, akik kísérletet tettek a megmentésükre. Simons úgy érezte, hogy azon a hétvégén az emberei végre, megkapták azt a köszönetet, amelyet már régen megérdemeltek volna. S mindezt Ross Perot szervezte meg.

– Hát ezért vagyok most itt – mondta Coburnnek. – Biztos, hogy senki másnak a kedvéért nem vállalkoztam volna rá.

Coburn a fiára, Scottra gondolt és pontosan értette Simonst.

4.

Január 22-én a homafaroknak – a légierő fiatal tisztjeinek – százai lázadtak fel Pizfulban, Hamadanban, Iszfahánban és Masadban, s hűségükről biztosították Khomeini ajatollahot.

Az esemény jelentőségét nem ismerte fel sem Zbigniew Brzezinski nemzetbiztonsági főtanácsadó, aki még mindig azt várta, hogy az iráni hadsereg szétzúzza az iszlám forradalmat, sem Sahpur Bahtiar miniszterelnök, aki arról beszélt, hogy a forradalmi kihívásra a lehető legminimálisabb erőszakkal szabad csak válaszolni. Nem ismerte fel a sah sem, aki ahelyett, hogy az Egyesült Államokba utazott volna, még mindig Egyiptomban vesztegelt és várta a hívást, hogy térjen haza, mentse meg az országot a végszükség óráiban.

A zendülés jelentőségével csupán néhány ember volt tisztában, köztük William Sullivan nagykövet és Abbasz Garabaghi tábornok, az iráni hadsereg vezérkari főnöke.

Sullivan figyelmeztette Washingtont, hogy egy sahpárti ellenpuccsban bízni csak üres ábránd. A forradalom győzni fog és az Egyesült Államok jobban tenné, ha már most azon gondolkodna, hogyan fog együttműködni az új rendszerrel. Szigorú választ kapott a Fehér Háztól, s még azzal is meggyanúsították, hogy a jelek szerint nem elég lojális az elnökhöz. Úgy döntött, hogy lemond posztjáról, de a felesége végül is rábeszélte: meggyőzte róla, hogy felelősséggel tartozik a még mindig Iránban levő több ezer amerikaiért, s nem teheti meg, hogy csak úgy egyszerűen odébbáll.

Garabaghi tábornok szintén a lemondáson gondolkodott. Lehetetlen helyzetbe került. Nem a parlamentnek, vagy az iráni kormánynak, hanem személyesen a sahnak esküdött hűséget; a sah azonban elmenekült. Garabaghi egy ideig azzal áltatta magát, hogy a hadseregnek az 1906-os alkotmányhoz kell hűnek maradnia, de ez sem jelentett megoldást a gondjaira. Elméletben a katonáknak kötelességük volt támogatni a Bahtiar-kormányt. Garabaghi néhány hétig latolgatta, vajon megbízhat-e a katonáiban, engedelmeskednek-e a parancsnak, s készek lesznek-e harcolni a Bahtiar-kormányért a forradalmi erők ellen. A homafarok lázadása megmutatta, hogy nem. Rájött – Brzezinskivel ellentétben –, hogy a hadsereg nem gép, amelyet tetszés szerint lehet ki- és bekapcsolgatni, hanem olyan emberek gyülekezete, akik osztoznak honfitársaik vágyaiban,

dühében, vallási hitében. A katonák ugyanúgy kívánták a forradalmat, mint a civilek. Garabaghi arra a megállapításra jutott, hogy nem képes tovább ellenőrzése alatt tartani csapatait, s úgy döntött, hogy lemond.

Aznap, amikor lemondási szándékáról tájékoztatta tábornoktársait, Sullivan nagykövetet este hat órára Bahtiar miniszterelnök hivatalába kérették. Sullivan “Dutch” Huyser tábornoktól már hallott Garabaghi lemondási szándékáról, és kitalálta, hogy Bahtiar ezért akar beszélni vele.

A miniszterelnök rejtélyes mosollyal kínálta hellyel Sullivant: – Nous serons trois (Hárman leszünk) – mindig franciául beszélt a nagykövettel.

Néhány perccel később belépett Garabaghi tábornok. Bahtiar rögtön azokról a nehézségekről kezdett beszélni, amelyeket a lemondása okozna. Garabaghi farsziul akart válaszolni, de a kormányfő megkérte, hogy maradjanak a franciánál. A tábornok, miközben beszélt, egy borítékot morzsolgatott a zsebében; Sullivan kitalálta, hogy a lemondólevele van benne.

A vita során Bahtiar állandóan a nagykövethez fordult támogatásért. Sullivan titokban meg volt győződve róla, hogy Garabaghinak tökéletesen igaza van. Jól teszi, ha lemond, ám a Fehér Háztól azt az utasítást kapta, hogy a hadsereget Bahtiar támogatására ösztönözze. Saját jobb meggyőződése ellenére tehát makacsul kitartott amellett, hogy Garabaghinak nem szabad lemondania. Félórás vita után a tábornok anélkül távozott, hogy átnyújtotta volna lemondólevelét. Bahtiar lelkesen megköszönte Sullivannek a segítséget, a nagykövet pedig meg volt győződve róla, hogy az egésznek úgy sincs semmi értelme.

Január 24-én Bahtiar lezáratta a teheráni repülőteret, hogy megakadályozza Khomeini hazatérését. Mintha esernyővel akart volna védekezni a szökőár ellen. Január 26-án a katonák megölték Khomeini tizenöt hívét a teheráni utcai zavargásokban. Két nappal később a miniszterelnök felajánlotta, hogy Párizsba utazik és tárgyal az ajatollahhal. Ha egy kormányfő felajánlja, hogy meglátogat egy emigrációban élő lázadót, az a gyengeség egyértelmű beismerése, és Khomeini így is értelmezte: közölte, hogy csak akkor hajlandó tárgyalni, ha Bahtiar előbb lemond. Január 29-én harmincöt ember halt meg a teheráni harcokban és ötven az ország más részein. Garabaghi miniszterelnököt megkerülve tárgyalásokat kezdett a fővárosban, Teheránban a lázadókkal és hozzájárult az ajatollah hazatéréséhez. Január 30-án Sullivan elrendelte, hogy a követségi alkalmazottak családtagjai és mindenki, akire nincs feltétlenül

szükség, térjen vissza az Egyesült Államokba. Február 1-jén Khomeini hazaérkezett.

A légierő tulajdonában lévő óriásgépe 9.15-kor landolt a főváros repülőterén. Üdvözlésére kétmillió iráni jelent meg. Az ajatollah a repülőtéren mondta el első beszédét a hazai nyilvánosság előtt: – Imádkozom Istenhez, hogy vegye le a kezét az összes bűnös külföldiről és segítőtársaikról.

Simons megnézte a tévéközvetítést, majd közölte Coburnnel: – Ez az! Elvégzik helyettünk a munkát. A tömeg meg fogja rohamozni a börtönt.

IX.

1.

Február 5-én délben John Howell már azt hitte, hogy sikerül kiszabadítania a börtönből Pault és Billt.

Dadgar közölte, hogy az óvadék kifizetését illetően három forma közül választhatnak: készpénz, bankgarancia, jelzálog. Ő bármelyiket elfogadja. A készpénz szóba sem jöhetett. Először is, ha valaki elindult volna Teheránba, ahol megszűnt mindenfajta törvényesség, hogy elvigyen 12.750.000 dollárt a táskájában Dadgar irodájába, bizton számíthatott volna rá, hogy soha nem érkezik meg élve. Másodszor Dadgar nyugodtan megtehette volna, hogy elrakja a pénzt és mégsem engedi el Pault és Billt – vagy még feljebb srófolja a váltságdíj összegét, vagy kis idő elteltével valami újabb ürüggyel ismét letartóztatja őket. (Tom Walter javasolta ugyan, hogy használjanak hamis pénzt, de senki nem tudta, honnan lehetne ennyit szerezni.) Szükségük van valamilyen dokumentumra, amely igazolja, hogy átadták a pénzt Dadgarnak, s azt is, hogy Paul és Bill szabad. Tom Walter Dallasban talált egy bankot, amely kész volt kiállítani az óvadék összegének megfelelő hitellevelet, de Howell és Taylor nem akadt olyan iráni bankra, amely elfogadta volna azt, s kész lett volna kiállítani Dadgar számára is elfogadható garancialevelet. Közben Howell főnökének, Toni Luee-nak egy vad és egészen szokatlan ötlete támadt, amely mégsem tűnt olyan kivihetetlennek: Paulért és Billért cserében ajánlják fel zálogként az Egyesült Államok teheráni nagykövetségét.

A Külügyminisztérium már sok mindenre késznek mutatkozott, de arra még nem, hogy óvadék fejében zálogba csapja teheráni nagykövetségét. Hajlandó volt viszont az Egyesült Államok kormánya nevében garanciát vállalni. Ez is éppen elég egyedülálló esetnek számított: az Amerikai Egyesült Államok kormánya vállal kezességet két, óvadék ellenében szabadon bocsátott emberért.

Tom Walter megállapodott egy dallasi bankkal, hogy az kiállít egy 12.750.000 dollárról szóló hitellevelet a Külügyminisztérium nevében. Mivel az egész ügylet az Egyesült Államokon belül zajlott, csupán néhány óra kellett hozzá. Mihelyt a Külügyminisztérium Washingtonban megkapja a hitellevelet, Charles Naas követtanácsos – Sullivan nagykövet helyettese – Teheránban átad egy diplomáciai jegyzéket, amely közli, hogy szabadon

bocsátása után Paul és Bill bármikor rendelkezésére áll Dadgarnak. Ha nem így történik, akkor a nagykövetség kifizeti az óvadékot.

Dadgar éppen Lou Goelz főkonzullal tárgyalt a nagykövetségen. Howellt nem hívták meg a találkozóra, de Abolhaszan jelen lehetett, mint az EDS képviselője.

Howell még előző nap beszélt Goelzcel. Együtt nézték át még egyszer a garanciavállalásról szóló jegyzéket. Goelz az utóbbi időben kezdett megváltozni. Két hónappal korábban Howell még őrjítően szabálytisztelőnek találta: ő volt az, aki megtagadta Paul és Bill útlevelének visszaadását anélkül, hogy értesítenék róla az irániakat. Úgy tűnt, hogy Goelz most ennél szokatlanabb lépések megtételére is kész. A forradalom kellős közepén eltöltött hetek kicsit enyhítettek merevségén.

Goelz elmondta Howellnek, hogy Paul és Bill szabadon bocsátásáról Bahtiar miniszterelnöknek kell döntenie, de az ügyet előbb egyeztetni kell Dadgarral. Howell remélte, hogy a vizsgálóbíró nem támaszt újabb nehézségeket. Minden változása ellenére Goelz még mindig nem az az ember volt, aki energikusan az asztalra csap, és rákényszeríti akaratát Dadgarra.

Rövid kopogtatás után, a választ meg sem várva, Abolhaszan lépett az irodájába. Howell rögtön látta az arcán, hogy rossz híreket hozott.

– Mi történt?

– Elutasította az ajánlatot – válaszolta Abolhaszan.

– Miért?

– Nem hajlandó elfogadni az Egyesült Államok kormányának kezességét.

– Megindokolta, hogy miért nem?

– Azt mondta, hogy a törvényben nincs olyan előírás, miszerint elfogadhatná. Készpénzt akar vagy bankgaranciát…

– Vagy persze jelzálogot – Howell már csak tompa fásultságot érzett. Annyi csalódás, kudarc érte már, hogy dühös vagy felháborodott sem tudott lenni. – Szóba került a miniszterelnök?

– Igen. Goelz közölte vele, hogy Bahtiar elé terjeszti az ajánlatot.

– Mit válaszolt Dadgar?

– Azt, hogy ez jellemző az amerikaiakra. Ha valamit meg akarnak oldani, mindig felsőbb helyeken élvezett befolyásukhoz folyamodnak, s nem törődnek azzal, mi történik az alsóbb szinteken. Egyébként is, ha a főnökeinek nem tetszik az, ahogyan ő az ügyet kezeli, akkor nyugodtan elvehetik tőle. Ő csak örülni fog, mert kezd belefáradni az egészbe.

Howell nem értette a dolgot. Mit jelent ez az egész? Az utóbbi időben szent meggyőződésévé vált, hogy az irániak valójában pénzt akarnak. Most viszont kapásból visszautasították az ajánlatot. Valóban arról lenne szó, hogy a törvény nem tesz említést a kormánygaranciáról, mint az óvadék elfogadható formájáról, vagy ez csupán kifogás? Az EDS-ügy politikailag mindig is kényes kérdés volt, s most az ajatollah visszatérte után Dadgar talán óvakodik bármi olyat tenni, ami Amerika-barát színben tüntetheti fel. Az óvadék e szokatlan formájának a tételes jogszabályokkal ellenkező elfogadása esetleg bajba sodorhatja. De mi történik, ha a megfelelő formában előteremtik az óvadékot? Úgy érzi majd Dadgar, hogy fedezte magát, s szabadon bocsátja Pault és Billt?

Vagy esetleg újabb ürügyet eszel ki? Ennek kiderítésére csupán egyetlen módszer kínálkozott.

Azon a héten, amikor az ajatollah visszatért Iránba, Paul és Bill papot kért.

Paul megfázása idült hörghuruttá változott, s kérte a börtönorvost, hogy vizsgálja meg. Az illető nem beszélt ugyan angolul, de Paulnak nem okozott nagy nehézséget elmagyarázni, hogy mi baja: köhögött és az orvos értően bólintott.

Kapott néhány tablettát – feltehetően penicillint – és köhögés elleni kanalas orvosságot. Az íze rettentően ismerős volt neki, s rögtön felrémlett előtte egy régi kép: látta magát kisfiúként, s az anyját, amint egy régies formájú üvegből kiönti a ragadós szirupot és beadja neki. Ugyanolyan íze volt, mint ennek. Az orvosság enyhített valamit a köhögésén, de a tüdeje már megszenvedte a betegséget, s most hasogató fájdalmat érzett, valahányszor mély lélegzetet vett.

Ruthie-tól kapott egy levelet, amelyet újra meg újra elolvasott. Hétköznapi, apró eseményekről beszámoló levél volt. Karen nehezen szokik hozzá az új iskolához. Ebben nem volt semmi meglepő: valahányszor iskolát kellett változtatnia, Karen az első néhány napban mindig rosszul érezte magát. Ann Marie, a kisebbik lányuk sokkal könnyebben alkalmazkodott az új körülményekhez. Ruthie még mindig azzal áltatta az anyját, hogy Paul néhány hét múlva hazatér, de egyre kevésbé tudta elhitetni vele, hiszen az először említett két hét is már két hónapra nyúlt. Éppen a közepén tartott a házvásárlásnak, s Tom Walter

segített neki a jogi formaságok elintézésében. Bármit is élt át érzelmileg Ruthie, arról nem írt a levélben.

A leggyakoribb látogatójuk Keane Taylor volt. Minden találkozáskor átadott Paulnak egy doboz cigarettát, benne ötven vagy száz dollárral. A pénzt olyan kivételes előnyök megvásárlására használhatták fel, mint például a fürdés. Egy látogatás alkalmával, amikor az őr kis időre elfordult, Taylor négyezer dollárt csúsztatott a kezébe.

Nem sokkal az után, hogy előadták kérésüket, Taylor Williams atyával együtt érkezett.

Williams régebben, a boldogabb időkben a katolikus misszió papja volt, s Paul és Bill a vasárnapi pókerjátszmák előtt rendszeresen találkozott vele. Nyolcvanegy éves volt már Williams atya, s felettesei megengedték neki, hogy a veszélyre való tekintettel elhagyja Teheránt. De ő úgy döntött, hogy helyén marad. Mint Paulnak és Billnek később elmesélte, az ilyesmi nem szokatlan a számára: misszionárius volt Kínában a második világháborúban, a japán invázió idején, s később is, amikor a forradalom Mao Ce-tungot juttatta hatalomra. Őt is bebörtönözték, átérezte hát, min mehet keresztül Paul és Bill.

Williams atya csaknem olyan jó hatással volt rájuk, mint Ross Perot. Bill, aki vallásosabb volt, mint Paul, nagy erőt merített a látogatásból. Növelte el-szántságát, hogy szembenézzen az ismeretlen jövővel. Williams atya távozása előtt megáldotta őket és megadta nekik a feloldozást minden bűnük alól. Bill még mindig nem tudta, kikerül-e valaha is élve a börtönből, de most már kész volt szembenézni a halállal.

1979. február 9-én, pénteken Iránban kitört az általános forradalom.

Khomeini egyetlen hét alatt lerombolta mindazt, ami a régi kormányzatból még megmaradt. A hadsereget lázadásra, a parlament tagjait pedig lemondásra szólította fel. “Átmeneti kormányt” nevezett ki annak ellenére, hogy Bahtiar hivatalosan még mindig miniszterelnök volt. Forradalmi bizottságokba szerveződött támogatói a jogszolgáltatástól a rendfenntartáson át egészen a szemétbegyűjtésig mindennek az irányítását a kezükbe vették, s több mint száz iszlám szövetkezeti boltot nyitottak Teheránban. Február 8-án egymillió, sőt talán még több ember vonult végig a városon az ajatollahot éltetve. A sahhoz hű, de felsőbb parancsnokság nélkül maradt és szétszórtan tevékenykedő katonai egységek utcai harcokat vívtak Khomeini híveivel.

Február 9-én két teheráni légi támaszponton – a Dosen Toppehen és a Farahabadon – homafarok és kadétok díszsortüzet adtak le Khomeini tiszteletére. Ez felingerelte a Dzsavadan brigád, a sah személyi testőrségének tagjait, s megtámadták mindkét támaszpontot. A homafarok elbarikádozták magukat és a támaszpontra is betörő fegyveres forradalmárok segítségével visszavetették a sahhoz hű csapatokat.

Marxista fedajinok és muzulmán mudzsahedek tömegei lepték el a Dosen Toppeh bázist. A fegyverraktárt feltörték, s a fegyvereket válogatás nélkül osztogatták a katonáknak, a városi gerilláknak, a forradalmároknak, a felvonulásokból odacsöppenőknek és az egyszerű utcai járókelőknek.

Még aznap este tizenegy tájt a Dzsavadan brigád, erőit összeszedve, ismét megindult a támaszpont ellen. Khomeininek a hadseregen belüli hívei értesítették a Dosen Toppeh lázadóit, hogy az alakulatok úton vannak feléjük, s ők támadást indítottak, még mielőtt a brigád elérhette volna a támaszpontot. A sah oldalán álló erők sok vezénylő tisztje már a harc kezdetén elesett. A küzdelem egész éjjel folytatódott, s a támaszpont körül nagy területre terjedt ki.

Másnap délre már csaknem az egész város csatatérré változott.

Aznap John Howellnek és Keane Taylornak találkozója volt a belvárosban.

Howell biztos volt benne, hogy órákon belül sikerül kiszabadítani Pault és Billt. Az óvadék kifizetéséhez mindent előkészítettek.

Tom Walter megállapodott egy texasi bankkal, hogy kiállít egy 12.750.000 dollárról szóló hitellevelet a Melli Bank New York-i fióküzlete részére. A Melli teheráni fiókja ennek fejében kiadja a garancialevelet az Igazságügy-minisztérium számára, Paul és Bill pedig szabad lesz. Végül is nem egészen így történt. A Melli Bank helyettes ügyvezető igazgatója, Sadr-Hasemi – más bankárokhoz hasonlóan – rájött, hogy Pault és Billt egyszerűen túszként tartják fogva. Ha egyszer kikerülnek a börtönből, akkor az EDS bármely amerikai bíróság előtt azzal védekezhet, hogy az óvadékot erőszakkal kényszerítették ki, s ezért nem fizet. Ebben az esetben a Melli Bank New York-i fiókja nem lesz képes behajtani a hitellevélen szereplő összeget, ám a teheráni fiók még mindig köteles lesz kifizetni a pénzt az Igazságügy-minisztériumnak. Sadr-Hasemi közölte, hogy csak akkor vállalja az ügyet, ha New York-i ügyvédektől biztosítékokat kap arra nézve, hogy az EDS-nek nem áll módjában megakadályozni a hitellevél

kifizetését. Howell tisztában volt vele, hogy egyetlen, magára valamit is adó amerikai ügyvéd sem fog ilyen szakvéleményt kiadni.

Keane Taylornek ekkor eszébe jutott az Omran Bank. Az EDS-nek korábban volt egy szerződése a pénzintézettel arról, hogy kiépíti számára az automatizált számlakezelési rendszert. Taylor feladata volt, hogy ellenőrizze a megrendelés végrehajtását, és jól ismerte a bank vezetőit. Felkereste egyiküket, Farhad Bahtiart, Sahpur Bahtiar kormányfő rokonát. Mindenki tudta, hogy a miniszterelnök bármelyik pillanatban megbukhat, és Farhad már azt tervezi, hogy elhagyja az országot. Talán ezért nem aggódott annyira, mint Sadr-Hasemi amiatt, hogy a 12.750.000 dollárt talán sohasem fizetik ki. Bármi volt is az igazi ok, beleegyezett, hogy segít.

Az Omran Banknak nem volt fiókja az Egyesült Államokban. Hogyan kapja hát meg az EDS-től a pénzt? Megállapodtak abban, hogy a dallasi bank egy külön bankcélokra hitelesített telexvonalon az Omran Bank dubai fiókjának játssza át a hitellevelet. Dubaiból telefonon értesítik Teheránt a levél átvételéről, s az Omran Bank kiállítja a garancialevelet a minisztérium számára.

A megállapodást csak csigalassúsággal sikerült végrehajtani. Az egyezmény minden pontját jóvá kellett hagynia az Omran Bank igazgatótanácsának és ügyvédeinek. Bárki nézett is bele a megállapodásba, néhány szavas változtatást javasolt a szövegben. A módosításokat angolul és farsziul továbbítani kellett Dubaiba és Dallasba, majd Dallasból visszaüzenni Dubaiba, s az ottaniaknak értesíteniük kellett Teheránt. Iránban csütörtökre és péntekre esik a hétvége, ezért hetente csupán három olyan nap volt, amikor mindkét bank nyitva tartott. Mivel Teheránban az idő kilenc és fél órával jár előtte a dallasinak, soha nem találtak olyan időpontot, amikor mindkét bankban dolgoztak volna. Ráadásul az iráni bankokban gyakran sztrájkoltak az alkalmazottak. Két szó megváltoztatásának egyeztetése így sokszor egy hetet is igénybe vett.

Az utolsó stáció, ahol engedélyeztetni kellett a megállapodást, az Iráni Központi Bank volt. Ennek jóváhagyását kívánta megszerezni Howell és Taylor február 10-én, szombaton.

A város viszonylag nyugodt volt, amikor reggel fél kilenckor az Omran Bankba hajtottak, ahol Farhad Bahtiarral kellett találkozniuk. Meglepetésükre közölte velük, hogy az ügylet jóváhagyására vonatkozó kérelmet már elküldték a központi banknak. Howell boldog volt – végre valami, ami a menetrendhez képest korábban történik meg Iránban! Ott

hagytak Farhadnak néhány dokumentumot – köztük a megállapodás egy példányát –, és elindultak a központi bankba.

A város már javában ébredezett, s a forgalom még a megszokottnál is rémálomszerűbb volt. Az életveszélyes vezetés azonban Taylor specialitásai közé tartozott. Vadul száguldott végig az utcákon, zabolátlanul szelte át a közlekedési sávokat, szükség esetén hátraarcot csinált az autópályák elválasztó sávján – a saját eszközeikkel győzte le az iráni sofőröket.

A központi bankban hosszan kellett várakozniuk Mr. Farhangra, akinek a megállapodást jóvá kellett hagynia. Végre kegyeskedett kidugni a fejét az irodájából, s közölte, hogy a megállapodást jóváhagyták, sőt, erről már az Omran Bankot is értesítették.

Ennél jobb hírt nem is mondhatott volna!

Bevágták magukat a kocsiba és rohantak vissza az Omran Bankba. A városban már fellángoltak a harcok. Folyamatosan ropogtak a fegyverek, és sok épületből füst szállt fel. Az Omran Bank pontosan egy kórházzal szemközt volt, s látták, amint személygépkocsikon, teherautókon és autóbuszokon tömegével hozzák a sebesülteket a harci övezetekből. Az utcán óriási volt a tolongás – egyesek azért jöttek, hogy vért adjanak, mások a sebesülteket meglátogatni, megint mások azért, hogy azonosítsák az elesettek holttesteit.

A legutolsó pillanatban sikerült megoldaniuk az óvadék problémáját. Most már nemcsak Paul és Bill, hanem ők és a többiek is komoly életveszélyben voltak. Minél előbb el kell tűnniük Iránból.

Megkeresték Farhadot.

– A központi bank jóváhagyta a megállapodást – közölte vele Howell.

– Tudom.

– Rendben van minden irat?

– Tökéletesen.

– Akkor, ha most kiállítaná a garancialevelet, rögtön el tudnánk vinni az Igazságügy-minisztériumba.

– Ma sajnos nem megy.

– Miért?

– Az ügyvédünk, dr. Emami ismét átnézte a hitellevelet és néhány kisebb változtatást kíván.

– Jézusom! – mormolta Taylor.

– Öt napra Genfbe kell utaznom – folytatta Farhad.

Vagy inkább örökre, gondolták ők.

– A kollégáim természetesen kapcsolatban maradnak önökkel, s ha bármi problémájuk adódik, hívjanak csak fel nyugodtan Svájcban.

Howell igyekezett magába fojtani dühét. Farhad pontosan tudja, hogy az ügy nem ilyen egyszerű: ha ő távol van, minden sokkal komplikáltabbá válik. Az érzelmi kitörés azonban semmit nem old meg. Howell ezért csak ennyit kérdezett: – Melyek azok a változtatások?

Farhad behívatta dr. Emamit.

Míg vártak rá, közölte velük, hogy szükség van a bank két további igazgatójának aláírására. – Ezeket a holnapi Igazgatótanácsi ülésen meg tudom szerezni. Azután ellenőrizni kell még a dallasi Nemzeti Kereskedelmi Bank referenciáit.

– Mennyi időbe telik ez?

– Nem sokba. A munkatársaim majd intézik, amíg én távol vagyok.

Dr. Emami közben megérkezett és megmutatta Howellnek, milyen változtatásokat javasol a hitellevél szövegében. Howell akár rögtön boldogan elfogadta volna őket, de a módosításoknak sajnos át kellett menniük az ismert időrabló egyeztetési folyamaton. Továbbítani kellett őket Dallasba, majd elfogadásuk esetén az ellenőrzött telexvonalon vissza Dubaiba, Dubaiból pedig telefonon Teheránba.

– Nézze – szolt Howell. – Mi volna, ha mindezt megpróbálnánk még ma elintézni? A dallasi bank referenciáit most rögtön ellenőrizheti. Mi megkeressük azt a két igazgatót, bárhol legyenek is, s még ma délután megszerezzük az aláírásukat. Felhívjuk Dallast, közöljük velük a változtatásokat, s megmondjuk, hogy telexen rögtön küldjék el a jóváhagyást. Dubai akár már délután megerősítheti, hogy meg is kapta, ön pedig kiállíthatja a garancialevelet…

– Dubaiban ma munkaszüneti nap van – vágott közbe Farhad.

– Rendben. Akkor Dubai holnap reggel megerősíti…

– Holnapra sztrájkot hirdettek. Senki nem lesz itt a bankban.

– De hétfőn…

A beszélgetést egy sziréna éles süvöltése szakította félbe. Egy titkár dugta be a fejét az ajtón és mondott valamit farsziul.

– Ma korábban kezdődik a kijárási tilalom – magyarázta Farhad. – Mindannyiunknak azonnal távoznunk kell.

Howell és Taylor csak ült ott és egymást bámulta. Két pillanattal később már egyedül voltak az irodában. Ismét kudarcot vallottak.

– Holnap lesz a napja – mondta aznap este Simons Coburnnek.

Egy frászt – gondolta Coburn, de nem szólt egy szót sem.

2.

Másnap, február 11-én, vasárnap reggel a tárgyalócsoport szokásához híven bement a “Bukarest”-ben levő EDS-központba. John Howell Abolhaszannal együtt nem sokkal később elindult, mert tizenegyre találkozót beszéltek meg Dadgarral az Egészségügyi Minisztériumban. A többiek – Keane Taylor, Bill Gayden, Bob Young és Rich Gallagher – felmentek a tetőre, hogy megnézzék az égő várost.

A “Bukarest” nem volt magas épület, de Teherán északi részén egy domb tetején állt, s a tetőről olyan volt a város, mint egy kiterített képeskönyv. Délre és keletre, ahol modern felhőkarcolók emelkedtek ki a földszintes házak és kunyhók tömegéből, füstfelhők szálltak a borongós ég felé. Az épületek fölött vadul tüzelő helikopterek röpdöstek. Az EDS egyik iráni alkalmazottja felvitt egy tranzisztoros rádiót a tetőre, s olyan adóra állította be, amelyet már elfoglaltak a forradalmárok. Az adás alapján, a sofőr tolmácsolásával, megpróbálták azonosítani a lángban álló épületeket.

Keane Taylor, aki méretre készült, elegáns öltönyét közben farmerre és cowboycsizmára cserélte, lement, mert a telefonhoz hívták. A “Motoros” jelentkezett.

– Azonnal meneküljenek! – figyelmeztette Taylort. – Hagyják el az országot, amilyen gyorsan csak tudják.

– Tudja, hogy nem tehetjük – válaszolta Taylor. – Paul és Bill nélkül nem mehetünk.

– Nagyon nagy veszélyben forognak.

Taylor a vonal másik végéről hangos csatazajt hallott.

– Egyébként honnan az ördögből telefonál?

– A bazár közeléből – válaszolta a “Motoros”.

– Molotov-koktélokat gyártok. Ma reggel bevetették a helikoptereket, de rájöttünk, hogyan lehet leszedni őket. Felgyújtottunk négy tankot…

A vonal megszakadt.

Hihetetlen, gondolta Taylor, helyére rakva a kagylót. A harc kellős közepén hirtelen eszébe jutnak amerikai barátai, és felhív bennünket, hogy figyelmeztessen. Soha nem fogom igazán kiismerni az irániakat.

Visszament a tetőre.

– Ezt nézd meg! – figyelmeztette Bill Gayden. Az EDS World joviális főnöke szintén szabadidőruhát viselt. Már a látszatát sem őrizte senki, hogy

üzleti ügyekkel foglalkozna. Egy keleten emelkedő füstoszlopra mutatott: – Ha nem is a Kaszr börtön az, de mindenesetre nagyon közel van hozzá.

Taylor megpróbált valamilyen azonosítási pontot felfedezni, de ő sem tudta megmondani, vajon a börtön ég-e.

– Telefonáljatok Dadgar irodájába az Egészségügyi Minisztériumba – mondta Gayden Taylornek. – Howellnek már ott kell lennie. Kérje meg Dadgart, hogy a biztonságuk érdekében bízza Pault és Billt a nagykövetség őrizetére. Még bennégnek, ha nem hozzuk ki őket idejében.

John Howell már nem is számított rá, hogy Dadgar megjelenik a találkozón. A városban csata dúlt, s egy nyomozás a sah idején történt korrupciós ügyben enyhén anakronisztikusnak tűnt. Dadgar azonban az irodájában várta. Howell megpróbálta kitalálni, mi hajtja ezt az embert. Az elkötelezettség? Az amerikaiak elleni gyűlölet? A leendő forradalmi kormányzattól való félelem? Valószínűleg sohasem fogja megtudni.

Dadgar már korábban érdeklődött az EDS és Abiliat Mahvi kapcsolatáról, s Howell megígérte neki, hogy összeállít egy dossziét. A vizsgálóbírónak valamilyen rejtélyes okból nagy szüksége volt az információra, mert néhány nappal később ismét felhívta Howellt: – Szükség esetén másokat is kihallgathatok és megszerezhetem a szükséges információt. – Howell fenyegetésként értelmezte szavait, hogy újabb EDS-munkatársakat is kész letartóztatni.

Angol nyelvű iratokból elkészítette a tizenkét oldalas összeállítást és csatolta hozzá a tartalmát összefoglaló, farszi nyelvű levelet.

– Cégének segítőkészsége lehetővé teszi, hogy módosítsam a Chiapparonéval és Gaylorddal kapcsolatos magatartásomat – szólt Dadgar a levelet elolvasva. – Jogszabályaink megengedik, hogy elnézőek legyünk azokkal, akik készek információkkal szolgálni.

Az egész olyan volt, mint egy ízetlen tréfa. Néhány órán belül mindannyiukat megölhetik, s Dadgarnak nincs más gondja, mint a törvénykönyv különböző előírásainak alkalmazhatóságán töprengeni.

Abolhaszan kezdte hangosan farszira fordítani a dossziéban lévő iratokat. Howell tisztában volt vele, hogy az EDS nem a legokosabban járt el, amikor Mahvit választotta partnerének Iránban: ő szerezte ugyan a cégnek az első kisebb szerződést az országban, de aztán a sah kormányzata feketelistára tette, s az Egészségügyi Minisztériummal kötött szerződés idején már csak gondokat okozott a személye. Az EDS-nek azonban nem

volt semmi titkolnivalója. Howell főnöke. Tom Luce pedig külön is ügyelt rá, hogy csak olyan iratok kerüljenek ki a cégtől, amelyek alapján az EDS-re a gyanú legkisebb árnyéka sem vetődhet.

Telefoncsörgés szakította félbe Abolhaszant. Dadgar vette fel a kagylót, aztán átadta Abolhaszannak, s ő, miközben hallgatta, odaszólt Howellnek:

– Keane Taylor az.

– Keane fent volt a “Bukarest” tetején – magyarázta, miután helyére tette a kagylót. – Azt mondja, hogy ég a Kaszr börtön. Ha a tömeg megrohanta, akkor Paulnak és Billnek könnyen baja eshet. Azt mondta, kérjük meg Dadgart, hogy bízzák őket az amerikai nagykövetség őrizetére.

– Rendben. Próbáld meg.

Abolhaszan és Dadgar farsziul tárgyalt.

– A törvények értelmében iráni börtönben kell maradniuk. Az Egyesült Államok nagykövetsége pedig nem tekinthető annak – fordította Abolhaszan a vizsgálóbíró szavait.

Ez maga az őrület. Az ország darabokra hullik, de Dadgar még mindig betű szerint be akarja tartani a törvénykönyv előírásait.

– Kérdezd meg tőle, hogyan kívánja szavatolni két amerikai állampolgár biztonságát, akik ellen nem emeltek semmiféle vádat?

– Ne aggódjanak – válaszolta Dadgar. – A legrosszabb, ami történhet, az az, hogy lerohanják a börtönt.

– És mi van akkor, ha a tömeg megtámadja az amerikaiakat?

– Chiapparone valószínűleg biztonságban lesz – könnyen iráninak nézhetik.

– És Gaylord?

Dadgar megvonta a vállát.

Rasid aznap korán reggel elment hazulról. A szülei, a fivére és a

nővére egész nap otthon akartak maradni és őt is győzködték, hogy ne menjen sehová, de nem hallgatott rájuk. Tudta, hogy veszélyes most az utcán, de egyszerűen képtelen volt otthon lapítani, miközben honfitársai történelmet csinálnak. Simonsszal folytatott beszélgetését sem felejtette még el.

Cselekedeteit pillanatnyi érzelmek diktálták. Pénteken egyszer csak ott találta magát a Farahabad légi támaszponton, a homafarok és a Dzsavadan brigád közötti harc kellős közepén. Anélkül, hogy akár csak magának is

meg tudta volna magyarázni, miért, bement a fegyverraktárba és kezdte kiadogatni a puskákat. Félóra múlva egyszerűen megunta és ott hagyta az egészet.

Aznap látott életében először halottat. Éppen a mecsetben volt, amikor behoztak egy buszsofőrt, akit a katonák lőttek le. Hirtelen ötletnek engedve Rasid felhajtotta a hullára terített leplet: a fej rettenetesen összeroncsolódott, vér, csont- és agyvelődarabok keveredtek össze alaktalan masszává. A rosszullét környékezte, amikor meglátta. Ezt akár figyelmeztetésnek is felfoghatta volna, de nem volt olyan hangulatban, hogy törődjön bármiféle figyelmeztetéssel is. Az utcán nagy dolgok történtek, s úgy érezte, neki is ott a helye.

Reggel, amikor elindult, szinte érezni lehetett a levegőben a feszültséget. Mindenfelé áramlott a tömeg. Felnőtt férfiak és fiatal fiúk százait látta, kezükben automata fegyverekkel. Őt is hatalmába kerítette az izgalom és hagyta, hogy a sokaság magával sodorja. Ma bármi megtörténhet.

A házukból kilépve önkéntelenül is a “Bukarest” felé vette útját, tudva, hogy még sok mindent el kell végeznie. Két hajózási társasággal is tárgyalásokba kezdett az EDS evakuált alkalmazottai holmijának hazaszállításáról, s a hátrahagyott kutyákat és macskákat is meg kellett etetnie. Az utca azonban hatalmába kerítette, s megváltoztatta szándékát. A tömegben elterjedt a hír, hogy az éjjel megrohamozták az Evin börtönt; ma talán a Kaszron lesz a sor, ahol Pault és Billt tartják fogva.

Rasid szerette volna, ha nála is van egy automata puska, mint a többieknél.

Egy katonai épület mellett vitt el az útja, amelyet láthatóan már hatalmába kerített a nép. A hatemeletes épületben fegyverraktár és egy sorozóiroda működött. Ott dolgozott Malek, Rasid egyik barátja is. Most biztosan bajban van. Ha bejött dolgozni, akkor nyilván egyenruhát visel, s ez önmagában is elég ahhoz, hogy megöljék. Odaadhatnám neki az ingem, gondolta Rasid, és belépett az épületbe.

Átverekedte magát a földszinten hömpölygő sokaságon az emeletre vezető lépcsőig. Az épület többi része üresnek látszott. Emeletről emeletre haladva eszébe jutott, hogy a katonák talán a legfelső szinten rejtőzködnek, ahonnan bárkit lelőhetnek, akit meglátnak a lépcsőn, de nem sokat foglalkozott a gondolattal, folytatta útját. Felért a legfelső szintre – egy lélek sem volt ott. A katonaság átengedte az épületet a tömegnek.

Visszatért a földszintre. Rengetegen gyűltek össze a fegyverraktár ajtajánál, de senki sem mert belépni. Sikerült az ajtóig furakodnia.

– Be van zárva? – kérdezte a körülötte állókat.

– Biztosan aláaknázták – magyarázta valaki.

Rasid az ajtót nézte. Tökéletesen elfelejtette, hogy a “Bukarest”-be indult. A Kaszr börtönbe akart menni, s azt akarta, hogy fegyver legyen a kezében.

– Nem hiszem, hogy aláaknázták volna – mondta, s kinyitotta az ajtót.

Lement a pincébe vezető lépcsőn. A hatalmas helyiséget boltív osztotta két részre. Majdnem teljesen sötét volt, csak a járdával egy szinten lévő keskeny ablakokon szivárgott be némi fény. Az egyik helyiségben teli tárakkal színültig töltött nyitott ládák sorakoztak, a másikban G3-as gépfegyverek.

A földszinten állók közül néhányan utánaóvakodtak.

Felkapott három géppisztolyt, egy halom tárat és elindult kifelé. Az épület előtt állók valósággal megrohanták és fegyverért könyörögtek: valakinek a kezébe nyomott két géppisztolyt, néhány tárat, s a Kaszr börtön felé vette útját. A tömegből többen követték.

Egy laktanya mellett vezetett el az útjuk, ahol már állt a harc. A magas téglafalba épített acélkaput kidöntötték, a kapukeretből sok tégla kihullott, mintha nemrég egy tank gázolt volna be a nyíláson. Az utat most égő gépkocsi zárta el.

Az autót megkerülve Rasid tágas udvaron találta magát. Vadul lövöldöző embereket látott, akik egy pár száz méterre álló épület felé tüzeltek. Behúzódott egy fal mögé. Akik a fegyverraktárból kísérték, rögtön csatlakoztak a lövöldözőkhöz, de ő még várt. A puskások nem is céloztak, csak vadul pufogtattak, hogy megijesszék a katonákat és kikergessék őket az épületből. Furcsa harc volt. Rasid soha nem gondolta volna, hogy ilyen a forradalom: a fegyvereit használni is alig tudó, szervezetlen tömeg özönlik vasárnap reggel az utcákon, vadul lövöldözve különböző épületekre, hogy legyűrje a láthatatlanul megbúvó katonák tessék-lássék ellenállását.

Holtan terült el mellette valaki.

Olyan gyorsan történt az egész, hogy Rasid nem is látta, amikor az illető felbukott. Az egyik pillanatban még egy méterre állt tőle és lövöldözött, a másikban már szétlőtt fejjel ott hevert a földön.

A hullát kivonszolták az udvarból. Valaki talált egy dzsipet, felrakták rá és néhányan elhajtottak vele. Rasid visszatért a harcba.

Tíz perccel később, anélkül, hogy ennek különösebb okát lehetett volna adni, a célba vett épület egyik ablakában megjelent egy rúd végére erősített fehér trikó. A katonák megadták magukat. Csak úgy, egyszerűen.

A feszültség egyik pillanatról a másikra alábbhagyott.

Na most, gondolta Rasid.

Könnyű manipulálni az embereket, ha ismered a pszichológiájukat. Csak tanulmányozni kell őket, meg kell érteni a helyzetüket és ki kell találni vágyaikat. Látta, hogy ezek az emberek most izgalmat, kalandot kívánnak. Életükben először fegyver van a kezükben, s most célpontot keresnek, amire lőhetnek, bármit, ami a sah rendszerét testesíti meg.

Egyelőre azonban csak álldogáltak, nem tudván, mit tegyenek.

– Figyeljetek! – kiáltotta el magát.

Mindnyájan feléje fordultak – más dolguk úgysem volt.

– A Kaszr börtönhöz megyek!

Néhányan éljenezni kezdtek.

– A politikai foglyokat tartják ott. Ki kell szabadítanunk őket!

Még több egyetértő kiáltás harsant. Elindult, s az emberek követték. A hangulatuk teszi, gondolta; bárkit követnének, akiről úgy tűnik, hogy tudja, hová megy.

Tíz-tizenöt férfi és fiatal fiú eredt a nyomába, de menet közben egyre nőtt a csapat. Bárki, aki nem tudta, mit tegyen, automatikusan csatlakozott hozzájuk.

Rasid forradalmi vezetővé vált. Semmi sem volt lehetetlen. A börtön előtt megállt és rövid beszédet intézett seregéhez:

– A népnek el kell foglalnia a rendőrőrszobákat, a helyőrségeket, a börtönöket. Ez a kötelességünk. A Kaszr börtönben ártatlanok sínylődnek. Olyanok, mint mi – a testvéreink, a rokonaink. Csak szabadságot akarnak, akárcsak mi. Ők azonban bátrabbak voltak nálunk, mert már akkor követelték a szabadságot, amikor a sah még itt volt, s ezért börtönbe vetették őket. Most az a kötelességünk, hogy kiszabadítsuk őket.

A tömeg hangosan éljenzett.

Eszébe jutott, amit Simonstól hallott:

– A Kaszr börtön a mi Bastille-ünk.

Még hangosabb éljenzés volt a válasz.

Rasid megfordult és rohanva elindult a tér felé, A börtön kapujával szemközti saroknál lassított s óvatosan kikémlelt, de látta, hogy ott már

jókora tömeg gyűlt össze; a börtönt valószínűleg az ő közreműködése nélkül is megrohamoznák. Neki azonban segítenie kellett Paulon és Billen.

Felemelte géppisztolyát és a levegőbe lőtt. A téren állók szétfutottak és elkezdődött a lövöldözés.

A védők ellenállása itt sem volt túl meggyőző. Csak a falba épített tornyokból és a kapuhoz közeli ablakokból tüzelt néhány katona. Amennyire Rasid meg tudta ítélni, egyik oldalon sem sebesült meg senki. A harc itt is egyszerűen csak elhalt: az őrök eltűntek a tornyokból és az ablakokból, s a lövöldözés abbamaradt.

Várt néhány percet, s amikor megbizonyosodott róla, hogy a védők valóban visszavonultak, a börtön kapujához rohant.

A kapu zárva volt. Az örvénylő tömegből valaki beléeresztett egy sorozatot, hátha kinyílik. Túl sok vadnyugati filmet láttak, gondolta Rasid. Valaki kerített egy feszítővasat, de azzal sem mentek semmire. Dinamitra lenne szükség, jutott eszébe.

A kapu mellett a falban kis rácsos ablak volt, amelyből az őrök szemmel tarthatták, mi történik odakint. Rasid fegyvere agyával beütötte az ablakot, majd hozzálátott, hogy elmozdítsa helyükről a rácsokat tartó téglákat. A feszítővasas ember rögtön a segítségére sietett, még hárman-négyen csatlakoztak hozzájuk, s puskatussal ütötték, kézzel feszegették a rácsokat. Azok végül engedtek, s az út szabaddá vált.

Rasid átpréselte magát a szűk nyíláson. Bejutott a börtönbe.

Semmi sem lehetetlen!

Kis őrszobában találta magát. Egy lélek sem volt ott. Kinézett az ajtón, de ott sem látott senkit.

Vajon hol tarthatják a cellák kulcsait? Kilépett a helyiségből, átment a kapu túlsó oldalán lévő másik őrszobába. A falra akasztva nagy kulcscsomót talált.

Visszatért a főbejárathoz. Az egyik hatalmas kapuszárnyba kis ajtót építettek, amit csak egy rátolt rúd tartott zárva. Leemelte a rudat, s az ajtón át tódulni kezdett befelé a tömeg.

Rasid hátralépett. Valakinek kezébe nyomta a kulcscsomót és figyelmeztette:

– Nyissatok ki minden cellát. Engedjetek ki mindenkit.

Az áradat elzúgott mellette. Forradalmi vezetőként játszott szerepe véget ért. Elérte a célját. Ő, Rasid vezette a Kaszr börtön elleni rohamot!

Újból, életében ki tudja már, hányadszor, véghezvitte a lehetetlent.

Most pedig a tizenegyezer-nyolcszáz fogoly között meg kell találnia Pault és Billt.

Bill reggel hatkor ébredt. Még minden csendes volt.

Meglepődve nyugtázta, hogy jól aludt. Pedig azt hitte, hogy egy pillanatra sem jön majd álom a szemére. Elalvás előtti utolsó képként az maradt meg emlékezetében, hogy fekszik az ágyán és hallgatja az utcákon dúló szabályos csata hangjait. Ha az ember elég fáradt, akkor bárhol el tud aludni. A katonákat még a lövészárokban is elnyomja az álom. Az ember előbb-utóbb alkalmazkodik a körülményekhez. Bármilyen rémült is, a test erőt vesz a lelken, s a fej lecsuklik.

Végigimádkozott egy rózsafüzért, aztán megmosdott, fogat mosott és megborotválkozott. Felöltözött, s a reggelire várva azon gondolkodott, vajon az EDS mit tervezett mára?

Paul hét óra körül ébredt fel. Billt meglátva megkérdezte: – Nem tudtál aludni?

– De igen. Egy órája ébredhettem fel – válaszolta.

– Én elég rosszul aludtam. Vadul lövöldöztek egész éjjel.

Néhány perc múlva behozták a reggelit: kenyeret és teát. Bill kinyitott hozzá egy doboz narancslevet, amit Keane Taylor hozott.

A lövöldözés nyolc óra tájt kezdődött ismét.

A rabok szerették volna tudni, mi történik a falakon túl, de senkinek sem volt semmiféle információja. Az ablakokból csak annyit láthattak, hogy helikopterek röpködnek a város fölött és vadul tüzelnek, feltehetően a lázadók utcai állásaira. Valahányszor elzúgott egy a börtön fölött, Bill azt várta, hogy kötélhágcsót ereszt a 8. cellablokk előtti udvarba. Állandóan ez járt az eszében. Sokszor szinte már látta, hogy Coburn és egy idősebb ember vezetésével átzúdul a falon az EDS embereinek csoportja, vagy esetleg az utolsó pillanatban – akárcsak a lovasság a vadnyugati filmekben – megérkezik egy nagyobb amerikai egység, s a börtönt övező falba hatalmas lyukat robbantva, kimenti őket.

Nemcsak álmodozott azonban. Óvatosan, de nagyon módszeresen felmérte az egész épületet és az udvart, mérlegelve, hogy különböző helyzetekben merre vezethet a legbiztosabb menekülési útvonal. Tudta, hogy hol és hány katona szokott őrködni, s milyen fegyvereik vannak. Bármi történjék is, ő a maga részéről felkészült.

Olyan érzése támadt, hogy talán ma lesz a napja.

Az őrök nem a megszokott napi rutin szerint végezték a dolgukat. A börtönben egyébként minden rutinszerűen történt, s egy fogoly, mivel más dolga úgysem volt, hamar kiismerhette ezt a rendszert. Most azonban minden megváltozott. Az őrök idegesnek tűntek, fojtott, izgatott hangon váltottak szót egymással és összevissza rohangáltak. A kinti csatazaj egyre hangosabb lett. Lehetséges volna, hogy ez a nap is úgy ér véget, mint az összes többi? Talán kiszabadulunk, talán megölnek bennünket, de annyi biztos, hogy ma nem a megszokott módon fekszünk le, gondolta Bill.

Fél tizenegy tájt látta, hogy tisztek népes csoportja halad át a börtönudvaron, mintha valamilyen gyűlésre sietnének. Fél óra múlva futva jöttek vissza. A 8. cellablokk parancsnoka, egy őrnagy, egyenesen az irodájába rohant. Néhány perc múlva ismét megjelent – civil ruhában. Egy alaktalan csomaggal a kezében – talán az egyenruhája volt benne – távozott az épületből. Bill az ablakból nézte, amint a csomagot berakta BMW-je csomagtartójába, beszállt a kocsiba és elhajtott.

Mit jelenthet ez? Minden tiszt elmenekül? Lehetséges volna, hogy nemsokára ők is egyszerűen kisétálhatnak?

Valamivel dél előtt kapták meg az ebédet. Paul nekilátott, de Bill nem volt éhes. A lövések most már egészen közelről jöttek, s emberek kiáltozását is hallotta az utcáról.

Megjelent a 8. blokk három őre – ők is civilben.

Ez már a vég.

Paul és Bill lement az udvarra. A földszinten az elmebetegek hangosan ordítoztak. Az őrtornyokban álló katonák az utcát lőtték: biztosan megtámadták a börtönt.

Bill szerette volna tudni, hogy jó-e ez, vagy rossz. Vajon az EDS-ben tudják, mi történik? Lehet, hogy az egész a Coburn-féle mentési terv része? Két napja nem volt már látogatójuk. Mind hazamentek volna? Egyáltalán, élnek még?

Az udvarra nyíló ajtónál a szokástól eltérően most nem állt senki, s az ajtó is nyitva volt.

Az ajtó nyitva volt!

Talán az őrök is azt akarják, hogy a rabok elmeneküljenek?

Más cellablokkok ajtaját is kinyithatták, mert az udvaron nemcsak őrök, rabok is rohangáltak. Golyók fütyültek és vágódtak le hangos koppanással a falakról.

Paul lába előtt egy lövedék csapódott a földbe. Kikerekedett szemmel bámulták.

Az őrtornyokban lévő katonák most már a börtönudvart is lőtték.

Megfordultak és visszarohantak az épületbe.

Az ablakban álltak és nézték, amint az udvaron egyre nagyobb lesz a káosz. Szinte komikus helyzet volt: hetek óta másra sem tudtak gondolni, csak a szabadságra, s most, amikor kisétálhatnának, haboznak.

– Szerinted mit tegyünk? – kérdezte Paul.

– Nem tudom. Itt veszélyesebb, vagy odakint?

Paul megvonta a vállát.

– Nézd, ott a milliárdos.

Nézték, amint a blokkjukban lakó gazdag fogoly – az egyetlen, akinek külön cellája volt, s akinek kintről hordták be az ételt – két testőre kíséretében átmegy az udvaron. Csupasz volt az arca, s gyönyörűen kipödört bajuszát is levágta. Vidragalléros teveszőr házikabátja helyett csak inget és nadrágot viselt: úgy öltözött, hogy könnyen, gyorsan mozoghasson. Az északi kapu felé tartott – lehet, hogy azon túl már ott a szabadság?

A 8. blokk őrei – valamennyien civilben – szintén az északi kapun át hagyták el a börtönudvart.

Mindenki menekült, csak Paul és Bill habozott még.

– Látod azt a motorkerékpárt? – kérdezte Paul.

– Látom.

– Azon meglóghatnánk. Valamikor motoroztam.

– És hogy megyünk át vele a falon?

– Igaz – ismerte be nevetve butaságát Paul.

A cellatársuk kerített valahonnan egy nagy szatyrot, s most kezdte összepakolni a holmiját. Bill úgy érezte, hogy futnia, menekülnie kell, akár beleillik ez az EDS tervébe, akár nem. Olyan közel van a szabadság. Kint azonban golyók süvítenek, s a börtönt megrohamozó tömeg is valószínűleg mindennek nevezhető, csak Amerika-barátnak nem. Másrészt, ha a hatóságok ismét ellenőrzésük alá vonják a börtönt, akkor az utolsó menekülési lehetőségük is elvész…

– Szeretném tudni, hol van most Gayden, az a gazember! – mondta Paul. – Ha ő nem küld vissza Iránba, akkor most nem vagyok itt. Bill megütközve nézett rá, de látta, hogy csak viccel.

A földszinti bolondok kiözönlöttek az udvarra; valaki kinyithatta a kórház ajtaját. Bill mintha sírást, kiáltozást hallott volna az utca másik

oldalán lévő női börtönből. Az udvaron egyre több volt az ember, s mindannyian a kapu felé tartottak. Arrafelé néztek, s szinte egyszerre látták meg a füstöt.

– Ha felgyújtják a börtönt… – kezdte Bill.

– Jobb, ha megyünk.

Bill körülnézett a cellában. Kevés holmijuk volt: Bill a naplóra ügyelt legjobban, amelyet negyvenhárom napon át vezetett. Paul egy lapra szép sorjában felírta, mit fog csinálni, ha visszajut az Államokba, s még azt is kiszámolta, hogy mibe kerül az új ház fenntartása, amelyet Ruthie megvenni készül. Ezenkívül már csak az a pár otthonról kapott levél maradt, amit mindketten újra és újra elolvastak.

– Jobb, ha semmi olyasmit nem viszünk, amiből kiderül, hogy amerikaiak vagyunk – figyelmeztette Paul.

Billnek már a kezében volt a naplója, de lerakta:

– Igazad van – egyezett bele vonakodva.

Felvették a kabátjukat – Paul egy kék színű bélelt ballont, Bill egy prémgalléros nagykabátot.

Mindkettőjüknél volt körülbelül kétezer dollár abból a pénzből, amit Keane Taylor hozott be. Paulnál még néhány cigaretta is akadt. Mást semmit nem vittek magukkal.

Kiléptek az épület ajtaján, átmentek az udvaron, és a kapuban megtorpantak. A börtön utcáin hatalmas tömeg hömpölygött, s mindenki a főkapu felé tartott.

– Sok szerencsét, Bill! – nyújtotta a kezét Paul.

– Sok szerencsét neked is!

A következő néhány percben valószínűleg mindketten meghalunk, gondolta Bill. A legvalószínűbb, hogy egy kóbor lövedék talál el. Nem fogom látni, hogyan nőnek fel a gyerekek, állapította meg szomorúan. Feldühítette a gondolat, hogy Emilynek egyedül kell megbirkóznia mindennel.

Furcsa volt, de nem érzett félelmet.

Átléptek a kiskapun, s attól kezdve már nem volt idő arra, hogy az érzéseiket elemezgessék.

A tömeg magával sodorta őket, mint az árvíz az elévetett fadarabot. Bill csak arra figyelt, hogy ne távolodjék el nagyon Paultól, s lábon maradjon, nehogy eltapossák. Fülsiketítő volt az ordítozás. A tornyok közül már csak egyben állt őr, ő viszont mintha a tömegre lőtt volna. Két vagy három

ember felbukott – köztük az az amerikai asszony, akit korábban már láttak –, de nem lehetett tudni, hogy golyó találta, vagy a tömeg taposta el őket. Billnek csak az járt a fejében, hogy ő még nem akar meghalni, neki még tervei vannak a családjával, a munkájával kapcsolatban, s ha meg kell halnia, akkor sem itt és most…

Elhaladtak a tiszti épület mellett, ahol három héttel korábban Perottal találkoztak. Mintha évek teltek volna el azóta. A bosszúszomjas rabok összetörték a berendezést és a tiszteknek az épület előtt álló kocsijait. Mi értelme ennek? Irreálisnak, rémálomnak tűnt az egész.

A börtön főbejárata körül még nagyobb volt a káosz. Félve, hogy összenyomják őket, hátramaradtak, sikerült elszakadniuk a tömegtől. Billnek csak most jutott eszébe, hogy vannak itt olyanok, akik már huszonöt éve raboskodnak: ennyi idő után nem csoda, ha a szabadságot megérezve megvadulnak.

A börtönkapu még mindig zárva lehetett, mert több fogoly is elindult, hogy megmássza a magas külső falat. Néhányan a falhoz tolt személyautók és tehergépkocsik tetejéről próbáltak felkapaszkodni, mások a fákra másztak fel, s a kinyúló ágakon araszoltak a fal felé. A többség deszkákat, gerendákat támasztott a falnak, s azon mászott fel. Néhányan már el is érték a fal tetejét, s köteleket eresztettek le, de azok rövidnek bizonyultak.

Paul és Bill csak állt, nézte őket és azon gondolkodott, mit tegyen. Még néhány külföldi fogoly csatlakozott hozzájuk a 8. cellablokkból. Egyikük, egy új-zélandi, akit kábítószer-csempészéssel vádoltak, szélesen mosolygott, mintha rettentően jól szórakozna az egészen. Valami hisztérikus lelkesültség volt a levegőben, s ez az érzés lassan úrrá lett Billen is. Valahogy csak megússzuk élve, gondolta.

Körülnézett. A kaputól jobbra álló épületek már égtek. Balra, valamivel távolabb egy iráni fogoly állt és integetett, mintha csak a többieket hívta volna. Valamit építettek a falnak ezen a szakaszán – egy épület körvonalai kezdtek kibontakozni – s a külvilágra nyíló acélajtó is volt a falban. Amikor jobban megnézte, Bill észrevette, hogy az integető iráni már résnyire kinyitotta az ajtót.

– Hé! Azt nézzétek! – kiáltott a többiekre.

– Gyerünk! – adta ki az utasítást Paul. Rohanni kezdtek, s a többiek követték őket. Az ajtón átjutva ablaktalan kamrában találták magukat. Friss habarcs szagát érezték. A helyiségben építőszerszámok hevertek. Valaki felkapott egy csákányt, s bontani kezdte a falat – a cement még nem

szilárdult meg, könnyen engedett. Ketten-hárman is csatlakoztak hozzá, megragadva az első kezük ügyébe kerülő szerszámot. A lyuk hamarosan elég tág lett: eldobták a szerszámokat és átpréselték magukat rajta.

A két fal közötti területre jutottak. A mögöttük lévő belső fal volt a magasabb, nyolc-kilenc méteres a külső, amely a szabadságtól választotta el őket, csak mintegy három és fél méter.

Egy izmos fogoly társa vállára állva már fel is kapaszkodott a tetejére. Elindult a harmadik is – a földön álló tolta, a fent ülő húzta a kezénél fogva.

Az egész pillanatok alatt játszódott le.

Paul futva indult a fal felé, s Bill követte. Semmire sem gondolt, csak futott. Érezte, hogy valaki megragadja és tolja felfelé, aztán már a fal tetején volt és gondolkodás nélkül ugrott.

A járdára huppanva előrebukott, de rögtön lábra Is állt. Paul ott volt mellette.

Szabadok vagyunk, vágott belé a gondolat. Szabadok vagyunk!

Örömében táncolni lett volna kedve.

– Madzsid volt az. A tömeg megrohamozta a börtönt – szólt Coburn a kagylót helyére téve.

– Nagyszerű – válaszolta Simons. Már reggel figyelmeztette Coburnt, hogy küldje el Madzsidot a Kaszr térre.

Hogy tud ilyen nyugodt lenni, morfondírozott Coburn. Végre eljött a nagy nap! Végre kiszabadulnak a lakásból, végre cselekedhetnek! Simons azonban az izgalom legcsekélyebb jelét sem mutatta.

– Mit fogunk most csinálni? – kérdezte Coburn.

– Semmit. Ott van Madzsid és Rasid. Ha ők ketten nem tudnak vigyázni Paulra és Billre, mi még kevésbé. Ha estig nem kerülnek elő, akkor azt tesszük, amit megbeszéltünk: maga Madzsiddal együtt motorbiciklire ül és elindul megkeresni őket.

– És addig?

– Megmaradunk a tervnél. Nyugodtan ülünk és várunk.

Az Egyesült Államok nagykövetségén válsághangulat uralkodott, William Sullivan nagykövet sürgős segélykérő hívást kapott Gast tábornoktól, az amerikai Katonai Segítő és Tanácsadó Csoport a MAAG parancsnokától. A MAAG központját körülvette a tömeg. Az épület előtt

tankok sorakoztak fel és több lövés is eldördült. Gast a tisztjeivel és az iráni vezérkar tagjainak jó részével az épület alatti bunkerben húzódott meg.

Sullivan a nagykövetség összes épkézláb emberét odaültette a telefon mellé, hogy tudják meg, melyik forradalmi vezető képes visszarendelni a tömeget. Az asztalán álló készülék is állandóan csöngött. A zűrzavar kellős közepén éppen Newsom külügyminiszter-helyettes hívta Washingtonból.

A Fehér Ház válságterméből telefonált, ahol Zbigniew Brzezinski egy Iránnal foglalkozó értekezletet vezetett, ő kérte, hogy Sullivan számoljon be a teheráni helyzetről. A nagykövet mondott néhány rövid mondatot, majd közölte, hogy pillanatnyilag éppen a legmagasabb rangú Iránban tartózkodó amerikai katona életének megmentésével van elfoglalva és legnagyobb sajnálatára nincs több ideje a beszélgetésre.

Néhány perccel később a követség egyik munkatársa hívta, akinek sikerült elérnie Ibrahim Jazdit, Khomeini egyik alvezérét. Éppen arról beszélt, hogy Jazdi tudna segíteni, amikor a vonal megszakadt, mert ismét Newsomot kapcsolták.

– A nemzetbiztonsági főtanácsadó azt szeretné tudni, lehetségesnek tartja-e, hogy a hadsereg puccsal átveszi a hatalmat a bizonytalankodó Bahtiar-kormánytól? – kérdezte a külügyminiszter-helyettes.

A kérdés olyan ostoba volt, hogy Sullivan már nem tudta megőrizni a nyugalmát:

– Mondja meg Brzezinskinek, hogy menjen a francba! – ordította.

– Ez nem túl informatív válasz – szólt nyugodtan Newsom.

– Akarja, hogy lefordítsam lengyelre? – kérdezte Sullivan, és levágta a kagylót.

A “Bukarest” tetejéről a tárgyalócsoport tagjai láthatták, hogy a tűz a város egyre nagyobb területére terjed ki. A lövöldözés is közelebbről hallatszott már.

John Howell és Abolhaszan visszatért a Dadgarral tartott találkozóról.

– Nos? – fordult hozzájuk Gayden. – Mit mondott az az átkozott?

– Nem engedi ki őket.

– A piszok csirkefogó!

Néhány pillanattal később egy közelükben elsüvítő lövedék semmivel össze nem téveszthető fütyülését hallották. A hang hamarosan megismétlődött. Úgy döntöttek, jobb, ha lemennek a tetőről.

Az irodaablakokból nézték tovább az eseményeket. Lent az utcán egyre több fegyveres fiatal jelent meg. A tömeg biztosan feltört egy

fegyverraktárat. Kezdett kényelmetlenné válni a helyzet. Ideje, hogy elhagyják a “Bukarestet” és átmenjenek a városközponttól távolabb lévő Hyattbe.

Bevágták magukat két kocsiba és a gázpedált tövig nyomva a Sahansahi gyorsforgalmi úton kifelé száguldottak a városból. Az utcákat mindenhol ellepte a tömeg, s szinte karneváli hangulat uralkodott. A házak ablakain kihajoló emberek hangosan kiabáltak: – Allahar Akbar! – Nagy az Isten! – A forgalom főleg a városközpont, a harcok színhelye felé irányult. Taylor egyenesen áthajtott az úttorlaszokon, de most senki nem törődött vele. Mindenki táncolt.

Elérték a Hyattet és a tizenegyedik emeleti saroklakosztály nappalijában gyűltek össze. Perot távozása után Gayden költözött oda. Csatlakozott hozzájuk Rich Gallagher felesége, Cathy és a kutyájuk, Buffy is.

Gayden rendesen bespájzolt az EDS-alkalmazottak által elhagyott lakásokból hozott italokból, s most övé volt a legjobb bár egész Teheránban. Mégsem volt kedvük inni.

– Mi legyen a következő lépés? – kérdezte Gayden.

Senkinek sem volt ötlete.

Felhívta Dallast, ahol éppen reggel hat óra volt és sikerült elérnie Tom Waltert. Beszámolt neki a város égéséről, a harcokról, s az utcákon automata fegyverrel mászkáló suhancokról.

– Ez minden, amit mondani tudok – fejezte be.

– Nem túl csendes nap, mi? – kérdezte Walter a maga lassú alabamai hanghordozásával.

Megbeszélték, mit tegyenek, ha a telefon-összeköttetés megszakad. Gayden megígérte, hogy megpróbál az amerikai hadsereg útján üzenni: Cathy Gallagher a katonai missziónál dolgozott, ő biztosan el tudja intézni.

Keane Taylor bement a hálószobába és lefeküdt. A feleségére, Maryre gondolt. Most Pittsburghben volt, Keane szüleinél. Taylornak az apja és az anyja is elmúlt már nyolcvanéves és egyikük sem volt jó egészségben. Mary nemrég felhívta, hogy elmondja neki: az anyját kórházba szállították. A szíve. A felesége azt szerette volna, ha minél előbb hazamegy. Felhívta az apját, de csak bizonytalan választ kapott tőle: – Te tudod, hogy mit kell tenned. – Végső soron igaza volt. Taylor tudta, hogy maradnia kell. Azért mégsem volt könnyű. Sem neki, sem Marynek.

Már szendergett, amikor a telefoncsörgés felriasztotta. Félálomban emelte fel a kagylót.

– Tessék!
– Ott van Paul és Bill? – kérdezte egy elcsukló iráni hang.
– Micsoda?! Rasid, maga az?
– Ott van Paul és Bill? – ismételte meg a kérdést Rasid.
– Nem. Miért? Mi történt?
– Oké. Mindjárt megyek – válaszolta, s lerakta a kagylót.
Taylor kiugrott az ágyból és bement a nappaliba.
– Rasid telefonált. Azt kérdezte, hogy itt van-e Paul és Bill – magyarázta a többieknek.
– Mire gondolt? Honnan telefonált? – kérdezte Gayden.
– Semmit sem tudtam kiszedni belőle. Nagyon izgatott volt, s tudjátok, hogy olyankor milyen rosszul beszél angolul.
– Semmi mást nem mondott?
– Csak annyit, hogy “mindjárt megyek”, s azzal lerakta.
– A szentségit! Add ide azt a telefont – fordult Gayden Howellhez. Howell a füléhez tartott kagylóval ült, de nem szólt bele: egyszerűen nyitva akarták tartani a dallasi vonalat. A másik végén az EDS telefonközpontosa ügyelt, várva, hogy valaki jelentkezzen.
– Kapcsolja megint Tom Waltert, legyen szíves! – kérte Gayden. Míg Waltert tájékoztatta Rasid telefonjáról, Taylor azon törte a fejét, vajon mit jelent ez az egész. Miért gondolta Rasid, hogy Paul és Bill a Hyattben lehet? Hiszen a börtönben vannak –, vagy mégsem?
Néhány perc múlva Rasid rontott a szobába. Piszkos volt és lőporszagú, a zsebeiből G3-as tárak meredeztek elő, s borzalmasan hadart, de úgy, hogy senki nem értett belőle egy szót sem. Taylor nyugtatgatta, s végre ki lehetett venni, hogy mit akar mondani:
– Megtámadtuk a börtönt. Paul és Bill elmenekült.

A börtönfal aljában álltak és az utcát bámulták.
A szemük előtt lejátszódó jelenetek egy New York-i ünnepi felvonulásra emlékeztették Pault. Az utca túloldalán, a börtönnel szemben lévő ház összes lakója az ablakokban tolongott, s tapsolt és éljenzett a menekülő rabok láttán. A sarkon egy kereskedő állította fel pultját és gyümölcsöt árult. A közelből fegyverropogás hallatszott, de a közvetlen közelükben senki sem lőtt. Aztán – mintegy emlékeztetőül, hogy nincsenek még túl a veszélyen – egy-forradalmárokkal tömött autó száguldott el mellettük. Lehúzott ablakain fegyvercsövek meredeztek kifelé.

– Tűnjünk innen – mondta Paul.
– Hova menjünk? Az amerikai nagykövetségre? Vagy a franciára?
– A Hyattbe.
Paul észak felé indult, s Bill néhány lépés távolságból követte. Kabátgallérját felhajtotta, fejét leszegte, hogy a kíváncsi szemek elől elrejtse sápadt amerikai arcát. Kihaltnak tűnő kereszteződéshez értek: nem láttak sem embert, sem járművet. Továbbindultak, de egy golyó süvítését meghallva visszarohantak oda, amerről jöttek. Úgy látszik, mégsem lesz olyan egyszerű.
– Hogy vagy? – kérdezte Paul.
– Még élek.
Visszamentek a börtönhöz. A helyzet mit sem változott. Úgy látszik, a hatóságok még nem ocsúdtak fel, nem indult meg a hajsza a foglyok után.
Paul most délkeletnek indult, remélve, hogy kisebb kört leírva, végül mégis észak felé vehetik az útjukat. Útközben rengeteg fiatal fiút láttak – némelyikük tizenhárom-tizennégy éves alig volt – automata puskával a kezében. Minden sarkon homokzsákokból épített fedezék, mintha a várost egymással harcban álló törzsek osztották volna fel negyedekre. Később kiabáló, jelszavakat üvöltöző, szinte magukból kivetkőzött emberek csoportján kellett átverekedniük magukat. Paul gondosan kerülte a körülötte lévők tekintetét. Nem akarta, hogy felfigyeljenek rá, még kevésbé, hogy megszólítsák – ha észreveszik, hogy két amerikai keveredett közéjük, igazán kutyaszorítóba kerülhetnek.
Az utca képe állandóan változott. Olyan volt, akárcsak New Yorkban, ahol elég befordulni egy sarkon, s máris egészen más jellegű városrészbe jut az ember. Néhány száz métert mentek kihalt utcákon, aztán hirtelen a harc közepébe csöppentek. Az úttestet felborított járművekből rakott barikád zárta le, s mögüle egy csapat fiatal lövöldözött vadul egy szemmel láthatóan amerikai katonai létesítmény felé. Gyorsan visszafordultak, félve, hogy eltalálja őket egy golyó.
Valahányszor megpróbáltak északnak fordulni, mindig beleütköztek valamilyen akadályba. Messzebbre kerültek a Hyatt-től, mint amikor elindultak. Dél felé haladtak, s a harc egyre hevesebbé vált körülöttük.
Megálltak egy félig kész épület előtt.
– Bevehetnénk magunkat ide, amíg be nem esteledik – mondta Paul.
– A sötétben senki sem veszi észre, hogy amerikai vagy.

– Lelőhetnek bennünket, ha a kijárási tilalom kezdete után meglátnak az utcán.

– Gondolod, hogy van még kijárási tilalom?

Bill csak egy vállrándítással felelt.

– Igaz, eddig nem volt semmi baj – folytatta Paul. – Menjünk még egy kicsit.

Folytatták útjukat.

Két órán át gyalogoltak a tömegben, az utcai harcokban, süvítő golyók között, mielőtt északnak tudtak volna fordulni. Az utcakép lassan változni kezdett. A lövöldözés elmaradt és egy viszonylag gazdag városrészben találták magukat, kellemes villák között. Szemből egy gyerek közeledett biciklin. Trikót viselt, amelynek felirata Dél-Kaliforniáról szólt.

Paul nagyon fáradtnak érezte magát. Negyvenöt napot töltött börtönben, s az idő nagy részében beteg volt. Nem érzett erőt magában ahhoz, hogy még órákon át gyalogoljon.

– Mit szólnál, ha megpróbálnánk stoppolni? – kérdezte.

– Próbáljuk meg.

Paul kiállt az út szélére és leintette az első arra jövő autót. Nem a hüvelykujját tartotta fel, ahogy az amerikaiak csinálják, mert ennek Iránban egészen obszcén jelentése van. A kocsi lefékezett. Két iráni ült benne. Paul és Bill beszállt.

Paul úgy döntött, hogy nem említi a szálloda nevét.

– A Tadzsrisba megyünk – mondta. Ez volt a város északi részén lévő bazárnegyed neve.

– Egy darabon el tudjuk vinni magukat – mondta a volánnál ülő férfi.

– Köszönjük – mondta, és megkínálta őket cigarettával. Hátradőlt és maga is rágyújtott egyre.

Az irániak Kuros-e-Kabirban rakták ki őket, nem messze attól a helytől, ahol Paul korábban lakott, de még kilométerekre Tadzsristól. Forgalmas, népes főútvonalon álltak. Paul úgy döntött, hogy itt inkább nem stoppol, nehogy feltűnjék valakinek.

– Bemenekülhetnénk a Katolikus Misszióra – ajánlotta Bill.

Paul gondolkodott. A hatóságok biztosan tudják, hogy Williams atya mindössze két nappal ezelőtt meglátogatta őket a börtönben:

– A Misszió lesz az első hely, ahol Dadgar keresni fog bennünket.

– Lehet.

– A Hyattbe kell mennünk.

– Lehet, hogy a többiek már ott sincsenek.
– Van viszont telefon, s talán még repülőjegyet is szerezhetünk…
– S van forró zuhany.
– Az ám.
Már éppen indultak, amikor valaki megszólalt mögöttük:
– Mr. Paul! Mr. Bill!
Paulnak földbe gyökerezett a lába. Hátranézett, s egy emberekkel tömött autót látott, amely lassan hajtott mögöttük az úttesten. Egyik utasát felismerte: egy őr volt a Kaszr börtönből.
A katona civil ruhát öltött és szemmel láthatóan csatlakozott a forradalmárokhoz. Széles mosolya mintha csak azt mondta volna: ne árulják el nekik, hogy ki vagyok, s én sem árulom el magukat.
Vidáman intett, a kocsi gyorsított és elhúzott mellettük. Felnevettek: nagy kő esett le a szívükről.
Befordultak egy csendesebb utcába, s Paul ismét megpróbált stoppolni. Míg ő az úttest mellett integetett, Bill hátrébb húzódott. Az elhaladó motorosok nyugodtan hihették, hogy csak egy iráni akar gépkocsit fogni.
Egy fiatal pár végre megállt. Paul beszállt, s Bill is rögtön utánanyomakodott.
– Északra tartunk – magyarázta Paul.
A nő a férfira nézett.
– A Niavron palotáig elvihetjük magukat – válaszolta az.
– Köszönjük.
Amerre elhaladtak, az utca képe ismét változni kezdett. Gyakoribbá váltak a lövések, a forgalom erősebbé és idegesebbé vált, a gépkocsik állandóan tülköltek. Televíziós forgatócsoportokat láttak, amint gépkocsik tetejére szerelt kameráikkal az utcát filmezték. Bill egykori lakása közelében a tömeg felgyújtotta a rendőrőrszobákat. Az iráni pár egyre idegesebbé vált, miközben a kocsi lassan araszolt előre a tömegben: ha ebben a légkörben kiderül, hogy két amerikait visznek, könnyen bajba kerülhetnek.
Sötétedni kezdett.
Bill előrehajolt:
– Nézze. Elég késő van már. Nagyon kedves lenne maguktól, ha el tudnának vinni a Hyatt Hotelbe. Igazán lekötelezne̋nek, s talán meg tudnánk hálálni valamivel, hogy elvittek bennünket.
– Rendben – mondta a férfi.

Meg sem kérdezte, mennyit szánnak rá.

Elhajtottak a Niavron-palota, a sah téli rezidenciája mellett. Az épület előtt, mint mindig, most is tankok álltak, de ezúttal fehér kendő lengett rádióantennáikon. A katonák behódoltak a forradalomnak.

Romba dőlt, vagy még égő épületek mellett hajtottak el. Állandóan kerülgetniük kellett az úttesten emelt barikádokat.

Végre meglátták a Hyattet.

– Uramatyám! Egy amerikai szálloda – szakadt ki Paulból.

A bejárathoz hajtottak.

Paul olyan hálás volt az iráni párnak, hogy odaadta nekik mind a kétezer dollárját.

A kocsi elhajtott, Paul és Bill még utánaintett, aztán belépett a szállodába.

Paul szerette volna, ha az EDS-nél megszokott elegáns öltönye és fehér ing lett volna rajta, a börtönbeli kezeslábas és a piszkos ballon helyett.

Az elegáns hall üres volt.

A recepciós pulthoz mentek. Pár pillanat múlva az egyik irodából előjött valaki.

Paul Bill Gayden szobaszáma után érdeklődött.

Az alkalmazott megnézte a vendégek névjegyzékét, majd közölte, hogy ilyen nevű ember nem lakik náluk.

– És Bob Young?

– Ő sem.

– Rich Gallagher?

– Nincs.

– Jay Coburn?

– Ilyen sem.

Eltévesztettem a szállodát, gondolta Paul. Hogy lehettem ilyen ostoba?

– Nézze meg John Howellt – jutott eszébe az ügyvéd neve.

– Megvan – mondta az alkalmazott, miután ismét átfutotta a névjegyzéket. Egy tizenegyedik emeleti szoba számát adta meg.

Lifttel mentek fel.

Megtalálták Howell szobáját és bekopogtak. Semmi válasz.

– Mit gondolsz, mit tegyünk? – kérdezte Bill.

– Megyek és bejelentkezem – válaszolta Paul. – Fáradt vagyok. Költözzünk be, vacsorázzunk meg rendesen. Aztán telefonálunk az Államokba, megmondjuk, hogy szabadok vagyunk, és minden rendben lesz.

– Oké.
Visszaszálltak a liftbe.

Keane Taylor számtalan kérdést tett fel Rasidnak, s lassan kezdett összeállni a történet.
Majdnem egy óráig állt a börtönudvaron. Borzalmas volt a zűrzavar; tizenegyezer ember próbált átvergődni egy szűk ajtón, s eközben nőket és idős embereket tapostak agyon, Rasid csak állt és azon törte a fejét, mit is mond Paulnak és Billnek, ha meglátja őket. Egy óra elteltével az áradat mintha ritkult volna – úgy látszik, a foglyok többségének már sikerült kijutnia. Kérdezgetni kezdte a szembejövőket: – Nem láttak amerikaiakat? – Valaki megmondta neki, hogy az összes külföldit a 8. cellablokkban tartották. Odament, de az épület már üres volt. Aztán az összes többi börtönépületet átkutatta. Végül visszatért a Hyattbe, nagyjából azon az úton, amelyen Paul és Bill is ment. Útközben végig figyelt, hátha észreveszi őket valahol az utcán, de nem volt szerencséje. A Hyattbe először nem akarták beengedni, mert még mindig fegyver volt a kezében. Odaadta a géppisztolyt az első útjába kerülő suhancnak, s így végre bejutott.
Miközben mesélt, megérkezett Coburn, aki addig Madzsiddal együtt motorkerékpáron járta a várost Paul és Bill után kutatva. Bukósisakot viselt, s maszkját leeresztette, hogy elrejtse világos bőrét.
Rasid felajánlotta, hogy az EDS egyik kocsijával végigmegy a szálloda és a börtön közötti útvonalon, ne kelljen Coburnnek még egyszer kockáztatnia a bőrét a tömegben. Taylor is indult, hogy odaadja neki a slusszkulcsot. Gayden felhívta Dallast, hogy beszámoljon a legfrissebb hírekről. Rasid és Taylor már a folyosón járt.
– Már azt hittem, hogy mindketten meghaltak! – kiáltott fel Rasid és rohanni kezdett.
Taylor csak ekkor vette észre Pault és Billt.
Rasid boldogan ölelgette őket, s csak azt ismételgette: – Nem tudtam megtalálni magukat. Nem tudtam megtalálni magukat.
Taylor is rohant, hogy megölelje őket: – Hála istennek!
Rasid lélekszakadva futott vissza, s ordítva bukott be Gayden lakosztályába:
– Paul és Bill itt van! Paul és Bill itt van!
Egy pillanat múlva ők is beléptek. A többiek a nyakukba estek, s felszabadultan, szinte őrjöngve ünnepelték őket.

X.

1.

Felejthetetlen pillanatok voltak. Mindenki kiabált, senki sem figyelt a másikra, és mindannyian egyszerre akarták megölelni Pault és Billt.

– Megvannak a fiúk! Megvannak a fiúk! – üvöltözte Gayden a telefonba. – Ez fantasztikus! Egyszerűen csak besétáltak! Fantasztikus!

– Legyőztük őket! Legyőztük azokat a gazembereket! – ordította valaki.

– Sikerült!

– Túró a füledbe, Dadgar!

Buffy is csatlakozott hozzájuk: megállás nélkül ugatott.

Paul csak nézte a barátait, s meg sem bírt szólalni. Egyetlen gondolat járt a fejében: csak azért maradtak itt, hogy nekik segítsenek.

Gayden levágta a kagylót, s hozzájuk lépett, hogy még egyszer megszorongassa a kezüket.

– Gayden, most spóroltam meg neked tizenkét és fél millió dollárt. Azt hiszem, megérdemlek egy italt – szólt könnyeivel küszködve Paul.

Gayden készített neki egy jó erős scotchot, s visszament telefonálni.

– Van itt valaki, aki beszélni szeretne veled – nyújtotta át kis idő múlva a kagylót Paulnak.

– Halló.

– Hé, pajtás! – a jellegzetes vontatott hang rögtön elárulta Tom Waltert.

– Uram isten! – Paulban lassan oldódott a feszültség, nehezen találta meg a szavakat.

– Már nem tudtuk, merre jártok.

– Az utóbbi három órában mi sem.

– Hogy jutottatok el a szállodába?

Nem volt elegendő ereje ahhoz, hogy elmesélje az egész történetet.

– Szerencsére Keane valamelyik nap hagyott nálam egy csomó pénzt.

– Fantasztikus! Az iskoláját, Paul! Bill jól van?

– Igen. Kicsit megviselték ugyan az események, de azért jól.

– Mindannyiunkat megviseltek, öregem! De jó ismét hallani a hangodat!

Valaki közbeszólt:

– Paul? Itt Mitch. – Mitch Hart korábban az EDS elnöke volt. – Tudtam, hogy egy olasz utcai vagánynak csak sikerül kivágnia magát.

– Hogy van Ruthie? – kérdezte Paul.

Ismét Tom Walter válaszolt. Biztosan a konferenciavonalat használják, gondolta Paul.

– Nagyszerűen. Nemrég beszéltem vele. Jean éppen most hívja ismét a másik telefonról.

– A gyerekekkel sincs baj?

– Semmi. Hogy fog örülni Ruthie, ha megtudja!

– Oké. Várj, adom a másik felemet – szólt Paul és átnyújtotta a kagylót Billnek.

Míg beszéltek, az EDS egyik iráni alkalmazottja, Golam lépett a szobába. Hallott a börtön elleni támadásról, s Paul és Bill után kutatva eddig ő is az utcákat járta.

Érkezése magához térítette Jay Coburnt. Az utóbbi néhány percben a viszontlátás fölötti öröm az ő agyából is kiszorított minden más gondolatot, de most visszazökkent a szerepébe, eszébe jutott, hogy ő Simons helyettese. Csendben kiment és egy másik szobából felhívta Dvoranchikék lakását.

Simons vette fel a kagylót.

– Itt Jay. Megérkeztek.

– Nagyszerű.

– Biztonsági intézkedésekről persze már szó sincs. Mindenki a saját nevét használva telefonál, ki-be mászkálnak az iráni alkalmazottak…

– Vegyen ki néhány szobát. Mindjárt ott vagyok.

Coburn lement a portára és kibérelt még egy lakosztályt. Könnyen tehette: a szállodában több száz üres szoba volt. Hamis nevet mondott be. Az útlevelét nem is kérték.

Visszatért Gayden szobájába.

Pár perc múlva belépett Simons:

– Rakják le azt az átkozott telefont!

Az ezredest Joe Poche követte, s az első dolga volt, hogy kezdte behúzni a függönyöket.

Fantasztikus volt. Alighogy megjelent, Simons rögtön átvette a parancsnokságot. Gayden, az EDS World főnöke volt köztük a legmagasabb beosztású, s egy órával korábban még arról tájékoztatta Tom Waltert, hogy a “Napsugár fiúk”, azaz Simons, Coburn és Poche teljesen tehetetlennek tűnnek, – most mégis gondolkodás nélkül alávetette magát Simonsnak.

– Nézzen körül, Joe! – adta ki az utasítást az ezredes Pochenak. Coburn tudta, mire gondol. A várakozás hetei alatt alaposan felderítették a szállodát

és környékét, s most Poche megnézi, hogy nem történt-e azóta valamilyen változás.

Ismét megszólalt a telefon. Howell vette fel.

– Abolhaszan az – szólt oda a többieknek.

– Tartsa a vonalat – figyelmeztette kis idő múlva az iránit. Letakarta a kagylót és Simonshoz fordult: – Ez az egyik iráni alkalmazottunk, aki a Dadgarral tartott találkozókon tolmácsol. Az apja a vizsgálóbíró barátja. Most az apja házában van, s Dadgar felhívta.

A szobában csend volt.

– Dadgar megkérdezte tőle, tudja-e, hogy az amerikaiak kiszabadultak a börtönből. Abolhaszan közölte vele, hogy most hall róla először. Dadgar erre azt mondta: beszéljen az EDS-szel és mondja meg nekik, hogy ha megtalálják Chiapparonét és Gaylordot, hozzák vissza őket. Ebben az esetben hajlandó lesz újra tárgyalni az óvadék összegéről, amely talán elfogadhatóbb lesz számukra…

– Le van szarva – szólt közbe Gayden.

– Rendben – intette le Simons. – Abolhaszan közölje Dadgarral, hogy mi is keressük Pault és Billt, de közben személyesen őt tekintjük felelősnek a biztonságukért.

Howell mosolyogva bólintott és továbbította az üzenetet Abolhaszannak.

Simons Gaydenhez fordult:

– Hívja fel az amerikai nagykövetséget. Dörrenjen rájuk egy kicsit. Sikerült börtönbe juttatniuk Pault és Billt, a börtönt közben megtámadták, s most nem tudjuk, hol vannak. Mindenesetre a nagykövetséget tartjuk felelősnek a biztonságukért. Legyen minél meggyőzőbb. Biztosan vannak iráni kémek a követségen. Mérget vehet rá, hogy a beszélgetés szövege perceken belül ott lesz Dadgar előtt.

Gayden elment telefonálni.

Simons, Coburn és Poche Paullal és Billel átment az egy emelettel feljebb levő, Coburn által kibérelt lakosztályba.

Jay egy-egy nagy adag bélszínt rendelt Paulnak és Billnek vacsorára. Gayden lakosztályába kérte: semmi szükség rá, hogy különösebb mozgással felhívják a figyelmet az új szobákra.

Paul forró fürdőt vett. Nagyon hiányzott már neki, hisz hat hete nem fürdött. Túláradó boldogság lett úrrá rajta, amikor a hófehér fürdőszobában beállt a meleg zuhany alá, kezébe vette a vadonatúj szappant… Most értette meg, hogy ezek a dolgok talán nem is olyan természetesek, magától

értetődőek, mint amilyennek korábban gondolta őket. Megpróbálta kimosni magából a Kaszr börtön emlékét. A fogason tiszta alsónemű lógott: valaki elhozta a bőröndjét a Hiltonból, ahol letartóztatásakor hagyta.

Bill is lezuhanyozott. Kezdeti határtalan lelkesedése már lelohadt. Gayden szobájába lépve azt hitte, hogy már mindenen túl van, de aztán fokozatosan rájött, hogy a veszély még nem szűnt meg, nem vár rájuk az amerikai légierők egyetlen, a hangsebesség kétszeresével száguldó gépe sem. Dadgar Abolhaszan által közvetített üzenete, Simons megjelenése, s az óvatossági rendszabályok – az új lakosztály, az a tény, hogy Poche behúzta a függönyöket, a másik lakosztályba rendelt vacsora – kezdték ráébreszteni, hogy a menekülés még csak most kezdődik.

A bélszín azonban nagyon jólesett neki.

Simons nyugtalansága mit sem csökkent. A Hyatt közel volt az Évin hotelhez, az amerikai katonai képviselet főhadiszállásához, az Évin börtönhöz és egy fegyverraktárhoz is: mindhárom a legtermészetesebb célpontul kínálkozott a forradalmárok számára. Dadgar hívása is nyugtalanította. Sok iráninak volt tudomása róla, hogy az EDS emberei a Hyattben laknak. Erre Dadgar is könnyen rájöhet és kiküldhet néhány embert, hogy Paul és Bill után nyomozzanak.

Simons, Coburn és Bill éppen erről beszélgetett a lakosztály nappalijában, amikor megszólalt a telefon. Simons odakapta a fejét, de nem állt fel. Újabb csöngés hallatszott.

– Ki a franc tudhatja, hogy itt vagyunk? – kérdezte az ezredes.

Coburn értetlen arcot vágott.

Simons felemelte a kagylót és beleszólt:

– Halló!

Senki sem válaszolt.

– Halló! – letette a kagylót. – Senki.

Paul jött be a szobába, már pizsamában.

– Öltözzék fel! Mennünk kell – szólt neki Simons.

– Miért? – próbált tiltakozni Paul.

– Öltözzék fel! Mennünk kell – ismételte meg az ezredes.

Paul megrázkódott, aztán visszament a fürdőszobába.

Bill csak nehezen értette meg, hogy ismét menekülniük kell. Dadgar a felfordulás, a forradalom okozta káosz ellenére még mindig hivatalában volt. De ki az, aki a kezére játszik? Az őrök elmenekültek a börtönből, a

rendőrőrszobákat felégették, a hadsereg megadta magát – ki maradt még, hogy végrehajtsa Dadgar utasításait?

Míg Paul öltözködött, Simons lement Gayden lakosztályába. Gaydent és Taylort félrehívta egy sarokba:

– Minél előbb küldjék el a többieket – kezdte fojtott hangon. – Mondják azt nekik, hogy Paul és Bill már alszik. Holnap reggel jelentkezzenek nálam. Hétkor induljanak el, mintha csak az irodába mennének. Ne csomagoljanak össze, ne jelentkezzenek ki és ne fizessék ki a szállodát. Joe Poche várja magukat. Már talált egy biztonságos útvonalat a házhoz. Pault és Billt rögtön magammal viszem, de reggelig ne szóljanak erről a többieknek.

– Oké – válaszolta Gayden.

Mikor visszament, Paul és Bill már készen várta. Ott volt Coburn és Poche is. Elindultak a lift felé.

– Próbáljanak meg a legtermészetesebb módon kisétálni, mintha csak esti ejtőzésre indulnának – szólt menet közben Simons.

Leértek a földszintre, átkeltek a tágas hallon és kiléptek az épületből. A két Range Rover a bejárattól nem messze állt.

Már elindultak feléjük, amikor egy nagy fekete kocsi kanyarodott az épület elé és négy-öt férfi ugrott ki belőle, géppisztollyal a kezében.

– A szentségit! – szólt Coburn, a fogai között szűrve a szót.

Az öt amerikai folytatta útját.

A forradalmárok egyenesen az éjszakai portás ablakához rohantak.

Poche felrántotta az első gépkocsi ajtaját, s Paul és Bill beugrott. Joe ráadta a gyújtást és csikorgó kerekekkel kilőtt. Simons és Coburn a második kocsival követte őket.

Visszanézve még látták, hogy a fegyveresek bemennek a szállodába.

Poche a Hyatt és a Hilton közelében is elhaladó Vanak gyorsforgalmi út felé indult. A motorzúgás ellenére is hallották a géppisztoly-sorozatokat. Másfél kilométert tehettek meg, amikor a Vanak és a Pahlavi sugárút kereszteződésében, a Hilton közelében úttorlasz állította meg őket.

Bill értetlenül nézett körül. Néhány órával ezelőtt, a Hyattbe tartva az iráni pár kocsijában jöttek erre, de akkor még nem volt semmiféle úttorlasz, csupán egy égő gépkocsi állt az úttest szélén. Most több lángoló autót is láttak, közben barikádot emeltek, s körös-körül forradalmárok álltak, lőfegyverekkel a kezükben.

Egyikük elindult a Range Rover felé. Joe Poche leengedte az ablakot.

– Hová mennek? – kérdezte az iráni tökéletes angolsággal.
– Az anyósomhoz, Abbasz Abadba – válaszolta Poche.
Jézus Mária! Micsoda ostoba történet, gondolta Bill.
Paul az ablakon kifelé bámulva megpróbálta elrejteni az arcát.
Egy másik forradalmár lépett a kocsihoz, ő már farsziul beszélt, az angolul tudó fordított: – Van maguknál cigaretta?
– Nem, én nem dohányzom – válaszolta Poche.
– Oké, mehetnek.
Poche lassan elindult a Sahansahi gyorsforgalmi út irányába.
Coburn előregördült a második kocsival, s megállt a fegyveresek előtt.
– Együtt vannak? – kérdezték tőle.
– Igen.
– Van cigarettája?
– Igen – előhúzott egy dobozt a zsebéből, s megpróbált kirázni belőle egy szálat. Nem sikerült.
– Jay! – szólt rá Simons.
– Igen.
– Adja már oda nekik azt a kibaszott dobozt!
Coburn odaadta, indított, s látva, hogy integetnek utánuk, ő is visszaintett.

2.

Ruthie Chiaparone már ágyban volt Nyfelerék házában, Dallasban, de még nem aludt, amikor a telefon megcsörrent.

Lépéseket hallott a hallban. A csörgés félbeszakadt, s Jim Nyfeler szólalt meg: – Halló!… Már alszik.

– Nem, még ébren vagyok – kiabált Ruthie. Felkelt, magára kapott egy köntöst és leszaladt a hallba.

– Jean az, Tom Walter felesége – adta át a kagylót Jim.

– Szia, Jean – szólt bele Ruthie.

– Ruth, jó híreim vannak. A fiúk szabadok. Kijutottak a börtönből.

– Istennek hála! – válaszolta boldogan.

Még nem ért rá azon gondolkodni, hogyan fog Paul kijutni Iránból.

A templomból visszatérő Emily Gaylordot már várta az anyja:

– Tom Walter keresett Dallasból. Mondtam neki, hogy visszahívod.

Emily felhívta az EDS-t.

– Szevasz, Emily – üdvözölte Walter. – Paul és Bill kiszabadult a börtönből.

– Tom, ez csodálatos!

– Lerohanták a börtönt, a foglyok mind megszöktek. Már jó kezekben vannak, biztonságban.

– Mikor jönnek haza?

– Az még bizonytalan, de mihelyt megtudjuk, rögtön értesítünk.

– Köszönöm, Tom, Köszönöm.

Ross Perot nyugodtan aludt Margot oldalán. A telefon csörgése mindkettőjüket felriasztotta. Perot álmosan emelte fel a kagylót:

– Igen?

– Ross, itt Tom Walter. Paul és Bill kiszabadult!

Az álom rögtön elszállt a szeméből.

– Nagyszerű! – válaszolta és felült.

– Kiszabadultak? – kérdezte félig alva Margot.

– Igen.

– Jaj de jó – válaszolta mosolyogva.

– A forradalmárok lerohanták a börtönt, s Paul és Bill egyszerűen kisétált – folytatta Tom Walter.

Perot már tökéletesen ébren volt, s az agya teljes fordulatszámmal működött:

– Hol vannak most?

– Egy szállodában.

– Az veszélyes, Tom. Velük van Simons?

– Amikor beszéltünk, akkor még nem volt ott.

– Mondja meg nekik, hogy hívják fel. Taylor tudja a számát. És minél előbb menjenek el abból a szállodából.

– Igenis.

– Azonnal rendeljen be mindenkit. Pár perc múlva én is ott vagyok.

– Igenis.

Perot levágta a kagylót, kiugrott az ágyból, felkapott magára valamit, sietve megcsókolta Margot-t, s lerohant a lépcsőn. A konyha felé vette útját, s a hátsó ajtón lépett ki a házból.

– Jó reggelt, Mr. Perot – köszöntötte egyik testőre, még magához sem térve a meglepetésből, hogy ilyen korán találkozik vele.

– Jó reggelt – köszönt vissza, s Margot Jaguárja felé indult. Beugrott a kocsiba, s a legnagyobb gázzal indított.

Hat hétig úgy érezte magát, mintha kalitkába zárták volna. Mindent megpróbált, de semmi sem sikerült. Bárhol érdeklődött, mindenfelől csak rossz híreket kapott, s az ügy egy lépésnyit sem haladt előre. Most végre sikerült kimozdulni a holtpontról.

Végigszáguldott a Forest Lane-en, nem törődve a piros lámpákkal és a sebességkorlátozással. A börtönből már kijutottak, de még ki kell hozni őket Iránból. A neheze még csak most kezdődik.

Amikor megérkezett, már mindenki ott volt az EDS székházában: Tom Walter, T. J. Marquez, Merv Stauffer, Sally Walter, Perot titkárnője, Tom Luce ügyvéd és Mitch Hart, aki ugyan nem dolgozott már az EDS-nél, de megpróbálta felhasználni a Demokrata Párton belüli összes kapcsolatát Paul és Bill érdekében.

Eddig Bill Gayden ötödik emeleti irodájából tartották a kapcsolatot a teheráni tárgyalócsoporttal, miközben a hetedik emeleten Merv Stauffer a mentőcsapattal állt összeköttetésben. Telefonbeszélgetéseik során a korábban kidolgozott kódot használták. Mindannyian tisztában voltak vele, hogy ezentúl Simons lesz a kulcsfigura Teheránban, s bármit tesznek is, az ettől kezdve illegálisnak számít. Átköltöztek hát Stauffer szobájába, amely az épület egy nem túl forgalmas részén volt.

– Rögtön indulok Washingtonba – kezdte Perot. – Az volna a legjobb, ha a légierő gépével sikerülne kihozni őket Teheránból.

– Nem tudom, hogy ilyenkor vasárnap van-e járat – figyelmeztette Stauffer.

– Béreljen egy gépet – vágta el a vitát Perot és Stauffer rögtön a telefonhoz rohant.

– A következő néhány napban huszonnégy órás ügyeletre lesz szükségünk – folytatta.

– Ezt csak bízd rám – nyugtatta meg T. J.

– A katonák megígérték ugyan, hogy segítenek, de nem hagyatkozhatunk kizárólag rájuk. Fontosabb dolguk is akadhat. A legvalószínűbb, hogy Törökországon át kell távozniuk. Ha valóban így történik, akkor a határon kell várnunk őket, vagy Északnyugat-Iránba kell repülnünk, hogy segítsünk a menekülésben, össze kell állítanunk egy törökországi mentőcsapatot. Boulware már Isztambulban van, Schwebach, Sculley és Davis viszont itt az Államokban. Valaki kerítse elő őket, és mondja meg nekik, hogy várjanak Washingtonban. Számítva arra, hogy Iránba kell mennünk, szükségünk lehet egy helikopterpilótára, s még egy emberre, aki el tud vezetni egy kis repülőgépet. Sally, hívja fel Margot-t, s mondja meg neki, hogy csomagoljon össze – szükségem lesz egy kényelmes öltözékre, egy zseblámpára, egy vízhatlan csizmára, meleg alsóneműre, egy hálózsákra és egy sátorra.

– Igenis, uram – szólt vissza Sally, s már indult is.

– Ross, nem hiszem, hogy ez volna a legjobb megoldás – szólt közbe T. J. – Margot meg fog ijedni.

Perot már-már letorkolta, de aztán nyelt egyet. Az érvelés tökéletesen illett T. J.-hez, de sajnos igaza volt.

– Rendben. Hazamegyek, s majd én elintézem. Kísérj el, legalább beszélgethetünk, amíg összepakolok.

– Oké.

Stauffer közben befejezte a telefonálást: – A Love Fielden indulásra készen vár egy gép.

– Nagyszerű.

Perot és T. J. is kocsijába szállt és elindult. Néhány másodperccel később T. J. a sebességmérőre nézve látta, hogy már óránként 130 kilométerrel száguld, de a Margot Jaguárjában ülő Perot így is jócskán megelőzte.

Washingtonban, a Page Terminalon leszállva Perot rögtön két régi ismerősbe botlott: Bill Clements texasi kormányzó, egykori honvédelmi miniszterhelyettesbe és a feleségébe, Ritába.

– Hello, Ross! – üdvözölte Clements. – Mi az ördögöt keresel itt vasárnap délután?

– Üzleti ügyeim vannak – válaszolta Perot.

– És valójában mi járatban vagy?

– Van egy percetek?

Clementséknek volt egy percük. Leültek és Perot elmondta nekik Paul és Bill egész történetét.

– Van valaki, akivel feltétlenül beszélned kell – szólt Clements egy pillanatnyi hallgatás után. – Mindjárt felírom a nevét.

– Hogyan találom meg vasárnap délután?

– Majd én előkerítem.

Egy nyilvános telefonfülkéből Clements felhívta a Pentagon telefonközpontját és bemutatkozott. Megkérte az ügyeletest, hogy kapcsolja neki az ország egyik legmagasabb rangú katonai vezetőjének lakását.

– Itt van mellettem Ross Perot Texasból – szólt a telefonba. – Kedves barátom, jó barátja a hadseregnek is, s szeretném, ha segítene neki.

Átadta a kagylót Perotnak és arrébb lépett.

Fél órával később Perot a Pentagon alagsorában egy számítógépekkel zsúfolásig tömött hadműveleti szobában ült, fél tucat tábornok társaságában.

Egyikükkel sem találkozott korábban, mégis úgy érezte, hogy barátok között van: mindannyian tudtak a vietnami hadifoglyok érdekében szervezett kampányáról.

– Két embert szeretnék kimenteni Teheránból – mondta nekik. – Ki tudják repíteni őket?

– Nem – válaszolta az egyik tábornok. – A földhöz szögeztek bennünket Teheránban. Dosen Toppeh-i bázisunk a forradalmárok kezén van. Gast tábornok az amerikai katonai misszió székháza alatti bunkerbe menekült, s az épületet körülvette a tömeg. Összeköttetésünk sincs, mert a telefonvonalakat elvágták.

– Értem – válaszolta Perot. Tulajdonképpen számított is erre a válaszra. – Akkor magamnak kell cselekednem.

– Ne feledje, hogy az a hely a világ túlsó végén van, s ott most forradalom zajlik – figyelmeztette egy másik tábornok. – Nem lesz könnyű vállalkozás.

Perot elmosolyodott:

– Már odaküldtem “Bika” Simonsot.

Meglepett moraj volt a válasz.

– Perot, ezzel megfosztja esélyeiktől az irániakat – korholta az egyik tábornok.

– Meg bizony. Lehet, hogy én is odarepülök. Kaphatok egy listát a Teherán és a török határ közötti repülőterekről?

– Természetesen.

– Megállapítható most, hogy használhatók-e ezek a repülőterek, vagy lezárták őket?

– Majd megnézzük a műholdas felvételeket.

– Mi a helyzet a radarokkal? Bejuthatok anélkül, hogy az iréniak észrevennének?

– Be. Ötszáz méteres magasságig megadjuk a radarhálózat térképét.

– Köszönöm.

– Egyéb kérés?

Egyelőre olyan egyszerűnek látszik az ügy, mintha egy McDonald’s büfébe akarnék bemenni, gondolta Perot.

– Azt hiszem, ennyi most elég – válaszolta.

A tábornokok lázasan nyomkodni kezdték a számítógépek gombjait.

Alighogy megszólalt a telefon, T. J. Marquez rögtön felkapta. Perot volt az.

– Sikerült pilótát szereznem – mondta neki T. J. – Felhívtam Larry Josephet, aki a Continental Air Service főnöke volt Vietnamében, Laoszban. Most Washingtonban dolgozik. Ő ajánlott két fickót. Dick Douglasnek és Julian Kanauchnak hívják őket. Holnap Washingtonban lesznek.

– Remek – válaszolta Perot. – Most jöttem a Pentagonból. Repülőgéppel nem tudják kihozni őket. Nem tudnak felszállni Teheránból. Ideadták viszont az összes térképet, amire szükségünk lehet. A következők kellenek még: egy sugárhajtású gép, amivel át tudunk kelni az óceánon, megfelelő személyzettel és egy olyan rádióadóval, amilyet Laoszban használtunk, hogy bármikor kapcsolatot tudjunk teremteni bárkivel.

– Bízd rám, megszerzem – nyugtatta meg T. J.
– A Madison Hotelben lakom.
– Rendben, felírtam.
Alighogy befejezték a beszélgetést, T. J. rögtön tárcsázni kezdett. Felhívott két texasi charter-társaságot – egyiknek sem volt az óceánon túli utakra is alkalmas repülőgépe. A második, a Jet Fleet megadta neki az Executive Aircraftnak, egy kolumbiai cégnek a címét, de ők sem tudtak segíteni, sőt további ötletük sem volt.
T. J.-nek eszébe jutott, hogy Európában talán nagyobb sikerrel jár. Felhívta Cári Nilssont, az EDS egyik munkatársát, aki éppen a Martinairnek szóló üzleti ajánlaton dolgozott. Nem sokkal később Nilsson visszahívta, s közölte, hogy a Martinair nem hajlandó ugyan Iránba repülni, de megkapta tőlük egy svájci vállalatnak a nevét, amelyik igen. T. J. felhívta Svájcot: a vállalat éppen aznap szüntette be iráni járatait.
Harry McKillopot, a Braniff Párizsban élő alelnökét tárcsázta. McKillop nem volt otthon.
Nem tehetett mást, visszahívta Perotot, s beszámolt neki a teljes kudarcról.
Perotnak támadt egy ötlete. Eszébe jutott, hogy Sol Rogersnek, a Beaumont-i Texas State Optical Company elnökének van egy BAC 111-ese, vagy egy Boeing-727-ese. Nem volt benne biztos, hogy melyik, s Rogers telefonszámát sem tudta fejből.
T. J. felhívta a tudakozót, de ott közölték vele, hogy a telefonszám titkos. Perot hazatelefonált, s Margot-nak szerencsére megvolt a szám. Felhívta Rogerset, aki közölte, hogy már sajnos eladta a gépet.
Ismert azonban egy repülőgép-kölcsönzéssel foglalkozó, Omni International nevű washingtoni céget. Megadta T. J.-nek az elnök és az alelnök telefonszámát.
Marquez felhívta az elnököt, de ő sajnos nem volt otthon. Az alelnököt azonban sikerült elérnie.
– Van óceánon túli repülésre is alkalmas gépük? – kérdezte.
– Természetesen. Kettő is.
T. J. megkönnyebbülten fellélegzett.
– Az egyik egy Boeing 707-es, a másik egy 727-es.
– Hol vannak?
– A 707-es Meachem Field-ben, Fort Worthben…

– Nagyszerű. Az itt van a közelben – válaszolta T. J. – Van rajta oldalsávos rádióadó?

– Persze, hogy van.

Marquez alig mert hinni a szerencséjében.

– Meglehetősen luxuskivitelű gép – folytatta az alelnök. – Egy kuvaiti herceg számára készült, aki aztán visszakozott az üzlettől.

T. J.-t nem érdekelte a berendezés. Az ár után érdeklődött. Az alelnök szerint erről az elnöknek kell döntenie. Most nincs itthon, de reggel elérhető lesz telefonon.

T. J. elküldte Jeff Hellert, az EDS egyik alelnökét, aki valamikor pilótaként szolgált Vietnamban, s két barátját – az American Airlines egyik repülőgépparancsnokát és egy fedélzeti mérnököt –, hogy ellenőrizzék a gépet. Heller szerint a Boeing 707 jó állapotban volt, már amennyire ezt meg lehetett állapítani anélkül, hogy felszálltak volna vele. Kicsit túlságosan is elegáns, tette hozzá mosolyogva.

T. J. másnap reggel fél nyolckor ismét telefonált, s éppen a zuhany alól rángatta ki az Omni elnökét. Az már beszélt az alelnökkel, s megbizonyosodott róla, hogy jó üzletnek néznek elébe.

– Mi a helyzet a személyzettel, a földi kiszolgálással, a biztosítással? – kérdezte T. J.

– Mi nem adunk bérbe repülőgépeket – válaszolta az elnök. – Mi csak kölcsönözzük őket.

– Mi a különbség?

– Körülbelül annyi, mintha valaki taxit fogad, vagy egy gépkocsit bérel.

– Nézze! Mi számítógépes üzletekkel foglalkozunk és teljesen járatlanok vagyunk a légi közlekedésben – magyarázta T. J. – Ha általában nem is tesznek ilyet, kivételesen állapodjunk meg benne, hogy maguk biztosítják a személyzetet, s mindent, amire még szükség van a repüléshez. A költségeket természetesen vállaljuk.

– Elég bonyolult ügy lesz. Csupán a biztosítás…

– Azért meg tudják csinálni?

– Meg tudjuk csinálni.

A nap folyamán T. J. is rájött, hogy ez valóban bonyolult ügy. Az üzletkötés szokatlansága meglepte a biztosítótársaságokat, amelyek szintén nem szerették, ha siettették őket. Hosszasan vitatkoztak róla, hogy milyen kategóriába sorolják az EDS-t, ha már egyszer nem légitársaság. Az Omni azzal a követeléssel állt elő, hogy egy amerikai bank tengerentúli fiókjánál

helyezzenek letétbe hatvanezer dollárt biztosítékként. A problémát végül Gary Fernandes, az EDS washingtoni képviselője és Claude Chappelear, a cég dallasi ügyvédje oldotta meg. Sikerült megtalálniuk a mindkét fél számára legkedvezőbb üzleti formulát. Az Omni megfelelő személyzetet talált Kaliforniában, s az Dallasból Washingtonba repítette a gépet.

Hétfőn éjfélre a gép, a személyzet, a tartalék pilóták és a mentőcsapat tagjai mind Washingtonban voltak Ross Perotnál.

Amit T. J. művelt, az maga volt a csoda.

Ezért is tartott egy kicsit hosszabb ideig.

3.

A tárgyalócsapat – Keane Taylor, Bill Gayden, John Howell, Bob Young és Rich Gallagher, kiegészülve Rasiddal és Cathy Gallagherrel – február tizenegyedike, vasárnap éjszakáját a Hyattben töltötte. Keveset aludtak. A tömeg megrohamozta a szálloda közelében levő fegyverraktárat. A jelek szerint már a hadsereg egy része is csatlakozott a felkeléshez, mert a támadásban páncélosok is részt vettek. Hajnal felé nagy lyukat lőttek az épület falába, s a fegyverraktár elesett. Reggel látták, hogy sárga taxik indulnak egymás után, fegyverrel megrakodva a belváros felé, ahol még mindig dúltak a harcok.

Egész éjszaka kapcsolatban álltak Dallasszal: John Howell a nappaliban egy heverőre dőlt le, s egy pillanatra sem vette el a fülétől a telefonkagylót.

Rasid korán reggel távozott. Nem mondták meg neki, hogy a többiek hova mennek – egyetlen iráni sem tudhatta meg, hol van a rejtekhely.

Mindenki összepakolta a bőröndjét és bevitte a szobájába, hátha később alkalma lesz érte menni. Ez nem szerepelt Simons utasításaiban, s ő biztosan ellenezte volna, hiszen az összepakolt bőröndök jelezték, hogy az EDS emberei távozni készülnek. Reggelre azonban mindenki úgy érezte, hogy Simons túlhajtja a biztonsági intézkedéseket. Gayden nappalijában gyűltek össze hét óra, a kijárási tilalom vége után néhány perccel. Gallagheréknél több csomag is volt, s igazán nem úgy néztek ki, mintha az irodába akarnának indulni.

A szálloda halljában az igazgatóval találkoztak.

– Hová készülnek? – kérdezte tőlük gyanakodva.

– Az irodába – válaszolta Gayden.

– Nem tudják, hogy odakint dúl a polgárháború? A forradalmárok egész éjszaka a konyhánkra jártak. Azt kérdezgették, hogy nincs-e amerikai a szállodában. Mondtam nekik, hogy már senki nem lakik nálunk. Menjenek vissza a szobájukba és igyekezzenek észrevétlenek maradni.

– Az élet azért nem állhat meg – felelte Gayden és szép sorban kisétáltak.

Joe Poche a Range Roverrel már várta őket. Dühös volt, mert tizenöt percet késtek, ő pedig azt az utasítást kapta Simonstól, hogy háromnegyed nyolcra akár velük, akár nélkülük, de mindenképpen érjen vissza.

A kocsik felé menet Keane Taylor meglátta a szálloda egyik alkalmazottját, aki éppen akkor hajtott be a parkolóba. Odament hozzá és

megszólította:
– Mi a helyzet az utcákon?
– Mindenfelé úttorlaszok vannak. Az egyik mindjárt itt, jobbra, a bekötőút végén. Ne menjenek arra.
Megköszönte a felvilágosítást.
Beszálltak a kocsikba és követték Poche Range Roverjét. A szálloda kerítéskapujánál álló őrök éppen azzal voltak elfoglalva, hogy nem hozzáillő tárat erőltessenek egy géppisztolyba, amely azonban semmiképpen sem akarta bevenni ezt a fajta muníciót. Ügyet sem vetettek a három gépkocsira.
Az utcán ijesztő kép fogadta őket. A fegyverraktár készletének nagy része tizenéves kölykök kezébe vándorolt, akik most találkoztak először tűzfegyverekkel. Az új játékszert rázva gépkocsikon száguldoztak fel s alá, és vadul lövöldöztek a levegőbe.
Poche észak felé indult a Sahansahi gyorsforgalmi úton, megpróbálva elkerülni az úttorlaszokat. A Pahlavi sugárút kereszteződésében egy barikád maradványai álltak – kiégett gépkocsik, s három kidöntött fatörzs –, de a körülöttük állók éppen ünnepeltek. Énekeltek és a levegőbe durrogtattak, s a három gépkocsi nyugodtan továbbhajtott.
A rejtekhely felé közeledve viszonylag nyugodt környékre értek. Bekanyarodtak egy szűk utcába, s néhány házzal arrébb egy fallal övezett kertbe, amelyben egy üres úszómedence is állt. Az emeletes épületben két tökéletesen szeparált lakás volt. Az emeleten lakott a tulajdonosnő, a földszinten Dvoranchikék.

Dadgar hétfőn egész nap folytatta a nyomozást Paul és Bill után.
Bill Gayden felhívta a “Bukarestet”, ahol néhány, a céghez hű iráni tartotta a frontot, válaszolva a telefonokra. Megtudta, hogy Dadgar emberei már kétszer is telefonáltak, s két különböző titkárnőnél afelől érdeklődtek, hogy hol találhatnák meg Mr. Chiapparonét és Mr. Gaylordot. Az első titkárnő közölte velük, hogy egyetlen amerikai munkatárs nevét sem ismeri. Elég meredek hazugság volt, hiszen már négy éve dolgozott az EDS-nél és mindenkit ismert. A másiktól azt a választ kapták, hogy forduljanak Mr. Lloyd Briggshez, az irodavezetőhöz.
– Hol találjuk meg? – kérdezték a nyomozók.
– Valahol vidéken van.
– Ki helyettesíti távollétében?

– Keane Taylor.
– Kapcsolja, legyen szíves!
– Éppen nincs bent.
A lányok, áldott legyen a nevük, egyszerűen a bolondját járatták Dadgar embereivel.
Rich Gallagher a katonai missziónál dolgozó ismerőseivel tartotta a kapcsolatot (Cathy az egyik ezredes titkárnője volt). Telefonált az Evin Hotelbe, ahol a katonák többsége lakott, s megtudta tőlük, hogy a “forradalmárok” már az Evint és a Hyattet is végigjárták a két amerikai fényképével.
Dadgar konoksága szinte lenyűgöző volt.
Simons úgy döntött, hogy negyvennyolc óránál hosszabb ideig nem maradhatnak Dvoranchikéknál.
A menekülési tervet öt férfira építették. Most viszont a társaság tíz férfiból, egy nőből, ráadásul egy kutyából állt.
Csak két Range Roverük volt. Egy közönséges gépkocsi viszont képtelen felkapaszkodni a hegyi utakon, különösen hóesésben. Még egy Range Rovert kellett szerezni. Coburn felhívta Madzsidot és megkérte, hogy nézzen utána.
Simonsot aggasztotta a kutya. Rich Gallagher egy hátizsákban akarta magával vinni Buffyt. Ha gyalogolniuk kell, vagy lóháton kelnek át a hegyekben a határon, egyetlen vakkantás mindannyiuk életébe kerülhet. Buffy pedig mindent megugatott.
– Szabadítsanak meg ettől a rohadt dögtől – szólt Simons Coburnnek és Taylornek.
– Oké – válaszolta Coburn. – Majd azt mondom, hogy elviszem sétálni, aztán valahol elveszítem.
– Nem – mordult rá Simons. – Ha azt mondtam, hogy szabadítsanak meg tőle, akkor azt úgy értettem, hogy most azonnal.
Cathy jelentette a legnagyobb problémát. Este nem jól érezte magát.
– Női probléma – mondta Rich. Remélte, hogy egy nap fekvés után a felesége jobban érzi majd magát, de Simons nem osztotta az optimizmusát. Dühös volt a követségre is.
– A Külügyminisztériumnak, ha igazán akarja, rengeteg lehetősége van arra, hogy kimentsen valakit egy országból, s megóvja minden bajtól – mondta. – Ha kell, berakják egy bőröndbe, s feladják diplomáciai postaként… Ha akarják, az egész nem nagy ügy.

Billnek az az érzése támadt, hogy ők az okai mindennek: – Őrültség kilenc ember életét kockáztatni kettőért – mondta. – Ha Paul és én nem volnánk itt, egyiküket sem fenyegetné semmi veszély. Egyszerűen megvárhatnák, amíg felújítják a légi járatokat. Talán jobb volna, ha Paullal a nagykövetség könyörületére bíznánk magunkat.

– S mi van akkor, ha maguk kijutnak, Dadgar pedig úgy dönt, hogy újabb túszokat ejt? – intette le Simons.

Annyi biztos, hogy az ezredes nem veszi le róluk a szemét, amíg vissza nem jutnak az Egyesült Államokba, gondolta Coburn.

Megszólalt a kapucsengő, s mindannyian megdermedtek.

– Menjenek a hálószobába, s maradjanak csendben – figyelmeztette őket Simons.

Coburn az ablakhoz lépett. A háztulajdonosnő hölgy még mindig úgy tudta, hogy csak két ember, Coburn és Poche lakik nála – Simonsszal soha nem találkozott –, és sem ő, sem más nem sejthette, hogy most éppen tizenegyen tartózkodnak a házban.

A háziasszony átment az udvaron és kinyitotta a kaput. Néhány percig beszélgetett valakivel, akit Coburn sajnos nem látott, majd visszament a lakásába. Az ajtócsapódást hallva Coburn megkönnyebbülten szólt a többieknek: – Vaklárma volt.

Az útra készülődve alaposan feldúlták Dvoranchikék lakását meleg ruhákért. Paulnak az jutott az eszébe, hogy milyen rettenetes zavarban lesz Toni Dvoranchik, amikor megtudja, hogy egy egész csapat férfi kutatott a fiókjaiban. Végül mindenki talált magának valamit, bár meglehetősen furcsán néztek ki a találomra kiválogatott, össze nem illő sapkákban, kabátokban, pulóverekben.

Más dolguk már nem is volt, csak várni. Várni Madzsidra, hogy találjon egy újabb Range Rovert, várni Cathyre, hogy jobban érezze magát és várni Perotra, hogy megszervezze a törökországi mentőcsapatot.

Megnéztek néhány régi futballmérkőzést videón, hogy elüssék valamivel az időt. A kutya már mindenkinek az idegeire ment, de Coburn úgy döntött, hogy egészen az utolsó pillanatig nem tekeri ki a nyakát, hátha módosul a terv és sikerül magukkal vinniük. John Howell egy Peter Benchley-könyvet olvasott, A mélységet. Amerikából jövet a belőle készült filmet vetítették a repülőgépen, de nem tudta, végül is kik benne a gonoszok és kik a jók, mert leszálltak, mielőtt a film véget ért volna. Simons figyelmeztette őket: – Aki akar, az ihat, de ha gyorsan kell távoznunk, akkor jobb, ha senkiben sincs

egy csepp alkohol sem. A figyelmeztetés ellenére Gayden és Gallagher azért mindig “feljavította” egy kicsit a kávéját. A csengő megint megszólalt, de ismét csak a tulajdonost keresték.

Ahhoz képest, hogy hányan zsúfolódtak össze az egyetlen nappaliban és a három hálószobában, mindannyian jókedvűek voltak. Amint arra számítani is lehetett, egyedül Keane Taylor látszott ingerültnek. Paullal együtt ürítették ki a hűtőszekrényt, s bőséges vacsorát készítettek az egész társaságnak, de mire Taylor a konyhából bekeveredett, a többiek már az utolsó morzsát is elpusztították, s neki semmi sem maradt. Piszkos disznóknak nevezte őket, a többiek meg csak nevettek, mint mindig, valahányszor Taylor kiborult.

Éjszaka ismét rettenetesen dühös lett. A padlón aludt, Coburn mellett, aki hangosan horkolt. Olyan erősen, hogy Taylor képtelen volt elaludni. Hiába rázta, nem tudta felébreszteni, hogy megmondja neki, hagyja abba a horkolást, s ettől még mérgesebb lett.

Aznap éjjel havazott Washingtonban. Ross Perot fáradt volt és ideges.

Mitch Harttal az egész napot azzal töltötte, hogy megpróbálta rábeszélni a kormányzatot: küldjenek egy repülőgépet az embereiért Teheránba. Találkozott David Newsom külügyminiszter-helyettessel, Thomas V. Bearddel, a Fehér Ház apparátusának tagjával, és Mark Ginsberggel, Carter egyik fiatal munkatársával, akinek, az volt a feladata, hogy a Fehér Ház és a Külügyminisztérium között közvetítsen. Teljesen lekötötte őket a feladat, hogy a Teheránban maradt ezer amerikai távozását megszervezzék, s nem voltak hajlandók semmiféle külön akcióba kezdeni Ross Perot kedvéért.

Belenyugodva, hogy magának kell Törökországba mennie, egy sportszerboltban vásárolt néhány meleg ruhadarabot. A Boeing 707-es megérkezett Dallasból, s Pat Sculley felhívta a Dulles repülőteret, hogy megrendelje az útközben kiderült hibák kijavítását: a radarberendezés és a navigációs rendszer nem működött megfelelően, az első hajtómű a megengedettnél kétszer több olajat fogyasztott, nem volt kielégítő az utastér oxigénellátása, hiányoztak a pótkerekek és a víztartály zárja befagyott.

Míg a szerelők a gépen dolgoztak, Perot a Madison Hotelban ücsörgött Mort Meyersonnal, az EDS egyik alelnökével.

Az EDS-en belül volt a munkatársaknak egy külön csoportja – ehhez tartozott például T. J. Marquez és Merv Stauffer –, akikhez olyan ügyekben fordult, amelyeknek semmi közük sem volt a megszokott számítógépes

software-üzlethez. Ők segítettek neki a hadifoglyok érdekében indított kampányban, a Texasban meghirdetett kábítószer-ellenes küzdelemben és most Paul és Bill kiszabadításában. Meyerson közvetlenül nem vett részt ugyan ezekben az akciókban, de mindent tudott a mentési tervről és tökéletesen egyet is értett vele: jól ismerte Pault és Billt, rendszerszervező mérnök korában együtt dolgozott velük. A cég fő üzletágában ő volt Perot első helyettese, s már elintézett dolognak számított, hogy ő lesz az EDS elnöke (Perot az igazgatótanács elnökének tisztét kívánta megtartani magának).

Perot és Meyerson üzleti ügyekről beszélgetett, áttekintették az EDS különböző vállalkozásait, megoldandó problémáit. Mindketten tisztában voltak vele, bár egyikük sem mondta ki, hogy azért van szükség a megbeszélésre, mert Perot talán soha nem tér vissza Törökországból.

Nagyon különböztek egymástól. Meyerson nagyapja orosz zsidó volt, aki két éven át spórolt, hogy megvehesse a vonatjegyet New Yorkból Texasba. Meyerson érdeklődése a sporttól a művészetekig terjedt: kézilabdázott, lelkes híve volt a Dallasi Szimfonikusoknak és maga is jól zongorázott. Perot és “sasai” mintájára Meyerson enyhe gúnnyal “Meyerson békáinak” nevezte a saját csapatát. Sok szempontból azonban hasonlított Perotra. Ötletdús, szenvedélyes üzletember volt, akinek meglepő ötletei gyakran megrémítették az EDS óvatosabb vezetőit. Perot úgy rendelkezett, hogy ha az akció során történik vele valami, akkor egész részvénypakettjét Meyerson kapja meg. Az EDS-t igazi vezetőnek kell irányítania, nem egy hivatalnoknak.

Míg az üzleti ügyekről beszélt, a gép miatt nyugtalankodott és a külügyminisztériumot szidta, Perot igazából az anyjáért aggódott a legjobban. Lulu May Perot állapota gyorsan romlott, s szeretett volna mellette lenni. Ha meghal, amíg ő Törökországban lesz, akkor soha többé nem látja, s ezt borzalmas lenne elviselni.

Meyerson tudta, mi jár az eszében. Félbe is szakította az üzleti megbeszélést:

– Ross, miért nem én megyek?

– Mire gondolsz?

– Miért nem én megyek Törökországba? Te már elvégezted a magad dolgát, megjártad Iránt. Semmi olyasmit nem tehetsz Törökországban, amit én ne tudnék elvégezni. Itthon maradhatnál anyáddal.

Perotnak nagyon jólesett az ajánlat. Semmi nem kényszerítette rá Mortot, hogy előálljon vele.

– Ha hajlandó lennél rá… – Nagyon erős volt a kísértés. – Őszintén szólva már az én fejemben is megfordult az ötlet. Hadd gondolkodjam rajta.

Nem volt biztos benne, van-e joga megengedni Meyersonnak, hogy átvállalja tőle ezt a feladatot.

– Lássuk, mit gondolnak a többiek. – Felhívta Dallast és T. J. Marquezt kérte. – Mort felajánlotta, hogy elmegy helyettem Törökországba – mondta neki. – Mi a véleményed róla?

– Ez az elképzelhető legrosszabb ötlet – válaszolta T. J. – Te kezdettől fogva részt vettél az akcióban, viszont néhány óra alatt nem tudsz elmondani mindent Mortonnak, amire szüksége lehet, Ismered Simonsot, tudod, hogyan gondolkodik, Mórt viszont nem. Ráadásul Simons sem ismeri Mortot, s nagyon jól tudod, milyen kevéssé bízik az ismeretlen emberekben. Benne semmiképp sem fog megbízni.

– Igazad van – válaszolta Perot. – Ne beszéljünk többet róla. Lerakta a kagylót.

– Mort, nagyon köszönöm az ajánlatot, de magam megyek Törökországba.

– Ahogy gondolod.

Néhány perccel később Meyerson távozott, hogy visszatérjen Dallasba. Perot ismét felhívta az EDS-t, hogy beszéljen Merv Staufferrel. – Osszák fel egymás között az ügyeletet úgy, hogy mindannyiuknak legyen alkalma aludni – mondta neki. – Nem akarom, hogy egy csomó álomkórossal kelljen tárgyalnom.

– Úgy lesz.

Perot megfogadta a saját tanácsát és maga is aludni tért.

Hajnali kettőkor telefoncsörgés ébresztette. Pat Sculley hívta a repülőtérről: a műszaki hibákat kijavították.

Taxit hívott és elindult a Dulles repülőtérre. Hajmeresztő 50 kilométeres csúszkálás volt a jeges utakon.

A törökországi mentőcsapat tehát összeállt: Perot, Pat Sculley, Jim Schwebach, Ron Davis, a Boeing 707-es személyzete, s a két tartalék pilóta, Dirk Douglas és Julian Kanauch. A gép azonban nem volt repülőképes állapotban. Hiányzott néhány tartalék alkatrész, amelyet nem lehetett beszerezni Washingtonban. Gary Fernandesnek – az EDS bérbevételt intéző menedzserének – egyik barátja a New York-i La Guardia repülőtér műszaki

szolgálatának főnöke volt: az éjszaka közepén kiugrasztotta az ágyából, az illető előkerítette a szükséges alkatrészeket és felrakta egy Washingtonba tartó gépre. Perot közben ledűlt a várócsarnokban és aludt még néhány órát.

Reggel hatkor szálltak be a gépbe. Perot maga is elámult, meglátva a berendezést. Volt benne egy hálószoba, hatalmas, királyi méretű ággyal, három bár, hi-fi minőségű erősítőrendszer, televízió, s egy iroda telefonnal. A süppedő szőnyeggel borított padlón szarvasbőr huzatú fotelek és kanapék, a falakon selyemtapéta.

– Úgy néz ki, mint egy perzsa kupleráj – mondta Perot, bár az igazat megvallva még soha nem járt ilyen műintézményben.

Alighogy felszálltak, Dick Douglas és Kanauch rögtön leheveredett és álomba merült. Perot megpróbálta követni példájukat: a következő tizenhat órában semmi tennivaló sem várt rá. A gép már az Atlanti-óceán fölött járt, s ő még mindig azon gondolkodott, vajon helyesen cselekszik-e.

Hagyhatta volna, hogy Paul és Bill meneküljön Teheránból, ahogy tud. Végül is a kormányzat kötelessége, hogy kimentse őket. Senki sem vádolhatta volna semmivel. A követségnek még most is lenne rá módja, hogy sértetlenül kihozza őket.

Másrészt megvolt a veszélye annak, hogy Dadgar a nyomukra bukkan, s húsz évre bevágja őket a börtönbe – a követség pedig, a korábbiakból ítélve, nem fog segítségükre sietni. S mi történik, ha a forradalmárok kapják el Pault és Billt? Meg is lincselhetik őket.

Nem, nem hagyhatja magára az embereit. Egyszerűen képtelen volna megtenni. Felelősséggel tartozott Paulért és Billért, s ezzel tökéletesen tisztában volt. A baj csak az, hogy most még több embert sodor veszélybe. Két, Teheránban rejtőzködő ember helyett tizenegy, Irán vad északnyugati részén bolyongó munkatársa lesz, plusz még négy, aki keresi őket, és a két pilóta. Ha a dolog rosszul sül el és valakit megölnek, az egész világ egy olyan ember felelőtlen kalandjának fogja tekinteni az ügyet, aki azt hiszi, hogy még mindig a Vadnyugaton él. Szinte már látta is az újságok szalagcímeit: “Texasi milliomos halálos végű iráni kalandja”.

Tegyük fel, hogy Coburn nem tér vissza. Mit fogok mondani a feleségének? Liz aligha fogja megérteni, miért kockáztattam két emberért tizenhétnek az életét.

Életében soha nem hágta még át a törvényt, s most annyi törvénysértésben vett részt, hogy már össze sem tudja számolni.

Megpróbálta kiverni a fejéből ezeket a gondolatokat. A döntés megtörtént. Aki állandóan azon gondolkodik, hogy milyen baj érheti, az hamarosan cselekvésképtelenné válik. A megoldandó problémákra kell koncentrálni. A téteket már felrakták, a rulettkerék pörög. Elkezdődött a végső játszma.

4.

Kedden az amerikai nagykövetség bejelentette, hogy a következő hét folyamán a Teheránban tartózkodó összes amerikai állampolgárt evakuálják.

Simons Coburnnel és Pocheval bevonult a Dvoranchik-lakás egyik hálószobájába. – Problémáink egy része ezzel megoldódott – mondta. – A társaság egy része az evakuáltakkal távozik, s csak annyian maradnak itt, ahányan szárazföldön is ki tudnak jutni az országból.

Coburn és Poche egyetértett.

– Paul és Bill számára nincs más lehetőség, csak a szárazföldi út – folytatta Simons. – Hármunk közül kettő velük tart. Az egyik átvezeti őket a hegyen, a másik pedig átkel a határon, hogy találkozzék Boulware-rel. Mindkét Range Roverhez szükségünk van egy iráni sofőrre. Marad tehát két hely a kocsikban. Ki foglalja el őket? Cathy semmiképp sem. Jobb lesz neki a repülőgépen.

– Rich biztosan vele akar majd menni – mondta Coburn.

– Meg az az átkozott kutya – egészítette ki Simons.

Coburn örült, hogy Buffy végül is életben marad.

– Marad tehát Keane Taylor, John Howell, Bob Young és Bill Gayden. A gond az, hogy Dadgar lesben állhat a repülőtéren, s könnyen ott végezhetjük, ahol elkezdtük – börtönben ülő EDS-munkatársakkal. Ki van a legnagyobb veszélyben?

– Gayden – válaszolta Coburn. – Az EDS World elnökeként még értékesebb túsznak számít, mint Paul és Bill. Dadgar, amikor Bill Gaylordot letartóztatta, maga is sejtette, hogy hibát követett el. Igazából Bill Gaydenre lett volna szüksége, csak megtéveszthette a nevek hasonlósága.

– Gayden tehát velünk jön. A többiek?

– John Howell még csak nem is az EDS alkalmazottja. Egyszerűen csak egy ügyvéd. Vele, azt hiszem, nem lesz semmi gond.

– Akkor repülőgéppel megy.

– Bob Young Kuvaitban képviseli az EDS-t, nem Iránban. Ha Dadgarnak van is listája az EDS munkatársairól, Young neve nem lesz rajta.

– Young is repül, Taylor viszont kocsival jön. Hármunk közül valakinek csatlakoznia kell az evakuáltakhoz. Maga lesz az, Joe. Nem volt annyira

szem előtt, mint Jay. Öt többször is látták az utcán meg a Hyattben, magáról meg azt sem tudják, hogy itt van.

– Rendben – válaszolta Poche.

– A “tiszták” között van tehát a Gallagher házaspár, Bob Young és John Howell. Ezt a csapatot Joe vezeti. A “piszkos csapat”: én, Jay, Keane Taylor, Bill Gayden, Paul, Bill és a két iráni sofőr. Menjünk, mondjuk el nekik.

Bementek a nappaliba és szóltak mindenkinek, hogy üljön le. Simons beszélt, s Coburn csak csodálkozott. Úgy tudta előadni mondanivalóját, hogy mindenki úgy érezte: kikérték a személyes véleményét, s nem utasítást közölnek vele.

Támadt ugyan kisebb vita a csoportbeosztás körül – John Howell és Bob Young is szívesebben ment volna kocsival, mert féltek, hogy Dadgar esetleg letartóztatja őket –, de végül is mindnyájan elfogadták azt, amit Simons már jó előre eldöntött magában.

A “tisztáknak” minél előbb be kell vonulniuk a követségre, figyelmeztette őket Simons. Gayden és Joe Poche elment, hogy megkeresse Lou Goelzöt, a főkonzult, s megbeszélje vele a dolgot.

A “piszkos csapat” másnap reggel indul.

Coburn dolga volt, hogy beszervezze az iráni sofőröket. Magától értetődően rögtön Madzsidra és az unokatestvérére, a professzorra gondolt, de a professzor Rezaiyehben tartózkodott, nem tudott visszatérni Teheránba, így valaki mást kellett találni helyette.

Szajjad mellett döntött. Fiatal rendszerszervező mérnök volt, akárcsak Rasid és a “Motoros”, de sokkal gazdagabb családból származott, mint ők: rokonai a sah uralma idején magas rangú politikusok és katonai parancsnokok voltak. Szajjad Angliában járt iskolába s valódi, nem amerikai angolt beszélt. Coburn szempontjából az volt a legfontosabb, hogy az ország északnyugati részéről származott, jól ismerte a vidéket, s törökül is tudott.

Felhívta és megbeszélte vele, hogy elmegy hozzá. Azt hazudta neki, hogy le kell utaznia Khoiba bizonyos információkért, s megkérdezte, hajlandó-e vele menni.

– Természetesen – válaszolta Szajjad.

– Találkozzunk este háromnegyed tízkor az Argentína téren.

A fiatalember beleegyezett.

Simons mondta, hogy hazudjon neki. Coburn megbízott Szajjadban, Simons azonban nem. Azt akarta, hogy ne szerezzen tudomást a csapatról, amíg a találkahelyre nem ér, s ne is halljon Paulról és Billről, amíg személyesen nem találkozik velük. Utána aztán ő, Simons, már úgysem téveszti szem elől.

Mire Coburn visszatért Dvoranchikék lakásába, Gayden és Poche is visszaért a Goelzcel tartott találkozóról. Közölték a főkonzullal, hogy az EDS néhány embere Teheránban marad, hogy törődjék Paullal és Billel, a többiek azonban más evakuáltakkal együtt repülőgépen távoznak, s az indulásig hátralevő időre beköltöznek a nagykövetségre. Goelz azt válaszolta, hogy a követség már dugig van, de felajánlotta nekik a saját házát.

Ez tulajdonképpen nagyon rendes volt tőle. Az utóbbi két hónapban a legtöbben rettenetesen megharagudtak rá, s éreztették is vele, hogy őt és kollégáit tartják felelősnek Paul és Bill letartóztatásáért. Szép volt tőle, hogy ezek után mégis felajánlotta nekik a házát. Minél bizonytalanabbá vált a helyzet Iránban, Goelz annál inkább levetkőzte bürokrata stílusát, s egyre nyilvánvalóbbá vált, hogy helyén van a szíve.

A két csoport tagjai elbúcsúztak és jó szerencsét kívántak egymásnak, bár nem tudták, kinek van rá nagyobb szüksége. A “tiszták” beköltöztek Goelz házába.

Beesteledett. Coburn és Keane Taylor elment Madzsidért. Szajjaddal együtt ő is Dvoranchikék házában fogja tölteni az éjszakát. Magukhoz kellett venniük egy ötvenöt gallonos benzinkannát is, amit Madzsid őrizgetett a számukra.

Madzsidot nem találták otthon. Dühösek voltak, hogy várniuk kell rá. Végre megérkezett, behívta, leültette őket, teát hozatott.

– Holnap reggel indulunk. Azt akarjuk, hogy velünk jöjjön – mondta Coburn, mikor végre szóhoz jutott.

Madzsid megkérte, hogy menjen át vele a másik szobába. Becsukta az ajtót és így szólt:

– Nem mehetek magukkal.

– Miért nem?

– Meg kell ölnöm Hovejdát.

– Micsoda? – kérdezte értetlenül Coburn. – Kit kell megölnie?

– Amir Abbasz Hovejdát, az egykori miniszterelnököt.

– De miért?

– Hosszú történet. Amikor a sah meghirdette a földreformot, Hovejda megpróbálta elvenni családunktól az ősi törzsi földeket. Fellázadtunk, s ő börtönbe csukatott… Évekig vártam, hogy bosszút állhassak.

– És éppen most kell megölnie? – kérdezte Coburn, aki még mindig nem tért magához a megdöbbenéstől.

– Van hozzá fegyverem és itt a kedvező alkalom is. Holnap már nehezebb lesz.

Coburnnek tátva maradt a szája a csodálkozástól. Egyszerűen nem tudta, mit válaszoljon. Csak annyit értett az egészből, hogy Madzsidot nem tudja meggyőzni.

Taylorral berakták a benzineskannát a Range Rover hátuljába és elhajtottak. Madzsid szerencsés utat kívánt nekik.

Dvoranchikék házába visszatérve leült a telefon mellé, s megpróbálta utolérni a “Motorost”, remélve, hogy majd ő helyettesíti Madzsidot, vállalja a sofőrködést. A “Motoros” azonban legalább olyan nehezen volt elérhető, mint maga Coburn. Naponta csak egyszer lehetett megtalálni egy bizonyos telefonszámon, feltehetően a forradalmárok valamelyik hadiszállásán. Késő este volt, s már rég elmúlt az az időpont, amikor rendszerint jelentkezni szokott. Coburn mégis megpróbálta. Más ismerősöket is megpróbált felhajtani, de sikertelenül.

Még szerencse, hogy legalább Szajjad megvan.

Fél tizenegykor elindult, hogy találkozzék vele. Gyalog ment a sötét utcákon a Dvoranchikék házától körülbelül másfél kilométerre levő Argentína térre. Behúzódott egy építési telken álló üres épületbe, s várt.

Tizenegykor Szajjad még nem volt sehol.

Simonstól azt az utasítást kapta, hogy tizenöt percnél többet semmiképpen se várjon, de úgy döntött, hogy rászán még egy kis időt.

Fél tizenkettőig várt, de a fiatalember nem jelentkezett.

Nagyon szerette volna tudni, mi történt. Családi kapcsolatait figyelembe véve, könnyen meglehet, hogy Szajjad a forradalmárok áldozatául esett.

A “piszkos csapat”-ra nézve ez valóságos csapás. Nincs közöttük egyetlen iráni sem. Hogy fognak túljutni az úttorlaszokon? Milyen ostoba balszerencse: a professzor és Madzsid nem tud jönni, a “Motorost” nem találják, Szajjadnak nyoma veszett. A hétszentségit!

Alighogy kilépett az épületből, egy gépkocsi motorjának zúgását hallotta. Fegyveres forradalmárokkal teli dzsip tűnt fel, s lassan megkerülte a teret.

Coburn behúzódott egy bokor mögé, s megvárta, míg eltűnnek az egyik utcában.

Sietősre fogta a lépteit, mert nem tudta, hogy érvényben van-e még a kijárási tilalom. Már majdnem hazaért, amikor ismét meghallotta a dzsip zúgását.

Biztosan észrevették a téren, s most azért jöttek, hogy elfogják.

Nagyon sötét volt az utcán, talán nem vették még észre. Megfordult, s elkezdett visszafelé rohanni, hátha talál valami fedezéket, amely mögött megbújhat. A motorzúgás egyre erősödött. Meglátott néhány bokrot, beugrott mögéjük és hasra vágta magát. Mozdulatlanul fekve hallgatta saját szívdobogását és a közeledő dzsip motorjának zúgását. Esetleg éppen őrá vadásznak? Elfogták Szajjadot, megkínozták, s kiszedték belőle, hogy háromnegyed tizenegykor az Argentína téren egy disznó amerikai kapitalistával van találkozója…

A dzsip lassítás nélkül elhajtott mellette.

Felpattant, rohant egészen Dvoranchikék házáig. Elmondta Simonsnak, hogy nem lesz iráni sofőrjük. Az ezredes hangosan káromkodott.

– Egyetlen iráni sincs, akit fel tudna hívni? – kérdezte.

– Csak Rasid.

Coburn tudta, hogy Simons nemigen akarja igénybe venni Rasid segítségét. A fiú vezette a börtön elleni rohamot, s ha valaki, aki ott találkozott vele, észreveszi, hogy amerikai rendszámú gépkocsit vezet, könnyen baj lehet belőle. Más azonban egyszerűen nem jutott eszébe.

– Rendben van – egyezett bele Simons. – Telefonáljon neki.

Coburn tárcsázott és szerencsére otthon találta Rasidot.

– Itt Jay Coburn. Szükségem van a segítségére.

– Parancsoljon velem.

Coburn, tartva tőle, hogy a telefont lehallgatják, nem akarta megmondani rejtekhelyük címét. Eszébe jutott, hogy Bill Dvoranchik sűrűn pislog: – Emlékszik arra a furcsa szemű fickóra? – kérdezte Rasidot.

– Furcsa szemű? Ja, persze…

– Ne mondja ki a nevét. Tudja, hol lakott?

– Igen, a…

– Ki ne mondja! Itt vagyok nála. Ide jöjjön.

– Jay, mérföldekre lakom onnan, s nem tudom, hogy jutok át a városon…

– Csak próbálja meg – Coburn biztos volt benne, hogy Rasid majd csak talál valamilyen megoldást. Egyszerűen utálja a kudarcot. – Biztosan

sikerül.

– Rendben, megyek.

– Köszönöm.

Éjfél volt.

Paul és Bill kiválasztott egy-egy útlevelet azok közül, amelyeket Gayden hozott magával az Államokból, s alaposan betanulták a nevet, a születési dátumot, egyéb adatokat, még azt is, hogy milyen vízumok szerepelnek az útlevelükben. A Paul által választott útlevélben levő fénykép többé-kevésbé hasonlított is rá, de Billel gondok voltak. Egyik okmány tulajdonosa sem hasonlított rá igazán, s végül Larry Humphrey útlevele mellett kötött ki, bár Larry szőke északi típus volt, s igazán élénk fantázia kellett hozzá, hogy valaki összetévessze Billel.

Egyre feszültebb hangulatban vitatták meg a néhány óra múlva kezdődő utazás részleteit. Rich Gallagher a katonáktól megtudta, hogy Tabrizban harcok vannak. Úgy döntöttek hát, hogy a Rezaiyehi-tavat délről megkerülő úton mennek, Mehabadon keresztül. Ha megállítják és kérdezgetik őket, igyekeznek csak annyit hazudni, amennyit feltétlenül kell. (Simons meggyőződéssel vallotta, hogy az ember mindig csak annyit hazudjon, amennyit muszáj.) Azt mondják majd, hogy üzletemberek, szeretnének hazajutni a családjukhoz, a repülőteret azonban lezárták, s ezért mennek gépkocsival, Törökországon keresztül.

Hogy a történet még hihetőbb legyen, nem visznek magukkal fegyvert. Erre elég nehezen szánták el magukat, hisz számíthattak olyan helyzetekre, amikor bánni fogják, hogy fegyvertelenül, teljesen védtelenül vágtak neki a forradalomtól felbolydult országnak. Simons és Coburn azonban a felderítő Úton meggyőződött róla, hogy az úttorlaszoknál őrködő forradalmárok legelőször is fegyver után kutatnak. Simonsnak azt súgta az ösztöne, hogy jobb, ha megpróbálják kimagyarázni magukat, mintha fegyverrel kísérelnek meg utat törni.

Elhatározták, hogy az ötvenöt gallonos benzineskannát sem viszik magukkal. Ha felfedezik, még gyanússá teheti őket. Túl szervezettnek, túl felkészültnek tűnhet a csoport ahhoz képest, hogy csendben hazafelé tartó ártatlan üzletembereknek akarnak látszani.

Pénzt viszont bőségesen visznek magukkal. Joe Poche és a “tiszták” elvittek ugyan ötvenezer dollárt, de még így is maradt náluk negyedmillió – egy része rialban, német márkában, font sterlingben, illetve aranyban. Ötvenezret műanyag zacskóba raktak, mellé dugtak néhány töltényt, hogy

legyen súlya, s elsüllyesztették egy kisebb benzineskannába. Került a pénzből egy papírzsebkendős dobozba és egy elemlámpa nyelébe is. A maradékot szétosztották egymás között.

Éjjel egykor Rasid még mindig nem volt sehol. Simons kiküldte Coburnt, hogy lesse az érkezését.

Dideregve álldogált a sötétben, s remélte, hogy Rasid hamarosan megjelenik. Akár vele, akár nélküle, de reggel mindenképpen indulniuk kell. Félő azonban, hogy nélküle nem jutnak túl messzire. Bármelyik faluban minden további nélkül feltartóztathatják őket, csak úgy, a biztonság kedvéért. Rasid lenne az ideális vezető: bármilyen helyzetbe kerül is, könnyedén ki tudja magyarázni magát.

Az otthoniak jutottak eszébe. Tudta, hogy Liz rettenetesen dühös rá. Nehéz perceket szerzett Merv Stauffernek – minden áldott nap telefonált és az után érdeklődött, hol van a férje, mit csinál és mikor megy haza.

Tisztában volt vele, hogy ha egyszer hazajut, el kell szánnia magát a döntésre. Nem volt benne biztos, hogy Lizzel akarja leélni élete hátralevő részét. Lehet, hogy e kis közjáték hatására ő is gondolkodóba esik. Eszébe jutott, hogy valaha szerelmesek voltak egymásba. Hová tűnhetett ez az érzés?

Lépéseket hallott. A hideg ellen védekezve, fejét vállai közé húzó, alacsony, göndör hajú alakot látott közeledni.

– Rasid? – kérdezte suttogva.

– Jay, maga az?

– Végre megjött – ragadta meg a karját. – Gyerünk gyorsan befelé!

Bementek a nappaliba, s Rasid mindenkit mosolyogva és sűrűn pislogva üdvözölt. Gyakran pislogott, különösen, ha valami felizgatta. Simons leültette és elmagyarázta neki a tervét. Erre még sűrűbben kezdett el pislogni.

Megértve, hogy mire kérik, kissé túlságosan is magabiztossá vált.

– Segítek maguknak, de egy feltétellel – szólt, és megköszörülte a torkát. – Ismerem ezt az országot és ismerem a kultúráját. Maguk mind fontos emberek az EDS-nél, de itt nem az EDS-ben vannak. Elvezetem magukat a határra, de meg kell ígérniük, hogy ellenvetés nélkül teljesítik az utasításaimat.

Coburnnek a lélegzete is elakadt. Simonsszal még senki nem mert így beszélni.

Az ezredes azonban széles mosollyal az arcán beleegyezően bólintott:

– Minden úgy lesz, ahogy maga mondja, Rasid.

Néhány perccel később Coburnnek sikerült félrehívni a Simonsot egy sarokba, s megkérdezte tőle:

– Ezredes, komolyan gondolta, hogy Rasid a parancsnok?

– Természetesen – válaszolta Simons. – Mindaddig, amíg azt teszi, amit én akarok.

Coburn jobban tudta, mint Simons, hogy Rasidot még akkor is nagyon nehéz kézben tartani, amikor a kapott utasításokat hajtja végre. Másrészt nem találkozott még olyan emberrel, aki jobban el tudott volna vezetni egy kisebb létszámú csapatot, mint Simons. Igen ám, de ez Rasid országa, s Simons nem beszél farsziul… Már csak az hiányzik, hogy útközben valamiféle hatalmi vetélkedés alakuljon ki az ezredes és Rasid között.

Felhívta Dallast és Merv Stauffert kérte a telefonhoz. Paul már korábban rejtjelezte a “piszkos csapat” tervezett útvonalának leírását, s most ezt az üzenetet továbbította neki.

Megbeszélték azt is, hogyan tartják út közben a kapcsolatot. Vidékről valószínűleg nem lehet felhívni Dallast, ezért Golamon, az EDS Teheránban maradó egyik iráni alkalmazottján keresztül továbbítják majd az üzeneteket. Golamnak egyelőre nem is kell tudnia, miben vesz részt. Coburn naponta fel fogja hívni, s ha minden simán megy, csak annyit mond neki: “Üzenje meg Jim Nyfelernek, hogy nálunk minden rendben”. – Ha eljutnak Rezaiyehbe, még hozzáteszi, hogy “elértük a kiindulási körzetet”. Mindaddig, amíg nincs baj, Golamnak semmiről sem kell tudnia. Ha bármilyen gond adódik, a titkolózásnak nem lesz többé értelme: Coburn elmondja Golamnak, mi a helyzet, s megkéri, hogy próbáljon segítséget szerezni Dallasból.

Már fejből tudták az egész kódot. Képesek voltak rá, hogy teljesen normális beszélgetésbe kezdjenek, s úgy keverjenek, bele betűcsoportokat és kódszavakat, hogy aki hallja, annak fogalma se legyen, miről van szó.

Merv elmondta, Perot már arra is felkészült, hogy Törökországból esetleg Északnyugat-Iránba kell repülnie, s fölszednie őket. Egyetlen kívánsága volt: a Range Rovereket pontosan fel lehessen ismerni a levegőből – festékkel mázoljanak, vagy széles szigetelőszalagból ragasszanak mindkét gépkocsi tetejére egy nagy X-et. Ha valamelyik járművet útközben el kell hagyniuk – lerobban, vagy kifogynak az üzemanyagból –, akkor az X-et cseréljék egy A betűre.

Még egy üzenete volt Perotnak. Beszélt Moorer tengernaggyal, aki figyelmeztette, hogy Iránban egyre romlik a helyzet, s jó lesz, ha a csoport minél előbb távozik. Coburn átadta az üzenetet Simonsnak.

– Mondják meg Moorer tengernagynak, hogy a konyhai mosogatón kívül sehol sem látok itt vizet. Csak meresztem a szemem az ablakból, de sehol egyetlen hajó – felelte Simons.

Coburn nevetve csak annyit válaszolt Stauffernek, hogy megértették az üzenetet.

Már majdnem hajnali öt volt, s gyorsan be kellett fejezniük a beszélgetést.

– Vigyázzatok magatokra, Jay – búcsúzott Stauffer. A hangja egy pillanatra elcsuklott: – Aztán fel a fejjel, hallod?

– Úgy lesz.

– Sok szerencsét.

– Viszlát, Merv.

Világosodni kezdett, s Rasid az egyik Range Roverrel elindult, hogy felderítse az utcákat. A torlaszokat elkerülő kivezető utat kellett találnia a városból. Ha még mindig heves harcok dúlnak, az indulást huszonnégy órával el kell halasztaniuk.

Coburn is elindult, hogy találkozzék Golammal. Pénzt vitt neki, hogy a következő fizetési napon ki tudja osztani a “Bukarest”-ben maradt alkalmazottak bérét. Egy szót sem szólt neki arról, hogy őt akarják felhasználni a Dallasnak szóló üzenetek továbbítására. A legtökéletesebb rend látszatát kellett kelteni. A következő néhány napban az iráni alkalmazottaknak sejteniük sem volt szabad, hogy az amerikai főnökök elhagyták a várost.

Amikor visszaért, a társaság éppen arról vitatkozott, hogy ki melyik kocsiba üljön. Az elsőt nyilván Rasid fogja vezetni. Vele utazik Simons, Bill és Keane Taylor. A második kocsiba Coburn, Paul és Gayden ül.

– Coburn, egy pillanatra se vegye le a szemét Paulról, amíg Dallasba nem érünk. Taylor, ugyanez érvényes magára és Billre – figyelmeztette őket Simons.

Rasid visszajött és jelentette, hogy az utcákon csend van.

– Remek – válaszolta Simons. – Kezdődhet az előadás. Keane Taylor és Bill kiment, hogy feltöltse a kocsikat. Az üzemanyagot gumicsővel kellett átszívniuk, s közben Taylor annyi benzint nyelt, hogy a házba visszatérve rögtön hányni kezdett. Ezúttal senki nem nevetett rajta.

Coburn bevett néhányat azokból az enyhe stimuláló tablettákból, amelyeket Simons utasítására egy teheráni gyógyszertárban vásárolt. Az ezredessel együtt már huszonnégy órája egy percre sem hunyták le a szemüket, s most Simons is bevett egy tablettát, hogy ébren tudjon maradni.

Paul minden tartós élelmiszert összepakolt a konyhában: sós rágcsálnivalót, tartósított tortát, dobozos pudingokat, sajtot. Nem valami gazdag éléstár, de alkalomadtán még jól jöhet.

– Ügyelj rá, hogy hozzánk kerüljenek a kazetták, hadd hallgassunk egy kis zenét a kocsiban – súgta neki Coburn.

Bill pokrócokat, elemlámpákat, konzervnyitókat rakott a kocsikba.

Készen álltak az indulásra.

Már éppen beszálláshoz készülődtek, amikor Rasid megszólalt: – Paul, maga a második kocsiba szálljon, legyen szíves! Maga vezessen! Elég barna a bőre ahhoz, hogy iráninak nézzék, ha nem szólal meg.

Paul Simonsra nézett, s látva, hogy az ezredes bólint, a volán mögé ült.

A kocsik kigördültek az udvarból.

XI.

1.

Amikor a “piszkos csapat” Dvoranchikék házából elindult, Ralph Boulware az isztambuli repülőtéren éppen Ross Perotot várta.

Boulware furcsa vegyes érzelmekkel viseltetett Perot iránt. Technikusként lépett be az EDS-hez, s menedzser lett belőle. Szép nagy házat vett Dallas egyik fehérek lakta elővárosában, s olyan fizetést kapott, amilyenről sok amerikai még csak nem is álmodott. Mindezt az EDS-nek köszönhette és annak, hogy Perot pártolta a tehetséges embereket. Amije volt, ahhoz persze nem ingyen jutott: eszét, kemény munkáját, jó üzleti ítélőképességét kellett adnia cserébe. Ingyen jutott viszont a lehetőséghez, hogy megmutassa, mit tud.

Másrészt állandóan ott élt benne a gyanú, hogy Perot alkalmazottainak teste és lelke fölött is rendelkezni akar. A katonaságot megjárt emberek ezért érezték jól magukat az EDS-nél: nem volt idegen számukra a fegyelem és hozzászoktak a huszonnégy órás szolgálathoz. Boulware azonban attól félt, hogy egy napon el kell döntenie, vajon ő rendelkezik-e még önmagával vagy Perot?

Csodálta Perotot, amiért elment Iránba. Egy olyan gazdag, olyan kényelmes és biztonságos életet élő ember, mint ő, egyszer csak fogja magát, s ekkora kockázatot vállal… Rajta kívül biztosan nincs egyetlen amerikai nagyvállalati igazgatótanácsi elnök sem, aki ilyen mentési tervet eszelne ki, nemhogy még részt is vegyen benne.

S Boulware-ben mégis ott motoszkált az elűzhetetlen gondolat: vajon megbízhat-e valaha is egy fehér emberben?

Perot gépe pontosan reggel hatkor ért földet, s Boulware rögtön felszállt rá. Egy pillanatra meghökkentette a pazar belső berendezés, de rögtön napirendre is tért fölötte – sietős volt a dolga.

– Fél hétkor van egy gépem, gyorsan elmondom hát, amit kell – szólt Perot mellé lehuppanva. – Sem helikoptert, sem könnyű repülőgépet nem lehet vásárolni.

– Miért?

– Tiltják a törvények. Bérelni lehet ugyan, de ez is csak előre megszabott útvonalakon repülhet.

– Ki mondja ezt?

– A törvény. Ráadásul a bérlet olyan szokatlan errefelé, hogy aki arra vállalkozik, annak a legkülönbözőbb kérdésekre kell válaszolnia, s ezt biztosan nem akarja, így tehát…

– Várjon egy kicsit, Ralph, ne olyan gyorsan – szólt rá Perot azzal a bizonyos “én vagyok a főnök” tekintettel a szemében. – Mi van akkor, ha külföldön szerzünk egy helikoptert és azt hozzuk be?

– Ez alatt az egy hónap alatt mindennek alaposan utánanéztem. Nem bérelhet sem helikoptert, sem repülőgépet. De már indulnom is kell, hogy találkozzam Simonsszal a határon.

– Rendben. Hogy jut le oda? – visszakozott Perot.

– “Mr. Fish” szerzett egy buszt. Már el is indult, s eredetileg úgy volt, hogy én is vele megyek, de itt kellett maradnom, hogy tájékoztassam önt. Adanába repülök – az körülbelül félúton van –, s ott szállók fel a buszra. Velem lesz Ilsman, az a titkosszolgálati pasas és egy másik fickó, aki tolmácsol. Várhatóan mikor érik el a határt?

– Holnap délután kettőkor – válaszolta Perot.

– Elég szoros menetrend. Hát akkor viszlát – mondta Boulware, s már rohant is vissza a várócsarnokba. Még éppen elérte a gépét.

Ilsman, a kövér titkosügynök és a tolmács – Boulware nem tudta a nevét, ezért csak “Charlie Brown”-nak nevezte – már várta. Pontosan fél hétkor felszálltak.

Először Ankarába repültek, ahol több órát kellett várniuk a csatlakozásra. Délben már az ország déli részén, a bibliai Tarsus közelében levő Adanában voltak.

A busz sehol. Vártak egy órát, s még mindig nem érkezett meg.

Boulware úgy döntött, hogy ha eddig nem jött, akkor már nem is fog. A repülőtéri információnál megkérdezték, van-e járat Adanából a határtól mintegy száz kilométerre levő Vanba.

Kiderült, hogy Vannal ilyenkor egyáltalán nincs légi összeköttetés.

– Kérdezze meg, tudunk-e egy gépet bérelni? – szólt Boulware “Charlie”-nak.

Rövid beszélgetés következett.

– Itt egyáltalán nincsenek bérbe vehető gépek – hangzott a válasz.

– Gépkocsit lehet vásárolni?

– Az országnak ezen a részén meglehetősen nehéz.

– Nincs autókereskedő a városban?

– Ha van is, akkor sem lesz eladó kocsija.

– Valamilyen módon el lehet jutni innen Vanba?

– Nem.

Úgy jártak, mint a viccbéli turista, aki egy farmernál érdeklődik a Londonba vezető út után, s azt a választ kapja, hogy “Ha én Londonba mennék, biztosan nem innen indulnék”.

Kiléptek a repülőtér épületéből, s a poros országút mellett álldogáltak. Még járda sem volt. Valóban isten háta mögötti helyen jártak. Boulware tehetetlen dühöt érzett. Eddig sokkal kevesebb dolga volt, mint a csapat többi tagjának. Még Teheránban sem járt. Most viszont, amikor rajta lenne a sor, úgy tűnik, kudarcot vallott. Gyűlölte a kudarcot.

Egy közeledő kocsit vett észre, valamilyen török jellel az oldalán.

– Nem egy taxi az? – kérdezte.

– De igen – mondta Charlie.

– Gyorsan kapjuk el!

A tolmács leintette a kocsit és beszálltak.

– Mondja meg neki, hogy Vanba akarunk menni – figyelmeztette Boulware “Charlie Brown”-t.

A tolmács mondott valamit, s a sofőr indított. Néhány másodperc múlva kérdezett valamit.

– Milyen Vanba? – fordított Charlie.

– Van városába, Törökországban.

A kocsi megállt.

– Azt kérdezi, tudja-e, milyen messze van innen az a város.

Boulware nem volt benne biztos, csak annyit tudott, hogy valahol az ország másik végében.

– Mondja meg neki, hogy igen – felelte. Újabb szóváltás után a tolmács közölte, hogy a taxis nem hajlandó elvinni őket ekkora távolságra.

– Tud valakit, aki vállalkozik az útra?

A sofőr sűrű vállvonogatással kísért magyarázatba kezdett.

– Azt mondja, hogy ő ugyan nem, de elvisz bennünket a taxiállomásra, hátha ott találunk valakit.

– Rendben van.

Behajtottak a városba. A taxiállomás egy poros út szélén álldogáló néhány ócska kocsiból állt. Ilsman alkudozni kezdett a sofőrökkel, Boulware és “Charlie” pedig talált közben egy kis üzletet, s vett egy zacskó főtt tojást.

Mire visszaértek, Ilsman talált egy vállalkozó kedvű sofőrt, s már éppen az árról tárgyaltak vele, A taxis büszkén mutatott a kocsijára. Boulware enyhe utálattal nézte a legalább tizenöt éves Chevroletét, amelyen mintha még mindig az eredeti gyári gumik lettek volna.

– Azt mondja, hogy élelemre lesz szükségünk – kapcsolódott be a beszélgetésbe “Charlie”.

– Vettem főtt tojást.

– Szerinte több is jól jöhet.

Boulware visszament a boltba és vett még három tucat narancsot. Beültek, s egy benzinkúthoz hajtottak. A sofőr vásárolt egy kanna tartalék benzint, s berakta a csomagtartóba.

– Olyan vidékre megyünk, ahol nincs benzinkút – magyarázta “Charlie”.

Boulware egy térképet nézegetett. Körülbelül 800 kilométert kellett megtenniük hegyes vidéken.

– Ide figyeljen! – szólt a tolmácsnak. – Egyszerűen lehetetlen, hogy ez a kocsi holnap délután kettőre odaérjen velünk.

– Hát nem érti? – kérdezte “Charlie”. – Ez egy török sofőr.

– Jézusom! – mondta Boulware, aztán hátradőlt és behunyta a szemét.

Kihajtottak a városból és elindultak a Törökország középső részén húzódó hegyek felé.

Az út – ha egyáltalán annak lehetett nevezni – sár és durva kavics keveréke volt, s néhol alig szélesebb egy nyomtávnál. A hegyoldalban kanyargott, néhol ijesztően meredek lejtők fölött. A szélén nem volt védőkorlát, amely megakadályozta volna, hogy az óvatlan, lesodródó autósok a mélybe zuhanjanak. A magas hegyek, a napsütötte völgyek azonban gyönyörűek voltak. Boulware el is határozta, hogy egyszer még visszatér ide Maryvel, Stacyvel és Keciával, s csak úgy kedvtelésből ismét végigmegy az úton.

Szemből egy teherautó közeledett. A sofőr megállította a kocsit. Két fegyveres lépett hozzájuk.

– Katonai ellenőrzés – figyelmeztette “Charlie Brown”.

A sofőr letekerte az ablakot és Ilsman beszédbe elegyedett a katonákkal. A katonákat szemmel láthatóan megnyugtatta az, amit Ilsman mondott. Tovább hajtottak.

Egy óra múlva újabb őrjáratba botlottak, s megismétlődött a korábbi jelenet.

Alkonyatkor megálltak egy út menti kávézónál, s bementek a primitíven berendezett, rettenetesen mocskos helyiségbe.

– Csak babbal és rizzsel tudnak szolgálni – szólt mentegetőzve “Charlie”, amikor leültek.

Boulware elmosolyodott: – Világéletemben szárazbabon és rizsen éltem.

A taxist vizsgálgatta. A hatvan év körüli férfi fáradtnak látszott.

– Átveszem egy időre a kormányt – mondta Boulware.

“Charlie” lefordította, s a sofőr hevesen tiltakozott.

– Szerinte képtelen lesz vezetni a kocsit – mondta a tolmács. – Amerikai gyártmány, különleges sebességváltóval.

– De hiszen én is amerikai vagyok – válaszolta ingerülten Boulware. – Az amerikaiak között sok a fekete. Annyit már csak tudok, hogyan kell vezetni egy széria-sebességváltós hatvannégyes Chevyt.

A három török végigvitatkozta a vacsorát. “Charlie”-tól tudta meg, mire jutottak:

– Beleegyezett, hogy vezesse a kocsit, amennyiben kifizeti a kárt, amit esetleg okoz.

– Rendben – egyezett bele Boulware.

Alig léptek ki az épületből, eleredt az eső. Hamar rájött, hogy a kocsival csak egyenletesen tud haladni, nincs a motorban a gyorsításhoz elegendő erő. A nagy jármű azonban biztosan ült az úton, s gond nélkül vette az emelkedőket. Harmadszor is megállította őket egy őrjárat. Boulware megmutatta amerikai útlevelét, Ilsman pedig ismét magyarázott valamit a katonáknak. Boulware-nak feltűnt, hogy a katonák borotválatlanok és az egyenruhájuk is nagyon viseltesnek látszik.

Amikor elindultak, Ilsman mondott valamit, s “Charlie” fordított: – Ha újabb őrjáratba botlunk, próbáljon meg továbbhajtani.

– Miért?

– Kirabolhatnak bennünket. Na, ez szép, gondolta Boulware.

Maras közelében, Adanától mintegy százötven, Vantól pedig még vagy hatszáz kilométerre már erősen zuhogott, az út nagyon csúszóssá vált, és Boulware kénytelen volt visszavenni a sebességet.

Maras után a kocsi felmondta a szolgálatot.

Kiszálltak és felnyitották a motortetőt. Boulware nem vett észre semmi hibát.

“Charlie” szerint a sofőr egyszerűen nem értette, mi történt, hisz nemrég maga állította be a motort.

– Talán nem elég jól – válaszolta Boulware. – Nézzük csak meg közelebbről.

A sofőr elővett néhány szerszámot és egy lámpát a csomagtartóból, s a zuhogó esőben körbeállták a motort, megpróbálva kideríteni, mi lehet a baja.

Végül felfedezték, hogy a motortető csavarjai nincsenek rendesen meghúzva, s a víz becsurgott a motorba, ez okozta az üzemzavart. Meghúzták a csavarokat, s a kocsi beindult. Fázva, ázottan és elcsigázva visszamásztak, s mentek tovább.

Minél keletebbre jutottak, a vidék annál elhagyatottabb lett – sehol egy város, de még csak ház vagy legelésző jószág sem. Az út egyre rosszabb volt, s hamarosan már a cowboyfilmek indiánjainak vadászösvényeire emlékeztette Boulware-t. Az esőből lassan hóesés lett, s az út elkezdett jegesedni. Kinézett oldalra, a meredeken leszakadó hegyoldalra – aki itt lezuhan, annak nem kell félnie a sebesüléstől, mert rögtön szörnyethal.

Bingöl közelében, körülbelül az út felénél, a felhők fölé jutottak. Az ég tiszta volt fölöttük, s a hold szinte nappali fényt árasztott. A völgyekben látszottak a sűrű felhők és a felvillanó villámok. A hegyoldalakat vékony hó borította, s az út olyan volt, mint egy ródlipálya.

Itt fogok meghalni, s még csak egy keresztet sem tesznek a síromra, mert senki nem tudja, merre járok, gondolta Boulware.

A kormány egyik pillanatról a másikra nem engedelmeskedett többé, s a kocsi veszített sebességéből. Már-már pánikba esett, azt hitte, hogy elveszíti uralmát a jármű felett, de aztán rájött, hogy defektet kaptak. Óvatosan az út szélére kormányozta és lefékezte a kocsit.

Mindannyian kiszálltak, s a taxis kinyitotta a csomagtartót. Kiemelte a tartalék benzinkannát, hogy hozzáférjen a pótkerékhez. Boulware rettenetesen fázott: jócskán fagypont alá szállt a hőmérséklet. A taxis visszautasított minden segítséget, és ragaszkodott hozzá, hogy egyedül cserélje ki a kereket. Boulware felajánlotta neki a kesztyűjét, de – feltehetően büszkeségből – azt sem fogadta el.

Hajnali négy volt, mire végzett.

– Kérdezze meg, hogy nem akarja-e átvenni a volánt. Én kipukkantam – szólt Boulware “Charlie”-nak.

A sofőr beleegyezett.

Elindultak. Boulware hátraült, lehunyta a szemét és igyekezett tudomást sem venni a zökkenőkről. Csak az járt az eszében, vajon időben lejut-e a

határra. Senki nem vádolhatja azzal, hogy nem próbált meg mindent.

Néhány másodperc múlva mélyen aludt.

2.

A “piszkos csapat” szélvészként száguldott ki a városból.

Teherán úgy nézett ki, mint egy elhagyott csatatér. Ledöntött emlékművek, kiégett gépkocsik, útakadálynak kivágott fák. Egy idő után megszűntek az útakadályok, de ott voltak az összetört szobrok, a megégett fák. Némelyiküket ötven éven át mindennap öntözték, hogy megnőjön.

A harc azonban véget ért. Kevés embert láttak, a forgalom is igen gyér volt. Talán vége a forradalomnak is. Vagy csak teaszünetet tartanak a forradalmárok.

Elhagyták a repülőteret és elindultak északnak, azon az úton, amelyet Coburn és Simons már korábban felderített. Simons terveinek egy része hibásnak bizonyult, de ez egyelőre bevált. Coburn mégis nyugtalankodott. Vajon mi vár rájuk? Lehet, hogy a városokban és a falvakban éppen a hadsereg pusztít? Vagy éppen a forradalmárok? Persze az is lehet, hogy a parasztok békésen visszatértek a birkáikhoz és az ekéikhez.

A két Range Rover hamarosan már a hegyek lábánál száguldott 110 kilométeres sebességgel. Balra tőlük lapos síkság húzódott, jobbra pedig az égbe törő csúcsokban végződő, meredek zöld hegyoldalak. Coburn észrevette, hogy az elöl haladó kocsiból Taylor fényképfelvételeket készít.

– Nézzétek Taylort – szólt a többieknek.

– Mit képzel, hol van? Társasutazáson? – zsörtölődött Gayden. Coburn most már valamivel derűlátóbban ítélte meg a helyzetet. Eddig semmi probléma; lehet, hogy az egész országban nyugalom van? Különben is, mi gondjuk lenne velük az irániaknak? Mi rossz van abban, hogy néhány külföldi el akarja hagyni az országot?

Pusztán annyi, hogy Paulnak és Billnek hamis útlevele van, s a hatóságok mindent tűvé tesznek értük.

Teherántól 45 kilométerre, Karaj városa előtt ütköztek az első úttorlaszba. A korábban látottakhoz hasonlóan ezt is rongyos ruhájú, gépfegyveres férfiak és fiatal fiúk őrizték.

Az első kocsi fékezett, s még mielőtt Paul megállt volna, Rasid már ki is ugrott a volán mögül. Biztos akart lenni abban, hogy ő fog tárgyalni, s nem az amerikai. Szélesen gesztikulálva rögtön hangos és pergő farszi beszédbe kezdett. Paul letekerte az ablakot. Csak annyit értett az egészből, hogy

Rasid nem azt a történetet adja elő, amelyikben korábban megállapodtak: valamiféle újságírókról beszélt.

Aztán figyelmeztette őket, hogy szálljanak ki a kocsiból: – Át akarnak kutatni bennünket, hogy nincs-e nálunk fegyver.

Coburnnek eszébe jutott, hányszor megmotozták őket a felderítő út során. Zsebkését gyorsan elrejtette a Range Roverben.

Az irániak végigtapogatták őket, majd meglehetősen felületesen átnézték a két kocsit: sem Coburn késének, sem a pénznek nem bukkantak a nyomára.

– Mehetünk – mondta kis idő múlva Rasid. Pár száz métert tehettek meg, s egy benzinkúthoz értek. Megálltak, mert Simons ragaszkodott hozzá, hogy a kocsik üzemanyagtartálya lehetőség szerint mindig tele legyen.

Tankolás közben Taylor elővarázsolt valahonnan egy üveg konyakot, s mindannyian alaposan meghúzták, kivéve Simonsot, aki akció közben soha nem ivott, és Rasidot, akinek a vallása tiltotta az alkohol fogyasztását. Simons dühös volt Rasidra. Ahelyett, hogy hazafelé tartó üzletembereknek mondta volna őket, valami olyasmit fecsegett, hogy újságírók, s Tabrizba tartanak, hogy tudósítsanak az ottani harcokról.

– Ragaszkodják az eredeti történethez – mordult rá.

– Igenis – válaszolta Rasid.

Coburn azonban szinte teljesen biztos volt benne, hogy valahányszor megállítják őket, mindig azt fogja mondani, ami éppen az eszébe jut. Mindig is ezt tette, s már nem tud változtatni a beidegződésein.

Kisebb csoport gyűlt össze a benzinkútnál, s a külföldieket bámulta. Coburnt idegesítették a bámészkodók. Bár nem viselkedtek ellenségesen, mégis volt valami fenyegető néma szemlélődésükben.

Rasid vásárolt egy kanna olajat. Mit akarhat vele?

A kocsi hátuljából elővette a benzineskannát, amelybe a műanyag zacskókba csomagolt pénzt dugták, s beleöntötte az olajat. Nem rossz ötlet, gondolta Coburn, bár én szóltam volna Simonsnak, mielőtt megteszem.

Megpróbálta megfejteni a körülöttük állók arckifejezését. Kíváncsiak? Neheztelnek? Gyanakvóak? Rosszindulatúak? Nem tudta eldönteni, de szeretett volna minél előbb elindulni.

Rasid végre fizetett, s tovább mentek.

A következő száz kilométert megállás nélkül tették meg. Az országút, az új iráni állami gyorsforgalmi út, jó állapotban volt. A régi, egysávos úttal párhuzamosan kanyargott a hófödte csúcsok között. A nap vakítóan sütött.

A második úttorlasz Kazvin előtt állította meg őket.

Nagyobb volt, mint az előző és szemmel láthatóan jobban is vigyáztak rá. Két ellenőrző pontot is felállítottak előtte, s már több kocsi állt ott átbocsátásra várva. Beálltak ők is a sorba.

Az előttük érkezett kocsit módszeresen átkutatták. Az őr kinyitotta a csomagtartót és kiemelt egy összetekert pokrócot. Kigöngyölte, s megtalált egy elrejtett puskát. Valamit kiabált és magasra emelve megrázta a fegyvert.

Futva érkeztek a többiek és a tömeg is közelebb nyomult. Egy ideig kérdezgették a gépkocsi vezetőjét, aztán az egyik őr az arcába vágott úgy, hogy a földre zuhant.

Rasid indított és kiállt a sorból. Coburn szólt Paulnak, hogy kövesse.

– Mi az istent csinál ez? – kérdezte értetlenül Gayden.

Rasid lassan hajtott előre a tömegben. Az emberek elhúzódtak előle, s azt figyelték, mi történik a puskás férfival. Paul szorosan az első kocsi nyomában vezette Range Roverjét. Elhagyták az első ellenőrző pontot.

– Mi az istent csinál? – kérdezte ismét Gayden.

– Szándékosan kihívja maga ellen a sorsot – morogta Coburn.

A második ellenőrző ponthoz közeledtek. Anélkül, hogy a kocsit megállította volna, Rasid kiszólt valamit az egyik őrnek, s az válaszolt is. Aztán Rasid gyorsított, Paul pedig gondolkodás nélkül követte.

Coburn megkönnyebbülten sóhajtott. Ez jellemző volt Rasidra: ösztöneire hallgatva mindig a legváratlanabbal cselekedett, végig sem gondolva a következményeket, s valahogyan mindig megúszta. Környezete számára azonban néha túl izgalmassá tette az életet!

Mint a legközelebbi megállásnál bevallotta, mindössze annyit mondott az őrnek, hogy a két Range Rovert az első ellenőrző pontnál már átvizsgálták.

Egy újabb úttorlasznál Rasid rábeszélte az őröket, hogy filctollal írjanak menetlevelet a kocsi szélvédőjére, s így anélkül jutottak túl a következő három torlaszon, hogy átvizsgálták volna őket.

Az első kocsi volánjánál éppen Keane Taylor ült, amikor egy hosszú, kanyargós útszakaszon felfelé kapaszkodva két egymás mellett haladó, az utat teljes szélességében elfoglaló, nagy sebességgel feléjük tartó teherautót pillantottak meg. Taylor az út menti árokba kormányozta a kocsit, s Paul is követte. A két teherautó – még mindig egymás mellett – elszáguldott mellettük, a többiek pedig elkezdték ugratni Taylort, hogy milyen gyáva sofőr.

Délben rövid pihenőt tartottak. Egy sífelvonó közelében megálltak az útpadkán, s kétszersültet, süteményt ebédeltek. A hegyekben ugyan már hó volt, de a nap melegen sütött, s nem fáztak. Taylor ismét elővette a konyakosüveget, de az üres volt, az ital valahogy kifolyt belőle. Coburn gyanította, hogy titokban Simons lazította meg a kupakot. Vizet ittak hát.

Túljutottak Zendjanon, ahol a felderítő út során Coburn és Simons a rendőrfőnökkel találkozott.

A városon túl az iráni állami gyorsforgalmi út véget ért, méghozzá elég váratlanul. Coburn egyszer csak azt látta, hogy az előttük haladó Range Rover hirtelen eltűnik. Paul beletaposott a fékbe, megálltak s kiugráltak, hogy megnézzék, mi történt a másik kocsival. Ahol a beton véget ért, Rasid kocsija legördült egy mintegy két és fél méter hosszú meredek lejtőn és orrával belefúródott a sárba. Jobbra kellett volna kanyarodnia egy betonburkolat nélküli hegyi útra, de nem vette észre időben.

Beindította a kocsit, négykerék-meghajtásra és rükvercbe kapcsolt. Nagy nehezen sikerült visszavergődnie az útra. A Range Rovert vastag sár borította, Rasid bekapcsolta az ablakmosót. Mire a sarat sikerült eltávolítania, eltűnt a szélvédőre írt menetlevél is. Újra írhatta volna, de senkinél nem volt filctoll.

Nyugatnak tartottak, a Rezaiyehi-tó déli partja felé. A rossz utakra tervezett Range Roverekkel még mindig hatvan kilométeres sebességet tudtak tartani. Egyre magasabbra hágtak. A hőmérséklet rohamosan csökkent, körülöttük már mindent hó borított, de az út tiszta volt. Coburnnek az járt az eszében, hogy talán már éjszaka elérik a határt, s nem másnap reggel, mint eredetileg tervezték.

A hátsó ülésről Gayden hajolt előre: – Senki nem fogja elhinni, hogy ilyen könnyen megúsztuk. Jobb, ha kitalálunk valami izgalmas történetet, amit majd otthon elmondhatunk.

Korai volt az öröme.

Már esteledett, mire Mehabad közelébe értek. A külvárosban jártak, ami ott mindössze néhány, az út mentén álló, fából és vályogtéglából épített házat jelentett. Egy éles kanyarból kijövet hirtelen fékezniük kellett: az utat keresztbe állított teherautó zárta el. Körülötte elég nagy, de fegyelmezettnek tűnő csoport álldogált. Buggyos nadrágot, fekete mellényt, piros és fehér szövetdarabokból tekert turbánt, valamint töltényhevedert viselő fegyvereseket láttak. Kurd harcosok voltak.

Rasid rögtön kiugrott a kocsiból és intézkedni kezdett.

Coburn a kurdokat nézte: szovjet és amerikai gyártmányú automata fegyvereik voltak.

– Mindenki szálljon ki! – adta ki az utasítást Rasid.

Már kezdték megszokni a dolgot. Egymás után megmotozták őket, de a korábbiaknál jóval alaposabban. Keane Taylor kis rugós kését rögtön megtalálták, ám nem vették el tőle. Coburn kését és a pénzt szerencsére nem fedezték fel.

Coburn már várta, hogy Rasid szól: “Mehetünk”. Ezúttal azonban hosszabban kellett várnia, Rasid valamiről vitatkozott a kurdokkal, majd a többiekhez fordult:

– Jelentkeznünk kell a városparancsnoknál.

Visszaszálltak a kocsikba. Mindkét Range Roverbe beült egy-egy fegyveres kurd is, s mutatták az utat.

Alacsony, fehér épület előtt álltak meg. Az egyik kurd bement, néhány percet ott időzött, majd egyetlen szó magyarázat nélkül visszakapaszkodott a kocsira.

A második megállóról már messziről látszott, hogy kórház. Utast vettek fel – egy öltönyt viselő fiatal iránit.

Coburn szerette volna tudni, mi is történik velük.

Végül egy fasorban, egy magánháznak tűnő kis épület előtt álltak meg.

Mielőtt beléptek, Rasid rájuk szólt, hogy vessék le a cipőjüket.

Gayden több ezer dollárt dugott a cipőjébe, százdollárosokban. Miközben lehúzta, a pénzt gyorsan a cipő orrába gyömöszölte.

Egyetlen, gyönyörű perzsaszőnyeggel leterített, nagy, bútorozatlan szobába vezették őket. Simons csendben kiadta mindenkinek az utasítást, hogy hova üljön. Kör alakban foglaltak helyet, középen elég nagy területet hagyva az irániaknak. Jobboldalt Rasiddal kezdődött a körív. Mellette Taylor ült, aztán Coburn, az irániakkal szemben Simons, majd kissé hátrébb húzódva, hogy ne legyen annyira szem előtt, Paul és Bill, s végül Gayden zárta le a sort.

Miközben leült, Taylor észrevette, hogy a harisnyája orrán hatalmas lyuk éktelenkedik, s a lyukból százdollárosok kandikálnak ki. Gyorsan visszagyömöszölte a pénzt a talpa alá. Az öltönyös fiatalember követte őket. Művelt embernek látszott és jól beszélt angolul.

– Olyan emberrel fognak találkozni, aki huszonöt év börtön után nemrég szabadult – figyelmeztette őket.

Billnek már a száján volt, hogy “én is épp most szabadultam”, de sikerült még idejében magába fojtania.

– Ítélkezni fognak önök felett, s ez az ember lesz a bírájuk – folytatta a fiatalember.

Az “ítélkezni” szó szinte mellbe vágta Pault. Hát hiábavaló volt minden megpróbáltatásunk?

3.

A “tiszták” a szerdai napot Lou Goelz házában töltötték.

Kora reggel Tom Walter hívta őket telefonon Dallasból. A vonal rossz volt, csak nehezen értették egymást, Joe Poche annyit mégis el tudott mondani, hogy biztonságban vannak, mihelyt lehet, beköltöznek a követségre, s amint a követség meg tudja szervezni, rögtön elhagyják az országot. Beszámolt arról is, hogy Cathy Gallagher állapota nem javult, előző este kórházba kellett szállítani.

John Howell felhívta Abolhaszant, akinek újabb üzenete volt Dadgartól. A vizsgálóbíró az óvadék összegének mérsékléséről kívánt tárgyalni. Ha az EDS a nyomára bukkan Paulnak és Billnek, vigye vissza őket a börtönbe, s aztán adja postára a leszállított összegű váltságdíjat. Egyébként pedig legyenek tisztában vele, hogy Paul és Bill menetrendszerinti légi járattal nem tudja elhagyni Iránt, s ha más módon próbálkoznak, az is nagyon veszélyes.

Howell ezt úgy értelmezte, hogy nem engedik ki őket a többi evakuálttal a követség által szervezett járaton. Eszébe jutott az is, hogy a “tiszták” talán nagyobb veszélyben vannak, mint a “piszkos csapat”. Bob Youngnak ugyanez volt a véleménye. Miközben ezt megbeszélték, mintha lövéseket hallottak volna az amerikai nagykövetség irányából.

Az Irán Nemzeti Hangja nevű, a Szovjetunió területéről, Bakuból közvetítő rádióadó már napok óta azt harsogta, hogy az Egyesült Államok ellenforradalmat készít elő az országban. Szerdán azt is bejelentette, hogy a SAVAK-nak, a sah gyűlölt titkosrendőrségének az irattárát az Amerikai Egyesült Államok nagykövetségére szállították. A történet nyilvánvaló hazugság volt, de nagyon hihetően hangzott: a SAVAK-ot a CIA hozta létre, szoros kapcsolatban állt vele, s mindenki tudta, hogy az amerikai nagykövetség – mint minden más követség a világon – tele van attaséknak álcázott titkosügynökökkel. Teheránban a forradalmárok egy része is elhitte a mesét, és – anélkül, hogy az ajatollah bármelyik tanácsadójával konzultált volna – úgy döntött, akcióba lép.

Reggel behatoltak a nagykövetség körüli magas épületekbe és lőállásokat foglaltak el. Fél tizenegykor tüzet nyitottak automata fegyvereikből.

William Sullivan nagykövet éppen a titkárnője szobájából telefonált. Az ajatollah külügyminiszter-helyettesével beszélt. Carter elnök úgy döntött, hogy elismeri Irán új, forradalmi kormányát és Sullivan éppen a megbízólevele átadásáról tárgyalt.

Amikor a beszélgetést befejezve megfordult, Barry Rosen sajtóattaséba és két amerikai újságíróba ütközött. Sullivan dühös volt, mert a Fehér Ház külön utasítása értelmében a diplomáciai elismerés hírét Washingtonban és nem Teheránban jelentették be, Behívta magához Rosent és keményen leteremtette.

Az attasé közölte vele: a két újságíró csak azért érkezett, hogy megszervezze Joe Alex Morris tudósító holttestének hazaszállítását, A Los Angeles Times munkatársát a Dosen Toppeh légibázis körüli harcokban ölték meg. Sullivan – érezve, hogy nevetségessé tette magát – megkérte Rosent, hogy figyelmeztesse a két újságírót: semmit ne írjanak meg abból, amit a telefonbeszélgetés során hallottak.

Alighogy Rosen kiment, Sullivan íróasztalán megszólalt a telefon. A kagylóért nyúlt, de abban a pillanatban hatalmas csörömpöléssel betört az ablak és lövedékek árasztották el az irodát.

A nagykövet a padlóra vetette magát.

Hason kúszott a szomszédos irodába, ahol a helyettesével, Charlie Naasszal találta szembe magát. Ő azért jött be, hogy az evakuálást megszervezze. Sullivannek szükség esetére volt két telefonszáma a forradalmi vezetőkhöz. Az egyiket Naasszal, a másikat a katonai attaséval hívatta fel. A két diplomata – még mindig a padlón hasalva – leemelt az asztalról egy-egy telefont, s tárcsázni kezdett.

Sullivan hordozható rádióadóját vette elő, s jelentést kért a követség területét őrző tengerészgyalogosok parancsnokától.

Megtudta, hogy a gépfegyver sorozat csupán zárótűz volt annak a huszonöt fegyveresnek, aki átmászott a követség területét övező falon, s már éppen a nagyköveti rezidencia felé közeledik. Szerencsére a munkatársak többsége Sullivannel együtt a hivatali épületben tartózkodott.

Kiadta az utasítást a tengerészgyalogosoknak, hogy fegyverhasználat nélkül vonuljanak vissza, s oldalfegyvereiket is csak végszükség esetén, önvédelemre használják.

Aztán hason csúszva kimászott a folyosóra.

A következő órában a támadók elfoglalták a nagyköveti rezidenciát és a külön épületben lévő éttermet, Sullivan pedig a hírközlő központba

gyűjtötte össze az irodaépületben tartózkodó követségi alkalmazottakat. Hallva, hogy a támadók bezúzzák az épület acélajtóit, utasította a tengerészgyalogosokat, hogy csatlakozzanak a civilekhez. Sarokba rakatta velük a fegyvereiket, s megparancsolta nekik, hogy amilyen hamar csak lehet, adják meg magukat.

Később maga is visszavonult a hírközlő központba, csak a katonai attasét és egy tolmácsot hagyva hátra.

Alighogy a támadók elérték a második emeletet, Sullivan kinyitotta a központ ajtaját és kezét feje fölé tartva, kisétált. Egy szobába terelték össze és megmotozták őket. Az iséniak hangosan vitatkoztak valamin, s Sullivan lassan megértette, hogy az ajatollah munkatársai – feltehetően Charlie Naas és a katonai attasé telefonjának hatására – mentőcsapatot küldtek. A mentőcsapat pedig pontosan akkor ért a második emeletre, amikor a támadók.

Egy lövedék szakította be az ablakot, s az amerikaiak ismét a padlóra vetették magukat. Az egyik iráni azt hihette, hogy a lövést a szobában adták le, mert előkapta és a padlón fekvő foglyokra szögezte AK-47-es géppisztolyát. Barry Rosennek, a sajtóattasénak még volt annyi ideje, hogy farsziul ráordítson: – Kívülről lőttek! Kívülről lőttek!

Sullivan csak most vette észre, hogy két újságíró látogatója mellett hasal.

– Remélem, mindent feljegyeztek, amit láttak – súgta oda nekik.

Később kivitték őket az udvarra, ahol Ibrahim Jazdi, az ajatollah új miniszterelnök-helyettese várt rájuk, és elnézést kért Sullivantől a támadásért.

Jazdi személyi testőröket, néhány egyetemistát rendelt Sullivan mellé, felelőssé téve őket az Egyesült Államok nagykövetének biztonságáért. A csoport vezetője megnyugtatta Sullivant, hogy nyugodtan rájuk bízhatja magát. Gondosan tanulmányozták, jól ismerik napi időbeosztását, mivel korábban azzal bízták meg őket, hogy kövessenek el merényletet ellene.

Késő délután Cathy Gallagher telefonált a kórházból. Kapott valamilyen gyógyszert, amitől – legalábbis átmenetileg – javult az állapota, s csatlakozni akart a Lou Goelz házában tartózkodó férjéhez és a többiekhez.

Joe Poche nem akarta, hogy a társaságból bárki is elhagyja a házat, de azt sem kívánta, hogy az iraniak tudomást szerezzenek búvóhelyükről. Felhívta hát Golamot, s megkérte, hogy menjen el Cathyért a kórházba, s hozza el a házhoz legközelebb lévő sarokra, ahol már várja őt a férje.

Fél nyolc tájt értek vissza. Cathy jobban érezte magát annak ellenére, hogy Golamtól nem túl megnyugtató történetet hallott útközben.

– Tegnap feldúlták a szobáinkat a szállodában – adta tovább a hallottakat.

Golam elment a Hyattbe, hogy kifizesse az EDS számláját és elhozza a hátrahagyott bőröndöket, mesélte Cathy. A szobák berendezését összetörve, a bőröndöket felszabdalva találta, s mindenhol lövedéknyomok látszottak.

– Csak a mi szobáinkban? – kérdezte Howell.

– Igen.

– Sikerült kiderítenie, mi történt?

Cathy elmesélte, hogy Golamot már várta a szálloda főportása.

– Kik voltak ezek az amerikaiak? A CIA emberei? – támadt rá. Kiderült, hogy hétfőn reggel, nem sokkal az EDS embereinek távozása után forradalmárok szállták meg a szállodát. Összegyűjtötték az összes ott tartózkodó amerikait, elvették az útleveleiket, s két férfi fényképét lobogtatták, követelve, hogy kerítsék elő őket. Sem a főportás, sem más nem ismerte fel a két férfit.

Howell szerette volna tudni, mi dühítette fel annyira a forradalmárokat, hogy összetörték a szobák berendezését. Talán Gayden jól berendezett bárja sértette muzulmán érzékenységüket? Gayden lakosztályában hátramaradt egy diktafon, néhány telefonra kapcsolható mikrofon és egy gyerekeknek való walkman is. Talán azt hitték, hogy a CIA által használt kémfelszereléssel van dolguk.

Goelz házigazdája telefonon kapcsolatban állt barátaival, s egész nap ellenőrizhetetlen, ám annál riasztóbb hírekkel látta el Howellt és a többieket a követségen történtekről. Már vacsoráztak, amikor Goelz megérkezett, s jó néhány pohárral fel kellett hajtania ahhoz, hogy magához térjen. A nap nagy részét a hivatali épület folyosóin hason csúszkálva töltötte. Másnap visszament a követségre, s este jó hírrel tért haza: az evakuálás szombaton kezdődik, s a “tiszták” a legelső géppel távoznak.

Howell gyanította, hogy Dadgar másképp vélekedik a dologról.

4.

Isztambulban Ross Perotot az az ijesztő érzés kerítette hatalmába, hogy az egész akció kezd kicsúszni a kezükből.

Dallasból megkapta az értesítést, hogy a teheráni amerikai nagykövetséget lerohanták a forradalmárok. Tom Walter és Joe Poche korábbi beszélgetése alapján tudta azt is, hogy a “tiszták”, amilyen hamar csak lehet, be akarnak költözni a követségre. A támadás után azonban csaknem minden telefon-összeköttetés megszakadt Teheránnal, a még használható néhány vonalat a Fehér Ház foglalta le. Perot tehát nem tudta, hogy munkatársai a támadás idején a nagykövetségen voltak-e már, s azt sem volt képes kideríteni, milyen veszély leselkedik rájuk, ha esetleg Goelz házában maradtak.

A telefonvonalak elvágása azt is jelentette, hogy Merv Stauffer nem tudta felhívni Golamot, s megkérdezni tőle, hogy a “piszkos csapat” nem küldött-e üzenetet Jim Nyfelernek, jelezve akár azt, hogy minden rendben, akár pedig azt, hogy valami baj történt. A dallasi székház hetedik emeletén mindenki a telefonokon lógott abban a reményben, hogy talán sikerül megkapni az egyik megmaradt vonalat, s kapcsolatba tudnak lépni Golammal. Tom Walter az A.T.T. telefontársaságot hívta, amelynek az EDS az ügyfele volt, s Ray Johnsont kérte. Az EDS-nek az Egyesült Államok különböző részein működő számítógépeit telefonvonalak kapcsolták rendszerbe, s Johnson fontosnak tartotta, hogy kielégítse a társaság egyik legnagyobb előfizetőjének igényeit. Csak annyit kérdezett hát, hogy élet és halál kérdése-e az EDS számára a kapcsolatteremtés Teheránnal. Tom Walter biztosította róla, hogy igen. Johnson mindent megpróbált, hogy szerezzen számukra egy vonalat. T. J. Marquez közben a nemzetközi távhívó központ ügyeletesét győzködte, hogy akár az előírások megsértése árán is próbálja összekötni őket Teheránnal.

Perot elveszítette a kapcsolatot Ralph Boulware-rel is, akinek a “piszkos csapatot” kellett fogadnia a határ török oldalán. Utoljára akkor adott hírt magáról, amikor még Adanában, úti céljától mintegy 750 kilométerre járt. Perot feltételezte, hogy valahol úton van a találkozó helyszíne felé, de egyszerűen képtelenség volt megállapítani, pontosan merre, s hogy vajon időben odaér-e a megbeszélt helyre.

Perot a nap nagy részét azzal töltötte, hogy megpróbált szerezni egy helikoptert vagy egy kis repülőgépet, amellyel eljuthat Iránba. A Boeing 707-es nem felelt meg erre a célra. Olyan gép kellett, amely képes elég alacsonyan repülni ahhoz, hogy a rajta ülők felfedezzék a tetejükön “X” vagy “A” betűvel megjelölt Range Rovereket, s le is tud szállni valami kis használaton kívüli repülőtéren, esetleg az országúton vagy éppen egy mezőn. Egyelőre azonban csak arról győződhetett meg, hogy Boulware-nek igaza volt reggel hatkor az isztambuli repülőtéren: képtelenség bármilyen gépet is szerezni.

Végső elkeseredésében felhívta az Országos Kábítószer-ellenes Hivatalban dolgozó barátját, s elkérte tőle a szervezet egyik törökországi ügynökének a számát, remélve, hogy a kábítószervadászok biztosan tudják, miként lehet szerezni egy kis repülőgépet. A Sheratonban találkozott az ügynökkel, aki egy másik férfi – Perot CIA-munkatársnak nézte – társaságában érkezett. Ha tudtak is megoldást, nem árulták el.

Merv Stauffer Dallasból körbetelefonálta egész Európát, hátha talál egy megvásárolható vagy kibérelhető repülőgépet, amely azonnal elindulhat Törökországba. Minden próbálkozás kudarcba fulladt.

– Az Isztambulban tartózkodó legmagasabb rangú amerikaival akarok beszélni – szólt Perot késő délután Pat Sculleynak.

Sculley elindult, kisebbfajta botrányt rendezett az amerikai konzulátuson, s este fél tizenegykor már ott ült egy konzul Perot lakosztályában a Sheratonban.

– A munkatársaim nem bűnözők – kezdte Perot határozott hangon. – Üzletemberek, akiknek a felesége és a gyerekeik otthon halálra aggódják magukat. Az irániak hat hétig börtönben tartották őket anélkül, hogy vádat emeltek volna ellenük, vagy a legcsekélyebb bizonyítékot is felmutatták volna velük szemben. Most szabadok és igyekeznek elhagyni az országot. Elképzelheti, mennyi esélyük lesz az igazságos elbánásra, ha elkapják őket – semmi! Iránban most olyan a helyzet, hogy talán még a határig sem jutnak el. Be akarok menni értük és ki akarom hozni őket. Ehhez kérem a segítségét. Bérelnem, kölcsönöznöm vagy vásárolnom kell egy kis repülőgépet. Tud nekem segíteni?

– Nem – válaszolta a konzul. – Ebben az országban a törvény tiltja, hogy magánszemélyeknek repülőgépük legyen. Épp ezért nem is áll rendelkezésre semmiféle repülőgép, még olyan ember számára sem, aki akár a törvényt is kész megszegni.

– Önöknek azonban kell hogy legyen gépük.
– A Külügyminisztériumnak nincsenek repülőgépei.
Perot kilátástalannak érezte a helyzetet. Az lesz a vége, hogy csak ül itt és semmit sem tud tenni a “piszkos csapat” érdekében.
– Mr. Perot, mi azért vagyunk itt, hogy segítsünk az amerikai állampolgároknak – folytatta a konzul. – Minden lehetségest megteszek, hogy szerezzek önnek egy repülőgépet. Figyelmeztetnem kell azonban, hogy esélyeim szinte a nullával egyenlőek.
– Nagyon köszönöm önnek.
A konzul felállt, s távozni készült.
– Nagyon fontos, hogy törökországi tartózkodásom titokban maradjon – figyelmeztette Perot. – Az iráni hatóságok egyelőre nem tudják, hol vannak az embereim. Ha rájönnek, hogy itt vagyok, akkor azt is ki tudják következtetni, hogy merre menekülnek, s ez végzetes következményekkel járhat. Kérem, legyen tehát nagyon diszkrét.
– Úgy lesz – válaszolta a konzul.
Alighogy elment, megszólalt a telefon. T. J. Marquez hívta Dallasból:
– Ross, az újságok címoldalán szerepel a képed.
Érezte, hogy elsápad. A történet tehát kiszivárgott.
– A kormányzó éppen most nevezett ki a Kábítószer-ellenes Bizottság elnökévé – folytatta. T. J.
– Marquez, a szívbajt hozod rám – válaszolta megkönnyebbült sóhajjal.
T. J. jókedvűen nevetett.
– Ne csinálj többé ilyet egy öregemberrel – figyelmeztette Perot.
– Várj egy kicsit, Margot van a másik vonalban. Boldog Bálint-napot akar kívánni.
Perotnak csak most jutott eszébe, hogy február 14-e van.
– Mondd meg neki, hogy tökéletes biztonságban vagyok, két szőkeség vigyázza állandóan minden léptemet.
– Tartsd a vonalat – figyelmeztette T. J. Nevetés bujkált a hangjában, mikor ismét megszólalt: – Nagyon tetszett neki, hogy csak ketten képesek őt pótolni.
Perot elégedetten vigyorgott. Ezt megint jól megkapta! Tudhatta volna, hogy Margot-val nem érdemes kikezdeni, mert a végén úgyis ő lesz a győztes.
– Sikerült kapcsolatba lépned Teheránnal?

– Igen. A nemzetközi központtól kaptunk egy vonalat, de elpuskáztuk, mert félretárcsáztunk. Aztán az A.T.T. adott egy újabbat és sikerült felhívni Golamot.

– És?

– Semmi. Nem kapott hírt felőlük.

Perot jókedve rögtön szertefoszlott.

– Mit kérdeztetek tőle?

– Csak annyit, hogy van-e valamilyen üzenet, s ő azt mondta, hogy nincs.

– A szentségit! – Perot már-már azt kívánta, hogy a “piszkos csapat” sürgős segítséget kérjen telefonon, mert akkor legalább megtudja, hol vannak.

Elköszönt T. J.-től és lefekvéshez készülődött. Elveszítette a “tisztákat”, elveszítette Boulware-t és most elveszítette a “piszkos csapatot” is. Képtelen volt egy repülőgépet szerezni, amellyel a keresésükre indulhatna. Az egész akció kudarcba fulladt, s még csak lehetősége se volt rá, hogy beleavatkozzon a dolgok alakulásába.

Majd belepusztult a tehetetlenség érzésébe. Soha életében nem érzett még ekkora feszültséget. Sokszor látott már stresszhelyzetekben összeomló embereket, de saját tapasztalatok híján sohasem tudta átérezni szenvedésüket. Az izgalmas helyzetek nemhogy megbénították volna, inkább ösztönzőleg hatottak rá. Ez azonban más volt.

A maga felállította szabályokat áthágva azon kezdett gondolkodni, vajon mi rossz jöhet még. Személyes szabadsága is kockán forgott, hiszen ha a mentési akció kudarcba fullad, könnyen börtönben végezheti. Zsoldoscsapatot toborzott, szemet hunyt amerikai útlevelekkel történt visszaélések fölött, lehetővé tette amerikai katonai igazolványok hamisítását és összeesküvést szőtt illegális határátlépés céljából. Remélte, hogy az Egyesült Államokban fogják lecsukni és nem Törökországban. A legrosszabb az volna, ha a törökök átadnák Iránnak, hogy ott ítéljék el “bűneiért”.

Álmatlanul, a “tisztákért”, a “piszkos csapatért” és saját jövőjéért aggódva hánykolódott az ágyán. Nem tehetett semmit, szembe kellett néznie az elkerülhetetlennel. A jövőben sokkal megértőbb lesz az erős stressz hatása alatt álló emberekkel szemben. Ha egyáltalán van még számára jövő.

5.

Coburn idegesen figyelte Simonsot.

Még mindig ott ültek a szőnyegen, várva, hogy ítélkezzenek fölöttük. Még Teheránban, az indulás előtt, Simons figyelmeztette Coburnt: – Mindig rajtam legyen a szeme. – Az ezredes eddig passzív volt, hagyta magát sodortatni az eseményekkel és engedte, hogy Rasid beszéljen, meg hogy a csoportot letartóztassák. Bármikor változtathat azonban a taktikáján. Amennyiben így tesz, azt csak egy töredék másodperccel előbb fogja jelezni.

Megérkezett a bíró. Körülbelül ötvenöt éves volt, kék zakója alatt vörösesbarna pulóvert viselt, ingét kigombolta. Lerítt róla, hogy tanult ember, orvos vagy ügyvéd. Derékszíja alól 45-ös revolver kandikált ki.

Rasid felismerte. Habib Boluriannak hívták, ismert kommunista vezető volt.

Bolurian pontosan azon a helyen ült le, amelyet Simons szánt neki. Mondott valamit farsziul, s az öltönyös fiatalember – aki közben átvette a tolmács szerepét – elkérte tőlük az útlevelüket.

Ez az, gondolta Coburn. Most lesz csak igazán baj. Belenéz Bill útlevelébe és rögtön észreveszi, hogy valaki egészen másé.

Az útlevelek szép gúlába rakva már ott tornyosultak előtte a szőnyegen. Megnézte a legfelsőt. A tolmács hozzálátott, hogy feljegyezze az adatokat. A családi és a keresztnevekkel volt egy kis problémájuk: az iániak valamiért könnyen összekeverik a kettőt. Rasid adogatta Boluriannak az útleveleket, Gayden pedig előredőlve az adatokat magyarázta. Coburn figyelte őket, s rájött, hogy csak még jobban összekeverik a dolgokat. Rasid ugyanazt az útlevelet többször is átnyújtotta, Gayden pedig az adatokra mutogatva igyekezett eltakarni kezével a fényképet. Csodálta a lélekjelenlétüket. Az útleveleket végül visszakapták, s Coburnnek az volt az érzése, hogy a Billét valójában ki sem nyitották.

Bolurian farsziul kérdezgette Rasidot. A beszélgetésből annyit sikerült kivennie, hogy Rasid azt a történetet adja elő, amelyben megállapodtak: hazafelé tartó üzletemberek, akikért a családjuk már halálra izgulta magát odahaza az Államokban.

– Elmondanák, hogy egészen pontosan mit csinálnak itt? – kérdezte végül angolul a tolmács.

– Arról van szó, hogy… – folytatta volna Rasid a magyarázkodást, ám a háta mögött álló őr kibiztosította és a hátába nyomta a géppisztolyát. Rasid elhallgatott. A tolmács nyilvánvalóan arra volt kíváncsi, hogy mit mondanak az amerikaiak. Meg akarta tudni, hogy a történetük egyezik-e a Rasidéval. Az őr mozdulata meglehetősen brutálisan eszükbe juttatta, hogy erőszakos forradalmárok hatalmában vannak.

Rangidősként Gayden felelt a kérdésre:

– A PARS Data Systems, vagy röviden PDS nevű, számítógépes adatfeldolgozással foglalkozó vállalat munkatársai vagyunk – mondta. A PDS egy valóban létező iráni cég – az EDS és Abolfat Mahvi közös vállalata. Gayden nem tett említést az EDS-ről, mert – mint arra Simons elindulásuk előtt felhívta a figyelmüket – számítani lehetett rá, hogy Dadgar nyílt elfogatóparancsot adott ki mindenki ellen, aki kapcsolatban áll a céggel.

– Van egy szerződésünk az Omran Bankkal – folytatta Gayden az igazat, de nem a teljes igazságot mondva. – Nem kaptuk meg a fizetségünket, az ablakainkat kővel beverték, hiányzott a családunk, nem volt pénzünk, s egyszerűen hazavágytunk. A repülőteret lezárták, úgy döntöttünk hát, hogy kocsival megyünk.

– Ez igaz – szólt közbe a tolmács. – Európába akartam repülni, de a repülőtér le volt zárva.

Még lehet, hogy végül szövetségest kapunk benne, gondolta Coburn.

– Volt szerződésük az ISIRAN-nal? – fordította a tolmács Bolurian kérdését. Coburn nagyon meglepődött. Ahhoz képest, hogy huszonöt évet töltött börtönben, ez a férfi nagyon jól tájékozott. Az ISIRAN – Information Systems Iran – egy számítógépes adatfeldolgozással foglalkozó cég. Eredetileg Abolfat Mahvi volt a tulajdonosa, de aztán a kormány megvásárolta tőle. Sokan gyanították, hogy a vállalat szoros kapcsolatban áll a titkosrendőrséggel, a SAVAK-kal. Ami még ennél is rosszabb volt, az EDS valóban üzleti kapcsolatban állt az ISIRAN-nal: a két vállalat még 1977-ben együtt hozta létre az Iráni Haditengerészet dokumentumellenőrző rendszerét.

– Semmi közünk sincs az ISIRAN-hoz – hazudta Gayden.

– Tudják igazolni valamivel, hogy kinek dolgoztak?

Ez bizony nehéz kérdés volt. Elutazásuk előtt Teheránban Simons utasítására megsemmisítettek minden iratot, amiből kiderülhetett volna,

hogy kapcsolatban állnak az EDS-szel. Most lázasan kutattak a zsebükben bármilyen hivatalosnak látszó fecniért.

Keane Taylor megtalálta a biztosítási kártyáját, aminek tetejére az Electronic Data System Corporation nevet nyomtatták. Átnyújtotta a tolmácsnak: – Az Electronic Data Systems a PDS partnervállalata.

Bolurian felállt és kiment a szobából.

A tolmács, a fegyveres kurdok és az EDS emberei csendben várakoztak. Most vajon mi következik, találgatta Coburn.

Tudja-e vajon Bolurian, hogy az EDS-nek valamikor volt egy szerződése az ISIRAN-nal? Arra következtethet-e ebből, hogy az EDS emberei kapcsolatban állnak a SAVAK-kal? Vagy az ISIRAN-ra vonatkozó kérdést csak vaktában tette föl? S ha így is van, elhitte-e a történetüket, hogy hétköznapi üzletemberek, akik valamilyen módon megpróbálnak hazajutni?

A Coburnnel pontosan szemben ülő Bill furcsamód tökéletesen nyugodt volt. A kihallgatás rettenetesen megijesztette, s már egyszerűen képtelen volt arra, hogy aggódjék. Az járt a fejében, hogy mindent megpróbáltak, s ha most falhoz állítják és agyonlövik őket, abba is bele kell nyugodniuk.

Amikor visszatért, Bolurian kezében fegyver volt, s éppen a golyókat rakta bele.

Coburn Simonsra nézett: az ezredes szeme a puskára szegeződött.

Egy öreg M1-es karabély volt, s úgy nézett ki, mintha már a második világháborúban is használták volna.

Coburnnek az járt a fejében, hogy csak úgy egyszerűen mégsem lőheti őket agyon.

Bolurian átadta a fegyvert a tolmácsnak, s valamit mondott is farsziul.

Coburn megfeszítette az izmait, s ugráshoz készülődött. Ha tüzet nyitnak, a szobában elszabadul a pokol…

– Most pedig legyenek a vendégeink. Engedjék meg, hogy meghívjuk önöket teára – szólt a tolmács, átvéve a fegyvert.

Bolurian írt valamit egy papírdarabra, s átadta neki. Coburnnek eszébe jutott, hogy talán csak egy fegyvertartási engedélyt állított ki.

– Jézusom! Már azt hittem, hogy agyon akar lőni bennünket – mormogta.

Simons kifejezéstelen arccal bámult maga elé.

Behozták a teát.

Kint már sötétedett. Rasid megkérdezte, hol tölthetnék az amerikaiak az éjszakát.

– Önök a vendégeink – válaszolta a tolmács. – Személyesen fogok gondoskodni a kényelmükről.
Coburn csak azt nem értette, minek ehhez a puska.
– Reggel a mullahunk ír egy levelet a rezaiyehi mullahnak, s megkéri, hogy állítson ki önöknek egy menlevelet – folytatta a tolmács.
– Mi a véleménye? Töltsük itt az éjszakát, vagy menjünk tovább? – kérdezte suttogva Coburn Simonstól.
– Nem hiszem, hogy lenne választási lehetőségünk – válaszolta az ezredes. – Azt, hogy “vendégek” vagyunk, pusztán udvariasságból mondta.
– Most pedig menjünk vacsorázni – invitálta őket a tolmács, miután megitták a teát.
Felhúzták a cipőjüket. A kocsik felé menet Coburn észrevette, hogy Gayden enyhén sántít.
– Mi történt a lábaddal? – kérdezte tőle.
– Ne olyan hangosan – szólt rá Gayden. – Az összes pénzt a cipőm orrába dugtam, s most majd megveszek, úgy fáj a lábam.
Coburn elnevette magát.
A kurd fegyveresekkel és a tolmáccsal a nyomukban beszálltak a kocsikba és elindultak. Gayden titokban, hogy senki ne vegye észre, lehúzta a cipőjét és eligazgatta benne a pénzt. Megálltak egy benzinkútnál.
– Ha nem akarnának elengedni bennünket, akkor biztosan nem hoztak volna ide tankolni – súgta Gayden.
Coburn megvonta a vállát.
A város központjában lévő étteremhez hajtottak. Az EDS emberei középen, az őrök pedig a környező asztalokhoz ültek, távol tartva őket a helyiségben tartózkodó helybéliektől.
Az étteremben be volt kapcsolva a tévé. Éppen az ajatollah beszédét közvetítették. Paul csak azon szörnyülködött magában, hogy ennek a figurának is éppen akkor kellett hatalomra kerülnie, amikor ők ilyen nagy bajba jutottak. Csak akkor nyugodott meg egy kicsit, amikor a tolmács lefordította, hogy mit mondott Khomeini: az amerikaiakat nem kell zaklatni, hagyni kell, hogy sértetlenül elhagyják Iránt.
Hella kebabot – rizses bárányhúst – szolgáltak fel. Az őrök – puskájukat a tányérjuk mellé fektetve – jóízűen nekiláttak.
Keane Taylor néhány falat rizs után letette a kanalát. Rasiddal felváltva vezetett egész nap, s most fájt a feje és rettenetesen fáradtnak érezte magát. Az a lehetőség is aggasztotta, hogy Bolurian éjszaka esetleg felhívja

Teheránt és utánanéz az EDS-nek. Az őrök szélesen gesztikulálva biztatták, hogy egyék, de nem nyúlt az ételhez, csak egy pohár colát szürcsölgetett.

Coburn sem volt éhes. Eszébe jutott, hogy telefonálnia kellett volna Golamnak. Késő van, s Dallasban már biztosan nagyon nyugtalanok. De vajon mit mondjon – azt, hogy minden rendben, vagy azt, hogy bajban vannak?

Amikor a vacsorát befejezték, kisebb vita alakult ki azon, hogy ki fizessen. Rasid szerint őreik ragaszkodtak hozzá, hogy ők fizessék a számlát. Az amerikaiak – ha már egyszer vendégségbe hívták őket – nem akarták megsérteni őket azzal, hogy fizetnek, ugyanakkor szerették volna valamivel megnyerni a jóindulatukat. Végül Keane Taylor fizette ki az egész összeget.

Távozóban Coburn szólt a tolmácsnak:

– Telefonálnom kellene Teheránba, szólni a kollégáinknak, hogy nincs velünk semmi baj.

– Rendben – hangzott a megnyugtató válasz.

A postához hajtottak, s Coburn és a tolmács bement. A három vagy négy telefonfülke előtt sokan várakoztak. A tolmács beszélt az egyik alkalmazottal, majd közölte: – A teheráni vonalak nagyon zsúfoltak. Sokat kell várni a kapcsolásra.

– Esetleg visszajöhetnénk később?

– Megpróbálhatjuk.

Kihajtottak a városból. Néhány perc múlva egy kerítésbe vágott kapunál álltak meg. A távolban mintha egy gát körvonalai derengtek volna a holdfényben.

Hosszas keresgélés után az őrök végre megtalálták a kulcsokat, kinyitották a kaput és behajtottak. Kis parkban találták magukat, amelynek közepén fehér gránitból készült, kétemeletes, gazdagon díszített modern villa állt.

– A sah egyik palotája – magyarázta a tolmács. – Egyetlen alkalommal használta, amikor felavatta az erőművet. Ma éjszaka a miénk lesz.

Barátságos meleg fogadta őket az épületben. A tolmács felháborodva mesélte, hogy a palotát három éven át fűtötték csak azért, hátha a sah mégis rászánja magát, s eltölt ott egy újabb éjszakát.

Fölmentek az emeletre. A lépcsővel szemben nyílt a fényűző császári lakosztály, amelyhez pazar berendezésű fürdőszoba tartozott. Tovább a folyosón kisebb kétszemélyes szobák követték egymást, végül egy

fürdőszoba. Ezeket valószínűleg a sah személyi testőreinek szánták. Minden ágy alá oda volt készítve egy pár papucs.

Az amerikaiak bevonultak az őrök szobáiba, a kurdok pedig a sah lakosztályát foglalták el. Egyikük úgy döntött, hogy megfürdik: hallották, ahogy pancsol, prüszköl, elégedetten óbégat a meleg vízben. Amikor előkerült, látták, hogy az összes közül a legmagasabb és legerősebb volt az. A sah egyik elegáns fürdőköpenyét kapta magára. Finomkodva sétált végig a folyosón, a többiek pedig gurultak a nevetéstől. Gaydenhez lépett és tört angolsággal megszólalt: – Most már tökéletes úriember vagyok – Gaydenből is kitört a nevetés.

– Mi lesz holnap? – kérdezte Coburn Simonstól.

– Elkísérhetnek Rezaiyehbe, hogy átadjanak az ottani főnöknek – válaszolta az ezredes. – Az úttorlaszok miatt talán nem is baj, hogy velünk jönnek. Rezaiyehben esetleg rá tudjuk venni őket, hogy az ottani parancsnok helyett a professzorhoz vigyenek.

Rasid nyugtalanul nézett rájuk.

– Rossz emberek ezek – súgta. – Ne bízzanak bennük. Minél előbb le kell lépnünk innen.

Coburn sem volt egészen biztos benne, hogy megbízhat-e a kurdokban, azt viszont határozottan tudta, hogy abból csak baj lesz, ha menekülni próbálnak.

Az egyik őrnél észrevett egy G3 márkájú puskát.

– Ez aztán a szép fegyver – szólt elismerően. Az őr minden bizonnyal megértette, mert elmosolyodott.

– Ilyet még nem láttam – folytatta Coburn. – Hogy kell megtölteni?

– Megtölteni?… így – mondta a kurd, s rögtön meg is mutatta.

Leültek, s magyarázni kezdte a fegyver működését. Annyira tudott angolul, hogy mutogatással kísérve szavait, megértesse magát. Coburn egyszer csak azt vette észre, hogy a fegyver már az ő kezében van. Kezdett megnyugodni.

Mindenki le akart zuhanyozni, de Gayden ment be először a fürdőszobába, s elhasználta az összes meleg vizet. Paulnak már csak hideg jutott, de nem vette különösebben a szívére: az utóbbi időben igencsak hozzászokott a hideg zuhanyhoz.

Beszélgetés közben valamivel többet tudtak meg a tolmácsról. Európában tanult és éppen a vakációt töltötte otthon, amikor kitört a forradalom, s nem tudott visszautazni. Ezért tudta olyan jól, hogy lezárták a repülőteret.

Éjféltájt Coburn megkérdezte tőle:

– Megpróbálhatnánk újból azt a telefont?

– Természetesen.

Az egyik őr visszakísérte őket a városba. A postahivatal még nyitva volt, Teheránt azonban nem tudták kapcsolni.

Coburn éjjel kettőig várt, aztán feladta. Mikor visszaértek a palotába, már mindenki aludt.

Ő is lefeküdt. Az a fő, hogy mindannyian élnek, már ezért is hálát adhatnak a sorsnak. Nem tudhatják ugyan, hogy mi vár még rájuk a határig vezető úton, de ezen ráérnek rágódni holnap is.

XII.

1.

– Ébredjen, Coburn! Indulnunk kell!

Simons reszelős hangja áthatolt az álom ködén. A szemét kinyitva egy ideig azt sem tudta, hol van.

Aztán eszébe jutott, hogy a sah mehabadi palotájában. Ó, a szentségit!

Gyorsan kiugrott az ágyból.

Simons utasításait követve a “piszkos csapat” már induláshoz készülődött, az őrök viszont sehol sem voltak – nyilván még nem ébredtek fel. Az amerikaiak elég nagy zajt csaptak, s nemsokára a kurdok is előmásztak a császári lakosztályból.

– Mondja meg nekik, hogy indulunk; sietnünk kell, mert a barátaink várnak ránk a határon – szólt Simons Rasidnak.

– Várnunk kell – tolmácsolta Rasid a választ.

– Miért? – Simonsnak nem tetszett a dolog.

– Le akarnak zuhanyozni.

– Nem értem, miért olyan sürgős ez – szólt közbe Keane Taylor. – Többségük egy vagy két éve nem zuhanyozott. Egy napot még igazán kibírnak.

Simons egy fél óráig még türtőztette magát, aztán ismét szólt Rasidnak, figyelmeztesse az őröket, hogy sietniük kell.

– Meg kell néznünk a sah fürdőszobáját – válaszolta Rasid.

– De a hétszentségit neki! Hiszen már láttuk – dühöngött Simons. – Miért húzzák az időt?

Mindannyian becsődültek az uralkodói lakosztályba és kötelességtudóan szörnyülködtek a soha nem használt palota fényűző berendezésén. Ám az őröknek ez után sem akaródzott mozdulni.

Coburn szerette volna tudni, valójában mi is a helyzet. Megváltoztatták eredeti tervüket, hogy elkísérik az amerikaiakat a következő városig? Bolurian az éjszaka folyamán utánanézett az EDS-nek és kapcsolatainak? Az biztos, hogy Simonsot nem fogják tudni hosszú ideig itt tartani…

Megjött a fiatal tolmács és kiderült, hogy a kurdok őrá vártak. A terv nem változott: az őrök egy része elkíséri az amerikaiakat útjuk következő állomásáig.

– Vannak barátaink Rezaiyehben. Szeretnénk, ha hozzájuk és nem a városparancsnokhoz kísérnének bennünket – kérte Simons.

– Az nem biztonságos – válaszolta a tolmács. – Északra tőlünk heves harcok dúlnak. Tabriz még mindig a sah híveinek kezén van. Olyan embereknek kell átadnom magukat, akik képesek gondoskodni a biztonságukról.

– Rendben. De indulunk már végre?!

– Természetesen.

Behajtottak a városba és megálltak egy épület előtt. A tolmács bement. Amíg vártak rá, valaki kenyeret és krémsajtot hozott reggelire. Coburn kiszállt és Simonsék kocsijához ment.

– Mi történt?

– Ez a mullah háza – magyarázta Rasid. – Most írja a rezaiyehi mullahnak szóló levelet.

A tolmács csaknem egy óra múlva tért vissza a levéllel.

A következő állomás a rendőrség volt, amely előtt meglátták kísérő kocsijukat: egy vörös vészvillogós, fehér mentőautót. Ablakait kiverték, s az oldalára piros festékkel farszi nyelvű feliratot mázoltak, feltehetően azt, hogy “Mehabadi Forradalmi Bizottság”, vagy valami hasonlót. Tömve volt fegyveres kurdokkal.

Még jó, hogy feltűnés nélkül akartak utazni.

A mentőautó nyomában végre kijutottak az országútra.

Simons nyugtalankodott Dadgar miatt. Mehabadban a jelek szerint senkit nem értesítettek Paulról és Billről, Rezaiyeh azonban jóval nagyobb város volt. Nem tudta, hogy Dadgar hatalma kiterjed-e a vidékre is. Azzal viszont tisztában volt, hogy a vizsgálóbíró eddig mindenkit ámulatba ejtett alkalmazkodóképességével, azzal, hogy kormányváltozások sorozatán keresztül is hivatalában tudott maradni. Simons jobb szerette volna, ha a csoportot nem vezetik a rezaiyehi hatóságok elé.

– Jó barátaink vannak Rezaiyehben – fordult ismét a tolmácshoz. – Ha el tudna vinni hozzájuk, náluk biztonságban lennénk.

– Ó, nem – tiltakozott a fiatalember. – Ha nem teljesítem a parancsot és magukat valami baj éri, akkor nagyon megbüntetnek.

Simons feladta. Nyilvánvaló, hogy legalább annyira a foglyai, mint amennyire a vendégei a kurdoknak. Mehabadban a forradalmat inkább a kommunista fegyelem, mint az iszlám anarchiája jellemezte. Őreiktől csak

erőszak árán tudnának megszabadulni. Simons még korainak tartotta a harcot.

A városon túl a mentőautó megállt egy út menti kávézó előtt.

– Miért álltunk meg? – kérdezte Simons.

– Reggelizni – válaszolta a tolmács.

– Nem kérünk reggelit! – támadt rá az ezredes.

– Na de…

– Nem kérünk reggelit!

A tolmács vállat vont és odakiáltott valamit a mentőautóból kikászálódó kurdoknak. Azok visszaszálltak, és a konvoj folytatta útját.

Dél felé járt, mire elérték Rezaiyeh külvárosát.

Az elmaradhatatlan úttorlasz állította meg őket. Keresztbe fordított járművekből, homokzsákokból, szögesdrótból álló, hatalmas építmény volt. Lassítottak, s egy fegyveres széles karmozdulatokkal mutatta, hogy húzódjanak le az országút melletti, őrházzá átalakított benzinkúthoz. A kezelőállásból géppuskák meredeztek az országút felé.

A mentőautó sofőrje nem fékezett időben, s a kocsi belerohant a szögesdrót kerítésbe. A két Range Rover pontosan a kijelölt helyen állt meg.

A mentőt rögtön fegyveresek vették körül és heves vita kezdődött, amelybe Rasid és a tolmács is bekapcsolódott. A rezaiyehi forradalmárok nem feltételezték automatikusan, hogy a mehabadi forradalmárok is az ő oldalukon állnak. A rezaiyehiek azerbajdzsánok voltak, nem kurdok, s a veszekedés hol törökül, hol farsziul folyt.

Úgy tűnt – már amennyit megértettek belőle –, hogy a kurdoktól el akarják venni a fegyvereiket, s ők tiltakoztak ez ellen. A tolmács a mehabadi mullah levelét lobogtatta. Rasidot mindkét fél kívülállónak tekintette, s nemigen vettek róla tudomást.

A tolmács és Rasid hirtelen ott hagyta a veszekedőket és visszament a kocsikhoz.

– Elvisszük magukat egy szállodába – mondta a tolmács. – Majd utána elmegyek és megkeresem a mullahot.

A mentőautó még mindig a szögesdrótba gabalyodva állt, s ki kellett szabadítani, hogy tovább tudjanak menni. Néhány őr ott hagyta az úttorlaszt és bekísérte őket a városba.

Iráni vidéki városhoz mérten Rezaiyeh nagy település. Több betonból és téglából épült ház is áll benne, s utcáinak egy részét szilárd burkolat borítja.

A főutcán hajtottak be a városközpontba. A távolból kiabálást hallottak. Rasid és a tolmács bement egy épületbe – feltehetően a helyi szállodába –, a többiek pedig kint vártak.

Coburn optimista volt. Kivégzésre szánt foglyokat rendszerint nem visznek szállodába. Pusztán adminisztratív formaságokról lehet szó.

A kiabálás egyre közelebbről hallatszott, s kis idő múlva az utca végén nagy tömeg tűnt fel.

– Mi az ördög lehet ez? – kérdezte Coburn.

A kurdok kiugrottak a mentőből, körbevették a két terepjárót, tömör sorfalat alkotva az első kocsi előtt. Egyikük Coburnék kocsijára mutatva olyan mozdulatot tett a kezével, mint amikor valaki ráfordítja a kulcsot a zárra.

– Zárjátok be az ajtót! – figyelmeztette Coburn a többieket.

A tömeg közelebb nyomult. Az egész úgy nézett ki, mint valami utcai felvonulás. A menet élén rongyos ruhájú katonatisztek haladtak. Egyikük sírt.

– Tudjátok, mi ez? – kérdezte Coburn. – A hadsereg most adta meg magát, s a tömeg az elfogott tiszteket hajtja végig a főutcán.

A bosszúszomjas csőcselék az őröket lökdösve már körbevette őket. Ellenséges arcok bámultak rájuk mindenfelől. A kurdok, amennyire csak tudták, tartották magukat, s igyekeztek visszaszorítani a tömeget a kocsiktól. A harc bármely pillanatban kitörhetett.

– Kezd meleggé válni a helyzet – mondta Gayden. Coburn az első kocsit figyelte, s szerette volna tudni, mit fog tenni Simons.

Hirtelen észrevette, hogy a vezető felőli oldalon egy puska csöve mered egyenesen rájuk.

– Paul, ne fordulj meg, s ne is mozdulj. Valaki egyenesen a fejedre céloz.

– Jézusom…

Coburn már elképzelte, mi fog történni a következő pillanatokban: a tömeg kővel kezdi dobálni a kocsikat, aztán felborítják őket…

Az egész ugyanolyan váratlanul ért véget, ahogyan elkezdődött. Az elfogott katonák jelentették a fő attrakciót, s amint elvonultak, a tömeg is követte őket. Coburn fellélegzett.

– Még egy perc, és… – vett mély lélegzetet Paul.

Rasid és a tolmács visszatért.

– Nem akarnak semmiféle amerikait a szállodában. Nem vállalják a kockázatot – közölte Rasid.

Coburn ebből arra következtetett, hogy a városban pattanásig feszült a hangulat, s a tömeg megrohanhatja és felgyújthatja a szállodát, ha megtudja, hogy külföldiek laknak benne.

– A forradalmi parancsnokságra kell mennünk – folytatta Rasid.

Továbbhajtva lázas nyüzsgést tapasztaltak az utcákon. Itt is, ott is különböző márkájú és méretű teherautókat raktak meg, feltehetően a Tabriznál még mindig harcoló felkelőknek szánt utánpótlással. Egy iskolának látszó nagy épület előtt álltak meg. Az utcán, a kerítés előtt zajos tömeg tolongott bebocsátásra várva. Rövid vita után a kurdoknak sikerült rávenniük a kapunál álló őröket, hogy a mentőautót és a két Range Rovert engedjék be az udvarra. A tömeg dühösen kiabált, látva, hogy a külföldieket beengedik. Coburn megkönnyebbülten sóhajtott fel, amikor a kapu becsukódott mögöttük.

Az udvar tömve volt gépkocsikkal. Nem messze tőlük, lőszeresládák tetején egy mullah állt, s valamiféle ceremóniát vezényelt a körülötte tolongó embereknek.

– A Tabrizba induló, a forradalomért harcolni kívánó új katonákat esketi fel – magyarázta Rasid.

Az őrök az iskolaépülethez terelték őket. Egy férfi jött le a lépcsőn és a kurdokra mutogatva, dühösen kiabált valamit.

– Nem mehetnek be fegyverrel az épületbe – fordította Rasid.

Coburn észrevette, hogy kísérőik egyre idegesebbek lesznek: nem számítottak rá, hogy ellenséges területen találják magukat. Átnyújtották a mehabadi mullahtól kapott papírt. A veszekedés még folytatódott egy ideig.

– Önök várjanak itt – szólt végül Rasid. – Én bemegyek, s beszélek a forradalmi bizottság vezetőjével.

Felszaladt a lépcsőn, s eltűnt az épületben. Paul és Gayden rágyújtott. Paul félt. Ezek az emberek biztosan felhívják Teheránt, s mindent megtudnak róla. Talán még örülhet is, ha csak a börtönbe küldik vissza.

– Nagyon hálás vagyok azért, amit értünk tettetek, de azt hiszem, most még nagyobb bajban vagyunk – mondta Gaydennek.

Coburnt a kerítésen kívül tolongó tömeg nyugtalanította. Itt az udvarban fenntartanak valamiféle rendet, de odakint már elszabadultak az indulatok. Mi lesz, ha valamelyik ostoba őrt sikerül rávenniük, hogy kinyissa a kaput? A lincselésnek semmi sem állhatja útját. Teheránban egy férfit – egy iránit –, aki valamivel feldühítette a tömeget, a szó szoros értelmében darabokra téptek. A hisztérikus, őrjöngő tömeg egyenként szaggatta ki kezeit és lábait.

Az őrök puskájukkal intve jelezték, hogy húzódjanak az udvar egyik végébe és álljanak a falhoz. Teljesen kiszolgáltatottak voltak, engedelmeskedtek hát. Coburn az előttük magasodó falat vizsgálgatta – golyónyomok látszottak rajta. Paul is észrevette őket, és elsápadt.

– Jézusom! – sóhajtott fel. – Mi aztán jól kifogtuk.

Hogyan gondolkodhat a forradalmi bizottság vezetője? – tette fel magának a kérdést Rasid.

Először is: annyi dolga van, hogy azt sem tudja, hol áll a feje. Ellenőrzése alatt kell tartania a várost, bár semmiféle tapasztalata nincs még abban, hogyan kell gyakorolni a hatalmat. Foglalkoznia kell az elfogott katonatisztekkel. Fel kell kutatnia a SAVAK ügynökeit és ki kell hallgatnia őket. Gondoskodnia kell a város normális életéről, vissza kell vernie az ellenforradalmat, és csapatokat kell küldenie Tabrizba.

A legfőbb gondja, hogy sorban kipipálja listájáról a teendőket – jutott a végső következtetésre.

Nem érez szimpátiát a menekülő amerikaiak iránt, de ideje sincs foglalkozni velük. Ha döntenie kell, egyszerűen bevágja őket a börtönbe, s majd akkor törődik velük, ha akad egy kis ideje. El kell hát érni, hogy ne kerüljön sor semmiféle döntésre.

Rasidot egy osztályterembe vezették. A parancsnok a padlón ült. Magas, erős ember volt, arcán a győzelem fénye ragyogott. De látszott az is, hogy gondjai vannak, zavart és rettenetesen fáradt.

– Ez az ember levelet hozott Mehabadból a mullahtól. Hat amerikai van vele – tájékoztatta a parancsnokot Rasid kísérője.

Rasidnak eszébe jutott egy film, amelyben a főszereplő a belépési engedély helyett vezetői jogosítványát lobogtatva jutott be egy szigorúan őrzött épületbe. Akinek kellő önbizalma van, az bárkinek a gyanakvását képes kijátszani.

– Nem. A Teheráni Forradalmi Bizottságtól érkeztem – vágott közbe. – Öt- vagy hatezer amerikai van Teheránban, s úgy döntöttünk, hogy hazaküldjük őket. A repülőtér nem működik, ezért választottuk ezt az utat. Ki kell építeni a megfelelő útvonalat, amelyen távozhatnak. Ezért vagyok itt. Önnek azonban éppen elég dolga van. Talán majd a beosztottaival beszélem meg a részleteket.

– Jól van – válaszolta a parancsnok és intett, hogy távozhatnak.

A “nagy hazugság” technikája ismét bevált.

– Én vagyok a helyettese – közölte a kísérője.

Egy kisebb szobába léptek, ahol öt-hat ember éppen teázott. Rasid felemelte a hangját, hogy a többiek is hallják, amit mond:

– Az amerikaiak egyszerűen csak haza akarnak jutni a családjukhoz. Örülünk, hogy megszabadulunk tőlük és úgy akarunk bánni velük, hogy semmi panaszuk se lehessen az új rendszerre.

– Ezeket miért hozta most magával? – kérdezte a helyettes.

– Ez a próbaút. Kipróbáljuk, milyen problémák adódhatnak menet közben…

– A határon mégsem engedheti át őket.

– De igen. Rendes emberek, soha nem ártottak országunknak, s feleségük és gyerekeik vannak otthon – egyikük gyereke éppen most haldoklik a kórházban. A Teheráni Forradalmi Bizottságtól azt az utasítást kaptam, hogy kísérjem át őket a határon…

Ügyelt rá, hogy folyamatosan beszéljen. A parancsnok helyettese időnként közbekérdezett: Hol dolgoztak az amerikaiak? Mit visznek magukkal? Honnan tudja Rasid, hogy nem SAVAK-ügynökök, akik a tabrizi ellenforradalmároknak kémkednek? Minden kérdésre hosszan válaszolt. Tudta, hogy állandóan beszélnie kell, mert ha szünetet tart, azzal ellenérvek kigondolására ad alkalmat a másiknak. Nagy volt körülöttük a forgalom: a szobában lévők távoztak, s újak jöttek helyettük. Három vagy négy ízben a parancsnokhelyettesnek is ki kellett mennie.

– Tisztáznom kell ezt a dolgot Teheránnal – szólt, a legutóbbi távozásából visszatérve.

Rasid ereiben megfagyott a vér. Teheránban természetesen senki sem fogja megerősíteni a történetét. Abban bízott, hogy egy örökkévalóságig is eltarthat, amíg sikerül vonalat kapni Teheránba.

– Már mindent tisztáztunk. Semmit nem kell ellenőrizni – ellenkezett. – Persze, ha ragaszkodik hozzá, akkor elviszem az amerikaiakat egy szállodába, s megvárjuk, amíg intézkedik. Jobb volna, ha küldene velünk néhány őrt – fűzte még hozzá. A parancsnokhelyettes úgysem engedné el őket őrizet nélkül. Azzal, hogy maga kéri, talán sikerül valamelyest elaltatnia a gyanakvását.

– Nem is tudom…

– Itt nem maradhatnak – erősködött tovább Rasid. – Valami bajuk eshet, s az csak újabb gondot okozna.

Lélegzetvisszafojtva várta a választ. A parancsnokságon csapdában vannak. Egy szállodában legalább minimális esélyük lesz a menekülésre…

– Rendben van – egyezett bele végre a helyettes.

Rasid igyekezett titkolni elégedettségét.

Paul megkönnyebbült, amikor meglátta a közeledő Rasidot. Az utóbbi néhány perc örökkévalóságnak tűnt. Senki nem szegezett ugyan fegyvert rájuk, de bárhova néztek, mindenhol ellenséges pillantásokkal találkoztak.

– Mehetünk a szállodába – mondta Rasid.

A mehabadi kurdok kezet ráztak velük és mentőautójukba szállva elhajtottak. Néhány perc múlva ők is elindultak a két Range Roveren, nyomukban egy másik kocsival, amelybe négy vagy öt fegyveres szállt be. A szállodában az igazgató és az őrök között vita robbant ki, de végül az őrök győztek, s az amerikaiak az épület hátsó frontján, a harmadik emeleten kaptak négy szobát. Figyelmeztették őket, hogy húzzák be a sötétítő függönyöket, s ne menjenek az ablakhoz, nehogy felkeltsék valamelyik helyi mesterlövész érdeklődését.

Összegyűltek az egyik szobában. Távolról lövéseket hallottak. Rasid megszervezte a vacsorát: sült csirkét, rizst, kenyeret és colát hozatott. Maga is velük evett, aztán visszament az iskolába.

Az őrök fegyverrel a kezükben ki-be jártak. Egyiküket Coburn különösen ijesztőnek találta, s valahányszor belépett, alig bírta levenni róla a szemét. Alacsony fiatalember volt, nagyon izmos, fekete hajjal és kígyótekintettel. Estefelé azonban már látszott, hogy egyre jobban unja a dolgot.

– Carter nem jó – szólalt meg hirtelen, a szobába visszatérve. Körülnézett és várta a reakciót.

– CIA nem jó. Amerika nem jó – folytatta. Látva, hogy senki nem válaszol, kiment.

– Ez a fickó piszkálódni akar – figyelmeztette őket Simons. – Nehogy bárki is beugorjon neki.

Kis idő múlva az őr újabb próbát tett:

– Nagyon erős vagyok – mondta. – Birkózás. Birkózó bajnok. Olaszországban voltam.

Senki sem válaszolt.

Leült, a fegyverével matatott, úgy tett, mintha nem tudná, hogyan kell megtölteni. Hirtelen Coburnhoz fordult:

– Érted a fegyvereket?

Coburn megrázta a fejét. Az őr körbenézett: – Hát maguk?

M1-es puska volt nála, amelyet mindannyian jól ismertek, de senki sem szólalt meg.

– Kötünk üzletet? – kérdezte az őr. – A puskát egy hátizsákért.

– Nincs hátizsákunk és nem akarunk fegyvert – válaszolta Coburn.

Az őr feladta és kiment a folyosóra.

– Hol az ördögben lehet Rasid? – nézett körül Coburn.

2.

A kocsi nagyot zökkent egy gödörben, és Ralph Boulware felébredt. A rövid, nyugtalan alvás után nagyon fáradtnak érezte magát. Kinézett az ablakon – már fényes reggel volt. Hatalmas víztükröt látott, akkorát, hogy a túlsó partot ki sem tudta venni.

– Hol vagyunk? – kérdezte.

– A Van-tónál – válaszolta “Charlie Brown”.

Előbb szétszórt házakat, aztán falvakat és gépkocsikat látott – elhagyták a vad hegyvidéket és visszatértek a civilizációba, vagy legalábbis oda, ami a világnak ebben a sarkában annak számított. Megnézte a térképet, s látta, hogy már csak mintegy százötven kilométerre vannak a határtól.

– De hisz ez nagyszerű! – lelkesedett. Megláttak egy benzinkutat. Valóban visszatértek a civilizált világba.

– Álljunk meg, tankoljunk! – adta ki az utasítást.

A benzinkútnál kenyeret és kávét vettek. A kávé majdnem olyan jólesett neki, mint egy frissítő zuhany. Kedve támadt vezetni.

– Mondja meg az öregnek, hogy engedjen a volánhoz – szólt “Charlie”-nak.

A taxis harminc-negyven mérföldes sebességgel hajtott, Boulware azonban addig nyomta a gázt, míg sikerült kicsikarnia az öreg Chevroletből óránként hetven mérföldet. Kezdte hinni, hogy mégis időben odaérnek a határra a Simonsszal megbeszélt találkozóra.

A tóparti úton száguldva hirtelen tompa pukkanást, majd kopogó hangot hallott. A kocsi jobbra-balra hánykolódott az úton, s hallani lehetett a fém súrlódását a betonon. Durrdefekt! Nem kis erőfeszítésébe került, míg egyenesbe hozta és megállította az autót.

Mind a négyen kiszálltak és megnézték a kereket, A köpeny darabokra szakadt és a keréktárcsa is megrongálódott. A pótkereket pedig már az előző defektnél felhasználták.

Boulware közelebbről is szemügyre vette a kereket: a tárcsa teljesen deformálódott – ha sikerülne is szerezniük egy pótkereket, a sérültet akkor sem tudják leszerelni. Körülnézett és észrevett a hegyoldalban egy házat.

– Menjünk – mondta a többieknek. – Onnan telefonálhatunk.

– Ezen a környéken nincs telefon – rázta meg a fejét “Charlie Brown”.

Mindazok után, amin keresztülment, Boulware nem volt hajlandó feladni. Pont most, ilyen közel a célhoz?

– Akkor fogjon egy kocsit, menjen vissza a legközelebbi városba és hozzon egy másik taxit – mondta “Charlie”-nak.

“Charlie” elindult. Két gépkocsi száguldott el mellette, de végül egy teherautó felvette. Platóján szalma között gyerekek ültek.

Boulware, Ilsman és a sofőr narancsot majszolva a tavat bámulta, és várt.

Egy óra múlva kis, európai gyártmányú furgont láttak a lejtőn lefelé száguldani. Csikorogva fékezett, megállt mellettük és “Charlie” pattant ki a vezetőfülkéből.

Boulware odaadott ötszáz dollárt az adanai taxisnak, aztán Ilsmannal és “Charlie”-val beszállt a másik kocsiba, s elhajtottak, hátrahagyva az út szélén partra vetett bálnaként heverő Chevroletét.

Az új sofőr szélvészként száguldott, és délre elérték a tó keleti partján épült Vant. A központot alkotó néhány téglaépületből és számos agyagviskóból álló kisváros volt. Ilsman “Mr. Fish” egyik rokonának házához kalauzolta a kocsit.

Kifizették a sofőrt, s beléptek a házba. Ilsman rögtön hosszas megbeszélésbe kezdett “Mr. Fish” unokatestvérével. Boulware is a nappaliban telepedett le, figyelte a számára tökéletesen érthetetlen beszélgetést és alig várta, hogy tovább mehessen. Egy órán át bírta türelemmel, aztán “Charlie”-hoz fordult: – Fogjunk egy újabb taxit és menjünk! Nincs szükségünk a segítségére.

– Innentől a határig nagyon vad vidék következik. Külföldiek vagyunk, védelemre van szükségünk – ellenkezett “Charlie”.

Boulware nyugalmat erőltetett magára. Ilsman végre kezet rázott “Mr. Fish” unokatestvérével, “Charlie” pedig közölte a megbeszélés eredményét: – A fiai lekísérnek bennünket a határra.

A két fiú két gépkocsival állt elő.

Magas hegyek között haladtak. Boulware nyomát sem látta a veszélyes banditáknak, akikkel szemben meg kellett volna védeni őket. Akármerre nézett, csak behavazott legelőket, sovány kecskéket és kunyhójuk előtt álldogáló, rongyos embereket látott.

Néhány mérföldnyire a határtól, Yüksekova faluban megállították őket a rendőrök. Ki kellett szállniuk a kocsiból, s bemenni a kis fehérre festett őrszobára. Ilsman bemutatta papírjait, s hamarosan továbbengedték őket, Boulware elgondolkozott rajta, hogy Ilsman talán valóban a török

titkosszolgálatnál dolgozik. Huszonnégy órás utazás után, csütörtökön délután négy órakor érték el a határt.

A határőrposzt körül csak a kopár hegyek. Az egész határállomás mindössze két fából ácsolt épületből, s egy kis postahivatalból állt. Boulware kíváncsi volt, vajon ki az ördög használhatja az utóbbit. Talán a teherautósofőrök. Kétszáz méterrel arrébb, már iráni területen, néhány nagyobb épület állt.

A “piszkos csapatnak” se híre, se hamva.

Boulware dühös volt. Majd a nyakát törte, hogy időben érkezzék. Hol az ördögben lehet Simons?

Az egyik épületből egy őr lépett ki, s odament hozzájuk:

– Az amerikaiakat keresik?

Boulware-nek egy hang sem jött ki a torkán meglepetésében. Az egész vállalkozást a legnagyobb titokban szervezték meg. Úgy látszik, az óvintézkedések teljesen feleslegesek voltak.

– Igen – nyögte ki nagy nehezen. – Az amerikaiakat várom.

– Jöjjön velem! Telefonon keresik – mondta az őr.

Követte a kis házba és felemelte a kagylót:

– Tessék!

– Itt az amerikai konzulátus – mondta egy ismeretlen hang. – Kicsoda maga?

– Mi az ördög ez? – kérdezte bizalmatlanul Boulware.

– Megmondaná, mit csinál ott?

– Nem tudom, hogy ki maga és nem vagyok hajlandó megmondani, mit keresek itt.

– Figyeljen ide! Tudom, hogy ki ön és azt is, miért van ott. Ha bármi problémája adódik, csak hívjon fel. Van magánál toll?

Boulware felírta a telefonszámot, megköszönte a hívást és még mindig tökéletesen értetlenül a helyére rakta a kagylót. Egy órával korábban még maga sem tudta, hogy itt lesz. Hogyan szerezhetett hát róla tudomást bárki? Pláne az amerikai konzulátus! Ismét Ilsman jutott az eszébe. Lehet, hogy felvette a kapcsolatot a főnökeivel, az MIT-vel, azok a CIA-jel, s a CIA értesítette a konzulátust? Megkérhetett valakit Vanban, vagy akár Yüksekovában, hogy telefonáljon helyette.

Nem tudta eldönteni, hogy jó-e vagy rossz, ha a konzulátus tud a dologról. Eszébe jutott, miféle “segítséget” kapott Paul és Bill a teheráni

nagykövetségtől. Akinek barátai vannak a Külügyminisztériumban, annak nincs szüksége ellenségekre.

Igyekezett elfeledkezni a konzulátusról. Most az a legfontosabb, hogy megtalálja a “piszkos csapatot”.

Kilépett az épületből és a lakatlan vidéket bámulta. Úgy döntött, hogy átmegy a határon és beszél az irániakkal. Szólt Ilsmannak és “Charlie Brown”-nak, hogy kövessék.

A határhoz közeledve észrevette, hogy az iráni oldalon az őrök nem viselnek egyenruhát. A kormány bukásával valószínűleg forradalmi gárdisták vették át a határ őrizetét.

– Kérdezze meg tőlük, hogy hallottak-e valamit amerikai üzletemberekről, akik két dzsippel közelednek errefelé – szólt “Charlie”-nak.

A választ tolmácsolás nélkül is megértette: az irániak hevesen rázták a fejüket.

Rongyos turbánú, vállán ósdi puskát cipelő kíváncsi hegyilakó tűnt fel és odament hozzájuk. Rövid beszélgetés után “Charlie” visszafordult Boulware felé és közölte az ajánlatot: – Ez az ember azt állítja, hogy tudja, hol vannak az amerikaiak. Hajlandó is elvezetni önt hozzájuk, ha megfizeti a segítségét.

Boulware szerette volna tudni, mennyit kér, de Ilsman élénken tiltakozott ellene, hogy bármilyen ajánlatot is elfogadjon. Hevesen gesztikulálva érvelt, szavait “Charlie” fordította: – Bőrkabátot visel, bőrkesztyűt, és óra van a kezén!

Boulware nem értette a dolgot. Még mindig azt a régi órát viselte, amit Marytől kapott, amikor összeházasodtak: – Na és?

– Ilyen öltözékben biztosan a SAVAK ügynökének nézik. A SAVAK embereit pedig halálosan gyűlölik odaát.

– Majd ruhát váltok. Van egy másik kabátom a kocsiban.

– Szó sem lehet róla – tiltakozott “Charlie”. – Értse meg, csak azt akarják, hogy átlépje a határt. Ha megteszi, rögtön letartóztatják.

– Oké – adta meg magát Boulware.

Hátat fordított a határnak. Ha már itt van ez a postahivatal, miért ne próbálná meg felhívni Isztambult? Hátha sikerül elérnie Ross Perotot. Bement az épületbe. Elé tettek egy űrlapot, hogy azon rendelje meg a beszélgetést. Időbe telik, amíg bejön a hívás, magyarázta a tisztviselő.

Kiment az épület elé. “Charlie” lépett hozzá, s közölte, hogy a török határőrök egyre idegesebbek. Az irániak közül néhányan átkísérték őket a török oldalra, s a törökök nem szerették, ha bárki is mászkál a senki földjén.

Semmi értelme, hogy itt maradjak, gondolta Boulware.

– Hajlandók felhívni bennünket Yüksekovában, ha a csoport átjön a határon? – kérdezte.

“Charlie” megbeszélte a dolgot a határőrökkel. Beleegyeztek a dologba. A faluban van egy szálloda, oda fognak telefonálni.

Boulware, Ilsman, “Charlie” és “Mr. Fish” unokatestvérének két fia visszahajtott a falúba.

Bejelentkeztek a világ leglerobbantabb szállodájába. Az épületnek döngölt agyagpadlója volt, a fürdőszobát az emeletre vezető lépcső alá vájt lyuk helyettesítette. Egyetlen szobába kellett bezsúfolódniuk. “Charlie Brown” vacsorát rendelt – újságpapírban hozták be.

Boulware már nem volt biztos abban, hogy jól döntött, amikor eljött a határról. Annyi baj történhet. Lehet, hogy a határőrök ígéretük ellenére mégsem telefonálnak. Úgy határozott, hogy igénybe veszi az amerikai konzulátus által felajánlott segítséget – megkéri őket, szerezzenek neki egy engedélyt, hogy a határállomáson tartózkodjék. A szálloda egyetlen ősrégi, tekerős telefonjáról felhívta a megadott számot. Sikerült vonalat kapnia, de az olyan rossz volt, hogy alig értették meg egymást a hívott féllel. Azt sem tudta, kivel beszél. Az illető, miután alig érthetően közölte, hogy visszahívja, le is rakta a kagylót.

Türelmetlenül járkált fel-alá a kandalló előtt. Egy idő után már nem bírta tovább, s úgy döntött, hogy engedély nélkül is visszamegy a határra.

Útközben defektet kaptak.

Az út szélén toporogtak, míg a két fiú kereket cserélt. Ilsman idegesnek látszott.

– Szerinte ez nagyon veszélyes vidék. Csupa gyilkos és bandita él errefelé – magyarázta “Charlie”.

Boulware-ben feltámadt a gyanú, hogy esetleg nem is egészen erről van szó. Ilsman kerek nyolcezer dollárért vállalkozott az útra, s most talán fel akarja verni az árat.

– Kérdezze meg tőle, hány embert öltek meg ezen az úton a múlt hónapban – szólt “Charlie”-nak.

– Harminckilencet – hangzott a válasz.

Boulware figyelte Ilsman arcát, s úgy látta, őszintén beszél. Ez a fickó tényleg az igazat mondja. Körbenézett, s csak a behavazott, zord hegyoldalakat látta. Megborzongott.

3.

Rezaiyehben Rasid beszállt az egyik Range Roverbe és visszament a forradalmi főhadiszállássá alakított iskolához.

Szerette volna tudni, hogy a parancsnok helyettese telefonált-e Teheránba. Előző este Coburn nem kapott vonalat. Talán neki sem sikerült. Ha így van, akkor csak két lehetőség közül választhat: vagy visszatartja az amerikaiakat, vagy ellenőrzés nélkül továbbengedi őket. Az is lehet persze, hogy szégyelli magát a kudarcért – nem akarja Rasid tudomására hozni, hogy ekkora a szervezetlenség a városban.

Rasid kis színjátékra határozta el magát. Úgy fog tenni, mintha szentül hinné, hogy az ellenőrzés megtörtént, s minden rendben van.

Belépett az udvarra. Meglátta a parancsnokhelyettest egy Mercedes oldalának támaszkodva. Rögtön nekitámadt –, egymás után sorolva, miféle problémákat okozhat hatezer amerikai elszállítása a határra. Hány ember számára lehet éjszakai szállást találni Rezaiyehben? Megfelelően föl van szerelve a serói határőrposzt ennyi ember átbocsátására? Felhívta a figyelmét, hogy Khomeini ajatollah utasítása értelmében jól kell bánni az országot elhagyó amerikaiakkal, mert az új kormány nem akar viszályba keveredni az Egyesült Államokkal. Ezután rátért a dokumentumok kérdésére: a rezaiyehi bizottság talán kiállíthatná a menleveleket, amelyekkel az amerikaiak átléphetik a határt Serónál. Neki, Rasidnak feltétlenül meg kell kapnia azt a papírt még ma, hogy átvihesse a hat amerikait. Jobb volna, ha az okmányokat máris kiállítanák.

A parancsnokhelyettes beleegyezett. Bementek az iskola könyvtárába.

Rasid tollat és papírt kerített, s átnyújtotta a helyettesnek.

– Mit is írjunk? – morfondírozott hangosan. – Talán azt, hogy ennek az okmánynak a birtokosa szabadon átvihet a határon – Serónál – hat amerikait. De nem. Írjuk be Barzagant is, hátha Serónál zárva van a határ.

A helyettes engedelmesen körmölt.

– Talán hozzátehetnénk még, hogy valamennyi határőr köteles a lehetőség szerint segíteni és szükség esetén védelmet nyújtani az illetőknek.

A parancsnokhelyettes leírta, amit Rasid mondott, s alákanyarította a nevét.

– Talán írja még oda, hogy az Iszlám Forradalom Parancsnoki Bizottsága.

A férfi engedelmesen odaírta.

Rasid átolvasta a dokumentumot. Nem találta elég szakszerűnek; túlságosan hevenyészett. Valami hiányzik még róla, amitől igazán hivatalos papírnak tűnik. Talált egy bélyegzőt, festékpárnát, s lepecsételte az okmányt. Csak utána látta, milyen bélyegző is az: “A vallási iskola könyvtára, Rezaiyeh, Alapítva 1344-ben.”

Rasid eltette az okmányt.

– Le kellene másolni belőle hatezer darabot, s akkor elég lenne csak aláírni őket – mondta.

A parancsnok helyettese egyetértően bólogatott.

– Holnap még tárgyalunk a további előkészületekről – figyelmeztette Rasid. – Most Seróba kell mennem, hogy megbeszéljem a dolgot a határőrökkel.

– Rendben.

Rasid nyugodtan kisétált.

Semmi sem lehetetlen.

Beszállt az egyik Range Roverbe. Nem is olyan rossz ötlet, hogy a határra menjen – legalább felderíti, hogy milyen problémákkal kell szembenézni, ha az amerikaiakkal érkezik.

A külvárosban meg kellett állnia egy úttorlasznál, amelyet tizenéves kölykök őriztek. Neki nem volt különösebb gondja velük, de nem tudta, hogyan fognak reagálni az amerikaiakra. A kölykökről lerítt, hogy rettenetesen szeretnék már használni a fegyverüket.

Később már semmi probléma nem adódott. A határig vezető út sáros volt ugyan, de elég sima, s elég rendesen lehetett hajtani rajta. Útközben felvett egy stoppost, s megkérdezte tőle, hogy át lehet-e menni Törökországba lóháton. Természetesen, hangzott a válasz. Az illető testvérének – egészen véletlenül – még megfelelő lovai is voltak…

Alig valamivel több mint egy óra alatt tette meg a hatvan kilométeres utat. A határállomás előtt állította le Range Roverjét. Az őrök bizalmatlanul fogadták. Megmutatta nekik a rezaiyehi parancsnok helyettese által írt levelet. Telefonáltak a városba, a parancsnokhelyettest kérték, aki – mindannyiuk legnagyobb megelégedésére – kezességet vállalt Rasidért.

Az épület előtt állt és a török oldalon kalandozott a tekintete. Mennyi megpróbáltatáson mentek át csak azért, hogy átkeljenek ezen a keskeny sávon. Paul és Bill számára ez a szabadságot, az otthont, a családot fogja jelenteni, az EDS többi munkatársa számára pedig a megpróbáltatások végét. Számára egészen mást: Amerikát.

Már ismerte az EDS menedzsereinek gondolkodásmódját. Nagyon fejlett kötelességtudat jellemzi valamennyiőjüket. Kötelességüknek tartják, hogy viszonozzanak bármilyen segítséget. Tudta, hogy csak kérnie kell, s magukkal viszik álmai földjére.

A határállomást a hegyi út mentén egy kilométerrel lejjebb levő Seróból ellenőrzik. Rasid úgy döntött, hogy felkeresi a falu főnökét, s igyekszik összebarátkozni vele, hogy megkönnyítse a további utat.

Már éppen indulni akart, amikor észrevette, hogy két gépkocsi tűnik fel a török oldalon. Az elsőből egy magas, fekete bőrű férfi szállt ki, s előrejött a senki földjének határán húzódó láncig.

Rasid szíve gyorsabban kezdett verni. Ismerte ezt az embert! Hevesen integetve, torkaszakadtából ordította:

– Ralph! Ralph Boulware! Hé, Ralph!

4.

A csütörtök reggel Teherán légterében, egy bérelt repülőgépen érte Glenn Jacksont.

A menekülés lehetséges útvonalának felderítése után Kuvaitban maradt. Azon a vasárnapon, amikor Paul és Bill kiszabadult a börtönből, Merv Staufferen keresztül kapott Simonstól egy üzenetet, hogy menjen Ammanba, béreljen egy repülőgépet és repüljön vele Iránba.

Hétfőn ért a jordániai fővárosba és rögtön munkához látott. Tudta, hogy Perot Ammanból, az Arab Wingstől bérelt repülőgépen ment Teheránba. Azt is tudta, hogy Akel Biltaji, az Arab Wings elnöke nagyon segítőkész volt – megengedte Perotnak, hogy egy televíziós forgatócsoport technikusának álcázva szálljon fel a gépre. Felhívta hát Biltajit és a segítségét kérte.

Elmondta, hogy az EDS két embere Iránban rekedt, s ki kell hozni őket az országból. Mindenesetre hamis nevet talált ki Paulnak és Billnek. Közölte, hogy a teheráni repülőtér lezárása ellenére megpróbál a városba repülni. Biltaji megígérte, hogy segít. Szerdán azonban – ismét csak Staufferen keresztül – más utasításokat kapott Simonstól. Az új parancs értelmében a “tisztáknak” kellett utánanéznie. A “piszkos csapat” már elhagyta Teheránt, legalábbis Dallas szerint.

Csütörtök hajnalban indult el Ammanból.

Alighogy Teherán fölé ért, a városból két repülőgép szállt fel. Mikor közelebb kerültek, meglátta rajtuk a jelzést: az iráni légierő vadászgépei voltak.

Kíváncsi volt, mi fog történni.

Fedélzeti rádiójuk hosszú hallgatás, majd néhány másodpercnyi hangos recsegés után feléledt: a pilóta a fölöttük köröző vadászgépek pilótáival tárgyalt. Jackson semmit sem értett ugyan a beszélgetésből, de annak örült, hogy a vadászok társalognak, ahelyett, hogy tüzelnének.

A hanghordozásból azonban sejtette, hogy valamin vitatkoznak. A parancsnok végül Jacksonhoz fordult: – Vissza kell fordulnunk. Nem engedélyezik a leszállást.

– És mi van, ha mégis megpróbáljuk?

– Akkor lelőnek.

– Oké… – válaszolta. – Délután ismét megpróbáljuk.

Csütörtök reggel Isztambulban, Sheraton-beli lakosztályában Perot már alig várta, hogy megkapja az angol nyelvű lapot.

Mohón vetette magát a teheráni amerikai nagykövetség előző napi elfoglalásáról szóló elsőoldalas cikkre. Megkönnyebbülve látta, hogy a “tiszták” közül még csak a nevét sem említik senkinek. A támadás során mindössze egy ember sebesült meg – Kenneth Krause tengerészgyalogos őrmester. Az újság szerint azonban Krause nem részesült megfelelő orvosi ellátásban.

Perot felhívta John Carlent, a Boeing 707 parancsnokát, s megkérte, hogy jöjjön a lakosztályába. Elé rakta az újságot és megkérdezte: – Mit szólna hozzá, ha ma éjjel Teheránba repülnénk és elhoznánk ezt a tengerészt?

Az őszülő hajú, a kaliforniai napsütéstől barna Carlen meg sem lepődött a kérdés hallatán.

– Megcsinálhatjuk – válaszolta.

Perotot meglepte, hogy még csak nem is habozott. Földi irányítás nélkül, éjszaka kell átrepülnie a hegyeken, s egy lezárt repülőtérre kell letennie a gépét.

– Nem akarja megbeszélni a dolgot a legénységgel? – kérdezte tőle.

– Nem. Nekik is ez lesz a véleményük. A gép tulajdonosai azonban nem fognak örülni.

– Ne szóljon nekik. A felelősséget én vállalom.

– Pontosan tudnom kell majd, hol van az a tengerészgyalogos – folytatta Carlen. – A követség hozza ki a repülőtérre. Elég sok embert ismerek ott, s a leszállást, esetleg a szabályok kisebb módosítása árán, el tudom intézni. Meg tudom szerezni a felszállási engedélyt is, vagy ha nem, hát felszállok anélkül.

A tengerészgyalogos hordágyát mindenesetre a “tiszták” fogják vinni, járt Perot agyában.

Telefonált Dallasba Sally Walthernek, a titkárnőjének. Megkérte, hogy kösse össze Wilson tábornokkal, a tengerészgyalogság főparancsnokával, aki jó barátja volt.

Néhány percen belül összejött a kapcsolás.

– Törökországban vagyok üzleti úton – kezdte Perot, – Most láttam az újságban, mi történt Krause őrmesterrel. Repülőgéppel vagyok. Ha a követség kész kivinni Krausét a repülőtérre, akkor berepülünk érte az éjszaka, s elhozzuk, hogy megfelelő orvosi ellátást kapjon.

– Rendben – válaszolta Wilson. – Ha az élete múlik rajta, akkor menjetek érte és hozzátok el. Ám ha nem, ne tedd kockára az embereid életét. Később visszahívlak.

Sally visszavette a vonalat, s újabb rossz híreket közölt. A Külügyminisztérium Iráni Válságcsoportjának egyik sajtófelelőse kifecsegte Robert Dudneynak, a Dallas Times Herald washingtoni tudósítójának, hogy Paul és Bill a szárazföldön menekül, s már úton vannak hazafelé.

Perot újból elátkozta a Külügyminisztériumot. Ha Dudney megírja a sztorit, s a hír eljut Teheránba, Dadgar egészen biztosan megerősíti a határőrizetet.

Dallasban a hetedik emeletiek mindezért Perotot kárhoztatták. Előző este durván rátámadt az isztambuli konzulra; sértődöttségében biztosan ő szivárogtatta ki a hírt. Mindent megtettek, hogy megakadályozzák a közlést, de az újságtól semmiféle ígéretet nem sikerült kicsikarniuk.

Wilson tábornok jelentkezett ismét. Krause őrmester élete nincs veszélyben. Nincs szükség Perot segítségére.

Egy pillanat alatt meg is feledkezett Krauséról, s ismét a saját bajaira koncentrált.

A konzul hívta: mindent megpróbált, de sajnos nem tud segíteni. Repülőgépet sem bérelni, sem vásárolni nem lehet. Arra van ugyan lehetőség, hogy országon belüli útra béreljenek egy repülőgépet, de ez minden. Perot nem említette neki, hogy mit tudott meg a sajtó.

Felhívta Dirk Douglast és Julian Kanauchot, a két tartalék pilótát, akiket éppen azért hozott magával, hogy egy kis repülőgépen Iránba repítsék. Megmondta nekik, hogy nem sikerült gépet szereznie.

– Ne aggódjon – válaszolta Douglas. – Kerítünk mi egyet.

– Hogyan?

– Jobb, ha nem kérdezi…

– De igen. Tudni akarom, hogyan.

– Korábban Kelet-Törökországban dolgoztam. Tudom, hol vannak repülőgépek. Ha szüksége van rá, hát ellopunk egyet.

– Jól meggondolták? – kérdezte Perot.

– Magának kell meggondolnia – hangzott a válasz. – Ha Irán fölött netán lelőnek bennünket, akkor mit számít az, hogy loptuk a gépet? Ha viszont nem lőnek le bennünket, akkor szépen visszavihetjük oda, ahonnan

elkötöttük. Ha keletkezik is rajta néhány lyuk, már rég árkon-bokron túl leszünk, mire bárki észreveszi. Mi van még ezenkívül meggondolni való?

– Meggyőzött – válaszolta Perot. – Belevágunk.

John Carlent és Ron Davist elküldte a repülőtérre, hogy kérjenek útvonalengedélyt Vanba, a határhoz legközelebb fekvő, repülőtérrel is rendelkező városba.

A repülőtérről Davis visszahívta és közölte, hogy a Boeing 707 nem tud leszállni Vanban. A helyi repülésirányítók csak törökül beszélnek, ezért külföldi gép – az amerikai katonai repülőgépeket leszámítva, amelyeken tolmács is van – nem szállhat le ott.

Perot felhívta “Mr. Fish”-t s megkérte, hogy szervezze meg a repülőutat. Néhány perc múlva megjött a megnyugtató válasz: minden rendben. “Mr. Fish” még azt is hozzáfűzte, hogy vezetőként ő is a csapattal megy. Perot őszintén meglepődött: “Mr. Fish” mindeddig rendíthetetlenül ragaszkodott ahhoz, hogy Törökország keleti részébe nem hajlandó betenni a lábát. Lehetséges volna, hogy a kalandvágy őt is hatalmába kerítette?

Neki azonban Isztambulban kell maradnia, hisz ő az egész vállalkozás motorja. Telefonközelben kell lennie, hogy Boulware, a dallasiak, a “tiszták”, vagy éppen a “piszkos csapat” bármikor elérhesse. Ha a 707-es leszállhatna Vanban, akkor ő is mehetne, hiszen a gép rádióadója segítségével a világ bármely részére lehet üzenni. Anélkül azonban elérhetetlen lesz Kelet-Törökországban, s lehetetlenné válik a kapcsolat az Iránból menekülők és a segítségükre sietők között.

Pat Sculleyt, Jim Schwebachet, Ron Davist, “Mr. Fish”-t és a két pilótát – Dirk Douglast és Julián Kanauchot – küldte tehát Vanba, Sculleyt nevezve ki a törökországi mentőcsapat parancsnokává.

Embereinek újabb csoportja indult hát el, hogy veszélyes helyeken veszélyes dolgokat hajtson végre. Ő pedig nem tehet mást, csak ül és várja a híreket.

Sokat gondolt John Carlenre és a Boeing 707 legénységére. Mindössze néhány napja ismerte őket, közönséges átlagamerikaiak voltak, s Carlen mégis hajlandó lett volna kockáztatni az életét, hogy elrepüljön Teheránba és kihozzon onnan egy sebesült tengerészgyalogost. Minden gond és nehézség ellenére ez nagyon jó érzéssel töltötte el.

Megcsördült a telefon.

– Itt Ross Perot.

– Itt pedig Ralph Boulware.

– Hello, Ralph! Hol van?
– A határon.
– Remek.
– Épp az előbb láttam Rasidot.
Perot nagyon boldog volt:
– Csodálatos! Mit mondott?
– Azt, hogy biztonságban vannak.
– Hála istennek!
– A határtól harminc-negyven kilométernyire egy szállodában vannak. Rasid csak előre jött, hogy felderítse a terepet. Már vissza is ment. Azt mondta, hogy holnap talán megpróbálnak átkelni, de ez csupán az ő ötlete, Simons esetleg másképp tervezi. Ha már ennyire közel vannak, akkor miért halogatnák tovább a dolgot, akár csak reggelig is?
– Igaza van. Pat Sculley és a fiúk többsége “Mr. Fish”-sel már elindult. Repülőgéppel mennek Vanig, onnan pedig bérelt busszal. Hol találják meg?
– Egy Yüksekova nevű falu szállodájában vagyok. Ez a legközelebbi település a határhoz. A szálloda pedig az egyetlen az egész környéken.
– Megmondom Sculleynak.
– Oké. Viszlát.
Perot boldogan rakta le a kagylót. Kezdenek végre alakulni a dolgok.

Pat Sculley azt az utasítást kapta Perottól, hogy menjen a határra, gondoskodjék a “piszkos csapat” biztonságos átkeléséről, és vigye őket Isztambulba. Ha a menekülők nem érik el a határt, akkor lehetőleg egy Dirk Douglas által ellopandó repülőgépen, vagy ha az nem sikerül, akkor országúton Iránba kell mennie, hogy felkutassa őket.
Sculley és a mentőcsapat menetrend szerinti járattal repült Isztambulból Ankarába, ahol már várta őket egy bérelt gép. A megállapodás úgy szólt, hogy Vanba viszi és vissza is hozza őket. Máshova nem lehetett repülni vele. A pilótát csak úgy kényszeríthették volna, hogy Iránba menjen, ha erőszakkal eltérítik a gépet.
Egy turbómotoros gép érkezése nagy eseménynek számított Van városában. Amikor kiszálltak, egész csapat rendőr fogadta őket, s úgy tűnt, nem lesz könnyű szabadulni tőlük. “Mr. Fish” azonban félrevonult a parancsnokkal, s hamarosan mosolyogva tért vissza.
– Figyeljenek rám! – mondta. – A város legjobb szállodájába megyünk, de vegyék figyelembe, hogy ez nem a Sheraton, s lehetőleg ne

reklamáljanak.

A szállodának három emelet magas, tágas központi hallja volt, s a szobák a galériákról nyíltak úgy, hogy mindegyiknek az ajtaját jól lehetett látni a hallból. Amikor az amerikaiak beléptek, a helyiség tele volt sörözgető, a fekete-fehér televízión futballmeccset néző, lármás törökökkel. Az idegeneket meglátva elhallgattak, s hamarosan néma csönd lett a hallban.

Megkapták a szobáikat. Mindegyikben két összecsukható ágy volt, s a sarokban egy zuhanyozófüggönnyel elkerített lefolyónyílás – a WC. A fehér falú, deszkapadlós szobákon nem volt ablak. Annál több a svábbogár. Minden emeleten egy fürdőszoba volt.

Sculley és “Mr. Fish” elindult, hogy buszt szerezzen, amellyel lejuthatnak a határra. A szálloda előtt leintettek egy Mercedest, s az elvitte őket egy villamossági cikkeket árusító bolthoz. A kirakatban mindössze néhány ócska tévé árválkodott. Az üzlet már bezárt – közben beesteledett –, de “Mr. Fish” megrázta az ablakot védő vasrácsot, s végül csak kijött valaki.

A bolt végében levő kamrába vonultak, s leültek az egyetlen villanykörte által megvilágított asztalhoz. Sculley egy szót sem értett a beszélgetésből, amelynek végén azonban előállt egy autóbusz, sofőröstül. A szállodába már a busszal mentek vissza.

A többiek Sculley szobájában várták őket. Senki sem akart lefeküdni, s még kevésbé a szálloda ágyaiba. Azonnal indulni akartak a határra, de “Mr. Fish” vonakodott.

– Már hajnali kettő van – figyelmeztette őket. – A rendőrség pedig figyeli a szállodát.

– Számít az valamit? – kérdezte Sculley.

– Újabb kérdéseket, s ezzel együtt újabb problémát jelenthet.

– Azért próbáljuk meg!

Lementek a hallba. Megjelent a szálloda igazgatója, s szemmel láthatóan idegesen kezdte kérdezgetni “Mr. Fish”-t. Bejött az utcáról két rendőr és ők is bekapcsolódtak a beszélgetésbe.

– Nem akarják, hogy elmenjünk – fordult Seulleyhoz “Mr. Fish”.

– Miért?

– Hát nem érti, hogy nagyon gyanúsak vagyunk?

– Tiltja a törvény, hogy elmenjünk?

– Nem, de…

– Akkor pedig megyünk. Mondja csak meg nekik.

Egy ideig még vitatkoztak, de aztán a rendőrök és az igazgató feladták, s ők elindultak.

A városon kívül a hőmérséklet gyorsan zuhanni kezdett, ahogy egyre feljebb jutottak a hóborította hegyekben. Melegen öltöztek, de hamarosan a hátizsákjukban magukkal vitt pokrócokra is szükségük lett.

– Most kezd komolyra fordulni a dolog – szólt Sculley mellett ülő “Mr. Fish”. – A rendőröket tudom kezelni, mert megvannak hozzájuk a kapcsolataim. Aggasztanak viszont a banditák és a katonák. Velük már nincs kapcsolatom.

– Mit szándékozik tenni?

– Ha bármilyen probléma adódik, azt hiszem, ki tudom magyarázni magamat, feltéve, hogy önök közül senkinél sincs fegyver.

Sculley elgondolkodott a dolgon. Davisnél van fegyver. Simons is mindig azt mondta, hogy a fegyver inkább több bajt hoz az emberre, semhogy megmentse őket. A Walther-PKK-k soha nem is hagyták el Dallast.

– Rendben – válaszolta végül.

Ron Davis nem sokkal később kihajította a hóba harmincnyolcasát. Az autóbusz fényszórójának sugárkévéjében az út közepén álló egyenruhás, integető katona tűnt fel. A sofőr fékezés nélkül továbbhajtott, mintha el akarná gázolni, de “Mr. Fish” ráüvöltött, s végre megállt.

Sculley az ablakon kinézve egy csapat katonát vett észre a hegyoldalban, lövésre készen tartott fegyverrel. Ha nem állnak meg, biztosan lekaszálják őket.

Egy őrmester és egy tizedes szállt fel a buszra. Ellenőrizték az útleveleiket. “Mr. Fish” cigarettával kínálta őket. A buszon maradtak beszélgetni, amíg elszívták. Aztán leszálltak és intettek, hogy mehetnek tovább.

Néhány kilométerrel arrébb ismét megállították őket, s megismétlődött ugyanez az ellenőrzés.

A buszra harmadszor felszállók már nem viseltek egyenruhát. “Mr. Fish” nagyon ideges lett.

– Legyenek nagyon óvatosak! – figyelmeztette suttogva az amerikaiakat. – Olvassanak, vagy csináljanak bármit, csak ne nézzenek ezekre a fickókra.

Mintegy fél órán át tárgyalt a fegyveresekkel, s amikor a buszt végre továbbengedték, közülük ketten fennmaradtak a járművön.

– Védelem – adta meg “Mr. Fish” az elég rejtélyes magyarázatot.

Sculley volt ugyan a csoport vezetője, de nem tehetett mást, mint hogy követte “Mr. Fish” utasításait. Nem ismerte a vidéket és nem beszélte a nyelvet. Legtöbbször fogalma sem volt róla, hogy tulajdonképpen mi is történik velük. Nehezen tudta volna ilyen körülmények között irányítani a csoportot. Rájött, hogy az a legjobb, ha hagyja “Mr. Fish”-t intézkedni, s csak akkor lép közbe, ha már látja rajta, hogy kezdi elveszteni uralmát az idegei fölött.

Hajnali négykor végre elérték Yüksekovát. “Mr. Fish” Vanban élő unokatestvére szerint itt kellett találkozniuk Ralph Boulware-rel.

Sculley és “Mr. Fish” bement a szállodába. A hall sötét volt és olyan szag ülte meg, mint egy söntés férfivécéjét. Jó párat kellett kiáltaniuk, hogy gyertyával a kezében megjelenjen egy fiatal fiú. “Mr. Fish” váltott vele néhány szót törökül.

– Boulware nincs itt. Órákkal ezelőtt távozott, és nem tudják, hová.

XIII.

1.

A rezaiyehi szállodában ugyanaz a rossz, bizonytalan érzés lett úrrá Jay Coburnon, ami korábban Mehabadban, majd később az iskolaudvaron: nem képes irányítani a sorsát, mások döntenek felőle – ebben az esetben például Rasid.

De hol az ördögben lehet?

Megkérdezte az őröktől, hogy telefonálhat-e, s azok lekísérték a hallba. Madzsid unokatestvérét, a rezaiyehi professzort hívta, de senki sem vette fel a kagylót.

Anélkül, hogy különösebben bízott volna a sikerben, Golamot tárcsázta Teheránban. Meglepetésére az első csöngés után rögtön válaszolt.

– Üzenetem van Jim Nyfeler számára – mondta neki. – A kiindulási körzetben vagyunk.

– Hol van most? – kérdezte Golam.

– Teheránban.

– Feltétlenül találkoznunk kell.

– Rendben. Holnap reggel várom – válaszolta. Nem árulhatta el a tartózkodási helyüket.

– Hol?

– A “Bukarestben”.

– Oké.

Coburn visszament az emeletre. Simons Keane Taylorrel együtt behívta őket az egyik szobába.

– Ha Rasid reggel kilencre nincs itt, akkor nélküle indulunk – közölte velük döntését.

Coburn kezdte jobban érezni magát.

– Az őrök kezdenek elfáradni – folytatta Simons –, s már távolról sem olyan éberek, mint eleinte. Elsurranhatunk mellettük, vagy ha kell hát másképp is elintézhetjük a dolgot.

– Csak egy gépkocsink van – figyelmeztette Coburn.

– És ráadásul azt is itt hagyjuk, hogy félrevezessük őket. Gyalog megyünk a határig. Mindössze 50-60 kilométer az egész. Nem az országutat használjuk, így legalább elkerüljük az őrposztokat.

Coburn bólintott. Éppen ezt akarta. Megint az övék a kezdeményezés.

– Szedjük össze a pénzt – fordult Simons Taylorhoz. – Kérje meg az őröket, hogy kísérjék le a kocsihoz. Hozza fel a papírzsebkendős dobozt és az elemlámpát, s vegye ki belőlük a pénzt.

– Először is együnk valamit – mondta, miután Taylor kiment. – Hosszú séta vár ránk.

Taylor beosont egy üres szobába, s a papírzsebkendős dobozból és az elemlámpából a padlóra rázta a pénzt.

Az ajtó hirtelen ki vágódott, s Taylor rémületében mozdulatlanná dermedt.

Lassan fordította vissza a fejét, s meglátta a szélesen vigyorgó Gaydent.

– Ezt nevezem – mondta éleset füttyentve.

– Te piszok disznó! A szívbajt hozod rám – támadt rá Taylor.

Gayden hangosan felnevetett.

Az őrök lekísérték őket az étterembe, s az amerikaiak asztala közelében maguk is letelepedtek. Birkahúst szolgáltak fel nekik rizzsel és teát. Komoran fogyasztották el az ételt: aggasztotta őket, hogy vajon mi történhetett Rasiddal, s hogyan fognak boldogulni nélküle.

A televízió be volt kapcsolva és Paul egyszerűen nem tudta levenni a szemét a képernyőről. Azt várta, hogy bármelyik pillanatban megjelenik rajta a fényképe, alatta a körözés szövegével.

Hol az ördögben lehet Rasid?

Csupán egy órányira vannak a határtól, mégis foglyok, őrizet alatt tartják őket, sőt annak a veszélye sem múlt még el, hogy esetleg visszaküldik őket Teheránba.

– Nézzétek, ki van itt! – kiáltott fel valaki.

Az ajtón Rasid sétált be, szép kényelmesen.

Fontoskodó arccal az asztalukhoz lépett:

– Uraim, ez az utolsó vacsorájuk – mondta.

Rémülten meresztették rá a szemüket.

– Mármint Iránban – fűzte hozzá sietve. – Távozhatunk.

A bejelentést üdvrivalgás fogadta.

– Szereztem egy menetlevelet a forradalmi bizottságtól – kezdett bele a történetbe Rasid. – Lementem a határra, hogy ellenőrizzem az útvonalat. Van ugyan néhány úttorlasz, de sikerült mindent elrendeznem. Azt is tudom, hol szerezhetünk lovakat a hegyeken való átkeléshez, bár azt

hiszem, nem lesz szükségünk rájuk. A határállomást a falusiak ellenőrzik, nincsenek kormánykatonák. Találkoztam a falu főnökével és megállapodtunk, hogy átenged bennünket a határon. Ralph Boulware is megérkezett, s beszéltem is vele.

– Menjünk! – pattant fel Simons. – S ha lehet, minél gyorsabban. Egyikük sem sajnálta, hogy ott kell hagyniuk az ételt. Rasid megmutatta az őröknek a parancsnokhelyettestől kapott igazolást, Keane Taylor pedig kifizette a szállodaszámlát. Rasid Bill kezébe nyomott egy csomag Khomeini-arcképet, s kiküldte, hogy ragassza fel őket a kocsikra.

Néhány perc múlva távoztak.

Bill alapos munkát végzett. Bárhova néztek is a Range Roverekben, mindenhonnan az éles vonású, fehér szakállas arc bámult rájuk.

Elindultak. Az első kocsit Rasid vezette.

A városból kifelé tartva egyszer csak hirtelen fékezett, kihajolt az ablakon és vadul integetni kezdett egy közeledő taxinak.

– Rasid, mi az istent csinál maga? – kiáltott rá Simons.

Rasid válasz nélkül kiugrott a kocsiból és a taxihoz szaladt.

– Te jó isten! – suttogta Simons.

Rasid egy percig beszélgethetett a sofőrrel, aztán a taxi továbbhajtott.

– Megkértem, hogy mellékutakon vezessen ki bennünket a városból – magyarázta, miután visszaült a volán mögé. – Van egy úttorlasz, amit szeretnék elkerülni, mert fegyveres kölykök őrzik, s teljesen kiszámíthatatlanok. A taxisnak van egy fuvarja, de visszajön értünk. Várjunk.

– Túl sokáig nem fogunk rá várni – válaszolta az ezredes. Tíz perc múlva a taxi visszatért. Sötét, aszfaltburkolat nélküli utcákon haladtak, s végül kiértek egy főútvonalra. Az egyik sarkon a taxi jobbra fordult, s Rasid a sebességet alig csökkentve követte. Balra, néhány méterre tőlük ott volt az elkerülni kívánt úttorlasz. Valóban fiatal suhancok őrizték, akik csak úgy szórakozásból, vadul lövöldöztek a levegőbe. A sarkon túl a három gépkocsi felgyorsított, s már el is tűnt a szemük elől, még mielőtt igazán tudatosodhatott volna bennük, hogy valaki kikerülte az ellenőrzést.

Nem sokkal később Rasid megállt egy benzinkútnál.

– Mi az ördögnek áll meg? – kérdezte Keane Taylor.

– Tankolnunk kell.

– Háromnegyedéig van a tank, s az bőségesen elég arra, hogy átjussunk a határon. Menjünk innen, de gyorsan.

– Lehet, hogy Törökországban nem kapunk benzint.

– Rasid, menjünk! – szólt rá Simons is.

Nem is hallgatott rá, csak kiugrott a kocsiból. A két kocsit már csurig töltötték, de még mindig a taxissal vitatkozott, akinek száz rialt – alig valamivel több mint egy dollárt – akart adni azért, hogy kivezette őket a városból.

– Rasid, nyomjon már a kezébe egy marék pénzt és menjünk – türelmetlenkedett Taylor.

– Túl sokat kér.

– Jézusom!

Végül is kétszáz rialban sikerült megegyeznie a taxissal és visszaszállt a Range Roverbe.

– Gyanakodott volna, ha alkudozás nélkül kifizetem, amit kér – magyarázta.

A városon túl az út bekanyarodott a hegyek közé. Jó állapotban volt, s elég gyorsan haladhattak. Hamarosan felértek a hegygerincre.

– Délután még volt itt valahol egy ellenőrző poszt – magyarázta Rasid. – Úgy látszik, ráuntak az őrködésre és hazamentek.

A gépkocsi fénykévéjében két ember tűnt fel. Integettek, hogy álljanak meg. Úttorlaszt azonban nem láttak és Rasid nem fékezett.

– Azt hiszem, jobb volna, ha megállnánk – szólt rá Simons.

Rasid nem vette le a lábát a gázpedálról, el akart hajtani a két férfi mellett.

– Azt mondtam, megállni! – mordult rá Simons.

Erre már engedelmeskedett.

– Látjátok ezt? – kérdezte Bill a szélvédőn kibámulva.

Nem messze tőlük kis híd ívelt át egy vízmosás fölött. Két oldalán állig felfegyverzett, marcona hegylakók másztak elő a mélyedésből – harminc, negyven, ötven.

Nagyon úgy nézett ki, hogy előre elkészített kelepcébe futottak. Ha megpróbálnak továbbhajtani, biztosan szitává lövik őket.

– Hála istennek, hogy megálltunk – szólt Bill megkönnyebbülten.

Rasid kiugrott a kocsiból, hogy intézkedjék. A fegyveresek egy láncot feszítettek keresztbe a hídon és körbevették őket. A legbarátságtalanabb emberek voltak, akikkel útjuk során találkoztak. Ellenségesen vizsgálgatták a kocsikat, ketten-hárman pedig hangos vitába kezdtek Rasiddal.

Szörnyű volna, ha kiderülne, hogy csak azért estek át annyi veszélyen és megpróbáltatáson, hogy végül egy csapat vad iráni paraszt fogságába kerüljenek, gondolta Bill. Lehet, hogy a két szép Range Roverre és a pénzünkre fáj a foguk. Soha senki nem tudná meg, ha végeznének velünk itt a hegyek között.

A fegyveresek egyre dühösebbnek látszottak. Lökdösték, taszigálták Rasidot. Bill már-már azt hitte, hogy rögtön tüzet nyitnak rájuk.

– Ne mozduljanak – figyelmeztette őket Simons. – Maradjanak a helyükön és hagyják, hogy Rasid elintézze a dolgot.

Bill úgy érezte, hogy a fiatalembernek segítségre van szüksége. Megtapogatta a zsebében lapuló rózsafüzért és imádkozni kezdett. Elmondott minden imát, amit csak ismert. Mindannyian isten kezében vagyunk, gondolta. Igazi csoda kell ahhoz, hogy innen szabaduljunk.

A második kocsiban ülő Coburn mozdulatlanná dermedt, amikor észrevette, hogy egy puskacső egyenesen az ő fejét veszi célba.

A mellette ülő Gayden hirtelen támadt ötletnek engedve suttogva megkérdezte tőle: – Jay, miért nem reteszeled be az ajtót?

Coburn hisztérikus nevetésben tört ki.

Rasid úgy érezte, hogy csak hajszálon függ az élete.

Ezek banditák, akik akár egy kabátért is képesek bárkit megölni. Az emberélet mit sem számít nekik. Nem érdekli őket a forradalom sem. Teljesen mindegy, ki van hatalmon, hisz nem ismernek el semmiféle kormányt, nem engedelmeskednek semmiféle törvénynek. Még Irán nyelvén, farsziul sem tudnak, csak törökül.

Törökül ordítoztak vele, s ő farsziul válaszolt. Ezzel persze semmire sem mentek. Félő volt, hogy a vitát lezárandó, egyszerűen lelövik.

Közeledő gépkocsi motorjának zúgása hallatszott, majd egy fénycsóva is feltűnt Rezaiyeh irányából. Egy Land Rover állt meg mellettük és három férfi szállt ki belőle. Egyikük hosszú fekete kabátot viselt. A fegyveresek szemmel látható tisztelettel fogadták.

– Szabad az útleveleiket? – fordult a férfi Rasidhoz.

– Természetesen – válaszolta. A második Range Roverhez vezette a férfit. Bill az első kocsiban ült, s azt akarta, hogy a fekete kabátos beleunjon az okmányok vizsgálatába, mire hozzá ér. Kocogtatására Paul letekerte az ablakot.

– Adják ide az útleveleiket – szólt be a kocsiba.

Az idegenen látszott, hogy nem először ellenőriz útleveleket. Mindegyiket gondosan megvizsgálta, s a fényképet alaposan összevetette a tulajdonos arcával. Tökéletes angolsággal tette fel kérdéseit: hol és mikor született az illető, hol lakik? Szerencsére Simons a hamis útlevelekben szereplő minden adatot bemagoltatott Paullal és Billel, s Paul pillanatnyi gondolkodás nélkül válaszolt a kérdésekre.

Miután náluk végeztek, Rasid aggódva kísérte a férfit az első gépkocsihoz. Bill már helyet cserélt Keane Taylorral, s most a túlsó sarokban, a fénytől a lehető legtávolabb ült. Megismétlődött az előző vizsgálat. Bill útlevele került sorra utolsónak.

– A fénykép nem ezé az emberé – mondta a fekete kabátos.

– Dehogynem az övé – bizonygatta Rasid. – Csak nagyon beteg. Lefogyott és a bőre színe is megváltozott. Hát nem látja, hogy a halálán van? Amilyen hamar csak lehet, vissza kell térnie Amerikába, hogy megkaphassa a szükséges orvosi kezelést, ön késlelteti az utazását. Azt akarja, hogy meghaljon, s aztán elterjedjen a hír, hogy az irániak még egy haldoklón sem hajlandók megkönyörülni? Hát ennyit ér önnek országunk becsülete?

– Ezek az emberek amerikaiak – válaszolta a férfi. – Kövessen!

Hátat fordított és elindult a híd mellett álló agyagkunyhó felé. Rasid a nyomában.

– Nincs joga megállítani bennünket – érvelt még menet közben is. – Az Iszlám Forradalom Parancsnoki Bizottságától azt a parancsot kaptam Rezaiyehben, hogy kísérjem őket a határra. Aki akadályoz bennünket, az ellenforradalmi bűntettet követ el az iráni néppel szemben.

Elővette és meglobogtatta a parancsnokhelyettes által írt, a könyvtár pecsétjével lepecsételt levelet.

A férfi gondosan elolvasta, de csak ingatta a fejét:

– Az az amerikai másképp néz ki, mint az útlevelében szereplő képen.

– Mondtam már, hogy beteg! – kiabált ingerülten Rasid. – A forradalmi bizottság szabad utat biztosított nekik a határra. Takarítsa el az utunkból ezeket a banditákat!

– Nekünk megvan a saját forradalmi bizottságunk – válaszolta a férfi. – Velünk kell jönniük a parancsnokságunkra.

Rasid úgy érezte, jobb, ha nem tiltakozik tovább.

Jay Coburn nézte, amint kilépnek az épületből és elindulnak feléjük. Rasid meglehetősen levertnek látszott.

– A falujukba visznek, ellenőrzésre – közölte, amikor odaértek. – Az ő kocsijukon kell mennünk.

Ez utóbbit Coburn nem találta túl biztatónak. Eddig valahányszor feltartóztatták őket, mindig megengedték, hogy a Range Roverekben maradjanak, így nem érezték annyira foglyoknak magukat. Azzal, hogy kiszállítják őket a kocsijaikból, mintha a biztos talajt húznák ki a lábuk alól.

Ráadásul Rasidot még sohasem látta ennyire ijedtnek.

Beszálltak a hegyi harcosok járműveibe – egy kis teherautóba és egy ütött-kopott személygépkocsiba. Göröngyös ösvényen indultak el a hegyek közé. A két Range Rovert egy-egy fegyveres vezette mögöttük. Coburnnek csak az járt az eszében, hogy ezzel vége: soha többé senki nem hall felőlük.

Öt-hat kilométert tehettek meg, s egy faluba értek. A településen egyetlen téglaház volt, körülötte nagy udvar. A többi ház agyagtéglából épült és szalmatető fedte őket. A téglaépület udvarán hat vagy hét jó állapotban lévő dzsipet láttak. Te jó isten, hiszen ezek az emberek kocsilopásból élnek, gondolta Coburn. A két Range Rover jól illik majd a gyűjteményükbe.

Az amerikaiakat szállító kocsik begördültek az udvarba, nyomukban a két Range Rover, majd még két dzsip, amelyekkel úgy álltak meg, hogy elzárják a kijáratot.

– Nem kell félniük – mondta a fekete kabátos férfi, amikor kiszálltak. – Egy kicsit elbeszélgetünk, aztán mehetnek.

– Hazudik – súgta a többieknek Rasid.

Beterelték őket a téglaházba, s felszólították őket, hogy vessék le a cipőjüket. Kísérőiknek rettenetesen tetszett Keane Taylor cowboycsizmája. Az egyik hegylakó felemelte, hosszan vizsgálgatta, majd körbeadta, hogy mindenki jól megnézhesse.

Nagy, bútorozatlan szobába vezették őket. Csupán egy perzsaszőnyeg volt benne, s néhány összegöngyölt takaró a falak mentén. A helyiséget egyetlen petróleumlámpa világította meg. A szőnyeg közepén foglaltak helyet, körülöttük a puskás férfiak.

Mintha csak a mehabadi események ismétlődnének, jutott eszébe Coburnnek, aki egy pillanatra sem vette le a szemét Simonsról.

A szobába belépett a legkövérebb, legrondább mullah, akit valaha is láttak, s megkezdődött a kihallgatás.

Farszi, török és angol keverék nyelven Rasid vitte a szót. Ismét bemutatta az iskolai könyvtárban írt levelet és megmondta a rezaiyehi parancsnok helyettesének a nevét. Az egyik férfi felállt és kiment, hogy ellenőrizze, valódi nevet mondott-e. Coburn szerette volna tudni, hogyan történik az ellenőrzés. A petróleumlámpából ítélve a faluban nem volt villany. Hogyan tud akkor telefonálni?

Az útleveleiket ismét ellenőrizték. A szobából közben ki-be jártak az emberek.

Mi lesz, ha mégis van telefonjuk, s a rezaiyehi bizottság közben megkapta Dadgar értesítését, töprengett Coburn.

Persze az is lehet, hogy jobban járnak az ellenőrzéssel, így legalább valaki tudomást szerez arról, hogy itt vannak. Egyébként bármelyik pillanatban megölhetik őket, holttestüket nyomtalanul betemeti a hó, és soha senki nem fogja megtudni még azt sem, hogy erre jártak.

A fegyveres közben visszajött, átnyújtotta Rasidnak a levelet és mondott valamit a mullahnak.

– Minden rendben. Igazoltak bennünket – nyugtatta meg a többieket Rasid.

A légkör egyik pillanatról a másikra megváltozott.

A mullah jóságos apóvá szelídült és mindannyiukkal melegen kezet rázott. Teát hoztak.

– Szeretettel üdvözöl bennünket a falujában, ő kéri, hogy legyünk a vendégeik éjszakára – fordított Rasid.

– A leghatározottabban utasítsa vissza – válaszolta Simons. – Mondja meg neki, hogy a barátaink várnak ránk a határon.

Tíz év körüli fiúcska lépett a terembe. Keane Taylor, hogy a nehezen született barátságot erősítse, elővette tizenegy éves Michael fia fényképét és megmutatta a falusiaknak. A képet meglátva izgatottan hadartak valamit.

– Szeretnék, ha lefényképezné őket. – mondta Rasid.

– Keane, kapd elő a géped! – biztatta Gayden is.

– Nincs már benne film – tiltakozott Taylor.

– Vedd már elő azt a kibaszott gépet, nem hallod!

Kiderült, hogy még maradt is három kockája. Vakuja azonban nem volt, s Instamaticjánál sokkal érzékenyebb gépre lett volna szükség ahhoz, hogy sikerüljenek a felvételek a petróleumlámpa megvilágította szobában. A törzsi harcosok azonban már felsorakoztak, büszkén rázták puskáikat, s a további vitát elkerülendő Taylor néhányszor elkattintotta a gépet.

Alig tudták elhinni, ami velük történt, öt perccel korábban még úgy tűnt, hogy ezek az emberek készek legyilkolni őket, most pedig egymás szavába vágva magyaráztak valamit, nevetgéltek, s egyáltalán, nagyon barátságosak voltak.

Hangulatuk bármelyik pillanatban ugyanilyen gyorsan a visszájára is fordulhat.

Taylorban közben felülkerekedett a humorérzék, s egész kis színjátékot rögtönzött. Úgy viselkedett, mint egy igazi sajtófotós – megkérte a harcosokat, hogy mosolyogjanak, a jobb összhatás kedvéért közelebb állította őket egymáshoz és tucatjával csinálta a nem létező képeket.

Ismét teát hoztak. Coburnt a hányinger kerülgette, mert az utóbbi néhány napban már annyi teát ivott, hogy a gondolatától is rosszul lett. Amikor senki nem figyelt rá, észrevétlenül ki is öntötte a magáét, ronda barna foltot ejtve a gyönyörű kéziszövésű szőnyegen.

– Mondja meg nekik, hogy most már mennünk kell – figyelmeztette Simons Rasidot.

– Még egy teát meg kell innunk – válaszolta Rasid, a helyiekkel folytatott rövid szóváltás után.

– Nem – jelentette ki Simons határozottan és fel is állt. – Menjünk.

Szélesen mosolyogva és mély hajlongással búcsúzva a házigazdáktól, szelíd viselkedését meghazudtoló határozott parancsokat osztogatott a szája sarkából:

– Készüljenek, egy-kettő! Gyorsabban húzzák a cipőjüket! Kifelé innen, gyerünk!

A távozás mégis lassúra sikerült, mert minden helybeli valamennyi vendéggel kezet akart rázni. Simons közben rendületlenül terelgette őket az ajtó felé. Megtalálták és felhúzták a cipőiket, közben állandóan mélyen hajlongtak és udvariasan bólogattak. Végre kijutottak az épületből és beszálltak a Range Roverekbe. Meg kellett várniuk, amíg a hegyi lakók arrébb viszik a bejáratot eltorlaszoló két dzsipet. Járműveikkel eléjük álltak és visszavezették őket a hegyi ösvényen, amelyen a faluba érkeztek.

Maguk is alig hitték el, hogy még mindig életben vannak, szabadok, s folytathatják az útjukat.

A falusiak elvezették őket a vízmosás fölötti hídig, s ott elbúcsúztak.

– Nem kísérnek el bennünket a határig? – kérdezte tőlük Rasid.

– Nem – válaszolta egyikük. – A mi területünk itt a hídnál véget ér. A másik oldal már Seróhoz tartozik.

A hosszú fekete kabátot viselő férfi mindannyiukkal kezet rázott.

– Ne felejtse el elküldeni a fényképeket – figyelmeztette Taylort.

– Dehogy felejtem – válaszolta az rezzenéstelen arccal.

A hidat elzáró láncot leengedték, a két Range Rover átgördült a túlsó partra és egyre gyorsulva eltűnt a falusiak szeme elől.

– Remélem, a következő faluban már nem lesz ilyen problémánk – mondta Rasid. – Délután találkoztam a főnökkel, s mindenben megállapodtam vele.

Egyre gyorsabban haladtak.

– Lassítson! – szólt rá Rasidra Simons.

– Nem, sietnünk kell.

Körülbelül egy mérföldre lehettek a határtól.

– Fogja vissza ezt az átkozott járgányt! Nem akarok éppen most, a játszma végén fejre állni – kiáltott rá az ezredes.

Úgy tűnt, mintha benzinkút mellett hajtanának el. Láttak egy kis épületet is, amelyből halvány fény szűrődött ki.

– Állj! Állj! – ordította hirtelen Taylor.

– Rasid… – kiáltott Simons.

A mögöttük jövő kocsit vezető Paul vadul megnyomta a kürtöt és többször is felvillantotta a fényszórót.

A szeme sarkából Rasid két futva közeledő és puskáját menet közben csőre töltő férfit látott.

Beletaposott a fékbe, s a kocsi csikorogva megállt.

Paul a benzinkút előtt stoppolt, s már ki is szállt. Rasid hátratolatott és szintén kiugrott.

A két férfi rájuk szegezte a puskáját.

Már megint kezdődik!

Rasid szokásához híven megpróbálta szavakkal elárasztani őket, de a legcsekélyebb hatást sem érte el. A fegyveresek beszálltak a két kocsiba, így ő is visszakapaszkodott a vezetőülésbe.

– Hajtson tovább – hallotta a figyelmeztetést.

Egy perccel később elérték a határ mentén húzódó hegy lábát. Fent a magasban jól kivehetők voltak a határállomás fényei.

– Forduljon jobbra – mondta a Rasid mellett ülő férfi.

– Nem. Útvonalengedélyt kaptunk a határig és…

A férfi rászögezte és kibiztosította a puskáját. Rasid megállította a kocsit.

– Figyeljen! Délután a falujukban jártam, s megkaptam az engedélyt…

– Hajtson arra lefelé.

Egy kilométerre sem voltak Törökországtól és a szabadságtól, s ráadásul heten voltak kettő ellen. Megkísértette őket a gondolat…

Egy dzsip száguldott le a hegyoldalon a határállomás felől, s leblokkolt a Range Rover előtt. Izgatott fiatalember pattant ki belőle pisztollyal a kezében, s a kocsi vezetőülés felőli oldalához rohant.

– A Forradalmi Parancsnokság Bizottságának az utasítását teljesítem… – kezdett mondókájába Rasid, az ablakot leengedve.

– Hajtson lefelé az ösvényen! – ordította az izgatott fiatalember, a fejének szegezve a pisztolyt.

Rasid jobbnak látta, ha engedelmeskedik.

Ez az ösvény még az előbbinél is szűkebb volt. Szerencsére egy kilométert sem kellett megtenni a faluig.

– Maradjanak itt, majd én intézkedem – mondta Rasid a kocsiból kiugorva, miután megérkeztek.

A zajra többen előjöttek a viskókból, hogy megnézzék, mi történik. Még annyira sem voltak bizalomgerjesztők, mint az előző falu lakói.

– Hol van a főnök? – kérdezte jó hangosan Rasid.

– Nincs itt – válaszolta valaki.

– Akkor kerítsék elő. Délután beszéltem vele – jó barátja vagyok – és engedélyt kaptam tőle, hogy átvigyem ezeket az amerikaiakat a határon.

– Miért vannak magával amerikaiak? – szögezte neki a kérdést egy marcona, fegyveres férfi.

– Az Iszlám Forradalmi Parancsnokság Bizottságától azt az utasítást kaptam…

Nem tudta befejezni a mondatot, mert hirtelen megjelent a falu főnöke, akivel délután tárgyalt. Odalépett hozzá, s jobbról-balról megcsókolta.

– Figyeljetek csak! Kezdenek biztatóan alakulni a dolgok – fordult a többiekhez a második kocsiban Gayden.

– Hála istennek – dünnyögte Coburn. – Az életemért sem lennék képes több teát meginni.

A férfi, aki az előbb Rasidot összecsókolta, hozzájuk lépett. Vastag, nehéz afgán kabátot viselt. Behajolt az ablakon és kezet rázott velük.

Rasid és a két őr visszaszállt a kocsiba, s néhány perccel később már a hegyoldalban kapaszkodtak felfelé a határállomás irányában.

A második terepjáróban utazó Paulnak ismét Dadgar jutott eszébe. Négy órával korábban Rezaiyehben még ő is úgy vélte, hogy nem lesz szükség

lovakra, az országút és a határállomás elkerülésére. Most már nem volt olyan biztos benne. Lehetséges, hogy a vizsgálóbíró minden repülőtérre, tengeri kikötőbe és határátkelőhelyre elküldte a fényképüket. Ha a reguláris hadsereg katonái vissza is vonultak, a fényképeket azért kiszögezhették valahol. Az iràniak pedig szemmel láthatóan örülnek minden ürügynek, amellyel visszatarthatják és kihallgatásnak vethetik alá az amerikaiakat. Az EDS eddig folyamatosan alábecsülte Dadgar képességeit…

A határállomást neonlámpák éles fénye világította meg. A két gépkocsi lassan elhaladt az épületek mellett, s az úton keresztben húzódó, az iráni terület végét jelző láncnál állt meg.

Rasid rögtön kiszállt, visszament és váltott néhány szót a határőrökkel.

– Nincs náluk a kulcs, amivel le lehet oldani a láncot – mondta, amikor visszatért.

Mindannyian kiszálltak.

– Menjen át a török oldalra és nézze meg, hogy ott van-e Boulware – mondta Simons.

A lánchoz lépett és felemelte. Nem lehetett elég magasra húzni ahhoz, hogy egy Range Rover átférjen alatta.

Valaki közben kerített néhány pallót, s nekitámasztotta őket a láncnak, remélve, hogy azokon talán sikerül áthajtani a kocsikkal. Simons csak a fejét rázta, jelezve, hogy így biztosan nem fog sikerülni.

Coburnhoz fordult: – Van egy fémfűrész a szerszámos ládában?

Coburn visszament, hogy megnézze.

Paul és Gayden rágyújtott.

– El kell döntenetek, hogy mi legyen az útlevelekkel – figyelmeztette Gayden Pault.

– Mire gondolsz?

– Az amerikai törvények értelmében tízezer dollár pénzbüntetéssel és börtönnel sújtható az, aki hamis útlevelet használ. A pénzt természetesen kifizetem, de a börtönbüntetést nektek kell leülnötök.

Paul elgondolkodott a hallottakon. Eddig még nem hágta át a törvényt. Megmutatta ugyan a hamis útlevelet, de csupán a banditáknak és az iráni forradalmároknak, akiknek igazából nem is volt joguk arra, hogy követeljék tőle. Jobb volna, ha sikerülne törvénysértés nélkül megúszni a dolgot.

– Így igaz – kapcsolódott be a beszélgetésbe Simons. – Nem akarok semmiféle törvénysértést, ha egyszer kijutunk ebből az átkozott országból.

Semmi kedvem azon törni a fejem, hogyan tudom kiszabadítani magukat egy török börtönből.

Paul átadta az útlevelét Gaydennek és Bill is követte a példáját. Gayden továbbította őket Taylornak, aki mindkét könyvecskét becsúsztatta cowboycsizmája szárába.

Coburn közben talált egy fémfűrészt. Átadta Simonsnak, s ő nekiesett vele a láncnak. Amikor észrevették, az iráni határőrök rögtön odarohantak hozzá, s valamit ordítoztak. Simons abbahagyta a munkát.

Rasid néhány határőrrel és egy tiszttel a nyomában visszatért a török oldalról. Váltott néhány szót az irániakkal, majd Simonshoz fordult. – Nem vághatja el a láncot. A határőrök azt mondják, hogy várnunk kell reggelig. Ráadásul a törökök sem akarják, hogy éjszaka keljünk át a határon.

– Lehet, hogy hirtelen nagyon rosszul fogja érezni magát – súgta Simons Paulnak.

– Micsoda?

– Csak figyeljen, s ha jelzek, tettesse magát betegnek.

Paul megértette, mire gondol Simons, A török határőrök biztosan aludni szeretnének már, semmi kedvük hozzá, hogy egy csapat amerikaival bajlódjanak az éjszaka közepén. Ám ha az egyik amerikai megbetegszik és sürgősen kórházi ápolásra szorul, akkor mégsem zavarhatják el őket.

A törökök visszatértek saját oldalukra.

– Mit csinálunk most? – kérdezte Coburn.

– Várunk – felelte Simons.

Kettő kivételével az iráni határőrök is bementek a bódéjukba – kezdett rettenetesen hideg lenni.

– Tegyenek úgy, mintha az egész éjszakát itt akarnánk tölteni – mondta a többieknek Simons.

A másik két iráni határőr is lassan az őrbódé felé somfordált.

– Gayden, Taylor, menjenek utánuk és kérjék meg őket, hogy megfelelő fizetség ellenében vigyázzanak a kocsikra – adta ki az utasítást Simons.

– Hogy vigyázzanak? – kérdezte Taylor, aki nem akart hinni a fülének. – Egyszerűen ellopják és kész.

– Pontosan – válaszolta az ezredes. – Sőt még meg is könnyítjük a dolgukat, ha hagynak minket elmenni.

Taylor és Gayden egy szó nélkül a határőrök után indult.

– Akkor kezdjük! – adta ki az utasítást Simons. – Coburn, fogja Pault és Billt, s egyszerűen, sétáljon át velük a határon.

– Gyerünk, igyekezzetek – látott rögtön munkához Coburn.

Paul és Bill átlépett a láncon és elindult Törökország felé.

Coburn ott volt szorosan a nyomukban.

– Bármi történik is, ti ne törődjetek semmivel, csak menjetek – figyelmeztette őket. – Ha kiabálást vagy lövéseket hallotok, akkor szedjétek a lábatokat, de semmi szín alatt se álljatok meg, és ne forduljatok vissza.

– Gyorsabban! – szólalt meg váratlanul a hátuk mögött Simons. – Nem szeretném, ha éppen itt a senki földjének a közepén lőnék le magukat.

Hangos vita hangjai értek el hozzájuk az iráni oldalról.

– Menjetek és meg ne forduljatok! – figyelmeztette őket újból Coburn.

Taylor eközben egy marék pénzt tartott a két iráni határőr elé,

akik hol a határon átigyekvő négy embert, hol a két, egyenként

legalább húszezer dollárt érő Range Rovert nézték…

– Nem tudjuk, mikor jöhetünk vissza a kocsikért. Lehet, hogy csak nagyon sokára… – segített be nekik Rasid.

– Reggelig mindannyiuknak itt kellett volna maradniuk… – tiltakozott erőtlenül az egyik iráni katona.

– A gépkocsik nagyon értékesek, valakinek feltétlenül vigyáznia kell rájuk…

Amíg a határőrök hol a menekülőket, hol a gépkocsikat nézve bizonytalankodtak, addig Paul és Bill elérte a török oldalt és bement a határőrposztra.

Bill az órájára nézett. Február tizenötödike, csütörtök éjjel háromnegyed tizenkettő volt. 1960. február 15-én húzta Emily ujjára az eljegyzési gyűrűt. Hat évvel később ugyanezen a napon született Jackie – ma van a tizenharmadik születésnapja. Megkaptad az ajándékodat, kislányom, gondolta Bill. Él az apád.

– Hát csak sikerült megszöktetned bennünket, Jay – szólt Paul Coburnt átölelve, mihelyt becsukták maguk mögött az ajtót.

Közben odaát az iráni határőrök, látva, hogy az amerikaiak fele már megszökött, úgy döntöttek, hogy most már jobb, ha elveszik a pénzt, s a két kocsit is ellophatják… Rasid, Gayden és Taylor a lánchoz lépett.

– Menjetek. Én akarok átmenni utoljára – mondta Gayden.

Teljesült a kívánsága.

2.

A yüksekovai szállodában Ralph Boulware, Ilsman, a kövér titkosügynök, “Charlie Brown”, a tolmács és “Mr. Fish” unokatestvérének a két fia a füstöt okádó dobkályha körül ült. Telefonhívást vártak a határról Vacsorájukat – valamiféle húst, talán birkát – újságpapírba göngyölve tálalták fel.

Ilsman elmondta, hogy látta, amint valaki felvételeket készített Rasidról és Boulware-ről a határon.

– Ha bármilyen gondot okoznának maguknak azok a képek, csak szóljanak nekem – fordította szavait “Charlie Brown”.

Boulware nem egészen értette, hogy mire gondol.

– Meggyőződése, hogy maga becsületes ember és nemes ügyet szolgál – magyarázta Charlie.

Boulware meglehetősen képmutatónak érezte a bókot – mintha egy maffiózó azt bizonygatná, hogy őszinte barátjának tekinti.

Éjfélkor még mindig ott ültek, anélkül, hogy bármilyen üzenetet kaptak volna a “piszkos csapattól”, Pat Sculleytól, vagy “Mr. Fish”-től, aki állítólag már úton van a határra egy autóbusszal. Boulware úgy döntött, hogy lefekszik. Mielőtt ágyba bújt, mindig ivott egy pohár vizet, s most is ott állt egy kancsó a szobájában az asztalon. Lehajtott egy pohárral, s közben valami szilárd testet érzett a szájában. Jézusom, mi lehetett az, gondolta, de aztán megpróbált elfeledkezni róla.

Már éppen azon volt, hogy magára húzza a takarót, amikor telefonhoz hívták.

Rasid volt az.

– Ralph?

– Igen.

– A határon vagyunk.

– Máris indulok.

Felverte a többieket is, aztán kifizette a szállodaszámlát. A két fiú ült a volánhoz és elindultak a határra vezető úton, ahol – mint azt Ilsman többször is elmondta – csupán az előző hónapban harminckilenc embert öltek meg a banditák. Pár kilométer után újabb defektet kaptak. Elemlámpájukban kimerült az elem, így sötétben kellett kereket cserélniük. Az út szélén várva a művelet végét, Boulware úgy igazából el sem tudta

dönteni, hogy van-e oka félni. Lehetséges, hogy Ilsman egyszerűen csak hazudik. Persze az is igaz, hogy személye és papírjai eddig biztosítékot jelentettek mindannyiuk számára. Ha a török titkosszolgálat is olyan, mint a török szállodák, akkor könnyen lehet akár az itteni James Bond is.

A kerékcsere közben megtörtént és folytatták útjukat.

Kezdenek alakulni a dolgok, állapította meg magában. Paul és Bill a határon van, Sculley és "Mr. Fish" elindult az autóbusszal, Perot pedig megérkezett Isztambulba egy repülőgéppel. Úgy látszik, mégis sikerülni fog.

A határra érve azonnal rohanni kezdett a kivilágított őrház felé.

A többiek hatalmas üdvrivalgással fogadták.

Megvolt mindenki: Paul, Bill, Coburn, Simons, Taylor, Gayden és Rasid.

Boulware hosszan és melegen megrázta Paul és Bill kezét.

Az üdvözlésen túljutva, mindannyian elkezdtek öltözni és összeszedni a holmijukat.

– Hé, várjatok egy kicsit! – intette le őket Boulware. – "Mr. Fish" még úton van a busszal. Addig talán igyunk egyet – húzott elő a zsebéből egy üveg Chivas Regalt, amit külön erre az alkalomra tett félre.

Rasid kivételével, aki soha nem fogyasztott alkoholt, mindannyian lehajtották az ünnepi poharat. Simons félrevonta Boulware-t.

– Most pedig mondja el, mi a helyzet?

– Ma délután beszéltem Ross-szal – kezdett a beszámolóba Ralph. – "Mr. Fish" Sculleyval, Schwebachkel és Davisszel úton van felénk egy busszal. Akár el is indulhatnánk – tizenketten elférünk két kocsiban –, de azt hiszem, jobb ha megvárjuk őket. Egyrészt így együtt maradhatunk, senki sem veszhet el. Másrészt az út nem egészen biztonságos. "Véres ösvényként" emlegetik, mert állítólag tele van a környék banditákkal. Lehet, hogy ez túlzás, de az itteniek olyan határozottan állítják, hogy magam is kezdek hinni benne. Jobb tehát, ha együtt maradunk. Harmadszor: ha Yüksekovába megyünk, hogy ott várjuk be "Mr. Fish"-t, akkor kénytelenek leszünk a világ legócskább szállodájába bejelentkezni, s kitenni magunkat különböző kellemetlen kérdéseknek.

– Rendben – válaszolta Simons nem túl lelkesen. – Akkor nincs más hátra, mint várni.

Fáradtnak látszik, gondolta Boulware. Egy öregember, aki nem akar mást, csak pihenni. Coburn is rettentő kimerültnek tűnt. Vajon mi mindenen mehettek keresztül?

Ő sem érezte túl jól magát, bár aludt valamennyit az utóbbi negyvennyolc órában. Eszébe jutott a “Mr. Fish”-sel folytatott, véget nem érő vita arról, hogyan lehet lejutni a határra; az az érzés, ami Adanában fogta el, amikor rájött, hogy az autóbuszra nem számíthat, s végül a hegyek közötti taxizás… S most mégis itt van.

A kis őrházban nagyon hideg volt; a fa tüzelésű kályha inkább füstöt árasztott, mint meleget. Mindenki nagyon fáradt volt, s a whisky csak még jobban elálmosította őket. Egymás után dőltek le aludni az őrök fekhelyeire, vagy éppenséggel a padlóra.

Egyedül Simons maradt ébren – műanyag szopókás szivarjait egymás után szíva járkált fel-alá. Alighogy kezdett pirkadni, az ablakhoz állt, s a senki földjén át az iráni oldalt figyelte.

– Száz fegyveres várakozik odaát – figyelmeztette Rasidot és Boulware-t. – Maguk szerint mit tesznek, ha megtudják, kik csúsztak át a határon?

Boulware-nek is eszébe jutott már, vajon jól tette-e, amikor azt javasolta, hogy várják be “Mr. Fish”-t.

Rasid is kinézett az ablakon. Meglátta a két Range Rovert, s hirtelen eszébe jutott valami.

– A benzineskanna! – szólt hirtelen. – Ottfelejtettük a kannát, amiben a pénz van. Arra pedig szükségünk lehet.

Simons csak bámult rá.

Rasid kirohant az épületből és futni kezdett a határ felé.

Egy örökkévalóságnak tűnt neki, míg megtette a nem túl nagy távolságot. Egész úton az járt a fejében, mit gondolhatnak most az iráni határőrök. Már biztosan leírtak bennünket, gondolta. Ha támadt is kétségük afelől, hogy helyesen cselekedtek, biztosan találtak valami mentséget maguknak, amivel igazolhatják tettüket. Nem fogják a véleményüket egyik pillanatról a másikra megváltoztatni.

Elérte a láncot és átlépett rajta. Kinyitotta az első Range Rover csomagterének az ajtaját. A bódéból futva közeledett a két határőr.

– Elfelejtettük az olajat – vetette oda nekik. Kiemelte a kannát és elindult vissza a határ felé.

– Mire kell az maguknak? – kérdezte gyanakodva az egyik katona. – Gépkocsijuk már úgysincs.

– A buszhoz, ami elvisz bennünket Vanba – válaszolt Rasid, s átlépett a láncon.

Nem nézett vissza, de érezte a tekintetüket a hátában.

Nem sokkal visszatérése után motorzúgást hallottak. Kinéztek az őrház ablakán, s egy buszt láttak közeledni.

Hatalmas ovációval fogadták Pat Sculleyt, Jim Schwebachet, Ron Davist és “Mr. Fish”-t. A kölcsönös üdvözlések után az ő poggyászukból is előkerült egy üveg whisky, így ismét ittak a sikeres megmenekülésre. “Mr. Fish” félrevonult Ilsmannal és a határőrökkel.

– Észrevettétek, ki van velünk? – kérdezte Pat Sculleyt átölelve Gayden.

Sculley csak most látta meg a sarokban alvó Rasidot. Elmosolyodott. Teheránban ő volt a főnöke és az EDS székházában Simonsszal tartott első megbeszélésen – amely mintha nem is hat hete, hanem legalább egy évtizede lett volna – határozottan kiállt amellett, hogy őt is vegyék be a csapatba. Úgy látszik, Simons is rájött, hogy igaza volt.

– Pat Sculleyval el kell mennünk Yüksekovába, hogy beszéljünk a rendőrfőnökkel – lépett hozzájuk “Mr. Fish”. – Maguk várjanak meg itt bennünket.

– Na ne – tiltakozott Simons. – Vártunk Boulware-re, aztán vártunk magukra. Most mire várjunk?

– Ha nem szerzünk igazolást, könnyen bajba kerülhetünk, hiszen Paulnak és Billnek nincs útlevele – magyarázta “Mr. Fish”.

– Azt hittem, hogy a maga Ilsmanja ezt már elintézte – szólt Simons dühösen Boulware-nek.

– Én is azt hittem – válaszolta az. – Arról volt szó, hogy megvesztegeti őket.

– Hát akkor mi a baj?

– Jobb lesz, ha mégis utánanézünk.

– Intézzék hát, de a lehető leggyorsabban.

Sculley és “Mr. Fish” a buszhoz ment.

A többiek leültek pókerezni. Mindannyiuknak több ezer dollár volt a cipőjében, s nem nagyon óvatoskodtak a licitálásban. Az egyik leosztásnál, amikor már ezer dollárnál is több volt a tét, Paulnak ász-full került a kezébe. Keane Taylor tovább emelte a tétet. Két felütött királya volt, de Paul gyanította, hogy a kezében lévő harmadikkal király-fullra játszik. Megérzése helyesnek bizonyult – és ezernégyszáz dollárt nyert.

A határőröket közben leváltották. Az újonnan érkezettek között egy tiszt is volt, akit rettenetesen feldühített, hogy az őrház tele van elszórt csikkekkel, százdollárosokkal és pókerező amerikaiakkal, akik közül kettő ráadásul útlevél nélkül lépett be az országba.

Rájuk virradt, s már nem érezték magukat olyan jól – túl sokat ittak és túl keveset pihentek az éjjel. Ahogy a nap emelkedett az égen, úgy találták egyre unalmasabbnak a pókert. Simons egyre idegesebbnek látszott, Gayden pedig Boulware-t nyaggatta, hogy hol lehet már Sculley és "Mr. Fish".

Rájött, hogy hibát követett el. Mihelyt a többiek megérkeztek, azonnal el kellett volna indulniuk Yüksekovába. Nem lett volna szabad kiengednie a kezéből a kezdeményezést, és hagyni, hogy "Mr. Fish" rendelkezzék.

Négyórai távollét után, délelőtt tízkor Sculley és "Mr. Fish" végre megérkezett.

Az utazási ügynök közölte a tiszttel, hogy megvan a távozási engedélyük. A katona meglehetősen élesen válaszolt valamit, s mintegy véletlenül hagyta, hogy lecsússzék válláról a köpeny és előtűnjék övére csatolt pisztolya. A határőrök hátrébb húzódtak.

– Azt mondja, hogy csak akkor távozhatunk, ha erre ő ad engedélyt – magyarázta "Mr. Fish".

– Elég – szólt Simons. Felállt, s mondott valamit törökül a tisztnek. A katonák nagyon meglepődtek – nem is gondolták, hogy ismeri a nyelvüket. Simons a tiszttel együtt átment a szomszédos szobába.

– Távozhatunk – mondta néhány perccel később visszatérve.

– Megvesztegette, ezredes? Vagy halálra rémítette? – kérdezte Coburn már a házon kívül.

Simons halványan elmosolyodott, de nem válaszolt.

– Velünk jön Dallasba, Rasid? – kérdezte Pat Sculley.

Rasid csak most vette észre, hogy bár az utóbbi néhány napban mindig úgy beszéltek, mintha örökre velük maradna, lényegében először kérdezték meg tőle egyértelműen, hogy ezt akarja-e. Meg kell hát hoznia élete legfontosabb döntését.

"Velünk jön Dallasba, Rasid?" Valóra válhat hát az álma. Sorra vette, mit is hagy otthon. Nem voltak sem gyerekei, sem felesége, sőt még barátnője sem – életében soha nem volt még szerelmes. Eszébe jutottak a szülei és a testvérei. Biztosan szükségük lenne rá, hisz Teheránban egy ideig igencsak nehéz lesz az élet. De tudna-e segíteni rajtuk? Még néhány napig, vagy hétig megvolna az állása, amíg elindítja az Államokba az amerikaiak hátrahagyott holmiját, amíg etetné a kutyákat és a macskákat, de aztán vége. Az EDS-nek befellegzett Iránban. Sőt lehet, hogy jó néhány évre a

számítógépeknek is. Munkanélküliként csak teher volna a családja számára – még egy éhes száj, akit etetni kell.

Amerikában viszont…

Amerikában folytathatja a tanulmányait, igazolhatja a tehetségét, sikert arathat az üzleti életben – különösen ha olyan emberek segítik, mint Pat Sculley és Jay Coburn.

“Velünk jön Dallasba, Rasid?”

– Igen – válaszolta Sculleynak. – Dallasba akarok menni.

– Hát akkor mire vár? Gyerünk a buszba.

Mindannyian felszálltak.

Alighogy leült, Paul óriási megkönnyebbülést érzett. A busz elindult, s Irán lassan a távolba tűnt – valószínűleg soha többé nem látja már ezt az országot. Észrevette, hogy idegenek is vannak a buszon: néhány szabálytalan, furcsa egyenruhás, nem túl bizalomgerjesztő külsejű török és két amerikai, akikről valaki – már maga sem tudta, hogy ki – azt mondta, hogy pilóták. Túl izgatott volt ahhoz, hogy felőlük érdeklődjön. Az egyik határőr is felszállt – biztosan a városban van dolga, s kihasználja, hogy itt a busz.

Megálltak Yüksekovában, s “Mr. Fish” figyelmeztette Pault és Billt: – Találkoznunk kell a rendőrfőnökkel. Huszonöt éve szolgál itt, s ez a legérdekesebb esemény, ami valaha is történt vele. Ne aggódjanak. Csupán rutinkihallgatásról van szó.

Paul, Bill és “Mr. Fish” bement a kis rendőrparancsnokságra. Paul egyáltalán nem aggódott. A legfontosabb, hogy kijutottak Iránból. Törökország sem az a kimondott nyugati demokrácia, de legalább nem ég forradalmi lázban. Persze az is lehet, hogy már fáradtabb volt annál, semhogy meg tudott volna ijedni.

Billel együtt két órán át faggatták, aztán elengedték őket.

Yüksekovában még hat ember szállt fel a buszba: egy asszony gyerekkel és négy nagyon piszkos férfi – “Testőrök” mondta “Mr. Fish” –, akik a busz függönnyel elkerített végében ültek le.

Van felé indultak, ahol bérelt repülőgép várta őket. Paul a tájat figyelte. Szebb volt, mint Svájc, de hihetetlenül szegényes. Az utat a hegyoldalból lezúdult hatalmas kövek tarkították. Parasztokat látott, akik a havat kotorták, hogy kecskéik hozzáférhessenek az alatta lévő fagyott fűhöz. A hegyoldalban elkerített nyílású barlangokban feltehetően emberek laktak.

Elhaladtak egy, talán még a keresztes hadjáratok idején épült erőd romjai mellett.

A sofőrjük minden bizonnyal azt hitte, hogy autóversenyen van. Agresszíven, nagy sebességgel vezetett a kanyargós hegyi úton, mintha biztos volna benne, hogy senki nem jöhet szembe velük. Néhány katona egyszer megpróbálta megállítani, de tudomást sem véve róluk, továbbszáguldott. “Mr. Fish” ráordított ugyan, hogy álljon meg, de ő csak nyomta tovább a gázt.

Néhány kilométerrel arrébb ismét katonákkal találkoztak, de ezek már felkészültek a fogadásukra. Biztosan értesítették őket, hogy nem voltak hajlandók megállni az előző ellenőrzőpontnál. Puskájukat lövésre készen tartva keresztbe álltak az úton, így a sofőr kénytelen volt fékezni.

Egy őrmester ugrott fel a buszra és pisztolyát a sofőr halántékához nyomva lerángatta a buszról.

Most aztán bajban vagyunk, gondolta Paul.

A jelenet már-már komikus volt. A sofőr cseppet sem ijedt meg: ugyanolyan hangosan és dühösen kiabált a katonákkal, mint azok ővele.

“Mr. Fish”, Ilsman és a rejtélyes utasok közül néhányan szintén leszálltak, valamit mondtak a katonáknak, s feltehetően sikerült őket meggyőzniük. A sofőrt valósággal felhajították a buszra, de harci kedve töretlen maradt, s még akkor is ordítozott, amikor továbbindultak, az ablakon kidugott öklét rázva a katonák felé.

Késő délután érték Vanba.

A városházára mentek, ahol átadták őket a helyi rendőröknek. A rossz kinézésű testőrök úgy eltűntek, mintha soha nem is látták volna őket. A rendőrök kiállították a szükséges iratokat és kikísérték őket a repülőtérre.

Beszállás közben Ilsmant visszatartotta az egyik rendőr. A török egy 45-ös pisztolyt viselt a hóna alatt, s azt nyilván még ebben az országban sem engedik meg, hogy az utasok kézifegyvert vigyenek magukkal a fedélzetre. Ilsman megmutatta a papírjait, s ezzel a probléma meg is oldódott.

Rasidot szintén megállították. A kezében ott volt a pénzt tartalmazó benzineskanna, márpedig gyúlékony anyagot szintén tilos a gépre felvinni. Közölte a rendőrrel, hogy a tartályban az amerikai feleségeknek szánt napolaj van, s az hitt neki.

Mindannyian elhelyezkedtek. A Simons és Coburn által bevett élénkítő tabletták hatása elmúlt, s ők kényelmesen elhelyezkedve másodpercek alatt mély álomba merültek.

A felszállópálya felé gurultak, s Paul olyan örömteli izgalmat érzett, mintha ez lenne az első repülőútja. Eszébe jutott, hogy a teheráni börtönben mennyire vágyott erre a hétköznapi dologra – felszállni egy gépre és elrepülni. A gép orra a felhőkbe fúródott, s rajta ismét elhatalmasodott a szabadság régen nem tapasztalt érzése.

3.

A török légi közlekedés szabályai miatt a bérelt gép nem szállhatott le akármelyik városban. Nem repülhettek egyenesen Isztambulba, ahol Perot várt rájuk, hanem át kellett szállniuk Ankarában.

Míg a csatlakozásra vártak, több problémát is sikerült megoldaniuk.

Simons, Sculley, Paul és Bill taxiba vágta magát, s az amerikai követségre hajtatott.

Hosszú utat tettek meg a városon keresztül, Ankara levegője szürkésbarna és kellemetlen szagú volt.

– Rossz itt a levegő – állapította meg Bill.

– A magas kéntartalmú széntől, amivel fűtenek – magyarázta Simons, aki az ötvenes években hosszabb ideig élt Törökországban. – A légszennyezés elleni védekezésről még csak nem is hallottak.

A nagykövetségre értek. Bill szíve nagyot dobbant, amikor a kocsi ablakán kinézve meglátta a fiatal, jóképű, makulátlan egyenruhát viselő tengerészgyalogost az épület előtt.

Ez itt már az Amerikai Egyesült Államok.

Kifizették és elengedték a taxit.

A tengerészgyalogoshoz lépve Simons megkérdezte:

– Merre van a garázs?

A katona megmutatta, merre kell menni.

Paul és Bill az útlevélhivatalba ment. Zsebükben már ott lapult a megfelelő méretű fénykép, amit Boulware hozott az Államokból.

– Elveszítettük az útlevelünket. Meglehetősen sietve kellett távoznunk Teheránból – közölték a tisztviselővel.

– Ó igen, értem – válaszolta az, mintha már várta volna őket.

Ki kellett tölteniük néhány formanyomtatványt. Amikor végeztek, az egyik tisztviselő megkérte őket, hogy fáradjanak át vele egy másik szobába, mert szeretne néhány tanácsot kérni. Elmondta, hogy a tabrizi amerikai konzulátust megtámadták a forradalmárok, a személyzetnek valószínűleg ugyanúgy menekülnie kell, mint nekik. Elmondták, milyen útvonalon érkeztek és milyen nehézségekkel kellett megbirkózniuk útközben.

Néhány perccel később hatvan napra érvényes ideiglenes útlevéllel a kezükben hagyták el az épületet. Paul boldogan nézegette.

– Láttál már ilyen gyönyörűséget valaha is ebben a rohadt életben? – kérdezte Billt.

Simons kiöntötte az olajat a kannából és kirázta belőle a műanyag zacskókba csomagolt pénzt. A zacskók közül néhány felhasadt, és a pénz egy része csupa olaj lett. Sculley hozzálátott, hogy megtisztítsa a bankjegyeket, s tízezer dolláros csomagokba rakja őket. Hatvanötezer dollárjuk volt, s ugyanekkora összeg rialban.

Míg munkájában mélyen elmerülve a pénzt tisztogatta, egy tengerészgyalogos lépett a helyiségbe. Meglátva, hogy két zilált, borotválatlan alak a padlón térdelve kisebb vagyonnak is beillő százdollárosokat számolgat, valósággal földbe gyökerezett a lába.

– Mit mondjunk neki, ezredes? – kérdezte Sculley, erősen megnyomva az ezredes szót.

– A kapuban álló társa már tud róla, katona – dörmögte Simons.

A tengerészgyalogos tisztelgett és kiment.

Az isztambuli járat utasait este tizenegykor szólították beszálláshoz.

Sculley, aki már átesett az utolsó biztonsági ellenőrzésen, visszanézve látta, hogy a katona elkéri Simonstól a kezében lévő tasakot, amelybe a benzineskannából kivett összes pénzt rakták. – Ő, a hétszentségit – káromkodott.

Amikor a katona meglátta a hatvanötezer dollárt és a négymillió rialt, elszabadult a pokol.

Társai a puskájukhoz kaptak, egyikük el is ordította magát, s hamarosan egész csapat tiszt rohant hozzájuk.

Sculley látta, hogy Taylor, akinek kis fekete kézitáskájában is ott lapult ötvenezer dollár, kezdi átverekedni magát a Simonsot körülvevőkön: – Bocsánat, – elnézését kérem, bocsánat…

Paul már túljutott az utolsó ellenőrző ponton. Sculley a kezébe nyomta a nála levő harmincezer dollárt, s ment vissza, hogy megnézze, tud-e segíteni.

A katonák körbevették Simonsot, hogy elvigyék kihallgatásra. Sculley, “Mr. Fish”, Ilsman, Boulware és Jim Schwebach szorosan ott volt a nyomukban. Az ezredest egy kis szobába vezették. Egy tiszt, meglátva, hogy öt ember tolul utánuk, megkérdezte angolul: – Maguk kicsodák?

– Együtt vagyunk – válaszolta Sculley.

Leültek, s “Mr. Fish” beszélt valamit a tisztekkel.

– Látni akarják az igazolást arról, hogy ezt a pénzt magukkal hozták az országba – fordult végül hozzájuk.
– Miféle igazolást?
– A belépéskor nyilatkozatban kell feltüntetni az összes behozott külföldi valutát.
– De hisz ezt a kutya sem mondta!
Boulware vette át a szót:
– “Mr. Fish”, magyarázza meg ezeknek a bohócoknak, hogy egy apró kis határállomáson léptünk török területre, ahol az őrök talán el sem tudják olvasni az írásos utasításokat. Nem mondták, hogy bármilyen nyilatkozatot ki kellene töltenünk. Most viszont boldogan megtesszük, ha kell.
“Mr. Fish” vitatkozott még egy ideig a tisztekkel. Simonsot végül a pénzzel együtt elengedték. Előtte azonban feljegyezték a nevét, az útlevele számát, a személyleírását, s mihelyt Isztambulban leszálltak, az ezredest rögtön letartóztatták.

1979. február 17-én szombaton, hajnali háromkor Paul és Bill belépett Ross Perot lakosztályába az isztambuli Sheraton szállodában.
Perot úgy érezte, hogy ez életének legnagyszerűbb pillanata.
Átölelve őket, hatalmukba kerítették az érzések. Itt vannak hát végre. Oly sok hét várakozás, annyi fantasztikus vészhelyzet és hatalmas kockázat után élnek és egészségesek. Boldogságtól sugárzó arcukat nézte. Felébredtek a rémálmukból.
Betódultak a többiek is. Ron Davis szokása szerint most is hülyéskedni kezdett. Még valamikor korábban kölcsönkérte Perot meleg ruháit, Ross pedig úgy tett, mintha nagyon fontos volna neki, hogy visszakapja őket. Davis most letépte magáról a kabátot, a sapkát, a kesztyűt és teátrális mozdulattal odavágta őket a padlóra: – Parancsoljon velük, Perot! Itt vannak a vacak ruhái.
– Simonsot letartóztatták a repülőtéren – lépett be Sculley.
Perot diadalérzete egy szempillantás alatt a semmibe tűnt.
– Miért? – kérdezte értetlenül és csalódottan.
– Egy halom pénz volt nála borítékban, s véletlenül megmotozták.
– Beszéljen már értelmesen, Pat. Miért volt nála annyi pénz?
– Az volt az, amit a benzineskannában hoztunk. Tudja…
– Azok után, amin keresztülment, hogy engedhették, hogy ilyen teljesen felesleges kockázatot vállaljon? – szakította félbe Perot. – Tessék. Most itt

az eredmény. Délben indulnom kell, de ha Simons addig nem szabadul, akkor maga marad itt ebben a francos Isztambulban, mindaddig, amíg az ezredes ki nem jön!

Sculley, Boulware és “Mr. Fish” összedugta a fejét.

– Ki kell hoznunk az ezredest a börtönből – mondta Boulware.

– Az bizony beletelik legalább tíz napba – válaszolta “Mr. Fish”.

– Lószart! – hangzott Boulware meglehetősen lakonikus válasza. – Perot ezt nem fogja bevenni. Most rögtön ki kell hozni.

– De hisz hajnali öt óra van! – tiltakozott “Mr. Fish”.

– Mennyibe kerül?

– Nem tudom. Túl sokan tudnak az ügyről Ankarában és Isztambulban is.

– Ötezer dollár?

– Ó, annyiért az anyjukat is el fogják adni.

– Nagyszerű. Akkor lásson munkához – adta ki az utasítást Boulware.

“Mr. Fish” a telefonhoz lépett, tárcsázott és rövid beszélgetés után közölte: – Az ügyvédem a repülőtér melletti börtön előtt vár bennünket.

Beszálltak “Mr. Fish” lerobbant, ócska tragacsába, hátrahagyva Sculleyt, hogy kifizesse a hotelszámlát.

A börtön előtt valóban várta őket az ügyvéd.

– A bíró úton van, s már a rendőrséggel is beszéltem. Hol van a pénz? – kezdte, mihelyt beszállt a kocsiba.

– A fogolynál – válaszolta Boulware.

– Hogy érti ezt?

– Úgy, hogy maga bemegy a börtönbe, kihozza a foglyot, ő pedig odaadja magának az ötezer dollárt – válaszolta Boulware.

Fantasztikusan hangzott, de pontosan így történt. Az ügyvéd bement a börtönbe, s néhány perc múlva Simonsszal tért vissza. Beszálltak az autóba.

– Csak nem akarnak fizetni ezeknek a majmoknak? – háborgott Simons. – Kivárom, amíg elengednek. Bármit mondjanak is, néhány napon belül szabadon kell bocsátaniuk.

– Könyörgöm, ne ellenkezzék! Adja ide a borítékot – kérte Boulware.

Simons odaadta a tasakot. Boulvare kivett belőle ötezer dollárt és átnyújtotta az ügyvédnek.

– Itt a pénz. Intézkedjék! – mondta neki.

Az ügyvéd pedig intézkedett.

Fél órával később Boulware, Simons és “Mr. Fish”, egy rendőrségi kocsiban a repülőtér felé tartott. Az egyik rendőr elkérte az útlevelüket és

átvitte őket az útlevél-ellenőrzésen és a vámon. Mire kiértek a betonra, már ott volt a rendőrségi kocsi és a kifutópálya végében várakozó Boeing 707-eshez vitte őket.

– Mi az isten ez? – kérdezte Simons, miután felszállt a gépre, s meglátta a bársonyfüggönyöket, a süppedő foteleket, a tévékészülékeket és a bárpultokat.

Egy stewardess lépett hozzá:

– Hozhatok egy italt?

Boulware csendesen mosolygott.

A Perot szállodai lakosztályában megszólaló telefont véletlenül éppen Paul vette fel.

– Hello! – szólt bele egy hang.

– Hello! – válaszolta Paul.

– Ki beszél ott?

– Ott ki beszél? – kérdezte gyanakvóan.

– Paul, te vagy az?

Csak most ismerte meg Merv Stauffer hangját.

– Hello, Merv!

– Paul, van itt valaki, aki beszélni szeretne veled.

– Paul? – szólalt meg egy női hang kis szünet után.

Ruthie volt az.

– Ruthie!

– Ó, Paul!

– Szia. Mit csinálsz?

– Mi az, hogy mit csinálok? – kérdezte Ruthie könnyeivel küszködve. – Várlak!

Emily rögtön meghallotta a telefoncsörgést, de mielőtt a kagylóért nyúlhatott volna, a gyerekek már felkapták a szobájukban.

– Apa! De hisz ez apa! – hallotta Paul egy szempillantás múlva a sírós gyerekhangot.

Berontott a szobába.

A gyerekek az ágyon birkóztak. Mindegyik a telefonkagylót igyekezett megszerezni.

Néhány másodpercre megállt, hogy erőt gyűjtsön, aztán elvette tőlük a telefont.

– Bill?

– Szevasz, Emily.
– Hé, de jó, hogy hallom a hangod. Nem is reméltem… Bill! De jó hallani a hangod!

Dallasban Merv elkezdte leírni Perot kódolt üzenetét.
– Vedd… a…
Már annyira megszokta a rejtjelet, hogy folyamatosan tudta írni a desifrírozott szöveget.
– …kódot… és…
Nem tudta, mi történt, hisz Perot az utóbbi három napban szinte pokollá tette az életét a kód miatt. Rossnak egyszerűen nem volt hozzá türelme, hogy használja, neki viszont ragaszkodni kellett hozzá.
– Értsd meg, hogy Simons így követeli – magyarázta minden egyes alkalommal.
Most, a veszély elmúltával miért kezdte el hirtelen használni a kódot?
– …dugd… oda… ahol…
Stauffer kitalálta a mondat hátralevő részét és harsányan felkacagott.

Ron Davis felhívta a szobapincért és mindenkinek rendelt egy szalonnás tojást.
Éppen falatoztak, amikor ismét Dallas jelentkezett. Stauffer volt az és Perotot kérte a telefonhoz.
– Ross, most kaptuk meg a Dallas Times Heraldot.
Mi ez? Hülyéskedik?
Stauffer azonban folytatta:
– Az első oldalon a szalagcím így hangzik: “Perot emberei útban hazafelé. Hírek szerint szárazföldön távoztak Iránból”. Perot úgy érezte, hogy mindjárt szétrobban.
– Úgy tudtam, hogy sikerült leállítani ennek a cikknek a közlését.
– Hidd el, megpróbáltuk. A lap tulajdonosa vagy irányítói azonban egyszerűen képtelenek ellenőrizni a szerkesztőt.
Tom Luce lépett be a vonalba, s a hangján érezni lehetett, hogy rettenetesen dühös.
– Ross, azok az átkozottak azt se bánnák, ha a mentőcsapatot legyilkolnák, az EDS összeomlana, s téged börtönbe csuknának. Csak az a fontos számukra, hogy legyen egy szenzációs sztorijuk. Elmondtuk nekik, mivel jár, ha közlik a cikket, de az sem számított. Ha túl leszünk ezen az

ügyön, rögtön pert indítunk ellenük, ha az örökkévalóságig kell is harcolni, egy vagyonba kerül…

– Lehetséges – válaszolta Perot. – De azért azt ajánlom, légy óvatos az olyan emberekkel, akik hordószámra vásárolják a tintát és tonnaszámra az újságpapírt. Van esély arra, hogy ez a hír eljut Teheránba?

– Nem tudjuk. Sok iráni él Texasban, s a többségük biztosan elolvassa az újságban. Teheránba ugyan még mindig nagyon nehéz telefonálni, de ha mi tudtunk, akkor nekik miért ne sikerülhetne?

– S ha így történik…

– Akkor Dadgar természetesen rájön, hogy Paul és Bill kicsúszott a kezei közül…

– S úgy dönthet, hogy újabb túszokat ejt – fejezte be a mondatot Perot, Undorodott a Külügyminisztériumtól, amiért kiszivárogtatta a hírt, dühös volt a Dallas Times Heraldra, hogy leközölte, s szinte beleőrült abba, hogy teljesen tehetetlen.

– A “tiszták” pedig még mindig Teheránban vannak – mondta ki azt, ami mindannyiukat a legjobban nyugtalanította.

A rémálom tehát mégsem ért még véget.

XIV.

1.

Február 16-án, pénteken délben Lou Goelz felhívta Joe Pochet, s közölte vele, hogy délután ötkor a többi EDS-alkalmazottal együtt legyen az amerikai nagykövetségen. A névsorösszeállítást és a csomagfeladást még az éjszaka folyamán a követségen elvégzik és szombaton reggel már indulhatnak is a Pam Am különjáratával.

John Howell nyugtalankodott. Abolhaszantól tudta, hogy Dadgar még mindig a posztján van. Szerencsére nem tud arról, hogy mi történt a “piszkos csapattal”. Ha rájön, hogy Paul és Bill elmenekült, vagy egyszerűen csak lemond a felkutatásukról és helyettük más túszok ejtése mellett dönt, akkor őket is letartóztathatják. S hol egyszerűbb letartóztatni valakit, mint a repülőtéren, ahol mindenkinek útlevelével kell igazolnia magát?

Eszébe jutott, hogy talán okosabb lenne, ha nem a legelső járattal mennének. Goelz szerint több különjárat is indul. Talán várniuk kellene, hogy lássák, mi történik az evakuáltak első csoportjával, keresik-e közöttük az EDS embereit. Annyi haszna legalább lenne a dolognak, hogy felkészülhetnének arra, ami a repülőtéren vár rájuk.

Könnyen lehet persze, hogy az irániak is felkészülnek. Az első járatnak megvan az az előnye, hogy még meglehetősen nagy lesz a zűrzavar, senki sem tudja, pontosan mit is kell csinálnia, s a káoszt kihasználva könnyebben kicsúszhatnak.

Végül mégis az első járat mellett döntött, bár félelmei nem oszlottak el. Bob Youngnak ugyanez járt a fejében. Már nem dolgozott ugyan az EDS iráni képviseletén – áthelyezték Kuvaitba –, de az országban tartózkodott a minisztériummal kötött szerződésről folytatott első tárgyalások idején, szemtől szembe találkozott Dadgarral is, s a neve ott lehet a vizsgálóbíró valamelyik listáján.

Joe Pochenak is jobban tetszett az első járat, bár nem sokat beszélt róla. Tulajdonképpen semmiről sem beszélt bővebben. Howell nagyon zárkózottnak találta.

Rich és Cathy Gallagher nem volt biztos benne, hogy valóban el akarja hagyni Iránt. Nyíltan meg is mondták Pochenak, hogy bármilyen utasítást adott is Simons ezredes, Poche nem parancsol nekik, s joguk van önállóan

dönteni. Joe egyetértett Velük, de felhívta rá a figyelmüket, hogy ha meggyűlik a bajuk az irániakkal, akkor nem számíthatnak arra, hogy Perot újabb mentőcsapatot küld kiszabadításukra. Gallagherék végül mégis úgy döntöttek, hogy elutaznak az első járattal.

Délután átnézték az összes dokumentumokat, s megsemmisítettek mindent, amiben akár csak utalás is történt Paulra és Billre.

Poche mindegyiküknek adott kétezer dollárt, ötszázat a saját zsebébe csúsztatott, tíz-tízezret pedig a cipőibe dugott. Gaydentől kölcsönvett, az övénél egy számmal nagyobb cipőt viselt, hogy kényelmesen elférjen benne a pénz. Volt nála egymillió rial is. Majd megkéri Lou Goelzöt, hogy adja át Abolhaszannak, aki kifizeti belőle az EDS iráni alkalmazottainak utolsó havi bérét.

Öt előtt néhány perccel éppen Goelz háziurától búcsúzkodtak, amikor megszólalt a telefon. Poche kapta fel a kagylót.

– Megvannak. Érted? Megvannak – hallotta Tom Walter hangját.

– Értem – válaszolta boldogan.

Beszálltak a kocsiba. Cathy az ölében vitte Buffyt. Peché vezetett. A többieknek nem szólt az üzenetről.

A kocsit a követség mellett, egy mellékutcában hagyták. Hadd álljon ott, amíg valaki el nem lopja.

Howell aggodalma a követség területére érve sem oszlott el. Legalább ezer amerikai zsúfolódott össze, s fel-feltűntek közöttük fegyveres forradalmi gárdisták is. A nagykövetség elvben sérthetetlen amerikai területnek számított, de az iráni forradalmárok nyilván nem sokat törődnek az ilyen diplomáciai finomságokkal.

Az éjszaka nagy részét várakozással töltötték. Sorba kellett állni az okmányok kitöltéséhez, útlevelük leadásához, a csomagcédulák átvételéhez. A csomagokat egy hatalmas előtérben zsúfolták össze, s mindenkinek magának kellett megkeresnie a sajátját és ráragasztania a csomagcédulát. Sorba kellett állni a csomagvizsgálatnál is. A forradalmi gárdisták minden csomagot kinyittattak és átkutattak.

Howell megtudta, hogy a Pan Am két Boeing 747 típusú gépet indít. Az egyik Frankfurtba, a másik Athénba repül. Az evakuáltakat csoportokra osztották, s az EDS emberei a követségi alkalmazottakhoz kerültek, akiknek úticélja Frankfurt volt.

Szombaton reggel hétkor beszálltak a repülőtérre induló buszokba.

Rettenetes utazás volt.

Két-három fegyveres forradalmár szállt fel mindegyik buszra. A követség területéről kihajtva riporterek, televíziósok hadát látták: az irániak nyilván úgy döntöttek, hogy a megalázott amerikaiak távozása világraszóló televíziós eseménynek számít.

A repülőtér felé vezető úton zötykölődtek. Poche közelében egy tizenöt év körüli gárdista állt. A széksorokat elválasztó folyosón ingadozott, testével átvéve a busz rázkódását, s ujját egy pillanatra sem vette le fegyvere ravaszáról. Poche észrevette, hogy a fegyver ki van biztosítva. Ha elveszti az egyensúlyát… de nem vesztette el.

Az utcákon rengeteg ember nyüzsgött, s óriási volt a forgalom. Mintha mindenki tudta volna, hogy a buszokon amerikaiak utaznak. A gyűlöletük szinte tapintható volt. Üvöltöztek és az öklüket rázták feléjük. Egy teherautó húzott el mellettük, s vezetője az ablakon kihajolva leköpte a buszt.

A konvojt többször is megállították. Úgy tűnt, mintha a város különböző részeit különböző forradalmi csoportok ellenőriznék, s mintha mindegyik csoport azzal kívánná kimutatni a hatalmát, hogy megállítja, majd kegyesen továbbengedi őket.

Két óra alatt tették meg a repülőtérre vezető kilenc kilométeres utat.

A reptéren még nagyobb volt a zűrzavar. Még több riporter és televíziós kamera várta őket. Fegyveresek százai nyüzsögtek körülöttük. Sokan közülük a forgalmat irányították, s mindegyiküknek megvolt a maga külön véleménye arról, hogy hová is kell menniük a buszoknak.

Fél tízkor végre bejutottak az épületbe.

A követség munkatársai hozzáláttak az éjszaka összegyűjtött útlevelek kiosztásához. Öt hiányzott közülük; Howellé, Pocheé, Youngé és a Gallagher házaspáré.

Még novemberben, miután Paul és Bill megőrzésre átadta az útlevelét, a követség közölte, hogy csak akkor kapják vissza, ha már tájékoztatták a rendőrséget. Ezt a trükköt akarják megismételni?

Poche verekedte át magát a tömegen, kezében az öt útlevelet lobogtatva.

– Egy pultra ledobva találtam őket. Valaki biztosan ottfelejtette – lihegte.

Bob Young két amerikait vett észre, akik fényképekkel a kezükben szemmel láthatólag kerestek valakit a tömegben. Rémülten látta, hogy az EDS-munkatársak csoportját vizsgálják, majd határozottan Gallagherék felé veszik az irányt.

Csak nem Cathyt akarja túszként fogva tartani Dadgar?

Young nagyon megkönnyebbült, amikor a két férfi mosolyogva közölte, hogy elhozták a házaspár néhány csomagját.

Barátaiknak sikerült kimenteniük a bőröndök egy részét a Hyattből. Megkérték a két férfit, hogy vigyék el őket a repülőtérre, s adják át Gallagheréknek. Ők szívesen meg is tették, de mivel nem ismerték a házaspárt, szükségük volt a fényképükre.

A rémület tehát indokolatlan volt, de ez a kis közjáték is növelte a feszültséget.

Joe Poche úgy döntött, hogy megpróbál kicsit tájékozódni.

– Az EDS munkatársa vagyok – fordult a Pan Am egyik alkalmazottjához. – Keresnek valakit az irániak?

– Igen. Két embert akarnak mindenáron kézrekeríteni – hangzott a válasz.

– Mások után is kutatnak?

– Nem. A lista is, amin a két nevet megjelölték, hetekkel ezelőtt készült.

– Köszönöm.

Poche visszament a többiekhez és beszámolt nekik a hallottakról.

Az evakuáltak lassan elindultak a beszállószektor felé.

– Azt ajánlom, hogy szóródjunk szét – mondta Poche. – Ne lássák, hogy egy csoportba tartozunk. Ha egy vagy két ember bajba kerül, a többiek még mindig átcsúszhatnak. Én utolsónak maradok. Ha bárkit visszatartanak, én sem utazom.

Bob Young csak most vette észre; hogy bőröndjének céduláján a William D. Gaylord név szerepel. Görcsbe rándult a gyomra. Ha az irániak észreveszik, azt fogják hinni, hogy ő Bill, s letartóztatják.

Már tudta, hogyan történhetett. Az ő bőröndjeit összeszaggatták a Hyatt hotelszobáját feldúló forradalmárok, s ő kölcsönvett egyet az épen maradottak közül. Szerencsétlenségére éppen ezt választotta.

Letépte a cédulát és gyorsan zsebre dugta, hogy az első adandó alkalommal megszabaduljon tőle.

Átléptek a “Csak utasoknak” feliratú ajtón.

Ezután következett a repülőtéri illeték kifizetése. Pochet elszórakoztatta a gondolat: a forradalmárok biztosan úgy gondolták, hogy a repülőtéri illeték az egyetlen hasznos dolog, amit a sah bevezetett, s ezért megtartották.

Beálltak az útlevél-ellenőrzéshez kígyózó sorba.

Howell pontosan déli tizenkettőre ért a kezelőpulthoz.

A katona alaposan megvizsgálta a kilépési engedélyét, majd lepecsételte. Aztán a fényképhez lapozott, s gondosan összehasonlította Howell arcával. Végül az útlevélben szereplő nevet ellenőrizte, összehasonlítva az előtte fekvő listán levő nevekkel.

Howell lélegzetét visszafojtva várt.

A katona visszaadta az útlevelet és intett, hogy mehet.

Joe Poche jutott át utolsóként az útlevél-ellenőrzésen. Az elmúlt hetekben vörös szakállat növesztett, s a határőr igen hosszú ideig vizsgálta az útlevélben levő képet. A hasonlóságot kielégítőnek találva végül továbbengedte.

A beszállószektorban már egészen felszabadultnak érezték magukat. Hát ez is megtörtént, gondolta Howell, az útlevél-ellenőrzésen is átjutva.

Délután kettőkor elkezdtek készülődni a beszálláshoz. Ott, ahol korábban, normális körülmények között az utolsó biztonsági ellenőrzés zajlott, a katonák most minden Teheránt ábrázoló térképet, fényképet és egy csomó pénzt elkoboztak az utasoktól. Elég elővigyázatosnak bizonyultak, mert tőlük egy centet sem vettek el. Szerencsére nem nézték meg Poche cipőit.

Az épület előtt a betonon néhány bőrönd sorakozott. Minden utasnak ellenőriznie kellett, nincs-e közöttük a sajátja. Aki megtalálta a magáét, azzal kinyittatták, mielőtt felrakták volna a gépre. A “tiszták” közül senkinek a bőröndjét sem hozták oda erre a külön ellenőrzésre.

Busszal vitték őket a két 747-eshez. A gépeknél újabb televíziós kamerák várták őket.

A beszállólépcső alján ismét ellenőrizték az útlevelüket. Howell beállt a Frankfurtba tartó gép ötszáz utasa közé. Már nem volt olyan ideges. Úgy látszik, senki sem vadászik rá.

Felszállt a gépre és leült az első szabad helyre. Mindenfelé fegyveres forradalmárok nyüzsögtek. Teljes volt a kavarodás mindkét Jumbón. Az Athénba indulók csak a fedélzeten jöttek rá, hogy a Frankfurtba induló gépen vannak és fordítva. Az utastérben már nem volt szabad ülés, sőt a személyzet helyeit is elfoglalták, s még mindig újabb utasok jöttek.

Megszólalt a fedélzeti rádió és a gép parancsnoka kért egy kis csendet:

– Kérem Paul John és William Deming utasainkat, hogy jelentkezzenek!

Howell sóbálvánnyá dermedt.

A John Paul Chiapparonénak, a Deming pedig Bill Gaylordnak a második keresztneve volt.

Tehát még mindig üldözik őket.

Szó sem lehet arról, hogy csak úgy véletlenül szúrták volna ki ezt a két nevet egy repülőtéri listáról. Nyilvánvaló, hogy Dadgar keze idáig is elér, és emberei mindent megtesznek azért, hogy előkerítsék Pault és Billt.

Tíz perccel később ismét a parancsnok hangját hallották:

– Hölgyeim és uraim! Paul John és William Deming jelentkezését kérem. Közölték velünk, hogy mindaddig nem kapjuk meg a felszállási engedélyt, amíg ez a két személy nincs meg. Ha a fedélzeten bárki tud hollétükről, kérem, közölje velem.

Bob Youngnak eszébe jutott, hogy még mindig ott lapul a zsebében a William D. Gaylord feliratú bőröndcédula. A mosdóba ment és bedobta a vécékagylóba.

A forradalmi gárdisták végigjárták a gépet és elkérték mindenkinek az útlevelét. Gondosan ellenőrizték, alaposan összevetve a fényképet tulajdonosával.

John Howell, hogy izgatottságát leplezze, egy könyvet vett elő, amit Dvoranchikék lakásából hozott el, s megpróbált olvasni. A Dubai volt az, Robin Moore-nak a Közel-Keleten játszódó kalandregénye. Rá kellett azonban jönnie, hogy egyszerűen képtelen egy kalandregényre koncentrálni, miközben maga is olyan veszélyeket él át, mint az abban szereplők. Dadgar hamarosan rájön, hogy Paul és Bill nincs a gépen.

Mit fog tenni akkor?

Nagyon elszánt, ráadásul okos. Ezt bizonyítja a fedélzeten végrehajtott útlevél-ellenőrzés is. Itt már senki sem tud elrejtőzni.

De mi lesz a következő lépése?

“Személyesen jön a gépre, hogy szemügyre vegye az utasokat. Rich, Cathy és Joe Poche ismeretlen lesz neki, de annál jobban ismeri Bob Youngot és főleg engem.”

T. J. Marquezt Dallasban felhívta Mark Ginsberg, az a fehér házi munkatárs, aki megpróbált segíteni Paul és Bill problémájának megoldásában. Ginsberg Washingtonból követte nyomon a teheráni eseményeket.

– Öt emberük már a teheráni repülőtér kifutópályáján álló repülőgépen van – közölte Marquezzel.

– Remek! – örvendezett T. J.

– Dehogyis remek. Az irániak Chiapparone és Gaylord után kutatnak, s mindaddig nem engedik felszállni a gépet, amíg meg nem találják őket.

– A fenébe!

– Iránban nem működik a forgalomirányítás, a gépnek tehát még sötétedés előtt fel kell szállnia. Nem tudjuk pontosan, mi most a helyzet, de annyi biztos, hogy már nem sok idejük maradt. Lehet, hogy a maguk embereit le fogják szállítani a gépről.

– Nem engedhetik meg, hogy ezt tegyék!

– Majd még jelentkezem.

T. J. lerakta a kagylót. Most, hogy Paul, Bill és a “piszkos csapat” kijutott, az EDS-nek még több emberét fogják bebörtönözni Teheránban? Még a gondolatot is elviselhetetlennek tartotta.

Dallasban reggel fél hét, Teheránban délután négy óra volt.

Két óra múlva besötétedik.

T. J. a kagylóért nyúlt:

– Kapcsolja nekem Perotot – mondta a telefonközpontosnak.

– Hölgyeim és uraim – szólalt meg ismét a kapitány. – Paul John és William Deming még mindig nem jelentkezett. Újabb útlevél-ellenőrzést fognak tartani.

Az utasok hangosan zúgolódtak. Howell megpróbálta kitalálni, vajon ki irányíthatja a repülőtéri akciót. Talán maga Dadgar? Esetleg valamelyik munkatársa? Néhányan közülük ismerik őt, mások viszont nem.

A közlekedőfolyosót bámulta. Megijedt, amikor látta, hogy valaki felszáll a gépre. Csak akkor nyugodott meg, amikor felismerte az illetőn a Pan Am személyzetének egyenruháját.

A férfi lassan végigjárta mind az ötszáz utast, elkérte az útleveleket, s még azt is gondosan ellenőrizte, hogy nem manipuláltak-e a bennük levő fényképpel.

– Hölgyeim és uraim, itt ismét a kapitány. Ellenőrizni fogják a feladott csomagokat. Aki a számát hallja, kérem, jelentkezzék!

Howell látta, hogy Cathy elővesz táskájából a csomagcédulákat és elkezdi szortírozni őket. Megpróbálta valahogyan figyelmeztetni, hogy semmiképp se jelentkezzék. Lehet, hogy ez is egy újabb trükk.

A kapitány sorolta a számokat, de senki nem jelentkezett. Biztosan mindenki úgy döntött, hogy inkább veszni hagyja a poggyászát, de nem kockáztatja meg, hogy leszálljon a gépről.

– Hölgyeim és uraim! Kérem, jelentkezzenek a számok tulajdonosai! Nem kell leszállniuk a gépről. Elég, ha átadják a bőröndkulcsot, hogy a poggyászukat átvizsgálhassák.

Howellt nem nyugtatta meg a figyelmeztetés. Cathyt bámulta, remélve, hogy az asszony megérzi és feléje fordul.

– Hölgyeim és uraim! Van egy jó hírem. A Pan Am Európai Vezérképviseletétől engedélyt kaptunk rá, hogy a megengedettnél nagyobb utaslétszámmal is felszálljunk.

Néhányan éljenezni kezdtek.

Howell most Pochet figyelte. Poche, útlevelével az ölében, kényelmesen hátradőlt, lehunyta a szemét és már nyilván aludt is. Kötélből vannak az idegei.

Az járt az eszében, hogy az éjszaka közeledtével Dadgarra biztosan egyre nagyobb nyomás nehezedik. Arról már nyilván meggyőződött, hogy Paul és Bill nincs a gép fedélzetén. Ha ezer embert kiszállítanak a gépekből és visszakísérik őket a nagykövetségre, akkor a forradalmi hatóságoknak másnap újra kell kezdeniük az egész hercehurcát. A vezetők között pedig könnyen akadhat valaki, aki határozottan kijelenti, hogy erről hallani sem akar.

Howell tisztában volt vele, hogy most már mindannyian bűnösnek számítanak. Fedezték Paul és Bill szökését, s ezzel – függetlenül attól, hogy az irániak összeesküvésnek vagy bűnrészességnek nevezik az esetet – mindenképpen megsértették a törvényt. Elismételte magában, milyen történetet is gondoltak ki arra az esetre, ha letartóztatják őket. Tehát hétfőn reggel elhagyták a Hyattet és mindannyian Keane Taylor házába mentek. (Howell először azt akarta, hogy mondják meg az igazat, azt, hogy Dvoranchikékhoz mentek, de a többiek figyelmeztették, hogy ezzel bajba sodorhatják Dvoranchikék háziasszonyát, aki a házban lakik, míg Taylor háziura nem.) A hétfőt és keddet Taylornál töltötték, kedden délután pedig átköltöztek Lou Goelz házába. Arról, ami azután történt, már az igazat vallják.

A sztori persze nem fogja megvédeni a “tisztákat”: Howell tudta, hogy Dadgart egyáltalán nem érdekli, ártatlanok-e a túszai, vagy sem.

Este hatkor ismét megszólalt a gép parancsnoka:

– Hölgyeim és uraim! Megkaptuk a felszállási engedélyt.

Alighogy az ajtók becsukódtak, a gép azonnal elindult. Azok az utasok, akiknek nem jutott ülőhely, a stewardessek utasítására a padlóra telepedtek.

Míg a felszállópálya felé gurultak, Howellnek csak egy dolog járt az eszében: most már nem állhatnak meg. Még ha parancsot kapnak rá, akkor sem.

A Boeing 747-es egyre gyorsult, s végre érezték, hogy elszakad a betontól.

De még mindig az iráni légtérben voltak. Az irániak vadászgépeket küldhetnek utánuk…

– Hölgyeim és uraim, elhagytuk az iráni légteret – közölte nem sokkal később a parancsnok.

Hatalmas üdvrivalgás volt a válasz.

Hát sikerült, gondolta Howell. A kalandregény után nyúlt.

Joe Poche felállt és elment megkeresni a főstewardot.

– Tudna továbbítani a pilóta egy üzenetet az Államokba? – kérdezte tőle.

– Nem tudom. Mindenesetre írja le, majd megkérdezem.

Visszatért a helyére, tollat és papírt vett elő. Felírta a címet: Merv Stauffer, 7171 Forest Lane, Dallas, Texas.

Elgondolkodott, mit is írjon. Eszébe jutott az EDS személyzeti politikájának jelszava: A sasok nem repülnek csapatban – egyenként kell felkutatnod őket.

“A sasok a fészkükre szálltak!” – írta a papírra.

2.

Ross Perot feltétlenül találkozni akart a “tisztákkal”, mielőtt visszatér az Államokba. Azt kívánta, hogy mindenki együtt legyen, hogy láthassa és megérinthesse őket, s tökéletesen biztos lehessen abban, hogy biztonságban vannak. Pénteken reggel Isztambulban azonban egyszerűen képtelen volt kideríteni, hova repülnek az evakuáltakat szállító járatok. Végül is John Carien, a bérelt Boeing 707 mindaddig tétlenségre kárhoztatott pilótája oldotta meg a gondját.

– Az evakuáltakat hozó gépeknek Isztambul fölött kell átrepülniük – mondta. – Beszállunk a gépbe, megvárjuk, hogy elhaladjanak fölöttünk, aztán felhívjuk őket rádión és megkérdezzük, merre tartanak.

Erre aztán mégsem került sor. Szombaton reggel Stauffer telefonált és közölte Perottal, hogy a “tiszták” a Frankfurtba tartó gép fedélzetén vannak.

Perot és a többiek délben elhagyták a Sheraton szállodát, s kimentek a repülőtérre, ahol Boulware és Simons már a gép fedélzetén várta őket. Késő délután szálltak fel.

A levegőből Perot felhívta Dallast. A Boeing rádiójával ez olyan egyszerű volt, mintha New Yorkból telefonált volna.

– Mi van a “tisztákkal”? – kérdezte Merv Stauffertől.

– Kaptam tőlük egy üzenetet – hangzott a válasz. – A Pan Am Európai Vezérképviselete továbbította, így hangzik: “A sasok a fészkükre szálltak”.

Perot elmosolyodott. Mindannyian biztonságban vannak hát.

Elhagyta a kabint és visszatért a többiekhez. A társaság olyan volt, mintha kimosták volna. Még az isztambuli repülőtéren Perot elküldte Taylort, hogy a vámmentes boltban vásároljon cigarettát, valami ennivalót és italt, s Taylor több mint ezer dollárt el is költött. Ittak egyet társaik szabadulásának örömére, de senki sem volt igazán formában, s csak ültek a szalonban, előttük a még majdnem teli poharakkal. Valaki pókerpartit javasolt, de az is hamarosan félbeszakadt.

A 707-es személyzetéhez két csinos stewardess is tartozott. Perot megkérte őket, hogy üljenek Taylor foteljének karfájára, öleljék át, s csinált róluk egy felvételt. Megfenyegette Taylort, ha nem viselkedik rendesen, megmutatja a képet a feleségének, Marynek.

Túlságosan kimerültek voltak ahhoz, hogy aludjanak, de Gayden csak bevonult a pompás hálószobába és lefeküdt a királyi méretű ágyra. Perot

egy kicsit bosszankodott miatta. Úgy vélte, hogy az idősebb és tökéletesen kimerültnek látszó Simonsnak kellett volna átengednie az ágyat.

Az ezredes azonban az egyik stewardess-szel, Anita Meltonnal beszélgetett. Húszas éveiben járó, életvidám, jó humorú, szellemes, szőke svéd lány volt, akit őszintén érdekeltek a külföldiek. Simonsnak tetszett az őszintesége, határozott egyénisége, természetes viselkedése. Azon vette észre magát, hogy Lucille halála óta először ismét vonzónak talál egy nőt.

Végleg visszatért az életbe.

Ron Davis egyre jobban elálmosodott. Eszébe jutott, hogy a hatalmas ágyon két ember is kényelmesen elfér, s a hálószobába bevonulva lefeküdt Gayden mellé.

Gayden kinyitotta a szemét:

– Davis? – kérdezte értetlenül. – Mi az ördögöt keresel mellettem az ágyban?

– Ne szívd mellre – nyugtatta meg Davis. – Legalább elmondhatod a barátaidnak, hogy együtt aludtál egy niggerrel.

Frankfurthoz közeledve Simonsnak eszébe jutott, hogy még mindig felelősséggel tartozik Paulért és Billért, s azt latolgatta, milyen ellenséges akcióra lehet még számítaniuk.

– Németországnak nincs kiadatási szerződése Iránnal? – kérdezte Perotot.

– Nem tudom – válaszolta Ross.

Meg is kapta rögtön azt a bizonyos Simons-féle tekintetet.

– Utánanézek – mondta, s azonnal indult is. A pilótafülkéből felhívta Dallast és Tom Luce-t kérte, az ügyvédet.

– Tom, van Németországnak kiadatási szerződése Iránnal?

– Kilencvenkilenc százalékig biztos vagyok benne, hogy nincs.

– Láttam már embereket meghalni azért, mert kilencvenkilenc százalékig biztonságban hitték magukat – mondta Simons a válasz hallatán.

– Nézz utána, hogy tökéletesen biztosak lehessünk benne – utasította Perot Luce-t. – Néhány perc múlva visszahívlak.

Leszálltak Frankfurtban és bejelentkeztek a repülőtéri szállodába. Az ügyeletes portás, talán kíváncsiságból, alaposan megvizsgálta útleveleiket, s a számát is felírta mindegyiknek. Simonsnak nem tetszett a dolog.

Perot szobájában gyűltek össze, ő pedig felhívta Dallast, s ezúttal T. J. Marquezt kérte.

– Beszéltem egy washingtoni nemzetközi jogásszal, s szerinte Németország és Irán között van kiadatási szerződés – számolt be T. J. – Azt

is közölte, hogy a németek meglehetősen szigorúan ragaszkodnak az ilyen megállapodásokhoz, s ha hivatalosan felkérik őket, hogy vegyék őrizetbe Pault és Billt, akkor biztosan meg is teszik.

Perot mindezt megismételte Simonsnak.

– Értem. Most már végképp nem vállalhatunk semmiféle kockázatot – válaszolta az ezredes. – A repülőtéren az alagsorban van egy három vetítőtermes mozi. Paul és Bill ott jól elrejtőzhet… De hol van Bill?

– Elment fogkrémet venni – válaszolta valaki.

– Jay, menjen és gyorsan kerítse elő!

Alighogy kimondta, Coburn már ott sem volt.

– Paul az egyik terembe megy Jay-vel, Bill pedig a másikba Keane-nel – folytatta Simons. – Pat Sculley odakint őrködik. Legyen nála is jegy, hogy bármikor a többiek után mehessen.

Perotot lenyűgözte, hogy Simons a repülőgépen pihenő öregemberből egy szempillantás alatt visszavedlett kommandóparancsnokká.

Az ezredes azonban még nem fejezte be:

– A városi vasút megállójához vezető kijárat lent van az alagsorban, a mozi közelében. Ha bármilyen veszélyt észlel, Sculley kihozza őket és a vonattal bemennek a belvárosba. Bérelnek egy kocsit és elindulnak Angliába. Ha semmi nem jön közbe, akkor felszállás előtt értük megyünk a moziba. Induljanak!

Billt odalent találták meg, a bevásárlóközpontban. Átváltott némi pénzt, s már vett is egy fogkefét, fogkrémet és egy fésűt. Aztán úgy döntött, hogy csak egy új ingben érzi ismét embernek magát, s elment újabb összeget beváltani. Coburn a valutaváltó előtti sorból emelte ki.

– Ross azt akarja, hogy gyere vissza a szállodába – szólt neki.

– Miért?

– Majd elmondom, de most gyere.

– Ne hülyéskedj!

– Gyerünk!

Visszamentek Perot szobájába, s ő elmondta Billnek, mi történt. Bill alig akarta elhinni. A modern, civilizált NSZK-ban már tökéletes biztonságban érezte magát. Megéri-e valaha is, hogy újból biztonságban legyen? Vagy Dadgar a világ legvégére is követi, nem nyugodva mindaddig, amíg vissza nem viszik Iránba, vagy meg nem ölik?

Coburn nem tudta, valóban fenyegeti-e valami veszély Pault és Billt Frankfurtban, de már megtanulta értékelni Simons elővigyázatossági

intézkedéseit. Az ezredes terveinek egy része ugyan az utóbbi hetekben nem valósult meg: az első börtön elleni támadás, a Paul és Bill háziőrizetbe helyezésére vonatkozó elképzelés, a Kuvaiton át történő menekülés. Sok minden azonban, amivel előre számolt, bekövetkezett: a Kaszr börtön elleni támadás és az, hogy Rasid jelen volt; helyesen tették, hogy alaposan felderítették a Seróba vezető utat, hisz végül is ez vált menekülésük útvonalává; s igaza volt abban is, hogy betanultatta Paullal és Billel a hamis útlevelekben szereplő adatokat, hiszen ez mentette meg őket, amikor a hosszú fekete kabátos férfival találkoztak. Coburnt tehát nem kellett meggyőzni. Kész volt teljesíteni Simons minden utasítását.

Lementek a moziba. Két teremben pornófilmet, a harmadikban pedig a Cápa II.-t vetítették. Bill és Taylor ez utóbbit választotta. Paulnak és Coburnnek egy meztelen déltengeri lányokkal teli film jutott.

Paul unottan és fáradtan bámulta a vásznat. A filmben németül beszéltek, amit nem értett, de ez egyáltalán nem zavarta, mert az épületes történetben szemmel láthatóan alig számítottak valamit a párbeszédek. Mi lehet unalmasabb egy rossz pornófilmnél? Hangos horkolásra riadt.

A szomszédos székben Coburn mély álomba merült.

Mire John Howell és a többiek földet értek Frankfurtban, Simons már előkészítette a gyors átszállást.

Ron Davis az érkezési kapunál várt, készen arra, hogy a sorból kiemelje és a Boeing 707-es beszállókapujához vigye őket, Ralph Boulware kicsit távolabb állt őrt: mihelyt feltűnik az első ember, rögtön lemegy a moziba és szól Sculleynak, hogy szedje össze a többieket. Jim Schwebach az evakuált amerikaiakat váró újságírók részére elkerített területen várt. Pierre Salinger író mellett ült (aki nem is sejtette, milyen közel van egy valóban szenzációs sztorihoz) és úgy tett, mintha teljesen lekötné az egyik német lap bútorhirdetése. Azt a feladatot kapta, hogy kicsit távolabbról kövesse a “tisztákat”, s bizonyosodjon meg róla, hogy senki sincs a nyomukban. Ha bármi probléma adódik, Schwebach és Davis igyekszik minél nagyobb botrányt csapni. Az sem baj, ha a németek letartóztatják őket, hiszen az ő kiadatásukra nincs semmilyen ok.

Minden óraműszerűen működött. Egyetlen apróbb fennakadás történt csak: Rich és Cathy Gallagher nem akart Dallasba menni. Sem barátjuk, sem rokonuk nem élt ott, bizonytalanok voltak a jövőjüket illetően, s még azt sem tudták, hogy Buffyt beengedik-e állatorvosi igazolás nélkül az

Egyesült Államokba. Elköszöntek tehát a többiektől, s mentek a maguk útján.

John Howell, Bob Young és Joe Poche követte Ron Davist, s beszállt a Boeing 707-be. Jim Schwebach végig ott volt a nyomukban. Ralph Boulware riasztotta a többieket, s végre mindannyian együtt voltak, készen arra, hogy hazarepüljenek.

Merv Stauffer Dallasból felhívta a frankfurti repülőteret és ételt rendelt a gépre. Kért harminc, halból, szárnyasból és marhából összeállított extra hidegtálat, hat adag rákot és kagylót mártással, tormával és citrommal, hat vegyes ízelítőt, hat tál sonkás és sajtos szendvicset, hideg bélszínt, hideg pulykát és svájci sajtot, hat tál friss zöldséget, három sajttálat pirítóssal és kétszersülttel, négy tál édes süteményt, négy tálca gyümölcsöt, négy üveg konyakot, húsz doboz 7-Upot és húsz doboz gyömbéres üdítőt, tíz-tíz üveg szódát és tonicot, tíz liter narancsszörpöt, ötven doboz tejet, négy gallon frissen főtt kávét termoszban, száz csomag műanyag evőeszközkészletet, hat tucat papírtányért két különböző méretben, hat tucat műanyag poharat, hat tucat kávéscsészét, két-két karton Kentet, Marlborót, Koolt és Salem Lightot, valamint két nagy doboz csokoládét.

A rendelést elírták, s végül mindenből a dupláját szállították a fedélzetre.

A felszállás késett. Hirtelen hóvihar támadt, s a Boeing 707 volt az utolsó az összetorlódott, indulásra várakozó gépek sorában – a kereskedelmi járatok elsőbbséget élveztek. Billt aggasztotta a dolog. A repülőtér éjfélkor bezár, s lehet, hogy ki kell szállniuk és vissza kell menniük a szállodába. Nem akarta az éjszakát az NSZK-ban tölteni. Amerikai talajt akart a lába alatt érezni.

John Howell, Joe Poche és Bob Young elmesélte, hogyan jutottak ki Teheránból. Paul és Bill beleborzongott, amikor meghallotta, milyen elszántan próbálta megakadályozni őket Dadgar az ország elhagyásában.

Végre rájuk került a sor. Leolvasztották a gép törzsére fagyott jeget, de az egyes hajtómű semmiképpen sem akart beindulni. John Carien, a gép parancsnoka rájött, hogy az indítószelep befagyott, s nem akar kinyílni. Ken Lenz, a fedélzeti mérnök kiszállt, s kézzel tartotta nyitva a hajtómű szelepjét, míg Carlennek végre sikerült beindítania a motort.

Perot bevitte Rasidot a pilótafülkébe. Előző nap repült először életében, és szerette volna látni a legénységi kabint.

– Mutasson neki egy látványos felszállást – kérte Perot Carlent.

– Meglesz – válaszolta a parancsnok. Be is váltotta ígéretét – éles, meredek szögben emelte fel a gépet.

Hallották, hogy hátul az utastérben Gayden hangosan felnevet. Csak most tudta meg, hogy Paulnak egy pornófilmet kellett végignéznie, miután hat hetet töltött kizárólag férfiak társaságában börtönben. Ezt nagyon mulatságosnak találta.

Perot felbontott egy üveg pezsgőt és pohárköszöntőt mondott: – Azokra a férfiakra, akik teljesítették, amit megfogadtak.

Boulware elégedetten kortyolt bele a pezsgőbe. Igaza van, gondolta. Megfogadtunk valamit és teljesítettük is. Más oka is volt az elégedettségre. Hétfőn lesz Kecia hetedik születésnapja. Valahányszor hazatelefonált, Mary mindig figyelmeztette: “Igyekezz hazaérni Kecia születésnapjára”. Most már minden esély megvan rá, hogy sikerül.

Bill végre kezdett megnyugodni. Már csak egyetlen repülőút választ el Amerikától, Emilytől és a gyerekektől, gondolta. Végre biztonságban vagyok.

Ezt persze már sokszor hitte: amikor Teheránban elérték a Hyattet, amikor átjutottak Törökországba, amikor Van repülőteréről felszálltak, s amikor földet értek Frankfurtban. Mindannyiszor tévedett.

Most is.

3.

Paul mindig imádta a repülést, s az alkalmat kihasználva bement a Boeing 707 pilótafülkéjébe.

Már Anglia északi része felett repültek, amikor feltűnt neki, hogy John Carien parancsnoknak, Ken Lenz fedélzeti mérnöknek és Joe Fosnot másodpilótának komoly gondjai vannak. A robotpilótára kapcsolt gép előbb balra, aztán jobbra-sodródott. Az iránytű megbolondult, jelezve, hogy valami baj van a navigációs rendszerrel.

– Mit jelent ez? – kérdezte Paul.

– Azt jelenti, hogy kézi vezérléssel kell átkormányoznunk a masinát az óceánon – válaszolta Carlen. – Nem nagy ügy, csak egy kicsit izgalmasabb lesz.

Néhány perccel később a gép hirtelen lehűlt, majd nagyon felmelegedett. Meghibásodott a megfelelő fedélzeti légnyomást biztosító rendszer.

Carlen alacsonyabbra vitte a gépet.

– Ezen a magasságon nem tudjuk átrepülni az óceánt – magyarázta Paulnak.

– Miért nem?

– Nincs hozzá elegendő üzemanyagunk. Az alacsonyabban szálló gép mindig többet fogyaszt.

– Miért nem mehetünk magasabbra?

– Mert ott nem tudunk lélegezni.

– Vannak oxigénmaszkok a gépen.

– Csak éppen az oxigén nem tart ki a túlsó partig. Egyetlen gép sem visz magával annyi tartalékot.

A pilóták különböző kapcsolókat próbálgattak, majd Carlen lemondóan sóhajtott és megkérdezte Pault:

– Beküldené egy pillanatra Rosst, Paul?

– Mr. Perot, azt hiszem, amilyen hamar csak tudunk, le kell szállnunk – szólt a kapitány, mihelyt Perot a kabinba lépett. Elmagyarázta, hogy a meghibásodott légnyomás-biztosító rendszerrel nem tudnak átkelni az Atlanti-óceánon.

– John, örökre hálás lennék, ha nem Németországban szállna le – szólt Paul.

– Ne aggódjék – válaszolta Carien. – Londonba megyünk, a Heathrow-ra.

Perot visszament, hogy beszámoljon a többieknek a történtekről. Éjjel egy óra volt. Carien felhívta a londoni légiirányítókat, akik közölték vele, hogy Heathrow zárva van. Vészhelyzetre hivatkozott, s végül csak megkapta a leszállási engedélyt.

Paul alig akart hinni a fülének. Kényszerleszállás mindazok után, amin eddig keresztülmentek.

Ken Lenz kezdte kipumpálni az üzemanyagot a tartályokból, hogy csökkentse a gép súlyát.

London figyelmeztette Carlent, hogy Anglia déli részén köd van, de Heathrow-n pillanatnyilag még egy kilométer a látástávolság. Amikor Ken Lenz el akarta zárni a szelepeket, egy piros lámpa, amelynek ki kellett volna aludnia, égve maradt.

– Az egyik szelep nem akar becsukódni – figyelmeztette a többieket.

– Ez már nem lehet igaz – mondta Paul és rágyújtott egy cigarettára.

– Adna egyet nekem is? – kérdezte Carlen.

Paul értetlenül bámult rá: – Azt mondta, hogy tíz évvel ezelőtt leszokott a dohányzásról.

– Csak adjon egy cigarettát!

– Most már igazán félek – mondta Paul a dobozt odanyújtva.

Visszament az utastérbe. A stewardessek mindenkit munkára fogtak, hogy összegyűjtsék a tálcákat, üvegeket, csomagokat, s minden könnyen elmozduló tárgyat rögzítsenek a kényszerleszállás előtt.

Paul benézett a hálószobába, s látta, hogy Simons ott fekszik az ágyon. Lefekvés előtt hideg vízzel borotválkozott, s most az egész arca teli volt ragtapaszokkal. Mélyen aludt.

Paul becsukta az ajtót és megkérdezte Jay Coburnt:

– Tudja Simons, mi történik?

– Persze hogy tudja. Közölte, hogy nem tud repülőgépet vezetni, semmi hasznát sem vennénk, tehát elmegy aludni.

Paul válaszolni sem bírt, csak megcsóválta a fejét. Hogy lehetnek valakinek ilyen idegei?

Visszatért a pilótafülkébe Carlen, mint mindig, most is nyugodtan ült a foteljében, hangja nyugodt volt, mozdulatai biztosak. A cigaretta azonban aggasztotta Pault.

Néhány perccel később kialudt a piros lámpa. A szelep becsukódott.

Sűrű felhőben közelítették meg Heathrow-t, s ereszkedni kezdtek. Paul a magasságmérőt figyelte. A mutató 180, majd 150 méterre esett vissza, s

elmerültek a kavargó sűrű ködben.

90 méteres magasságban még mindig csak a szürke gomolygást látták. Aztán egészen váratlanul pontosan előttük megjelent a fényesen kivilágított, nyílegyenes leszállópálya. Megkönnyebbülten felsóhajtott.

Alighogy földet értek, szirénázó tűzoltó- és mentőautók indultak száguldva a gép felé. Nem volt rájuk szükség. A landolás tökéletesen sikerült.

Rasid már évekkel korábban hallott Ross Perotról. Ő volt a híres multimilliomos, az EDS alapítója, az üzleti zseni, aki Dallasban ült és olyan embereket irányított sakkfiguraként szerte a világon, mint Coburn és Sculley. Nagy élményt jelentett számára a találkozás – egy hétköznapi kinézetű, meglehetősen alacsony és meglepően barátságos ember állt előtte. Amikor az isztambuli hotelszobába lépett, ez a széles mosolyú, hajlott orrú kis ember a legtermészetesebb módon kezet nyújtott és bemutatkozott: – Ross Perot vagyok. – Ő pedig ugyanolyan természetességgel kezet rázott vele: – Rasid Kazemi vagyok.

Attól a pillanattól még inkább az EDS-hez tartozónak érezte magát. A heathrow-i repülőtéren azonban komolyan figyelmeztették rá, hogy nem az.

Alighogy a gép megállt, rendőrök, vámosok, a bevándorlási hivatal tisztviselői lepték el a fedélzetet és faggatni kezdték őket. Nem tetszett nekik, amit láttak, egy csapat piszkos, rongyos, mosdatlan, borotválatlan ember egész vagyonra rúgó különböző valutával a Kajmán-szigetek azonosító számát viselő luxusgép fedélzetén. Ez legalábbis nagyon különös, állapították még a maguk hűvös, angolos stílusában.

Egyórás kérdezősködés eredményeként sem találtak azonban bizonyítékot arra nézve, hogy az EDS emberei kábítószercsempészek, terroristák, vagy a PFSZ tagjai lennének. S mivel amerikai útlevél volt náluk, még csak egyéb dokumentumra sem volt szükségük ahhoz, hogy Nagy-Britannia földjére tegyék a lábukat. Mindannyiukat be is engedték – kivéve Rasidot.

Perot megpróbálta meggyőzni a bevándorlási hivatal tisztviselőjét:

– Ön természetesen nem köteles tudni, hogy ki vagyok. Ross Perot a nevem, s ha ellenőrizne, talán az Egyesült Államok Vámhatóságánál, valószínűleg úgy találná, hogy megbízhat bennem. Túl sokat veszíthetnék azzal, ha illegálisan megpróbálnék becsempészni valakit Nagy-Britanniába. Ezért a fiatalemberért azonban személyesen kezeskedem. Huszonnégy órán

belül elhagyjuk az országot. Reggel jelentkezünk a kollégájánál a Gatwick Repülőtéren és a Braniff járatával Dallasba repülünk.

– Sajnos, nem tehetek semmit az érdekében, uram – válaszolta a tisztviselő. – Ennek az úrnak velünk kell maradnia, amíg fel nem tesszük a gépre.

– Ha maradnia kell, hát én is maradok – válaszolta Perot.

Rasid csak hüledezett. Ross Perot hajlandó a repülőtéren, vagy talán egy börtöncellában tölteni az éjszakát, de nem hagyja magára őt! Ez hihetetlen! Ha Pat Sculley, vagy Jay Coburn tett volna ilyen ajánlatot, Rasid hálás lett volna nekik, de nem lepődött volna meg. De az ajánlat Ross Perottól származott!

– Ismer valakit Angliában, aki hajlandó kezeskedni önért, uram? – kérdezte a bevándorlási tisztviselő.

Perot agya lázasan dolgozott, megpróbált felidézni valamilyen ismerőst Nagy-Britanniában.

– Nem hiszem… De igen, várjon csak! – jutott eszébe a megoldás. Hát persze! Nagy-Britannia egyik nemzeti hőse többször is vendégeskedett náluk Dallasban. Ők is meglátogatták itt Angliában, egy Broadlands nevű helységben.

– Mountbatten grófja biztosan vállalja, hogy kezeskedjék értem.

– Meg kell beszélnem a dolgot a feljebbvalóimmal – mondta a tisztviselő és elhagyta a gépet.

Hosszú ideig maradt távol.

– Mihelyt kiszálltunk, azonnal foglaljon mindannyiunknak első osztályú helyet azon a Dallasba tartó reggeli Braniff-járaton – adta ki az utasítást Perot Sculleynak.

– Igen, uram.

A tisztviselő visszatért.

– Megkapja a huszonnégy órát – mondta Rasidnak.

Rasid Perotot nézte. Istenem, micsoda ember! Ennek igazán érdemes dolgozni!

A repülőtér közelében lévő Post House Szállóba mentek és Perot rögtön telefonált Dallasba Merv Stauffernek.

– Merv, van velünk valaki, akinél csak iráni útlevél van, viszont nincs amerikai vízuma. Tudja, kiről beszélek.

– Igen, uram.

– Amerikaiakat mentett meg és nem akarom, hogy nyaggassák, ha az Államokba érünk.
– Értem.
– Hívja fel Harry McKillopot, hogy intézkedjék.
– Meglesz.

Sculley reggel hatkor ébresztette a többieket. Coburnt úgy kellett kirángatni az ágyból. Még mindig érezte Simons serkentő tablettáinak utóhatását: rosszkedvű volt és kimerült, s egyáltalán nem érdekelte, hogy sikerül-e elérnie a hazafelé tartó gépet.

Sculley szerzett egy buszt, amely kiviszi őket a Heathrow-tól jó kétórás útra lévő Gatwickre. Taylor egy műanyag kosarat cipelt, benne a még Isztambulban vásárolt ital és cigaretta egy részével.

– Hé, nem segítene valamelyikőtök? – kérdezte a többieket. Nem is válaszoltak, csak felszálltak a buszra.

– Basszátok meg! – káromkodta el magát Taylor, s az egészet a szállodai ajtónálló kezébe nyomta.

A repülőtéren emberei nyomában lépkedő Perot egyszer csak arra lett figyelmes, hogy a várakozó utasok kitérnek előlük, utat engednek nekik. Csak most jött rá, milyen borzalmasan néznek ki. Többségük napok óta nem tudott rendesen megmosdani, vagy borotválkozni, s szedett-vedett, nem rájuk szabott és nagyon mocskos öltözéket viseltek. Valószínűleg büdösek is.

Perot megkereste a Braniff utasszolgálati főnökét. A társaság székhelye Dallasban van, többször is repült velük Londonba, így a személyzet jelentős része ismerte.

– Kibérelhetném az emeleten lévő egész szalont? – kérdezte a tiszttől.

Az végignézett a társaságon. Perot pontosan tudta, mire gondol: Mr. Perot társasága rendszerint néhány csendes, jól öltözött üzletemberből áll, ezek viszont úgy néznek ki, mint egy csapat motorszerelő, amely éppen most fejezte be a munkát egy rettentő koszos járművön.

– A nemzetközi légi közlekedési előírások sajnos nem teszik lehetővé, uram, hogy bérbe adjuk a Jumbo egész szalonját. De szálljanak csak be nyugodtan, azt hiszem, a többi utas nem fogja zavarni önöket.

Perot megértette, mire gondol.

A Boeing 747-be beszállva szólt a stewardessnek: – Azt akarom, hogy ezek az emberek mindent megkapjanak, ami csak van a fedélzeten.

Továbbment, a lány pedig tágra nyílt szemekkel a kolléganőihez fordult:
– Ki az ördög ez?

Megmagyarázták neki.

A szórakoztató programban a “Szombat esti láz” szerepelt, de a vetítőgép nem működött. Boulware csalódott volt. Valamikor már látta a filmet és nagyon tetszett neki. Hogy elüsse az időt, Paullal kezdett diskurálni.

A többség felment az emeleti szalonba. Simons és Coburn kényelmesen elnyújtózott egy-egy fotelben, s azonnal elaludt.

Félúton járhattak az Atlanti-óceán fölött, amikor Keane Taylorra, aki az utóbbi néhány hétben állandóan negyedmillió dollárral a zsebében mászkált és marékszám szórta a pénzt, hirtelen rájött, hogy elszámolást kellene csinálnia.

Lerakott egy nagy borítékot a padlóra és kezdte begyűjteni a pénzt. A többiek sorra járultak eléje, s egymás után szedték elő a pénztekercseket a zsebükből, csizmájukból, sapkájuk bélése alól, ingükből.

Akármilyen gyanús kinézetű volt is Perot csapata, az első osztályú utasok közül néhányan csak felmerészkedtek a szalonba. Ám amikor a mosdatlanságtól bűzlő, riasztó külsejű, szakállas, kötött sapkát, mocskos csizmát, gyűrött kabátot viselő emberek sok százezer dollárt hajigáltak a padlóra, s elkezdték összeszámlálni a pénzt, a többi utas gyorsan eltűnt.

Néhány perccel később feljött az egyik stewardess és Perothoz lépett.

– Az utasok közül többen megkérdezték, hogy értesítettük-e már a rendőrséget – mondta. – Megtenné, hogy lejön velem és megnyugtatja őket?

– Természetesen.

Perot lement az első osztályra és bemutatkozott a többi utasnak. Néhányan már hallottak róla. Elkezdte mesélni, mi is történt Paullal és Billel.

Ahogy előrehaladt a történetben, egyre többen jöttek közelebb, hogy jobban hallják. A személyzet is abbahagyta a munkát és rá figyelt. Végül még a turistaosztályról is átjöttek néhányan, s már egész tömeg vette körül.

Perot rájött, hogy ezt a történetet bárhol a világon örömmel hallgatnák.

Közben odafent a szalonban a többiek még megcsinálták az utolsó tréfát Taylorrel. A pénzt számolva Keane elejtett három tízezer dolláros köteget, s Bill gyorsan a zsebébe csúsztatta őket. A számadás természetesen nem stimmelt. Mindannyian a padlóra telepedtek és nevetésüket visszafojtva figyelték, amint Taylor újból átszámolja a pénzt.

– Hova tűnhetett pont harmincezer dollár? – kérdezte értetlenül. – Pedig annyi hiányzik és nem több. Lehet, hogy begolyóztam? Mi az ördög lehet ez?

– Mi a baj, Keane? – kérdezte a lentről éppen ekkor visszatérő Bill.

– Hiányzik harmincezer dollár, s fogalmam sincs, hova tehettem.

Bill előhúzta a zsebéből a három pénztekercset: – Csak nem ez az?

A többiek harsányan hahotáztak.

– Add ide, de gyorsan – mondta dühösen Taylor. – A szentségedet, Gaylord! Talán jobb lett volna, ha ott hagylak a börtönben.

Kirohanása csak még jobb kedvre derítette a társaságot.

4.

Dallas közelében jártak, s elkezdték a leereszkedést.

Ross Perot Rasid mellett ült, s az alattuk elsuhanó tájat mutogatta. Rasid nézte a hatalmas, barna szántókat, a széles, messzeségbe tűnő utakat. Amerika.

Joe Poche kellemesen érezte magát. Minnesotában, egy rögbicsapat kapitányaként volt ilyen érzése, miután megnyerték egy meccset. Akkor ismétlődött meg legközelebb, amikor hazatért Vietnamból. Jó csapat tagja volt, túlélte a megpróbáltatásokat, sokat tanult, felnőttebbé vált.

Már csak a tiszta alsónemű hiányzott ahhoz, hogy tökéletesen boldog legyen.

Ron Davis Jay Coburn mellett ült.

– Jay, mit fogunk most csinálni? – kérdezte tőle.

Coburn elmosolyodott: – Nem tudom.

Furcsa lesz visszaülni az íróasztal mögé, gondolta Davis. Nem volt biztos benne, hogy ízleni fog neki.

Eszébe jutott, hogy Marva három hónapos terhes. Már biztosan kezd látszani rajta. Elképzelte, hogyan fog kinézni domborodó pocakjával.

Tudom már, mire van szükségem, állapította meg Egy Coca Colára. Dobozosra. Egyenesen az automatából, egy benzinkútnál. És Kentucky rántott csirkére.

Pat Sculley éppen arra gondolt, hogy soha többé az életben nem akar narancssárga színű taxit látni.

Jim Schwebach mellett ült. Együtt voltak hát megint, s még csak egy lövést sem adtak le az akció folyamán. Arról beszélgettek, vajon az EDS milyen tanulságot von le küldetésükből. A cégnek több közel-keleti országban is voltak vállalkozásai, s elkezdett terjeszkedni a Távol-Keleten is. Lehet, hogy felállítanak egy megfelelően kiképzett, jól felfegyverzett, titkos küldetésre bármilyen távoli országban vállalkozó emberekből álló, állandó mentőosztagot? Arra a megállapodásra jutottak, hogy nem: ez egyedi eset volt. Sculley rájött, hogy soha többé nem akarja betenni a lábát egyetlen elmaradott országba sem. Teheránban elege lett az állandó reggeli megpróbáltatásból, abból, hogy két-három mogorva utassal együtt szorongva kell a taxiban ülnie, a rádióból harsogó perzsa zenéből, a viteldíj miatti állandó veszekedésből a taxisofőrrel. Bárhova megyek is dolgozni,

döntötte el magában, bármi legyen is a munkám, saját kocsimon járok a munkahelyemre, egy nagy, kényelmes amerikai kocsin, amelyben működik a légkondicionálás és amelynek rádiójából kellemes, lágy muzsika szól. S ha bemegyek a fürdőszobába, azt akarom, hogy ott tiszta, fehér amerikai vécé várjon, s ne egy padlóba vágott lyuk fölé kelljen kuporodnom.

– Pat, maga maradjon utolsónak. Várja meg, míg mindenki túl nem jut a formaságokon, s ha valami probléma adódik, intézkedjék – szólt neki Perot, mikor földet értek.

– Rendben.

Alighogy a gép megállt, s az ajtaját kinyitották, egy nő lépett a fedélzetre.

– Hol van az az ember? – kérdezte.

– Itt – válaszolta Perot Rasidra mutatva.

Rasid szállt ki először.

Merv Stauffer már megint elintézte, amit kértek tőle.

Kiszálltak a többiek is és átestek a vámvizsgálaton.

Az első ember, akit Coburn meglátott, a szélesen mosolygó zömök, szemüveges Merv Stauffer volt. Boldogan ölelte át. Stauffer benyúlt a zsebébe és előhúzta Coburn karikagyűrűjét.

Coburn alig tudta leplezni megindultságát. Nem tudva, mi vár rá, a biztonság kedvéért megőrzésre Stauffernél hagyta a gyűrűt. Azóta Merv volt a központi láncszem az egész vállalkozásban. Dallasból, a telefonkagylót szinte le sem véve a füléről, ő tartotta mozgásban az egész gépezetet. Coburn szinte naponta beszélt vele. Továbbította neki Simons utasításait és kéréseit, s információkat és tanácsokat kapott tőle. Mindenki másnál jobban tudta, milyen fontos szerepe volt Stauffernek, milyen komoly támaszt jelentett számukra, bármit csináltak is. S eközben még arra is maradt energiája, hogy a karikagyűrűvel törődjék.

Felhúzta a gyűrűt az ujjára. Teheránban üres óráiban sokat gondolkodott a házasságáról, de most, hogy mindenen túl voltak, elfeledte az egészet és már alig várta, hogy újra lássa Lizt. Merv figyelmeztette, hogy odakint egy busz vár rájuk, abba szálljon be. A lépcsőn fellépve Margot Perot volt az első, akit meglátott. Mosolyogva kezet ráztak. A következő pillanatban a négy boldogan sivítozó gyerek vetette magát a nyakába. Coburn hangosan nevetett és megpróbálta egyszerre átölelni Kimet, Kristit, Scottot és Kellyt.

Liz a gyerekek mögött állt. Coburn finoman kiszabadította magát a kis karok szorításából. A szeme megtelt könnyel és szótlanul megölelte az asszonyt.

Keane Taylort a felesége először nem ismerte meg. Mindig elegánsan öltözött férje most mocskos narancssárga vihardzsekit és kötött sapkát viselt. Hetek óta nem borotválkozott és hat kilót fogyott. Csak nézte hosszú másodpercekig, míg Liz Coburn végre rá nem szólt: – Mary, hát még csak nem is köszönsz Keane-nek? – Aztán a gyerekek, Mike és Dawn, rávetették magukat az apjukra és teljesen lefoglalták.

Taylornek aznap volt a negyvenegyedik születésnapja. A legboldogabb születésnap egész életében.

John Howell felesége, Angela a busz elején ült, mindjárt a vezető háta mögött, térdén a tizenegy hónapos Michaellel. A gyereken kék farmer és keresztcsíkos trikó volt.

– Szia, Michael, emlékszel még az apádra? – kapta fel boldogan Howell.

Angie mellé ült és átölelte. Furcsa érzés volt számára így tenni egy autóbusz ülésén, hisz mindig is túl tartózkodó volt ahhoz, hogy a nyilvánosság előtt kimutassa az érzéseit. Mégsem vette el kezét a válláról, hisz olyan csodálatos érzés volt ismét együtt lenni.

Ralph Boulware-t Mary és a két lány, Stacy és Kecia várta. Felkapta Keciát: – Boldog születésnapot! – Minden a legnagyobb rendben – gondolta, amint magához ölelte őket. Megtette, amit meg kellett tennie, s a család is itt van, ahol lennie kell. Úgy érezte, hogy ha csak magának is, de bebizonyított valamit. A légierőnél töltött évek alatt, a szerelőállásban vagy valamelyik bombázó fedélzetén soha nem érezte, hogy bátorságát próbára tették volna. A többieket a szárazföldi harcokban tanúsított hősiességükért már többször kitüntették, neki pedig mindig az a kellemetlen érzése volt, hogy kényelmes helyen dekkol. Mint a háborús filmek tábori konyhájának szakácsa, aki kiosztja a reggelit, mielőtt az igazi harcosok a csatába indulnának. Többször is elgondolkozott azon, vajon megállná-e a helyét egy igazi vészhelyzetben. Most eszébe jutott Adana, ahol úgy tűnt, hogy nem tudnak tovább menni, a hegyeken át a hóviharban azon az átkozott 64-es Chevyn megtett út, a kerékcsere a “véres ösvényen”, s eszébe jutott Perot pohárköszöntője azokra az emberekre, akik megtették, amire vállalkoztak. Már nem volt kétsége – igen, megállta a helyét.

Paul lányai, Karen és Ann Marie pontosan egyforma szoknyát viseltek. Ann Marie, a kisebbik ért oda hozzá először, s ő felkapta és boldogan magához szorította. Karen már túl nagy volt ahhoz, hogy felvegye, így csak szorosan átölelve tartotta. S mögöttük végre ott volt Ruthie, a legnagyobb “kislánya”. Hosszan, szenvedélyesen megcsókolta, s aztán csak nézte

mosolyogva. Ha akarta volna, sem tudta volna letörölni arcáról a mosolyt. Derűs boldogság kerítette hatalmába. Ennél fölségesebben még soha nem érezte magát.

Emily úgy nézett Billre, mintha igazából el sem hinné, hogy ott van.

– A mindenségit, de jó, hogy újra látlak, drágám – nyögte ki akadozva.

A buszon csaknem teljes csönd volt, mikor megcsókolták egymást. Rachel Schwebach elsírta magát.

Bill megcsókolta a lányokat, Vickit, Jackie-t és Jennyt, aztán a fiához fordult. Chris egészen felnőttesen nézett ki a karácsonyra kapott kék öltönyben. Bill már látta ezt az öltönyt. Eszébe jutott az új ruhájában a karácsonyfa alatt álló Chris fényképe. Ez volt ott a falon, a priccse fölé ragasztva egy börtöncellában, valamikor nagyon régen és nagyon messze…

Emily egy pillanatra sem engedte el – mintha újabb és újabb bizonyítékra lenne szüksége arról, hogy ott van.

– Nagyszerűen nézel ki – mondta.

Bill tisztában volt vele, hogy pocsékul néz ki.

– Szeretlek – válaszolta.

Ross Perot szállt fel a buszra és körülnézett:

– Mindenki itt van?

– Az én apukám nincs – hallatszott egy sírós kis hang. Sean Sculley volt az.

– Ne aggódj – válaszolta Perot. – Mindjárt itt lesz. Ő az utóvédünk. Pat Sculleyt megállította egy vámos és megkérte, hogy nyissa ki a táskáját. Nála volt a csapat összes pénze, s a hivatalnok igencsak meglepődött, amikor a táskába nézett. Azonnal odahívta a társait, és Sculleyt egy irodába vitték kihallgatásra.

Elővettek valamiféle űrlapot. Sculley megpróbálta megmagyarázni a helyzetet, de nem is figyeltek rá. Csak az volt fontos nekik, hogy kitöltse az okmányt.

– Öné a pénz?

– Nem, az EDS-é.

– Magánál volt már, amikor elhagyta az Államokat?

– A nagy része igen.

– Mikor és hogyan távozott az Államokból?

– Egy hete, egy magán Boeing 707-en.

– Hova utazott?

– Isztambulba, s aztán az iráni határra.

Egy újabb tisztviselő lépett a szobába.

– Ön, Mr. Sculley? – kérdezte.

– Igen.

– Rettenetesen sajnálom, hogy ilyen kellemetlenséget okoztak önnek. Mr. Perot már várja odakint. – A többiekhez fordult: – Nyugodtan összetéphetik azt a papírt.

Sculley elmosolyodott és kiment. Már nem a Közép-Keleten vannak. Ez itt Dallas, ahol tudják, kicsoda Perot.

A buszra szállva rögtön észrevette Maryt, Seant és Jennifert.

– És most hová? – kérdezte, miután megölelte és megcsókolta őket.

– Szerveztek egy kis fogadást számotokra – válaszolta Mary.

A busz elindult, de néhány méterrel odébb meg is állt. Szóltak nekik, hogy szálljanak ki, visszavitték őket az épületbe és bevezették egy “Concorde terem” feliratú ajtón.

Alighogy beléptek, sok száz ember éljenzése, ütemes tapsa hangzott fel.

Jay Coburnt meglepte a tömeg nagysága és reakciója. Milyen ragyogó ötlet volt, hogy találkozzanak a családjukkal, mielőtt idejönnének. Ki szervezhette meg? Hát persze hogy Stauffer.

A hosszú terem közepén hagyott folyosón végighaladva mindenfelől üdvözlő kezek nyúltak feléjük: – De jó, hogy látunk! Isten hozott benneteket!

Mosolyogva rázott kezet David Behnével, Dick Morrisonnal és a többiekkel. Az arcok összemosódtak, a hangok egyetlen meleg köszöntésbe olvadtak össze.

Hatalmas üdvrivalgás harsant, amikor Paul és Bill a feleségével és a gyerekeivel belépett.

Ross Perot érezte, hogy könnyek homályosítják el a szemét. Életében nem volt még ilyen fáradt, de rettentő boldognak érezte magát. Eszébe jutott az a sok szerencsés fordulat és véletlen, ami lehetővé tette a mentőakciót: az, hogy ismerte Simonsot, Simons hajlandósága, hogy elvállalja a feladatot, az az EDS-nél megrögződött szokás, hogy Vietnamot megjárt veteránokat vesznek fel, s az, hogy ők vállalkoztak is a küldetésre, az, hogy a hetedik emeletiek a hadifoglyok érdekében indított kampány idején szerzett tapasztalatok birtokában a világ bármely részén meg tudtak szervezni akármit, az, hogy T. J. tudott bérelni egy repülőgépet, s a tömeg támadása a Kaszr börtön ellen…

És eszébe jutott az is, hogy mindez akár rosszul is végződhetett volna. Eszébe jutott a közmondás: a sikernek ezer apja is van, de a kudarc árva. Néhány perc múlva feláll, s elmeséli ezeknek az embereknek a történtek egy részét. De hogyan öntse szavakba a hatalmas kockázatot, s az árat, amelyet fizetnie kellett volna, ha a dolog nem sikerül, s a bírósági tárgyalóteremben, vagy esetleg még rosszabbul ér véget? Felidézte Teheránból való elutazásának napját, amikor úgy gondolt szerencséjére, mint a homokórán lepergő homokszemekre. Lelki szemeivel látta a homokórát – minden szem lepergett benne. Elmosolyodott és gondolatban megfordította.

Simons hajolt hozzá:

– Emlékszik, hogy fizetséget ajánlott?

Hogyne emlékezett volna. Hát el lehet felejteni azt a fagyos, Simons-féle tekintetet?

– Persze.

– Látja ezt? – kérdezte az ezredes, fejével a többiek felé intve.

A boldogan ünneplő tömegen átverekedve magát Paul közeledett feléjük, karján Ann Marie-val.

– Látom.

– Megkaptam a fizetségem – mondta Simons, s rögtön a zsebébe nyúlt egy szivarért.

A terem végre elcsendesedett és Perot beszélni kezdett. Magához hívta és szorosan átölelte Rasidot.

– Ismerjék meg a mentőosztag egyik kulcsfontosságú tagját! – mondta az egybegyűlteknek. – Mint Simons ezredes szokta mondani, Rasid ugyan csak hetven kilót nyom, de három mázsányi bátorság szorult belé.

Felcsattanó taps és nevetés volt a válasz. Rasid körülnézett. Hányszor gondolt rá, hogy Amerikába megy. Azt viszont még legvadabb álmában sem képzelte, hogy ilyen fogadtatásban lesz része.

Perot belefogott a történetbe. Paul csak hallgatta, s valami egészen furcsa érzése támadt. Nem hős ő. A többiek a hősök. Neki csupán egy kiváltságban van része: a világ legnagyszerűbb embereivel került egy csapatba.

Bill a tömegben észrevette Ron Sperberget, barátját és régi kollégáját. Ron széles karimájú cowboykalapot viselt. Végre Texasban vagyunk, gondolta Bill. Ez az Egyesült Államok szíve, a legbiztonságosabb hely a

világon. Ide már nem érhet el a kezük. A rémálomnak valóban vége. Hazajöttünk. Biztonságba jutottunk.

Otthon vagyunk.

UTÓSZÓ

Jay és Liz Coburn elvált. Kristi, a kisebbik és érzékenyebb természetű lány az apjával maradt. Coburnt kinevezték az EDS Federal személyzeti főigazgatójává. 1982 szeptemberében az ifjabb Ross Perottal ők voltak a világon az elsők, akik helikopterrel körülrepülték a Földet. A gép jelenleg a washingtoni Országos Légiközlekedési és Űrkutatási Múzeumban látható. A neve: Texas Szelleme.

Paul az EDS számvevője, Bill pedig a Medicaid marketing-igazgatója lett.

Joe Poche, Pat Sculley, Jim Schwebach, Ron Davis és Rasid az EDS munkatársaként a világ különböző részein dolgozott. Davis felesége, Marva 1979. július 18-án megszülte fiát, Benjamint.

Keane Taylort kinevezték az EDS hollandiai területi főnökévé, ahol együtt dolgozott Glenn Jacksonnal. Gayden tovább vezette az EDS Worldöt, megmaradva így Taylor főnökének.

John Howell teljes jogú társ lett Tom Luce ügyvédi irodájánál, a Hughes & Hill-nél. Angela Howellnek 1980. június 19-én kislánya született, Sarah.

Rich Gallagher 1979. július 1-jén távozott az EDS-től. A keleti partról származott és soha nem tudott igazán beilleszkedni a cégnél. Lloyd Briggs és Paul Bucha, a két másik keleti parti körülbelül ugyanabban az időben távozott.

Ralph Boulware is kilépett az EDS-től.

Lulu May Perot, Ross Perot anyja 1979. április 3-án meghalt.

Az ifjabb Ross Perot befejezte az egyetemet és 1981 őszén beállt dolgozni az apjához. Egy évvel később Nancy Perot is belépett a céghez. Perot pedig egyre több és több pénzt csinált. Ingatlanainak értéke nőtt, olajvállalata új lelőhelyekre bukkant, az EDS egyre újabb és jelentősebb megbízásokat kapott. A cég részvényei, amelyeknek az árfolyama Paul és Bill letartóztatása idején darabonként mintegy tizennyolc dollár volt, négy évvel később már a hatszorosát érték.

Simons ezredes több szívrohamot követően 1979. május 21-én halt meg. Élete utolsó heteiben elmaradhatatlan társa volt Anita Méltón, a Boeing 707 jó humorú stewardesse. Furcsa, tragikus kapcsolat alakult ki közöttük: a szó fizikai értelmében soha nem lettek szeretők, de szerelmesek voltak egymásba. Perotéknál laktak Dallasban, a vendégházban. A lány

megtanította Simonsot főzni, az ezredes pedig rávette őt a rendszeres futásra és stopperórával mérte az eredményeit. Sokat jártak kéz a kézben. Simons halála után a fiának, Harrynek és a feleségének, Shawnnak fia született. Az Arthur Simons Jr. nevet adták neki.

1979. november 4-én a teheráni amerikai nagykövetséget ismét lerohanták. Az irániak ezúttal túszokat is ejtettek.

Ötvenkét amerikai több mint egy évig volt a fogságukban. A Carter elnök által elrendelt mentőakció szégyenletes véget ért az Irán középső részén húzódó sivatagban.

Igaz, hogy Carternek nem “Bika” Simons segített.

FÜGGELÉK

AZ EGYESÜLT ÁLLAMOK ÉSZAK-TEXASI KERÜLETI BÍRÓSÁGÁNAK DALLASI RÉSZLEGE

ELECTRONIC DATA SYSTEMS CORP. IRÁN
VS.
AZ IRÁNI KORMÁNY TÁRSADALOMBIZTOSÍTÁSI SZERVEZETE, AZ IRÁNI KORMÁNY EGÉSZSÉGÜGYI ÉS TÁRSADALOMBIZTOSÍTÁSI MINISZTÉRIUMA, AZ IRÁNI KORMÁNY, AZ ÜGYIRAT SZÁMA:
CA3-79-218-F

(Részletek a bírói határozatból)

Sem az EDSCI, sem annak megbízottja nem követett el törvénysértést a megbízás megszerzésekor. Nincs bizonyíték arra nézve, hogy az alperesek vezetői vagy alkalmazottai közül bárkit megvesztegettek volna a szerződés érdekében. Nem történt csalás, korrupció…

A megbízás teljesítéséért kért ár nem tekinthető túlzottnak. Éppen ellenkezőleg, a bizonyítékok tanúsága szerint nagyon is ésszerű volt, összhangban állt azokkal az árakkal, amelyeket az EDS hasonló megbízásokért másoknak felszámol. Az EDS árai más vállalatok hasonló feladatok teljesítéséért kért áraival összehasonlítva kedvezőnek bizonyultak…

Az a tény, hogy az SSO és a Minisztérium nem küldött hivatalos értesítést a számlák elfogadásának elutasításáról, megbocsáthatatlan lépésnek, a szerződés megszegésének tekintendő. Dr. Towliatinak, az SSO vezérigazgató-helyettesének semmi köze sincs ezekhez a számlákhoz. Nincs bizonyíték arra nézve, hogy dr. Towliati tevékenysége befolyásolta volna a számlák kiállítását, vagy dr. Towliati nem megfelelően járt volna el a szerződés teljesítésének ellenőrzése során. A bizonyítékok azt tanúsítják, hogy a Minisztériumnak és az SSO-nak folyamatosan minden lehetősége megvolt az EDSCI munkájának ellenőrzésére. Semmi sem bizonyítja, hogy az EDSCI a számlák jogtalan kifizetése érdekében csalást követett volna el, vagy bárkivel összejátszott volna. Az EDSCI nem akadályozta az alpereseket abban, hogy ellenőrizzék a szerződésben vállaltak teljesítését…

Az EDSCI nem szegte meg a szerződésben vállalt kötelezettségeit. 1978. január 16-ig, a szerződés lejártáig a megfelelő ütemterv szerint maradéktalanul elvégzett minden munkát…

A szerződés érvényét nem teszi semmissé az alpereseknek az a bizonyítékokkal alá nem támasztott állítása, hogy az EDSCI csalás, megvesztegetés és korrupció útján jutott a szerződéshez. Nem igazolják bizonyítékok azt az állítást, hogy az EDS és a Mahvi-csoport kapcsolata jogellenes lett volna. Az EDSCI-nek a szerződés értelmében végzett tevékenysége nem sértette meg az iráni törvényeket…

A felperes bizonyítékok tömegével igazolta, hogy eleget tett kötelezettségének: az adatfeldolgozó rendszer irányítóinak és alkalmazóinak tanúvallomásával, az adatfeldolgozó rendszerek alkalmazását bemutató fényképekkel, valamint az EDSCI és a Minisztérium által közösen készített, a szerződés teljesítéséből fakadó előnyöket részletező jelentésekkel. Ezeknek ellentmondó meggyőző bizonyítékok nem merültek fel…

(Részlet a végső ítéletből)

Ezennel elrendelem és kimondom, hogy az iráni kormány, az iráni kormány Társadalombiztosítási Szervezete és az iráni kormány Egészségügyi és Társadalombiztosítási Minisztériuma, mint alperesek, fizessék ki a felperesnek, az Electronic Data Systems Corporation Iránnak a szerződés teljesítéséért még járó tizenötmillió-száztizenhetvenhétezernégyszáznégy dollárt (15.177.404 USD), továbbá kétmillió-nyolcszáztizenkétezer-kettőszázötvenegy dollár (2.812.251 USD) kártérítést, az egymillió-hetvenkilencezer-nyolcszázhetvenöt dollár (1.079.875 USD) ügyvédi költséget, mindezen összegek évi 9 százalékos kamatát, valamint az alábbi perköltségeket…

A SZERZŐ UTÓSZAVA

Sok ember segített e könyv megírásában azzal, hogy órákon keresztül mesélt a történtekről, válaszolt a leveleimre, s elolvasta és kijavította a könyv vázlatait. Türelméért, őszinteségéért és szíves közreműködéséért külön is szeretnék köszönetet mondani:

Paul és Ruthie Chiapparonénak, valamint Bill és Emily Gaylordnak;

Jay és Liz Coburnnek, Joe Pochenak, Pat és Mary Sculleynak, Ralph és Mary Boulivare-nek, Jim Schwebachnek, Ron Davisnek, Glenn Jacksonnek;

Bill Gaydennek, Keane Taylornek, Rich és Cathy Gallaghernek, Paul Buchának, Lloyd Briggsnek, Bob Youngnak, John Howellnek, Rasidnak, Toni Dvoranchiknak, Kathy Marketosnak;

T. J. Marqueznek, Tom Walternek, Tom Lucenak;

Merv Stauffernek, akitől nem lehet olyat kérni, amit ne teljesítene;

Margot Perotnak, Bette Perotnak;

John Carlennek, Anita Meltonnak;

Henry Kissingernek, Zbigniew Brzezinskinek, Ramsey Clarknek, Bob Straussnak, William Sullivannek, Charles Naasnak, Lou Goelznek, Henry Prechtnek, John Stempelnek;

Dr. Manuser Razmarának;

Stanley Simonsnak, Bruce Simonsnak, Harry Simonsnak;

a Pentagonban dolgozó Charles Krohn alezredesnek;

Dick Meadows őrnagynak, Robert McKinnon vezérőrnagynak;

Dr. Walter Stewartnak, dr. Harold Kimmerlingnek.

Az anyaggyűjtésben, mint mindig, ezúttal is volt két fáradhatatlan segítőtársam: Dan Starer New Yorkban és Carert Meyer Londonban.

Komoly segítséget nyújtottak számomra az EDS dallasi székházának telefonközpontjában dolgozók.

A több mint száz órát igénybe vevő beszélgetések szövegét Sally Walther, Claire Woodward, Linda Huff, Cheryl Hibbitts és Becky DeLuna írta le.

Végezetül szeretnék köszönetet mondani Ross Perotnak, akinek kimeríthetetlen energiája és elszántsága nélkül nemcsak ez a könyv nem született volna meg, hanem a benne leírt kaland sem ment volna végbe.

A felhasznált irodalom

Roloff Beny: Persia. Bridge of Turquoise. Thames & Hudson, London, 1975.

Jimmy Carter: Keeping Faith – Memoirs of a President. Bantam, New York, 1982.

William H. Forbis: Fall of the Peacock Throne. Harper & Row, New York, 1980.

R. Ghirshman: Iran. Penguin, New York, 1978.

Robert Graham: Iran: The Illusion of Power, St. Martin's Press, New York, 1980.

Cynthia Helms: An Ambassador's Wife in Iran. Dodd, Mead, New York, 1981.

Nikki R. Keddiée és Richard Yann: Roots of Revolution. Yale University Press, New Haven, 1981.

Michael Ledeen és William Lewis: Debacle: The American Failure in Iran. Knopf, New York, 1931.

René Maheu és Bruno Barbey: Iran. Editions J. A., Párizs, 1976.

Mohammad Reza Pahlavi: Answer to History. Stein & Day, New York, 1980.

Kermit Roosevelt: Countercoup: The Struggle fór the Control of Iran. McGraw-Hell, New York, 1979.

Benjamin F. Schemmer: The Raid. Harper & Row, New York, 1976.

John D. Stempel: Inside the Iranian Revolution. Indiana University Press, Bloomington, 1981.

William H. Sullivan: Mission to Iran. Norton, New York, 1981.

Tartalom